

919
117
ВСЕНАРОДНЯ БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ПРИ ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ
АКАДЕМІЇ НАУК

Ф. МАКСИМЕНКО

**МАТЕРІЯЛИ ДО КРАЄЗНАВЧОЇ
БІБЛІОГРАФІЇ УКРАЇНИ**

1847-1929

КИЇВ—1930

КОРОТКИЙ ПАСПОРТ КНИГИ

ФРС
Шифр X19 M17 Інв. № 2419094

Автор Шаломський Ф.

Назва Матеріали до краєзнавчої
бібліографії України 1847-1929

Словесок відповідар. др. що стосується деп.
Місце, рік видання Ки, 1930.

Кіль-ть стор. XIX, [1], 264с.

-//- скр. листів _____

-//- ілюстрацій _____

-//- карт _____

-//- схем _____

Том _____ частини _____ вип. _____

Конвюлот. _____

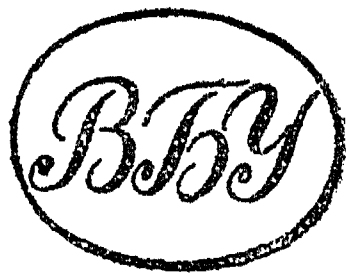
Примітка:

Б.О.А.О.А. -

В.С.С.

2002

18.09 - Стрелецько

Б303042

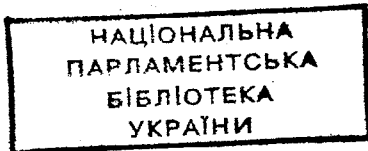
ВСЕНАРОДНЯ БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ПРИ ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ
АКАДЕМІЇ НАУК

Ф. МАКСИМЕНКО

МАТЕРІЯЛИ ДО КРАЄЗНАВЧОЇ
БІБЛІОГРАФІЇ УКРАЇНИ

1847-1929

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПРАЦЬ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ
ДО ОКРЕМИХ МІСЦЕВОСТЕЙ УСРР,
БАСАРАВІ, ДОНУ Й КРИМУ.

КИЇВ—1930

819: Д 890 (УЗУКР) 0 21
+ Д 890 (УЗУКР) 0 21

Бібліографічний опис цього видання вміщено в „Літоп. Укр. Друку“, „Картковому реперт.“ та інших покажчиках Укр. Книжк. Палати.

Дозволяється випустити в світ
Неодмінний Секретар Всеукраїнської Академії Наук
акад. *О. Корчак-Чепурківський*.

Держтрест „Київ-Друк“, 2-га друк., вул. Воровського 42.

Київ. Окрліт № 232.

Зам. № 2724. Тираж 1000 пр.—17^{3/4} арк.

ПЕРЕДМОВА.

I

В сучасний мент питання краєзнавства (порайонного дослідження країни й вивчення продукційних сил окремих місцевостей) набули великої актуальності і в нашому державному будівництві, і в різних галузях наук (як природничих, так економічних, історичних, тощо).

Одним з виявів піднесення уваги до цих питань є підвищений попит на краєзнавчу літературу, що дає матеріал до вивчення певних районів і місцевостей України, освітлює різні сторони місцевого життя й виробництва,—та посилені розшуки такої літератури. Отже, перед бібліотеками часто повстає завдання подати матеріал з того чи іншого питання місцевої економіки, геології, історії тощо. З другого боку, перед місцевими краєзнавчими організаціями життя ставить вимогу бібліографувати літературу, що стосується до даного краю. Для краєзнавців-бібліографів корисно знати, що до них уже було зроблено, і в яких саме галузях, в справі бібліографування літератури їх місцевости.

Бібліотекареві й краєзнавцю, що хотів би з'ясувати, які бібліографічні праці стосуються до окремих частин України (а такі праці стали з'являтися в світ ще з половини XIX ст.) могли дати деяку допомогу загальні огляди й реєстри російської бібліографії—праці Иконникова¹, Бокачева², Смирнова³, Улья-

¹ Иконниковъ, В. С. Опытъ русской исторіографіи. Т. I, кн. 1. К. 1891. Стр. 359—374, XXXVI—XL; кн. 2. К. 1892. Стр. CCCXLVIII—CCCL.

² Описи русскихъ книгъ и бібліографическіе матеріали, находящіеся въ исторической и археологической бібліотекѣ Н. Бокачева. СПБ. 1890.

³ Библиографическіе матеріали. Опись книгъ, брошюръ и статей бібліотеки сенатора Н. П. Смирнова. СПБ. 1898. Див. також «Анти-

нинського ⁴, Яновського ⁵, Лисовського ⁶, Боднарського ⁷, Фомина ⁸, де занотовано чимало топовібліографічного матеріалу. Ще більше можуть бути корисними праці Келпена ⁹ та Зеленина ¹⁰, що, будучи до певної міри маленькими енциклопедіями старої краєзнавчої літератури, дають великі реєстри бібліографічних праць місцевого характеру. Найбільше таких робіт наведено в спеціальних списках місцевих бібліографій всесоюзного характеру—в працях Багрова ¹¹, Городецького ¹² й Игнат'єва ¹³.

Проте всі ці праці, за винятком хіба енциклопедичних словників та роботи Игнат'єва, нині є бібліографічними раритетами, в більшості неприступними провінційним бібліотекам УСРР. До того жодна з них не є максимально повною, що покривала б собою всі інші праці і усувала б потребу звертатися до них. Отже, брак нових, можливо повних списків місцевих бібліографій відчувається останніми часами досить гостро.

В РСФСР ми маємо нову, ще ненадруковану зводку А. Ф. Шидловського ¹⁴, присвячену всьому Союзові, і низку оглядів бібліографічних праць, що стосуються спеціально до певної країни

кварный книжный магазинъ С. Н. Котова. Каталогъ № 12—14 книгъ библиографій... изъ библиотеки Н. П. Смирнова и др. СПБ. 1913—14.

⁴ Библиотека Д. В. Ульянинскаго. Библиографическое описание. Т. II. Библиография. М. 1912.

⁵ Яновский, А. Е. Библиография.—Энциклопедический Словарь. Изд. Брокгауза-Ефрона. Т. III. СПБ. 1892. Стр. 757—761.

⁶ Лисовский, Н. М. Библиография. Обзоръ трудовъ библиографическаго содержания. Оттискъ (съ дополненіями) изъ Большой Энциклопедіи Т-ва «Просвѣщеніе». СПБ. 1900.

⁷ Боднарский, Б. С. Библиография русской библиографии [1913-1922].—Библиографические Известия. М. 1913—1922.

⁸ Фомир, А. Г. Библиография. Программа. Л. Изд. Высших Курсов Библиотековедения при Гос. Публ. Библиотеке. 1926.

⁹ Див. за цим покажчиком ч. 62.

¹⁰ Див. ч. 59.

¹¹ Багровъ, Л. С. Списокъ библиографическихъ указателей по общей географіи и этнографіи Россіи.—Краткій обзоръ дѣятельности Педагогическаго Музея военно-учеб. заведеній за 1910—1911 годъ. (Сорокъ первый обзоръ). СПБ. 1913. Стр. 16—27. I окремо.

¹² Городецкий, Б. М. Местная библиография Россіи. I. Библиография и краеведение. II. Топовибліографические указатели и обзоры. Краснодар. 1922. (Труды Совета обследования и изучения Кубанскаго Края. Т. I, Серия 2-я, вып. 1).

¹³ Игнат'ев, Н. Д. Материалы для библиографическаго указателя литературы по местнымъ вопросамъ [доатки до списка Б. М. Городецькаго].—Библиотечное Обозрение. Л. 1925. Кн. 2. Стр. 28—45.

¹⁴ Шидловский, А. Ф. Литература местной библиографии СССР.

(Здобнов ¹⁵, Азадовский ¹⁶, Матвеев ¹⁷). Для України (до якої згадані вище бібліографії дають в сумі близько 150 назов старих праць) справа стоїть ще гірше—питання про бібліографію топобібліографічних праць у нас ще тільки поставлено (Отамановським ¹⁸ та Ясинським ¹⁹).

II

Складаючи цього покажчика, упорядчик мав на меті дати, в допомогу бібліотекареві, краєзнавцю, а часом і фахівцеві,— докладний реєстр бібліографічних праць, що стосуються до окремих місцевостей України, реєстр, аналогічний працям Здобнова, Азадовського, Шидловського, котрий був би повніший за всі вище згадані загальні праці щодо старої літератури, з одного боку, і, з другого боку, давав би відомості про місцеву бібліографічну літературу України доби післяреволюційної, яка майже зовсім не відбилася в згаданих покажчиках.

Шляхом перегляду досить великої кількості різноманітних бібліографічних праць, комплектів часописів, каталогів і матеріалів різних бібліотек ²⁰, упорядчикові пощастило зібрати значно повніші відомості про топобібліографічні праці, ніж це подають названі бібліографії. Проте упорядчик застерігає, що на цей покажчик треба дивитися лише як на «матеріяли» до майбутньої повної топобібліографії України, а не як на закінчений, ви-

(Топобібліографія). Див. проспект цієї праці в «Краєведени», Л. 1924. № 4. Стр. 514. Працю, розміром до 30 арк., має видати Академія Наук ССРСР.

¹⁵ З доб н о в, Н. В. Указатель библиографических пособий по Уралу. Вып. 1. М. Изд. Рус. Библиограф. О-ва при МГУ. 1927.

¹⁶ А з а д о в с к і й, М. Обзоръ библиографіи Сибири. Томскъ. 1920. (Труды О-ва Этнографіи, Истории и Археологіи при Томскомъ Университетѣ. Вып. 1-й).

¹⁷ М а т в е е в, З. Н. Состояние библиографической литературы Дальне-Восточного Края. Владивосток. 1926. (Труды Гос. Дальневосточного Университета. Серия III. № 2).

¹⁸ О т а м а н о в с ь к и й, В. Д. Бібліографія краю («Топобібліографія»), як одно з основних завдань наукової бібліотеки, та організація топобібліографічної праці на Україні.—Бібліотечний Збірник. Ч. I. К. Вид. ВБУ. 1926. Стр. 78—81 (наведено до десятка топобібліографічних праць українських).

¹⁹ Я с и н с ь к и й, М. І. Головні моменти в історії української бібліографії.—Бібліотечний Збірник. Ч. 3. К. Вид. ВБУ. 1927. Стр. 8—34. На стр. 21—25 є розділ «Краєзнавча бібліографія», де подано перелік 83 праць.

²⁰ Докладніше про джерела покажчика див. в кінці передмови.

черпливо повний реєстр топовібібліографічних праць: упорядчик поставив собі ряд обмежень щодо території, до якої наведено бібліографії, і категорій бібліографічних праць краєзнавчого характеру.

Отже, тут занотовано бібліографічні матеріали не до всієї території, що її посідає український нарід, а лише до певної, правда, більшої частини її. Показчик цей охоплює територію сучасної УСРР, точніше дореволюційні губернії: Волинську (з нинішньою польською частиною її), Катеринославську, Київську, Подільську, Полтавську, Харківську, Херсонську, Чернігівську. Крім того, включено кілька країн півдня СРСР; чималі частини яких увійшли до УСРР і в яких українці становлять певну, досить значну, націменшість, а саме дореволюційні Таврійську губ. (з Кримом)²¹, «Область Войска Донського», Басарабію. З решти українських земель, частину (землі Західньої України: Холмщину, Галичину, Буковину, Закарпатську Україну) не включено, поперше, через неможливість знайти в Києві повні комплекти закордонних, переважно польських, наукових і краєзнавчих видань, а подруге,—через меншу актуальність цього матеріалу для краєзнавців УСРР в сучасних умовах²²; частину ж (Кубань, Зелений Клин) перепущено тому, що до них вже є досить повні огляди топовібібліографічних праць у книгах Городецького²³ й Матвєєва²⁴.

²¹ Вже після закінчення друком показчика упорядчикові стала відомою нова праця Е. Е. Гопштейна (див. ч. 1080), що дає спробу огляду бібліографії про Крим. Вважаємо проте, що вона всеж не робить зайвим й наш показчик в частині «Таврія-Крим».

²² Нагадаємо лише, що багато польських бібліографій до Галичини позначено в праці W. Hahn'a Bibliografja bibliografji polskiej. Lwów. Wud. H. Altenberg. 1921. Бібліографічні праці до Закарпатської України занотовано в книзі I. Krá'a. Geographická bibliographie Podkarpatské Rusi. Praha 1923, 1927. (Travaux Géographiques Tchéques. №№ 11; 13). Багато бібліогр. списків переважно російської літератури про Галичину, Буковину й кол. Угорську Русь було додано до різних праць про ці країни, що виходили pp. 1914—1917. З найновіших варто відзначити Г. Піддубного. Буковина, її минуле й сучасне. (Суспільно-політичний нарис). Х. ДВУ. 1928; на стр. 249—255 є великий «Список літератури про Буковину»; та Ол. Бадана. Закарпатська Україна. Соц.-економ. нарис. Х. ДВУ. 1929, де позначено й літературу на стр. 167—169.

²³ Бібліографія Кубанського Края. Систематический указатель литературы о Кубанской области съ рецензіями и рефератами... подъ ред. Б. М. Городецького. Вып. 1. Екатеринодарь. 1918. (Труды Съѣта обслѣдованія и изученія Кубанского края. Т. I, вып. 1). Див. також працю за нашим показчиком ч. 216.

²⁴ Див. вище прим. 17.

Покажчик має на меті дати відомості про бібліографії, що стосуються лише до окремих місцевостей України, а не до території України в цілому. Упорядчик вважає, що ті бібліографії, які трактують про Україну в цілому, а не про окремі частини її чи місцевості, могли би бути названі «краєзнавчими», «місцевими» лише при погляді на Україну, як на «край», частину якогось більшого цілого—«странь» чи держави. Гадаємо, що нині, з децентралізацією державного життя, з розвитком української бібліографії, праці, що мають за предмет територію цілої України, як певної держави, що її залюднює певний народ,—треба розглядати як бібліографії українознавчі, що стоять до місцевих, краєзнавчих бібліографій в тому самому відношенні, в якому бібліографії російські загальні й фахові стоять до місцевих російських бібліографій.

Ці українознавчі бібліографії є, звичайно, дуже важливе джерело для краєзнавця, проте з них до покажчика заведено—разом з відповідними бібліографіями російськими й польськими—лише ті, що можуть дати швидку довідку про окремі місцевості України, тоб-то ті, що в них або є топографічні підрозділи, або до яких додано покажчики географічних назв²⁵.

Не включено до покажчика й деяких категорій краєзнавчих бібліографій.

Зокрема не занотовано праць характеру біо-бібліографічного, як місцеві біографічні словники, списки праць місцевих діячів і письменників, списки літератури про них. Біо-бібліографія—найменше розроблена ділянка місцевої бібліографії України. Словників професорів, діячів, письменників ми маємо обмаль, та й ті є праці переважно біографічні, а не бібліографічні. З другого боку, є неоглядне море біографій індивідуальних, присвячених одній особі, і в багатьох із них є певні бібліографічні вказівки. Є, нарешті, й спеціальні списки праць окремих діячів, що мають чимале краєзнавче значіння, як от списки праць

²⁵ Повний список всіх російських бібліографій, що можуть бути корисними для краєзнавця-бібліографа, дає А. Ф. Шидловський в згаданій вище своїй праці, й доводиться побажати можливо швидкого її надрукування. Щорічні огляди українських й українознавчих бібліографій, починаючи з 1926 р. дає М. І. Ясинський в «Журналі Бібліотекознавства й Бібліографії». К. Вид. ВБУ.

П. А. Тутковського, Д. І. Яворницького. Проте облік і реєстрація цього роду матеріалів повинні бути предметом для спеціальної роботи, яку, очевидно, найпотрібніше і найприродніше було би організувати Комісії для складання біографічного словника діячів України при ВУАН ²⁶.

Далі, в покажчику не наведено праць, що дають опис виключно рукописного матеріалу. Матеріал цей, за слушним зауваженням Н. В. Здобнова, стосується більше до царини археології, а не бібліографії, і не має остільки актуального довідкового значення, як бібліографія друкованої літератури. Як виняток, до покажчика заведено ті описи архівних матеріалів, що в них зареєстровано поруч із рукописним також і друкований матеріал, або в яких є вказівки, де надруковано ті чи інші рукописи краєзнавчого характеру.

Нарешті, до покажчика не включено списків видань будь-яких колективів, місцевих установ та організацій, уміщених на окладинках різних їх праць. Занотовано лише ті нечисленні списки, що були видані окремими брошурами, або які є разом з тим покажчиками змісту певних періодичних видань (напр., ч. ч. 578, 1047).

III

За всіма цими обмеженнями, в покажчику занотовано бібліографічні праці: а) ті, що розкривають зміст місцевих періодичних видань (за децимальною системою Міжнародного Бібліографічного Інституту розділ 014.3); б) що подають списки друкарської продукції певних місцевостей (розділ 015); в) списки праць про окремі частини й місцевості України, що подають літературу чи-то з кількох галузів знання, чи-то з однієї будь-якої царини знання про дану країну (розділ 016).

В покажчику наведено понад 1000 назов «бібліографічних праць» різноманітних видів: занотовано й окремо видані самостійні бібліографічні покажчики, і списки, вміщені як статті,

²⁶ Нагадуємо, що великі списки біографічних словників подали Н. К. Пиксанов (див. за покажчиком. ч. 74, на стр. 134—144) та А. В. Мезьєр. Словарный указатель по книговедению. Л. Изд. «Колос». 1924. Стб. 549—562, 899—900.

чи додатки до журналів; занотовано також праці в основі не бібліографічні, що подають як окрему частину (чи у вступі, чи серед тексту, чи в кінці, як додатки) списки й огляди літератури до певної місцевости. З списків «цитованої літератури» введено, як правило, лише ті, що дають хоч кілька (не менше 3-4) назов: до даної країни. Праці, в яких цитовану літературу було лише розкидано в примітках і не об'єднано якимсь оглядом, до покажчика, як правило, не заведено. Занотовано також, як краєзнавчі бібліографії, каталоги бібліотек і книгарень, що цілком або почасти (в окремих своїх розділах) складаються з краєзнавчої літератури. До краєзнавчої бібліографії певної країни включено також і загальні бібліографічні праці, коли в них є спеціальний розділ, присвячений лише цій країні (напр., ч. ч. 358, 708).

Найраніша з наведених праць—1847 р. Отже, деякі з занотованих праць, очевидно, цілком перестаріли і якості невисокої. Проте упорядчик вважав за доцільне подати все зібране з тих міркувань, що через брак інших матеріялів під руками і такі праці можуть стати в пригоді. Збирання матеріялів з журналів закінчилося 1928 р. Журнальні матеріяли за 1929 р. використано не систематично. Монографічні книжки використано і за 1929 р.

IV

Покажчик складається з 12-ти основних розділів.

В 1-му розділі (ч. ч. 1—90) подано загальні бібліографічні матеріяли, що стосуються до всіх або кількох частин чи місцевостей України. Це переважно російські та українські видання, що в них, як зазначено вище, є або спеціальні розділи, де скупчено літературу до окремих губернь (напр., ч.ч. 62, 50), повітів чи округ (ч. ч. 28а, 56) чи навіть окремих поселень (ч. ч. 18, 82); або де цю літературу, хоч і не вибрано в окремі рубрики, але її досить легко з'ясувати завдяки доданим географічним покажчикам (ч. ч. 9, 10, 33). Словом, це ті праці, за якими можна з'ясувати літературу до певної частини України з мінімальною витратою часу й енергії, і тому вони в цьому відношенні дорівнюють спеціальним топовібібліографічним працям. В дальших розділах покажчика, присвячених окремим частинам України,

спеціальних відсилок до бібліографій, розміщених в 1-му розділі, не наведено, щоб уникнути зайвого переобтяження. Отже, з'ясовуючи літературу до окремої частини чи місцевості України, треба пам'ятати про необхідність ознайомлення з працями ч.ч. 1—90: в багатьох із них є цінний матеріал з предметів, що у спеціальних топовібіографічних працях не подано. Проте впорядчик уважає цей розділ лише за допоміжний до дальших частин покажчика, й тому опис у цьому розділі дано дуже скорочений, без вказівок на кількість сторінок тощо. Наведено ці праці в систематичному порядку, за рубриками десятикової системи МБІ, а в межах рубрики—за хронологічною чергою.

Дальші одинадцять розділів (ч.ч. 91—1063) покажчика присвячено топовібіографічним працям, що стосуються спеціально до окремих частин та місцевостей УСРР, а також до Басарабії, Донщини, Криму. Ці розділи йдуть за абеткою назов країн (Басарабія, Волинь і т. д.).

З огляду на те, що переважну більшість занотованих праць видано до 1917 р., або пристосовано до районування дореволюційного, здебільшого до губернь, довелося згрупувати всю зібрану літературу, навіть найновішу, за «країнами», що відповідають губерням у межах 1917 р. Бібліографічні праці, що стосуються до адміністративних частин більших, ніж губерня, описано повно під тією країною, що була центральною для даного району, а в інших губернях у відповідних місцях зроблено відсилки. Так, покажчики, що трактують про «Юго-Западный Край» описано в «Київщині», а в розділах «Волинь» та «Поділля» зроблено відсилки до відповідних чисел. Покажчики літератури про «Новороссию» описано в Херсонщині, а в «Басарабії», «Таврії», «Катеринославщині» та «Донщині» в разі потреби зроблено відсилки. Праці, що стосуються до «Киевского учебного округа», описано в «Київщині», а від інших губернь, що входили до цієї «Округи» зроблено відсилки. До «Донщини» занесено й сучасні бібліографічні праці про «Північний Кавказ» та «Юго-Восток», але тільки ті, що в них є дані до території кол. «Дон. области». Інші праці про Північний Кавказ до покажчика не включено.

Цілком умовно розподілено й літературу до певних природ-

ничих районів, що не сходяться з межами губернь. Літературу про «Полісся» описано в «Волині», а в інших губернях, в разі потреби, зроблено відсилки. Літературу про Чорне море описано в «Херсонщині», про водозбір Дніпра та Дніпрельстан—в «Катеринославщині». До «Катеринославщини» ж заведено також літературу про Донбас у цілому; літературу про певні райони Донбасу, розподілено відповідно між «Донщиною» та «Катеринославщиною». Криворіжжя віднесено до «Херсонщини».

Упорядчик відчуває всю штучність такого групування матеріалу й деяку незручність його, але природа самого матеріалу не дозволила зробити доцільніший поділ. Щоб корегувати цю незручність, в кінці покажчика подано схему співвідношення територій дореволюційних губернь і сучасних округ і покажчик предметів та географічних назов.

Кожен розділ, присвячений певній країні, складається з 5 підрозділів: 1) покажчики змісту місцевих часописів (014.3); 2) списки книжок, надрукованих у даній країні (015); 3) бібліографії літератури про дану країну (016); 4) бібліографії, що склалися, або проектувалися, але не були надруковані («Додаток А») і 5) списки місцевих періодичних видань, що їх переглянуто при складанні покажчика («Дод. Б»). Кілька слів про ці підрозділи.

V

Покажчики до місцевих періодичних видань (014.3). Упорядковано їх хронологічно, за роками початку часописів; покажчики до кожного окремого часопису—за часом виходу в світ цих покажчиків. До списку заведено лише ті покажчики, що розкривають зміст часопису більше ніж за рік, тоб-то такі, що не є звичайні оглави річника часопису. Деякі з річних покажчиків-оглядів, що вийшли в світ окремо й мають зв'язок з великими попередніми покажчиками, позначено в анотаціях до опису цих останніх.

За період дореволюційний занотовано всі відомі впорядковані покажчики до часописів, що виходили на території 11 губернь України, незалежно від змісту часопису (навіть такі, як «Физическое Обозрѣніе», «Вегетаріанское Обозрѣніе» тощо). Не

включено покажчиків такої сумнівної періодики, як різні «Протоколи Городских Дум». За період післяреволюційний наведено покажчики часописів лише місцевого, краювого значіння й не включено покажчиків до часописів характеру центрального, всеукраїнського. В анотаціях до опису покажчиків зазначено, по можливості, час припинення часопису, щоб видно було, яка частина його залишилася небібліографованою.

Покажчики друкованих у даній країні чи місцевості видань (015). Розкладено їх в хронологічній черзі, за роками видання. Сюди ж включено й реєстри назов місцевої преси за весь час її існування, або за більшменш довгі періоди. Щорічні списки місцевих періодичних видань не включено (їх дуже багато наводилося в різнородних місцевих «Календарях», «Памятных книжках», тощо). Щодо видань неперіодичних, друкованих у певній місцевості, то подано всі відомі покажчики їх, хоча б вони охоплювали лише річну продукцію. Упорядчик мав на меті дати реєстр списків місцевої друкарської продукції тільки за XIX та XX ст., тому бібліографії друків XVI—XVIII ст., зокрема церковно-слов'янських, залишено поза увагою.

Покажчики літератури про дану країну та її окремі місцевості (016). Спочатку дано бібліографії синтетичного характеру, що стосуються до кількох галузей знання про дану країну [рубрика 016(0)]. В дальших рубриках (децимальної системи МБІ) наведено бібліографічні праці з окремих галузей знання і про окремі сторони життя країни²⁷. В межах кожної рубрики праці наведено в хронологічному порядку. Виняток зроблено лише для праць одного автора, що безпосередньо продовжують одна другу,—їх описано під роком першого випуску.

Списки бібліографічних праць, що перекладалися або проектувалися, але наслідки їх не надруковано («Додаток А»). Гадаємо, що відомості про такі праці можуть мати інтерес для історії мі-

²⁷ Попереджаємо, що бібліографії літератури з історії революційного руху вміщено у відділі 9 (а не 3). Праці про природу країни, про геологію, рослинність, тварини разом—занесено до розділу 5.

сцевої бібліографії України та для плянування нових бібліографічних робіт. Серед цих праць є деякі цілком готові до друку, праці що й досі не втратили своєї цінности. Інформація про них, може, стимулюватиме інтерес до них і сприятиме появі їх у друку. Відомості про ці праці зібрано здебільшого при перегляді різних місцевих періодичних видань, а почасти одержано безпосередньо від краєзнавців та бібліографів.

Списки місцевих видань, переглянутих при складанні цього покажчика («Додаток Б») мають контрольно-звітний характер. До списків заведено лише ті видання, що їх використано в повних комплектах (таких переглянуто до 200 назв). Поза ними використано ще багато й інших часописів, зокрема видання післяреволюційної доби—Партійних Комітетів, Економнарад (як, напр., «Спутник Донецького пропагандиста», «Хозяйство Запорожья», то-що), але в розрізних і часом дуже неповних комплектах: повних комплектів розшукати в Києві не пощастило.

VI

Мало не весь матеріал, занотований у покажчику, описано *de visu*. Кілька праць (до 10 чисел), що їх не довелося побачити, відзначено зіркою (*) перед прізвищем автора, при чому в анотації подано джерело, звідки взято опис.

Опис в цілому зроблено за «Основними положеннями спрощеного бібліографування»²⁸. Ми вважали за доцільне описати докладніше бібліографічні праці місцевого характеру, що вийшли окремими книжками чи відбитками. Для них подано відомості про друкарню, формат, ціну. Коли праця була вміщена, як стаття, в часопису і з неї було зроблено відбитку, основний опис дано на статтю. Анотації до опису мають майже виключно об'єктивно-описовий характер: в них подано відомості про різні варіанти видання, зазначено відміни в назвах статті й окремої відбитки, наведено назву бібліографії (коли вона становить частину статті чи книги небібліографічної) і сторінки, де її вміщено; зазначено розмір—кількість чисел (нумерованих), чи

²⁸ Див. «Методологічний Збірник» [Бібліографічної Комісії ВУАН]. К. 1928. Стр. 124—138. (Українська бібліографія. Вип. 1).

назов (ненумерованих); освітлено систему порядкування матеріалу в покажчику; для покажчиків систематичних подано перелік розділів, для хронологічних—роки першої та останньої з занотованих праць. Зазначено відомі впорядковані рецензії на відповідні бібліографії; наведено уривки з передмов то-що для докладнішої характеристики покажчика (цитати ці дано в перекладі на українську мову).

В кінці книги вміщено: «Доповнення та поправки» (ч.ч.1064—1092) та додаткові покажчики: 1) «Покажчик авторів, редакторів та рецензентів», 2) «Покажчик предметів та географічних назов», 3) «Реєстр місцевих періодичних видань, до яких є друковані покажчики» і 4) Таблиця співвідношення сучасного адміністративного районування (округ) з дореволюційним (губерніями). Щодо покажчика предметів та географічних назов, то мусимо підкреслити, що значіння його суто допоміжне: він дає реєстр лише тих географічних назов та предметів, що їх згадано в заголовках покажчиків та анотаціях, і тому він абсолютно не охоплює всі місцевості й предмети, що літературу про них можна знайти при перегляді самих бібліографічних праць, особливо за допомогою доданих до деяких з них покажчиків предметів і геогр. назов, що часом виповнюють цілі сторінки.

VII

Нарешті, кілька слів про джерела, що їх використано при складанні цього покажчика.

Такими були, поперше, місцеві періодичні й серіяльні видання краєзнавчого типу, як пореволюційні, так і передреволюційні. Детальніше про них сказано вище, реєстри їх див. у кінці окремих розділів («Додатки Б»).

Подруге, використано видання відповідних центральних (кол. Росії, СРСР, РСФСР та УСРР) наукових установ, що найближче стояли й стоять до справи вивчення й розвитку продукційних сил країни. Зокрема переглянуто (до 1928 р. включно) періодичні й серіяльні видання Академії Наук СРСР (з 1894 р.), Геологічного Комітету СРСР, Главного Ботанического Сада СРСР, Русского Географического О-ва, Русского Ботанического О-ва, Лгр. О-ва Естествоиспытателей, Лгр. Минералогического О-ва,

Московского О-ва Испытателей Природы, Московского О-ва Любителей Естествознания, Антропологии и Этнографии, Русского Энтомологического О-ва, Центрального Бюро Краеведения, Археологической Комиссии, Русского Археологического О-ва, Московского Археологического О-ва та інш.

Взагалі щодо видань передреволюційних, то була думка, керуючись каталогами Бюро Международной Библиографии ²⁹, Вольтера ³⁰ та Библиотеки Русского Археологического О-ва ³¹, переглянути всі важливіші наукові видання, що виходили на території кол. Росії і могли мати бібліографічний матеріал до окремих місцевостей України. Але це довелося здійснити, може, наполовину: переглянуто лише головні видання ленінградські, московські, варшавські та дорпатські.

Щодо видань пореволюційних, то з них використано всі головні видання наукових інституцій і товариств ленінградських і московських (але не за повними комплектами) й повністю видання Истпарта й Центрархива РСФСР; всі наукові видання українські до 1928 р. включно. Зокрема використано комплекти видань ВУАН, Українського Відділу Геологічного Комітету, Сільсько-Господарського Вченого Комітету України, Інституту Водного Господарства України, видання Наркомзему, Истпартів та Україн. Центр. Архівного Управління.

Нарешті, переглянуто й комплекти деяких загальних українознавчих видань, як старих, так і пореволюційних («Основа», «Кіевская Старина», «Україна», «Записки Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові», «Записки Українського Наукового Т-ва в Києві», «Украинская Жизнь», «Літературно-Науковий Вісник» (1898—1919 р.р.), «Червоний Шлях», «Життя й Революція», «Господарство України», «Літопис Революції»).

Потрете, дещо дав перегляд різноманітних бібліографічних

²⁹ Списокъ періодическихъ изданій, изъ которыхъ извлекается научная литература по естествознанію и математикѣ для международного каталога. СПб. 1914. (Бюро международной библиографіи при ИАН). Дополнительный списокъ період. изданій... I. Приложение къ основному списку. П. 1916.

³⁰ В о л т е р ь, Э. А. Матеріалы, для своднаго списка періодическихъ изданій по этнографіи, антропологи, фольклору и археологии въ петроградскихъ библиотекахъ.—Живая Старина. П. 1913. Кн. IV. Стр. 469—499.

³¹ Списокъ русскихъ періодическихъ изданій, находящихся въ библиотекѣ Имп. Русскаго Археологическаго О-ва. П. [1915].

покажчиків. З більших бібліографічних видань використано «Библиографию русской библиографии» Б. С. Боднарского, «Книжную Летопись» 1923—1929 р. (№№ 1—51), «Літопис Українського Друку», «Книгаря» і цілу низку великих фахових бібліографій, як «Русская бібліографія по естественнымъ и точнымъ наукамъ», изд. РАН, «Указатель книгъ и статей по кономическимъ и юридическимъ вопросамъ, вышедшихъ въ Россіи [съ 1906 по 1915 г.]» (в «Извѣстіяхъ Спб. Политехн. Ин-та»), «Сист. указатель литературы по экономическим вопросамъ», изд. «Экономической Жизни», «Указатель книг и статей по сельскому хозяйству» Педашенка. З старіших переглянуто серії, описані в цьому покажчику під ч.ч. 8—10, 47—49.

Досить багато матеріялу дало ознайомлення з друкованими, картковими і рукописними каталогами низки великих бібліотек. Протягом 1927—1929 р.р. упорядчикові довелося попрацювати й ознайомитися з книжковими скарбами Вінницької Філії ВБУ, Бібліотеки Дніпропетрівського Гірничого Інституту й Дніпропетрівської Держ. Б-ки ім. Жовтневої Революції, Бібліотек Кам'янецького ІНО й Історично-Археологічного Музею, Одеських Державної й Центр. Наукової Б-к, Полтавського ІНО й Полтавського Центрального Музею, Харківських Центр. Наукової Б-ки, Громадської Б-ки ім. Короленко й Б-ки Укр. Ради Народнього Господарства. У великій користі стали й ленинградські б-ки: Б-ка Геологического Комитета СССР, Главного Ботанического Сада СССР, Гос. Института Опытной Агрономии, Русского Географического О-ва, Академии Наук СССР (фундаментальна й б-ки Музеїв Ботанічного та Геологічного), Академии Истории Материальной Культуры, Ленинградская Публичная Б-ка (особливо «2-е отделение» II—кол. Б-ка Вольного Экономического О-ва), Б-ка Ленинградского Университета й Центрального Бюро Краеведения, збірки Ленинградского Института Книговедения. Але все ж такі переважну більшість матеріялу описано за фондами ВБУ та інших київських б-к (кол. С.-Госп. Вченого Комітету України, Укр. Відділу Геологічного Комітету, Київського Товариства Природників, КІНГ'у, Б-ки ім. ВКП(б), УНІК'у та інш.).

Нарешті, чималу кількість цінних і потрібних даних

упорядчик завдячує персональним і листовним вказівкам низки краєзнавців, дослідників, бібліографів і бібліотекарів. В тій чи іншій мірі упорядчикові допомогли А. З. Берман, Д. О. Бочков, М. О. Вінник, А. М. Де-Рибас, Л. П. Добровольський, К. В. Дубняк, Л. Л. Іванов, Л. К. Ильинский, Н. А. Королев, М. І. Котов, Н. І. Криштафович, А. А. Кузьменко, О. К. Ланге, Д. М. Лисиченко, А. Я. Лященко, Арс. І. Маркевич, И. Ф. Масанов, Н. К. Могиланский, М. М. Недужа, В. Різниченко, В. Г. Рот, М. Я. Рудинський, В. В. Симоновський, А. С. Синявський, Ю. О. Сіцінський, Д. С. Спиридонов, Е. В. Стебельський, П. І. Степанов, Г. І. Танфильев, П. А. Тутковський, О. С. Федоровський, І. М. Халіпа, Д. Ф. Чернявський, М. В. Шарлемань, А. Ф. Шидловский.

Дякуючи ласці А. Ф. Шидловського, упорядчик ознайомився з тими частинами рукопису його «Местной библиографии», що стосуються до південної частини СРСР. Н. А. Королев ласкаво дав можливість ознайомитися з матеріалами, які він зібрав для списку покажчиків періодичних видань СРСР, що своєю повнотою в кілька разів перебільшують аналогічні друковані праці Н. М. Яисовського, А. С. Полякова, Н. А. Вукотич. Автор користується нагодою висловити всім цим особам свою щирю подяку. Зокрема треба згадати, за участь у праці дружини моєї Н. В. Кравченкової, що провела коректу всієї книжки й склала додаткові покажчики, та М. М. Іванченка, який надзвичайно терпеливо й уважно перевів усю складну організаційну роботу коло випуску покажчика в світ.

Велике прохання до всіх тих, кому доведеться ознайомитися й користуватися цим покажчиком—подати впорядчикові свої зауваження щодо цієї книжки й зазначити її хиби й перепуски. За ці вказівки упорядчик зарані складає свою щирю подяку.

Ф. МА НСИМЕНКО.

Київ, Річна 4, пом. 8.

СКОРОЧЕННЯ, ЩО ЇХ НАЙЧАСТІШЕ ВЖИВАНО
В ЦЬОМУ ПОКАЖЧИКУ.

Аб.	Абетковий (алфавитний).
Аб. авт.	Абетково-авторський.
АН ССРСР	Академія Наук ССРСР.
ВБУ	Всенародня Бібліотека України.
ВУАН	Всеукраїнська Академія Наук.
ДВУ	Державне Видавництво України.
К.	Київ.
Л.	Ленінград.
М.	Москва.
Назва, назов	Незанумерована одиниця в бібл. списку. Напр., «15 назов»—15 праць незанумерованих.
Окл.	Окладинка.
П.	Петроград.
Предм.	Предметовий.
РАН	Російська Академія Наук.
СПБ	С.-Петербург.
Сист.	Систематичний (покажчик, в якому література розкладена в сист. порядку, за відділами).
Сист.-аб.	Систематично-абетковий (покажчик, що його розбито на відділи, а в кожному відділі книжки подано за абеткою (авторів або назов).
Сист.-хронол.	Систематично-хронологічний (покажчик, що розбито на відділи, а в кожному відділі книжки подано за роками видання).
Т-во	Товариство.
Тит.	Титульний, заголовковий лист.
Факт.	Фактично.
Х.	Харків.
Хронол.	Хронологічний.
Ч., чч.	Число, числа (занумерована одиниця в бібліогр. спискові).

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДО ВСІХ АБО КІЛЬКОХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ *

014.3 ПОКАЖЧИКИ ЗМІСТУ МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1. *Stuckenberg, J. Ch.* Versuch eines Quellen-Anzeigers alter und neuer Zeit für das Studium der Geographie, Topographie, Ethnographie und Statistik des Russischen Reiches. I Band. 1 Abtheilung. Landkarten, Pläne und Monographien. I Bd. 2 Abth. Bibliographie. II Bd. 1 Abth. Sammelwerke und Journalistik. II Bd. 2 Abth. Gouvernements-Zeitungen. SPB. 1849—1852. [Разом до 1400 сторінок].

В останній книжці (Vd. II. Abth. 2. SPb. 1852) подано перелік (в хронолог. порядку) статей з «Губернскихъ Вѣдомостей» України, зокрема Волинскихъ 1838—1847 рр. (стр. 125—127), Екатеринославскихъ 1839—1850 (стр. 22—24), Киевскихъ 1842—1850 (стр. 31—34), Подольскихъ 1838—1850 (стр. 76—78), Полтавскихъ 1838—1850 (стр. 78—90), Таврическихъ 1838—1850 (стр. 114—117), Харьковскихъ 1838—1850 (стр. 15—18), Херсонскихъ 1839—1850 (стр. 19—21), Черниговскихъ 1839—1850 (стр. 118—121).

У 3-ій книжці (Vd. II. Abth. 1. SPB. 1852) подано перелік статей кожної з головніших серій, колекцій та часописів російських і присвячених Росії іншими мовами. Подано, між іншим, перелік головних статей з «Украинскаго Журнала» X. 1824—1825 (стр. 621); «Journal d'Odessa» [Одеській Вѣстникъ] 1824—1850 (стр. 562—574); «Vote von Odessa» [Одеській Вѣстникъ] 1831—1850 (стр. 591—602); «Новороссійскаго Календаря» 1834—1844 (стр. 139—141) и 1845—1851 (стр. 132—133); «Одесскаго Альманаха» 1831 і Одесскаго Календаря [німецьк.] 1834 (стр. 138—139); «Unterhaltungs-Blätter für Deutsche Ansiedler im Südlichen Russland» Одесса 1846—1850 (стр. 364). Все подано в перекладі на німецьку мову.

В кінці є Verzeichniss der in diesem Bande in Russischer, Deutscher und Französischer Sprache enthaltenen Werke (стр. 626—629) та Alphabetische Realregister (стр. 633—688), куди ввійшли й назви географічних місцевостей, згаданих у статтях (є пропуски).

2. *Геннади, Г. Н.* Указатель географическихъ, этнографическихъ и статистическихъ статей, помѣщенныхъ въ Губернскихъ Вѣдомостяхъ [за 1851—1875 г.г.].—Вѣстникъ Имп. Рус. Геогр. О-ва. 1852. Кн. III. [Указатель за 1851 г.]; 1853. Кн. III. [за

* Нагадуємо, що сюди вміщено тільки ті покажчики, які мають або окремі підрозділи, кожній країні присвячені, або покажчики географічних назов.

1852 г.; 1854. Кн. III. [за 1853 г.]; 1855. Кн. III. [за 1854 г.]; 1856. Кн. V. [за 1855 г.]; 1858. Кн. V. [за 1856 г.]; 1859. Кн. III. [Указатель за 1857 г.].

Кожен рік—за абеткою губернь.

3. *Пискаревъ, А.* Алфавитно-синтетическій указатель свѣдѣній о Россіи, заключающихся въ неофициальной части Губернскихъ Вѣдомостей. 1838—1851.—Вѣстникъ Имп. Рус. Геогр. О-ва. 1857. Кн. III—IV; 1860. Кн. VI—VII.

Показчик предметовъ (за единою абеткою подано назви речей, імена особові та географічні, з позначенням статей). В кінці—список редакторів та співробітників «Губ. Вѣдомостей», поданий за абеткою губернь.

015 БІБЛІОГРАФІЯ ВИДАНЬ (ЯК НЕПЕРІОДИЧНИХ, ТАК І ПЕРІОДИЧНИХ), ЩО ЇХ ДРУКОВАНО ПО ОКРЕМИХ ЗЕМЛЯХ УКРАЇНИ.

4. [*Срезневскій, В. И.*] Списокъ русскихъ повременныхъ изданій съ 1703 по 1899 годъ, съ свѣдѣніями объ экземплярахъ, принадлежащихъ бібліотекаѣ Имп. Академіи Наукъ. Корректурное изданіе. СПб. 1901.

На стр. 1062—1094 є «Перечень провинціальныхъ повременныхъ изданій, расположенный по городамъ».

5. *Лисовскій, Н. М.* Русская періодическая печать 1703—1900 гг. (Бібліографія и графическія таблицы). П. 1915.

Ця сама праця, але без таблиць, вийшла зменшеним форматом під назвою: *Лисовскій, Н. М.* Бібліографія русской періодической печати (1703—1900 гг.). Матеріали для історії русской журналістики. П. 1915.

В розділі «Систематическій списокъ русскихъ періодическихъ изданій 1703—1900 гг.», є підрозділ «Изданія провинціальныхъ» (стр. 242—252, в «Бібліографіи рус. печати»—стр. 967—1008), що поділяється (за характером видань) на кілька груп. В межах кожної групи назви період. видань подано за абеткою міст видання.

6. *Семенниковъ, В. П.* Литературная и книгопечатная дѣятельность въ провинціи въ концѣ XVIII и нач. XIX в.—Русскій Бібліофиль. СПб. 1911. №№ 6—8.

Про початок граждан. друкарства, між іншим, в Кременчуці, Києві, Катеринославі, Харкові, Чернігові, Кам'янці, Миколаєві. Подано літературні джерела про друкарство в кожному місті.

7. *Семенниковъ, В. П.* Бібліографическій списокъ книгъ, напечатанныхъ въ провинціи со времени возникновенія гражданскихъ типографій по 1807 годъ.—Русскій Бібліофиль. СПб. 1912. №№ 2—3.

Додаток до попередньої розвідки.

016(0) БІБЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ ПРО УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ.

016(0) Бібліографії літератури про окремі землі України з кількох різних галузей знання.

8. *Мезювъ, В. И.* Русская историческая библиография. Указатель книгъ и статей по русской и всеобщей исторіи и вспомогательнымъ наукамъ за 1800—1854 гг. включительно. Тт. 1—3. СПб. 1892—1893.

Є топографічні підрозділи (по губернях) в розділах: Історія областей и городовъ (т. I); Археологія (т. II); Географія. Статистика. Історія церкви (т. III). Працю друком не було закінчено. Картки на решту матеріалу зберігаються в б-ці Академії Наук СРСР в Ленінграді.

9. [*Ламбины, П. и Б.*] Русская историческая библиография. [Годы 1855—1864. 10 тт.]. СПб. Изд. Акад. Наукъ. 1860—1884.

Подано літературу, крім історії політичної,—ще з географії, етнографії, археології, історії промисловости, права, мистецтва та інш. До кожного тому є «Указатель географическихъ названій» (які проте всю літературу тому не охоплюють—є пропуски). В багатьох розділах є топографічні рубрики.

10. *Мезювъ, В. И.* Русская историческая библиография за 1865—1876 гг. включительно. Тт. 1—8. СПб. [Изд. Акад. Наукъ]. 1882—1890.

Крім суто історичної літератури, подано (як бібліографію допоміжних наук) б-фію історії церкви, народньої освіти, юридичних, соц.-економічних наук, рос. словесности й мови, етнографії, археології, мистецтва та інш. В багатьох розділах (у тт. 1—5) є топографічні рубрики до окремих губернь. Тт. 7—8 подають найдетальніший «Азбучно-систематическій указатель», де є й назви геогр. місцевостей.

11. *Мезювъ, В.* Литература русской географіи, статистики и этнографіи [за 1859—1880 гг.]. Тт. 1—9. СПб. 1861—1883.

Спочатку друкувалося окремими роками, як додаток до видань Рус. Геогр. О-ва: за 1859 г.—Вѣстникъ И. Р. Геогр. О-ва. 1860. Кн. 9; за 1860 г.—Записки И. Р. Геогр. О-ва. 1861. Кн. 4; 1862. Кн. 1; за 1861 г.—там само, 1862. Кн. 3—4, 1863. Кн. 2; за 1862 г.—там само, 1863. Кн. 3—4; за 1863 г.—там само, 1864. Кн. 2—3; за 1864 г.—Извѣстія И. Р. Геогр. О-ва т. I (1865 г.); за 1865 г.—там само, т. II; за 1866 г.—там само, т. III; за 1867 г.—там само, т. IV; за 1868 г.—там само, т. VI; за 1869 г.—там само, т. VII; за 1870 г.—там само, т. VIII; за 1871 г.—там само, т. X; за 1872 г.—там само, т. XI; за 1873 г.—там само, т. XII; за 1874 г.—там само, т. XIII; за 1875 г.—там само, т. XIV; за 1876 г.—там само, т. XV; за 1877 г.—там само, т. XVI; за 1878 г.—там само, т. XVII; за 1879 г.—там само, т. XVIII; за 1880 г.—там само, т. XIX. (1883). Подано літературу з географії фізичної й політичної, з етнографії, про фольклор, промисловість, шляхи та інш. Починаючи з 1864 р., кожен річник має докладний покажчик назов географічних.

12. *Finkel, L.* Bibliografia historyi Polskiej... Kraków. Wyd. Akademii Umiejętności. 1891—1906.

Подано величезну бібліографію політичної історії Польщі й земель, що до неї належали, також географії, етнографії, релігійного життя, права, економіки, освіти, літератури, мистецтва. Обіймає літературу, що вийшла до 1900 р. включно. В кінці—детальний покажчик місцевостей (стр. 1927—2029). Є назви всіх земель, що входять до нашої бібліографії, крім Донщини та Катеринославщини. Р. 1914 вийшов 1-й зошит 2-го додатку (1-й додаток входить до складу основного твору), що обіймає роки 1901-1910,—на цьому поки що «Bibliografia» урвалася.

13. *Неустроєвъ, А. Н.* Указатель къ русскимъ повременнымъ изданиямъ и сборникамъ за 1703—1802 гг. и къ историческому розысканію о нихъ. СПб. 1898.

Подає покажчик до всієї російської періодики за перше сторіччя її існування за абеткою предметів, імен, осіб та місцевостей.

14. [... Каталогъ антикварнаго книжнаго магазина М. Я. П а р д ѣ л о в а... №№ 6—8. М. [1902].

В цьому предметовому каталозі є розділи: Бѣлорусія и Литва [з Волинню] («Каталогъ № 6, отъ «Азія» до «Искусство», стр. 5—6, 40 назов); Донская обл. (там само, стр. 15, 9 назов); Кіевская губ. («Каталогъ № 7, отъ «Искусство» до «Малороссія», стр. 20—22, 51 назва); Крымъ [і Херсонщина] (там само, стр. 25—27, 67 назов); Малороссія (там само, стр. 28—32, 134 назви); Литва и Бѣлоруссія [з Волинню та «Юго-Зап. Краемъ»] («Каталогъ № 8, «Литва-Орловская губернія», стр. 1—2, 58 назов); Одесса и Новороссія (там само, стр. 30, 10 назов.). В наступних каталогах №№ 9 та 10 топогр. підрозділів до України немає.

15. [... Систематическій каталогъ библиотеки Ученаго Комитета Министерства Финансовъ. Часть I-ая. Книги на русскомъ языкѣ. СПб. 1901.

В розділі IV «Географія, етнографія, путешествія и статистика» є підрозділ: «Описанія губерній и областей Россіи въ географическомъ и статистическо-экономическомъ отношеніяхъ». Стр. 340—377.

16. [... Систематическій каталогъ книгъ библиотеки Русскаго Географическаго Общества. Часть I. Книги на русскомъ языкѣ. Выпускъ I. П. 1922. 2 нен.+XI+2 нен.+431 стр.

В розділі XIV подано «Историко-географическія и статистико-экономическія описанія отдѣльныхъ мѣстностей Европейской Россіи». Стр. 291—393. Підрозділи: 1. «Крупныя области Россіи... е) Малороссія. ж) Запѣпровье, Волинь, Подолія. з) Бѣлоруссія, Полѣсье. 2. Литература по отдѣльнымъ губерніямъ». В багатьох губ. є ще рубрики за повітами. До цього каталога увійшли лише книжки, видані до 1905 р. включно. 5 аркушів з середини цього каталога до брошурування майже цілком згоріли в друкарні. Тому поки що видання було випущено в світ в кількості тільки 42 нумерованих примірників. Решта накладу чекає на друкування.

016 : 2 Р е л і г і я .

17. *Сахаровъ, Ѡ.* Литература історіи и обличенія русскаго раскола. Систематическій указатель книгъ, брошюръ и статей о расколѣ [вып. II и III: ...о расколѣ и сектанствѣ], находя-

щикхся въ духовныхъ и свѣтскихъ періодическихъ изданіяхъ. Вып. I. Тамбовъ. 1887. Вып. II—III. СПб. 1892—1900.

В розділі «мѣстный расколъ» (Вып. I. Стр. 97—135; Вып. II. Стр. 103—166; Вып. III. Стр. 138—231) подано бібліографію до окремих губерней, за абеткою їх.

18. *Звѣринскій, В. В.* Матеріаль для историко-топографическаго изслѣдованія о православныхъ монастыряхъ въ Россійской имперіи съ бібліографическимъ указателемъ. Часть I. СПб. 1890. Ч. II. СПб. 1892. Ч. III. СПб. 1897.

В кожній частині—за абеткою назов монастырив. До кожного монастыря подана літературу про нього. Крім того, в кожній книзі є «Перечень монастырей по губерніямъ и областямъ».

19. *Денисовъ, Л. И.* Православные монастыри Россійской имперіи. Полный списокъ... съ бібліографическими примѣчаніями. М. Изд. А. Д. Ступина. 1908.

За абеткою назов монастырив. Про кожен є бібліографія.

20. *Здравомысловъ, К. Я.* Свѣдѣнія о существующихъ въ епархіяхъ церковно-археологическихъ учрежденіяхъ и конскторскихъ архивахъ.—Сборникъ матеріаловъ, относящихся до архивной части въ Россіи. Т. 2-й. П. Изд. Рус. Истор. О-ва. 1917. Стр. 326—359.

За абеткою епархій; позначено й усі інші (не церковні) краєзнавчі організації та установи, що були в епархіяхъ, і подано літературу з історіі кожної епархії. Ту саму статтю (але менш повно) раніше вміщено було в книзі: Пятидесятилѣтіе Выс. утв. Комисіи по разбору и описанію Архива Св. Синода. Историческая Записка. П. 1915. Стр. 106—172.

016 : 31 Статистика.

21. *Межовъ, В. И.* Труды Центрального и Губернскихъ Статистическихъ Комитетовъ. Библіографическій указатель книгъ и заключающихся въ нихъ статей, обнимающихъ дѣятельность статистическихъ комитетовъ съ самаго начала ихъ учрежденія вплоть до 1873 года. СПб. 1873.—Извѣстія Имп. Рус. Геогр. О-ва. 1873. № 3. Приложение. [I окремо, з надзаголовкомъ: Библіографическія монографіи. Томъ I. Вып. I].

Див. розділ 2: «Труды Центр. Стат. Комитета и Губ. Стат. Комитетовъ, касающіеся губерній и областей Россіи въ частности». Стр. 5—99. За абеткою губерней та областей. Подано й зміст кожної книжки. В кінці є покажчик імен та предметів.

22. [... Вкладъ правительства, ученыхъ и другихъ обществъ на пользу русскаго просвѣщенія. Библіографическій указатель книгъ, изданныхъ казенными учрежденіями и частными учеными, благотворительными, литературными, сельско-хозяйственными, промышленными и др. обществами. Изд. Н. Г. М а р т ы н о в а при содѣйствіи В. И. Межова. СПб. 1886.

На стр. 231—252 є розділ «Труды Центр. и Губ. Стат. Комитетовъ». Перелік за губернями; змісту кожної книжки не позначено.

23. *Велецкій, С. Н.* Земская статистика. Часть I. История и методология. М. Изд. М. и С. Сабашниковыхъ. 1899.

На стр. 362—390 подано «Списокъ земскихъ статистическихъ изданій» за абеткою губернь.

24. *Караваяевъ, В. Ф.* Библиографическій обзоръ земской статистической и оцѣночной литературы со времени учрежденія земствъ. 1864—1903. Вып. 1—2. СПб. 1906—1913.—Труды Имп. Вольн. Эконом. О-ва. 1902. № 1—3; 1903. № 1—6; 1904. № 1—6; 1905. № 1—6 [Вып. 1-й]; 1907. № 4—5; 1909 № 1—6; 1910. № 1—3; 1912. № 5—6. [Вып. 2-й]. I окремо.

Є докладний огляд статистичних земських видань, між іншим губернь Басарабської (Вып. 1. Стр. 1-17.—Труды В.-Э. О-ва. 1902. № 1—2); Катеринославської (Вып. 1. Стр. 156-168.—Труды... 1903. № 3—5); Полтавської (Вып. 2-й. Стр. 200-263.—Труды... 1910. № 1—3; 1912. № 5—6).

25. [*Караваяевъ, В. Ф.*]. Издания земствъ 34-хъ губерній по общей экономической и оцѣночной статистикѣ, вышедшія за время съ 1864 г. по 1 января 1911 г. СПб. 1911 (Оцѣночное дѣло-производство Департамента окладныхъ сборовъ Министерства Финансовъ).

Списки земських видань за абеткою губернь.

26. [... Труды и издания Губстатбюро Украины.—Календар-справочник і записна книжка на 1925 рік районowego статистика і кореспондента ЦСУ України [Рік 4-й]. Х. Вид. ЦСУ. 1915. Додатки. Стр. 58—62.

За губернями. Є також і в попередніх річниках на 1924 й 1923 рр.

27. *Григорьев, В. Н.* Предметный указатель материалов в земско-статистических трудах с 1860-х годов по 1917 г. Вып. 1—2. М. Изд. ЦСУ СССР. 1926—1927. (Из работ Кабинета с-х. статистики имени А. Ф. Фортунатова при науч.-исслед. Институте с-х. экономии. Вып. 16 и 25).

За допомогою спеціальних індексів позначено зміст головніших зем. стат. видань і подано зведений систематичний покажчик до них. Головні розділи системи: 0. Методы собиранія и разработки стат. данных; 1. Естественно-ист. описание (геология, почвы, реки, растения, животныя); 2. Население и быт (история, демография, нар. просвещение, этнография и пр.); 3. Землевладение; 4. Средства производства; 5. Организация хозяйства и бюджет; 6. Растениеводство; 7. Животноводство; 8. Соц. отношения (обычное право); 9. Товарное хозяйство и рынок (фабрики, рабочий вопрос). Див. Басараб. губ. (Вып. 1—2), Катеринослав. губ. (Вып. 1), Полтав. губ. (Вып. 1), Таврія (Вып. 2); Харк. губ. (Вып. 1—2); Херсон. губ. (Вып. 1—2), Черніг. губ. (Вып. 1—2).

28. [... Издания местных статистических и экономических учреждений [РСФСР] за 1916—1927 гг. Л. Изд. Гос. Ин-та Оп.

Агрономии. (Н. К. З. Гос. Институт Опытной Агрономии. Отдел с-х. экономии и статистики).

Є розділи: Крымская АССР. Стр. 39 (10 №№); Северо-Кавказский край. Стр. 35—36 (71 №№). Цих розділів немає в первісному тексті покажчика, що його надруковано в «Известиях Гос. Ин-та оп. агрономии» 1928. № 4—5.

№ 28а. [Машкін, Г. П.] Бібліографічний покажчик видань місцевих органів державної статистики України [на окл. УСРР] за 1921 [на окл. 1918]—1928 рр. X. Вид. ЦСУ УСРР. 1929.

Видання Стат. Управи Молдавської АССР (стр. 8). Видання Окружних Стат. Бюр (стр. 9—33). Видання кол. Губерських Стат. Бюр (стр. 34—43).

016:323.2 Революційний рух—див. 016:9 Історія.

016:[338+38 Економіка. Промисловість. Торгівля.

29. [...Торговля и промышленность Европейской России по районамъ. Общая часть и приложения. СПб. [1912]. (Министерство Торговли и Промышленности).

Див. «Приложеніе 2. Указатель главнѣйшей литературы [по 1900 г.]». 22 стр. окр. пагінації (на 3 шпальти). Сист.-аб. Є розділ «Литература касающаяся отдѣльныхъ губерній». Стр. 9—22.

30. Таранович, В. П. Справочник литературы, вышедшей в СССР по экономической географии и смежным дисциплинам краеведения в 1926 году. Составил В. П. Таранович, под руководством проф. А. А. Григорьева. Л. Изд. Акад. Наук СССР. 1926. (Комиссия по изучению естеств. производительных сил СССР).

Матеріал систематизовано за районами ССРР. Є розділи: XI. Україна (з підрозділами: Волын., Под., Киев., Черниг., Полт., Харьк., Одесская, Екатериносл., Донецкая губ.). Стр. 63—67; XII. Крым. Стр. 67; Северо-Кавказский Край (з підрозділом: Донская обл.). Стр. 68—71.

31. [...Весь СССР. Экономический, финансовый, политический и административный справочник под ред. проф. М. Г. Бронского и проф. М. А. Сиринова. М. Гиз. 1926. (Финансово-Экономическое Бюро Нар. Ком. Фин. СССР).

Див. на стр. 1239—1269 «Приложение V. Библиографический указатель». Литература за окремими губернями та областями.

32. Деборин, Г. Срагович, Г. Чернин, М. Теория и практика планирования народного хозяйства СССР. 1917—1927 и первое полугодие 1928 г. Библиография. Под ред. и с предисл. А. С. Мендельсона. М. Гиз. 1929. (Институт народного хозяйства

им. Г. В. Плеханова. Экономический факультет. Кабинет планирования).

Е «Районный указатель» на стр. 173—202 (до статей) і 243—244 (до книг).

32а. [... Ежегодник аграрной литературы СССР за 1926 г. Под ред. И. Н. Колбенеца. Т. I. Экономика и организация сельского хозяйства. Кн. 1. М. 1929. (Международный Аграрный Институт. Библиогр. отдел).

В розділі «Сельское хозяйство СССР по отдельным районам и республикам» є рубрики: Крымская АССР (стр. 149—151); Северо-Кавк. Край (стр. 180—192); Украинская ССР (стр. 237—244); Молдавская АССР (стр. 244).

016:34 П р а в о .

33. Якушкинъ, Е. И. Обычное право. Матеріалы для библиографии обычного права. Вып. I—II. Ярославль. 1875—1896. Вып. III—IV. М. 1908—1909.

34. Якушкинъ, Е. И. Обычное право русскихъ инородцевъ.—Чтенія въ Имп. О-въ Ист. и Древн. Россійскихъ. М. 1899. № 3. Г окремо.

В кожньому випускові праці Е. И. Якушкина є «Указатель географической».

016:35 Місцеве самоврядування.

35. Веселовскій, Б. Б. Справочныя библиотеки по вопросамъ мѣстнаго самоуправления. Вып. I. Земскія библиотеки. СПб. Изд. ред. журн. «Городское Дѣло» и «Земское Дѣло». 1912.

На стр. 57—77 позначено «Изданія по исторіи отдѣльныхъ земствъ». За губернями.

36. Веселовскій, Б. Б. Образцовый каталогъ книгъ для библиотекъ мѣстнаго самоуправления. Вып. II. Городскія библиотеки. СПб. Изд. ред. журн. «Городское Дѣло» и «Земское Дѣло». 1912.

На стр. 55—61 подано «Изданія по исторіи отдѣльныхъ городовъ». За абеткою міст.

36а. [...Каталогъ Харьковской Общественной Библиотеки. Томы I—IV. X. 1898—1913. Бюллетень Харьк. Общ. Библиотеки. №№ 1—5. X. 1916—1917.

Див. у них «Отдѣлъ XII. Земскій и городской»,—де подано перелік земських та міських видань за абеткою губернь і міст. Детальний опис цих каталогів див. ч. 801.

36б. Шенфинкель, В. К. Систематическій указатель отдѣла имени Михаила Евгеньевича Беккера. Т. I. По вопросамъ город-

ского самоуправления. (Книги и журнальные статьи). Херсонь. 1911. (Херсонская Общественная Библиотека).

На стр. 157—166 «Указатель предметный» (с назви міст). Детальніше про цей каталог див. ч. 913.

36в. [...Каталогъ книгъ Библиотеки [Полтавской] Губернской Земской Управы. Т. I. Земскія изданія. Полтава. 1913.

Сист. В кожному відділі є підрозділи за губернями. Перелік відділів див. ч. 588.

37. [...Отдѣлъ городскихъ изданій [библиотеки Имп. Вольнаго Экономическаго О-ва. Каталогъ].—Труды Имп. Вольн. Эконом. О-ва. СПб. 1913. № 4—6; 1914. № 1—4. Приложение. За абеткою губернь.

38. *Сухотин, П.* Систематический каталог книг Библиотек Народного Комиссариата Внутренних Дел РСФСР. Вып. I. Книги местного и некоторых других отделов библиотеки, поступившие в библиотеку в 1926—1928 гг. М. Изд. НКВД. 1929.

Є тологр. підрозділи. З земель, що входять до нашої бібліографії, є тільки «Северо-Кавказский край» (стр. 17—18) та «Крымская АССР» (стр. 23).

016 : 351.77 Санитарія. — Див. 016 : 61 Медицина.

016 : 37 Освіта.

39. *Кудрявцевъ, В. А. и Чарнолуская, Е. М.* Библиографический указатель книгъ и статей по народному образованию за 1894 годъ. (Годъ 1-й). СПб. 1895. (СПБ. Комитетъ грамотности Имп. Вольнаго Экономич. О-ва).

На стр. 657—668 є «Указатель статей по губерніямъ и областямъ».

40. [...Каталогъ педагогической библиотеки [по начальному народному образованию] С-Петербургскаго общества грамотности. [Основной]. СПб. 1910. Первое дополненіе. СПб. 1912.

В обох книжках звідомну й офіційно-відомчу літературу виділено в окремі рубрики й подано за абеткою повітів та міст. Такі рубрики є в розділах: «Внѣшкольное образование. Библиотеки. Народныя чтенія. Просвѣдительныя о-ва и учрежденія. Офф. отчеты и матеріалы. Учащіе и дѣятели по народному обр. Журналы и протоколы зем. собраний». В «Первомъ дополненіи» окремим додатком (стр. 105—214) подано «Указатель статей и матеріаловъ по народному образованию, напечатанныхъ въ земскихъ изданіяхъ». Сист. В межах розділу—за абеткою повітів і губернь.

41. [...Каталогъ-указатель земской литературы по народному образованию, собранной къ съѣзду — [В книзі]: Первый обще-земскій съѣздъ по народному образованию 1911 года. Приложение къ заключительному тому Трудовъ съѣзда. М. 1912. Стр. 1—237.

Сист.-тологр. В кожному розділі матеріал подано за абеткою губернь.

42. *Богдановъ, И. М.* Обзоръ изданій губернскихъ земствъ по статистикѣ народнаго образования. Составленъ по порученію Тверской. Губ. Управы... Представленъ въ видѣ доклада Общеземскому съезду по статистикѣ народнаго образования. X. 1913.

Відбитка з книги: Сводка свѣдѣній о состояніи земской статистики народнаго образования (по даннымъ анкеты, разосланной Бюро съезда въ губернскія и уѣздныя земства). X. 1913. (Организаціонное Бюро по созыву Общеземского съезда по статистикѣ народнаго образования. 1913 г.). Отдѣлъ V. Обзоръ земскихъ изданій по статистикѣ народнаго образования (сост. И. М. Богдановымъ). Стр. 146—226. За абеткою губернь.

43. [*Караваявъ, В. Ф.*] Списокъ изданій земскихъ и городскихъ самоуправленій по народному образованию къ 1 января 1912 г. СПб. Изд. газ. «Школа и Жизнь». 1914.

За абеткою губернь і міст.

44. *Медынскій, Е. и Лапшовъ, И.* Систематическій указатель книгъ и статей по внѣшкольному образованию. М. Изд. «Наука». 1916.

На стр. 87—107 позначено «Земскія изданія по внѣшкольному образованию». За губернями (Екатеринос., Кіев., Полтав., Харк., Херсон.).

45. *Богомоловъ, А. А.* Литература о народныхъ домахъ, клубахъ, просвѣтительныхъ о-вахъ и кружкахъ.—[В книзі]: Народные дома, какъ культурно-просвѣтительные центры. Проф. В. Я. Данилевскій. Задачи и общественное значеніе народныхъ домовъ. А. А. Богомоловъ. Вопросы практич. ихъ устройства. Указатель литературы. X. Изд. «Союз». 1918. (Внѣшкольная бібліотека подъ ред. Д. Г. Панадіади). Стр. 122—199.

На стр. 142—163 е розділ: «Литература спеціальная. А. Земскія самоуправленія. I. Неперіодическія изданія (Доклады, журналы собраній, труды и постановленія съездовъ, совѣщаній, комиссій)». За губернями.

46. *Самохвалов, И. С.* Краткий указатель литературы по статистике народнаго образования в России. М. Гиз. 1920. (Статистическій Отдел Нар. Ком. по просвещенію).

В деякихъ розділах (Местные исследования, Текущая статистика начальнаго образования, Статистика внешк. образования) літературу подано за абеткою губернь.

016 : 5 Природа.

47. [*Совинскій, В., Бунге, Н. и др.*] Указатель русской литературы по математикѣ, чистымъ и прикладнымъ естественнымъ наукамъ. [Первая серія: За 1872—1891 гг. 20 тт. Вторая серія: За 1899—1906 гг. 8 тт.]. К. Изд. Кіев. О-ва Естествоисп. 1873—1894, 1901—1913.

Показчик предметовий. Краєзнавчу літературу в кожному томі скупчено головним чином під словом «Губернія» [Бессараб., Київ. і т. д.]. У томах X (1881) та XX (1891) першої серії під цими самими словами є посилки й на статті, зареєстровані в томах попереднього десятиріччя. За рр. 1872—1877 подано також літературу з медицини й ветеринарії.

48. *Криштафовичъ, Н. І.* Указатель литературы [по геологии и соприкасающимся областямъ знанія касательно Россіи за 1896—1913 г.] — Ежегодникъ по Геологии и Минералогии Россіи. Изд. подъ ред. Н. І. Криштафовича. Т. I—XVII. Новая Александрія—Харьковъ. 1895—1917.

Указатель за 1896 г. вміщено в «Ежегодникъ» т. II (1897), за 1897 г.— в т. III, за 1898 г.— в т. IV, за 1899 г.— в т. V, за 1900 г.— в т. VI, за 1901 г.— в т. VII, за 1902— в т. VIII, за 1903 г.— в т. IX, за 1904 г.— в т. X, за 1905-06 г.— в т. XI, [випуски з бібліографією за 1907—1910 гг. в світ не виходили], за 1911 г.— в т. XIV, за 1912 г.— в т. XV і за 1913 г.— в т. XVI [останні вип. т. XVII з бібліографією за 1914 р., так само, як і тт. XVIII—XX «Ежегодника» з бібліографією за 1915—1917 рр. не виходили].

Сист. Є між іншим такі розділи: Минералогія. Кристаллографія. Петрографія. Палеонтологія. Гео-ботаніка. Гео-зоологія. Физическая географія. Гидрологія. Ист. геологія. Доисторическая археологія. Почвовѣдніе. Прикладная геологія. «Ежегодникъ» виходив щороку в 10 випусках. В 10-му вип. подавалися найдокладніші показчики до всього літературного й бібліографічного матеріалу річника, між ними й «Указатель мѣстностей». Деякі випуски останніх томів лишилися невидані (т. XI вып. 10; т. XII вып. 9—10; т. XIII вып. 8—10; т. XV вып. 10; т. XVI вып. 10; т. XVII вып. 9—10).

016:55 Геологія. Грунтознавство. Гідрологія.

49. [...Русская геологическая библиотека, издаваемая подъ ред. С. Никитина за 1885—1900 гг. 16 тт.]. СПб. Изд. Геологич. Комитета. 1886—1920.

Анотований показчик головнішої геологічної літератури. В кінці кожного тому є показчик місцевостей.]

50. *Отоцкий, П. В.* Литература по русскому почвовѣднію съ 1765 по 1896 г. СПб. Изд. Имп. Вольн. Эконом. О-ва. 1898.

В кінці є «Указатель мѣстностей» (губерень). Стр. 157—159.

51. *Морачевскій, В. В.* Почвы Европейской Россіи. СПб. Изд. Департ. Земледелія. 1907.

Див. розділ V «Краткіе погубернскіе почвенные обзоры съ перечнемъ литературы». Стр. 116—180.

52. *Погребовъ, Н. Ф. и Берлингъ, Н. И.* Указатель къ Извѣстіямъ Геологическаго Комитета съ 1882 по 1914 г. включительно. П. Изд. Геологич. Комитета. 1915.

На стр. 145—172 є «Указатель мѣстностей».

53. Берлингъ, Н. И., Савельева, Е. Н. и Брикъ, М. И. Указатель къ Извѣстіямъ Геологическаго Комитета за 1915 г. П. Изд. Геологич. Комитета. 1917.

На стр. 31—38 е «Указатель мѣстностей».

54. Ракова, Е. Д. Указатель литературы по физико-химическому изслѣдованію питьевыхъ водъ Россіи. [Составленъ Е. Д. Раковой подъ руководствомъ проф. Г. В. Хлопина и С. И. Добросклонскаго].—[В збірнику:] Гидрохимическіе матеріалы. Издаются Химической Лабораторіей Гидрометрической части в Европейской Россіи. Т. I. Вып. 1—2. П. 1915. Стр. 73—143 (Главное Упр. Земледѣлія и Землеустр. Отдѣлъ Земельныхъ Улучшений).

Покажчик складається з 3 частин: Ч. I (стр. 75—102) «Перечень въ алфавитномъ порядкѣ авторовъ и заглавій статей, въ которыхъ имѣются какія-либо данныя о химическомъ составѣ питьевыхъ водъ». Ч. II (стр. 102—129) «Грунтовыя воды Европейской Россіи». За абеткою губернь та окремих мѣстностей. Ч. III (стр. 129—143) «Литература, относящаяся къ рѣчнымъ и озернымъ водамъ». Впорядковано за водозборами морів та рік.

55. [...Химико-технический справочник. I. Ископаемое сырье Часть вторая. Ископаемое сырье по экономическим областям СССР. Под ред. акад. А. Е. Ферсмана и Д. И. Щербакова. Л. Научное Хим.-Технич. Изд-во Науч.-Техн. отдела ВСНХ. 1925.

Див. розділи: В. Лучицкий. Юго-западная обл. Стр. 72—80; й б о ж. Южная Горнопромышленная обл. Стр. 80—96; П. Д в о й ч е н к о. Крым. Стр. 96—103. Є багато вказівок на літературу.

56. Никитин, С. Н. Указатель литературы по буровым на воду скважинам в России. 2-е изд. под ред. А. А. Краконопольского. Л. Изд. Геологич. Комитета. 1924.

Літературу подано за губернями. В межах губерні—за абеткою повітів та окремих мѣстностей.

57. Личкова, Е. Л. Каталог буровых скважин Украины (б.б. Волинская, Киевская, Подольская, Полтавская, Харьковская и Черниговская губернии). Вып. I. К. Изд. Сев. Обл. Мелиорат. Организации и Укр. Отдела Геол. Комитета. 1927.

Матеріал розкладено за округами; в межах округи—за абеткою мѣстностей. В кінці подано «Указатель къ графе № 17 [материалы, откуда взяты сведения о скважинах, расположенные в алфавитном порядке]». Стр. 185—190. При кожній мѣстности є посилки на відповідні №№ та сторінки книжок, що їх зазначено в цьому «Указателе».

016 : 572 Е т н о г р а ф і я .

58. [...Систематическій указатель литературы о евреях на русскомъ языкѣ со времени введенія гражданскаго шрифта

(1708 г.) до декабрія 1889 г. СПб. 1893: (Особое приложение къ журналу «Восходъ».)

На стр. 560—568 є «Алфавитно-предметный указатель», куди включено її назви місцевостей.

59. *Зеленинъ, Д. К.* Библиографическій указатель русской этнографической литературы о внѣшнем бытѣ народовъ Россіи 1700—1910. (Жилище. Одежда. Музыка. Искусство. Хозяйственный бытъ). СПб. 1913. (Труды Комиссіи по составленію этнографическихъ картъ Россіи. I).—Записки Имп. Рус. Географ. О-ва по отдѣленію этнографіи. Т. XL. Вып. 1.

В кожному розділі є топограф. рубрики (за окр. губерніями). В кінці—кілька покажчиків, між іншими—«Алфавитный указатель губерній и областей» (стр. 632—637) та «Библиография отдѣльныхъ губерній и областей Россіи» (стр. 693—694).

016:58 Ф л ь о р а.

60. *Гайдуковъ, Н.* Литературные источники къ русской флорѣ водорослей.—Ботанич. Записки. Scripta Botanica. Изд. Ботан. Сада СПб. Ун-та. Вып. XVII. СПб. 1901. Стр. 1—126.

На стр. 116—121 є «Географическій указатель». В продовженні цього покажчика (Еленкин, А. А. и Оль, Л. А. Библиография альгологическихъ трудовъ в пределах СССР с 1900 по 1925 гг. включительно.—Acta Horti Petropolitani. Труды Главн. Ботанич. Сада СССР. Т. XLII. Вып. I. Л. 1929) «Географического указателя» немає.

60a. *Szymkiewicz, D.* Bibliografja flory Polskiej. Kraków. Nakl. Akad. Umiejętności. 1925. (Prace Monograficzne Komisuj Fisjograficznej. Т. II).

На стр. 152—158 є «Index geograficzny», з підрозділами до окремих земель. До території, яку має на увазі наш покажчик, стосуються: Ukraina (Kijowszczyzna oraz Wolyn i Podole rosyjskie). 28 чч. Wolyn rosyjski чч. 29. Podole rosyjskie. 30 чч. Kijowszczyzna. 40 чч.

016:59 Ф а в н а.

61. *Bianchi, V.* Enumeratio operum opusculorumque ad faunam Hempterorum Heteropterorum Imperii Rossici pertinentium. 1798—1897.—Ежегодникъ Зоолог. Музея Имп. Акад. Наукъ. 1898. Т. III. № 3—4. Стр. 289—323.

На стр. 320—323 є покажчик розподілу праць по місцевостях.

62. *Köppen, Fr. Th.* Bibliotheca Zoologica Rossica. Literatur über die Thierwelt Gesamtrusslands bis zum Jahre 1885 ind. Bd. I, II, 1—2 Hälft. SPB. Herausgegeben von der Akad. d. Wissenschaften. 1905—1908.

І том присвячено мало не цілком літературі з загальної географії Росії й заг. природознавства. Спеціально зоологічна література—у II тому.

В обох томах у багатьох розділах виділено в окремі рубрики літературу до кожної губернії. В кінці II тому (стр. 506—582) є загальний реєстр географ. та етнограф. назвам.

63. [...] Фауна СССР и сопредельных стран преимущественно по коллекциям Зоологического Музея Академии Наук СССР. Насекомые чешуекрылые (Insecta Lepidoptera). Том I. Н. Я. Кузнецов. Введение. Ascidiidae (Donaidae). Вып. 2. Л. Изд. Акад. Наук СССР. 1929.

На стр. CCCLXXXVI—DLXXXVI є «Списокъ фаунистической и описательной литературы по фаунѣ [чешуекрылыхъ] Россійской имперіи и сопредѣльныхъ странъ». До нього на стр. DLXIV—DLXX є «Географическій указатель».

016:61 Медицина. Гігієна. Санітарія.

64. *Жбанковъ, Д. Н.* Библиографический указатель по земско-медицинской литературѣ. М. Изд. О-ва Рус. врачей въ память Н. И. Пирогова. 1890. (Приложение къ Земско-медицинскому Сборнику).

В деяких розділах літературу зібрано по губерніях (напр., «Глава V. Губерніскія больницы. VI. Уѣздныя и частныя больницы. VII. Организация зем. медицины» та інш.). Крім того, на стр. 108—118 є покажчик, як розподілено матеріал по губерніях.

65. *Жбанковъ, Д. Н.* Библиографическій указатель по общественной медицинской литературѣ за 1890—1905 гг. М. Изд. О-ва Рус. врачей въ память Н. И. Пирогова. 1907.

По деяких розділах літературу подано за абеткою губернь, як от: Организация и развитие врачебной части въ разл. губерніяхъ. Земская санитарная организация и развитие ея. Губерніскіє сѣзды врачей. Губ. и уѣздные врачев. совѣты, уѣздные сѣзды, участковые попечительства. Городская или думская медицина (за абеткою міст). Фабрично-заводская медицина. Сельская медицина въ неземскихъ губерніяхъ. Призрѣніе душевнобольныхъ. Губ. зем. больницы. Уѣздныя и участковыя зем. лечебныя заведенія. Геогр. покажчика немає.

66. *Смирновъ, А. В.* Каталогъ библиотеки санитарнаго отдѣленія при Владимірской Губ. Зем. Управѣ за время по 1899 годъ. Владиміръ. 1900. (Оттискъ изъ «Врачебно-санитарной хроники Владим. губерніи»).

За абеткою губернь. Усю літературу описано з винятковою докладністю та точністю.

67. *Рафесь, М. Г. и Гинкель, Э. И.* Систематическій каталогъ библиотеки Санитарнаго Бюро Уфимскаго Губерніскаго Земства. Составилъ санитарный врачъ М. Г. Рафесь. Дополнилъ и отчасти переработалъ сан. врачъ Э. И. Гинкель. Уфа. 1915. (Санитарное Бюро Уфимскаго Губ. Земства).

В кожному розділі матеріал подано за абеткою губернь. Ці розділи: I. Изданія зем. и гор. самоуправленій. В. Труды сѣздовъ врачей и земс-

кнѣхъ дѣятелей. Г. Отчеты о состояніи и дѣятельности врач.-санитарныхъ организацій. Д. Прочіе матеріали.

68. *Тутковський, П. А.* Бібліографічний список літератури по громадській медицині, гігієні і санітарії, по бальнеології, курортам та народній медицині України.—Збірник Мед. секції Укр. Наук. Т-ва в Києві. Кн. 4. К. 1918. Стр. 109—133.

В кінці є географічний покажчик.

016:63 Сільське господарство. Агрономія.

69 *Балласъ, М.* Винодѣліе въ Россіи. (Историко-статистическій очеркъ). Изд. Департ. Земледѣлія. Часть I. Крымъ, степная часть Таврической губерніи, Донъ и Астрахань. СПб. 1895. Часть V. Южная Россія (Бессарабія, Херсонская, Подольская и Екатеринославская губерніи). СПб. 1899.

Подано «Источники и пособія» до кожної губерні: до Криму (часть I, стр. VII—XII), до Донщини (стр. 159—160), до Басарабії (часть V, стр. VII—XII), Херсонщини (стр. XII—XIII), Поділля (стр. XIII—XIV), Катеринославщини (стр. XIV—XV). Частици II, III, IV та VI цієї праці до України не стосуються.

70. *Богдановъ, П.* Указатель русской литературы по описанію отдѣльныхъ частновладѣльческихъ хозяйствъ. 1765—1902. Изд. Департ. Земледѣлія. СПб. 1904.

За абеткою губернь.

71. *Масловъ, С. Л.* Къ вопросу о распространеніи сельско-хозяйственныхъ знаній внѣшкольнымъ путемъ. Отзвыы земскихъ управъ и агрономовъ. Результаты анкеты, предпринятой Комиссіей [по распространенію с-х. знаній И. Вольн. Эк. О-ва] въ 1909 г. СПб. 1910.—Труды Имп. Вольн. Эк. О-ва. 1910. № 4—5.

Див. у кінці «Приложеніе I. Популярныя изданія земствъ [по с.-х. хозяйству]». За абеткою губернь. «Приложеніе II. Популярныя изданія Управъ по дѣламъ земскаго хозяйства [Кіевской, Гайсинской]».

72. [...Матеріали для систематическаго указателя литературы по плодоводству Украины.—[В книзі:] Промышленное садоводство, огородничество и бахчеводство на Украинѣ. Часть I. Плодоводство. Подъ общей ред. А. И. Я р о ш е в и ч а. К. 1919. Стр. 154—166. (Экономическая библиотека Центросоюза. Вып. 4-й).

В розділі «В. Матеріали по садоводству отдѣльныхъ мѣстностей» (стр. 158—163) подано літературу до всіх губернь України (крім Донщини).

73. *Бровкин, Т. М.* Библиографический указатель литературы о коллективных хозяйствах. М. Изд. Ком. Академии. 1926. (Коммунистическая Академия. Кооперативная секция).

В розділі III «Состояние коллективных хозяйств в республиках» (стр. 48—67) подано літературу до Кримської АССР, Північно-Кавказького краю (до кожної окремої його округи), до України й до окремих Укр. округ.

016 : 655 Друкарство.

— Семенниковъ, В. П. Литературная и книгопечатная деятельность въ провинціи...—Див. ч. 6.

73а. *Огієнко, Ів.* Історія Українського друкарства. Т. I. Исторично-бібліографічний огляд Українського друкарства XV—XVIII вв. Львів. 1925. (Збірник Фільольогічної Секції Наук. Т-ва ім. Шевченка. Т. XIX—XXI).

Част. II. Друкарство на Галицькій землі. Ч. III. Друкарство на Волині. Ч. IV. Друкарство на Київщині. Ч. V. Друкарство Чернігівщини. Ч. VI. Друкарство Подільське. Ч. VII. Друкарство на інших землях Східної України (Лісаветград, Кремінчук, Харків, Миколаїв, Яси та Дубосари, Полтава, Глухів. Крім історії церк.-слов'янського друку, подано відомості й про друк гражданський, польський та єврейський на терені України (до 20-х рр. XIX ст.). Про кожен край й окремі друкарні подано вичерпливу літературу. На стр. 390—413 є «Показчик», де наведено й географічні назви.

016 : 8 Література.

74. *Пиксанов, Н. К.* Областные культурные гнезда. Историко-краеведный семинар. М. Гиз. 1928.

Є бібліографія до тем: Культура Слободської України в першій третині XIX століття. Харьківське культурне гніздо (стр. 85—88). Культура Полтавщини во времена Гоголя (стр. 95—96). Миргород літературний і Миргород історический (стр. 96). Київська література восьмидесятих годов (стр. 99—101). Одеса, як южний культурний центр (стр. 102—103). «Одесский Вестник» 1827—1894 (стр. 104—105). Одеські альманахи (стр. 105—106). Одеський театр (стр. 106—107). Одеська «босняцкая» література (влияние Горького) (стр. 107—108).

75. *Киперман, Я. Е.* Спутник читателя. Предметно-тематический указатель художественной литературы русской и переводной, изданной за революционное десятилетие. Л. Изд. «Прибой». 1929.

На стр. 505—514 є «Географический указатель». Позначено літературу до окремих округ, міст, сіл, морів і т. інш.

016 : [9+323.2 Історія. Історія рев. руху.

—[*Межовъ—Ламбины—Межовъ*]. Русская историческая библиография 1800-1877 г.—Див. чч. 8—10.

76. *Грушевський, М. С.* Історія України-Руси. Тт. I-VIII, IX 1-а половина. Львів—Київ. 1898—1929.

В окремих примітках подано головнішу літературу між іншим і до питань, що зв'язані з окремими укр. землями: Грецька колонізація

північного берега Чорного моря [література про Ольвію, Херсонес, Тіру, Пантікапей, Боспор. царство зокрема]—Т. I. Вид. 3. К. 1913. Стор. 540—541; Література Київщини й Києва [XI—XIII вв.]—Т. II. Вид. 2. Львів 1905. Стр. 562—563; Література задніпрянських країв [Чернігівщини, Переяславщини].—Там само. Стр. 563—564; Література Волині й Подубожа.—Там само. Стр. 564—565; Література Галичини XI—XIII в.—Там само. Стр. 569—573; Історична література Угорської Руси.—Там само. Стр. 581—583; Література Галицько-Волинської держави XIII—XIV в.—Т. III. Вид. 2. Львів. 1905. Стор. 504—505; Література останніх десятиліть Галицько-Волинської держави.—Там само. Стр. 524—525; Література про Болховців.—Там само. Стр. 535—536; Література з історії Кримської орди—Т. IV. Вид. 2. К. 1907. Стр. 486—487; Італійська колонізація Чорномор'я [Криму].—Там само. Стр. 487. Київське культурне життя перших десятиліть XVII в.—Т. VII. К. 1909. Стр. 584—588; Українська колонізація на Схід від Дніпра. Лівобережжя й Слобожанщина.—Т. VIII. ч. 3. М. 1917. Стр. 776—777.

77. *Вольценбург, О. Э.* Библиографический путеводитель по революции 1905 года. Систематический обзор книг и журнальных статей о первой русской революции. Л. Гиз. 1925.

На стр. 238—239 є «Алфавитный указатель городов, губерний и местностей».

77а. *Невский, В. [И.]* Очерки по истории Российской Коммунистической партии. Том I. Изд. 2-е. Л. Изд. «Прибой». 1925.

В розділі «Замечания, источники, литература» (стр. 577—624) є, між іншим, рубрики: «Литература о Южном и Северном рабочих союзах; Заславском, Обдорском и Халтурине». 23 чч. (стр. 601—602); «Рабочее движение и социал-демократия в 80 и 90 годы... Киев, первый съезд РСДРП и связи с другими городами. 50 чч. (стр. 617—619); Одесса, Николаев, Кременчуг, Елисаветград, Кишинев. 14 чч. (стр. 619); Екатеринослав. 13 чч. (стр. 620). Харьков и Ростов-на-Дону». 17 чч. (стр. 620—621).

78 *Данишевский, С. Л.* Опыт библиографии октябрьской революции. Под ред. С. Пионтковского. Л. Гиз. 1926.

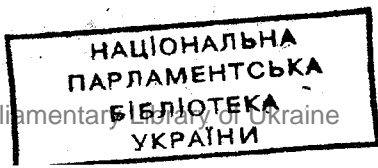
На стр. 177—263 є «Географический указатель». Дано літературу за абеткою поселень.

79. *Розовская, Е.* Опыт библиографии по истории октябрьской революции на Украине. [1917—1920]. Периодика.—Летопись Революции. X. 1926. № 3— . Стр. 231—265; № 5. Стр. 198—208; № 6. Стр. 190—230.

В кожному рзділі є топографічні рубрики, де зібрано літературу про події в окремих районах і містах України.

80. [...Систематический указатель материалов, помещенных в журнале «Летопись Революции» № № 1—15 за 1922—1925 гг.—Летопись Революции. X. 1925. № 5—6 (14—15). Стр. 352—366.

Обіймає матеріали з ревруку за період 1880—1920 рр. В окремих відділах є топографічні рубрики.

81. [...] Тематический указатель литературы по гражданской войне. С предисл. Ф. А н у л о в а. Л. 1929. 443 стр. (Военно-Политическая Академия РККА им. Толмачова. Кафедра гражданской войны). [Літографовано].

Є розділи: Оккупация Украины немцами в 1918 г. (стр. 182—189). Борьба на Дону и на Кубани в 1918 г. (стр. 216—226). Борьба с интервенцией в Крыму (стр. 233—234). Гражданская война на Украине (стр. 312—354). Григорьевщина (стр. 346—347). Врангелевская кампания 1920 г. (стр. 381—395). Азовская флотилия (стр. 398—399). Днепровская флотилия (стр. 407—408). Донская флотилия (стр. 408). Черноморский флот (стр. 412—414).

016:91 Географія. *

82. *Семеновъ, П. П.* Географически-статистическій словарь Россійской имперіи. Тт. I—V. СПб. Изд. Имѣ. Рус. Географ. О-ва. 1863—1885.

... Позначено літературу майже до кожної геогр. назви.

83. [...] Słownik geograficzny królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich. Wydany pod. red. F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego... Тт. I—XIV, XV Cz. 1—2. Warszawa. 1880—1902 [фактично 1904].

Подано багато бібліогр. вказівок до окремих місцевостей України.

84. [...] Указатель къ изданіямъ Имп. Русскаго Географическаго О-ва и его отдѣловъ. [Вып. 1]. Съ 1846 по 1875 годъ. СПб. 1886. — [Вып. 2]. Съ 1876 по 1885 годъ. СПб. 1887. — [Вып. 3]. Съ 1886 по 1895 годъ. СПб. 1896. — [Вып. 4]. Съ 1896 по 1905 годъ. СПб. 1910.

До кожного випуску додано «Ключъ къ указателю». В ньому див. розділ «Имена географическія».

— *Körren.* Bibliotheca Zoologica Rossica.—Див. ч. 62.

— *Зеленинъ, Д. К.* Библиографическій указатель литературы о внѣшнемъ бытѣ народовъ Россіи.—Див. ч. 59.

85. *Зеленинъ, Д. К.* Описание рукописей ученаго Архива Имп. Русскаго Географическаго О-ва. Вып. 1—3. П. Изд. Имп. Рус. Геогр. О-ва. 1914—1916.

Рукописи ці (переважно географічні, етнографічні й статистично-економ. матеріали, що їх надіслали були кореспонденти о-ва з різних місцевостей Росії) описано дуже докладно, з переказом змісту кожної; у відповідних випадках позначено, де було їх надруковано. Див. у I вип.: Бес., Волян. губ., Дон. обл., Екатериносл. губ.; у 2 вип.: Київ. губ.; у 3 вип.: Подол., Полтав. губ.

* Треба мати на увазі, що силу географічного матеріалу (часом у спеціальних розділах) дають усі покажчики переріховані в розділах 014.3 та 016(0)—Див. №№ 1—3, 8—16, 29—31.

86. *Сумцови, М. і Д.* Географія України. Х. Всеукр. Держ. Вид-во. 1921.

На стр. 131—136 позначено «Головні джерела для ознайомлення з Україною». Позначено літературу до кожної губернії (крім Басарабії й Донщини).

016: 916 К а р т о г р а ф і я.

87. ...Бібліотеки Московскаго Главнаго архива Министерства Иностранных Дѣлъ. Реестръ географическимъ атласамъ, картамъ, планамъ и феатрамъ войны, составленный въ 1816 году, исправленный въ 1828 году и дополненный по 1877 годъ. СПБ. 1877.—Извѣстія Имп. Рус. Геогр. О-ва. СПБ. 1887. Вып. 4. Стр. 1—32; Вып. 6. Стр. 33—83.

Матеріал подано в окремих розділах до кожної губернії.

88. *Бендеръ.* Каталогъ Военно-ученаго архива Главнаго Управления Генеральнаго Штаба. Тт. I—V. СПБ. 1905—1914.

В каталозі цьому занотовано, поруч з матеріалом рукописним, і чимало друкованого. По деяких розділах матеріал подано за абеткою губернь чи географічних місцевостей, а саме: в «Отдѣленіи V. Статистическія свѣдѣнія (Т. III. СПБ. 1910. Стр. 168—206); Отд. VI. Съёмки и рекогносцировки (стр. 227—244); Отд. VII. Генеральныя карты (стр. 295—316); Отд. VIII. Топографическія и семитопографическія карты (стр. 326—343); Отд. IX. Планы городовъ, крѣпостей, мѣстечекъ и ихъ окрестностей (стр. 347—418); Отд. X. Свѣдѣнія гидрографическія [карты и описанія береговъ и плаваний]. Азовское море (стр. 419—421); Черное море (стр. 453—463); Отд. XI. Карты и описанія рѣкъ [за абеткою їх назов] (Т. IV. СПБ. 1914. Стр. 10—30).

Є детальніші огляди матеріалу Военно-ученаго архива Гл. Штаба до деяких частин України (до Південної України Григоровича В. И.—Записки Имп. Новоросс. Ун-та т. XX. Одесса. 1876. стр. 9—30; передруковано в «Лѣтописи Ист.-филолог. о-ва при Имп. Новоросс. Ун-тѣ», т. XXV. Одесса. 1916. Стр. 376—423; до Слобожанщини Катаева.—Труды Предварит. Комитета по устр. XII. Археол. Съѣзда въ Харьковѣ. Т. 2. Ч. 1. Стр. 33—90; Труды XII Археол. Съѣзда. Т. II. Стр. 14—23),—але вони мають на увазі тільки матеріал рукописний.

89. *Поляковъ, А. Д.* Каталогъ полученныхъ Картографической комиссіей И. Р. Г. О-ва изданій отъ земскихъ управъ.—Извѣстія Имп. Рус. Географ. О-ва. 1909. Вып. X. Стр. 733—768.

Перераховано мапи Басарабії, Катеринославщини, Полтавщини, Таврії, Харківщини, Херсонщини й Чернігівщини.

90. *Тутковський, П. А.* Матеріали для бібліографії мапознавства України. (Мапи, плани, альбоми, мапознавча література). Частина I. К. 1924. 63 стр. (Збірник Істор.-Філол. Відділу УАН. № 16).

На стр. 58—63 є покажчик предметовий і географічний.

БАСАРАБІЯ.

014.3 ПОКАЖЧИКИ ДО МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1867.—Кишиневскія Еп. Вѣдомости.

91. [...Указатель официальной части «Кишиневскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей» 1867—1881 годовъ. Указатель неофициальной части «Кишиневскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей» 1867—1881 годовъ. [Кишеневъ 1882]. 156 стр.—Киш. Еп. Вѣд. 1882. №№ 1—7, 9—10, 13—24.

* Показчикъ долавано аркушами з окремою пагінацією до окремих чисел «Еп. Вѣд.». «Указатель оф. части» має стр. 1—74, «Указатель неоф. части» — стр. 75—156. Кожен з них—сист.-хронол. Складено їх за зразком показчиків до «Кіев. Еп. Вѣд.» С. И. Пономарева (Див. ч. 394—395). В розділі «Історія» є підрозділи «Історическіе документи и статьи по исторіи края и Кишинев. епархіи» (стр. 100—101), «Біографическіе и ист. очерки мѣстныхъ дѣятелей» (стр. 102), «Историко-стат. описанія церквей и приходовъ» та інш.

92. Щегловъ, Д. Двадцатипятилѣтіе Кишиневскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей (1867—1892).—Киш. Еп. Вѣд. 1892. № 18. Стр. 418—429; № 20—21. Стр. 475—482; № 22. Стр. 511—523; № 23. Стр. 565—574; № 24. Стр. 610—618.

Історія «Киш. Еп. Вѣдомостей» та огляд змісту вміщених там статей. Сист., з оцінкою.

93. [Полянскій, Аф. Ник.]. Указатель статей [официальной части] Кишиневскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей 1867—1904 годовъ.—Киш. Еп. Вѣд. 1905. № 22. Приложение. Стр. 1—68.

Сист.-Хронол. Показчика цього (до офіційної частини) не було закінчено друком; кінця його в дальших річниках Еп. Вѣд. немає. Автора позначено за особистою вказівкою І. М. Халіпи. Такого самого показчика, здається, складав і прот. А. В. Яновський; на засіданні Бесс. Церк.-Арх. О-ва 17.V. 1904 р. він повідомив, що має намір наступним літом закінчити складання систематичного показчика статей, вміщених в Киш. Еп. Вѣд. з самого початку їх видання. Див. Труды Бесс. Церк. Ист. Арх. О-ва. В. 2. Кишиневъ. 1909. Стр. VI.

94. Я-[новск]ій, Л. А. Систематическій указатель статей, помѣщенныхъ въ неофициальной части Кишиневскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей съ 1867 г. (съ начала изданія) по 1904 годъ

Кишиневъ. Епархіальная Тип. 1910. (23×15). 156 стр. (Безплатное приложение къ №№ 48 и 49 Киш. Еп. Вѣд. за 1911 годъ).

Сист.-хронол. Розділи ті самі, що й у покажчику ч. 88. На останній сторінці підпис: Л. А. Я-ій. За вказівкою І. М. Халіпи, це Леонид Ал-дров. Яновский.

95. [...Систематическій указатель статей, помѣщенныхъ въ неофициальной части Кишиневскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей съ 1905 по 1912 годъ. Кишиневъ. [Изд. Киш. Еп. Вѣд. подъ ред. В. Г. Курдиновскаго]. Епархіальная Тип. 1913. (22×16). 156+1 нен. стр. (Безплатное приложение къ № 14 Киш. Еп. Вѣд. за 1913 годъ).

На останній сторінці позначено: Безплатное приложение къ Киш. Еп. Вѣд. къ №№ 34-35—№ 1-2; къ № 36-му—№ 3-4; къ № 37—№ 5; къ № 38—№ 6; къ № 39—№ 7. За роками. В межах року—сист.-хронол.

Як безпосередне продовження цього покажчика, р. 1914 окремою брошурою вийшов ще Систематическій указатель статей, помѣщенныхъ въ неофициальной части Кишиневскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей за 1913 годъ. Кишиневъ. [Изд. Киш. Еп. Вѣд. подъ ред. В. Г. Курдиновскаго]. Епархіальная Тип. 1914. (22×14). 21 стр. (Безплатное приложение къ № 7-му Киш. Епар. Вѣд. за 1914 годъ). Далі покажчиків не було до самого кінця видання. Останнє число «Киш. Еп. Вѣд.» під цією назвою було 1917 року № 25 (25 іюня). З № 26—27 (2—9 іюля) назву змінено на «Бессарабській Церковный Голось (бывшія Киш. Еп. Вѣдомости)», потім—на «Голось Бессарабской Церкви (б. Киш. Еп. Вѣдомости)» [коли саме—невідомо, № 38—39 (24 сент.—1 октября) вже має цю назву]. Про дальшу їх долю відомостей немає.

1871.—Сборникъ [потім Вѣстникъ] Бессарабскаго Земства.

96. [...Указатель статей, помѣщенныхъ въ Сборникъ и Вѣстникъ Бессарабскаго Земства за 1871—1883 годы.—Вѣстникъ Бес. Земства. Кишиневъ. 1884. №№ 9—12. Стр. 1—192; 1885. №№ 3—8. Стр. 193—464; №№ 9—10. Стр. 463!—526. І окремо: ...Кишиневъ. Тип. Бес. Земства. 1885. (22×15). XIV+526 стр.

Сист. «Указатель» додавано аркушами з окремою пагінацією (як «IV отдѣлъ») до окремих чисел часопису. Обіймає тільки статті офіційно-відомчого характеру з різних питань земського господарства. Критику, бібліографію, статті різних авторів з інших питань до «Указателя» не включено.

97. *Караваявъ, В. Ф.* Библиографическій обзоръ земской стат. и оцѣночной литературы...—Див. ч. 34.

У вип. I на стор. 7—9 (Труды Имп. Вол. Эконом. О-ва. 1902. № 1-2) дано перелік головніших статей економічного та статистичного характеру, вміщених в «Сборникъ» та «Вѣстникъ Бес. Земства» за весь час, доки існували ці часописи. «Сборникъ» виходив з 1871 р. (№№ 1—2) до 1880 р. (№№ 1—6). «Вѣстникъ»—з 1881 до 1885 р. включно.

1906.—Труды Бессарабскаго О-ва Естествоиспытателей.

98. [...Краткій обзоръ дѣятельности Бессарабскаго Общества Естествоиспытателей и Любителей Естествознанія за первое десятилѣтіе его существованія съ 1 марта 1904 по 1 марта 1914 г.—Труды Бес. О-ва Естествоисп. и Люб. Естествознанія. Т. 5. 1913—1914. Кишиневъ. 1914.

На стр. X—XII подано «Перечень всѣхъ работъ, помѣщенныхъ въ первыхъ четырехъ томахъ [1906—1913] Трудовъ Бессарабскаго Общества Естествоиспытателей и Любителей Естествознанія». Хронол.

1909.—Труды Бессарабскаго Церк. Историко-Археол. О-ва.

99. А. П. [Парфеньевъ, А.] Библиографическая замѣтка. Труды Бессарабскаго Церковнаго Историко-Археологическаго Общества [1909—1914]. Содержание вып. 1-8.—Киш. Еп. Вѣд. 1913. № 43. Стр. 1656—1661.

100. [Парфеньевъ, А.] Содержаніе I—IX выпусковъ Трудовъ Бессарабскаго Церковнаго Историко-Археологическаго Общества [1909—1914].—Труды Бес. Церк. Ист.-Археол. О-ва. Вып. IX. Кишиневъ. 1914. Приложеніе. Стр. I—IV.

Автора покажчиків ч. 99—100 позначено за вказівкою І. М. Халіпи.

015 БІБЛІОГРАФІЯ ВИДАНЬ, ДРУК. У БАСАРАБІЇ.

101. *Титоровъ, Иовъ*. Българитѣ въ Бесарабія. София. 1905.

Додаток IV: «Списокъ на по-важнитѣ книги, списанія и вѣстници печатани въ книгопечатницата при централното въ Болградъ училище, отъ основаніето ѝ (1861) и до освобожденіето на България [1876]». Стр. 331—332. 20 чч. Хронол.

— *Драгановъ, П. Д.* Bessarabiana.—Див. ч. 107.

016 БІБЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ ПРО БАСАРАБІЮ.

016(0) Бібліографіі загального характеру з кількох галузей знання.

102. *Stuckenberg, I. Ch.* Versuch eines Quellen-Anzeigers...—Див. ч. 1.

Покажчик літератури дано в розділі «Moldau, Walachei, Bessarabien»—Band I. Abth.2. Ss. 176—179, 342—343. Реестр мап за 1769—1828 pp у розділі «Moldau, Walachei»—Band I. Abth.1. Ss. 41—42, 104—105; Abth.2. Ss. 369—370.

103. *Защукъ, А.* Бессарабская область. Составилъ Генеральнаго Штаба капитанъ А. Защукъ. СПб. 1862. (Матеріалы для географіи и статистики Россіи, собранные офицерами Генеральнаго Штаба).

В передмові на стр. II—VI позначено джерела до цієї праці.

104. *Arbure, Zamfir C.* Basarabia in secolul XIX. Opera premiata si tipărita de Academia Romana. Bucuresci. [Editiunea Academiei Romane]. 1898 [на окладинці: 1899].

На стр. 769—780 подана *Bibliografia Basarabiei*. Без будьякого порядку занотовано близько 520 назов книжок, часописів та інш. зо всіх галузей басарабознавства; з них близько 465 рос. мовою, близько 55 румунською. За словами І. М. Халіпи, «до цієї бібліографії не ввійшли тільки деякі рідкі книги, що стосуються до історії Басарабії; ці книжки є в бібліотеці І. К. Суручана» (Див. Труды Бес. Губ. Уч. Арх. Комиссії. Т.3. Кишиневъ. 1907, Стр. 525).

105. *Потоцкій, Ст.* Историко-географическій очеркъ Бессарабской губерній. Опытъ родиновѣднїя. Ялта. 1902.

На стр. 213—215 зазначено «Источники матеріаловъ для историко-географическаго очерка Бессарабской губерній». 26 чч. книжок та статей з часописів.

106. *Могилянскій, Н. К.* Географическій очеркъ Бессарабїи.—Бессараб. Календарь-ежегодникъ [на 1910 г.] Ежегодное изд. подъ ред. Б. О. Лемперта и Н. К. Могилянскаго. Годъ І. [Кишиневъ. 1910]. Стб. 81—160; і окремо:... Кишиневъ. 1910. 2 нен. стр. +(1—48)+(129—160)+(81—88) стб.

В кінці нарису подано літературу. В «Календарь» (стб. 157—160) її вміщено неповно—вона складається з 88 назов у хронол. порядку (з 1800 р.) й уривається на 1904 р. В окремій відбитці додано, крім цього, ще й кінець бібліогр. списка (на стб. 81-88)—літературу до 1910 р. (137 назов) та перелік мап (9 назов.). Разом список у відбитці має до 240 назов.

— [...Указатель главнѣйшихъ источниковъ и пособій по Новороссїи.—Див. ч. 902.

107. *Драгановъ, П. Д.* Bessarabiana. Ученая, литературная и художественная Бессарабія, т. е. Алфавитный библиографическій указатель архивныхъ первоисточниковъ, авторовъ, книгъ, статей и вообще литературы на всѣхъ европейскихъ и нѣкоторыхъ азіатскихъ языкахъ о Бессарабїи,—предметовъ искусства, находящихся въ Бессарабской губерній и всего относящагося къ Бессарабцинѣ, именно: а) о Бессарабїи и Бессарабцахъ, б) о трудахъ различнаго содержания, принадлежащихъ урожденцамъ Бессарабской губерній, в) книгъ и разныхъ періодическихъ изданій, опубликованныхъ въ предѣлахъ этой губерній въ послѣдніе 100 лѣтъ со времени присоединенія ея, по Бухарестскому мирному трактату къ Россійской Имперїи. 1812—16 мая—1912.

Составиль П. Дан. Драгановъ, Директоръ Ровнинской Учительской семинаріи, бывшій помощникъ бібліотекаря Имп. Публичной Бібліотеки. Кишиневъ. Тип. Ф. П. Кашевскаго. 1911. (27×18). 278 стр.

Сполучено в одній абетці покажчика книжок, статей і часописів про Бессарабію і друкованих в Бессарабії—разом з словником басарабських діячів та письменників (чи не найбільше місця дано Пушкінові). Багато помилок. Складач взагалі не віддає назви літератури з бібліографічною точністю. Див. реп. Ю. С. А в а л і а н и.—Извѣстія Одес. Бібліограф. О-ва. Т. II. 1913. № 3. Стр. 74, та оцінку Б е р г а [покажчик ч. III, стр. 234].

108. *Могиланскій, Н. К.* Матеріали для указателя литературы по Бессарабії. Списокъ книгъ и статей, относящихся къ Бессарабії изъ бібліотеки Н. К. Могиланскаго. Кишиневъ. Тип. Губ. Правленія. 1912. (24×16). 39+1 нен. стр.

Сист. Відділи: Бібліографія (12 назов). Беллетристика (5 назов). Записки и воспоминанія (5 назов). Путешествія (20 назов). Біографіи (14 назов). Історія (44 назов). Военная історія (16 назов). Археологія (12 назов). Історія церкви и религиозные вопросы (10 назов). Публицистика (5 назов). Етнографія и языки (51 назва). Географія, статистика и дѣятельность общественныхъ организаций (149 назов). Народное образование (32 назви). Законы Бессарабії (24 назви). Естествознание и медицина (110 назов). Сельское хозяйство (154 назви). Справочники и календари (11 назов). Разом 674 назви. Реп.: С. А в а л і а н и.—Извѣстія Одес. Бібліогр. О-ва. Т. II. 1913. № 2. Стр. 74.

109. *Могиланскій, Н. К.* Географическій и статистическій очеркъ Бессарабской губерніи.—Юбилейный 1812—912 Бессарабскій сельско-хозяйственный календарь на 1912 и 13 гг. Кишиневъ. Изд. ред. журн. «Бессарабское Сельское Хозяйство». 1912. Стр. 72—168.

Нарис цей увійшов також до книги: Могиланскій, Н. К. Матеріали для географіи и статистики Бессарабії... (див. далі ч. 110). Літературу позначено в кінці кожного розділу. Ці розділи: Историческое прошлое (43 назви). Географич. положеніе. Природа страны. Устройство поверхности (15 назов). Геологія (53 назви). Почвы (15 назов). Климатъ. (9 назов). Орошеніе: Черное Море (22 назви). Лиманы, рѣки (52 назви). Растительность (50 назов). Животный міръ (54 назви). Административное дѣленіе и законодательство (26 назов). Народонаселеніе (51 назва). Землевладѣніе и землепользованіе (3 назви).

110. *Могиланскій, Н. К.* Матеріали для географіи и статистики Бессарабії. Съ 5 карт., 3 діагр., 32 рис., многими таблицами и указателемъ литературы. Составиль Н. К. Могиланскій. Кишиневъ. Тип. Губ. Правленія. 1913. (26×17). 2 нен. + 141 + 1 нен. стр.

Книга ця являє собою сполучення відбиток з двох праць Н. К. Могиланського: а) стр. 1-90—«Географ. очерка Бессарабії» (Див. ч. 109); б) стр. 91-141—«Опыта с.-х. статистики Бессарабії» (Див. ч. 112). Разом у покажчиках літератури до окремих розділів книги позначено до 460 назов. Див. реп.: 1) С. А в а л і а н и.—Извѣстія Одес. Бібліогр. О-ва. Т. II. 1913. № 2. Стр. 74; 2) В. Д е н ь.—Извѣстія СПБ. Политехн.

Ин-та. Т. 20. Отдѣль эконом. наукъ. 1913. Стр. 371—372; 3) [... Школьная Экскурсія и Школьный Музей. Бендеры. 1913. № 5. Стр. 31—32; 4) С. Бернштейнъ-Коганъ. Русская Мысль. 1913. № 10. Отд. «Критич. Обзорѣніе». Стр. 373—374.

— Шенфінкель, В. К. Указатель книгъ и статей отдѣла им. Потемкина... Див. ч. 903.

— Мартыновъ, Н. Черноморское побережье.—Див. ч. 904.

11. Бергъ, Л. С. Бессарабія. Страна.—Люди.—Хозяйство. П. Изд. «Огни». 1918. (Серія «Родиновѣдѣніе»).

На стр. 234—236 подано «Списокъ главнѣйшей литературы по Бессарабіи». 31 назва. Сист.

016 : [32+33 Політика. Економіка.

112. Могиланскій, Н. К. Опытъ сельско-хозяйственной статистики Бессарабіи.—Бес. Сельское Хозяйство. Кишиневъ. 1913. №№ 3—5, 7—8, 10—11.

Подано літературу в кінці розділів: Землевладѣніе и землепользованіе—№ 4. Стр. 123 (3 назви). Сельское хозяйство и промышленность—№ 10. Стр. 322—324 (83 назви). Кредит.—№ 10. Стр. 355 (2 назви). Нарис цей увійшов також до складу книги: Могиланскій, Н. К. Мат. для геогр. и стат. Бессарабіи (Див. за списком ч. 110), стр. 91—141.

113. Дембо, В. Бессарабский вопрос. М. Гос. Воен. Изд. 1924.

На стр. 183 подано «Літературу по вопросу о Румынии и Бессарабии». 9 назов. Хронол. 1922—1924.

114. Дембо, В. и Тимов, С. Восстания Бессарабских крестьян против румынских помещиков. М. «Московский Рабочий». 1925.

На стр. 39 подано «Літературу по бессарабскому вопросу». 11 назов.

115. [...] Библиография Бессарабского вопроса.—Красная Бессарабія. М. 1926. № 1. Стр. 84—87; № 2. Стр. 71—72.

В № 1 зазначено «Книги по вопросам о Бессарабии и Румынии. Статьи в журналах. Ноты». Списка складено з літератури, що її можна рекомендувати і що варто поширювати. Показано тільки книги, що тепер є в продажу. Окремо показано статті з часописів, що вийшли в світ останніми часами. В № 2 подано, крім нового списка книжок, статті в тижневиках та ілюстрованих щомісячниках, а також статті з центральних газет. В дальших числах «Красной Бессарабии» за 1926—1929 р. бібліографічних списків немає.

116. Кйор, П. Басарабія суб келкыю биореск. Балта. Едитура ди Стат а Молдавий. 1928.

На стор. 84 подано «Литература ынфолосыты ди автор». 10 назов.

016 : [55+56 Геологія. Палеонтологія.

— Радкевичъ, Г. Библ. указатель литературы по геологіи. Кіев. Уч. Округа.—Див. ч. 449.

117. *Григоровичъ-Березовскій, Н. А.* Пліоценовыя и постпліоценовыя отложенія южной Бессарабіи. (Предварительное сообщеніе).—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XXVIII. Одесса. 1905. Стр. (103—131)+(I—XX).

На стр. 103—120 подано огляд праць, що безпосередньо стосуються до цього району Басарабії (= західньої частини кол. Ізмайльського повіту). 28 праць. Хронол. 1843—1904. На стр. I—XX переклад статті німецькою мовою; в кінці перекладу подано «Verzeichniss der Werke, die als Material zu meiner Arbeit dienen». Стр. XV—XX. 50 праць. Аб. авт.

118. [*Григоровичъ-Березовскій, Н. А., Васильевъ, П. Н. и Могилянскій, Н. К.*]. Списокъ литературы по геології и почвамъ Бессарабіи.—Бес. Сельское Хозяйство. Кишиневъ. 1908. № 1. [Октябрь. Стр. 34—35.

18 праць з геології та 9 праць з ґрунтознавства. Всі ввійшли до покажчика Могилянського ч. 119.

119. *Могилянскій, Н.* Естественнo-историческая литература по Бессарабіи. Геологія и палеонтологія.—Труды Бессараб. О-ва Естествоисп. и Любит. Естеств. Т. II, в. I. Годъ 1908-1909. Кишиневъ. 1910. Стр. 61—67.

В окремій відбитці має назву: Могилянскій, Н. К. Матеріали для указателя литературы по Бессарабіи. Естественнo-историческая литература по Бессарабіи. Выпускъ I. Геологія и палеонтологія. Кишиневъ. Тип. Бесс. Губ. Правленія. 1912. (24×16). 7 стр. без тит. листа. Друк. окладинка. Аб. авт. 95 чч.

120. *Фаасъ, А. В.* Очеркъ мѣсторожденій ископаемаго угля...—Див. ч. 454.

До Басарабіи: «Списокъ главнѣйшей литературы [о бурьхъ угляхъ Бессарабіи]». Стр. 157. №№ (101—108)+2 повторних; разом 10 назов. Хронол. 1826—1912.

121. *Хоменко, И.* Меотическая фауна с. Таракліи Бендерск. уѣзда.—Труды Бессараб. О-ва Естествоисп. и Любит. Естеств. Т. 5. Кишиневъ. 1914.

На стр. 46—50 є «Списокъ литературныхъ источниковъ, на которые въ статьѣ сдѣланы ссылки». 89 назов, з них рос. мовою 14 назов. Аб. авт.

122. *Савельева, Е. Н.* Гипс Бессарабской губ.—Естественные производительные силы России. Изд. Рос. Акад. Наук. Т. IV. Вып. 35-а. П. 1923. Стр. 47—48.

На стр. 48 є «Литература». 4 чч.

123 *Савельева, Е. Н.* Соляные озера Бессарабской губернии.—Естественные производительные силы России. Изд. Рос. Акад. Наук. Т. IV. Вып. 35. Л. 1924. Стр. 110—113.

На стр. 113 є «Литература». Хронол. 1852—1880. 5 чч.

— *Бурксер, Е.* Солоні озера та лимани України.—Див. ч. 945.

016:572 Етнографія.

124. *Несторовскій, П. А.* Бессарабскіе русины. Историко-этнографическій очеркъ. Варшава. 1905.

На стр. 173-174 «Источники и пособія». 15 чч.

125. *Берг, Л. С.* Население Бессарабии. Этнографический состав и численность. (с 10 верстной этнографической картой). П. Изд. Рос. Акад. Наук. 1923. 59 стр. (Труды Комиссии по изучению племенного состава России. Вып. 6).

На стр. 39-40 е «Указатель главнейшей литературы, в которой можно найти сведения о современном и прошлом расселении народов, ныне живущих в пределах Бессарабии, а также о их количестве». 20 назов. Аб. авт.

016:58. Флора.

— *Срединскій, Н.* Матеріалы для флоры Новоросійскаго края и Бессарабіи.—Див. чч. 953, 954.

126. *Зеленецкій, Н.* Отчетъ о ботаническомъ изслѣдованіи Бессарабской губ. 1. уѣзды Бендерскій, Аккерманскій и Измаильскій. Одесса. Изд. Бес. Губ. Зем. Управы. 1891.

На стр. II—III подано «Литературные источники по флорѣ Бессарабіи». 7 чч. Хронол. 1841—1889.

127. *Пачоскій, І.* Матеріалы для флоры Бессарабіи.—Труды Бессараб. О-ва Естествоисп. и Любит. Естеств. Т. III. Кишиневъ. 1912. Стр. 1—91.

У вступі, на стр. 7—23, подано «Краткій очеркъ исторіи изслѣдованія флоры Бессарабіи». 20 назов. Хронол. 1819—1908.

016:59 Фауна.

128. *Яцентковскій, Е.* Матеріалы по энтомологической фаунѣ Бессарабіи. Жесткокрылыя. VII. Staphylinidae.—Труды Бессараб. О-ва Естествоисп. и Любит. Естеств. Т. II. Вып. 2. Кишиневъ. 1912. Стр. 149—164.

На стр. 151—152 е «Литература». 11 назов.

— *Браунеръ, А. А.* О вредныхъ и полезныхъ птицахъ Бессарабской губ.—Див. ч. 974.

016:63 Сільське господарство.

— *Могиланскій, Н. К.* Опытъ с.-хоз. статистики Бессарабіи.—Див. ч. 112.

016 : 9 Історія.

129. *Палаузовъ, С. Н.* Румынскія господарства Валахія и Молдавія въ историко-политическомъ отношеніи. СПб. Изд. Д. Е. Кожанчикова. 1859.

На стр. 283—296 є «Перечень актовъ и грамотъ, относящихся къ исторіи Молдавіи и Валахіи XIV—XVIII вѣка». 171 чч. грамот та актив, надрукованих переважно в російських виданнях. Хронол. 1342—1698.

130. [*Бартеневъ, П.*] Всеобщая бібліотека Россіи...—Див. ч. 627.

На стр. 433—438, в розділі «Исторія государствъ не-славянскаго происхожденія»... є підрозділ 6: «Молдавія и Валахія». чч. 2161—2177. Хронол. 1771—1821.

— *Матвѣевъ, А.* Къ вопросу объ археологич. изследованіяхъ въ Южной Россіи...—Див. ч. 996.

— *Де-Рибасъ, Л. М.* Бібліогр. матеріали по исторіи Новороссіи.—Див. ч. 1001.

016 : 91 Географія.

Див. ч.ч. 102—111.

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА.

А. Бібліографічні праці, що проєктувалися, або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано.

131. *Щегловъ, Д. В.* Указатель историческихъ матеріаловъ, печатавшихся въ Бессарабскихъ Областныхъ (потомъ Губернскихъ) Вѣдомостяхъ.

Складати цей покажчик взявся був Д. В. Щеглов і повідомив про це на засіданні Бас. Уч. Арх. Комісії 17. V. 1904 р.—Див. Труды Бес. Губ. Уч. Арх. Комиссии. Т. 2-й. Кишиневъ. 1902. Стр. VI.

132. *Халиппа, И. Н.* У 1903 р. складав «Матеріали для бібліографіи Бессарабской краевой литературы».—Див. Труды Бес. Губ. Уч. Арх. Комиссии. Т. 3. Кишиневъ. 1907. Стр. 519.

133. [... Предметно-бібліографический указатель по исторіи, археології, этнографіи и статистикъ Бессарабіи.

Питання про те, щоб складати його, з ініціативи І. М. Халиппи, обговорювала Бес. Губ. Уч. Арх. Комісія 1903 р. Розпочато було збирання матеріалів по місцевих бібліотеках.—Див. Труды Бес. Губ. Уч. Арх. Комиссии. Т. 3. Кишиневъ. 1907. Стр. 522, 526, 528.

134. [... Списокъ книгъ, относящихся преимущественно къ церковной исторіи Бессарабіи.

Питання про потребу складати цього списку підносило «Бессарабское Церк. Ист.-Археолог. О-во» в 1908 р. Складати цього покажчика було доручено ієромонахові Гурію та учителеві Дух. Сем. П. А. Лотоцькому.—Див. Труды Бес. Церк. Ист.-археол. О-ва. Т. 5. Кишиневъ. 1910. Протоколы, стр. 3, 5.

135. Ланге, Окт. Конст. (проф. Москов. університету), р. 1916—1917 складав бібліографію з гідрології та ґрунтознавства Басарабії, як частину звітлення про гідрогеологічні досліди Басарабії, що їх переводило Бас. земство. Працю не було закінчено, й усі матеріяли загинули (Повід. О. К. Ланге).

136. Укр. - Молдавська Комісія Істор. Секції УАН взяла на себе справу впорядкувати українсько-молдавську бібліографію.—Див. П. Глядківський. Українсько-Молдавська Комісія Історичної Секції УАН.—Україна. 1928. № 2. Стр. 178—179.

137. Бібліографічна Секція Молдавського Наукового Комітету НКО Молд. АСРР та Молдавська Наукова Бібліотека мають завданням провадити бібліографічну роботу щодо Молдавії. В розуміння «Молдавія» входить вся територія, заселена молдаванами, включаючи АМСРР, Басарабію та Запрутську Молдавію. Бібліотека функціонує з I.XI. 1928 р. і провадить роботу по концентрації всієї літератури, що стосується Молдавії на всіх мовах. Наук. робітник. т. Лехтцер складає 1-й Молд. бібліографічний збірник. Щодо старої літератури праця базується переважно на фондах Одеської Держ. Публ. Б-ки. (Див. Культурне будівництво на Молдавії. Стан нар. освіти в АМСРР на 1-е січня 1929 р. та перспективи за п'ятирічним планом. Балта. Вид. Наркомосу АМСРР. 1929. Стр. 82, 85).

Б. Місцеві періодичні видання, що їх переглянуто при складанні цього списку.

I. Записки Бессарабскаго Областного Статистическаго Комитета. Т. 1—3. Кишиневъ. 1864—1868.

II. Труды Бессарабской Губернской Ученой Архивной Комиссии. Т. I—III. Кишиневъ. 1900—1907.

III. Труды Бессарабскаго Общества Естествоиспытателей и Любителей Естествознанія. Т. I—V. Кишиневъ. 1904—1914.

IV. Труды Бессарабскаго Церковнаго Историко-Археологическаго Общества. Вып. 1—9. Кишиневъ. 1909—1914.

V. Школьные Экскурсии и Школьный Музей. Бендеры. 1913—1917.

VI. Красная Бессарабия. № 1—18. М. 1925—1928.

014.3 ПОКАЖЧИКИ ДО МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1838.—Волинскія Губ. Вѣдомости.

138. * [Братчиковъ, А. Б.] Указатель статей, напечатаныхъ въ неофициальной части «Волинскихъ Губернскихъ Вѣдомостей» въ періодъ съ 1867 по 1880 годъ, издающейся по разрѣшенной г. Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ расширенной программѣ, подъ ред. А. Б. Б р а т ч и к о в а. [Житомиръ 1880.]. (38×21). 76 стр. без тит. листа й окладинки. (Приложеніе къ неоф. части № 52 Волин. Губ. Вѣд. 1880 года).

Як безпосереднє продовження цього покажчика, до № 21 Волин. Губ. Вѣд. за 1881 р. було додано «Указатель статей, напечатанныхъ въ неоф. фиціальной части Волинскихъ Губернскихъ Вѣдомостей въ 1880 году...» (38×21). 6 стр., без тит. листа й окладинки. Покажчиків цих мені бачити не довелося. Опис їх запозичено у Н. А. Королева.

139. *Лященко, * А. І.* Волинскія Губернскія Вѣдомости въ 1838—1887 гг. [Указатель статей и матеріаловъ по изученію губерніи, напечатанныхъ въ Вол. Губ. Вѣдомостяхъ].—Живая Старина. СПб. 1893. Вып. II. Стр. 265—278.

За словами складача, у покажчику «не дається вказівок на випадкові замітки, місцеву хроніку, відомості про театр, концерти, благодійні заклади і т. и. А все ж, що стосується до етнографії, історії та статистики населення, зафіксовано можливо повно». Хронол.

140. *Мацкевичъ, И. Ѡ.* Указатель учено-литературныхъ произведеній въ мѣстной печати, касающихся предмета археології въ самомъ обширномъ значеніи слова, по Волинской губерніи.—Труды Вилен. Отдѣленія Моск. Предвар. Комитета по устр. въ Вильнѣ IX Археол. Съѣзда. Вильна. 1893. Отдѣль III. Стр. 49—62. І окремою відбиткою: ...Вильна. Тип. А. Г. Сыркина. 1893. (28,5×21,5). 2 нен.+14 стр.

Покажчик Мацкевича це—огляд статей майже виключно з самих «Волин. Губ. Вѣд.» за час 1838—1892 рр. (стр. 49—61). Впорядковано

* До розділу «Волинь» включено й літературу про ціле Українське Полісся.

за авторами (праці А. Б. Братчикова, Г. О. Оссовскаго, Л. М. Рафальскаго, В. Н. Пероговскаго, Н. А. Трипольскаго, Л. И. Баторевича та інш.). Решті матеріалу, крім «Вол. Губ. Вѣд.», присвячено не більше, як сторінку; це «Учено-Литературныя произведенія археол. характера, появившіся въ мѣстной печати отдѣльными изданіями» (3 назви) та «Статьи ист.-археологическаго содержанія, напечатанныя въ изданіяхъ Волын. Губ. Стат. Комитета» (стр. 61—62).

1867.—Волинскія Еп. Вѣдомости.

141. *Тиховскій, Ю.* Указатель содержанія неофіціальної часті Волинскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей за первыя двадцать лѣтъ ихъ существованія: (сентябрь 1867—сентябрь 1887). Составилъ Ювеналій Тиховскій. Почаевъ. Въ тип. Почаевской Лавры. 1888. 256 стр. без тит. листа. — Волин. Еп. Вѣд. 1888. №№ 4—29. Приложение. I окремо: ...Почаевъ. (22×15). 258 стр., (з тит. листомъ включно).

Сист.-хронол. У відділі «А. Історія» є підрозділи: III. Юго-Западно-Россійская, включая Галицію, Прикарпатскую Русь и Буковину: 1. Лѣвобережная Украина: губернии—Черниговская, Харьковская, Полтавская, Херсонская. 2. Общезападно-россійская. 3. Западный Край. 4. Правобережная Украина: Юго-Западный Край: а) вообще; б) Кіевщина; в) Подолія; г) Волинь [стр. 118—148]: а. Общевольнскій отдѣлъ съ подотдѣломъ Волинская дух. семинарія; б. Житом. уѣздъ; г. Овручскій у.; д. Новоградъ-Волинск. у.; е. Заславскій у.; 5. Старо-Константин. у.; ж. Кременец. у. съ подотдѣломъ Почаев. Усп. Лавра; Д. Дубенскій у.; з. Острожскій у.; и. Ковельскій у.; л. Владимирск. у.; 5. Загранично-Западно-русская: Галиція, Прикарпатская Русь, Буковина. 6. Привислинскій край (Холмско-Варш. епархія)... В кінці—аб. покажчик авторів. Рец.: А. Л.—Кіев. Старина. 1889, № 1. Стр. 264—266.

142. [*Беляевъ, П.*]. Указатель статей, помѣщенныхъ въ неофіціальної часті «Волинскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей» за второе двадцатилѣтіе ихъ существованія (съ сентября 1867 [!—треба 1887] по декабрь 1907 включительно). Почаевъ. Въ тип. Почаево-Успенской Лавры. 1909. (23×15). 207+IV стр. (Безплатное приложение къ «Волин. Епарх. Вѣд.»).

Сист.-Хронол. В розділі «Ж. Історія, археологія и этнографія», є підрозділи: 5. Статьи по истории археологии Волинии; 6. Статьи по истории Почаевской Лавры, монастырей Волинии; 7. История братств на Волинии; 8. История духовно-учебныхъ заведеній и церковно-приходскихъ школъ на Волинии; 9. Волинскія древнехранилища и историч. памятники ихъ.—Стр. 44-67.

«Волин. Еп. Вѣдомости» до 1907 р. включно виходили в м. Кременці; з 1908 р. видання їх перенесено до Житомира. Покажчики чч. 141—142 таким чином обіймають увесь Кременецький період існування «Еп. Вѣдомостей». За час з 1908 р. покажчика немає—були тільки піврічні, а потім річні оглави. «Вол. Еп. Вѣд.» припинились друком 1917 року; останній № 10—11 вийшов 1 квітня. Замість них стала виходити «Православная Волинь» (№ 1 вийшов 6 травня 1917 р.).

1902.—Труды О-ва Исслѣдователей Волини.

143. [...Общее оглавление Трудовъ Общества Исслѣдователей Волини [тт. I—VI, VIII (1902-1912 г.)].—Труды О-ва Исслѣд. Волини. Т. VIII. Житомиръ. 1912. Додаток в кінці книжки—стр. 1-4. Те саме й у томі IX. Житомиръ. 1912.

Дуже докладний оглав, де позначено й сторінки.

144. [...Труды Общества Исслѣдователей Волини [содержаніе тт. I—X, XII, по 1914 г.]—[в брошурі:] Отчетъ о дѣятельности Общества Исслѣдователей Волини и Волинскаго Центрального Музея за 1913 г. Житомиръ. 1915. Вклеено перед текстом. Стр. 1—2.

Видання припинилося томом XIV, що вийшов 1920 року.

016. БІБЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ ПРО ВОЛИНЬ.

016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання.

145. [Ленкина, З.]. Польсьє. Библиографическіе матеріали по исторіи, географіи, статистикѣ, этнографіи и экономическому состоянію Польсья (Сѣверо-Западный и Юго-Западный край вообще и губерніи: Минская, Гродненская, Волинская, Кіевская и Могилевская въ частности). СПБ. Тип. Д. И. Шеметкина. 1883. (25×16). 2 нен.+VII+274+I нен. стр.

З передмови: «До покажчика увійшли повні матеріали про губернії Менську, Гродненську, Волинську та Могилівську; з Київскої—повіти Радомиський та Київський (без м. Києва) та загальні праці про цю губернію, що обіймають і два названі повіти... Крім того, праці про Північно-Західний і Південно-Західний край взагалі й, нарешті, деякі праці про Росію взагалі... До покажчика увійшли праці, надруковані головним чином за період 1855—1880 рр. включно. Матеріали попереднього періоду заведено цілком випадково... Особливу увагу було звернено на повноту матеріалів, що стосуються до природних умов країни, підсоння, ґрунту, місцевости, санітарних умов, а також народних промислів, продуктивности країни й торгівлі. По можливості найповніший матеріал зібрано також про осушення болот, каналізацію країни та шляхи сполучення. Історію та етнографію заведено до покажчика тільки для повноти матеріалів. У відділі історії дано загальну історичну літературу. (Літературу з окремих історичних питань треба дивитись у Межова «Русская историческая библиография» — див. чч. 8, 10). Твори чужими мовами до покажчика не заведено»...

Покажчик має 3155 чисел в систематичному порядку за відділами: I. «Свѣдѣнія о Польсьѣ, заключающіяся въ сочиненіяхъ о Россіи и о С.-З. и Ю.-З. краѣ вообще. (№№ 1—1311); II. Свѣдѣнія собственно о Польсьѣ (географія, статистика, этнографія и политическая экономія; № 1312—1378); III. Свѣдѣнія о Польсьѣ, заключающіяся въ сочиненіяхъ о губерніяхъ, входящихъ въ составъ Польсья». (№№ 1379—3155). Зокрема—

Волин. губ. №№ 2011—2553 (на стр. 165—203); Київ. губ. №№ 2801—3155 (на стр. 221—247). Позначено рецензії. В кінці—аб. покажчик авторів, перекладачів, критиків, рецензентів.

146. [Бяляшевскій, Н. Ф.] Отчетъ Городецькаго музея² Волинской губ. барона Ө. Р. Штейнгеля [за 1896—1904 гг. Варшава—Кієвъ. 1898—1905].

Див. розділ: «Бібліотека». — Отчетъ... за первый годъ съ 25 ноября 1896 г. по 25 ноября 1897 г. Варшава. 1898 II. Стр. 38—56; Отчетъ... за второй годъ съ 25 ноября 1897 г. по 25 ноября 1898 г. К. 1899. Стр. 31—54; Отчетъ... съ 25 ноября 1898 г. по 25 ноября 1904 г. К. 1905. [Вып. 3-й і останій, що вийшов]. Стр. 57—75.

«Бібліотеку при Городецькому музеї спеціально присвячено Волині». Вона «поділяється на 3 частини: рукописи, стародруки й книги пізнішого часу. До відділу рукописів входять старі й нові акти, копії їх, записки, спомини, папери, що залишилися після людей, що працювали на Волині чи для Волині, приватне листування осіб з різних верств суспільства і т. п. До відділу стародруків увійдуть книги, надруковані на Волині до початку XIX століття. До відділу книг пізнішого часу ввійдуть книги, брошури та періодичні видання, що стосуються спеціально до Волині; крім того, до цього розділу ввійдуть і різні дрібні витвори друку, як, наприклад, афіші та об'яви». (Н. Бяляшевскій. Вып. I. Предисловіе, стр. VI). В розділі «Бібліотека» подано списки придбань за звідомий період. Списки в систематичному порядку. Розділи: Рукописи (разом до 70 назов); Старопечатныя книги (разом 18 назов); Книги, брошюры, периодич. изданія. Підрозділи: Естествовѣдніе; Географія (топографія, статистика, этнографія); Исторія (исторія, археологія, біографія); Обществовѣдніе [отчеты разл. обществъ]; Народное образование, периодич. изданія, справочныя книги, программы (разом до 480 назов); Афиши и объявленія.

Музей Ф. Р. Штейнгеля був евакуював р. 1914 його власник до брата на Кубань, де він і загинув під час пожежі хутора (див. В. Гнатюк. Наукова праця на Волині з 1914-24 рр.—Україна. К. 1926. № 2—3. Стр. 224).

146a. [... Spis ważniejszych miejscowości w powiecie Starokonstantynowskim na Wołyniu. Stary-Konstantynów. [Druk. w Krakowie]. Nakł. niektórych ziemian wołyńskich. 1910.

В передмові, на стр. XII—XVI, є список матеріалів, переважно статистичного та історичного змісту, що їх було використано. 20 чч. друків та 9 чч. рукописів.

147. *Постоев, П.* Волинська округа. Підручна книжка з краєзнавства для вчителів трудових шкіл Волинської округи. Житомир. Вид. Волинський Окрметодком. 1926.

На стр. 7—8 є «Список літератури». 46 чч. Аб. авт.

016 : [398+572 Ф о л ь к л ь о р .

— *Каминскій, В. А.* Этнографическое изучение Волини... — Див. ч. 178.

016 : 5 Природа.

— *Рогович, А.* Библиогр. указатель по естеств. исторіи Київскаго Уч. Округа.—Див. ч. 445.

016 : [55 + 56 Геологія. Фізична географія. Палеонтологія.

148. *Барботъ-де-Марни, Н.* Отчетъ о поѣздкѣ въ Галицію, Волинь и Подолію въ 1865 году.—Сборникъ. Изданъ Имп. С.-Петербургскимъ Минералогическимъ Обществомъ въ память совершившагося пятидесятилѣтія его существованія 7 января 1867 года. СПБ. 1867. Стр. 499—645. 1 окремо:... СПБ. 1866.

На стр. 559—568 подано «Библиографическій указатель по геології Волини и Подоліи». Близько 80 назов. Хронол. 1802—1866. На стр. 538—558 є нарис «Послѣдовательное приобрѣтеніе свѣдѣній о геології Волини и Подоліи» (1787—1866). В окремихъ відбитці статті, на стр. 151, є «Прибавленіе къ библиографическому указателю»... 6 назов. Хронол. 1721—1866.

— *Роговичъ, А.* Замѣтка о мѣстонахожденіяхъ костей ископаемыхъ...—Див. ч. 447.

— *Долинскій, А. Л.* Библиогр. указатель сочиненій по геології Ю.-З. Горн. округа.—Див. ч. 448.

149. *Морозевич, І.* Къ петрографіи Волини.—Варшав. Унив. Извѣстія. 1893. № 4. Стр. 9—26 і далі №№ 5, 6, 7, 8.

В №-рі 4, на стр. 9—12 дано список: «Петрографическая литература Волини». 139 чч. Хронол. 1806—1890. На стр. 12—26 є історичний огляд дослідів та літератури.

150. [...Указатель главнѣйшей литературы о болотахъ и торфяникахъ Европейской Россіи и ихъ утилизаціи въ сельскомъ хозяйствѣ и промышленности. Подъ ред. Л. А. Сытина и Г. И. Танфильева. СПБ. Изд. Отдѣла зем. улучшеній по торфмейстерской части М. З. и Г. И. 1896. 3 нен. + 39 стр.

До Волини стосується розділ «Полѣсье»—стр. 7—9. 33 назви. Хронол. 1830—1895.

— *Радкевичъ, Г.* Библиогр. указатель литературы по геології Київ. Уч. Округа.—Див. ч. 449.

— *Тарасенко, В.* О горныхъ породахъ семейства Габбро...—Див. ч: 450.

151. *Тутковскій, П. А.* Конечныя морены, валунныя полосы и озы въ Южномъ Полѣсьѣ.—Записки Київ. О-ва Естествоисп. Т. XVII, в. 2. К. 1901. Стр. 353—460.

«Южное Полѣсье»—північній частині Волині й Київщині та сумежним з ними частинам Гродненської та Менської губ. На стр. 439—460 є «Література». 249 ч., із них рос. мовою чч. 1—58. Аб. авт.

152. *Тутковскій, П. А.* Библиографическій обзоръ литературы по геологiи и физической географiи центрального и южного Полѣсья.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. XX, вып. 3. К. 1910. Стр. 33—238; й окремо... К. 1910. (24×16). 2 нен. + 206 стр.

За словами автора, «через надзвичайну бідність на спеціальну геологічну та фізично-географічну літературу про Полісся, складаючи цей огляд, довелося вивчати також статті чи книги загального—топографічного, географічного, сільсько-господарського, технічного й історичного змісту, що стосуються безпосередньо чи побічно до площі Полісся, при чому з'ясувалося, що такі книги й статті нерідко дають дуже корисні вказівки що до ґрунтів, різних копалин, наземних і підземних вод, знаходок кісток вимерлих тварин»... Автор використав уповні цілу низку великих бібліотек—крім власної збірки, ще бібліотеки Кієв. Ун.-ту, Кієв. «О-ва Естествоиспытателей», журналу «Кієв. Старина», Городського музею бар. Ф. Р. Штейнгеля, Кієв. кадет. корпусу, Кієв. 4-ої гімн., Луцької міської двохкласової школи. Проте, за словами П. А. Тутковського, цей «огляд літератури не може претендувати на повноту, бо автор «був позбавлений можливости використати деякі рідкі видання». (З передмови, стр. 33—36). Всього зазначено 771 ч., з рефератами. Хронол. Від Геродота до 1910 р. В кінці аб. покажчик авторів.

153. *Тутковскій, П. А.* Краткій гидрографическій очеркъ центрального и южного Полѣсья.—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. II. Житомиръ. 1910. Стр. 67—141.

На стр. 132—141 є «Література». Позначено тільки статті, що на них автор посилався в цій праці. 108 ч.ч. Аб. авт.

154. *Тутковскій, П. А.* Зональность ландшафтовъ и почвъ въ Волинской губ.—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. II. Житомиръ. 1910. Стр. 144—163. Те саме:—Почвовѣдѣніе. СПБ. 1910. Т. XII. № 3. Стр. 235—253.

На стр. 146—149 [в «Почвовѣдѣніи»—стр. 237—240] подано, між иншим, історію геологічного й фізично-географічного дослідження Волинської губ. (1721—1909). Позначено тільки імена дослідників та письменників з відсилкою на докладний бібліографічний опис цих праць у покажчику ч. 152.

155. *Тутковскій, П. А.* Побережье рѣки [Норина въ Овручскомъ уѣздѣ. (Геологическое и географическое описаніе).—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. IV. Житомиръ. 1911. Стр. 59—220.

На стр. 204—212 «Література» (що на неї були посилки в тексті). 85 ч. Аб. авт.

156. *Тутковскій, П. А.* Янтарь въ Волинской губернии.—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. IV. Житомиръ. 1911. Стр. 19—58.

На стр. 52—58 «Література» (що на неї були посилки в тексті). 79 ч. Аб. авт.

157. *Тутковскій, П. А.* Карстовыя явленія и самобытныя артезіанскіе ключи въ Волинской губерніи. Ч. II.—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. VIII. Житомиръ. 1912. Стр. 79—125.

На стр. 118—123 «Литература» (на яку було зроблено посилки). 56 чч. Аб. авт.

158. *Тутковскій, П. А.* Мѣсторожденія строительныхъ камней въ Луцкомъ уѣздѣ Волинской губ.—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. IX. Житомиръ. 1912. Стр. 1—335.

На стр. 315—323 є «Литература». 96 чч. Аб. авт.

159. *Тутковскій, П. А.* Послѣтретичныя озера въ сѣверной полосѣ Волинской губ.—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. X. Житомиръ. 1912. Стр. 1—282.

На стр. 241—274 є «Литература». 339 чч. З них до Волини чч. 1—108 (російською мовою) та чч. 109—147 (іншими мовами). Решта—загальні праці. Аб. авт.

160. *Тутковскій, П. А.* Орографическій очеркъ центрального и южнаго Полѣсья. М. 1913.—Землевѣдѣніе. 1913. № 1—2. Приложение.

На стр. 102—108 є «Литература». 132 чч. Аб. авт. На стр. 2—21 є історичний огляд дослідження Полісся.

161. *Фаасъ, А. В.* Очеркъ мѣсторожденій ископаемаго угля... Див. ч. 454.

До Волині «Списокъ главнѣйшей литературы о бурюгольныхъ мѣсторожденіяхъ Волинской губ.». Стр. 149—151. (63—97)+16 №№ повторних; разом 51 назва. Хронол. 1806—1913.

162. *Ласкаревъ, В. Д.* Геологическія изслѣдованія Юго-Западной Россіи (17-й листъ общей Геологической Карты Европейской Россіи). П. 1914. (Труды Геологическаго Комитета. Новая серія. Вып. 77).

На стр. 1—96 є «Обзоръ трудовъ, относящихся къ геологіи области 17-го листа Общей геологической карты Европейской Россіи». Прореферовано 280 чч. Не ввійшла література про корисні копалини (част. V), що мала вийти окремим додатком, але й досі не вийшла. В обсяг 17 листа входять: південна (більша) частина Волині, північна половина Поділля й невеличка частина Київщини (повіти Бердичівський та Липовецький).

— *Чирвинскій, В. Н.* Матеріали къ познанію... состава ледниковыхъ отложеній...—Див. ч. 455.

163. *Тутковскій, П. А.* Изъ геологіи г. Житомира. I. Разрѣзь рѣки Тетерева. Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. VIII. Житомиръ. 1915. Стр. 47—62.

На стр. 57—62 є «Литература». 53 чч. Аб. авт.

164. *Тутковскій, П. А.* Побережье рѣки Львы. Географическое и геологическое описаніе.—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. XIII. Вып. I. Киевъ. 1915. Стр. 13—77.

На стр. 72—74 є «Литература». 39 чч. Аб. авт.

165. *Ивановъ, Л. Л.* Къ минералогіи Волини. III. Списокъ литературы и минераловъ.—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. XI, вып. 1. Житомиръ. 1915. Стр. 115—149.

На стр. 115—126 є «Списокъ литературы». 131 чч. Хронол. 1721—1913. На стр. 127—149 є (абетковий) «Списокъ минераловъ». При кожній назві зазначено число в списку літератури та сторінки.

166. *Тутковскій, П. А.* Объяснительная записка къ справочной картѣ строительныхъ матеріаловъ и другихъ полезныхъ ископаемыхъ въ предѣлахъ 16-го листа и восточной части 7 листа 10 верстной Карты Европейской Россіи. [На окладинці заголовков: Карта-справочникъ строительныхъ матеріаловъ по Западному фронту. Листъ 16 и прилегающія части 7 и 30 листовъ. Луцкъ, Ковель, Пинскъ, Овручъ]. П. Изд. Комитета Военно-техн. помощи объединенныхъ научныхъ и техн. организаций. (1916?). 32 стр. и карта.

На стр. 29—31 є «Списокъ литературы». 43 чч. «Наведено лише праці П. А. Тутковського, як ті, що дають підсумки всьенкої попередньої літератури, і, крім того, багато нових, раніше невідомих даних».

167. *Гинзбургъ, И. И.* Карта-справочникъ природныхъ красящихъ матеріаловъ Волинской губерніи. П. Изд. Комитета Военно-техн. помощи объединенныхъ научныхъ и техн. организаций. [1916?]. 30 стр.

На стр. 9—10 подано «Списокъ главнѣйшей литературы» (з геології Волинської губ.). 12 назов.

168. *Грищинскій, П. I.* Кальцитъ изъ окрестностей м. Шумска Кременецк. у. Волинской губ.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. XXV, вып. 2. К. 1917. Стр. 27—37.

На стр. 33—37 є «Литература». 23 назви, з анотаціями.

169. *Бельскій, С. В.* Отчет о геологическихъ работахъ 1921 г. в Волинской губернии. Житомир. [Изд. Волин. Губ. С. Н. Х.]. 1923.

На стр. 5 подано «Перечень имеющейся в г. Житомире литературы (по геології Волини)». 12 назов. Хронол. 1893—1920.

170. *Бельскій, С. В.*, с участием *М. И. Рубан, Ю. М. Абрамович* и проф. *Л. Л. Иванова*.—К геологии Волини. Труды Волинской геологической партии. Исследования 1925 [мало бути 1923] года в Волинской губернии по составлению геологической карты одноверстного масштаба и поискамъ полезныхъ ископаемыхъ. Житомир. 1925.

На стр. 3-й є «Литература». 19 назов. Хронол. 1876—1923.

171. *Тутковскій, П. А.* Славчансько-Овруцький кряж і узбережжя ріки Славечни. Геологічний та геоморфологічний опис.

К. 1923. (Труди Фізично-Математичного Відділу ВУАН. Т. I. Вип. 1).

На стр. 64—67 подано «Спис головнішої використаної літератури». 68 чч. Аб. авт.

172. *Тутковський, П. А.* М'яколовецький кряж Овруцького пісковика. (Геологічний і геоморфологічний опис).—Наукові Записки. Орган Київ. Наук.-Досл. Катедр. Т. III, вип. 1, геологічний. К. 1925. Стр. 54—57.

Є «Література». Стр. 57. 8 чч.

173. *Тутковський, П. А.* Нові геологічні спостереження на Овруччині.—Наукові Записки. Т. III, вип. 1, геологічний. К. 1925. Стр. 58—65.

Є «Література» Стр. 65. 17 чч.

174. *Тутковський, П. А.* Узбережжя ріки Вужа (у середній його течії). Геологічний і геоморфологічний опис.—Наукові записки. Орган Київ. Наук.-Досл. Катедр. Т. III, вип. 2. К. 1925. Стр. 100—158.

На стр. 155—158 є «Література». 92 чч. Аб. авт.

175. *Тутковський, П. А.* Узбережжя ріки Жерева. Геологічний та морфологічний опис. К. 1925. (Труди Фізично-Математичного Відділу ВУАН. Т. I. Вип. 6.).

На стр. 39—40 є «Спис літератури». 45 чч. Аб. авт.

176. *Тутковський, П. А.* Узбережжя ріки Уборти. Геологічний і геоморфологічний нарис. К. 1925. (Труди Фізично-Математичного Відділу ВУАН. Т. I. Вип. 4.)

На стр. 209—212 подано «Спис використаної літератури». 95 чч. Аб. авт.

177. *Тутковский, П. А.* Путеводитель экскурсий по Волини. К. [Вид. Укр. Відділу Геолог. Комітету]. 1926. 24 стр. (Второй Всесоюзный с'езд Геологов).

На стр. 23—24 зазначено «Главнейшую литературу [з геології Волині], содержащую исчерпывающие ссылки на всю предшествующую литературу». 18 ч.ч. Хронол. 1873—1923.

— *Василенко, П.* Буруштини Київщини.—Див. ч. 464.

016: [398+572] Етнографія. Фольклор.

178. *Каминский, В. А.* Этнографическое изучение Волини и важнейшие вопросы ея этнографии в настоящее время.—Записки О-ва Исторіи, Филологіи и Права при Имп. Варшав. Ун-тъ. Т. 6. Варшава. 1912. Стр. 79—135.

Розділ II-й присвячено історії етнографічного вивчення Волині, з зазначенням головніших праць (стр. 86—98).

015:58 Ф л ь о р а.

— *Траутфеттеръ, Р.* Исторія изслѣдованія флоры Кіев. Уч. Округа.—Див. ч. 468.

— *Шмальгаузенъ, И.* Флора Ю.-З. Россіи.—Див. ч. 469.

— *Монтрезоръ, В. В.* Обзорънїе растеній... Кіев. Уч. Округа.—Див. ч. 470.

— *Montrésor, L.* Les sources de la flore...—Див. ч. 471.

179. *Пачоскій, Іос. К.* Флора Полѣсья и прилежащихъ мѣстностей. Ч. I.—Труды Имп. СПБ. О-ва Естествоисп. Т. XXVII, вып. 2. СПБ. 1897. XVIII+260 стр.

На стр. II—V подано «Источники Полѣської флоры». Аб. авт. 38 назв.,—з них спеціально до Полісся 17 назв. До району Полісся, за Пачоським, входять губ. Гродненська, Менська, Могилівська, поліська частина Волинської (а саме,—пов. Володимиро-Волинський, Ковельський, Ровенський, Луцький, Новгород-Волинський, Овруцький, Житомирський), Радомиський пов. Київщини і Городнянський пов. Чернігівщини.

— *Пачоскій, І. К.* Основныя черты развитія флоры Ю.-З. Россіи.—Див. ч. 472.

179а. *Копачевская, М.* Списокъ ботанической литературы по Волини.—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. VIII. Житомиръ 1912. Стр. 167—182; і окремою відбиткою: ... Житомиръ. Електр. тип. насл. М. Данемана. (22×14). 2 нен.+(167—182) стр.

«Списокъ» складається з 3 частин: I. Література спеціально до Волині. 52 назви. Хронол. 1810—1912; II. Загальна ботанічна література, що стосується до Волині. 47 назв. Хронол. 1841—1912; III. Бібліографічні джерела, на підставі яких складено список.

180. *Бурчак-Абрамович, М.* До поширення *Azalea Pontica* L. (*Rhododendron Flavum* Don.) у Східній Волині.—Труды Сіл.-Госп. Ботаніки. Т. II, вип. 2. X. 1929. Стр. 229—235.

На стр. 229 в примітці подано літературу про азалію. 12 чч.

180а. *Куксін, М.* Азалія понтійська (*Azalea Pontica* L. = *Rhododendron Flavum* Don.) на українському Поліссі.—Труды Сіл.-Госп. Ботаніки. Т. II, вип. 2. X. 1929. Стр. 219—228.

На стр. 228 є «Література». 22 чч.

016:59 Ф а в н а.

181. *Никольскій, А. М.* Животный міръ Полѣсья.—[в книзі:] Приложенія къ очерку работъ Западной Экспедиціи по осушенію болотъ 1873—1898. Изд. Мин. Земл. и Гос. Имуществовъ. СПБ. 1899. Стр. 217—284.

На стр. 218—220 подано «Списокъ сочиненій, въ которыхъ имѣются свѣдѣнія о фаунѣ Полѣсья». 25 чч. Хронол. 1721—1895. За словами автора, «література про фауну Полісся стосується майже виключно вищих хребтових тварин». До обсягу Полісся входять губ. Менська, Гродненська, Волинської губ. повіти Ковельський, Володимир-Вол., Луцький, Ровненський, Новгород-Волинський та Овруцький; Радомисський пов: Київщини. Книга, де вміщено працю А. М. Нікольського, є додаток до праці: «Очеркъ работъ Западной Экспедиціи по осушенію болотъ 1873—1898. Составленъ ген.-лейт. І. Н. Жилинскимъ. СПб. 1899».

— *Ксенжопольскій, А. В.* [Rhopalocera Ю.-З. Россіи.—Див. ч. 475.

— *Ксенжопольскій, А. В.* Списокъ научн. работъ по энтомологіи Ю.-З. Края.—Див. ч. 476.

182. *Федотовъ, Д.* Къ фаунѣ пауковъ Волинской губерніи.—Русское Энтомологическое Обозрѣніе. СПб. 1912. Т. XII. № 3. Стр. 390—406.

На стр. 405—406 є «Списокъ цитированной литературы». 13 чч., з них безпосередньо стосуються до Волині тільки 2 числа.

183. *Шарлемань, М.* Список птахів Волині.—Наукові Записки. Орган Київ. Наук.-Досл. Катедр. Т. II. К. 1924. Стр. 143—152.

На стр. 151—152 є «Література». 34 чч. Хронол. 1830—1924. Повторення цього покажчика див. ч. 184.

184. *Шарлемань, М. і Портенко, Л.* Замітки про птахів Волині.—[в книзі:] М. Шарлемань. Матеріяли для орнітофауни України. К. 1926. Стр. 103—133 [33—63]. (Труди Фізично-Математичного Відділу ВУАН. Т. II. Вып. 2).

На стр. 34—36 [пагінації внизу сторінки або 106—108 верхньої пагінації] є «Література». 38 чч. Хронол. 1830—1925. Покажчик цей являє собою трохи поширене повторення ч. 183.

185. *Скоруход, Всев.* Замітки про фауну Волині.—Записки Волин. Ін-ту Нар. Освіти ім. Ів. Франка. Кн. 2. Житомир. 1927. Стр. 131—148.

На стр. 131—132 є «Література». 48 чч. Хронол. 1830—1926. Див. рец. М. Шарлеманя.—Вісник Природознавства. X. 1928. № 5—6. Стр. 325—326.

016:9 Історія. Археологія.

— *Новицкій, И. П.* «Кіевлянинъ» (1864—1878)..—Див. ч. 405.

— *Мацкевичъ, И. Ѡ.* Указатель уч.-лит. произведеній...по археології Вол. губ.—Див. ч. 140.

186. *Андріяшевъ, А.* Очеркъ исторіи Волинской земли до конца XIV ст.—Универ. Извѣстія. К. 1887. № 2 та дальші.

Передруковано в «Сборникъ сочиненій студентовъ университета св. Владимира». Вып. 6. К. 1886; і окремою відбиткою.

На стр. 4—6 подано «Источники и пособия». 59 чч.

187. *Леонтовичъ, Ѡ. И.* Очерки исторіи Литовско-русскаго права.—Журналь Мин. Нар. Просв. 1893. №№ 3, 7, 12; 1894. №№ 1, 2, 3. І окремо: ... СПБ. 1894.

«Литература по исторіи Волынской земли» в «Журналь» 1893. № 12. Стр. 311—313 (в окремі відбитці стр. 202—204). Близько 90 назов. Хронол. 1809—1892.

188. *Ивановъ, П. А.* Историческія судьбы Волынской земли съ древнѣйшихъ временъ до конца XIV вѣка. Одесса. 1895

На стр. 1—6 є «Источники и пособия». 120 чч.

189. *Антоновичъ, В. Б.* Археологическая карта Волынской губ.—Труды XI Археолог. сѣзда въ Кіевѣ. Т. 1. М. 1901. Стр. 1—133.

На стр. 132—133 є «Источники, послужившіє для составленія карты».

190. *Тутковскій, П. А.* Древнѣйшая добывающая промышленность на Волини (Разработка горныхъ породъ Овручскаго уѣзда въ каменномъ вѣкѣ и на зарѣ русской исторіи въ IX—XI вѣкахъ).—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. XI, вып. I. Житомиръ. 1915. Стр. 167—198.

■ На стр. 194—198 є «Литература». 38 чч. Аб. авт.

191. *Левецкій, Ів.* Бондарівська неолітична стація-мастерня кремінних виробів.—Волинський Наук.-Досл. Музей. Збірник. Т. I. Житомир. 1928. Стр. 43—66.

Є література. Стр. 63. 6 чч.

192. *Шамрай, С.* Деревлянські могили. Зовнішній вигляд та розташування супроти земної поверхні.—Науковий Збірник за рік 1928. (Записки Укр. Наук. Т-ва в Кієві, тепер Историчної секції УАН. Т. XXVII). К. 1928. Стр. 3—24.

На стр. 3 позначено «літературу, що нею користувався автор». 14 назов.

016 : 91 Географія.

Див. чч. 145—147, 152.

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА.

А. Бібліографічні праці, що проектувалися або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано.

193. *Лященко, Арк. Як.* «Volyniana». Указатель всѣхъ книгъ и статей о Волынской губ., а также изданій, напечатанныхъ въ ея предѣлахъ». Праця мала вийти р. 1893 (див. Етнограф. Обзорніє. Кн. X. М. 1891.

№ 3. Стр. 245), але її не було доведено до кінця. Деяка частина її (зокрема матеріали з «Вол. Губ. Вѣд.», «Житомирського Листка», «Вольни») зберігається й досі у Лавтора (Повідомл. Арк. Як. Лященка).

194. Храневичъ, К. Е. в 1890-х р.р. почав складати «Бібліографію книгъ и статей о Вольни». До покажчика мали ввійти матеріали як російські, так польські й інші чужоземні (див. про це «Крај» SPB. 1896. № 32. Стр. 62). Пізніше до Храневича приєднався «Студ. бібліограф. кружокъ при СПб. Ун-тѣ»; він зібрав великий бібліографічний матеріал, що стосується до Волині взагалі й до волинської етнографії зокрема. «СПБ. Бібліолог. О-во» мало видати цю працю Храневича і гуртка окремою збіркою, під назвою «Wolyniana» (див. «Труды О-ва Изсл. Вольни». Т. I. 1902. Стр. 52). Збірник цей у світ не вийшов. За повідомленням А. I. Лященка, весь зібраний матеріал залишився у К. Е. Храневича, що живе тепер за кордоном.

195. Громачевскій, Сем. Гр. довгий час збирав бібліографічні матеріали з етнографії Волині. Див. Труды О-ва Изсл. Вольни. Т. I. 1902. Стр. 52. Про його б-ку див. у Иваска Частныя библиотеки Россіи.—Русскій Библіофиль. СПб. 1911. № 6. Стр. 81.

196. «Общество Изслѣдователей Вольни (Секція этнографическая)» в 1901 р., з ініціативи О. А. Фотинського, вживало заходів до того, щоб збирати бібліогр. матеріал з етнографії Волині. (Див. «Протоколь засѣданія 13 янв. 1901 г.»—Труды О-ва Изсл. Вольни. Т. I. Житомиръ. 1902. Стр. 52—53).

197. «Общество Изслѣдователей Вольни (Естественно-Историческая Секція)» з самого початку заснування поставило собі мету «збирати й вияснювати весь великий науковий матеріал, оброблений вченими попередніх часів, що стосується до вивчання природи Волині... складати покажчик до геології, геогнозії, мінералогії, метеорології, зоології, ботаніки, кліматології, етнографії, географії Волинської губ.» (Див. Труды О-ва Изсл. Вольни. Т. I. 1902. Стр. 50—51). Пізніше, 1911 р., О-во знов піднесло питання про складання «підсумків літературних даних про Волинь, що стосуються до різних галузів знання». Працю розподілили між собою члени о-ва: Тутковський, П. А. (геологія, мінералогія, палеонтологія і географія), Ксенжопольський, В. Ф., Ріненберг, Р. А. і Копачевська, М. Н. (ботаніка), Шулік, І. В. і Новицький, Н. В. (зоологія); Блекер, Г. Ф., Ксенжопольський, А. В. (ентомологія). (Див. Отчеты О-ва за 1911 г.—Труды О-ва Изсл. Вольни. Т. VII. 1915. Стр. V і XLV). Проте надруковано тільки покажчики М. Н. Копачевської з ботаніки (ч. 179а) і А. В. Ксенжопольського з ентомології (ч. 476).

Б. Місцеві видання, що їх переглянуто при складанні цього списка.

VII. Труды Волинскаго Губернскаго Статистическаго Комитета. Вып. 1. Житомиръ. 1867.

VIII. Волинскій Историко-Археологическій Сборникъ. Изд. Распорядительнаго Комитета Волинскаго Церковно-Археологическаго О-ва. Вып. 1—2. Житомиръ. 1896—1900.

IX. Труды Общества Изслѣдователей Вольни [останній том під назвою: Праці Товариства Дослідників Волині]. Тт. I—XIV. Житомиръ. 1902—1920.

- X. Записки Волинського Землеустрійного Технікуму... в м. Житомирі. Кн. 1—4. 1925—1928.
- XI. Бюлетень Коростенської Окр. Інспектури Народньої Освіти. Ч. 1—4. Коростень. 1926—1927.
- XII. Записки Волинського Інституту Народньої Освіти імені Ів. Франка. Тт. I—II. Житомир. 1926—1927.
- XIII. Бюлетень Волинської Окр. Інспектури Народньої Освіти. Ч. 1—3. Житомир. 1928—1929.
- XIV. Волинський Науково-Дослідчий Музей. Збірник. Т. I. Житомир. 1928.
- XV. Записки Волинського С.-Госп. Технікуму в Новій Чарториї. Т. I. Житомир. 1929.

ДОНЩИНА.

014.3 ПОКАЖЧИКИ ДО МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1849.—Донскія Обл. Вѣдомости.

198. *Струковъ, И. И.* Алфавитный указатель статей, помѣщенныхъ въ неофициальной части «Донскихъ Областныхъ Вѣдомостей» съ 1852 по 1876 годъ. Составилъ И. И. Струковъ. Новочеркасскъ. Изд. Обл. Войска Донского Стат. Комитета. Печатно въ Обл. В. Д. тип. 1878. (21, 5×15,5). I нен.+131+IV+2 нен. стр. Без тит. листа. Ц. 30 коп.

«В показчику не вміщено статей за 1853, 1855 і 1863 рр. через те, що повних комплектів «Дон. Обл. Вѣд.» за ці роки Комітет ніде не міг. Маючи на увазі час від часу видавати додатки до «Указателя», Комітет вмістить в одному з них ці пропущені статті... (з передмови до «Указателя» секретаря Комітету С. Номикосова). «Указатель»—предметово-хронологічний. Подано між іншим до 250 назов з місцевої історії.

«Неофициальную часть Дон. Обл. Вѣдомостей» видавано до 1-го травня 1882 р. (див. Номикосовъ, ч. 218, стр. 4). Пізніше, здається, в 1890-х роках, її знову відновлено. За дальші роки показчика до «Дон. Обл. Вѣд.» складав Л. В. Богаевский (див. М. Б. Краснянскій, ч. 280, стр. 288).

1867.—Труды [потім Сборникъ] Донского Стат. Комитета.

199. [...Списокъ статей, помѣщенныхъ въ Трудахъ и Сборникахъ Областного Войска Донского Статистическаго Комитета и другихъ изданій, вышедшихъ подъ редакціей членовъ Комитета [съ 1867 г.].—Сборникъ Обл. Войска Донского Стат. Комитета. Вып. XIII. Новочеркасскъ. 1915. Стр. IV—XVI.

Дон. Стат. Комітет засновано 1836 р., реорганізовано 1866 (див. про нього ст. 3. Щелкунова «Къ пятидесятилѣтню дѣятельности Обл. В. Д. Стат. Комитета по положенію 1860 г.»—Сборникъ... Вып. XIII. стр. I—III).

В «Спискѣ» подано: 1) Зміст «Трудовъ» Комитета, вып. I и II. 2) Зміст «Сборника», вып. I—XII. 3) Перелік окремих видань (в тім числі й «Пам'ятныхъ книжкѣ»), виданих від Стат. Комітету, чи виданих за ред. його членів; змісту їх не розкрито. 4) Список авторів статей та редакторів окремих видань.

1869.—Донскія Еп. Вѣдомости.

200. *Краснитскій, І.* Систематическій указатель статей, помѣщенныхъ въ «Донскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостяхъ» отъ 1869—1891 гг. Составиль І. Краснитскій. Новочеркасскъ. Донская Тип. 1892. (23×15,5). 2 нен. +176+5 стр. Ц. 1 р. 20 коп.

201. *Краснитскій, І.* Прибавленіе къ Систематическому указателю статей, помѣщенныхъ въ «Донскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостяхъ». Годы 1892—1899. Составиль І. Краснитскій. Новочеркасскъ. Обл. Войска Дон. тип. 1900. (23,5×15). 64+4 нен. стр. Ц. 50 коп.

Неоф. частина «Дон. Еп. Вѣд.» виходила до 1914 р. вкл. З 1915 р. замість неї став виходити «Донской Православный Вѣстникъ», що припинився друком на 6-му № 1917 р. «Дон. Еп. Вѣд.» (частина офіційна) виходили до 1917 р. і припинилися на № 23—24 (14 травня—21 червня). З 1 липня замість них мала виходити «Донская Христіанская Мысль» (в складі офіц. і неоф. відділів). Показчиків до «Дон. Еп. Вѣд.» після 1899 р. немає. Були тільки піврічні (а часом і річні) оглави. Останній з них—за перше півріччя 1917 р.

1886. — Донская Пчела.

1892.—Приазовскій Край.

— *Стефановъ, А. Т.* Библиогр. указатель статей о Ростовѣ и Приазовьи...—Див. ч. 211.

1912.—Известія Донского Политехнич. Института.

202. [...Известія Донского Политехнического Института в Новочеркасске. Содержание Научного отдела вышедших тт. I—VIII. (1912—1922 гг.).—Известія Дон. Политехн. Ин-та. Т. IX. Новочеркасск. 1925. Приложение [в кінці книги, стр. 1—4].

Хронол.

203. [... Известія Донского Политехнического Института в Новочеркасске. Под ред. проф. А. Г. Белявского. Содержание Научного отдела вышедших томов I—X (1912—1927). Новочеркасск. 1928. (23×17). 20 стр.

Заголовок повторено франц. мовою. Хронол.

1913.—Сѣверо-Кавказскій Меліораціонный Бюллетень.

204. [...Библиографія Кубанскаго края. Систематическій указатель литературы о Кубанской области, съ рецензіями и рефе-

ратами... подъ ред. Б. М. Городецкаго. Вып. 2. Екатеринодаръ. 1918. (Труды Совѣта обследованія и изученія Кубанскаго края Т. I. Вып. 2).

На стр. 43—52 подано перелік статей «Бюллетеня», що виходив у Ростові та Новочеркаському, за р.р. 1913—1917 вкл.

1916. — Известия Донского Института Сел. Хоз. и Мелиорации.

205. [...Печатные труды преподавательского персонала и научных сотрудников Донского Института Сельского Хозяйства и Мелиорации за период с 1916 по 1924 год.—Известия Донского Ин-та Сел. Хоз. и Мелиорации в Новочеркаске. Т. V. 1922—1924. Новочеркасск. 1925. Стр. 58—69.

Список цей є одночасно й покажчиком до т.т. I—IV «Известий» Ин-та, що почали виходити з 1916 р.

1920. — Советский Юг.

1920.—Молот.

— *Лунин, Б. В.* Библиогр. указатель статей...по археологии... Див. ч. 277.

1922.—Юго-Восток [потім Северо-Кавказский Край].

206. [...Систематический перечень статей, помещенных в журнале «Юго-Востоку»—«Северо-Кавказский Край»[за 1922—1925 гг].—Северо-Кавказский Край. 1926. № 1—2. Приложение. II+41 стр.+7 стр. об'яв. I окремо.

Сист.-хронол. Далі за рр. 1926, 1927, 1928 були щорічні оглави в № 12 кожного річника.

015 БІБЛІОГРАФІЯ ВИДАНЬ, ДРУК. НА ДОНЩИНІ.

207. *Краснянскій, М. Б.* Культурная жизнь старого Ростова. Историческія розысканія по даннымъ Ростовскаго на Дону Городского Музея.—Записки Ростов. на Дону О-ва Ист. Древн. и Природы. Т. I. 1912. Стр. 61—72.

На стр. 65—66 подано хронол. список органів Ростовської преси за 1863—1911 рр. 41 чч. Той самий список (але тільки 39 чч.) подано у *Ильина* (див. ч. 210. Стр. 88—89).

208. *Добрынинъ, В.* Изъ книгъ, появившихся на Дону и о Донѣ за время гражданской войны 1917-1920 гг.—Русская

Книга. Берлинъ. 1921. № 6. Отд. VI. Книжная Лѣтопись. Стр. 31—32.

Докладний список офіційальних і офіціозних видань Дону за часи громадянської війни. 39 назов; між ними перераховано й інформаційні видання, надруковані в Парижу (8 назов). Деякі додатки див. у ч. 209.

209. [Лисовой, Я. М.]. Книги, появившіся на Дону за періодъ генерала Деникина (изъ матеріаловъ ген. штаба полковника Я. М. Лисового).—Новая Русская Книга. Берлинъ. 1922. № 3. Стр. 50—52.

Близько 150 назов. Між іншими згадуються й книги, що вийшли поза межами Донщини (Харків, Одеса, Катеринодар). У розділі XII—«Литература Дона»—позначено 8 книжок 1918 р., що їх не занотував Добринін. В кінці—список журналів (7 назов). Сист.

209а. [... 1905 год в Ростове на Дону. Под ред. В. Толмачева и П. Баранчикова. Ростов-Д. Изд. Севкавказкнига. 1926. (Комиссия Донкрайисполкома по орг. празд. 20-летия Революции 1905 г. и Истпарт Дон. Окр. К-та ВКП(б). [Пролет. Революция на Дону. Сборник 5].

На стр. 371—374 є «Указатель изданий Донского К-та РСДРП за 1905 г.» 83 чч. Хронол.

016 БІБЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ ПРО ДОНЩИНУ.

016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання.

— Указатель главнѣйшихъ источниковъ и пособій по Новороссіи.—Див. ч. 902.

210. [...Каталогъ Ростовскаго на Дону Городскаго Музея. Изданіе Правленія Ростовскаго на Дону Общества Истории, Древностей и Природы подъ ред. секретаря Общества А. М. Ильина. Ростовъ на Дону. 1 января 1912 года. Тип. Закройцева. (28×20). 123+2 нен. стр. Ц. 30 коп.

На стр. 91—116: «12. Отдѣль Библиотечный». «Библиотека Музея має 5 підвідділів, а саме: «1. Археологическій; 2. Историческій; 3. Естественно-историческій; 4. Статистическій и 5. Справочный». Повного каталога є думка випустити окремо з докладним описом книг. Тепер зазначаються тільки важливіші з них, що стосуються головним чином до історії м. Ростова на Дону. «Общество Ист. Древ. и Природы» поставило собі завдання зібрати всі книги, що стосуються до історії Ростова. Библиотечним відділом завідує Вл. Конст. Севастьянов... Всього зафіксовано 284 чч., в системат. порядку. З них до Донщини стосуються: Отдѣль 2А. Исторія гор. Ростова (чч. 39—52); 2В. Исторія Донская (чч. 53—112); Отдѣль 4. Природовѣдѣніе (чч. 191—235); Отд. 6. Справочныя книги (чч. 241—272); Отд. 7. Карты, планы, рисунки (чч. 273—284).

— *Мартыновъ, Н.* Черноморское Побережье.—Див. ч. 907.

211. *Стефановъ, А. Т.* Библиографическій указатель статей о Ростовѣ на Дону и Приазовьѣ, помѣщенныхъ въ мѣстной и краевой прессѣ.—Записки Ростов. на Дону О-ва Ист. Древн. и Природы. Т. I. 1912. Стр. 238—244; Т. II. 1914. Стр. 267—279.

В «Указатель» увійшли матеріали з часописів: «Донская Пчела» 1886—1888 р., «Таганрогскій Вѣстникъ» 1890 р. та «Приазовскій Край» 1892, 1893, 1895, 1896, 1897 рр. Показчик систематичний. Відділи: I. Археологія, історія, історическіє плани, біографіи, некрологи (44 ч.); II. Географія, этнографія, статистика, естествовѣдѣніє, медицина (23 ч.); III. Промышленность, торговля, сельское и городское хозяйство (140 ч.); IV. Народное образование, общественная жизнь и дѣятельность; біографіи общественныхъ дѣятелей (85 ч.). В межах кожного відділу порядок хронологічний. З анотаціями. Разом 297 чч. Про продовження цієї праці див. ч. 280.

— *Чернявський, Д.* Катеринославщина.—Див. ч. 307.

212. [...Экономическая география Юго-Востока России. Под ред. проф. В. Н. Вершковского, проф. А. Ф. Лебедева, проф. П. И. Лебедева, А. А. Пономарева. Ростов-Дон. Изд. Юго-Восточ. Плановой Ком. Край-экономсовета. 1924.

На стр. 456—480 подано «Литературу», відповідно до розділів книги: «Географический очерк (12 назов); климат (6 назов); геология Донецкого бассейна (35 назов); геология Кавказа (38 назов); путеводители по Кавказу (3 назви); иностранная литература о Кавказе (12 назов); полезные ископаемые (43 назви); минеральные источники и климатические местности Кавказа (10 назов); почва (44 назви); растительность (49 назов); животный мир (12 назов); население (25 назов); системы сельского хозяйства (21 назва); полеводство (68 назов); технические растения (54 назви); скотоводство (37 назов); огородничество и бахчеводство (11 назов); плодководство (15 назов); виноградарство и виноделие (18 назов); птицеводство (14 назов); пчеловодство (7 назов); шелководство (7 назов); рыболовство (9 назов); лесное хозяйство (27 назов); лесная промышленность (3 назви); сельско-хоз. районы (18 назов); водное хозяйство (23 назви); электрификация (18 назов); пути сообщения (8 назов)». Разом 647 назов.

213. *Сарахан, Д. А.* Литература о Северо-Кавказском крае. [Книги, журналы и статьи в периодических изданиях, напечатанные в 1925 г.].—Северо-Кавказский Край. Ростов. 1925. № 9—12; 1926. № 3, 5, 9—11.

Списки ці склало «Библиограф. Бюро Краеведческого Отд. Донской Публ. Б-ки им. К. Маркса». До списків увійшли матеріали з журналів, що вийшли тільки поза межами «Северного Кавказа». В № 9 вміщено літературу з 1. I. до 15. VIII. 1925 р. (стр. 122—135). В № 10—з 15. VIII. до 1. X. 1925 р. (стр. 153—159). В № 11—12—з 1. X. до 1. XII. 1925 р. (стр. 283—293). Разом подано 284 чч. Сист. В № 3 (стр. 186—194) і № 5 (стр. 179—190) вміщено літературу з 1. XII. до 1. I. 1926 р. 547 чч. В № 9 (стр. 133—135), № 10 (стр. 142—145), № 11 (стр. 138—139) вміщено «Дополнительный список по 1. I. 1926 г.» 171 чч. Про цю працю та її продовження див. ще ч. 285.

214. *Иозефович, Л. И.* Сальские степи по данным почвенно-агрономических исследований на Сев. Кавказе. Под ред. проф. В. П. Бушинского. М. «Новая Деревня». 1926. (Институт изучения засушливой области и Институт Почвоведения Тимирязевской Сел.-Хоз. Академии).

На стр. 61—63, с «Литература о природе и хозяйстве Сальского окр.». 26 чч. Сист.: Геология (чч. 1—11); растительность (чч. 12—15); почва (чч. 16—23); сельское хозяйство, промышленность и торговля (чч. 24—26). 3 анотациями.

215. *Гозулов, А. И.* Экономическая география Северного Кавказа. Ростов-Д. Изд. Севкавказкнига. 1927. (Учебники и пособия для школ Северного Кавказа).

На стр. 163 подано литературу: Материалы общие (13 назов). Материалы краеведческие (23 назви).

216. *Городецкий, Б. М.* Библиографическая литература о Кавказе.—Северо-Кавказский Край. Ростов. 1927. № 2. Стр. 128—136.

167 чч. Аб. авт.; позначено рецензії. До Донщини стосується 15 бібліографічних праць (за нашим списком чч. 54, 198—200, 206, 210—213, 223, 272—274 та крім того: «Оболешевъ. Первые газеты въ Ростовѣ.—Записки Рост. О-ва Ист. Древн. и Природы. Т. 2. [статья без бібліографічних вказівок], та «К-въ. Обзоръне неоф. отдѣла Донскихъ Епарх. Вѣдомостей» [тільки за рік].—Моск. Церк. Вѣдомости. 1871. № 30).

216а. *Слепушкин, Н. П.* Итоги и ближайшие перспективы исследовательских работ в [Сталинградской] губернии.—Хозяйство на Новых Путиях. Сталинград. 1927. № 10. Стр. 126—141.

Подано бібліогр. списки: «Основные работы по климату Сталингр. губ.» Стр. 129. 10 назов. «Основные работы по почвам Сталингр. губ.» Стр. 131. 11 назов. «Основные работы по сельскому хозяйству Сталингр. губ.» Стр. 133. 11 назов. «Основные труды по флоре и фауне Сталингр. губ.» Стр. 137—138. 37 назов. «Список основных трудов по геологии и гидрогеологии губернии». Стр. 138—140. 68 назов. «Некоторые работы, относящиеся к дореволюционной экономике края». Стр. 140. 30 назов. Основные работы по экономике с.-х. и промышленности губернии за после-революционный период». Стр. 141. 22 назви. До складу Сталинградської губ. входить північно-східня частина кол. Донської обл. Через те в зазначених списках є й література до Донщини.

217. *Константинов, О. А.* Северный Кавказ (Северо-Кавказский Край и Дагестан). Составил О. А. Константинов. М.-Л. Гос. Изд. 1928. (Экономическая география СССР под ред. М. Б. Вольфа и Г. А. Мебуса. СССР по районам.).

На стр. 142—147 є «Указатель использованной литературы» (общая—чч. 1—25.; специальная—чч. 26—136; периодическая—чч. 137—145).

016:2 Р е л і г і я.

— *Токмаковъ, И. Ѳ.* Указатель матеріаловъ для изученія исторіи и археологіи Дон. Области—Див. ч. 267.

— *Кирилловъ, А. А.* Указатель актовъ, относящихся къ церк. исторіи Дон. Края.—Див. ч. 270.

016: [31+338 Статистика. Економіка.

218. *Номиковъ, С.* Статистическое описаніе Области Войска Донского. Новочеркасскъ. Изд. Обл. Правл. Войска Донского. 1884.

«Введеніе: Обзоръ главнѣйшихъ источниковъ съ показаніемъ ихъ значенія, какъ матеріаловъ для монографій по разнымъ отдѣламъ статистики [Обл. В. Донского]»—стр. 1-8. Подано 15 назовъ загальнихъ праць з исторіи Донщини й до 30 назовъ з статистики та економіки її.

219. *Есипов, В. В.* Население Юго-Востока России и Ростова на Дону в 1921 году. Статистический очерк.—Известия Дон. Гос. Ун-та. Т. I. Ростов. 1921. Стр. 89—98.

На стр. 94 подано «Важнейший статистический материал и литературу по Юго-Восточному Краю». Щось із 30 назовъ, з них до Донщини стоується 8 назовъ.

220. *Либкинд, А.* Указатель литературы по расслоению крестьянского хозяйства СССР за 1922-26 гг.—На Аграрном Фронте. М. 1926. № 5—6. Стр. 219—232.

Сист.; є порайонні розділи, між інш. «Юго-Восток», (стр. 227—228) 32 назви; «Украина» (стр. 228-230)—без підрозділів.

016:55 Геологія. Фізична Географія. Гідрологія. Метеорологія. Грунтознавство.

221. *Богачевъ, Вл.* Матеріалы для описанія Области Войска Донского въ естественно-историческомъ отношеніи. Указатель книгъ и статей, касающихся геологіи Области Войска Донского съ конца XVIII столѣтія по 1901 г. включительно. Составилъ Вл. Богачевъ. Новочеркасскъ. Частная Донская Тип. 1904. (25×17). 3 нен.+37 стр. Ц. 15 коп.

232 чч. Хронол., з анотаціями. В кінці—покажчики предметовий (стр. 34—35) та авторів (стр. 36—37). Повторне видання див. ч. 228.

222. *Самойловъ, Як.* Минералогія жильныхъ мѣсторожденій Нагольного Кряжа. (Донецкій Бассейнъ).—Матеріалы для геологіи Россіи. Изд. Имп. СПб. Минерал. О-ва. Т. XXIII. Вып. 1. СПб. 1906. Стр. 1—244.

На стр. 23—61 є «Исторія минералогіи Нагольного Кряжа». Прореферовано близько 65 праць. Хронол. 1793—1905.

223. *Степановъ, П.* Геологическій разрѣзъ Донецкаго каменноугольнаго бассейна по линіи: слобода Аграфеновская, ст. Должанская, хуторъ Таловый.—Извѣстія Геологич. Комитета. Т. 28. СПб. 1909. Стр. 395—413.

На стр. 396—403 подано огляд мап Донецького басейну, що стосуються до даного району. 15 назов. Хронол. 1829—1900.

224. *Степановъ, П. И.* Восточная часть Боковской котловины. Районъ станції Щетовъ-постъ и Картушино (Юскино) [Таганр. окр.]. СПБ. Изд. Геологич. Комитета. 1910. (Детальная геологическая карта Донецкаго каменноугольного бассейна. Описание планшета VII-25).

На стр. 7—9 подано список головніших праць, де є безпосередні вказівки на геологічну будову площі планшету VII-25. 27 назов. Хронол. 1827—1907.

225. *Богачевъ, В. В.* Мiocеновые отложения г. Новочеркаска. —Ежегодникъ по геології и минералогії Россіи. Т. XIII. Вып. 3—4. Новая Александрія. 1911. Стр. 61—72.

На стр. 70—71 «Литература» [використана]. 55 чч. Хронол. 1867—1910.

226. *Степановъ, П. И.* Западная часть Должанской котловины. Районъ слободы Ровеньки и села Нагольного [Таганр. Окр.]. СПБ. Изд. Геологич. Комитета. 1911. (Детальная геологическая карта Донецкаго каменноугольного бассейна. Описание планшета VII-26).

На стр. 4—8 «Списокъ главнѣйшихъ трудовъ, въ которыхъ затронуть вопросъ о геологическомъ строеніи описываемаго района». 41 назва. Хронол. 1827—1909.

— *Лутугинъ, Л. И. и Степановъ, П. И.* Донецкій каменноугольный бассейнъ.—Див. ч. 333.

227. *Степановъ, П. И.* Должанскій антрацитовый районъ. СПБ. Изд. Геологич. Комитета. 1913. (Детальная геологическая карта Донецкаго каменноугольного бассейна. Описание планшета VII-27).

На стр. 3—4 «Списокъ главнѣйшихъ трудовъ по геології описываемаго района». 23 назви. Хронол. 1829—1913.

228. *Богачевъ, В. В.* Указатель литературы по геології Дона. (Матеріалы для описанія Области Войска Донского въ естественно-историческомъ отношеніи).—Записки Ростов. на Дону О-ва Ист., Древн. и Природы. Т. 2. 1914. Стр. 230—257; і окремо:.. Ростовъ на Дону. Тип. Ф. А. Закройцева. 1914. (28×20). 28 стр.

348 чч. Хронол. 1770—1914. З анотаціями. «Указатель» цей являє собою повторення покажчика, що вийшов р. 1904 (див. ч. 221); з першого видання ввійшли до цього покажчика чч. 1—228. Покажчиків предметового та авторів у другому виданні немає. Рец. (з додатками): Н. П.—Гидролог. Вѣстникъ. П. 1915. № 3. [Отдѣлъ] Рефераты. Стр. 127.

229. *Семихатовъ, А. Н.* Геологическое строение водораздѣльнаго пространства рѣкъ Медвѣдицы и Иловли въ предѣлахъ Области Войска Донского и правого берега р. Дона между стани-

цами Трехъ-Островянской и Усть-Медвѣдицкой.—Записки Геологич. Отд. Имп. О-ва Любителей Естествознанія, Антропологін и Этнографіи. Т. II. М. 1914. Стр. 1—77.

На стр. 1—5 дано історичний огляд досліджень. 13 назов. Крім того, децю є в примітках до тексту.

† 230. *Степановъ, П. И. и Славяновъ, Н. Н.* О новыхъ выходахъ изверженной породы, встрѣченныхъ въ восточной части Донецкаго каменноугольнаго бассейна.—Извѣстія Геологич. Комитета. СПб. 1914. № 7. Стр. 741—759.

На стр. 741—742 в примітці подано «Списокъ работъ, въ которыхъ дано описаніе изверженныхъ породъ района» (ріки Калміус, Кринка, Тузлов).

231. *Степановъ, П. И.* Районъ ст. Гуково Екатеринин. ж. дор. П. Изд. Геологич. Комитета. 1915. (Детальная геологическая карта Донецкаго каменноугольнаго бассейна. Описаніе планшета VII-28).

На стр. 3-4 є «Списокъ главнѣйшихъ трудовъ и замѣтокъ по геологін описываемаго района». 11 назов. Хронол. 1866—1913.

232. *Богачевъ, В. и Шишкина, А.* Путеводитель для геологическихъ экскурсій въ землѣ Всевеликаго Войска Донского. Окрестности г. Таганрога. Съ чертежами, рисунками и атласомъ окаменѣлостей. Новочеркасскъ. 1919. (18×13). 66 + XV стр.

На стр. 14—16 подана «Спеціальная геологическая литература по окрестностямъ Новочеркаска, Ростова и Таганрога на русскомъ языкѣ». 13 назов. Хронол. 1854—1916. Цей самий розділ без жодних змін повторено в іншому виданні цих таки авторів: Путеводитель для геологическихъ экскурсій въ землѣ Всевеликаго Войска Донского. Окрестности г. Ростова. Новочеркасскъ. 1919.

233. *Червинскій, П. Н.*, проф. Полезные ископаемые Югостока Европейской Россіи. Ростовъ. 1919. (Труды статистико-экономическаго отдѣленія Югвосточнаго Союза Союзовъ Кредитныхъ и Ссудо-Сберегательныхъ Товариществъ, подъ ред. проф. П. И. Лященка. Вып. III. 1919).

На стр. 6—9 є «Литературные источники по геологін, горнозаводскому дѣлу и ископаемымъ углямъ Донецкаго бассейна [преимущественно Донской Области]». 18 назов літератури і 3 назви мап.

234. *Голубятниковъ, Вл.* Гидрогеологические исследования в Черкасском округе Донской Области в 1920—21 г. (К отчету о работе Мелиоративнаго Подотдела. Донземотдела) Новочеркасск. [1921].

На стр. 3—4 подано «Списокъ литературнаго матеріала, касающагося геологін лишь даннаго района». 14 назов. До 1919 р. включно.

235. *Мефферт, Б. Ф.* Район ст Амвросіевка Екатерининской ж. дор. П. Изд. Геологич. Комитета. 1923. (Детальная геологич-

чешская карта Донецкого каменноугольного бассейна. Описание планшета VIII—22).

На стр. 10—12 е «Список главнейших трудов и заметок по геологии описываемого района». 22 назви. Хронол. 1829—1914.

236. *Каменский, Г. Н.* О геологическом строении правобережья р. Дона между станицами Усть-Медведицкой и Трех-Островянской.—Bulletin de la Soc. des Natur. de Moscou. Бюлетень Моск. О-ва Испытателей Природы. Новая серия. Т. XXXII. Отдел геологии. Т. II. № 3. М. 1923-24. Стр. 227—241.

На стр. 239—240 «Список цитированной литературы». Мало не вся цілком стосується до Донщини.

237. *Гришин, М. М.* Проблема водного хозяйства бассейна Манычей.—[У збірнику:] Водная магистраль Волга—Дон—Азовское море. Вып. III. Технические и экономические материалы. Ростов/Д. Изд. Сев.-Кавказ. Плановой Комиссии при Краев. Исп. Комитете. 1925. Стр. 187—220.

Передруковано в збірнику: Проблема Манычей. Вып. I. Материалы по вопросам водного хозяйства. Ростов/Д. Изд. Сев.-Кавказ. Плановой Комиссии. 1925.

В розділі VI-му «Необходимость изучения Манычской проблемы и постановка исследований» є загальний (без назов) огляд праць з питанья; (стр. 208—210). В розділі VII є «Перечень литературы» (стр. 214—220 в «Проблеме Манычей» цей «Перечень» вмісно в кінці книги з окр. пагінацією—7 стр.). За словами автора реєстр «охоплює собою басейн р. Маныча з його допливами та Калмуцький степ (почасти торкається й сумежних районів); що до їх гідрографії, геології, кліматології, ґрунтів, рослинності та інш. питань природи краю (найповніше геологія й гідрографія району). Крім того, вміщено чимало праць (майже все відоме в літературі) про р. Маныч і проблеми його водного господарства. Важливіші праці, а також ті, що в них подано літературу, одзначено зіркою [для нашого списка ці праці не переглянуто. Ф. М.]. Частину матеріялу описано не de visu. Реєстр складається з 2 частин: «А. Статьи и монографии». 121 чч. Аб. авт. «Б. Сборники, энциклопедии и периодические издания». 15 чч.

238. *Краснянский, М.* Залежи фосфоритов в Донской области.—Горный Журнал. М. 1925. № 7. Стр. 603.

Подано літературу про фосфорити Донщини. 6 чч. Хронол. 1908—1919.

239. *Яворский, В. И.* Геологический очерк Северо-восточной части Донецкого бассейна. Л. Изд. Геологич. Комитета. 1925. (Материалы по общей и прикладной геологии. Вып. 117).

На стр. 2—3 є «Список литературы, использованной при составлении очерка». 42 чч. Хронол. 1829—1924.]

240. *Полынов, Б. Б.* Пески Донской области, их почвы и ландшафты.—Труды Почв. Института им. В. В. Докучаева. Изд. КЕПС. Вып. 1-й. Л. 1926. Стр. 3—198.

На стр. 17—60 є «Обзор литературы о Донских песках». 29 чч. Хронол. 1768—1921. 3 рефератами.

241. *Семихатова, С. В.* Каменноугольные известняки на Дону [в пределах нынешней Сталинградской губ.]—Известия Геологич. Комитета. Л. 1927. № 4. Стр. 369—389.

На стр. 387—388 «Литература». 22 ч. Аб. авт.

241а. *Шерстюков, Н. М.* Полезные ископаемые Северо-Кавказского Края. 2-е испр. и доп. изд. Ростов-Д. 1927. (Методический Совет Донского Окр. Отд. Нар. Обр. Материалы к комплексной теме «Наш Край. Вып. III).

На стр. 46—48 «Литература». 18 ч.

242. *Яворский, В. И.* Район р.р. Калитвы и Быстрой. Л. Изд. Геологич. Комитета. 1927. (Детальная геологическая карта Донецкого каменноугольного бассейна. Описание планшетов VI-32 и 33).

На стр. 3—4 «Список главнейших трудов и заметок по геологии района р.р. Калитвы и Быстрой». 16 назв. Хронол. 1842—1913.

243. *Захаров, С. А.* Краткий обзор изучения почв Северо-Кавказского Края к 1928 г. (Исследованность почв Северного Кавказа к 1928 г.).—Ежегодник по изучению почв Сев. Кавказа за 1927 г. Ростов-Д. 1928. (Труды Северо-Кавк. Ассоциации Научно-Исслед. Институтов. Секция Почвоведения. Том I). Стр. 160—192.

Згадано до 100 праць, що стосуються Півн. Кавказу й зокрема Донщини. Додатком до цього огляду є дальший список ч. 244.

244. *Захарова, Л.* Библиография по почвоведению Северного Кавказа.—Ежегодник... [див. ч. 243]. Стр. 193—199.

138 назв. Аб. авт.

245. *Захарова, Л.* Библиография по почвам Северного Кавказа в 1926—1927 году.—Ежегодник... [див. ч. 243]. Стр. 200—201.

29 назв.

245а. *Каменский, Г. Н.* О геологических условиях залегания строительных материалов по правому берегу Дона.—Хозяйство на Новых Путиях. Сталинград. 1928. № 3 (40). Стр. 72—92.

На стр. 91—92 в «Примечании» є список літератури з геології місцевости. 14 ч. Хронол. 1874—1926.

246. *Ярославцев, И. Н.* Библиография по метеорологии Северного Кавказа в 1926-1927 году.—Ежегодник... [див. ч. 243]. Стр. 205.

14 назв. Аб. авт.

016 : 572 Антропология.

246а. *Бунак, В. В.* Антропологический тип донских казаков.—Русский Антропологич. Журнал. Т. 12, кн. 1—2. М. 1922. Стр. 130—154.

На стр. 150 є «Список сочинений, на которые сделаны ссылки». 26 чч. з них непосредно до Дону 6 чч.

016 : 58 Ф л ь о р а.

— *Срединскій, Н.* Матеріалы для флоры Новорос. Края.—Див. ч. 953, 954.

247. *Пачоскій, І.* Матеріалы для флоры степей Юго-Западной части Донской области. Одесса. 1891.—Отчеты и труды Одес. Отд. Имп. Рос. О-ва Садоводства за 1890 г. Одесса. 1891. Стр. 1—85.

На стр. 4, в примітці,—«Литературныя данныя о флорѣ Донской области». 7 назов. Хронол. 1823—1889.

248. *Боровиковъ, Г. А.* Очеркъ растительности Юго-Западной части Области Войска Донского [окрестности с. Маргаритовки Ростов. окр.].—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XXXIII. Одесса. 1909. Стр. 149—246.

На стр. 150—151 позначено джерела цієї праці. 17 назов.

249. *Новопокровскій, И. В.* Почвенно-ботанический очеркъ окрестностей г. Новочеркасска Донской области. Новочеркасскъ. 1912. 20 стр. (Отд. отт. изъ Трудовъ Обл. совѣщанія по опытному дѣлу 2—5 мая 1911 г. въ г. Новочеркасскъ).

На стр. 15—20 є «Литература [по почвамъ и растительности Донской обл.]». 89 назов. Аб. авт.

250. *Гуманъ, В. В.* Причины гибели сосновыхъ культуръ въ Арчадинской дачѣ Области Войска Донского.—Труды по лѣсному опытному дѣлу въ Россіи. Вып. 50. СПб. 1913. Стр. 1—81.

На стр. 80—81 є «Использованная литература». 23 чч., з них непосредно до Донщины стосується 12 назов. Аб. авт.

251. *Новопокровскій, И. В.* Растительность войсковыхъ песчаныхъ лѣсничествъ Донской области.—Извѣстія Имп. Ботанич. Сада Петра Великаго. П. 1915. Т. XV. Приложение 1. 50+2 нен. стр.

На стр. 47—49 є «Литература» [цитована]. 26 назов, з них непосредно до Донщины стосується 10 назов. Хронол. 1873—1914.

252. *Новопокровскій, И. В.* Отчетъ о геоботаническомъ обследованіи войсковыхъ песчаныхъ лѣсничествъ Донской области въ 1915 году. I. Голубинское лѣсничество.—Сѣверо-Кав. Меліораціонный Бюллетень. Новочеркасскъ. 1916. № 7. Стр. 173—192.

На стр. 191—192 подана «Литература по растительности и почвамъ песковъ Донской области». Аб. авт. 24 назви.

253. *Новопокровский, И. В.* Растительность Донского края. Ботанико-географический очерк. Из работ Почвенной партии Мелиоративного подотдела Дон. Зем. Отдела. Новочеркасск. [Изд. Черкасского Окр. Агенства Госиздата. Ростов-Д.]. 1921. На стр. 45—47, 48 в «Главнейшая литература о растительности и почвах Донского края». 45 назв. Аб. авт. Не включено старых праць XVIII стол.

254. *Фесенков, Н. И. и Новопокровский, И. В.* Ботанический состав степного целинного сена северной части Черкасского округа Донской области.—Известия по опытному делу Дона и Сев. Кавказа. № 6. Ростов-Д. 1924. Стр. 250—263.

На стр. 262—263 в «Литература». 17 назв. Аб. авт.

255. *Новопокровский, И. В.* Растительность Северо-Кавказского Края.—Материалы к перспективному плану восстановления и развития сельского хозяйства Северо-Кавказского Края и организации крестьянского хозяйства. Ростов-Д. Изд. Сев.-Кавк. Краевого Зем. Управления. 1925. Стр. 53—77; і окремо:... Изд. Сев.-Кавк. Краевого Зем. Упр. Ростов-Д. 1925.

Частина тиражу окр. відбитки видана як «Издание Донского Ин-та Сел. Хоз. и Мелиорации». Ростов-Д. 1925. (Изв. Дон. Ин-та Сел. Хоз. и Мелиорации. Т. 5. Приложение). На стр. 22—24 окремої відбитки в «Литература о растительности Северо-Кавказского Края». 54 назви. Аб. авт.

256. *Щепкина, О. И.* Флора Аксайского района Донского Округа Северо-Кавказского края.—Известия Сев.-Кавк. Гос. Ун-та. № 9. Ростов-Д. 1926. Стр. 20—40.

На стр. 40 в «Литература». 19 ч., з них до Донщини стосується 6 ч. Аб. авт.

257. *Усачев, П. И.* О фитопланктоне Азовского моря.—Сборник в честь проф. Н. М. Книповича. 1885—1925. М. Изд. Нар. Ком. Зем. РСФСР. 1927. Стр. 402—294.

На стр. 406—407 дано огляд літератури. Хронол. 1892—1925. 9 назов.

258. *Новопокровский, И. В.* Библиография по растительности Северо-Кавказского края за 1925—1926 гг.—Ежегодник по изучению почв Северного Кавказа за 1927 г. Ростов на Дону. 1928. (Труды Северо-Кавказской Ассоциации Научно-Исслед. Институтов. Секция Почвоведения. Т. 1). Стр. 201—205.

Прореферовано 8 ч. за 1925 р. та 13 ч. за 1926 р.

016 : 59. Ф а в н а.

— *Зерновъ, С. А.* Результаты зоолог. экскурсії на пароходъ «Ледоколь Донскихъ гирль».—Див. ч. 718.

259. *Пыльновъ, Е. В.* Къ фаунѣ прямокрылыхъ сѣверной части Области Войска Донского.—Дневникъ Зоологич. Отдѣленія Имп. О-ва Любителей Естествознанія, Антропологи и Этнографіи. Новая серія. Т. I. М. 1913. Стр. 137—143.

На стор. 137 в примітці є перелік праць з фауни прямокрилих Донщини. 7 назов. 1905—1911.

260. *Зверозомбъ-Зубовскій, Е. В.* Матеріали къ познанію вредителей и болѣзней сельско-хозяйственныхъ растений Донской Области. (Списокъ литературы). Новочеркасскъ. Тип. Т-ва «Время». 1919. (26×18). 2 нен.+14 стр. (В. в. Д. Отдѣль Землеустройства и Земледѣлія. Сельско-хозяйственная часть. Бюро по борьбѣ съ вредителями).

За словами автора, сюди ввійшли всі статті, що заслуговують на будьяку увагу, які стосуються до фауни шкідників краю. Викинуто «баласт»—місцеві дописи в хроніці місцевих періодичних видань, статті популярного характеру. На стр. 1—2 подано спис річників періодичних видань, що їх переглянуто. 206 назов. Хронол. 1822—1919. Продовження див. ч. 261.

261. *Зверозомбъ-Зубовскій, Е. В.* Материалы к познанию вредителей и болезней сельско-хозяйственных растений бывшей Донской Области. Дополнение к «Списку литературы».—Известия Северо-Кавказской Краевой Станции Защиты Растений. № 1. Ростов-Д. 1926. Стр. 137—139.

37 чч. Хронол. 1877—1924. Покажчик цей є продовження ч. 260. За словами автора, до нього заведено: 1) праці, що їх пропуск було помічено після виходу з друку першого списка; 2) праці, що залишилися тоді невідомі de visu авторові покажчика або вийшли вже за останні роки. «Таким чином загальна кількість праць досягає 243. Це число надалі має збільшуватися вже головним чином за рахунок нової літератури».

262. *Зверозомбъ-Зубовскій, Е. В.* К познанию фауны млекопитающих Донской Области (Материалы по естественно-историческому изучению края). Ростов-Д. Изд. Донского Обл. Зем. Управления. 1923. Вийшло також як «Бюллетень Ростово-Нахичеванской Сел.-Хоз. Опытной Станции». № 151. Ростов-Д. 1923.

На стр. 4—6 подано короткий нарис, як провадилися досліди фауни на Донщині, та список використаної літератури. 17 назов. Хронол. 1776—1922.

263. *Спасский, С. А.* Определитель пауков Донской области.—Известия Донск. Ин-та Сел. Хоз. и Мелиорации. Т. V. Новочеркасск. 1925. Стр. 71—130. І окремо.

На стр. 123—124 є «Література». 27 чч., з них безпосередньо до Донщини 4 чч.

016:62 Промисловість.

264. *Краснянскій, М. Б.* Указатель литературы по исторіи горнаго дѣла на Дону. Матеріялы для изученія Области Войска Донского въ горнопромышленномъ отношеніи.—[В книзі:] *Краснянскій, М. Б.* Записки Донского штейгера. Юбилейный сборникъ за 20-ть лѣтъ корреспонденцій, замѣтокъ, изслѣдованій, докладовъ и т. п. матеріаловъ по вопросамъ горнаго дѣла и горнаго образованія на югѣ Россіи. 1893—1913. Т. I. Ростовъ-Д. 1915 [на окл. 1916]. Стр. 289—300.

За словами складача, «праця не претендуючи на повноту, вичерпуе проте матеріали, відомі Ростовським, Новочеркаським та Таганрогським бібліотекам... Використано й газетний матеріал, правда, з неповних комплектів»... 152 чч. Хронол. 1723—1915.

— *Гришин, М. М.* Проблема водного хозяйства бассейна Манычей.—Див. ч. 237.

016:63 Сільське господарство.

— *Зверозомб-Зубовский, Е. В.* Материалы к познанию вредителей и болезней с.-х. растений Донской обл.—Див. чч. 260—261).

265. *Русаков, Л. Ф. и Шитикова, А. А.* Ржавчина хлебов в Северо-Кавказском крае.—Известия по опытному делу Северного Кавказа. № 13. Ростов.-Д. 1928 [окл. 1929]. Стр. 17-48. І окремо:... Ростов -Д. СевкрайЗУ. 1928. (Труды с.-х. опытных учреждений Сев.-Кавказа. Сев.-Кавк. (б. Ростово-Нахичеванская) Краевая с.-х. оп. станция. Отдел прикл. ботаники. Бюллетень № 266).

На стр. 47-48 подано літературу. 26 назов.

266. *Елатонцев, З. И.* Севообороты для крестьянских хозяйств Северо-Кавк. края. Ростов-Д. Изд. «Северный Кавказ». 1929. (Агросекция Сев.-Кавк. Правления профсоюза Сельхозлесрабочих.).

На стр. 64 подано літературу. 7 назов.

016:9 Історія. Археологія.

— *Матвеевъ, А. А.* Къ вопросу объ археол. изслѣдованіяхъ въ Южной Россіи.—Див. ч. 996.

267. *Токмаковъ, И. Ѡ.* Указатель матеріаловъ для изученія исторіи и археологіи Донской области. [Перед текстом заголовков: Списокъ матеріаловъ по археографіи Донской области, хранящихся въ Московскомъ Главномъ Архивѣ Министерства Ино-

странныхъ дѣлъ].—Донск. Ежемѣс. ист.-лит. иллюстр. журналъ. Новочеркасскъ. 1887. № 7—8. Стр. 31—36; і окремо: Указатель матеріаловъ для изученія історіи и археологіи Донской области. Выпускъ I. Составилъ И. Токмаковъ. Новочеркасскъ. Тип. А. А. Карасева. 1887. (22×15,5). 2 нен.+6 стр.

З передмови: ...«В цьому випуску «Указателя матеріаловъ для изученія Дона и его святынъ» ми вміщаємо список матеріалів з археографіи Донщини, що переходять в «Москов. Гл. Арх. Мин. Иностр. Дѣлъ» та в його бібліотеці, з винятком тих, що ввійшли до складених та виданих від нас каталогів та покажчиків з 1879 [до 1883 р.], де подано цікаві відомості також з історії Донщини. В майбутньому маємо на увазі познайомити аматорів старовини Дону з тими матеріалами, що є по інших архівах та бібліотеках Москви й С.-Петербурга... Через неможливість скласти й видати цю працю разом і цілком, ми мусимо випускати її частинами, не обмежуючи себе ні числом, ні часом... 51 чч. З них 45 стосуються до церков та різних козаків-«богомольцевъ» до Москви. Хронол. 1644—1718.

268. *Лишинъ, А. А.* Указатель матеріаловъ для історіи Войска Донского, находящихся въ различныхъ архивахъ и некоторыхъ изданіяхъ.—Акты, относящіеся къ історіи Войска Донского, собранные ген.-майоромъ А. А. Лишинымъ. Новочеркасскъ. Изд. Обл. В. Донского Стат. Комитета. 1894. Стр. 273—440.

2031 чч. Хронол. 1594—1881 р. включно.

269. *Карасевъ, А. А.* Исторія Донской історіи.—Русскій Архивъ. М. 1898. Т. III. № 12. Стр. 593—599.

Записка, що її автор подав Донському отаманові Краснокутському ще в січні 1877 р. Огляд спроб складати й розробляти історію Донщини та перелік праць з цієї історії.

270. *Кирилловъ, А.* Указатель актовъ, относящихся къ церковной історіи Донского края. Новочеркасскъ. [Изд. Обл. В. Донского Стат. Комитета]. Частная Донская Тип. 1903. (26×17). 2 нен.+19+1 нен. стр. Ц. 10 коп.

З передмови: ...«Не зазначаючи тимчасово різних праць з історії Війська Донського, що стосуються до церковного життя Донського козацтва, ми даємо покажчика актів, надрукованих по різних збірникахъ... Сист.-хронол.

271. *Кирилловъ, А.* Краткое обозрѣніе історіи о Донскихъ казакахъ. Опытъ библиографіи Донской історіи.—Дон. Еп. Вѣдомости. 1909. № 23. Стр. 597—602; № 24. Стр. 427—430 [має бути 627—630]; № 26. Стр. 695—699; № 28. Стр. 769—774; № 29. Стр. 795—802; № 30. Стр. 825—830; № 31. Стр. 854—859; № 32. Стр. 885—889. І окремою відбиткою: ...Новочеркасскъ. Частная Донская тип. 1909. (25×16,5). 4 нен.+41+II стр.

Сист. хронол. Предмети: «Общее положеніе вопроса історіи о Донскихъ казакахъ. Опытъ історіи о Донскихъ казакахъ [аналіза 14 книгъ]; Матеріали для історіи Войска Донского [аналіза 5 видань]; Церковная

исторія Дона» и др. Досліди що до окремих питань, так само як і довідковий, газетні та журнальні статті й замітки, не входять в обсяг огляду. Повторне видання (з скороченнями)—див. ч. 272.

272. *Кирилловъ, А. А.* Опытъ библиографіи Донской исторіи.—Записки Ростов. на Дону О-ва Ист., Древн. и Природы. Т. I. Ростовъ. 1912. Стр. 104—122.

Хронол.; з рецензіями на книжки. Скорочення попередньої праці (ч. 271).

273. *Краснянскій, М. Б.* Литература по археології Приазовья. I. Литература о Ростовѣ на Дону. II. Литература о Приазовья и Донѣ.—Записки Ростов. на Дону О-ва Ист. Древн. и Природы. Т. I. Ростовъ. 1912. Стр. 135—152; і окремо.

Автор використав окремі видання, а також «Донскія Обл. Вѣдомости» за 1852—1876 рр. та «Приазовскій Край» за 1892—1898 рр. Подано до Ростова 26 назов, до Приазовья—17 ч.ч.; з рефератами та анотаціями. Доповненням праці М. Б. Краснянського є покажчик А. Т. Стефанова (ч. 211.).

274. *Краснянскій, М. Б.* Историческая литература о Ростовѣ на Дону. Опытъ библиографіи мѣстной исторіи.—Записки Ростов. на Дону О-ва Ист., Древн. и Природы. Т. I. 1912. Стр. 244—255; т. II. 1914. Стр. 280—293; і окремо.

В 1-й частині цієї праці (Записки Рост. О-ва. Т. I) розглянуто і зреферовано 12 книг, спеціально присвячених Ростову; в 2-й частині (Записки, т. II) розглянуто 90 книг і статей, де про Ростов трактується між іншим.

275. *Лунин, Б. В.* Библиографический указатель литературы по истории культуры Сев. Кавказа (с 1917 по [октябрь] 1927 г. вкл.).—Бюллетень Сев.-Кавказ. Краевого Горского Научно-Исследов. Института. Ростов. № 2—4 (июнь—сентябрь). 1927. Стр. 63—69.

89+16 назов. Аб. авт.; з анотаціями. Включено літературу також про місцевості Донщини.

276. *Краснянскій, М. Б.* К вопросу об истории гор. Ростова на Дону (Материалы по истории города в первую эпоху его существования [1696—1768]).—Записки Сев.-Кавказ. Краевого О-ва Археологии, Истории и Этнографии. Кн. I (III). Вып. 3—4. Ростов. 1928. Стр. 40—49.

Литература. Стр. 48—49. 32 чч. Аб. авт.

277. *Лунин, Б. В.* Библиографический указатель статей, заметок и корреспонденций по вопросам археологии Северного Кавказа, опубликованных в газетах «Советский Юг» и «Молот» в 1926 и 1927 гг.—Записки Сев.-Кавказ. Краевого О-ва Археологии, Истории и Этнографии. Кн. I (III). Вып. 3—4. Ростов. 1928. Стр. 78—89, 97. I окремо: ...Ростов-Д. 1928. 16 стр.

Хронол. перелік статей з кожної газети окремо. З анотаціями.

016:91 Географія.

Див. чч. 210—215, 217.

016:912 Картографія.

— *Степановъ, П. И.* Геологическій разрезъ Донецкаго бассейна.—Див. ч. 223.

278. *Жантиев, А. Г.* Современное состояние картографии на Юго-Востоке России.—Экономическая география Юго-Востока России. Изд. Юго-Вост. Плановой Комиссии. Ростов. 1924. Стр. 446—449.

Перелік 18 мап. з оцінкою.

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА.

А. Бібліографічні праці, що проектувалися або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано.

279. [...«Библиографический указатель книгъ, брошюръ и статей, въ которыхъ имѣются данныя, касающіеся Области Войска Донского».

За словами А. А. Кириллова (див. ч. 271, стр. 38—39), «в протоколах загальних річних зборів членів ОВД Статистич. Комітета 20. VIII. 1902 р. пункт V, згадано про те, що збиралися відомості для «Библиограф. Указателя» [див. повну назву вище]. Відомості ці збиралися як од членів Комітету, так і від інших осіб, що відомі своєю літературною працею, присвяченою Донському краю... Але де тепер [1909 р.] переховуються ці матеріали—не пощастило з'ясувати... Очевидно цей таки покажчик має на увазі й А. Кирилловъ, коли в некролозі Ів. П. Попова, редактора «Донскихъ Обл. Вѣдомостей», «Дона» і «Донской Рѣчи», згадує, що небіжчик «чимало попрацював над складанням «Указателя книгъ, статей, журнальних замѣтокъ и газетныхъ сообщеній по исторіи Войска Донского». Хай ця праця його не самостійна (бо належить не йому одному, а багатьом особам), проте буде шкода, коли цей «Указатель» не побачить світу»... (А. К-въ. Памяти Ів. П. Попова.—Сборникъ Обл. В. Д. Стат. К-та. Вип. 7. Новочеркасскъ. 1907. Стр. VI). Року 1909 в згаданій праці (ч. 271, стр. 38—39) А. А. Кириллов підкреслює потребу видати такого покажчика, при чому, за його словами, першу частину цього покажчика могли б скласти різні книги, досліди й брошури «Донского Отдѣла библиотеки при Донскомъ Музеѣ».

280. *Стефанов, А. Т.* разом з *Л. В. Богаевским* р. 1912 взяли на себе обов'язок переглянути «Дон. Обл. Вѣд.» за 1876—1912 рр. й «Приазовскій Край» за 1898—1912 рр. та скласти списки статей, що стосуються до Приазовщини взагалі з тим, щоб надрукувати їх у «Записках Ростов. на Дону О-ва Ист., Древн. и Природы» (див. К р а с н я н с к і й, ч. 273). Надруковано тільки частину цієї праці—списка А. Т. Стефанова (див. ч. 211). Працю над бібліографією Дон-

щини А. Т. Стефанов продовжує й нині. Реєструється вся література, що стосується до місцевого краю (книги, журнали, газети, мапи), починаючи з XVIII ст. Зокрема досі зібрано до 4000 карток на статті з місцевих періодичних видань (зкладено за роками видання). Працю ще не закінчено. (За відомостями «Библиогр. Комиссии Центр. Бюро Краеведения», що їх подав до неї А. Т. Стефанов).

281. *Краснянский, М. Б.* «Донской библиофиль. Опыт указателя сочинений о Донской области. Новочеркасскъ. 1917». Видання це М. Б. Краснянський готував до друку р. 1917. Показчик мав подати в систематичному порядку літературу з усіх галузей знання про Донщину, зокрема з географії й природознавства країни, з етнографії, мовознавства, історії, археології й нумізматики, законодавства, економіки, аграрного питання, громадського життя, народної освіти, народнього здоров'я, сільського господарства, гірництва, торгівлі, про шляхи, про мапи та інше (разом 121 розділ). Працю не було доведено до кінця, і видання лишилося не здійснене. Збирання матеріялів до бібліографії Дону М. Б. Краснянський продовжує й нині. Досі зібрано близько 3000 карток на книги (без обмеження часом) та на газетні й журнальні статті (за час з р. 1894—від року, коли М. Б. Краснянський почав працювати над бібліографією Донщини,—до 1928 р.) [За відомостями «Библиогр. Комиссии Центр. Бюро Краеведения»; що їх подав до неї М. Б. Краснянський].

282. *Краснянский, М. Б.* «Указатель литературы по гидрогеологии Дона». Закінчено в рукописові. Частину видруковано по Ростовських газетах. [За відомостями «Библиогр. Комиссии Центр. Бюро Краеведения», що їх подав до неї М. Б. Краснянський].

283. *Богачев, В. В.* «зібрав був повну літературу з питань географії Донщини, як матер'ял для опису її, але ця збірка, мабуть загинула в сховищах Дорпатського ун-ту»... (див. В. В. [Богачевъ]. Очерки географ. Всевеликаго Войска Донского. Новочеркасскъ. Изд. Отдѣла Нар. Просв. ВВД. 1919 [окл. 1918], предисловіє).

284. *Богачев, В. В.* Геологическій очеркъ земли Всевеликаго Войска Донского. Съ рисунками, геологическою картою (30 вер. въ дюймѣ) и указателемъ литературы. — Лагоджено до друку 1919 року (див. повідомлення про це в книзі за списком ч. 232 на окладинці).

285. «Северо-Кавказская библиотека Краеведения в г. Ростове на Дону» з 1925 р. почала реєстрацію книг, журналів, газет, а також журнальних статей про Північно-Кавказький край, і опублікувала ці матеріяли в журн. «Северо-Кавказский Край» (див. за нашим списком ч. 213). В 1926 р. з'явилась можливість значно поширити цю реєстрацію—бібліографуванням найважливіших газетних статей, а також усіх статей з журналів, що виходять у країні. Зараз бібліотека закінчує й готує до друку «Библиографический обзор вышедших в 1927 г. книг и журнальных статей о Сев. Кавказе». До цієї бібліографії ввійде близько 3000 назов книг і 800 журналів, що мають 5000 статей.

Розпочато складання бібліографічного огляду й за період з 1923 до 1926 р. вкл. Бібліографування це не велося через те, що обов'язковий примірник б-ка одержує допіру з 1928 р. З самого початку 1928 р. й провадиться реєстрація всієї літератури про Північний Кавказ. Бібліотека розробила й подала плян бібліографічних праць з краєзнавства й за попередні роки, також на цілу низку спеціальних краєзнавчих тем, але обмеженість штату перешкоджає заходитись коло виконання

цієї праці. Бібліотека склалася як відділ Краєзнавства при «Книгохранилище им. К. Маркса» р. 1920. В травні 1925 р. Крайвиконком визнав за нею краєве значіння і перейменував її в «Краевую краеведческую библиотеку при Книгохранилище им. К. Маркса». Б-ка одержує краєвий обов'язковий примірник і може вважатися за найкращу й наповнішу в країні збірку книг з Кавказознавства. (Див. ст. Д. А. С а р а х а н а—Бюллетень Сев.-Кавказ. Бюро Краєведення. 1926. № 3—4. Стр. 26—27, та замітку в «Красном Библиотекаре». 1928. № 8. Стр. 73).

286. «Секция по изучению ест.-произв. сил Сев.-Кавказ. Бюро Краєведення» має на меті складати «Материялы к познанию геологии и полезных ископаемых Северо-Кавказского Края (Список литературы)»...—Див. Бюллетень Сев. Кавк. Бюро Краєведення. 1926. № 5—7. Стр. 57.

287. *Ногін, Ів. Ів.* поставив собі завдання скласти, при співробітництві фахівців з різних дисциплін,—можливо повну бібліографію літератури про Донщину (в її межах до 1917 р.). Праця провадиться з 1920 р. Описується література за час з XVI ст.—з доби, як з'явилась на Дону козака людність (що збігається і з часом, коли почалося друкарство на Московщині). І. І. Ногін провадить бібліографію й сучасної літератури про Донщину, звертаючи найбільшу увагу на збирання матеріалів з історії й географії Дону, з історії ревруху з 1917 р. та громадянської війни, а також на красне письменство. До 1928 р. було складено близько 6000 карток з анотаціями. Матеріал розкладено за абеткою авторів. Окремо впорядковується література з історії ревруху Донщини та красне письменство. Крім книжкового й журнального матеріалу, опрацьовуються й газети, зокрема старі—Дон. Обл. Відомости, Донской Голось, Донской Вѣстникъ. [За відомостями «Библиогр. Комиссии Центр. Бюро Краєведення», що їх подали до неї І. І. Ногін, М. Б. Краснянський, А. Т. Стефанов; див. ще Бюллетень Сев.-Кавк. Бюро Краєведення. 1926. № 1—2. Стр. 29].

288. *Лунін, Б. В.* і проф. *Черняев, П. Н.* склали «Библиографические списки (указатели) сочинений преимущественно по культуре Северного Кавказа». Списки ці має надрукувати Библиограф. секция Сев.-Кавказ. Горского Научно-Иссл. Ин-та. (Див. про це Бюллетень Сев.-Кавк. Краєвого Горского Научно-Иссл. Ин-та. 1927. № 2—4. Стр. 63—64. Там само надруковано й перший список Б. В. Луніна—за нашим списком ч. 275).

289. Журнал «Краєведение на Северном Кавказе» має намір дати низку систематичних бібліографічних оглядів всієї літератури з різних дисциплін, що стосуються до Півн.-Кавказ. Краю. Редакція звернулася також до місцевих наук. робітників з проханням дати список своїх праць до вивчення краю, щоб їх надрукувати в журналі.—Див. Краєведение на Сев. Кавказе. Ростов-Д. 1928. № 1—2. Стр. 193. Перший такий перелік, «Список научных и консультативных работ [з геології] за период 1923—1928 г. проф. Н. А. Григорович-Березовского», вміщено там само, на стр. 193—195 (42 ч.ч., з яких до Донщини стосуються 13 ч.ч.).

290. Танаидская Комиссия при Научн. Отд. Сев.-Кавк. Краєвого О-ва Арх., Ист. и Этнографии почала складати бібліографічного покажчика відповідної літератури [з археології Дону].—Див. Записки Сев.-Кавк. Краєвого О-ва Арх., Ист. и Этнографии. Кн. I (III). Вып. 3—4. Ростов. 1928. Стр. 93.

291. *Городецкий, Б. М.* опрацював «Северо-Кавказский Библиографический Бюллетень. Список неперіодических и периодических местных изданий, с перечнем напечатанных в них статей и заметок, вышедших в свет в 1926 и 1927 г.г. и имеющих отношение к Северному Кавказу». Має бути 2 вип. по 3 арк. кожен. (Див. Б. М. Городецкий. Библиограф. дело на Сев. Кавказе.—Библиография. М. 1929. № 1. Стр. 94).

292. *Городецкий, Б. М.* «Литература по кожевенному делу [Северного Кавказа, в его настоящих границах]» має бути надрукована в спеціальному журналі. Обсяг—1 аркуш. (Детальніше див. Б. М. Городецкий. Библиогр. дело на Сев. Кавказе.—Библиография. М. 1929, № 1. Стр. 94).

293. *Городецкий, Б. М.* «Литература по лесному делу [Северного Кавказа в его современных границах]» має бути надрукована в спеціальному журналі. Зареєстровано по-над 400 статей (Детальніше див. Б. М. Городецкий. Библиогр. дело на Сев. Кавказе.—Библиография. М. 1929. № 1. Стр. 94).

294. «Перечень литературы по вопросам водного хозяйства Северо-Кавк. Края» складає «Сев.-Кавказское Гидрологич. Бюро» в Ростові під керівництвом А. Ф. Самохіна. Зібрано до 3000 назов. (Детальніше див. Б. М. Городецкий. Библиогр. дело на Сев. Кавказе.—Библиография. М. 1929. № 1. Стр. 93).

294а. *Флеров, А. Ф.*, з доручення «Сев.-Кавказ. Ассоциация Научно-Исслед. Институтов» складає «Список растительности и литературы по флоре Северо-Кавказского Края».—Див. «Сводку научно-исслед. работ о Северо-Кавказ. Крае за 1926-27 и 27-28 г.г.»—Бюллетень Орг. Комитета II-го Краевого Съезда по изучению производ. сил. Сев.-Кавк. Края. № 5. Ростов-Д. 1928. Стр. 38, 68.

Б. Місцеві видання, що їх переглянуто при складанні цього списка.

XVI. Труды Донского Войскового Статистического Комитета. Вып 1—2. Новочеркасскъ. 1867, 1874.

XVII. Сборникъ Областного Войска Донского Статистического Комитета. Вып. I—XIII. Новочеркасскъ 1901—1915.

XVIII. Донская Церковная Старина. Изданіе Донского Епархіального Церковно-Исторического Комитета. Вып. 1—4. Новочеркасскъ. 1906—1915.

XIX. Извѣстія... Донского Политехнического Института въ Новочеркасскѣ. Т. I—X. Новочеркасскъ. 1912—1928.

XX. а) Записки Ростовскаго на Дону Общества Исторіи, Древностей и Природы. Т. I—II. Ростовъ. 1912, 1914.

б) Северо-Кавказское Краевое О-во Археологии, Истории и Этнографии. Записки. Кн. I (II). Вып. 1—6. Ростов. 1927—1928 [Продовження попереднього].

XXI. Труды Имп. Доно-Кубано-Терского о-ва Сельскаго Хозяйства. Ростовъ. 1914—1915.

XXII. Извѣстія Донского О-ва Любителей Астрономіи, Физики и другихъ естественныхъ наукъ. Вып. I. Новочеркасскъ. 1916.

XXIII. Известия Донского Института Сельскаго Хозяйства и Мелиорации в Новочеркасскѣ. Т. I—VIII. 1916—1928 [т. I—II під назвою: Извѣстія Новочеркасскихъ Высшихъ Женскихъ С.-Хоз. Курсовъ].

XXIV. Журналъ Новочеркасскаго Отдѣленія Русскаго Ботаническаго О-ва. Т. I. Вып. 1. Новочеркасскъ. 1919.

XXV. Протоколы засѣданій О-ва Естествоиспытателей при Донскомъ Университетѣ (Acta Societatis Tanaiticae Exploratorum Naturae). Vol. I. 1916—1918. Вып. 1, 2, 3. Ростовъ. 1919; Vol. II. 1919. Вып. 1. Vol. III. 1919—1926.

XXVI. Труды Донского Педагогического Института. № 1—3. Новочеркасскъ. 1920—1921.

XXVII. Известия Донского Государственного Университета [з книги VIII. 1926 г.: Известия Северо-Кавказского Государственного Университета]. Кн I—XVI. Ростов. 1921—1928.

XXVIII. Известия по Опытному Делу Дона и Северного Кавказа. № 1—13. Ростов. 1922—1928.

XXIX. а) Юго-Восток. Ростов. 1922. № 1—2; 1923. № 1—12; 1924. № 1—10. б) Северо-Кавказский Край. 1924. № 11—12; 1925—1928.

XXX. Пролетарская революция на Дону. Изд. Донской Комиссии по истории рев. движения и РКП(б). Сборники 1—5. Ростов-Д. 1922—1926.

XXXI. а) Бюллетени Донского Обл. Отдела Народного Образования № 1. (Февраль). Ростов. 1923.

б) К Новой Школе. Ежемес. педагогический журнал Донского Обл. Отдела Народного Образования. № 2—4. Ростов. (Май 1923—декабрь 1924. [Продовження попереднього].

в) Вопросы Просвещения [с № 10—11 1926 г. Вопросы Просвещения на Северном Кавказе. Орган Сев.-Кавк. Краев. Отдела Нар. Обр. Ростов-Д.] 1926—1928.

XXXII. а) Бюллетень Научно-Гидротехнического Кружка (Дон. Политехнич. Институт. Инж.-Мелиоративный факультет). № 1—4. Новочеркасскъ. 1926.

б) Гидротехнический Сборник. Изд. Политехнич. О-ва при Дон. Политехнич. Институте. Инж.-Мелиоративная Секция. № 1(5)—3(7). Новочеркасскъ. 1928. [Продовження попереднього].

XXXIII а). Бюллетень Северо-Кавказского Бюро Краеведения. Ростов. 1926. № 1—7; 1927. № 1—6 (8—12).

б) Краеведение на Северном Кавказе. Периодический орган Сев.-Кавказского Краевого Бюро Краеведения. Ростов. 1928. № 1—2. [Продовження попереднього часопису].

XXXIV. Известия Северо-Кавказской Краевой Станции Защиты Растений. № 1—4. Ростов. 1926—1928.

XXXV. Бюллетень Северо-Кавказского Краевого Горского Научно-Исследовательского Института. № 1, 2—4. Ростов. 1927.

XXXVI. Волгодон. Информ. Бюллетень о ходе работ по водной магистрали Волга-Дон-Азовское море. Ростов. 1927. № 1—10; 1928. № 1 (11).

XXXVIII. Северо-Кавказский Горский Научно-Исследов. Институт. Записки. Т. I. Ростов. 1928.

КАТЕРИНОСЛАВЩИНА*

014.3 ПОКАЖЧИКИ ДО МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1838.—Екатериносл. Губ. Вѣдомости.

295. [...Систематическій указатель статей, помѣщенныхъ въ Екатеринославскихъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ за 1863, 1864, 1865, 1866, 1867 и 1868 годы, относящихся до Екатеринославской губерніи.—Екат. Губ. Вѣд. 1869. № 90. Стр. 542—544.

Показано близько 80 статей, переважно з економіки та історії Катеринославщини. Сист.; з анотаціями.

1885.—Степь.

1887.—Екатериносл. Юбилейный Листокъ.

— *Манжура, И.* Къ малорусской этнографіи.—Див. ч. 316.

1900.—Пчела.

296. [...Систематическій указатель статей, помѣщенныхъ въ «Пчелѣ» въ 1-е десятилѣтіе изданія. 1900—1909 годы. Екатеринославъ. Тип. Краснополера. [1910]. (22×14,5) 49 стр. Ц. 20 коп.

В кінці абетка авторів.

1901.—Екатериносл. Науч. О-во. Труды.

297. [...Екатеринославское Научное Общество. Труды. Сохраненіе за 1901—1903 г.г.]—Екат. Науч. О-во. Труды. 1903 г. Екатеринославъ. 1904. Стр. I—IV.

З передмови: «Правління «Научн. О-ва», випускаючи цю книжку, вважає за потрібне подати відомості як про ті праці, що були раніше надруковані окремими випусками, так і про той матеріал з діяльності «О-ва», що його за останні часи друковано в «Вѣстникѣ Екат. Земства»...

Подано зміст «Трудовъ» і статей з «Вѣстника» за 1903—1904 рр. Хронѣл.

*В розділі «Катеринославщина» описано й літературу про р. Дніпро.

1904.—Лѣтопись Екатериносл. Губ. Уч.
Архивн. Комиссіи.

298. [...Статьи, помѣщенныя въ девяти выпускахъ «Лѣтописи Екатеринославской Губернской Ученой Архивной Комиссіи», вышедшихъ въ 1-е десятилѣтіе ея дѣятельности [1903—1913].—Лѣтопись Екат. Губ. Уч. Арх. Комиссіи. Вып. X. Екатеринославъ. 1915. Стр. 56—63.

104 назви. Аб. авт. «Лѣтописи» вийшло всього 10 вип. З 11-го вип. було видруковано тільки відбиток з однієї статт (Повідомлення А. С. Снявського, ред. «Лѣтописи»).

1905.—Известия Екат. Горн. Училища [потім Горного Института].

299. *Тельный, С. И.* Список работ, опубликованных лицами преподавательского персонала Екатеринославского Горного Института [за 25 лет 1899—1924].—Известия Екат. Горн. Ин-та. Т. XIV. Часть 1-я. Екатеринослав. 1924. Стр. 69—87.

Список цей є одночасно й покажчиком до «Изв. Екат. Горн. Ин-та», спочатку (до 1912 р.).—«Высшего Горного Училища».

015 БІБЛІОГРАФІЯ ВИДАНЬ, ДРУКОВАНИХ НА КАТЕРИНОСЛАВЩИНІ.

300. *Востоковъ, Мих. (Гросманъ).* Исторія Екатеринославской печати. (Бѣглая историческая замѣтка).—Приднѣпровскій Край. Екатеринославъ. 1903. 3 Января. № 1695. Стр. 3 й 5.

В цій просторій статті, складеній за спогадами й архівними джерелами, є перелік і характеристика Катеринославських періодичних видань до 1902 р.

301. *Лисиченко, Д. М.* Українська преса в Катеринославі.—Бібліолог. Вісти. К. 1923. № 2. Стр. 1—7.

Историчний нарис, де перелічено всі органи укр. преси в Катеринославі до 1922 р. вкл. і дано вказівки на кількість чисел, що вийшли в світ.

016 БІЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ ПРО КАТЕРИНОСЛАВЩИНУ.

016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання.

— *Устиновъ, И. А.* Литература Харьк. губ.—Див. ч. 800.

302. [...Бібліографическія замѣтки.—Екат. Губ. Вѣд. 1889. Часть неофф. № 19. Стр. 126; № 21. Стр. 139; № 25. Стр. 168; № 28. Стр. 186—187; № 36. Стр. 244.

Це—спроба подати реєстрацію всіх статей і дописів про Катеринославщину, що містилися в поточній пресі. Зафіксовано тільки назви й числа часописів, але не наведено авторів і заголовків статей. Позначено разом 64 числа. Спроба ця не пішла далі № 36 (в наступних числах за 1889 й 1890 рр. продовження її не було).

303. [...Каталогъ книгъ Екатеринославской Городской Общественной Библіотеки. Екатеринославъ. 1892.

«Отдѣль VI. Новороссійскій Край». Стр. 24—31. Переважна більшість—виключно до Катеринославщини. До 115 чч., з них деякі (близько 30 чч.) не ввійшли до пізніших каталогів (за нашим списком ч. 304). З цих, погім пропущених, чисел велика частина стосується не безпосередньо до Катеринославщини, а до Новороссії в цілому, до Запоріжжя, Херсонщини, то що.

304. [...Каталогъ Екатеринославской Городской Общественной Библіотеки. [Основной и два Добавочныхъ]. Екатеринославъ. 1904, 1908, 1913.

Див. «VI отдѣль. Новороссійскій (мѣстный) край». Цей розділ в «Каталогъ» 1904 р. мав чч. 1—266. (Стр. 91—105). Аб. авт.; в «Добавочномъ Каталогъ» 1908 р. він мав чч. 267—306 (стр. 42—44); в «Добавочномъ Каталогъ» 1913 р.—чч. 307—329 (стр. 38—39). Друкованих каталогів більше не виходило. Місцевий відділ поповнювано до 1920 р. включно (в інвентарі Б-ки записано ще ч.ч. 330—438). До відділу «Новороссійскій (мѣстный) край» в Катеринославській б-ці заводили літературу, що стосується майже виключно до самої тільки Катеринославщини. Тепер література місцевого значіння, що надходить до Б-ки, включається до предметового каталога під рубрики «Дніпро», «Дніпро етровщина», «Дніпрострой», що на 1 жовтня 1928 р. мали до 130 карток. (Відомості зібрано в Б-ці).

305. [Скриленко, А. и Бабенко, В.]. Каталогъ Екатеринославскаго Областного Музея имени А. Н. Поля. Археологія и Етнографія. Екатеринославъ. 1905.

Див. «Отдѣль I. Первобытныя и историческія древности, нумизматика и библіотека. Составила Антонина Скриленко. [Підрозділ] IX. Областной Отдѣль. Изданія, относящіяся спеціально къ Екатеринославской губерніи». Стр. 173—174. 26 чч. Продовження див. наступне ч. 306.

306. *Зварницькій, Д. И.* Отчетъ Екатеринославскаго Областного Музея имени А. Н. Поля [за 1905—1906 г.]. Екатеринославъ. 1907.

На стр. 220—221 «Областной отдѣль [библіотеки Музея. Поступленія 1905—1906 г.]». Чч. 27—65. Перші числа див. ч. 305.

— [...Указатель главнѣйшихъ источниковъ и пособій по Новороссіи.—Див. ч. 902.

— *Шенфинкель, В. К.* Указатель книгъ и статей отдела им. Потемкина.—Див. 903.

307. *Чернявський, Дмитро.* Катеринославщина. (Історія. Природа. Населення. Промисловість. Освіта. Діячі). Показчик

літературного матеріалу до вивчення місцевого краю. Порадник для вчителів, студентів, учнів, фахівців та друг. Випуск перший. Катеринослав. Вид. Союзу Споживчих Т-в. Друк. Е. З. Строда. 1919. (19×14, 5). XIV+50 стр. [стр. 1-49 на дві шпальти].

На 4-й стр. окладинки—марка видавництва «Споживач» й помітка: «Грудень 1919 р.». Показчик складається із вступу (передмова, таблиця скорочень, то що—стр. III—XIV) та п'яти розділів: I. Історія, археологія, географія краю та його окремих місцевостей. II. Природа краю: геологія, орографія, гідрографія, ґрунти, клімат, рослинність, звірі та інше. III. Населення. Статистика. Колонізація. Етнографія. Культура. Освіта. Дітячі. IV. Чим займається населення. Промисловість. Шляхи. V. Пляни. Мапи. Довідні вказівки. Суміш». Разом до «Показчика» ввійшло близько 1000 назв. Катеринославщину взято в межах до 1887 р., з Ростовським і Таганрозьким пов., і літературу про них також заведено до показчика. Про другу частину показчика див. ч. 374.

308. *Коваленко, И. П.* Плани екскурсий для учащихся и учащихся г. Мариуполя и его уезда. (Из работ Мариупольского Центр. Музея).—Просвещение Донбасса. Бахмут. 1922. № 8. Стр. 90—99.

На стр. 91-й подано список «Экскурсионной литературы по изучению местного края» [Мариуполя та його повіту]. 12 назв. Не додержано ніякої бібліографічної точності.

309. *Максименко, Ф.* Материалы к библиографии Донецкого края (преимущественно Бахмутского уезда).—Просвещение Донбасса. Бахмут. 1922. № 6—7. Стр. 101—104; № 8. Стр. 107—110; № 9. Стр. 114—117.

142 чч. Сист. Розділи: 1. Общие обзоры. География. 2. Геология. Палеонтология. Реки. Почвы. 3. Растительность. Животный мир. 4. Археология. История. 5. Этнография. 6. Промышленность. Занятия населения. 7. Народное просвещение. Религия. 8. Карты. 9. Статистика населения и промышленности. 10. Где искать материалы о Донецком Крае».

310. *Локтюшев, С.* Краеведение на Луганщине. (Краткий исторический очерк).—Радянська школа (б. Просвещение Донбасса). Луганське. 1926. № 3—4 (43—44). Стр. 90—93.

Література в примітках. 10 назв.

311. *Чернявський, Д. Ф.* Дніпрельстан та бібліографія про нього.—Життя й Революція. К. 1927. № 9. Стр. 330—340.

Сист.-аб. Розділи: I. Географія й загальні описи району Дніпрельстану та його окремих місцевостей (ч.ч. 1—63); II. Орографія, геологія, топографія й підземні скарби району Дніпрельстану (чч. 64—99); III. Гідрографія, гідрологія, клімат району Дн. (чч. 100—115); IV. Ґрунти. Тваринний та рослинний світ району Дн. (чч. 116—183); V. Шляхи та засоби зв'язку в районі Дн. (чч. 139—152); VI. Дніпрельстан (ч.ч. 153—170); VII. Мапи, пляни, довідники (чч. 171—190); VIII. Населення, економіка, культура й т. ін. району Дн. (чч. 191—293); IX. Додаток до попередніх відділів (чч. 294—356)».

312. Ялі, С. До справи вивчення грецького населення на Україні.—Краєзнавство. X. 1927. № 2. Стр. 30—32.

Бібліографія літератури про мариупольських греків та територію, що вони посідають. 59 чч. Хронол. 1770—1927. Описано без будь-якої бібліографічної точности.

— *Барабаш-Никифоров, І.* Нарис фавни...—Див. ч. 356.

313. [Батенин, Э. С., Лихачев, А. С. и др.]. Донбасс. Южный Горнопромышленный район. Под ред. Э. С. Батенина. М. Изд. Транспечать НКПС. 1928. (Справочники-Путеводители Транспечати НКПС).

Позначено літературні джерела в кінці таких розділів: Географический очерк (література на стр. 27); Описание месторождений полезных ископаемых (стр. 48); Население (стр. 81—82); Сельское хозяйство (стр. 95—96); Промысловые занятия населения (стр. 100); Промышленность (стр. 158—159); Рабочий вопрос (стр. 193); Торговля и кооперация (стр. 158); Транспорт и связь (стр. 224); Электрофикация (стр. 250); Коммунальное хозяйство городов (стр. 251); Здравоохранение (стр. 254); Народное просвещение (стр. 266); Бюджет (стр. 268); Источники к отделу «Описание округов и городов» (стр. 452). Разом до 150 назов, але в більшості це загальні статистичні довідники. Літератури спеціально про «Донбас» мало,—всього назов 25—30. «Донбас» у розумінні складачів майже цілком дорівнюється Катеринославщині в межах 1917 р. з додатком Криворіжжя.

314. *Чернявський, Д. Ф.* Від Дніпропетровського до Дніпрельстану. (Вказівки й поради мандрівникам).—Зоря. Дніпропетровське. 1928. № 5. Стр. 16—25.

На стр. 25 позначено «мінімум книжок, що варт простудіювати мандрівникам». 18 чч.

315. *Якуша, В.* Територія Дніпрових порогів. Географічний нарис.—Краєзнавство. X. 1928. № 2—3. Стр. 22—45.

На стр. 45 є «Література, що її використав автор». 9 назов.

016 : 06 Б і б л і о г р а ф і я н а у к о в и х у с т а н о в .

316. *Матвієвський, П.* 25-річчя Дніпропетровського краєвого історично-археологічного музею.—Дніпропетр. Краєвий Іст.-Археол. Музей. Збірник. Т. І. Дніпропетровське. 1929. Стр. 5—42.

На стр. 42 є «Бібліографія». 23 назви. Хронол. 1901—1928.

016 : 2 Р е л і г і я .

— *Бьдновъ, В.* Списокъ іерарховъ Екат. епархіи.—Див. ч. 366.

016 : [398+572 Ф о л ь к л ь о р . Е т н о г р а ф і я .

317. *Манжура, Ів.* Къ малорусской бібліографіи.—Этнограф. Обзоръніе. Т. XI. М. 1891. № 4. Стр. 279—280.

Покажчик статей з етнографії й сумежних наук, уміщених в катеринославських часописах: «Степь» 1885—1886. №№ 1—15, та «Екатеринославській Юбилейний Листокъ» 1887. №№ 1—25 (за весь час, коли існували ці видання).

318. *Сумцовъ, Н. Ф.* Обь этнографическомъ изученіи Екатеринославской губерніи.—Сборникъ статей Екатериносл. Научн. О-ва по изученію края. Екатеринославъ. 1905. Стр. 1—10.

Загальний огляд праць, що стосуються до етнографії Катеринославщини.

319. *Даниловъ, В.* Екатеринославщина въ архивъ Имп. Русскаго Географическаго О-ва.—Лѣтопись Екатериносл. Губ. Уч. Арх. Комиссії. Вып. 10. Екатеринославъ. 1915. Стр. 376—378.

Автор подає відомості за «Описаніємъ» Зеленина (див. ч. 85). Про деякі рукописи (що стосуються до Павлоградського повіту) В. Данилов каже докладніше в статті: «Изъ прошлого Екатеринославской этнографіи».—Лѣтопись... Вып. 10. Стр. 182—188.

320. *Білий, В.* Минуте етнографії на кол. Катеринославщині та її сучасні завдання.—Дніпропетр. Краевий Іст.-Археол. Музей. Збірник. Т. I. Дніпропетровське. 1929. Стр. 235—260.

Детальний огляд всієї літератури, що має зв'язок із етнографічним вивченням Катеринославщини, починаючи від Бошляна (1650 р.).

016 : 55 Геологія. Гідрологія.

321. *Ал. Оз. [Озерскій].* Труды г.г. Россійскихъ Горныхъ Офицеровъ по изслѣдованію Южно-россійскаго каменноугольнаго образования.—[У книзі:] Геологическое описаніе Европейской Россіи и хребта Уральскаго. На основаніи наблюденій, произведенныхъ Р. И. Мурчисономъ, Эд. Вернейлемъ и гр. А. Кайзерлингомъ... Переведено съ англ., съ примѣчаніями и дополненіями, Ал. Озерскимъ.—Горный Журналь. СПБ. 1847. № 4. Стр. 92—103; і в окремому виданні [СПБ. 1849]. Стр. 488—498.

Покажчик А. Озерського це—«Примѣчаніе IV къ главамъ 6-й: Каменноугольное образование между рѣками Днѣпромъ и Дономъ». В ньому дано перелік (з рефератами) 20 праць, що їх уміщено було в «Горномъ Журналь» за 1827—1841 рр.

322. *Домгеръ, В.* Краткій очеркъ исторіи геологіи Донецкаго Каменноугольнаго бассейна. Составилъ горный инженеръ В. Домгеръ. Х. Тип. К. П. Счасни. 1881. (Приложеніе къ журналу «Южно- Русскій Горный Листокъ»).

У цій праці зазначаються «тільки особливо видатні факти, що сприяли розвиткові наших геологічних знаннів про Донецький басейн. Згадується переважно про ті твори що, мали на меті з'ясувати структуру вьсього басейна, а не окремих його частин. Для тих же, що хотіли б ближче зазнайомитися з усенькою літературою про даний предмет, подано список усіх статей, що сюди стосуються»... (З передмови). Цей список—на стр. 2—6. 65 чч. Хронол. 1787—1880.

323. *Пятницькій, П. П.* Гидрогеологічне дослідження Верхньодніпровського уезду Катеринославської губ. в виді обводнення і зрошення краю, з приложенієм замѣтки о полезных ископаемых. (Отчетъ Катериносл. Губ. Земству...). X. 1895.

На стр. 4—8 подано «Краткій историческій обзоръ геологической литературы Верхньодніпровскаго уезду Катер. губ.» 12 назов. Хронол. 1774—1892; з анотаціями.

324. *Tschernyschew, Th. et Loutougin, L.* Le bassin du Donetz. — Guide des excursions du VII Congrès Géologique International. SPB. [Вид. Геол. Комітету]. 1897. [Розділ] XVI. Стр. 1—55.

На стр. 1—2 подано загальну літературу про Донбас. 16 назов (з них 6 західно-європ. мовами). Хронол. 1827—1896. На стр. 36 подано літературу до підрозділу: «La mine de mercure de la station Nikitovka». 5 назов. 1881—1886.

Цю працю було надруковано й російською мовою—див. ч. 324а.

324а. *Чернышевъ Ѡ. и Лутунинъ, Л.* Донецкій бассейнъ. Съ карт. и рис. Перев. вь извлеченіи изъ статьи, напечатанной вь Guide des excursions...—Извѣстія О-ва Горныхъ Инженеровъ. СПБ. 1897. № 11. Стр. 15—40; № 12. Стр. 20—42.

Списка літератури вміщено в № 11, стр. 15—17 та (до Микитівки) в № 12, стр. 24.

325. *Вознесенскій, В. А.* Гидрогеологіческія дослідження вь Александровскомъ уездѣ Катериносл. губерніи. Отчетъ горнаго инженера В. Вознесенскаго... Съ приложенієм гидрогеологическаго очерка Н. Соколова и таблицъ химическихъ анализовъ В. Топорова. СПБ. 1898.

На стр. 1—30 подано «Краткій обзоръ геологической литературы Александровскаго уезду Катеринославской губ.». 28 праць. Хронол. 1791—1896.

326. *Пятницькій, П.* Исследованіе кристаллическихъ сланцевъ степной полосы юга Россіи. Съ приложенієм геологической карты Криворожскаго руднаго района. Отчетъ О-ву Испытателей Природы о геологическихъ исследованияхъ 1893—1896 гг. — Труды О-ва Испытателей Природы при Имп. Харк. Ун-тѣ. Т. 32. X. 1898. 2 нен. + (103—425) + 4 нен. стр.

На стр. 108—126 «Историческій обзоръ литературы группы Саксаганскихъ сланцевъ». Хронол. 1787—1897. На стр. 127—146 — «Хронологическій перечень литературы о Дніпровской кристаллической площади». Близько 250 назов. 1721—1897. Район дослідів—кол. повіти: Кременчуцький, Верхньодніпровський, Катеринославський (частина), Олександрівський (частина), Херсонський, Олександрійський, Бердянський (частина).

327. *Максимовичъ, Н. И.* Дніпръ и его бассейнъ. К. 1901.

В передмові, на стр. IV—VIII, є список головніших праць, що їх використав автор. 107 чч.

328. *Соколовъ, Н.* Марганцевыя руды третичныхъ отложений Екатеринославской губернии и окрестностей Кривого Рога.—Труды Геологич. Комитета. Т. XVIII. № 2. СПб. 1901.

На стр. VII подано «Литературу о мѣсторожденіяхъ марганцевыхъ рудъ Екатеринославской губ. и окрестностей Кривого Рога». 14 назов. Хронол. 1874—1896.

329. *Михайловскій, Г. П.* Средиземноморскія отложенія Томаковки.—Труды Геологич. Комитета. Т. XIII. № 4. СПб. 1903.

На стр. 10—21 подано «Обзоръ литературы». Хронол. 1881—1902.

330. *Смирновъ, Н.* Геологическія замѣтки о Донецкомъ бассейнѣ.—Труды И. СПб. О-ва Естествоисп. Т. XXXVIII. Вып. 1. [Протоколы]. 1907 г. № 2—3. Стр. 108—122.

На стр. 121 е «Литература Донецкаго бассейна». 25 чч. Хронол. 1847—1906.

— *Романова, М.* Систематическій указатель сочиненій и проектовъ, относящихся къ р. Днѣпру.—Див. ч. 359.

331. *Яковлевъ, Н. Н.* [Литература по вопросу о залеганіи каменной соли въ Славяно-Бахмутскомъ районѣ].—Извѣстія Геологич. Комитета. 1910. № 9. Протоколы. Стр. 235—236.

9 назов, из них 4 до Славяньскаго, 5 до Бахмута.

332. *Соколовъ, В. И.* Восточная часть Горловскаго района главнаго антиклинала [Донецкаго кряжа] и Калмиусь-Торецкой котловины. Р. Булавинъ и р. Садки. [Екатериносл. губ.]. СПб. Изд. Геологич. Комитета. 1911. (Детальная геологическая карта Донецкаго каменноугольнаго бассейна. Описание планшетъ VI-21).

На стр. 6—10 е «Списокъ главнѣйшихъ трудовъ, касающихся геологическаго строенія данной мѣстности». 61 назва. Хронол. 1829—1910.

333. *Лутугинъ, Л. И. и Степановъ, П. И.* Донецкій каменноугольный бассейнъ.—[В збірнику:] Очеркъ мѣсторожденій ископаемыхъ углей Россіи. СПб. Изд. Геологич. Комитета. 1913. Стр. 61—110.

На стор. 64—69 (в I розділі) подано «Историческій обзоръ геологическихъ изслѣдованій». Згадано 26 назов. В розділі III «Геологическій очеркъ» (стр. 71—87) — подано до кожного періоду литературу в примѣтках. Разом 27 назов.

333а. *Маштаковъ, П. Л.* Списокъ рѣкъ Днѣпровскаго бассейна съ картой и алф. указателемъ. СПб. Изд. Имп. Ак. Наукъ. 1913.

На стр. VIII—XVIII е «Списокъ пособій, использованныхъ при составленіи «Списка рѣкъ Днѣпровскаго Бассейна»... 67 назов. Аб. авт.

334. *Фаасъ, А. В.* Очеркъ мѣсторожденій ископаемаго угля.—Див. ч. 454.

До Катеринославщини на стр. 199—200: «Списокъ цитированной литературы, относящейся къ [буримъ углямъ] Екатеринославской губ.». №№ (139—150) + 14 повторних; разом 26 назов. Хронол. 1862—1902.

— *Степановъ, П. И. и Славяновъ, Н. Н.* О новыхъ выходахъ изверженной породы...—Див. ч. 230.

335. *Соколовъ, В. И.* Южное крыло главнаго антиклинала близъ ст. Горловки (Горловскій Рудникъ). Часть Кальмиусь - Торецкой котловины между рѣчками Корсунью и Кривымъ Торцомъ. П. Изд. Геологич. Комитета. 1915. (Детальная геологическая карта Донецкаго каменноугольнаго бассейна. Описание планшета VI-20).

На стр. 4—9 подано «Списокъ главнѣйшихъ трудовъ, касающихся геологии данной мѣстности». 66 назов. Хронол. 1829—1914.

336. *Безбородько, Н. И.* Контактковыя взаимоотношенія гранитовъ и гнейсовъ въ связи съ изученіемъ этихъ породъ вдоль побережья Днѣпра (Новогеоргіевскъ—Никополь). Лубны. 1918.

На стр. 7—34 подано «Историческій обзоръ» [разработки вопроса. 1787—1912].

337. *Кель, Г. Г.* Зеленское графитовое месторождение Екатеринослав. губ. [при ст. Зеленая Юж. ж. д.]. П. Изд. Геологич. Комитета. 1923. (Материалы по общей и прикладной геологии. Вып. 49).

На стр. 3 с «Литература по графиту Екатеринославской и Херсонской губ.». 10 чч. Хронол. 1869—1917.

338. *Мефферт, Б.* Геологический очерк Марьевскаго района Донецкаго бассейна [б. Славянсерб. уезда]. Л. Изд. Геологич. Комитета. 1924. (Материалы по общей и прикладной геологии. Вып. 42).

На стр. 3—4 с «Литературные источники, касающиеся геологии Марьевскаго района». 30 назов. Хронол. 1829—1921.

339. *Шатский, Н. С.* О тектонике северной части Донецкаго бассейна.—Bulletin de la Soc. des Natur. de Moscou. Бюллетень Моск. О-ва Испытателей Природы. Новая серия. Т. XXXII. Отдел геологии. Том II. № 3. М. 1924. Стр. 257—276.

На стр. 275—276 с «Списокъ цитированной литературы». 21 чч. Аб. авт.

340. *Шатский, Н. С.* Стратиграфия и тектоника верхне-меловых и нижне-третичныхъ отложений северной окраины Донецкаго края. (Отчет о работахъ 1922 г.).—Труды Особой Комиссии по исследованию Курскихъ магнитныхъ аномалий при Президиуме ВСНХ. Вып. V. ГИЗ. М. 1924. Стр. 82—152.

На стр. 82—86 подано огляд литературы з геології Півд.-Зах. частини Донецкаго края (кол. Бахмутський та Луганський пов. Донецкої губ.). 19 назов. Хронол. 1789—1915.

341. *Яковлевъ, Н. И.* Каменная соль в Донецком бассейне.—Естественные Производительные Силы России. Т. IV. Полезные ископаемые. Вып. 35. Л. Изд. Комиссии ест. произв. сил России при РАН. 1924. Стр. 70—75.

На стр. 75 є «Литература». Названо 5 головніших праць за час від 1870—1914 рр.

342. *Доброхотов, Н.* Луганский Округ, его геология и почва. Луганск. Изд. Луган. Окр. План. Комиссии. 1925. (Материалы по изучению Луганского округа. Вып. 1).

На стр. 33 подано «Источники по геологии края и его почвам». 12 чч.

343. *Берлинг, Н. И., Константинов, С. В. и Лихарева, М. И.* Ртуль. Л. Изд. Геологич. Комитета. 1927. (Обзор минеральных ресурсов СССР. Вып. 37).

На стр. 71—72 є «Литература». Розділ: «Украина» (чч. 16—22) весьє стосується до Донбасу (Микитівки). Хронол. 1888—1926.

344. *Лебедев, Н.* Материалы для геологии Донецкого каменноугольного бассейна.—Наукові Записки Дніпропетр. Наук.-Досл. Катедри Геології. [Т. II]. Дніпропетровське. 1927. Стр. 5—107.

На стр. 105—107 є «Список цитированной литературы». 60 чч. Хронол. 1860—1926. Такі самі списки є і в інших, давніших частинах «Материалов», які позначено в ч. 344.

345. *Гапеев, А. А.* Геологический очерк Западной окраины Донецкого бассейна. [Бахмутський та Маріупольський повіті]. Л. Изд. Геологич. Комитета. 1927. (Материалы по общей и прикладной геологии. Вып. 123).

На стр. 92—94 подано «Перечень цитированной литературы». 46 назов. Хронол. 1865—1925.

346. *Безбородько, М.* Терен мігматизації на Лівобережній Україні та оритовий граніт с. Салтичії на Маріупольщині.—Труди Укр. Наук.-Досл. Геолог. Інституту. Т. II. К. 1928. Стр. 160—178.

На стр. 164 є перелік праць з теми про взаємовідносини гранітів та гнейсів Східньої Дніпропетровщини та частини Таврії. 8 назов. Хронол. 1833—1924.

347. *Лебедев, Н.* Заметка о геологическом разрезе по р. Волчьей (Гришинский район в Донецком бассейне).—Известия Днепропетр. Горн. Ин-та. Т. XV. 1928. Стр. 211—214.

Є «Список цитированной литературы». 11 чч.

347а. *Доброхотов, М. П.* Природні продукційні сили Луганської округи. Вид. Наукового Т-ва на Донеччині. 1929. (Краєзнавча Наук.-попул. бібліотека Донбасу. Вып. 1).

На стр. 38 є «Джерела по геології та ґрунтам Луганської округи». 26 чч.

348. *Кавалерідзе, В.* Попередній нарис про ґрунти Сталінської округи. Орографія. Геологія. Клімат. Рослинисть.—Матеріяли дослідження ґрунтів України. Вип. IV. К. 1929. Стр. 5—55.

Є реєстр літератури. Стр. 53—54. 36 ч. (В порядку цитації в тексті).

016:58 Флора

— *Срединский, Н.* Матеріялы для флоры Новоросс. края.—Див. ч. 953, 954.

349. *Сидоровъ, В.* Матеріялы для изученія Екатеринославской флоры.—Scripta Botanica. Ботанич. Записки. Вип. XIV. СПБ. 1897. Стр. 1—126.

На стр. 1—2 є «Списокъ работъ по флорѣ Екатеринославской губерніи». 5 назов. До 1890 г.:

350. *Алехинъ, В. В.* Замятки по флорѣ Екатеринославской губерніи.—Вѣстникъ Русской Флоры. Т. II, вып. I. Юрьев. 1916. Стр. 13—26.

На стр. 14 є список праць, на які автор посилається в тексті. 13 назов (всі безпосередньо до Катеринославщини). Аб. авт.

351. *Аксентьев, Б.* Диатомовые кочкового болота в окрестностях Екатеринослава.—Журнал Рус. Ботанич. О-ва. Т. XI. № 1—2. Л. 1926. Стр. 33—47.

Є «Литература». Стр. 47. 27 ч.

352. *Клеопов, Ю. Д.* Нові й маловідомі рослини Маріупольської Округи.—Вістник Київ. Ботаничн. Саду. Вип. IV. К. 1926. Стр. 16—21.

На стр. 16 перелічено праці, де згадується про рослинність Маріупольської округи. 5 назов.

353. *Свиренко, Д. О.* Альгологические исследования р. Днепра в 1920—1924 гг.—Рус. Архив Протистологии. Т. V, вып. 1—2. М. 1926. Стр. 63—109.

На стр. 105 є «Литература». 25 ч.

354. *Клоков, М.* Кам'яні Могили [Маріупольської округи]. (Загальний начерк рослинности).—Охорона Пам'яток Природи на Україні. Збірник I. X. 1927. Стр. 34—39.

На стр. 39 перелічено розвідки, де згадується про рослинність і флору Кам'яних Могил. 8 назов за 1924—1926 рр.

355. *Клеопов, Ю. Д.* Степи надозівської кристалічної смуги. [кол. Маріупольський та Бердянський пов.].—Охорона пам'яток природи на Україні. Збірник II. X. 1928. Стр. 61—67.

На стр. 67 є список літератури. 7 ч. Аб. авт.

016 : 59 Ф а в н а .

— *Зерновъ, С. А.* Результаты зоологической экскурсии на пароходъ «Ледоколь Донскихъ гирль».—Див. ч. 718.

356. *Барабаш-Никифоров, І. І.* Нариси фавни степової Наддніпрянщини (колишньої Катеринославщини). Чст. І. Загальний огляд природи. За заг. ред. проф. Л. В. Рейнгарда. Чст. ІІ. Фавна краю. 1. Ссавці. За ред. В. Г. Аверіна [Дніпропетровське]. ДВУ. 1928.

На стр. 129-136—Покажчик літератури до І й ІІ частин. Сист.—аб. Розділи: «Част. І. Природа краю в минулому (35 назов). Загальна географія, геологія, будова поверхні, мінеральні багатства й ґрунти (86 назов). Клімат (17 назов). Рослинне царство (50 назов). Діяльність людини, що одбивається на природі краю (31 назва). Част. ІІ. Ссавці (65 назов)». Разом біля 324 назов.

356а. *Гримайлівська, М.* Spongillidae р. Дніпра.—Збірник праць Дніпровської Біолог. Станції. Ч. 3. К. 1928. Стр. 215—223. (Труди Фізично - Математичного Відділу УАН. Т. X, вип. 2).

На стр. 222 спис літератури. 25 чч. В порядку цитації.

357. *Зайців, Д.* Матеріяли до вивчення жуків-скрипунів (Cerambycidae) Запоріжжя.—Вісник Природознавства. X. 1928. № 3—4. Стр. 179—182.

На стр. 182 література. 8 назов. Хронол. 1832—1925.

357а. *Мирошниченко, О.* До характеристики зоопланктону середньої течії р. Дніпра.—Збірник праць Дніпровської Біолог. Станції. Ч. 3. К. 1928. Стр. 185—195. (Труди Фізично-Математичного Відділу УАН. Т. X: вип. 2).

Праця стосується до району: Рось, Тясмин, Самара, Псьол. На стр. 194 є спис цитованої літератури. 15 чч.

016 : 61 Медицина. Народне здоров'я.

358. *Куркинъ, П. І.* Земская санитарная статистика. (Опытъ систематической библиографии). Вып. 1-й. Земская статистика вообще и санитарная статистика въ губерніяхъ Воронежской, Вологодской, Екатеринославской, Курской. М. Изд. О-ва Рус. врачей въ память Н. І. Пирогова. 1904.

На стр. 97—100 є «Литературные матеріали и источники по санитарной статистикѣ Екатеринославской губерніи». 55 чч. Сист.-хронол.

016 : 62 Дніпрельстан.

— *Максимовичъ, Н.* Днѣпръ и его бассейнъ.—Див. ч. 327.

359. *Романова, М.* Систематическій указатель сочиненій, картъ, плановъ и прозектовъ, относящихся къ рѣкамъ Россій-

ской имперіи. II. Бассейнъ. р. Днѣпра.—Русское Судходство. Журналь О-ва Судходства. СПб. 1910. № 10 (342). Стр. 175—178; № 11 (343). Стр. 153—156; № 12 (344). Стр. 145—154.

Покажчик складається з 2 частин: I част. [в № 10 і 11]—«Сочиненія, книги і статті». 130 праць окремих авторів (за абеткою) і після них близько 90 анонімних відомчих видань та статей. Позначено між іншим рукописи й літографовані видання з бібліотеки Інститута Інженеро-в Путь Сообщенія; II част. [в № 12]—«Перечень плановъ и картъ рѣки Днѣпра и отдѣльныхъ его притоковъ». Близько 80 назов. Позначено також шифри тих карт і планів, що переховуються в XI отд. Военно-Ученого Архива Гл. Штаба, Депо картъ Управленія внутреннихъ водныхъ путей и шосейныхъ дорогъ та в бібліотеці Ин-та Инж. Путь Сообщенія.

— *Чиковъ, В.* Орошеніе материковыхъ уѣздовъ Тавр. Губ. —Див. ч. 638.

360. *Филиппов, В. и Черников, И.* Пропаганда Днепростройка в профсоюзной культурработе. X. Изд. «Украинский Рабочий». 1927.

На стр. 121—124 є «Рекомендательный список книг, газет и журналов по Днепрострою». 11+16 чч. з анотаціями. Покажчика складено за допомогою Дніпропетр. Держ. Б-ки.

— *Чернявський, Д. Ф.* Дніпрельстан та бібліографія про нього.—Див. ч. 311.

361. *Оппоков, Е. В.* Днепрострой и развитие производительных сил Украины. Очерк, составленный по поручению Оргбюро Комитета Всесоюзного Съезда 1928 г. по изучению производительных сил.—Вісти Наук.-Досл. Ін-ту Водн. Господарства України. Т. II. Вип. 2. К. 1929. Стр. 3—23; і окремо: К. 1928. 23 стр.

На стр. 21 є «Література». 19 назов.

016:9 Історія.

— [...Указатель Екат. Губ. Вѣдомостей.—Див. ч. 295.

361a. *Владиміровъ, М. М.* Первое столѣтіе г. Екатеринослава. 1787—9 мая—1887 г. Докладъ Екатеринославской Городской Управы къ торжественному засѣданію Думы 9 мая 1887 года. (Матеріалы для исторического очерка): Екатеринославъ. 1887.

На стр. 3—4 є «Источники». 21 чч.

362. *Н. Н. В. [Вакуловскій].* Къ исторіи Екатеринослава.—Рускій Курьеръ. СПб. 1887. 19 Марта. № 7. Стр. 2. [Передруковано в Екатериносл. Юбил. Листкѣ. 1887. № 3. Стр. 26].

В кінці замітки подано «Источники для познанія прошлаго Екатеринослава, по Надеждину». 25 назов. Це дословний передрук з «Словаря» Семенова (див. за нашим списком ч. 82, т. 2. Стр. 177. Нового

нічого, крім друкарських помилок). «Новѣйшую бібліографію—и современныя данныя о городѣ» Н. Н. В. обіцяє «сообщить въ свое время». Цю «бібліографію» див. далі, ч. 364.

363. *Д. Нкл.* [*Д. А. Нікольскій*]. Разъясненія и поправки.—Екатериносл. Юбил. Листокъ. 1887. № 18. Стр. 171—172.

Подано на стр. 171 додатки до попереднього (ч. 362) списка з історії Катеринослава. 23 назви.

364. *Вакуловскій, Н. Н.* Матеріали для бібліографіи о г. Екатеринославѣ и Екатеринославской губерні.—Екатериносл. Юбил. Листокъ. 1887. № 11. Стр. 97—98 (бібліографія за рр. 1855—61); № 14. Стр. 126 (за 1865 р.); № 19. Стр. 180—181 (за 1862—64 рр.); № 21. Стр. 206—207 (за 1866 р.); № 25. Стр. 254 (за 1867—1876 рр.); та Екатериносл. Губ. Вѣдомости. 1888. № 9. Стр. 4 (за 1877 р.).

Ці «Матеріалы» є не що інше, як передрук з «Исторической бібліографіи» Ламб и н ы х (див. ч. 9 за нашим списком), з «Исторической бібліографіи» Ме ж о в а (ч. 10) та почасті з «Литературы рус. географіи» Ме ж о в а за 1877 р. (ч. 11). Передруковано тільки ті назви, що їх перелічено в алфавітних покажчиках до цих бібліографій під словом «Екатеринославъ та «Ек-ая губ.». Нового Н. Н. Вакуловскій не додав нічого, крім друкарських помилок. Разом подано 181 назву, при чому це число значно менше від тої кількості матеріалу про Катеринославщину, яку можна було б мати при уважнішому й сумліннішому використуванні праць Ламб и н ы х та Ме ж о в а.

365. [...Литературное возбужденіе г. Екатеринослава по поводу столѣтія.—Екатериносл. Юбил. Листокъ. 1887. № 25. Стр. 243—244.

Список книг і статей, що з'явилися в світ у Катеринославі з приводу його юбілею. 3 книги та 8 статей.

366. *Бѣдновъ, В. А.* Списокъ іерарховъ Екатеринославской Епархіи.—Лѣтопись Екатериносл. Губ. Уч. Арх. Комиссії. Вып. 10. Екатеринославъ. 1915. Стр. 330—350; і окремою відбиткою ... Екатеринославъ. 1915. 21 стр.

На стр. 337—350 зазначена «Литература по історії [Екатериносл.] епархіи» (в окр. відбитці стр. 8—21). Зміст: «А. Історія Епархій». 18 назв, що стосуються до Катеринославщини в цілому. Хронол.; з анотаціями. «Б. Іерархи»,—література про кожного зокрема; 77 назв.

367. *Фесенко, В. А.* [Дополнение к статье: К истории возникновения г. Луганска.—Радянська Школа. 1926. № 12].—Радянська Школа. Луганське. 1926. № 13—14. (53—54). Стр. 113—114.

Подаються «Справки и замечания библиографического характера, не претендующие на исчерпывающую полноту»... 8 назв.

368. [...К десятилетию Октябрьской Революции. Список рекомендательной (!) литературы.—Спутник Парработника Днепропетровщины. 1927. № 47—48. Стр. 79—80.

Розділ V: «Бібліографія по історії Октября на Катеринославщині».
Стр. 80. 9 назов.

369. [...Краткий очерк революционного движения на Луганщине. (1900—1920 г.г.). Луганск. 1928.

На стр. 41—42 «Бібліографія». 38 чч.; з анотаціями.

369а. *Оглоблін, Ол.* Архів Бахмутських і Торських соляних заводів. (XVIII в).—Архівна справа. Кн. 9—10. X. 1929.
Стр. 34—48.

На стр. 34, в примітці наведено історичну літературу про Бахмутські й Торські заводи. 7 назов.

016:91 Географія.

Див. ч. ч. 303—314.

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА.

А. Бібліографічні праці, що проектувалися або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано.

370. В «Харьковскомъ Календарѣ» на 1886 г. (стр. 464) було вміщено замітку про те, що «А. А. Носов в 1884/5 р. приніс в дар «Харьк. Отдѣленію И. Рус. Тех. О-ва» колекцію мап, плянів, креслеників, рукописів, книг, брошур та документів, що стосуються, головним чином, Донецького Бассейну; всього 687 номерів на суму 9.137 карб.; увесь матеріал зібрано в систематичному порядку і всім предметам складено докладний каталог, що й друкується в «Записках О-ва» в міру, як виходять у світ ці «Записки». Проте в «Запискахъ Харьк. Отд. И. Рус. Тех. О-ва» (1887 год IV. Вып. I, стр. I—IV) було надруковано список тільки інструментів та приладь, що їх подарував А. А. Носов. Каталога ж книг, мап та рукописів у «Записках» надруковано не було.

371. [... Указатель статей, помѣщенныхъ въ неофициальной части «Екатеринославскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей» за 1872—1891 годы. 54 стр. Цей покажчик складала невідома особа, очевидно, в 1910-х роках. Копія його є в мене. Хронол.

Починаючи з 1892 р., до Ек. Еп. Вѣд. додавано щорічні оглави, з окремою пагінацією. Відомі (за неповними комплектами) такі оглави за роки 1892, 1894—1904, 1906. «Екат. Еп. Вѣд.» припинилися виданням р. 1917. Неофіційна частина завмерла на № 7 (від 1. III.); останній відомий № частини офіційної—№ 23 (від 11. VIII.). Краєзнавчого історично-етнограф. матеріалу в «Екат. Еп. Вѣд.». 1892—1917 рр. надзвичайно мало.

372. «Екатеринославская Губ. Архивная Комиссія» за одне з основних своїх завдань,—разом з охороною пам'яток старовини та розбиранням архівів,—вважала також «утворити бібліотеку з творів, що стосуються до історії, археології, етнографії та історичної географії Катеринославської губ. й нашого краю, а також усього,

що будь-коли було надруковано про Катеринославщину й Новоросійський край з якого будь погляду, інакше кажучи, скласти бібліографічного покажчика творів, що стосуються до Катеринославщини» (див. *И. Вертоградовъ*. Къ вопросу о задачахъ Екаг. Г. Уч. Арх. Комиссии. — *Лѣтопись Ек. Г. Уч. Арх. Комиссии*. Вып. I. 1904. Стр. 42). Питання про те, щоб скласти цього покажчика («Библиографический указатель по истории, археологии, этнографии, а также географии Екатериносл. губ.») обговорювалося також на засіданні 30 листопада 1904 р. На цьому засіданні проф. В. В. Курилов пропонував поширити програму—зібрати всю літературу про Катеринославську губ. з усіх галузей знання» Ухвалено було заснувати Комісію, до якої запросити фахівців з різних галузей знання, і доручити їй скласти «Библиограф. указатель сочинений, касающихся Ек-ской губ.» (Див. «Лѣтопись Ек. Г. Уч. Арх. Комиссии». Вып. I. 1904. Стр. 199). В наступних випусках «Лѣтописи», в протоколах Архівної Комісії немає ніяких натяків на діяльність щодо складання покажчика. За повідомленням проф. А. С. Синявського (що був за фактичного голову Комісії), нічого реального й не було зроблено.

373. *Степанов, П. И.* «Общий обзор литературы Донецкого бассейна». Огляд цей автор в 1910 р. обіцяв дати в майбутньому, як окремий нарис, в додаток до опису планшетів карти «Детальной геол. Донбасу.» (Див. працю за нашим списком ч. 224, стр. 7). Нарис цей мав увійти до складу «Геологического очерка Донецкого Бассейна», що мав скласти 1-й том «Описания Донецкого Бассейна изд. «Совета Съезда Горнопромышленников Юга России». Праця залишилася тільки в проекті (повідомлення П. І. Степанова).

373а. *Гроссгейм, Ал-др Ад.* Флора Екатеринославской губ. Виготовлена й почата друком р 1916—1917, але друком не закінчена. В праці цій є й огляд літератури щодо флори Катериносл. губ. (Повідомлення М. І. Котова).

374. *Черняевский, Д. Ф.* Катеринославщина. Вип. 2-й (продовження ч. 307). Готується до друку. Міститиме матеріал, що не увійшов до 1-го вип. Розміром має бути в 3—4 рази більший за 1-й вип. (є близько 5000—6000 карток). За час від 1919 р. зібрано багатий матеріал до Донбасу та Криворіжжя, особливо до їх промисловости. На жаль, перспектив на друкування цієї праці в Дніпропетровському немає ніяких. (Повідомлення автора).

375. *Иванов, Л. Л.* «К минералогии Екатеринославской губернии. I. Библиографический указатель литературы и минералов. Екатеринослав. 1922». Готовий до друку. Обсяг близько 5¹/₂ аркушів. Подано 395 праць 222 авторів. Доведено до 1922 р. Катеринославщину взято в дореволюційних межах. Покажчика складено за тією самою системою, що й покажчика до Волині (див. ч. 165). Перспектив на друк цієї праці немає ніяких. (Повідомлення автора. Див. про цей покажчик ще: *Иванов Л. Л. К минералогии Екатеринославской губернии. II.—Известия Екаг. Горн. Института им. т. Артема-Сергеева. Т. XIV. Вып. 2. Екатеринослав. 1924. Стр. 115.*

376. *Лисиченко, Д. М.* Бібліографічний покажчик українського друку на Катеринославщині [і Донеччині. 1861—1925]. Готовий до друку. Складається з 2-х частин: історичного огляду й списку друків (приблизно 400—500 назов). До списку заведено тільки окремі друки (а не статті в часописах). Розмір—близько 5 аркушів.

376а. Херсонська Центр. Держ. Бібліотека склала вичерпливий бібліографічний список літератури про Дніпрельстан й

систематично продовжує його. Складено також великий альбом з усіма газетними вирізками, знімками та інш. щодо Дніпрельстану. (Див. Звіт Херс. Центр. Держ. Бібліотеки за 1926—1927 рік. Херсон. 1928. Стр. 10).

377. Бібліографію Дніпропетровщини й Дніпробуду організує В с е н а р о д н я Б і б л і о т е к а У к р а ї н и.—(Див. Бібліот. Збірник. Ч. 3. К. Вид. ВБУ. 1927. Стр. 3).

378. Бібліографію Дніпрельстану складає також Д н і п р о п е т р о в с ь к а Д е р ж . Б і б л і о т е к а.—(Див. М. Годкевич. Організація библиографической работы на Украине.—[В збірнику:] Библиография в СССР и Книжные Палаты. Х. 1928. Стр. 121. Про фактичний стан праці див. вказівку при ч. 304).

379. *Чернявський, Д. Ф.* Бібліографія Дніпрельстану [повна, більша за ч. 311]. Має друкуватися в «Збірнику Комісії Дніпрельстану при Укр. Ак. Наук.» (Див. Пролетарська Правда. К. 1928. (14 жовтня № 240).

380. Бібліографію періодики на Катеринославщині за 1917—1928 роки проектує склади Д н і п р о п е т р о в с ь к а Д е р ж . Б - ж а й видати до свого ювілею 1929 року. (Повід. Е. В. Стебельського).

381. Бібліографію з історії революційного руху на Катеринославщині за роки 1917—1928 проектує склади Д н і п р о п е т р о в с ь к а Д е р ж . Б - к а . (Повід. Е. В. Стебельського).

381а. Д н і п р о п е т р о в с ь к а Д е р ж . Б і б л і о т е к а р. 1929 організувала Відділ Місцевого краю, що має за завдання переводити бібліогр. роботу (бібліографію краєзн. літератури, бібліографію місцевого друку, біо-бібліографію). Територіально бібліогр. робота має на увазі кол. Катеринославську губ. в межах 1917 р. (Відомості Бібліограф. Комісії при УАН.).

Б. Місцеві видання, що їх переглянуто при складанні цього списка.

XXXIX. Катеринославській Юбилейный Листокъ. Катеринославъ. 1887. №№ 1—25.

XL. Вѣстникъ Катеринославскаго Земства. Катеринославъ. 1903-1905.

XLI. Лѣтопись Катеринославской Губернской Ученой Архивной Комиссии. Вып. 1—10. Катеринославъ. 1904—1915.

XLII. а) Извѣстія Катеринославскаго Высшаго Горнаго Училища [з 1912 р.—Горнаго Института; з 1928 р.—Известия Днепропетровскаго Горнаго Института им. г. Артема-Сергеева]. Тт. I—XV. Катеринослав—Днепропетровск. 1905—1928.

б) Бюллетень Катеринославскаго Горнаго Института. Катеринославъ. 1919. №№ 1—2.

XLIII. Дніпрові Хвилі. Українська часопись. Катеринослав. 1910-1913.

XLIV. Южный Инженеръ. Изд. О-ва Горныхъ Инженеровъ, окончившихъ Екат. Горный Ин-тъ. Катеринославъ. 1914—1917.

XLV. Хозяйство Донбасса. Орган Донецкаго Губекономсовещания и Донугля. №№ 1—77. Бахмут—Харьков. 1921—1925.

XLVI. Просвещение Донбасса. Орган Донецкаго Губ. Отд. Нар. Обр. Бахмут (Артемовск). 1922. №№ 1—9; 1923. №№ 1—12; 1924. №№ 1—12; 1925. №№ 1—6-7 (с начала изд. 38 39) [! фактично 39-40.].

XLVII. Радянська Школа (б. Освіта Донбасу). Орган Луганського Окрпаркому, Окрінспектури Нар. Освіти та Донецького ІНО. Луганське. 1925. № 1-2 (41-42); 1926. №№ 3-4 — 13-14 (53-54); 1927. №№ (15)—12(26); 1928. №№ 1(27)—12(38).

XLVIII. Тюрма, Каторга и Ссылка. Изд. Екатериносл. О-ва б. политических каторжан и ссыльных. Екатеринослав. 1924. №№ 1—2.

XLIX. Зоря. Літ.-наук. та пол.-громадський журнал. Дніпропетровське. 1925—1928.

L. Уголь и Железо. Ежемес. техн.-эконом. журнал. Изд. Донугля, Консобензола, Химугля, Югостали и Юрта. X. 1925. №№ 1—3; 1926-1928.

LI. Бюллетени Геолого-Минералогического Кружка Екатеринославского Горного Ин-та им. т. Артема. [№ 4-й під назвою: Вестник Научно-Техн. Студ. Кружка Днепропетр. Горн. Ин-та им. т. Артема]. №№ 1—4. Екатеринослав-Днепропетровск. 1926—1928.

LII. Наукові Записки Катеринославської Наук.-Досл. Катедри Геології. [Тт. I—II]. ДВУ. Екатеринослав-Днепропетровск. 1926—1927.

LIII. Днепрострой. Бюллетень Гос. Днепровского Строительства. №№ 1—6. М. 1927—1928.

LIV. Записки Дніпропетровського Інституту Народної Освіти.

Тт. I—II. Дніпропетровське. 1927—1928.

LV. Праці Наукового Товариства на Донеччині в м. Луганську. Збірник № 1. Луганське. 1928.

LVI. Дніпропетровський Красвий Історично-Археологічний Музей. Збірник. Т. I. Дніпропетровське. 1929.

LVII. Дніпропетровське Наукове при ВУАН Т-во. Наукові Записки. Вип. I. Історично-Філол. Секції. Дніпропетровське. 1929.

LVIII. Наукові Записки Наук.-Досл. Катедри Біології при Дніпропетровському Інституті Нар. Освіти. [Т. I]. Дніпропетровське. 1929.

LIX. Бюлетень Сталінської Окр. Інспектури Нар. Освіти. Сталін. 1929. № 1—2.

LX. Освіта на Артемівщині. Бюлетень Артемівської Окр. Інспектур Нар. Освіти. Артемівське. 1929. №№ 1—3.

КИВЩИНА *

014.3 ПОКАЖЧИКИ ДО МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1837.—Воскресное Чтеніе.

382. [...Указатель сочиненій, содержащихся въ 10-ти годахъ Воскреснаго Чтенія (отъ 1837⁷/₈ по 1846⁶/₇ годъ включительно). [К. Въ тип. Феофила Гликсберга. 1849]. (28,5×22). 51 стр., без тит. листа й окл.

Сист.

383. [...Указатель статей, содержащихся въ двадцати пяти годахъ «Воскреснаго Чтенія» съ 1-го (1837-38) по XXV (1861-62) г. К. Въ тип. И. и А. Давыденко. 1863. (27×15). 2 нел. + II + 194 стр.

Додаток до XXV річника журналу. Сист.

1851.—Труды Коммиссіи... для описанія губерній Кіев. Учебнаго Округа.

384. *Феофилактовъ, К. М.* Коммиссія для описанія губерній Кіевскаго Учебнаго Округа.—Историко-статистическія записки объ ученыхъ и учебно-вспомогательныхъ учрежденіяхъ Имп. Унив. св. Владимира. К. 1884. Стр. 1—8.

На стр. 7—8 подано «Перечень статей, помѣщенныхъ въ «Трудахъ Коммиссіи, Выс. утв. при Имп. Унив. св. Владимира, для описанія губерній Кіевскаго учебнаго округа». Тт. I—IV. 1851—1861 гг.

1857.—Циркуляръ по Управленію Кіев. Учебнымъ Округомъ.

385. *Сопоцинскій, А.* Указатель распоряженіямъ, напечатаннымъ въ Циркулярѣ по Управленію Кіевскимъ Учебнымъ Округомъ. [1857—1889]. Составиль... А. Сопоцинскій. К. Тип.

*В розділі «Кивщина» описано й літературу про «Киевский Учеб. Округ» та «Юго-Западный Край», як ціле.

Ун-та св. Владимира Київ. Отдѣленія Выс. утв. Т-ва И. Н. Куш-
нерева и К-о въ Москвѣ. 1889. (25,5×17). 4 нен. + XI+139 стр.

386. [...Указатель распоряженіямъ, напечатаннымъ въ Ци-
ркулярѣ по Управленію Київскимъ Учебнымъ Округомъ съ 1867
по 1894 г. 2-е доп. изд. Управленія Київ. Учебн. Округа. К. Тип.
И. И. Чоколова. 1894. (26×17). XI+176 стр.

387. *Луцкевичъ, А. А.* Указатель распоряженіямъ, напеча-
таннымъ въ Циркулярѣ по Управленію Київскимъ Учебнымъ
Округомъ. Съ 1857 по 1899 г. включительно. 3-е доп. изд. Со-
ставиль... А. А. Луцкевичъ, К. Тип. Т-ва И. Н. Кушнерева
и К-о въ Москвѣ. Київ. Отдѣленіе. 1900. (25,5×17). XIV+249 стр.

388. *Буткевичъ, П. И.* Указатель распоряженій, напечатан-
ныхъ въ «Циркулярѣ по Київскому Учебному Округу» за время
съ 1857 по 1913 г. Составиль П. И. Буткевичъ, К. Изд. Упр.
Київ. Уч. Окр. Тип. т-ва И. Н. Кушнерева и К-о. 1914. (22×14,5).
4 нен.+XII+476 стр.

Всі ці покажчики складено за одною системою—предметово-абетковою.
«Циркуляръ» закінчив своє існування р. 1917 (вийшли всі 12 чч.).
Неофіційну частину, що друкувалася 1908—1909, 1911—1915 рр., в якій
уміщено деякі матеріали і з краєзнавства, цими покажчиками не-охоп-
лено; статті з неї позначено тільки в щорічних оглавах, що є до всіх
річників, крім 1915 та 1917 р.р.

1860.—Руководство для Сельскихъ Пастырей.

389. [...Указатель статей, помѣщенныхъ въ десяти годахъ
«Руководства для Сельскихъ Пастырей» съ 1860 по 1869 г. вклю-
чительно. К. Тип. И. и А. Давиденко (Аренд. С. Кульженко
и В. Давиденко). 1870. (24,5×17). 75+II стр.

390. [...Указатель статей, помѣщенныхъ въ двѣнадцати го-
дахъ «Руководства для Сельскихъ Пастырей» съ 1870 по 1881-й г.
включительно.—Рук. для Сельскихъ Паст. К. 1882; т. III.
№ 40. Стр. 136—140; № 41. Стр. 162—164; № 45. Стр. 278—280;
№ 46. Стр. 307—309.

Сист.—хронол. Покажчика не закінчено. Надруковано тільки I-й роз-
діл (промови). Журнал припинився р. 1917 на № 25—26 (1—15 дек.).
В журналі є чимало фольклорно-етнографічного матеріалу.

1860.—Труды Киевской Дух. Академіи.

391. *Корольковъ, И. Н.* Двадцатилѣтіе журнала «Труды Киев-
ской Духовной Академіи». 1860-1879.—Труды Київ. Дух. Ака-
деміи. №№ I, 3, 7—10, 12; 1882. № 5, 8, 9, 12; і окремо... К. 1882.

Подано «Указатель къ «Трудамъ К. Д. Академіи» (1882 № 9. Стр. 73—
121; № 12. Стр. 449—456; в окремій відбитці стр. 254—302). Сист.-хронол.

392. [...Систематическій указатель статей, помѣщенныхъ въ журналъ «Труды Кіевской Духовной Академіи» за 1860—1904 г.г. К. Тип. И. И. Горбунова. 1905. (25×17). 2 нен.+11+158+1 нен. стр. Ц. 80 коп.

Сист.-хронол. В кінці аб. покажчик авторів.

393. [... Систематическій указатель статей, помѣщенныхъ въ Журналъ «Труды Имп. Кіевской Духовной Академіи» за 1905—1914 г.г.—Труды Кіев. Дух. Академіи. 1915. № 7—8. Приложеніе. Стр. 1—48; № 9. Стр. 49—88+2 нен.; і окремо... К. Тип. Акц. О-ва «Петръ Барскій». (25,5×17). 3 нен.+88+2 нен. стр. Ц. 50 коп.

Сист.-аб. В кінці абетка авторів. Продовження попереднього ч. 392. «Покажчик цей ширший за перший: подано 1) Зміст «Извлеченій ізъ протоколовъ КДА; 2) «Отчеты» КДА, яких немає в попередньому покажчику. «Труды Кіев. Дух. Академіи» припинилися р. 1917 на № IX—XII.

1861.—Кіевскія Еп. Вѣдомости.

394. [Пономаревъ, С. И.]. Указатель офіціального отдѣла Кіевскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей за десятилѣтіе ихъ изданія. 1861—1870 г.г. К. Въ Тип. И. и. А. Давиденко, аренд. С. Кульженко и В. Давиденко. 1871. (22×14,5). 72 стр.—Кіев. Еп. Вѣд. 1871. № 23. Приложеніе.

Сист. В кінці абеткові покажчики імен осіб, географічних місцевостей та предметовий. На [стр. 69 підпис: «Составилъ С. Пономаревъ».

395. [Пономаревъ, С. И.] Указатель неофіціального отдѣла «Кіевскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей» за десятилѣтіе ихъ изданія съ 1861 по 1870 г.г. К. Тип. И. и А. Давиденко (аренд. С. Кульженко и В. Давиденко). 1870. (23×15). 87+1 нен. стр.—Кіев. Еп. Вѣд. 1870. № 24. Приложеніе.

Сист. Відділи: «I. Ученіе. II. Исторія. III. Жизнь». У відділах II і III деякі розділи виключно стосуються до Київщини, як, напр., у від. II розділи: «Б. Историческія статьи о Кіевской епархіи. Г. Церкви и Соборы. Д. Лавра. Монастыри. З. Статьи по исторіи края и древностямъ церковнымъ» та інш. У відділі III «розділи: И. Епархіальная хроника. I. Народное образованіе». В кінці абеткові покажчики предметів, імен осіб та географічних місцевостей. Автора (С. И. Пономарева) названо в покажчику імен. Як передмову до цього покажчика, в «Кіев. Еп. Вѣд.» 1870 р. № 24, стр. 725—727 вміщено статтю [того ж таки С. И. Пономарева] під назвою «По поводу Указателя неофіціального Отдѣла Кіевскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей» за десятилѣтіе ихъ изданія. 1861—1870».

396. [...Указатель неофіціального отдѣла «Кіевскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей» за послѣднее двадцатипятилѣтіе. 1871—1895. К. Тип. Г. И. Корчакъ-Новицкаго 1896. (23×15). 153+11 стр.

2637 чч. Сист.-хронол. Покажчика авторів у кінці немає. Рец.: А. Л.—Кіевская Старина. 1896. № 11. Отд. II, стр. 64.

«Кіевскія Епарх. Вѣдомости» припинилися 1918 року. † Останній (відомий мені) № 1—14 (позначено 28. IV. 1918 р.) вийшов у складі самої офіційної частини. Далі замість них виходив «Кіевскій Епархіальн. Вѣстникъ» (№ 1 вийшов 2/15. V., останній № 23—17/30. VI. 1918 р.). До «Кіев. Еп. Вѣд.» після 1895 р. були тільки щорічні оглави (з 1902 до 1915 р. включно).

1861—Университетскія Извѣстія.

397. [...Указатель неофициальной части Университетских Известій. 1861—1872 гг.—Унив. Извѣстія. К. 1874. № 2. Прибавленіе. 28 стр.

Сист.-хронол. В кінці—«Списокъ личныхъ именъ, упоминаемыхъ въ Указателѣ».

398. [...Алфавитный указатель къ официальной части Университетскихъ Извѣстія за 1861—1872 гг.—Унив. Извѣстія. 1874. № 10. Стр. 1—40; № 11. Стр. 41—96; № 12. Стр. 97—144; 1875. № 1. Стр. 145—219; і окремо: ... К. 1875. (23,5×16). 219 стр.

399. [...Указатель къ неофициальной части Университетскихъ Извѣстія за 1861-77 годъ. —Унив. Извѣстія. 1878. № 1. Приложеніе. 44+1 нен. стр.; і окремо: ...К. Въ Университетской тип. 1878. (24, 5+16). 3 нен.+44+1 нен. стр.

Після передмови підпис: В. Иконниковъ.

400 [...Указатель къ неофициальной части Университетскихъ Извѣстія 1861—1883 г.—Унив. Извѣстія. 1884. № 8. Приложеніе. 4 нен+68 стр. Те саме в книзі: Историко-статистическія записки объ ученыхъ и учебно-вспомогательныхъ заведеніяхъ Ун-та св. Владимира. 1834—1884. К. 1884. 4 нен.+68 стр. [в кінці книги].

В «Истор.-стат. запискахъ», у статті В. С. Иконникова під заг. «Университетскія Извѣстія» (стр. 392—393) сказано, що покажчики чч. 397—400 склав він, В. С. Иконников. Покажчик ч. 400 увійшов також до складу ч. 402.

401. [...Указатель къ официальной части Университетскихъ Извѣстія. 1861—1884 гг.—Унив. Извѣстія. 1885. №№2—11. Стр. 2, нен. +(1—256); 1885. №№ 7, 12. Стр. 257—280; 1887. №№ 2—5. Стр. (281—336)+VIII; і окремо: ... К. Въ Университетской тип. (В. І. Завадзкаго). 1887. (26×18). 3 нен+336+VIII+1 нен. стр. Предметовий. Увійшов також до складу ч. 402.

402. [...Указатель къ «Университетскимъ Извѣстіямъ». 1861—1884 гг. К. Въ Университетской тип. (В. І. Завадзкаго). 1887. (26×18). 2 нен. + 366 + VIII + нен. + 68 + 4 [дополненія за 1884 г.] стр.

«Указатель» цей є сполучення під однією окладинкою покажчиків, занотованих у нашому списку під ч.ч. 400, 401.

403. [Козловскій, И. П.] Систематическій указатель къ Университетскимъ Извѣстіямъ за 1884—1896 гг. [часть неофициальная].—Унив. Извѣстія. 1898. № 8. Приложение. Стр. 1—62; і окремо: ...К. Тип. И. Ун-та св. Владимира Н. Г. Корчакъ-Новицкаго. 1898. (25,5×17, 5). 3 нен.+62 стр.

404. [Язвинскій, Ѳ. Я.] Систематическій указатель къ Университетскимъ Извѣстіямъ за 1861—1912 гг.—Унив. Извѣстія. 1913. №№ 9—12. Стр. 1—201+VIII; і окремо: ...К. Тип. Имп. Ун-та св. Владимира Акц. О-ва Н. Г. Корчакъ-Новицкаго. 1913. (26×18). VIII+201 стр.

Сист.; в межах відділу—за абеткою назов. Заведено також статті, що друкувалися в додатках до «Унив. Извѣстій», зокрема в «Сборникъ сочиненій студентоѵ Ун-та св. Владимира», вып. I—VIII. Рец.: В. П.—Україна. 1914. № 3. Стр. 115—118. В цій рецензії подано всі статті українознавчого характеру з «Унив. Извѣстій». «Унив. Извѣстія» припинилися р. 1919. Остання книга—за 1919 р. № 1—4.

1864.—Кієвлянинъ.

405. [Новицкій, И. П.] «Кієвлянинъ» подъ ред. Виталія Яковлевича Шульгина. (1864—1878). К. Въ Университетской тип. (І. І. Завадзкаго). 1880. (32×25). Портрет+2 нен.+II+19+III+IV стр.+166 стб. [на дві шпальти]. Частину тиражу надруковано в меншому форматі (24×17,5).

Показчик обіймає зміст газети за період життя В. Я. Шульгина. Складається він з 3-х частин: I. «Указатель систематическій». Складено його за дуже детальною, з численними підрозділами, системою. В багатьох розділах зібрано матеріал до окремих губернь (Кієвської, Волинської, Подільської, Полтавської, Чернігівської) і навіть до окремих міст та містечок. Авторів статей та заміток не позначено—подано тільки назви. II. «Алфавитъ подписей подъ статьями, замѣтками, сообщеніями и проч.» Стб. 139—160. (Назов статей не позначено). III. «Указатель мѣстностей, откуда помѣщались корреспонденціи». Стб. 160—166. Газета припинила своє існування 1919 року. Останнє число її (№ 82) вийшло 2. XII. за ст. стилем.

1870.—Записки Кієвскаго О-ва Естествоиспытателей.

406. Бобрецкій, Н. В. Записка о десятилѣтней дѣятельности Кієвскаго Общества Естествоиспытателей. (1869—1878). Составлена непременнымъ членомъ совѣта О-ва Н. В. Бобрецкимъ.—Записки Кієв. О-ва Естествоисп. Т. VI (2). Приложение къ протоколамъ Общихъ собраній. К. 1880. Стр. 37—49; і окремо, 13 стр.

На стр. 39—46 (у відбитці на стр. 3—10) подано списка статей, уміщених в тт. I—V «Записокъ Кієв. О-ва Естествоиспытателей», що вийшли протягом перших 10 років існування О-ва. Сист.-хронол.

407. [...Кіевское Общество Естествоиспытателей. (Записка, сообщенная Совѣтомъ Общества).—Историко-статистическія записки объ ученыхъ и учебно-вспомогательныхъ учрежденіяхъ Университета св. Владимира. 1834—1884. К. 1884. Стр. 36—48; і окремо.

На стр. 40—45 подано «Указатель статей и замѣтокъ, помѣщенныхъ в тт. I—VII (1870—1884) «Записокъ Кіев. О-ва Естествоиспытателей». Сист.-аб.

408. [...Записки Кіевского Общества Естествоиспытателей — Mémoires de la Société des naturalistes de Kiew. [Зміст томів I—VIII, вип. 1. 1870—1886].—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. IX, вып. 2. К. 1888. Стр. I—VI в кінці книги. I окремо.
Текст на 2 шпальти, рівнобіжно рос. та франц. мовами.

409. [...Записки Кіевского Общества Естествоиспытателей—Mémoires de la Société des naturalistes de Kiew. [Зміст за 35 років: тт. I—XX, вып. I. 1870—1905]. К. Тип. Имп. Ун-та св. Владимира Акц. О-ва печ. и изд. дѣла Н. Т. Корчакъ-Новицкаго. [Без року вид.]. (23,5×15,5). XV+1 нен. стр., без тит. листа й окл.
«Записки Кіев. О-ва Естествоисп.» було перервано 1917 р. на т. XXVI вип. I. Вони відродилися р. 1927 під назвою «Записки Київського Товариства Природознавців». Досі (до кінця 1929 р.) вийшов т. XXVII вип. 1—3.

1871.—Записки Кіев. Отдѣленія Имп. Рус. Техническаго О-ва.

410. [...Алфавитный указатель къ Запискамъ Кіевского Отдѣленія Имп. Русскаго Техническаго Общества по свеклосахарной промышленности за 1871-95 гг. [тт. I—XXV]. К. Тип. Имп. Ун-та св. Владимира. Акц. О-ва печ. и изд. дѣла Н. Т. Корчакъ-Новицкаго. 1905. 2 нен.+390+1 нен. стр. (Кіевское Отдѣленіе Имп. Русскаго Техническаго Общества. 1871-96 гг. Выпускъ 4. Приложение).

Предметовий. В кінці аб. покажчик прізвищ.

1873.—Записки Юго-Зап. Отдѣла Имп. Рус. Геогр. О-ва.

— [...Указатель къ изданиямъ Имп. Рус. Геогр. О-ва... съ 1846 по 1875.—Див. ч. 84.

Зміст «Записокъ» подано на стр. 140.

1878.—Чтенія въ Ист. О-вѣ Нестора Лѣтописца.

411. *Дашкевичъ, Н. П.* Историческая записка о возникновеніи и дѣятельности Историческаго О-ва Нестора Лѣтописца

по январь 1898 г.—Чтенія въ Истор. О-въ Нестора Лѣтописца. Кн. 13. К. 1899. Отд. I. Стр. 17—98.

На стр. 54—94, в розділі «Дѣятельность Истор. О-ва Нестора Лѣтописца» подано перелік доповідей, читаних в Т-ві, з позначенням видань, де їх було надруковано. Охоплено таким чином і зміст тт. I—XI «Чтеніи въ О-въ Нестора Лѣтописца», що вийшли за 25 років. Стаття Н. П. Дашкевича увійшла до складу окремої відб. під н.: Д а ш к е в и ч ъ Н. П. 25-лѣтіе Историческаго О-ва Нестора Лѣтописца. Историческ очерк. К. 1899.

1882.—И н ж е н е р ь.

412. [...Десятилѣтіе. 1882-X-1891. «Инженеръ». Алфавитный указатель статей и авторовъ за 1882—1891 г. К. Тип. Выс. Утв. Т-ва печ. дѣла и торг. И. Н. Кушнеревъ и К-о въ Москвѣ. Кіев. отдѣленіе. 1892. (31×23,5). 52 стр., без тит. листа Ц. 1 р.50 к.

Перед текстом назва: Алфавитно-предметный указатель всѣхъ статей, помѣщенныхъ въ журналѣ «Инженеръ» въ теченіи десятилѣтія съ 1882 по 1891 г. включительно.

1882.—Кіевская Старина.

413. [...Справочный указатель статей и замѣтокъ, помѣщенныхъ въ журналѣ «Кіевская Старина» за 1882—1887 г:г. [К. 1888]. (24×15,5). 2 нен.+LXXX+1 нен. стр.—Кіев. Старина. 1888. Т. XX, № 1—3. Приложение.

Сист. Є між іншим розділ (стр. VIII—XI): «IV. Кіевъ и его учреждения: а) Археологія. б) Топографія. в) Къ исторіи города, церквей и монастырей. г) Общественная жизнь и нравы. д) Просвѣщеніе. е) Самоуправленіе».

414. *Калашъ, В.* Къ малорусской библиографіи. «Кіевская Старина». [Реестр статей].—Этнограф. Обзорѣніе. М. 1892. Кн. 2-3 (XIII-XIV). Отд. II. Стр. 63—66.

Хронол. 1882—1886. Реестра не закінчено, хоча продовження його й було обіцяно.

415. [...Библиографическій указатель «Кіевской Старины» за первое десятилѣтіе. (1882—1891 гг.) К. Тип. Г. Т. Корчакъ-Новицкаго. 1893. (24×15,5). 108+4 нен. стр.—Кіев. Старина. 1893. Приложение къ №№ 3—7, 11—12.

Сист. В кінці—абетка імен, осіб та місцевостей.

416. *Павловскій, И. Ф. Щепотьевъ, В. А., Чигиринцевъ, Б. Д.* Систематическій указатель журнала «Кіевская Старина» (1882—1906) [и «Україна» 1907 р.]. Составленъ И. Ф. Павловскимъ, В. А. Щепотьевымъ и студентомъ Кіев. Университета Б. Д. Чигиринцевымъ. Полтава. Изд. Полтав. Уч. Арх. Комиссіи. Элект. тип. Г. И. Маркевича. 1911. (24×17). 6 нен.+219 стр.

Сист.-аб. В кінці абетка авторів. Рец.: В. Дорошенко. Систематичний покажчик до «Київської Старини» і «України». Кригічна оцінка, поправки й доповнення.—Записки Наук. Т-ва ім. Шевченка. Т. СІХ. Львів. 1912. Кн. III. Стр. 166—177. Тепер Полтавське Наукове при УАН Товариство готує до друку нове видання покажчика до «Київ. Старини».

1884.—Журналь Элементарной Математики.
1886.—Вѣстникъ Опытной Физики и Элементарной Математики.

— Покажчики див. в «Херсонщині» під ч.ч. 887, 888.

1890.—Ежегодникъ Коллегіи Павла Галагана.

417. [...Оглавление статей, помѣщенныхъ въ изданіяхъ Коллегіи Павла Галагана «Отчетъ» и «Ежегодникъ» съ 1890 г.—Ежегодникъ Коллегіи Павла Галагана. Годъ 9. (1903-1904). К. 1904. Стр. 74—78.

Останній річник «Ежегодника» (18-й, за 1912-13 навч. р.) вийшов 1916 р.

1893.—Вѣстникъ Голубинаго Спорта.

418. *Вольфъ, Н. Х. Оглавление журнала «Вѣстникъ Голубинаго Спорта». 1893—1901 г. К. 1902. 47 стр.

Позначено за вказівкою Н. А. Королева.

1896.—Миссіонерское Обзорѣніе.

419. Смолинъ, І. Справочный указатель къ журналу «Миссіонерское Обзорѣніе». За первое пятилѣтіе его изданія. 1896—1900. Діаконъ І. Смолинъ. СПБ. Типо-лит. В. В. Комарова. 1901. (20×14). X+92+4 стр.

Журнал виходив у Києві тільки до 1898 р. вкл., далі (з 1899 до 1917 р.)— в Ленінграді.

1900.—Физическое Обзорѣніе.

420. [...Содержаніе первыхъ шести томовъ «Физическаго Обзорѣнія. [1900—1905 гг.]—Физ. Обзорѣніе. Т. VII. К. 1907. № 1. Стр. II—IV (на початку №-ра).

Журнал за 1900—1905 р.р. виходив у Варшаві; з 1906 до 1917 р.— в Києві, де й припинився на № 4-му 1917 р.

421. [...Предметный указатель содержанія одиннадцати томовъ «Физическаго Обзорѣнія». 1900—1910.—Именной указатель

статей одинадцяти томовъ «Физическаго Обзорѣнія». 1900—1910 гг.—Физ. Обзорѣніе. Т. XI. К. 1910. № 6 Стр. I—XV (в кінці зшитка).

І окремо під назвою: Физическое Обзорѣніе. Журналъ, основанный заслуженнымъ профессоромъ П. А. Зиловымъ и издаваемый проф. Г. Г. Деметцомъ. Систематическій и именной указатель статей въ журналѣ съ 1900 г. по 1910 г. включительно. К. Тип. С. В. Кульженко. 1910. (22×14). 2 нен.+XV+1 нен. стр.

Такі само «Указатели» до раніших річників було вміщено і при попередніх томах, а саме за 1900—1909 рр.—Физ. Обзорѣніе. Т. X. К. 1909. № 6. Стр. I—XIII (в кінці зшитка); за 1900—1908 рр.—Физ. Обзор. Т. IX. К. 1908. № 6. Стр. I—XI (в кінці зшитка); за 1900—1907 рр.—Физ. Обзор. Т. VIII. К. 1907. № 6. Стр. I—VIII; окремих відбиток не було.

422. [...]Предметный указатель содержания «Физическаго Обзорѣнія» 1910—1916 гг.—Физ. Обзорѣніе. Т. XVII. К. 1916. № 6. Стр. 295—300.

Такі самі «Указатели» до попередніх річників, починаючи з 1910 р. було вміщено й при інших томах, а саме: за 1910—1915 р.р.—Физ. Обзор. Т. XVI. К. 1915. № 6. Стр. 319—324; за 1910—1914 р.р.—Физ. Обзор. Т. XV. К. 1914. № 6. Стр. 384—388; за 1910—1913 р.р.—Физ. Обзор. Т. XIV. К. 1913. № 6. Стр. 380—384; за 1910—1912 р.р.—Физ. Обзор. Т. XIII. К. 1912. № 6. Стр. I—IV (в кінці зшитка). за 1910—1911 р.р.—Физ. Обзор. Т. XII. К. 1911. № 6. Стр. I—III (в кінці зшитка).

1907.—Врачебно-Санитарная Хроника
Кіевской губ.

423. Аркановъ, С. Указатель «Врачебно-Санитарной Хроники Кіевской губерніи» за 1907—1914 годы.—Врач.-Сан. Хроника Кіев. губ. Годъ X. 1916 № 1—6. [Вийшла в 1918 р.]. Стр. 196—230. І окремо: ...К. Тип. Кіев. Губ. Земства. 1918. (45,5×17,5). 2 нен.+35 стр. (Кіевское Губернское Земство. Санитарное юро).

Сист. В кінці—абетковий покажчик авторів.

1909.—Вегетаріанское Обзорѣніе.

424. [...]За 6 лѣтъ. Указатель статей, помѣщенныхъ въ журналѣ «Вегетаріанское Обзорѣніе» съ 1909 г. по 1914 г. включительно.—Вегет. Обзорѣніе. К. 1914. № 10 (декабрь). 20 стр. (на 2 шпальти) окр. пагінаціі.

Окрема відбитка має назву: Вегетаріанское Обзорѣніе. Единственный вегетаріанскій журналъ въ Россіи. Указатель книгъ по вегетаріанскимъ и другимъ вопросамъ.—Указатель статей, помѣщенныхъ въ журналѣ «Вегетаріанское Обзорѣніе» за 6 лѣтъ (съ 1909 г. по 1914 г. включительно). К. Польская тип. (26×17). 23 стр. Ц. 25 коп. «Указатель статей» вміщено на стр. 4—23 (За вказівкою Н. А. Королева). Сист.-хронол.

1909.—Духовная Бесѣда.

425. *Линчевскій, А., свящ.* Указатель хронологической, систематической и алфавитно-предметной понятий, заключающихся въ словахъ, бесѣдахъ, поученіяхъ и статьяхъ, помещенныхъ въ журналъ «Духовная Бесѣда» за первое 5-лѣтіе его существованія (съ 1909—1913). Вып. 1. К. 1914. (24×16). 64 стр. Ц. 50 коп.

1909.—Извѣстія Кіевскаго Коммерческаго Института.

426. *Теремиць, Д.* Абетковий покажчик до «Известий Киевского Коммерческаго Института». [Кн. 1—XXXIII. 1909—1919 г.].—Наукові Записки Київ. Ін-ту Народнього Господарства Т. IX. К. 1928. Стр. 183—187.

1910.—Світло.

427. [...Покажчик статей, видрукованих у перших двох річниках журналу «Світло» (вересень 1910 р.—травень 1912 р.).—Світло. К. 1911—12. № 9 [Травень 1912 р.]. Стр. 95—103. І окремо: ...К. Друк. 1-ої Друк. Спілки. 1912. (22×15,5). 16 стр. Без окладинки.

Продовженням цього покажчика був оглав за наступний 1912—13 р.—Світло. 1913 р. № 9. Часопис було припинено 1914 р. на № 8-му (1913-14 р.).

1921.—Журнал Киевского Губэкоосо
(потім Местное Хозяйство).

428. [...Перечень статей, помещенных в «Журнале Киевского Губэкоосо» и «Местное Хозяйство» за время X. 1921—IX. 1925.—Местное Хозяйство. К. 1925. № 2 (44).—Стр. 117—131.

Покажчик обіймає видання: Журнал Киевского Губэкоосо №№ 1—18 (сентябрь 1921—сентябрь 1923) і Местное Хозяйство №№ 19—42 (сентябрь 1923—сентябрь 1925). Див. з приводу появи цього покажчика статтю про журнал: В. Л а н д о. На літературно-господарчому фронті.—Пролет. Правда. К. 1926. Травня 18. № 111 (1421).

1922.—Статистический Бюллетень.

429. [...Систематический указатель статей, помещенных в «Статистическом Бюллетене» Киев. Губ. Стат. Бюро за период с 1 января 1922 года по апрель 1925 года. Статистический Бюллетень. К. 1925. № 6—7. Стр. 120—126.

Покажчик обіймає весь період, коли часопис видавало Київ. Губ. Стат. Бюро (всього вийшло 35 чч.). Далі журнал виходить як видання Округового Стат. Бюро, за зміненою програмою, під назвою «Статистичний Бюлетень».

015 БІБЛІОГРАФІЯ ВИДАНЬ, ДРУК. НА КИЇВЩИНІ.

430. *Иконниковъ, В. С.* Университетская типографія.—Историко-статистическія записки объ ученыхъ и учебно-вспомогательныхъ учрежденіяхъ Имп. Университета св. Владимира. Изданы подъ ред. проф. В. С. Иконникова. К. 1884. Стр. 341—363.

На стор. 348-355 подано: «Перечень изданій, поступившихъ въ Типографію Университета и отпечатанныхъ въ ней съ 1838 по 1850 [исключительно] годъ». 140 назов. Хронол. На стор. 362-363—«Важнѣйшія изданія, печатанныя съ 1850 по 1879 г.». 28 назов. Без порядку.

431. *Сидоровъ, А. А.* Печать и печатное дѣло въ Юго-Западномъ Краѣ. (Историческій очеркъ).—Правительственный Вѣстникъ. СПб. 1905. №№ 171, 173, 174. І окремо: ...СПБ. Тип. Мин. Внутр. Дѣль. 1905. (19×13). 21 стр.

Подано також історію періодичної преси й перелік її органів на Київщині, Волині й Поділлі.

016 БІБЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ ПРО КИЇВЩИНУ.

016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання.

— [...Списокъ книгамъ, изданнымъ о Києвъ.—Див. ч. 485.

— *Закревскій, Н.* Описаніе Києва.—Див. ч. 486.

— *Пенкина, З.* Полѣсье.—Див. ч. 145.

432. [...Каталогъ Киевской Публичной Библиотеки (1866—1887). К. 1888.

Розділ ІХ—«Исторія Киевской губерніи». Стр. 25—27, 91. 60 назов. Аб. авт. Деякі (23 назви) не заведено до пізніших каталогів (див. за списком ч. 407). З приводу цього каталога В. Горленко між іншим каже: «Не можна не відзначити бідности того відділу, що на його поповнення треба було б звернути особливу увагу. Це—відділ, що в каталозі названо «Исторіей Киевской губерніи», тобто присвячений Києву та Київській землі. Перелік книг, що належать до цього відділу, займає в каталозі менше ніж дві сторінки... Тут бракує найкапітальніших праць. Проте література про Київ та Київщину величезна, і де-ж вона повинна бути зібрана, як не в громадській б-ці «матери городовъ русскихъ». Б-ка, скоро вона стане в кращі умови, повинна обов'язково зібрати в себе повну колекцію всіх книг, виданих у Києві; всіх часописів та брошур, що будь-коли в ньому виходили. Таких книг та видань найчастіше неможна дістати як раз у Києві. В бібліотечі Києво-Печерської Лаври немає величезної більшости книжок, надрукованих славетною Печерською друкарнею. Як що Київ. Публ. Б-ка і згодом не спроможеться поповнити цю прогалину, то вона не повинна гаяти часу і мусить тепер же збирати Київську літературу гражданського друку». (В. Г. Киевская Публичная Библиотека.—Київ. Старина. 1888. № 8. Стр. 31). Ця

характеристика того, в якому стані перебуває збирання Київської літератури, в основному зостається правдива й до наших часів.

433. [...Каталогъ книгъ Киевской Городской Публичной Библиотеки Отдѣла имени Вл. М. Юзефовича. К. 1899.

«Розділ IX—«Исторія Києва и Киевской губерніи». Стр. 53—54. 25 назов. Аб. авт.

434. [*Ярославскій, С. Г. и Шерминскій, М. И.*] Каталогъ Киевской Городской Публичной Библиотеки. [Основной]. 1866—1903. Первое дополненіе. 1904—1909. К. 1904, 1910.

В основному каталозі є розділ X «Исторія Києва и Киевской земли (губерніи)» на стр. 291—302. Коло 150 назов. Аб. авт. Передрук цього розділу див. під ч. 491. В «Дополненіи» цей розділ міститься на стр. 92—94. 34 назви. Аб. авт. Далі каталоги Библиотеки в світ не виходили; в Публічній Библиотеці було продовження, друкване на машинці. В цьому продовженні до розділу «Исторія Києва»... було занесено 44 книжки, що вийшли до 1914 р. вкл.

435. [*Михаиль, игум.*] Систематическій каталогъ книгъ библиотеки высокопреосвященнаго Флавіана, митрополита Киевскаго и Галицкаго. [6 книг: основний каталог, до половини 1910 р., і 5 доповнень під заголовком: «Книги поступившія въ б-ку за 1911 г.»; «...за 1912 г.»; «...за 1913 г.»; «...за 1914 г.»]. К. 1910—1915.

Розділ «Исторія и описаніе Києва, святынь Киевскихъ и Киевской Епархіи» вміщено в «Системат. Каталогъ» (основному—К. 1910) на стр. 399-404—чч. 5515-5589; та в додаткових: за 1910 р. (К. 1911) на стр. 24—чч. 8521-8523; за 1911 г. (К. 1912) на стор. 29, чч. 9057—9058; за 1912 г. (К. 1913) на стр. 25—ч. 9660; за 1913 г. (К. 1914) на стр. 21—чч. 10302-10303; за 1914 г. (К. 1915) на стр. 24,—чч. 10962—10964. Разом у всіх випусках у розділі Києва до 83 назов.

436. *Михаиль, игум.* Каталогъ библиотеки Киево-Печерской лавры. Составилъ игумень Михайль. Т. 2-й. К. 1912.

Розділ: «Описаніе Києва и Киевскихъ святынь» на стор. 181—183. 70 чч. Б-ка Киево-Печ. Лаври разом з б-кою митр. Флавіана нині становить відділ Всенародньої Библиотеки України при ВУАН.

437. *Субочъ, В. Ф.* Каталогъ книгъ фундаментальной библиотеки Имп. Александровской Киевской Гимназии. К. 1912.

На стр. 353-356—«Мѣстный отдѣлъ»; — чч. 5389-5435. «Місцевий відділ» склали р. 1870 спеціально набуті твори з історії та етнографії «Юго-Западного Края» (див. наступне ч. 438, стор. 39).

438. [*Субочъ, В. Ф.*] Дополненія къ каталогу книгъ фундаментальной библиотеки Имп. Александровской Киевской Гимназии. I. Описаніе рукописей. II. Краткій очеркъ исторіи фундаментальной библиотеки. III. Каталогъ книгъ, приобрѣтенныхъ въ 1912-1913 уч. г. К. 1913.

На стр. 105—108.—«Мѣстный Отдѣлъ»;—чч. 1641—1653. *Библиотека Київської 1-ої гімназії увійшла до складу Всенародньої Б-ки України, де зберігається як окреме ціле.

439. *Қистяковський, В. В.* Київ в географических екскурсиях и цифрах. Пособие для организации исследовательской работы в школе. К. Гос. Изд. Украины. 1925.

На стор. 153—161 подано «Некоторые важнейшие общедоступные источники по экскурсионному делу вообще и Киеву в частности». До Києва—37 книжок та 6 планів; з анотаціями.

440. *Лукомский, Г. К.* Библиография по Киеву. Составил Г. К. Лукомский. Paris. [Soc. Anon. Imprimerie de Navarre]. 1925. (15×12). 27 стр.

Коло 230 назов, переважно з мистецтва, церковної старовини та історії Києва. Матеріал дуже випадковий та неловний. Аб. авт. Див. рец.: Я. Полонскій.—Временникъ О-ва Любителей Русской Книги. Кн. II. Парижъ. 1928. Стр. 101—103.

441. [...Уманщина. Краєзнавчий збірник. Під редакцією Ст. Окр. Інспектора Народної Освіти Скуратівського Д. М. [Умань]. Вид. Уманського Окр. ІНО. [1927].

Подано бібліографію до статей:

а) *Безвєнглинський, Б.* Географічно-природничий нарис Уманщини. На стр. 207—208 до нього: «Бібліографічний покажчик». 38 чч. За словами автора, «наведений список, звичайно, не повний, але головні відомості в зазначеній літературі є».

б) *Любочка, М.* Грунти Уманщини (Утворення, властивості та розміщення ґрунтів Уманщини). На стр. 54 є «Список літератури, що нею користувався автор при складанні цього нарису». 12 чч., з них безпосередньо до Уманщини—4 чч.

в) *Цешковський, В.* Рослиність Уманщини. На стр. 87 є «Література, яка використана була»... 6 чч., з них до Уманщини безпосередньо—1 ч.

442. *Базилевич, В.* Київ. [Істор. нарис].—Київ. Довідна Книга. К. Вид. «Пролетарська Правда». 1929.

На стр. 14—16 подано «Літературу про Київ». 14 назов.

016 : 352 М і с т е в е н н о с п о д а р с т в о .

442а. *Карцева, Н.* Київський міський ломбард.—Праці Комісії для вивчення фінансових справ. Вип. 5. К. 1929. Стр. 189—222. (Збірник Соц.-Економ. Від. ВУАН. № 28).

На стр. 222 є «Література й матеріали». 27 назов.

016 : 37 О с в і т а .

443. *Петров, М.* Київська Академія (з нагоди минулого 300-ліття її існування).—Записки Істор.-Філ. Відділу УАН. Кн. 1. К. 1919. Стр. 1—17.

На стр. 15—17 подано «Список важніших студій та статей з історії Київської Академії (в алфавітному порядку)». 32 назви.

016: 5 Природа.

444. Бунге, Н. Отчетъ объ учрежденіи и о дѣйствіяхъ Комиссіи [для описанія губерній Кіевскаго Учебнаго Округа] по 1-е мая 1853 года, составленный ученымъ секретаремъ Н. Бунге.—Труды Комиссіи, Выс. учр. при Имп. Ун-тѣ св. Владиміра для описанія губерній Кіев. Учеб. Округа. Т. II. К. 1853. 64 стр. окр. пагінаціі.

* На стр. 56 подано літературу про природу губернь Кіівської шкільної округи. 14 назов (геогнозія—6 назов; ботаника—5 назов; зоологія—3 назви). Літературу цю подав проф. Р. Э. Траутфеттер.

445. Роговичъ, А. Библиографическій указатель по естественной исторіи губерній Кіевскаго Учебнаго округа: Волынской, Подольской, Кіевской, Полтавской и Черниговской.—Записки Юго-Зап. Отдѣла Имп. Рус. Геогр. О-ва. Т. II, за 1874 годъ. К. 1875. Стр. 275—287.

Сист. Розділи: «А. По минералогіи, геогнозіи и палеонтологіи» 83 назви. Хронол. 1802—1875. «Б. По ботаникѣ» 46 назов. Хронол. 1556—1869. «В. По зоологіи» 31 назва. Хронол. 1573—1862. За оцінкою Радкевича (ч. 449, стр. 287) покажчик Роговича в геологічній своїй частині, як і покажчик Долинського (ч. 448) «представляет простую перепечатку указателя Барбот-де-Марни [за нашим списком ч. 148] с небольшими лишь дополнениями и в общем неудовлетворителен», тоді як за словами П. А. Тутковського «этот первый опыт библиографии [Роговича] отличается достаточной для того времени полнотой (больше, чем указатель Радкевича) и очень полезен для справок» (див. покажчик за нашим списком ч. 152, в ньому № 341).

446. Шарлеманъ, [Н. В.]. Краткій путеводитель по Кіеву и его окрестностямъ для естественно-историческихъ экскурсій. К. Изд. Кіев. Орнитолог. О-ва им. К. І. Кесслера. 1916.

На стр. 47—52 подано «Главнѣйшую литературу о природѣ окрестностей Кіева». Сист. Розділи: «Зоологія». 61 назва. «Ботаника». 4 назви. Разом 65 назов. Крім того, при окремих розділах—бібліогр. примітки під рядками. В укр. вид.—М. Шарлеманъ. По Кіеву і його околицях. Короткий провідник для природничих экскурсій. К. ДВУ. 1921. 48 стр.—окремого покажчика немає; примітки під рядками поширено й доповнено.

016 : [55+56] Геологія. Палеонтологія.

447. Роговичъ, А. Замѣтка о мѣстонахожденіяхъ костей ископаемыхъ млекопитающихъ животныхъ въ Юго-Западной Россіи.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. IV (I). Вып. I. К. 1875. Стр. 33—45.

На стр. 33—35 подано списка праць, «въ которыхъ находятся болѣе подробныя указанія объ остаткахъ ископаемыхъ млекопитающихъ Юго-Зап. Россіи». 17 ч.ч. Хронол. 1821—1871; з анотаціями. Увійшов, (з пропуском двох праць—чч. 3 та 16) до попереднього покажчика ч. 445.

448. *Долинскій, Л.* Библиографическій указатель сочиненій по геології Юго-Западнаго Горнаго Округа, представленныхъ на Одесскую сельско-хозяйственную и фабрично-заводскую выставку в 1884 году.—Записки Имп. О-ва Сел. Хоз. Южной Рос-сії. Одесса. 1885. № 3. Стр. 152—161.

Цього покажчика передруковано в кінці брошури: *Д о л и н с к і й, Л.* Горный Отдѣль на Одесской сельско-хоз. и фабрично-заводской выставкѣ въ 1884 г. Одесса. 1885. Стр. 32—41.

За словами Радкевича (ч. 449), покажчик цей є передрук з праці Барбот-де-Марні (ч. 148) з незначними додатками. До складу «Юго-Зап. Горнаго округа» належали губернії: Херсонська, Київська, Волинська, Подільська й Чернігівська.

449. *Радкевичъ, Г.* Библиографическій указатель литературы по геології губерній Кіевскаго Учебнаго Округа: Кіевской, Волинской, Подольской, Черниговской и Полтавской.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. XIV. Вып. 2. К. 1897. Стр. 285—357. I окремо: ...К. 1896. (24 × 16). 2 нен. + 73 + II стр.

517 чч. Хронол. 1721—1895 екл.; з анотаціями. Автор використав цілу низку бібліографічних праць, що їх перераховує в передмові (деякі з них увійшли до нашого списка, а саме: Барбот-де-Марні, за нашим списком, ч. 148, Малевскій ч. 528, Долинскій ч. 448, Роговичъ ч. 445, Армашевскій ч. 1035, Морозевичъ ч. 149, Соболевъ ч. 530, Рус. Геол. Б-ка ч. 49, Указатель по естест. наукамъ ч. 47). Крім праць з геології губернь, що входять до Київ. шк. Округи, подано також важливіші роботи з геології місцевостей, що з цими губернями межують (Басарабія, Полісся. Сх. Галичина, Херсонщина, Люблинська губ.). Заведено й компілятивні та популярні статті і статті технічного змісту. Мало не все описано *de visu*. В кінці подано покажчики місцевостей (губерень та повітів), предметів та авторів. Рец.—Кіев. Старина. 1896. № 6. Стр. 109—110. За оцінку П. А. Тутковського, «указатель этот далеко не может бытъ назван полным, и пользоваться поэтому им нужно с осторожностью» (див. покажчик ч. 152 за нашим списком, в ньому № 602).

450. *Тарасенко, В.* О горныхъ породахъ семейства Габбро изъ Радомысльскаго и Житомирскаго уѣздовъ Кіевской и Волинской губерній.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. XV. Вып. 1. К. 1896.

У вступі, на стр. 1—10 подано «Обзоръ литературы». 17 чч. Хронол. 1840—1893.

451. *Armashevski, P.* Esquisse géologique de la ville de Kiew.—Guide des excursions du VII Congrès Géologique International. SPB. [Вид. Геолог. Комітету]. 1897. XXI: Excursion au Sud de la Russie. (Variete C), par N. S o k o l o w e t P. A r m a s h e v s k i. 40 p.p. [окр. пагінаці].

На стр. 15—16 є бібліографія. 11 назов. Хронол. 1860—1896.

— *Тутковскій, П.* Конечныя морены въ Южномъ Полѣсьѣ.—Див. ч. 151.

452. *Феофилактовъ, К. М.* Введение въ геологическое описание Киевской губернии. Краткій историческій очеркъ геологическихъ изслѣдованій г. Киева и Киевской губернии. По черновымъ матеріаламъ автора обработалъ П. Тутковскій.—Записки Киев. Об-ва Естествоисп. Т. XIX. К. 1905. Стр. 19—49. I окремо... К. 1902 [4]. 2 нен+II+29 стр.

Близько 40 назов. Хронол. огляд праць за 1806—1876 р.р. В кінці (стр. 46—49) є «Списокъ работъ по геології Киевской губернии, намѣченныхъ К. М. Феофилактовымъ для историческаго обзора, но еще не внесенныхъ въ этотъ обзоръ». 37 назов. Хронол. 1829—1875.

— *Тутковскій, П. А.* Библиогр. обзоръ литературы по геології и физической географіи Центр. и Южн. Полѣсья.—Див. ч. 152.

— *Тутковскій, П. А.* Краткій гидрографич. очеркъ Центр. и Южн. Полѣсья.—Див. ч. 153.

453. *Лучицкій, В. И.* Матеріалы по петрографіи юга Россіи. Часть I. Рапакиви Киевской губернии и породы, его сопровождающія.—Извѣстія Варшав. Политехн. Ин-та. 1911 Вып. I. Стр. 1-96; 1912. Вып. I. Стр. 97—332.

Глава I. Обзоръ литературы. Стр. 3—31. Коло 60 назов. Хронол. 1806—1910.

453а. *Чирвинскій, П. Н.* Геологическій путеводитель по Киеву и его окрестностямъ.—Природа Украины. Вып. 1. К. 1911. Стр. 15—67. I окремо.

Праці з геології Києва та його околиць наведено у вступі, стр. 16—17 (7 назов), в кінці [стр. 67], та в тексті під рядками.

— *Тутковскій, П. А.* Орографич. очеркъ Центр. и Южн. Полѣсья.—Див. ч. 160.

454. *Фаасъ, А. В.* Очеркъ мѣсторожденій ископаемаго угля въ губерніяхъ Юго-Западныхъ, Новороссійскихъ [за виняткомъ Донецького басейну й Крима], Малороссійскихъ [за виняткомъ східньої частини Харк. губ.], Бѣлорусскихъ и Литовскихъ.—Очеркъ мѣсторожденій ископаемыхъ углей Россіи. СПб. Изд. Геологич. Комитета. 1913. Стр. 111—234.

При збиранні літературного матеріалу автор використав відповідну частину рукописного карткового покажчика кориснихъ копалин, складеного в Геолог. Комитеті ще в 1897—98 р., а такожъ бібліографічні праці: 1) Русская Геологическая Библиотека. Вып. 1—13 [за нашимъ спискомъ див. ч. 49], 2) Радкевича [ч. 449], 3) Тутковського [ч. 152]. Подано окремі бібліографічні списки для Басарабії, Волині, Катеринославщини, Поділля, Таврії, «Малороссіи» (= Полтавщині, Харківщині, Чернігівщині) та Київщини; до останньої стосуються «Списокъ главнѣйшей литературы по бурюугольнымъ мѣсторожденіямъ Киевской губернии» на стр. 132—135. 62 чч. Хронол. 1840—1912. Покажчики для іншихъ місцевостей див. у відповіднихъ розділахъ, що стосуються до цихъ місцевостей.

— *Ласкаревъ, В. Д.* Геологическія изслѣдованія въ Юго-Западной Россіи.—Див. ч. 162.

455. *Чирвинскій, В. Н.* Матеріалы къ познанію химическаго и петрографическаго состава ледниковыхъ отложений Юго-Западной Россіи въ связи съ вопросомъ о движеніи ледниковаго покрова.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. XXIV. Вып. 2—3. К. 1914. II+2 нен.+344 стр.

На стр. 6—28 є «Обзоръ литературы по губерніямъ Кіевской, Волынской, Черниговской и Юго-Восточной части Гродненской» [относящейся только къ вопросу работы]. 55 назов. Хронол. 1868—1913.

456. *Тутковскій, П. А.* Объяснительная записка къ справочной картѣ строительныхъ матеріаловъ и другихъ полезныхъ ископаемыхъ въ предѣлахъ праваго побережья р. Днѣпра въ 30 и 31 листахъ 10 верстной карты Европейской Россіи. [На окл. назва: Карта-справочникъ строительныхъ матеріаловъ по Западному фронту. Листъ 30—31 (Мозырь, Кіевъ, Тараша)] П. Изд. Комитета Военно-техн. Помощи Объединенныхъ Науч. и Техн. Организаций. 1916.

На стр. 17—19 є «Списокъ главнѣйшей литературы по геології и полезнымъ ископаемымъ 30 и 31 листовъ». 44 чч.; з них чч. 1-20—праці різнихъ авторівъ від 1851—1903 рр.; чч. 21-44—праці П. А. Тутковського, від 1885—1915 рр.

457. *Гинзбургъ, И. И.* Объяснительная записка къ справочной картѣ природныхъ красящихъ матеріаловъ Кіевской губерніи. [На окл. назва: Карта-справочникъ естественныхъ красящихъ и строительныхъ матеріаловъ Кіевской губерніи]. П. Изд. Комитета Военно-техн. Помощи Объединенныхъ Науч. и Техн. Организаций. 1917.

На стр. 20—21 подано «Списокъ литературы» [з геології Київської губ.]. 19 назов.

458. *Чирвинскій, Вл.* Химическій составъ колонны осадочныхъ породъ г. Кіева.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. XXVI. Вып. 1. К. 1917. Стр. 55—82.

На стр. 75—79 є «Главнѣйшая литература по геології Кіева и его окрестностей». 72 назви. Хронол. 1840—1916.

459. *Чирвинскій, В. Н.* Фосфориты Украйны. П. 1919. (Матеріалы Комиссіи изучения естественныхъ производительныхъ силъ Россіи. № 30).

На стр. 29—30 в примітці позначено літературу про фосфорити Київщини. Близько 20 назов. Хронол. 1870—1913.

— *Безбородько, М. І.* Кристалічні породи Київщини...—Див. ч. 537.

460. *Тутковскій, П. А.* Кам'яні будівельні матеріали Київщини (головні родовища і каменярні на Київщині).—[В книзі:]

Тутковський, П. А. і Симинський, К. К. Кам'яні будівельні матеріяли Київщини. К. 1925. Стр. 3—91. (Труды Фізично-Математичного Відділу УАН. Т. I. Вип. 6 [!має бути 7]).

На стр. 89-91 є «Спис головної літератури». 56 чч. Аб. авт. «Література» до статті К. Симинського—«Механічні властивості кам'яних будівельних матеріялів Київщини» (стр. 93—103) на стр. 101—103,—загальна, і безпосередньо до Київщини не стосується.

461. *Чирвинский, В.* Геологический путеводитель по Киеву. К. [Вид. Укр. Відділу Геолог. Комітету]. 1926. (Второй Всесоюзный С'езд Геологов).

На стр. 3-4 є «Література». 15 чч. Хронол. 1860—1926. Подано тільки головні праці, з відсилкою до великого покажчика цього самого автора (за нашим списком ч. 458).

462. *Резниченко, В.* В горах и кручах Каневской дислокации. (Геологический путеводитель). К. [Вид. Укр. Відділу Геолог. Комітету]. 1926. (Второй Всесоюзный С'езд Геологов).

На стр. 81-83 є «Література». 59 чч., в порядку цитатії.

463. *Соболев, Д.* Природа Каневских дислокаций.—Bulletin de la Soc. des Natur. de Moscou. Бюллетень Моск. О-ва Испытателей Природы. Т. XXXIV. Отделение Геологии. Т. IV. № 3—4. М. 1926. Стр. 195—213.

На стр. 213—«Література». 12 чч.

— *Любочка М.* Грунти Уманщини.—Див. ч. 441.

464. *Василенко, П.* Бурштини Київщини.—Труди Укр. Науково-Досл. Геолог. Інституту. Т. II. К. 1928. Стр. 179—203.

На стор. 180—181 подано хронол. огляд праць про бурштини на Україні, зокрема на Волині та на Київщині. 1721—1911 р.р. 18 назов. На стр. 200—203є Література. Аб. авт. 82 чч.

465. *Різниченко, В.* Канівські гори, їх будова, вік та походження.—Труди Укр. Науково-Досл. Геолог. Інституту. Т. I. Вип. 1. К. 1928. Стр. 3—129.

На стр. 126—129 є Список літератури. Аб. авт. 79 чч. Окрема відбитка має назву: Р і з н и ч е н к о, В. По ярах та кручах Канівських гір. ДВУ. К. 1928.

466. *Сводовський, В. К.* Катеринопільське родовище бурого вугілля на Уманщині. (Коротка інформація).—Господарство України. X. 1929. № 5. Стр. 152—155.

—На стр. 152 є література. 7 чч.

466а. *Ткачук, В.* Гідрогеологічний нарис долини р. Гірського Тикичу на Уманщині.—Вісти Наук.-Досл. Ін-ту Водного Госп. України. Т. III, вип. 1. К. 1929. Стр. 82—108.

На стр. 107 є «Література». 11 чч.

016 : 57 Антропологія.

467. *Ткач, М.* Антропометричні поміри людности села Бондарової на Шевченківщині. Матеріяли до антропології України.— Антропологія. Річник II. 1928. К. 1929. Стр. 70—104.

На стр. 88 є література. 7 назов.

016 : 58 Флора.

468. *Траутфеттер, Р.* Історія изслѣдованія флоры губерній Київскаго Учебнаго Округа и література, къ ней относящаяся.—Труды Коммисіи, Выс. учр. при Имп. Ун-тѣ св. Владимира для описанія губерній Київ. Учеб. Округа. Т. III. К. 1855. 2 нен.+11 стр. (окр. пагінаціі).

Критичний огляд 33 праць. Хронол. 1556—1855.

469. *Шмальгаузенъ, Ив.* Флора Юго-Западной Россіи, т.-е. губерній Київской, Волынской, Подольской, Полтавской, Черниговской и смежныхъ мѣстностей. Руководство для опредѣленія семянныхъ и высшихъ споровыхъ растений. К. 1886

На стр. XIV—XVII є «Списокъ главнѣйшихъ руководствъ и статей, служившихъ пособіемъ при составленіи этой флоры». 59 назов, переважно загальних, а не виключно до «Юго-Зап. Россіи». 2-ге перероблене вид. цієї праці (Флора средней и южной Россіи, Крыма и Сѣвернаго Кавказа. 2 т.т. К. 1895—1897) вже далеко виходить за межі України.

470. *Монтрезоръ, В.* Обзорѣніе растений, входящихъ въ составъ флоры губерній Київскаго учебнаго округа: Киевской, Волынской, Подольской, Черниговской и Полтавской.—Записки Київ. О-ва Естествоисп. Т. VIII. Вып. 1, 2; Т. IX. Вып. 1, 2, 3; Т. X. Вып. 3, 4. К. 1886—1891.

В т. X, вип. 4, стр. 80—84 подано «Источники». 74 назви. Аб. авт.

471. *Bourdeille de Montresor, L.* Les sources de la flore des provinces qui entrent dans la composition de l'Arrondissement Scolaire de Kieff. Contenant les gouvernements de Kieff, de Volynie, de Podolie, de Tchernigoff et de Poltava, y compris les auteurs qui sont occupés de l'histoire et de la bibliographie botanique de ces pays, les ouvrages auxiliaires pour servir à la connaissance de la flore et les écrits periodiques.—Bulletin de la Soci- Impér. des Natur. de Moscou. 1892. № 3. Pp. 323—381; 1893. № 4. Pp. 420—496; 1900. № 4. Pp. 485—505.

Вийшло й двома окремими відбитками: 1. [Основний список. М. 1894]. (25×16,5). 136 стр. без тит. листа й окл. 2. Addenda et Corrigenda [М. 1901]. (25×16,5). 23 стр.

«Джерела» Монтрезора складено за зразком Траутфетера «Florae Rossicae Fontes». За абеткою (французькою) авторів подано опис, з анотаціями, 624 чч. журналів, статей і окремих праць. Автор користувався бібліотеками: Рос. Публічною, СПБ Ботаніч. Саду. Київ

Ун-ту. При кожному числі зазначено, де саме автор бачив примірники книжки. Найбільше описано книжок з власної авторової бібліотеки, що стосується до фльори «Києв. уч. округа». (Ця бібліотека належить нині ВБУ).

— *Пачоскій, І. К.* Флора Пол'сся.—Див. ч. 179.

472. *Пачоскій, Іосифъ.* Основныя черты развитія флоры Юго-Западной Россіи. Херсонъ. 1910. 4 нен.+XXXIV+431 стр. (Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Приложение къ XXXIV тому).

На стр. XXX-XXXIV—Литература. 60 назов. Аб. авт.

473. *Зеров, Д. К.* До флоры Черкаської Округи (кол. Черкаського та Чигиринського повіту Київщини).—Вістник Київ. Ботаніч. Саду. Вып. I. К. 1924. Стр. 5—26.

На стор. 5—7 огляд праць з фльори цієї місцевости. 7 назов.

— *Цешковський, В.* Рослинисть Уманщини.—Див. ч. 441.

474. *Клеопов, Ю. Д.* Рештки степової рослинности в Черкаській окрузі.—Охорона пам'яток природи на Україні. Збірник II. X. 1928. Стр. 37—49.

На стр. 49 є Література. 23 чч. Аб. авт.

016:59 Ф а в н а.

— *Никольскій, А. М.* Животный міръ Пол'сся.—Див. ч. 181.

475. *Ксенжопольскій, А. В.* Rhopalosera Юго-Западной Россіи [Київської, Волинської й Подільської губ.].—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. VIII. Житомиръ. 1912. Стр. 1—76.

На стр. 11 подано «Литературу по изученію бабочекъ Юго-Западной Россіи, Галици и Буковины». 12 назов.

476. *Ксенжепольскій, А. В.* Списокъ научныхъ работъ по энтомологіи Юго-Западнаго Края.—Труды О-ва Изслѣд. Волини. Т. VIII. Житомиръ. 1912 Стр. 195—199.

30 назов. Аб. авт. Найранніша—1835 р.

477. *Шарлеманъ, Э. В.* [М. В.]. Млекопитающія окрестностей г. Кіева.—Матеріалы къ познанію фауны Юго-Западной Россіи. Изд. Кіев. Орнитологич. О-ва им. К. Ө. Кесслера. Т. I. К. 1915. Стр. 26—92.

На стр. 28—32 є «Литература». 62 ч.ч. Аб. авт.

478. *Шарлеман, [М. В.]* Короткий огляд літератури по фавні Київщини.—Вісти Природ. Секції Укр. Т-ва. Т. I. Вып. 3—4. К. 1918—1919. Стр. 97—106.

Загальний нарис і огляди літератури з маммології, орнітології, герпетології, іхтіології, малякології, арахнології, з різних галузів ентомо-

логії та інші. Не включено літературу з прикладної ентомології; М. В. Шарлемань обіцяв подати її окремим списком. Разом згадано до 75 назов. Див. про поширену переробку цієї праці ч. 507.

479. Ш. [Шарлемань, М. В.]. Нова література про фавну Київщини.— Укр. Зоолог. Журнал. № 2. К. 1923. Стр. 16.

За час 1919—1923 рр. 10 назов. Це додаток до попереднього ч. 478.

480. Артоболевський, Г. Бабки (Odonata) Київських околиць.—Збірник праць Зоолог. Музею. Ч. 3. К. 1927. Стр. 66—118. (Труди Фіз.-Мат. Відділу УАН. Т. VII. Вип. 1).

На стр. 116 є «Список літератури про фавну бабок Київщини». 15 ч.ч. Аб. авт.

016 : 63 Сільське господарство.

481. Муравьевъ, А. П. Литература лѣсного хозяйства Киевской губернии.—[В книзі]: Киевское О-во сельскаго хозяйства и сельско-хозяйственной промышленности. Доклады: I. А. П. Муравьева. Литература лѣсного хозяйства Юго-Западнаго Края. II. Фотинскаго. О разведеніи сосны въ имѣніи «Тростянецъ». III. Пономаренко. О способахъ посадки дуба на вырубкахъ въ казенныхъ лѣсахъ Тульской губ. К. 1896. Стр. 3—26.

Сист., за окремими питаннями лісового господарства. Зреферовано 31 назву книг та статей.

482. [П. Р. 3-3]. Список статтів, робот та окремих видань Київської станції захисту рослин від шкідників за час її існування [1904—1925].—Листок боротьби з шкідниками. Бюлетень Київ. Станції зах. рослин від шкідників (СТАЗРО). 1925. № 4 Травень. Стр. 38—50. І окремо: ...К. 2 друк. Київдрук. 1925. (23×15). 13 стр. (УСРР. Наркомземсправ. Київське Губземуправління. Станція захисту рослин від шкідників (СТАЗРО).

206 чч. Хронол. В кінці підпис: П. Р. 3-3.

016 : 7 Мистецтво.

483. Рклицький, С. Бібліографія Київської Софії за роки революції (1917—1927). Упорядкував С. Рклицький. К. [Друк. Ковшик]. 1928. (15×11). 13 стор. Ц. 15 коп.

Хронол. перелік 10 праць, виданих в СРСР (з анотаціями) та 9 праць, що вийшли за кордоном.

016 : 8 Література.

484. [Пономаревъ, С. И.]. Киевъ въ русской поэзии. (Альбом). К. 1878.

Розділ XLIV: «Къ бібліографіи Кіева». Стр. 112-116. З передмови складача: «...Бібліографію Кіева (неповну й не докладну) вміщено в великій праці Н. Закревського [див. за нашим списком ч. 486]. Не маючи на увазі доповнити її, ми тут подаємо тільки літературні твори, що більш менш стосуються до Кіева й до Дніпра (за виняткомъ тих, що увійшли до цього збірника). Бібліографія про Київ може скласти цілу книгу... Сист. Відділи: а) «Поэмы, стихотворенія, легенди, сказки». Чч. 1—20; б) «Повѣсти и рассказы». Чч. 21—35; в) «Историко-литературные статьи». Чч. 36—42; г) «Водевили, оперы и балеты». Чч. 43—51. В межах кожного відділу—хронол. В бібліографію не заведено матеріял, що увійшов до цієї збірки цілком (37 віршів, приказки, тощо).

016 : 9 Історія. Археологія.

485. [...Списокъ книгамъ, изданнымъ о Кіевѣ].—Памятная книжка Кіевской губерніи, составленная редакторомъ Кіевскихъ Губернскихъ Вѣдомостей Н. Чернышевымъ на 1858 годъ. К. 1858. Стр. 280—281.

Списка вміщено в розділі «Историческія достопримѣчательности и бібліографія». 20 чч. Переважно іст.-археол. та церк.-прочанська література.

486. *Закревскій, Н.* Описание Кіева. Вновь обработанное и значительно улучшенное 2-е изд. М. Изд. И. Моск. Археол. О-ва. 1868. Т. 2-й.

На стр. 905—916, в розділі «IX. Источники» дано список літератури 119 чч. З анотаціями. На стр. 919—922 в розділі «XI. О рисункахъ и чертежахъ» дано перелік малюнків Кіева; з них 33 виданих та 4 невиданих.

— *Тиховскій, Ю.* Указатель-Волынскихъ Еп. Вѣд. 1867-1887. — Див. ч. 141.

487. *Грушевскій, М. С.* Очеркъ исторіи Кіевской земли отъ смерти Ярослава до конца XIV столѣтія.—Унив. Извѣстія. К. 1891. № 3, 4, 6, 7, 9, 10, 12. І окремо.

В «Унив. Изв.» в № 12-му на стр. IX-XIV є «Источники и посолія».

488. *Антоновичъ, В. Б.* Археологическая карта Кіевской губерніи. М. 1895. (Приложеніе къ XV т. «Древностей. Трудовъ Имп. Московскаго Археологическаго О-ва»).

На стр. 1—3 подано «Источники, послужившіе для составленія карты. 1. Напечатанныя сочиненія». 43 назви. Аб. авт. «2. Матеріаль рукописный».

489. *Ciechowski, W.* Kijów i jego pamiątki. K. Nakł. L. Idzikowskiego. 1901.

В передмові на стр. XIV—XVI подано огляд польської літератури з історії Кіева. 12 назов.

490. *Иконниковъ, В. С.* Кіевъ въ 1654—1855 г.г. Историческій очеркъ.—Кіев. Старина. 1904. № 9. Стр. 213—274; № 10. Стр. 1—64;

№ 11. Стр. 155—216; № 12. Стр. 516—685. І окремо:...К. 1904.
2 нєн.+IV+355+3 стр.

В примітках дано численні вказівки на літературу з історії Києва.

491. [...Библиографическій указатель литературы по исторіи Києва и Киевской губерні.—Календарь и справочная книга гор Києва. [на 1905, 1906, 1907 г.]. Изд. О-ва Скорой Мед. Помощи. К. 1904—1906.

В «Календарь... на 1905 г.» покажчика вміщено на стр. 87—92. 169 назов. Аб. авт. Це—передрук розділу «Кієвъ»... з основного каталога Київ. Публ. Б-ки (див. за нашим списком ч. 434), з додатком 20 нових назов. В «Календарь... на 1906 г.» покажчика вміщено на стр. 100—108. Це—значно поширене повторення попереднього покажчика. Додано нових 34 назви. Разом коло 250 назов. Аб. авт. В «Календарь... на 1907 г.» покажчика вміщено на стр. 247—255. Це—ще поширеніше повторення попереднього. Додано нових 23 назви. Разом до 270 назов. Аб. авт.

492. *Добровольський, Л.* Забуті межі давньої Київщини. Історично-топографічна студія.—Записки Укр. Наук. Т-ва в Києві. Кн. III. К. 1908. Стр. 54—78.

На стр. 78 є спис літератури. 15 назов.

493. *Клепатскій, П. Г.* Очерки по исторіи Киевской земли Т. I. Литовскій періодъ. Одесса. 1912. (Записки Истор.-Фил. Фак. Имп. Новорос. Ун-та. Вып. V).

На стр. X—XIX подано «Списокъ источниковъ и пособій».

494. *Добровольський, Л.* З київської «Козаччини» 1855 року.—Український Науковий Збірник. Вид. Укр. Наук. Т-ва в Києві. М. 1915. Стр. 45—94.

На стр. 45—58 є «Література питання». Докладний огляд.

495. *Rawita-Gawroński, Fr.* Kijów. Legendy, podania, dzieje. Kijów—Warszawa. [Druk. Kraków]. 1915. (Studia i szkice historyczne. Serya III).

На стр. 77 «Literatura» до статті Zakon oo. Dominikanów w Kijowie. 12 ч.ч. [На стр. 117 «Źródła gówniejsze» до статті Zamek Kijowski. 11 ч.ч.

496. *Данилевич, В. Ю.* Археологічна минушина Київщини. К. 1925. (Збірник Истор.-Філол. Відділу УАН. № 31).

На стр. 6—12 та 155 подано «Реєстр використаних друкованих та недрукованих матеріалів». 99 назов. Зазначено головним чином літературу, що її не навів В. Б. Антонович [за нашим списком ч. 487].

497. *Добровольський, Л. П.* Київські укріплення і Золоті Ворота.—Науковий збірник за рік 1926 (Записки Укр. Наук. Т-ва в Києві, тепер Історичної секції УАН. Т. XXI). К. 1926. Стр. 15—33.

На стр. 15 в примітці є література питання. 22 назви.

498. *Добровольський, Л. П.* Повстання Чернігівського полку.— Науковий Збірник Харк. Наук.-Досл. катедри історії Української культури. Ч. 4. Повстання декабристів на Україні. Х. 1926. Стр. 43—168.

На стр. 149—166 «Додаток. Систематичний огляд літератури до справи повстання Чернігівського полку».

499. *Щербина, В.* Документи до історії Києва. 1494—1835 р.р.— Український Археографічний Збірник Археографічної Комісії УАН. К. 1926. Стр. 1—49. (Збірник Істор.-Філол. Відділу УАН. № 43).

На стр. 3—7 подано «Реєстр документів до історії Києва від 1494 до 1835 р.».

Список документів, друківаних по різних офіційних та наукових виданнях, що до прав та привілеїв Києва в добу Магдебурзького права. 80 чч. Ті з них, що досі не були надруковані цілком,—наведено в статті далі.

500. [...] *Жовтень на Київщині.—Життя й Революція.* 1927. № 10—11. Стр. 183—186.

Близько 100 назв. Аб. авт. Окремі розділи: 1) Бібліографія. 2) Окремі видання й розділи в книжках. 3) Статті в пресі. Склав Вистав.-Консульт. Відділ Всенародньої Б-ки України.

500а. *Иргизов, А., Манилов, В., Ястребов, Ф.* 1917 год на Киевщине. К. Гос. Изд. Украины. 1928. (Отдел Киев. Окр.паркома по изучению ист. КП(б)У и Окт. революции на Украине. Истпарт).

На стр. 579—580 є «Перечень использованных источников. I. Архивные материалы (12 чч.). II. Газеты (22 чч.). III. Литературные источники» (18 чч.). Подано лише матеріял, звідки взято відомості до хроніки.

501. *Ченцов, Н. М.* Восстание декабристов. Библиография. Сост. Н. М. Ченцов под ред. Н. К. Пиксанова. М. Гиз. 1929. (Центрархив).

Є рубрики «Восстание Черниговского полка» в розділах: «Историческая литература о декабристах» (стр. 127 — 133; 31 чч.); «Юбилейная литература» (стр. 607—610; 20 чч.); «Иконография декабристов» (стр. 723—724; 4 чч.); 3 анотаціями.

502. *Шамрай, С.* Київська Козаччина 1855 р. (До історії селянських рухів на Київщині).—Записки Істор.-Філол. Відділу УАН. Т. XX. К. 1928. Стр. 199—324. І окремо.

Розділ I. Література питання. Стр. 199—204. Огляд 15 головніших праць.

503. *Ткаченко, М.* Археологічне вивчення Києва та Київщини за останні 10 років (1917—1927).—Студії з історії України. Наук.-Досл. Катедри Історії України в Києві. Т. II. К. 1929. Стр. LIII—LIX.

Подано й огляд літератури з археології Київщини.

016:91 Географія.

Див. чч. 432—442.

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА.

А. Бібліографічні праці, що проектувалися або переводилися, але наслідки їх не надруковано.

504. [... Списокъ статей по церковно-школьнымъ вопросамъ [помѣщенныхъ въ Киевскихъ журналахъ]. Було складено 1909 р. до Всерос. Церк.-Шк. Виставки. (Див. Каталогъ Всероссійской Церковно-Школьной Виставки. 11 мая—20 июня 1909 г. СПб. 1909. Стр. 334).

505. *Дзюбенко, К. К.* Показчик до «Чтеній въ Обществѣ Нестора Лѣтописца». Кн. I—XXIV. Готовий до друку. Буде вміщений в XXV кн. «Чтеній».

506. [... Систематичний опис праць з історії Київа по місцевих бібліотеках та музеях,—організувала р. 1924 Комісія Старого Київа в Історичній Секції УАН.—Див. Звідомлення УАН за 1924 р. К. 1925. Стр. 39.

507. *Шарлемань, М. В.* [Показчик літератури з фавни Київщини. К. 1921]. Рукопис в аркуш звичайного формату. 37 стр. Виготовлена до друку.

Сист.-аб. Розділи: Література по общій фаунистикѣ. 32 назви; По маммології. 68 назв; По орнитології. 75 назв; По герпетології. 7 назв; По ихтиології. 20 назв; По малакології. 2 назви; По арахнології 6 назв; По общій ентомології. 53 назви; По лепидоптерології. 32 назви; По фауне Rhynchota. 7 назв; По диптерології. 21 назва; По фауне Нупепортера. 11 назв; По Coleoptera. 52 назви; По Odonata. 11 назв; По ортоптерології. 1 назва; По фауне Thysanura. 1 назва; По фауне Crustacea. 9 назв; По фауне Vermes. 5 назв; По фауне Spongiae. 3 назви; По фауне Protozoa. 1 назва. Разом близько 420 назв. До показчика цього заведено й літературу з прикладної ентомології, яку М. В. Шарлемань мав намір видати окремо (див. про це ч. 477).

508. Бібліотека Всеукраїнського Історично-Археологічного Музею ім. Шевченка має спеціальний відділ «Старий Київ». Абетковий каталог цього відділу (на картках) включає понад 700 назв (на вересень 1928 р.). Початок відділові покладено р. 1912. (Див. «Отчетъ» музею за 1912 г. стр. 11). У відділі цьому зібрано літературу не тільки з археології та історії Києва, а й ту, що стосується до інших сторін його життя.

509. Всенародня Бібліотека України при ВУАН у відділі Україніка має спеціальний підвідділ літератури про Київ, що обіймає до 5000 кн. одиниць. Картотека цього підвідділу складається. (Див. про це в статті С. Рклицького. Київ і Київознавство. — Пролетар. Правда. К. 16. X. і 18. X. 1927; №№ 237, 238).

510. *Ряклицький, С. В.* Бібліографія літератури про Київську Софію (1674—1928). Готується до друку. Має бути близько 200 назов. Хронол. (Повід. автора).

511. Бібліографічний покажчик літератури по Шевченківщині (Природа, культура, економіка) виконується як одно з головних завдань Кабінету виучування Шевченківщини при Окрузеї в Черкасах. Праця провадиться під керівництвом Д. О. Бочкова. Видання її внесено до п'ятирічного плану Музею. (Повідомлення Д. О. Бочкова; див. ще Положення про Кабінет...—Красназнавство. X. 1928. № 1. Стр. 30—31.).

Б. Місцеві видання, що їх переглянуто при складанні цього списку.

LXI. Труды Коммисіи, Выс. учр. при Имп. Ун-тѣ св. Владиміра для описанія губерній Кіевскаго Учебнаго Округа. Тт. I—IV. К. 1851—1861.

LXII. Университетскія Извѣстія. К. 1861—1918, 1919, № 1—4.

LXIII. а) Записки Кіевскаго Общества Естествоиспытателей [з т. XXVII—Записки Київського Товариства Природознавців]. Томи. I—XVII, вип. 1—3. К. 1871—1928.

б) Протоколы Засѣданій Кіевскаго О-ва Естествоиспытателей за 1907—1917 гг. К. 1909—[1920 ?].

LXIV. Записки Юго-Зап. Отдѣла Имп. Рус. Географ. О-ва. Тт. I—II. К. 1874—1875.

LXV. Чтенія въ Историческомъ Обществѣ Нестора Лѣтописца. Тт. I—XXIV. К. 1871—1914.

LXVI. Кіевская Старина [з 1907 р.—Україна]. К. 1882—1907.

LXVII. Извѣстія Кіевскаго Политехническаго Института [в 1923—1924 рр.—Известія Киев. Политехн. и С.-Х. Институтув; з 1926 р.—Вісти Київ. Политехн. Институту. Річники I—21]. К. 1901—1929.

LXVIII. Записки Укр. Наукового Товариства в Київі. [з т. XIX—Записки Укр. Наук. Т-ва в Київі, тепер Історичної секції ВУАН]. Томи I—XXXII. К. 1908—1929.

LXIX. Военно-Историческій Вѣстникъ. К. 1909—1913, 1914. № 1.

LXX. Извѣстія Кіевскаго Коммерческаго Института. Кн. I—XXXIII. К. 1909—1919.

LXXI. Природа Украины. Изд. «Кружка Натуралистовъ» при Кіевскомъ Политехнич. Институтѣ. Вып. 1. К. 1911.

LXXII. Извѣстія Кіевскаго Студенческаго Кружка Изслѣдователей Природы. Вв. 1—5. Кіевъ [ост. вип. Житомиръ]. 1911—1918.

LXXIII. Труды Кіевскаго Орнитологическаго Общества им. К. Ф. Кесслера. Т. I, вип. 1. К. 1913.

LXXIV. Minerva. Сборникъ, издаваемый при Ист.-Филол. Семинарѣ Высшихъ Женскихъ Курсовъ въ Кіевѣ. Вв. I—VII. К. 1913—1918.

LXXV. Лѣтопись Высшихъ Женскихъ Курсовъ, учр. въ г. Кіевѣ А. В. Жекулиной. Кн. 1—2. К. 1914—1915.

LXXVI. а) Труды Днѣпровской Біологической Станціи. №№ 1—2. Изд. Кіев. О-ва Любителів Природы. К. 1914—1915.

б) Збірник Праць Дніпровської Біологічної Станції. Чч. 1—4. К. 1926—1928. (Труди Фіз.-Мат. Відділу ВУАН).

LXXVII. Матеріали къ познанію фауны Юго-Западной Россіи. Тт. I—II. Изд. Кіев. Орнитологич. О-ва им. К. Ф. Кесслера. К. 1915, 1917.

LXXVIII. Наукові Записки. Орган Київських Наук.-Досл. Катедр. Т. I—III. К. 1923—1927.

LXXIX. Наукові Записки Київського Інституту Народнього Господарства [Тт. I—7 рос. мовою з підзаголовком: Техніка, Економіка, Право]. Тт. I—IX. К. 1923—1928.

LXXX. Путь Революции. Изд. Киев. Бюро Истпарта. Сборник I. К. 1923.

LXXXI. а) Каторга и Ссылка. Изд. Киев. Отд. Всеросс. О-ва б. Политкаторжан и ссыльно-поселенцев. [Сборник 1.]. К. 1924.

б) Из эпохи борьбы с царизмом. Изд. Киев. отд. Всесоюзн. О-ва Политкаторжан и ссыльно-поселенцев. Сборник 2—5. К. 1925—1926.

LXXXII. Вісник Київського Ботанічного Саду. Вв. I—IX. 1924—1929.

LXXXIII. Записки Київського Ветеринарно-Зоотехнічного Інституту. Тт. I—IV. К. 1924—1926.

LXXXIV. Бюлетень Київської Окр. Інспектури Народньої Освіти. Чч. 1—II. К. 1926—1928.

LXXXV. Записки Київського Інституту Народньої Освіти. Тт. I—III. К. 1926—1928.

LXXXVI. Записки Київського Сільсько-Господарчого Інституту. Тт. I—IV. К. 1926—1929.

LXXXVII. Записки Уманського Сільсько-Господарчого Технікуму. Т. I. Умань. 1926.

LXXXVIII. Записки Маслівського Сортівничо-Насінньового Технікуму ім. К. А. Тімірязева.

LXXXIX. Записки Київського Землепорядного Технікума. В. 1. К. 1927.

XC. Записки Київського Кооперативного Інституту ім. В. Чубаря. Тт. I—II. К. 1927.

XCI. Збірник праць Державного Рибного Заповідника «Конча-Заспа». Т. I. К. 1928.

ПОДІЛЛЯ.

014.3 ПОКАЖЧИКИ ДО МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1862.—Подольскія Еп. Вѣдомости.

512. [...Указатель помѣщенныхъ въ «Подольскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостяхъ» съ 1862 по 1881 гг. историко-статистическихъ описаній приходовъ и церквей Подольской Епархіи.—Труды Комитета для ист.-стат. описанія Под. Епархіи. Вып. II. Каменецъ-Под. 1878-79 [факт. 1881]. Стр. 310—318.

1. Статті що стосуються до всього Поділля. Хронол. 2. Про окремі місцевості (за абеткою місцевостей). 70 ч.ч. Цей самий покажчик доповнений—див. ч. 514.

513. [...Указатель статей, заключающихъ историческія, этнографическія и другія свѣдѣнія изъ жизни Подолянъ, Под[ольскихъ] Еп. Вѣд[омостей].—Труды Комитета для ист.-стат. описанія Под. Епархіи. Вып. II. Каменецъ-Под. 1878.—1879 [факт. 1881]. Стр. 318—320.

За р.р. 1862—1880. 23 ч.ч.; без порядку. Цей самий покажчик доповнений див. ч. 515. Том II «Трудовъ Комитета» виходив окремими аркушами, що додавалися до Под. Еп. Вѣд. Останній аркуш його (з покажчиками ч.ч. 512, 513) було додано до № 35 за 1881 р.

514. [...Указатель помѣщенныхъ въ Подольскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостяхъ съ 1862 по 1886 гг. историко-статистическихъ описаній Подоліи и въ частности монастырей, церквей и приходовъ Подольской Епархіи.—Под. Еп. Вѣдомости. 1887. Прибавленіе. № 1. Стр. 21—25.

81 ч.ч. За абеткою місцевостей. Це доповнене повторення покажчика ч. 512.

515. [...Указатель статей, заключающихъ историческія, этнографическія и другія свѣдѣнія о Подоліи и Юго-Западномъ краѣ (Под. Еп. Вѣд. 1862—1886 гг.).—Под. Еп. Вѣдомости. 1887. Прибавленіе № 1. Стр. 25—34.

139 ч.ч. За абеткою предметів і заголовків. Це—доповнене повторення покажчика ч. 513. В рукописному каталозі б-ки Кам'янецького Археолог. Музею автором покажчиків ч. 514, 515 зазначено Н. Я в о р о в с ь к о г о.

517. [Същинській, Е., прот. и Беднаровській, С. А.]. Указатель Подольскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей. 1862—1905 г. За все время изданія ихъ. Каменецъ Под. Тип. Свято-Троицкаго Братства 1907. (23×15). VIII+1087 стр. Ц. 2 р. 50 коп.

Сист.-хронол. Окремо покажчики до офіційної та до неофіційної частини. Разом 6200 ч.ч. «Под. Еп. Вѣд.» виходили до 1905 р. вкл. З 1906 р. замість них почав виходити тижневик «Православная Подолія», що виходив до 1917 р. вкл. (останнє число 40—41). З 1-го січня 1918 р. замість нього мала виходити газета «Голось Подольской церкви». В «Православной Подолі» є чимало краєзнавчого іст.-етнограф. матеріялу. Загального покажчика до неї немає. Були щорічні оглави за час з 1906 по 1914 р. вкл.; далі й вони не друкувалися.

015 БІБЛІОГРАФІЯ ВИДАНЬ, ДРУКОВАНИХ НА ПОДІЛЛІ.

517. Білінський, М., Співачевська, Н., Кривецький, І. Часописи Поділля. Історично-бібліографічний збірник з нагоди 150-ліття першої газети на Україні (1776—1926) та 10-ліття існування УСРР. Склали Микола Білінський, Ніна Співачевська та Іван Кривецький. За ред. Валентина Отамановського. У Вінниці. 1927—28. (25×17,5). VII+ [3 нен]. +(11—31)+146+21+4+III+2 нен. стр., 13+9 мал. в тексті та таблиці по-за текстом. Ц. 2 карб. 80 коп. (Вінницька Філія Всенародної Бібліотеки України при Укр. Акад. Наук. Кабінет виучування Поділля. Випуск 20. Матеріяли до історії друку та до бібліографії Поділля. Том 1.)

Збірник складається з передмови В. Отамановського, праць М. Білінського, Н. Співачевської, І. Кривецького, резюме нім. мовою та звітлення Бібліогр. Секції Кабінету виучув. Поділля, що вийшло й окремою відбиткою. Основні праці також вийшли й окремо, а саме:

а) Білінський, Микола. Часописи Поділля (в межах УСРР). Істор. нарис з доби 1838—1927 рр. Відбитка із збірн. «Часописи Поділля». У Вінниці. 1927-28. (25×17,5). Тит. аркуш+(11—31) стр.+(II—V) табл. м лонків (Вінницька філія ВБУ при УАН. Кабінет виучування Поділля. Вип. 16) [на окл.: «Матеріяли до історії друку та бібліографії Поділля. Том I зошит 1].

б) Співачевська, Ніна. Бібліографія часописів Поділля (в межах УССР). Покажчик від р. 1838 до р. 1927. Відбитка із збірн. «Часописи Поділля». У Вінниці. 1928. (25×17,5). 146+2 нен. стр. (Вінницька Філія ВБУ при УАН. Кабінет виучування Поділля. Вип. 7) [на окл.: Матеріяли... Том. I зошит 2].

в) Кривецький, Ів. Часописи Галицького Поділля. Істор.-бібліогр. матеріяли з р.р. 1882—1927. Відбитка із збірн. «Часописи Поділля» у Вінниці. 1928. (25×17,5). 21 стр. (Вінницька Філія ВБУ при УАН... Вип. 19) [на окл.: Матеріяли... Том. I зошит 3].

Бібліографію часописів Поділля в межах УСРР складено за матеріялами Подільських, Київських, Львівських та Ленінградських б-к. Опис подано за методами «Літопису Укр. Друку», з деякими змінами за практикою Укр. Наук. Ін-ту Книгознавства, та «Bibliographie de Belgique». Всі часописи описано de visu. Бібліографію часописів Галицького Поділля складено за іншими методами. В межах кожної половини

Поділля бібліографію складено за принципом хронологічним. Окремо описано кожен річний часопису. Разом описано 417 річників з Поділля УСРР та 112 назов з Галицького Поділля. Додатки див. Б. Комаров. Додатки до збірника «Часописи Поділля».—Записки Укр. Бібліогр. Т-ва в Одесі. Ч. I. Одеса. 1928. Стр. 55 [з №№ та поправки до 2 чисел]. Рец.: А н т. К о з а ч е н к о.—Культура і Побут X. 1928. № 38. С. Б о р о в о г о.—Записки Укр. Бібліограф. Т-ва в Одесі. Ч. I. Одеса. 1928. Стор. 52—54. В. І г н а т і е н к а.—Бібліолог. Вісті. К. 1928—29. № 1. Стор. 148—150.]

016 БІБЛІОГРАФІЯ ЛІТЕРАТУРИ ПРО ПОДІЛЛЯ.

016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання.

518. *Отамановський, Вал.* Краєзнавство на Поділлі, найближчі його завдання та потреби його роля в краєзнавчій праці Кабінета виучування Поділля. Вінниця. 1926. 13+XV стр. Ц. 30 коп. (Вінницька Філія ВБУ при УАН. Кабінет виучування Поділля. Вип. 8).

В розділі II «Історичний огляд дослідно-краєзнавчої праці на Поділлі» перераховано головних дослідників та установи в галузі Поділезнавства XIX—XX ст. (стр. 6—7); є також «Рекомендаційний покажчик найголовнішої сучасної літератури про Поділля» (стр. XII—XV). 8 назов (1901—1925 р.р.) та проспект «Енциклопедії Поділезнавства» на 13 випусків.

519. [...Вінниця, її околиці та Вінницька округа. Частина I.—Культура та природа. Провідник екскурсанта, приїжджого та краєзнавця... За ред. В. Отамановського склали О. Савостіанов; Л. Тимошенко, проф. Л. Данилов, О. Чередніков та І. Любомудров. Вінниця. 1927. 32+2 нен. стр. (Вінницька Філія ВБУ при УАН. Кабінет виучування Поділля. Вип. 13).

Той самий зміст (з додатком статистичних даних) повторено в плакаті: Опис Вінницької Округи. За ред. Ф. Самутіна та В. Отамановського. Склали: О. Савостіанов, Л. Тимошенко, В. Отамановський, проф. Л. Данилов, О. Чередніков, І. Любомудров та І. Озерянський. Вінниця. 1926. (Вінницька Філія ВБУ при УАН. Кабінет виучування Поділля. Вип. 11).

Література при окремих розділах: Минуте Він. округи (8 ч.ч.); Вінниця і її минуте (5 ч.ч.); Клімат В. окр. (2 ч.ч.); Геологія та корисні копалини В. окр. (3 ч.ч.); Ґрунти В. окр. (2 ч.ч.); Дика рослинність В. окр. (1 ч.); Фавна В. окр. (4 ч.ч.). Разом 25 назов (переважно видання Кабінету виуч. Поділля).

520. *Геринович, В.* Кам'янецьчина. Частина I. Природа. Кам'янець на Под. Вид. Кам'янець-Под. Окр. Краєзнавчої Комісії. 1926.

На стр. 67-68 є Література. 27 назов (переважно загального характеру). В частині II-й (Кам'янець, 1927) бібліографії немає.

На стр. VII «Інформаційного огляду дослідно-краєзнавчої праці на Поділлі» ч. 2 [при книзі М. Білінського Вінницький замок. Вінниця. 1926. (Кабінет вдучув. Поділля. Вип. 10;] подано список праць проф. В. Гериновича про Поділля, надрукованих 1920—1928 р.р.

521. *Геринович, В.* Порадник екскурсанта Кам'янецьчини. Кам'янець Под. Вид. Окр. Краєзнавчого Комітету. 1928. 104 стр. Ц. 25 к.

На стр. 103—Література. 8 назов головніших праць. В дещо зміннім виданні цієї книжки (В. Геринович. Екскурсант Кам'янецьчини. Кам'янець на Поділлі. Вид. Секції Наук. роб. і Окр. Краєзнавчого Комітету. 1928. 75+6 нен. [стр.]—«Літературу» (9 назов) вміщено на 75 стр.

521а. *Соколов, Н. Н.* Перспективи краєзнавчої праці на Тульчинщині.—Бюлетень Тульчинського Окр. Вик. Комітету Рад. № 40. Тульчин. 1928. [Січень.] Стр. 14—15.

В статті наведено бібліографію щодо Тульчинщини. 5 назов.

521б. [... Про організацію шкільних музеїв. (Методичні вказівки).—Методматеріяли [Тульчинської] Округової Учбово-Метод. Комісії. Ч. 1(3). Тульчин. 1929. Стр. 24—26. (Тульчинська Окр. Інспектура Нар. Освіти).

На стр. 27 подано «Літературні джерела», між інш. й про Тульчинщину. 10 назов.

016 : 5 П р и р о д а.

522. *Belke, G.* Esquisse de l'histoire naturelle de Kamienetz-Podolski, précédée d'un coup-d'oeil sur les travaux des Naturalistes des provinces occidentales de la Russie et du Royaume Pologne au XIX siècle.—Bulletin de la Soc. Imp. des Natur. de Moscou. 1858. T. XXXI. № 3. Pp. 97—158.

На стр. 98—12 є Істор. огляд дослідів та літератури; те саме польською мовою див. ч. 523.

523. *Belke, G.* Krótki rys historyi. naturalnej Kamieńca Podolskiego.—Biblioteka Warszawska. 1858. №№ 5—9. І окремо, під назвою: *Belke, G.* Rys historyi naturalnej Kamieńca Podolskiego, poprzedzony krótką wiadomością o pracach uczonych w przedmiotach geologii, paleontologii, botaniki i zoologii. w Polsce w XIX wieku. Warszawa. 1859. 2 nfb. +(5—114) str.

Огляд літератури в № 5 на стр. 319—337; в окремій відбитці—на стр. 7—25.

— *Роговичь, А.* Библиографический указатель по естественной истории...—Див. ч. 445.

524. *Прусевичь, А. Н.* Библиография естествознания Подолии. [Вип. 1].—Записки О-ва Под. Естествоисп. и Люб. Природы. Т. 1. Каменець-Под. 1912. Стр. 99—144. І окремо.

В окремій відбитці має назву: А. Н. Прусевичъ. Матеріали по бібліографіи Подоліи. Статті и труды по естественнымъ наукамъ. Вып. I. Каменецъ-Под. Тип. Свято-Троїцкаго Братства. 1913. (24,5×15). 3 нен.+ (99—144) стр.

Відділи: «I. Геологія, геогнозія, петрографія й палеонтологія». Окремі праці та статті, що стосуються до Поділля та найближчих місцевостей. 171 ч.ч. Хронол. 1630—1909. «II. Ботаника». (Ч.ч. 178—341). «III. Зоологія». (Ч.ч. 342—548). В кожному відділі є розділи літератури: 1) загальної, 2) що до місцевостей сумежних з Поділлям, до Харківщини включно і 3) література власне до Поділля.

525. *Прусевичъ, А. Н.* Бібліографія естествознанія Подоліи. [Вып. 2-й]—Записки О-ва Под. Естествоисп. и Люб. Природы. Т. II. Каменецъ-Под. 1913. Стр. 141—179. I окремо.

В окремій відбитці має назву А. Н. Прусевичъ. Матеріали по бібліографіи Подоліи. Статті и труды по естественнымъ наукамъ. Вып. 2. Каменецъ-Под. Тип. Свято-Троїцкаго Братства. 1912. (24,5×15). 141—179 стр.; без тит. листа.

Відділи: «I. Метеорологія, кліматологія и гидрографія». Ч.ч. 136. «II. Хімія» [Аналіза ґрунтів і вод]. Ч.ч. 137—157. «III. Мінералогія» Ч.ч. 158—189. «IV. Фізич. географія» Ч.ч. 190—478. ¶

526. *Прусевичъ, А. Н.* Бібліографія Подоліи. [Вып. 3-й].—Записки О-ва Под. Естествоисп. и Люб. Природы. Т. III. Каменецъ-Под. 1915. Стр. 1—23. I окремо.

В окремій відбитці має назву: А. Н. Прусевичъ. Матеріали по бібліографіи Подоліи. Статті и труды по естественнымъ наукамъ. III. Каменецъ-Под. Тип. Свято-Троїцкаго Братства. (24,5×15). 2 нен.+ +23 стр.

Література з антропології—299 ч.ч. Хронол. 1742—1911 р.р. За словами автора, «не включено етнографії, що більш досліджена з боку лінгвістики, а також демографії. Ці відділи цілком відокремлено, і вони підуть до другої наступної серії «Матеріаловъ по бібліографіи Подоліи». Археологія історична складе окремий випуск «Матеріаловъ». Доісторична антропологія ввійшла до цього випуску. Цей 3-й випуск є останній у [першій] серії: наступний має містити в собі додатки». (З передмови до 3-го вип.). Проектованих так широко «Матеріаловъ по бібліографіи Подоліи» в повному обсязі не було видано: крім трьох позначених випусків, із них ще вийшов тільки один—бібліографія медицини та гігієни (див. ч. 558).

527. *Городецький, С. I.* Спроба фізично-географічної [районізації] Поділля. (Доповідь Пленуму Подільської Філії Сільсько-Господ. Наук. Комітету України, зачитана в засіданні 19^б/₃23 р.,—Записки Сіл.-Госп. Ін-ту в Кам'янці на Поділля. Т. I. Камянець-Под. 1924. Стр. 57—76.

На стр. 75—76 зазначено «Головніші використані літературні джерела». 60 ч.ч., переважно з фізичн. географії Поділля.

016:[55+56] Геологія. Фізична Географія.
Палеонтологія.

528. *Малевскій, К.* О силурійской формации Днѣстровскаго Бассейна.—Унив. Извѣстія. К. 1866. №№ 4, 5.

У вступі (Унив. Изв. № 4. Стр. 3—16) дано хронологічний огляд літератури з рефератами. Розглянуто 24 назви за 1815—1862 р.р. Продовжено цей огляд у праці П. Венюкова (див. ч. 531).

— *Барботь-де-Марні*. Библиографическій указатель по геології Волини и Подоліи.—Див. ч. 148.

— *Роговичь, А.* Замѣтки о мѣстонахожденіяхъ костей ископаемыхъ...—Див. ч. 447.

— *Долинскій, Л.* Библиографическій указатель сочиненій по геології...—Див. ч. 448.

529. *Мельниковъ, М. П.* Фосфориты Подоліи и Бессарабіи.—Горный Журналь. СПб. 1884. № 9, 10.

На стр. 188—193 № 9-го є «Литература». 31 назва. Хронол. огляд усіх праць, до газетних заміток вкл. 1810—1883.

530. *Соболевъ, Н.* О нѣкоторыхъ гранитахъ Подольской губерніи.—Варшав. Унив. Извѣстія. 1892. № 5. Стр. 1—39.

На стр. 1—6 є хронол. огляд літератури про кристалічні породи Поділля. 18 назв. 1787—1877 р.р. Автор користувався оглядом Барботь-де-Марні (див. ч. 148).

— *Радкевичь, Г.* Библиограф. указатель литературы по геології....—Див. ч. 449.

531. *Венюковъ, П. Н.* Фауна силурійських отложений Подольской губерніи.—Матеріалы для геології Россіи. Изд. Имп. Минерал. О-ва. Т. XIX. Спб. 1899. Стр. 21—266.

На стр. 25—35 є «Обзоръ литературы». Автор зазначає, що «геологічну й палеонтологічну літературу силурійських покладів Подільської губ. до 1866 р. докладно розглянуто в розвідці К. Малевського» (див. ч. 528). Тому автор обмежується вказівками, «головним чином,—найважливішої літератури з наступних років». Зреферовано 29 праць за 1829—1891 р.р.

532. *Сельскій, В. А.* Химико-петрографическое изслѣдованіе гранитовъ окрестностей Гнивани, Подольской губерніи.—Ежегодникъ по геології и минералогії Россіи. Т. XIV. Вып. I. Новая Александрія. 1912. Стр. 7—12.

На стр. 11—12 «Литература». 10 назв.

— *Ласкаревъ, В. Д.* Геологическія изслѣдованія въ Юго-Западной Россіи.—Див. ч. 162.

533.—*Фаасъ, А. В.* Очеркъ мѣсторожденій ископаемого угля.—Див. ч. 454.

Списокъ главнѣйшей цитированной литературы [о бурыхъ угляхъ Подольской губ.] на стр. 153—154. Ч.ч. 98—100+6 повторних; разом 9 назв. Хронол. 1830—1902.

534. *Чирвинській, В. Н.* Фосфориты Украины. П. 1919. 52 стр. (Матеріали для изученія естеств. производит. силъ Россіи, издаваемые Комиссіей при Рос. Акад. Наукъ. № 30).

На стор. 51—52 подано «Литературу по Подольскимъ фосфоритамъ». 40 чч. Хронол. 1819—1914.

535. *Данилов, Л.* Климат Поділля. Вінниця. 1924. (Вінницька Філія Всенародньої Бібліотеки] України при ВУАН. Кабінет виучування Поділля. Вип. I.).

На стор. 46 є «Бібліографія». 21 чч. Хронол. 1838—1916.

536. *Безбородько, Н. И.* Явления ассимиляции и ин'екционного контактметаморфизма на Подолии.—Известия Уральск. Политехн. Ин-та. Свердловск. Т. IV. 1924—1925. Стр. 107—148.

На стр. 107 в примітці є «Перечень петрографических работ по Подолии». 6 назв. Хронол. 1889—1914.

537. *Безбородько, М. I.* Кристалічні породи Київщини й Поділля, узбережжів Дністра й Буга (в їх геолого-петрографічному протиставленні).—Наукові Записки. Орган Київ. Н.-Д. Катедр. Т. III. Вип. 2. К. 1925 Стр. 164—185.

На стр. 185—література. 22 чч.

538 *Козловська, Г.* До петрографії кристалічних порід околиць села Хоцеватої на Побужжі [Поділля].—Наукові Записки. Т. III. Вип. 2. К. 1925. Стр. 89—99.

На стр. 3 та 99 є «Спис літератури». 14 чч. Крім того, є вказівки на літературу в тексті.

539. *Лисенко, Ф. О.* Родовища жорнового каміння на Кам'янецьчині.—Наукові записки. Т. III. Вип. 2. К. 1925. Стр. 189—204.

На стр. 204 є «Література». 7 чч.

540. *Выржиковский, Р.* Геологический путеводитель по Западной Подолии. [Вид. Укр. Відділу Геолог. Комітету]. К. 1926 (Второй Всесоюзный Съезд Геологов).

На стр. 35—36 зазначено «Литературу». 33 чч. Хронол. 1866—1926.

541. *Выржиковский, Р. Р.* Подольские фосфориты и будущее фосфоритовой промышленности на Украине.—Праці першого З'їзду дослідження продуктивних сил та народнього господарства України. Т. I. Геологія. К. Н.К.О. Упр. наук. установами.—ДВУ. 1926. Стр. 131—192.

Розділ I: «Замечания по истории исследования Подольских фосфоритовых месторождений (Обзор главных этапов и характеристика отд. трудов по изучению их)»; в примітці є «Список работ по Подольским фосфоритам». 51 чч. Хронол. 1819—1924. Як автор зазначає, сюди «не ввійшло багато дрібних статей і заміток, що наводяться в праці М. П. Мельникова (за нашим списком ч. 529) и В. Н. Чирвинського (ч. 534).

542. *Крокос, В.* Возраст Летичевской низменности.—Записки Одес. О-ва Естествоисп. Т. XLIV. Одесса. 1928. Стр. 155—169.
На стр. 165 є список літератури. 7 чч.

543. *Козловська, Г.* Кристалічні породи околиць Немірова на Поділлі—Труди Укр. Наук. Досл. Геолог. Ін-ту. Т. II. К. 1928. Стр. 125—159.
На стр. 125—131 є Огляд літератури. Хронол. 1890—1927. 22 назви.

544. *Лисенко, Ф.* Родовища гіпсу та літографського каменю на Кам'яниччині (Поділля).—Труди Укр. Наук.-Досл. Геолог. Ін-ту. Т. II. К. 1928. Стр. 113—124.
На стр. 123—124 є «Література». 7 чч.

545. *Лисенко, Ф.* Геологічні умови уложення покладу українського «силексу» та його значення для керамічної промисловости. (Геологічні досліді кременю на Кам'яниччині. I).—Труди Укр. Наук.-Досл. Геолог. Ін-ту. Т. II. К. 1928. Стр. 61—70.
На стр. 70 є «Література». 10 чч.

546. *Назаревич, С.* Родовище кременю на Кам'яниччині. (Геологічні досліді кременю на Кам'яниччині. II).—Труди Укр. Наук.-Досл. Геолог. Ін-ту. Т. II. К. 1928. Стр. 71—86.
На стр. 85—86 є «Література». 22 чч.

547. *Біленко, Д. К.* Ґрунти Проскурівської округи з мапою—Матеріяли дослідження Ґрунтів України. Вип. III. К. 1929. Стр. 25—50.
На стр. 49—50 є «Література». 16 чч.

547а. *Виржиковський, Р.* Підземне живлення річок Подільської Наддністрянщини.—Вісти Наук.-Досл. Ін-ту Водного Господарства України. Т. III, вип. I. К. 1929. Стр. 51—81.
На стр. 78 є «Література». 10 чч.]

548. *Крокос, В. I.* Ґрунтотворчі породи Проскурівської Округи.—Матеріяли дослідження Ґрунтів України. Вип. III. К. 1929. Стр. 11—20.
На стр. 19 подано літературу, на яку були посилки в тексті. 9 чч.
Хронол. 1914—1927.]

016 : 58 Ф л ь о р а .

— *Траутфеттеръ, Р.* Історія изслѣдованія флоры губерній Київск. Уч. Округа.—Див. ч. 468.

— *Шмальгаузенъ, И.* Флора Юго-Зап. Россіи.—Див. ч. 469.

— *Монтрезоръ, В.* Обзорѣніе растений... Київск. Уч. Округа—Див. ч. 470.

— *Montresor, L.* Les sources de la flore.—Див. ч. 471.

549. *Савостіянов, О.* Дика рослинність Поділля. Схематичний нарис. Вінниця. 1925. (Вінницька Філія ВБУ при УАН. Кабінет виучування Поділля. Вып. 2).

В розділі I, на стр. 3—5, є перелік головніших матеріалів до флори вищих рослин Поділля. 36 ч.ч. Хронол. 1822—1922.

550. *Богацький, Дм.* Матеріяли до флори Кам'янецьчини.—Записки Кам'янець-Под. Наук. при УАН Т-ва. Т. 1. Кам'янець-Под. 1928. Стр. 50—84.

На стр. 50—51 позначено «Джерела, що їх використано при обробці матеріялу». 17 ч.ч. 1822—1926 р.р.

551. *Єлін, Ю. Я.* Нові дані для флори колишн. Лятичівського повіту.—Укр. Ботаніч. Журнал. Кн. IV. К. 1928. Стр. 56—63.

На стр. 63 є «Література, що її наводиться в тексті скорочено». 15 ч.ч.

552. *Клеонов, Ю. Д.* Новіші відомости про флору Поділля.—Укр. Ботаніч. Журнал. Кн. IV. К. 1928. Стр. 24—33.

На стр. 33 є «Цитована література». 11 ч.ч.

016 : 59 Ф а в н а.

— *Ксенжопольській, А. В.* Rhopalocera Юго-Зап. Края.—Див. ч. 475.

— *Ксенжопольській, А. В.* Списокъ научных работъ по энтомології Юго-Зап. Края.—Див. ч. 476.

553. *Храневич, В. П. та Богацький, Д. О.* Матеріяли до лепідоптерофавни Поділля.—Записки Сіл.-Госп. Ін-ту в Кам'янці на Поділля. Т. I. 1924. Стор. 77—116.

На стр. 77. Огляд літератури предмету. 7 назов. Хронол. 1832—1915.

554. *Храневич, В.* Нарис фавни Поділля. Частина 1. Ссавці та птахи. Вінниця. 1925. (Вінницька Філія ВБУ при УАН. Кабінет виучування Поділля. Вып. 7).

На стр. 3—4 є «Література до фавни ссавців та птахів Поділля». 30 ч.ч. Хронол. 1823—1925.

555. *Храневич, В.* Матеріяли до фавни Lepidoptera на Гайсинщині (м. Гайсин та м. Гранів з їх околицями).—Збірник праць Зоолог. Музею УАН. Ч. 2. К. 1927. Стр. 61—71. (Труди Фіз.-Матем. Відділу УАН. Т. IV. Вып. 4. Стр. 305—315).

На стор. 63 (311)—Література про лепідоптерофавну Поділля. 7 ч.ч. Хронол. 1823—1924.

556. *Храневич, В.* «Microlepidoptera» Поділля (переважно Кам'янець-Под. округи).—Записки Сіл.-Госп. Ін-ту в Кам'янці на Под. Т. IV. 1927. Стр. 47—66.

На стр. 63—64 є література до фауни Microlepidoptera, що нею користувався автор. 32 ч.ч. Аб. авт.

557. *Храневич, В. П.* Матеріяли до характеристики шкідливої ентомофауни польових культур Кам'янецьчини.—Записки Сіл.-Госп. Ін-ту в Кам'янці на Под. Т. V. 1928. Стр. 255—279.

На стр. 279 є «Література [що містить дані про шкідливу ентомофауну лише зернових польових культур Поділля]». 11 ч.ч. Аб. авт.

016 : 61 Медицина й гігієна.

558. *Прусевичь, А. Н.* Библиографическій указатель по медицинѣ и гигиенѣ Подольской губерніи съ 1714 по 1913 годъ включительно. Каменецъ-Под. Тип. Под. Губ. Правленія. 1914. (25×16,5). 74 стр. (Врачебно-Санитарное Бюро Подольской Губ. Земской Управы).

Частина накладу цього покажчика вийшла в зміненому вигляді, під назвою: А. Н. Прусевичь. Матеріяли по бібліографіи Подоліи. Медицина и гігієна. Каменецъ-Под. Тип. Губ. Правленія.

Покажчик має 2 відділи: «I. Історія епідемій». Ч. 1—35. «II. Современное состояние санитаріи и гигиенъ». Ч. 36—932. Хронол.

016 : 63 Сільське господарство.

559. *Плюйко, С. А.* Матеріяли до характеристики вівчарства Кам'янецької округи.—Записки Сіл.-Госп. Ін-ту в Кам'янці на Под. Т. V. 1928. Стр. 29—37.

На стр. 46 зазначено «Використану літературу». 14 ч.ч. Аб. авт.

560. *Плюйко, С. А.* Велика рогата худоба Кам'янецьчини. (Матеріяли по обслідуванню великої рогатої худоби в 1924-26 рр.).—Записки Сіл.-Госп. Ін-ту в Кам'янці на Под. т. V. 1928 стр. 48—108.

На стр. 97—99 зазначено «Використану літературу». 32 ч., з них безпосередньо до Поділля 10 ч.ч. Аб. авт.

016 : 9 Історія. Археологія.

— *Новицькій, И. П.* Кієвлянинъ (1864—1878).—Див. ч. 405.

— *Тиховскій, Ю.* Указатель Волинск. Еп. [Вѣдомостей. 1867-1887.—Див. ч. 141.

561. *Същинскій, Е.* Городъ Каменецъ-Подольскій. Историческое описаніе. К. 1892. VIII+247 стр.

В примітці на стр. 3-й дано «Перечень болѣе значительныхъ трудовъ по исторіи Каменца въ русской и польской литературѣ». 22 назви (рос.—5; польских—17).

562. *Леонтовичь, О. И.* Очерки истории Лит.-Рус. государства. — Див. ч. 187.

В журналі М.Н. Пр. 1894 р., № 3 на стр. 21—22 (окр. відбитки стр. 347—348) в примітці є література до історії Подільської землі. 37 назов. Хронол. 1773—1892.;

563. *Сльцинский, Е.* Археологическая карта Подольской губернии.—Труды XI Археолог. Съезда въ Кіевѣ. Т. I. М. 1901. Стр. 197—354; 1 окремо.

На стр. 197—199 зазначено «Источники, служившіє для составления карты Подоліи». 39 назов. У тексті для кожної місцевости є посилки на ці джерела. В кінці—показчик геогр. назов.;

564. *Зекцер, Арк.* 1905 рік на Поділлі. Част. II. (Вінниця. 1925. (Ювілейна Комісія в справі святкування річниці 1905 року та Іспарт Вінницької округи).

На стр. 125 подано «Джерела до історії 1905 року на Поділлі». 12 назов. В I-й част. цієї праці (Видання Кабінету виучування Поділля. Вып. 3. Стр. 44) також позначено ці самі джерела (але менше—6 назов).

565. *Сіцінський, Евтим.* Нариси з історії Поділля. Част. I. Вінниця. 1927. (Вінницька Філія ВБУ при УАН. Кабінет виучування Поділля. Вып. 12).

На стр. 20—21 подано «Спис спеціальної літератури по історії Поділля». 51 назва укр., рос. та польською мовами.

566. *Тарнопольський, Л. і Федулкін, С.* Жовтень на Вінничині. (Історичний нарис). Вінниця. 1927. (Вінницька Ювілейна Комісія по переведенню 10-річчя Жовтневої революції).

На стр. 65 є «Показчик літератури, матеріялів та джерел для вивчення історії Жовтневого перевороту на Вінничині». Сист. Розділи: I. Спогади активних учасників. II. Збірки матеріялів. III. Джерела (газети). IV. Документи. V. Економічний стан Поділля напередодні революції. Всього 23 ч.ч.

567. *Сіцінський, Е.* Оборонні замки Західнього Поділля XIV—XVII ст. (Історично-археологічні нариси).—Записки I-ст. Філол. Відділу УАН. Кн. XVII. К. 1928. Стр. 64—160.

Позначено літературу в кінці окремих розділів про кожне місце, а саме: На стр. 93—література (значніша) про Кам'янецьку фортецю. 5 назов. 1862—1915. На стр. 104—література про Межибіж і його замок. 12 назов. 1820—1926. На стр. 115—література про Сатанів та його замок. 8 назов. 1820—1901. На стр. 120—література про Зіньків і його замок. 7 назов. 1820—1905. На стр. 126—література про Жванець та його замок. 12 назов. 1820—1912. На стр. 130—література про Чернокозинці та Чернокозинський замок. 6 назов. 1820—1901. На стр. 133—література про Рихту та Рихтецький замок. 4 назви. 1891—1901. На стр. 141—література про Панівці, Панівецький замок, друкарню й школу. 11 назов. 1826—1901. На стр. 147—148 є література про Ярмолинці й Сутківці. 10 назов. 1820—1905. На стр. 158—література про Бар і Барський замок. 10 назов. 1822—1902. На стр. 160—література про Озаринці. 3 назви.

016:91. Географія.

Див. ч.ч. 518—521.

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА.

А. Бібліографічні праці, що проєктувалися або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано.

568. *Прусевичь, А.* Бібліографія исторической археологии Подоліи (Див. про нього в анотації при ч. 526).

569. «Bibliographia Podolica. Матеріяли до історії друку та бібліографії Поділля». Велика бібліографічна робота, що її організувала й провдить Бібліогр. Секція Кабінету виучування Поділля Вінницької філії ВБУ. Обсяг цього репертуару становлять: а) Топобібліографічна література Подільської землі без огляду на теперішній державний кордон, тоб-то література Великого Поділля (в межах УСРР) та Поділля Галицького, незадежно від місця її надрукування; б) Часописи Подільської землі, в) Твори авторів-подільян та писання про них. Бібліограф. Секція провдить бібліографічне описання *de visu*, складає бібліографію бібліографії Поділля і систематично документує як літературу поточну, так і давнішу про Поділля. Складання бібліогр. репертуару в кожній галузі знання провдиться під керівництвом відповідного наук. консультанта Кабінету виучування Поділля. Бібліогр. описування переводиться за каталографічними методами «Літопису Укр. Друку» та інструкціями й вказівками Institut International de Bibliographie à Bruxelles у порядку заздалегідь складеного плану праці». Бібліограф. Секція вживала всіх заходів, щоби притягти до участі в своїй роботі широкі кола суспільства Поділля й випустила аркушівку [20 листопада 1926 року.—Вінниця Кабінет виучування Поділля Вінницької Філії ВБУ при УАН (27+18) 2 нен. стр. 1500 пр.], що містить а) Заклик до Подільян подавати відомості про місцеву пресу до збірки «Преса Поділля», з програмою збирання матеріялів; б) Інформацію про бібліогр. працю Кабінету й запросини до наук. установ, краєзнавчих організацій, книгозбірень тощо утворити бібліограф. гуртки й складати бібліограф. покажчики літератури про свою місцевість. До 1929 р. опрацьовано всі монографічні твори з фонду Вінницької Філії ВБУ й частину часописів та збірників. Усього виготовлено понад 3000 карток, що ставитиме понад 30 друк. аркушів. I-го тома «Матеріялів до історії друку та до бібліографії Поділля» видано р. 1928 (Див. за нашим списком ч. 517). Готуються до друку томи II та III, що виходитимуть окремими випусками відповідної галузі знання за ред. відповідного наук. консультанта кабінету виучування Поділля.

Том II присвячено продукційним силам Поділля. Випуском I намічена «Бібліографія економіки Поділля», що вийде за редактуванням проф. А. Ярошевича; вип. 2—«Бібліографія фльори Поділля» за ред. проф. О. Савостіянова; вип. 3—«Бібліографія сіл. господарства Поділля» за ред. проф. С. Городецького.

У томі III, вип. 1 піде праця М. Недужої «Бібліографія етнографії Поділля»; вип. 2—«Бібліографія історії Поділля».

Див. звідомлення Бібліогр. Секції Кабінета виучування Поділля з 1. IV. 1926 по 1. IV 1928 р.—[в книзі]: Часописи Поділля... (Див. за

списком ч. 517) і окремо: ...Вінниця. 1928 (25×17,5). V стр. (Вінницька філія ВБУ при УАН. Кабінет Виучування Поділля. Вип. 21). Див також *Отамановський, В.* Бібліографія краю («Топобібліографія»), як одно з основних завдань наукової бібліотеки та організація топобібліографічної праці на Україні.—Бібліот. Збірник. ч. 1. К. 1926. Стр. 78—81.

570. Бібліографія до вивчення Поділля є у виробничому плані *Кам'янець-Подільського Наук. при У. А. Н. Т-ва.*—Див. «Записки... Т-ва». Т. I. Кам'янець на Под. 1928. Стр. 97.

571. Бібліографію природи на Тульчинщині провадить Природничка Секція Тульчинського Краєзнавчого Т-ва.—Див. Вісник Окрвиконкому Тульчинщини. Тульчин. 1928. № 1 (57). Стр. 45.

Б. Місцеві видання, що їх переглянуто при складанні цього списка.

ХСII. Труды Подольскаго Губернскаго Статистическаго Комитета, Вып. 1—2. Каменець-Под. 1869.

ХСIII. Труды Подольскаго Церковнаго Историко-Археологическаго Общества [I—IV томи під назвою: Труды Комитета для историко-статистическаго описанія Под. Епархіи; т. V—IX—Труды Подольск. Еп. Историко-Статист. Комитета] Т.т. 1—XII. Каменець-Под. 1878—1916.

ХСIV. Записки Общества Подольскихъ Естествоиспытателей и Любителей Природы. Т.т. I—IV. Каменець-Под. 1912—1915.

ХСV. Экономическая жизнь Подолии. Изд. Под. Губ. Земства. Каменець-Под. 1913—1918, 1921 р.р. [в 1918 р. мала назву: «Економичне життя Поділля. В 1921 р.—Изд. Губсовнархоза].

ХСVI. Хозяйство Подолии. Ежемес. журнал Под. Губ. Эк. Сопещания. Вінниця. 1922. № 1.

ХСVII. Записки Сільсько-Господар. Інституту в Кам'янці на Поділлі. Т.т. I—V. 1924—1928.

ХСVIII. Записки Кам'янець-Подільського Інституту Народньої Освіти. Т.т. I—II. Кам'янець на Под. 1926—1927.

ХСIX. Науково-Дослідча Катедра Культури і Народнього Господарства Поділля. Записки. Т. I. вип. 1—2. Кам'янець на Под. 1926.

С. Кам'янець-Под. Наукове при УАН Товариство. Записки. Т. I. Кам'янець на Под. 1928.

ПОЛТАВЩИНА.

014. 3 ПОКАЖЧИКИ ДО МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1863—Полтавскія Еп. Вѣдомости.

572. *Н. С [тороженко?]*. Малоизвѣстные и неизвѣстные источники свѣдѣній о минувшей жизни Полтавщины.—«Кіев. Старина». 1884. № 4. Стр. 684—688.

Подано «Списокъ историческихъ и статистическихъ статей Полтав. Епарх. Вѣдомостей» [складений за повітами та предметами].

573. *Мазановъ, П.* Указатель статей, помѣщенныхъ въ неофициальной части Полтавскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей за 25 лѣтъ изданія ихъ, съ 1863 по 1888 годъ. Составилъ законоучитель Полтавскаго Института благородныхъ дѣвиць протоіерей Петръ Мазановъ. Полтава. Тип. насл. Пигуренко. 1888. (22×14,5). 2 нен.+III+197+1 нен. стр.

1292 ч.ч. Сист.-хронол. Рец.: А. Л.—Кіев. Старина. 1889. № 1. Стр. 264—266. Продовження цього покажчика див. ч. 575.

574. *Терлецкій, В. Н.* Рѣчь въ юбилейномъ собраніи по случаю столѣтія Полтавской Епархіи.—Полт. Еп. Вѣд. 1904 №№ 2, 3, 5.

В окремія відбитці має назву: [В. Н. Терлецкій]. Столѣтній юбилей Полтавской Епархіи (17 дек. 1803 г.—17 дек. 1903 г.). Полтава. 1904.

В № 5, стр. 240—242, в окремія відбитці—стр. 63-65, в розділі: «Пособія при составленіи рѣчи» зазначено «Статьи по исторіи Полтавской Епархіи въ Полтавскихъ Епарх. Вѣдомостяхъ». Хронол. Близько 70 назов.

575. *Пясецкій, І.* Указатель статей, помѣщенныхъ въ неофициальной части Полтавскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей за послѣдніе 25 лѣтъ изданія ихъ, съ 1888 по 1913 годъ. Составилъ священникъ Іосифъ Пясецкій. Полтава. Электр. тип. Г. И. Маркевича. 1913 [фактично 1916]. (22, 5×15). 392 стр.—Полт. Еп. Вѣдомости». 1913. №№ 18—25, 27—32; 1914. №№ 15—23, 25—28, 42—43; 1915. №№ 4, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 22, 24; 1916. №№ 1—7.

Сист.-хронол. Покажчик цей є продовження праці П. Мазанова (див. ч. 573). Його друковано в «Полт. Еп. Вѣд.» з окремою пагінацією,—по

2—4 сторінки в номері. Журнал виходив з 1863 до 1918 р. Останнє відоме його число (20-21) позначено 15. XI—I. XII. 1918. [За збіркою Полт. Окр. Архіву].

1883.—Земскій Обзоръ.

576. *Караваяевъ, В. Ф.* Библиогр. обзоръ земской стат. и оцѣночной литературы...—Див. ч. 24.

У вип. II на стр. 226—227 (Труды Имп. Вольн. Эконом. О-ва. 1910. № 2—3) дано реестр головнішим статтям статистичного, природньо-історичного та іст.-етнографічного характеру, що їх уміщено в «Земскомъ Обзоръ» за весь час його існування (1883—1885 р.).

1905.—Труды Полтавской Уч. Арх. Комиссии.

577. *Павловскій, И. Ф.* Къ десятилѣтію Полтавской Ученой Архивной Комиссии. Отчетъ со дня открытія, съ 26 октября 1903 г. по 26 октября 1913 г. Составилъ правитель дѣль И. Ф. Павловскій. Изд. Полтав. Уч. Арх. Комиссии. Полтава. 1913.

На стр. 7—9 є «Списокъ работъ, помѣщенныхъ въ десяти выпускахъ [Трудовъ Полтавской Ученой Архивной Комиссии]». Хронол.

578. Труды [Полтавской Ученой] Архивной Комиссии (со времени ея открытія, въ октябрѣ 1903 г.). [Содержаніе вв. 1 (1905 г.)—14 (1916 г.). Полтава. 1916]. (26×18). 3 нен. стр.

Відбитка з окладинки (стр. 2—4) «Трудовъ» П. У. А. Комиссии, т. 14. На окладинках інших (2—13) томів «Трудовъ» теж позначено зміст попередніх книжок, але окремі відбитки мені не відомі.

579. *Павловскій, И. Ф.* Отчетъ Полтавской Архивной Комиссии за 1916 годъ.—Труды Полт. Уч. Арх. Комиссии. Вып. 15. 1917 г. (Окр. пагіні). І окремо: ...Полтава. 1917.

На стр. 17—20 (в окр. відбитці стор. 15—18): Труды [Полтавской] Архивной Комиссии (со времени ея открытія, въ октябрѣ, 1903 г.). Зміст вип. 1—14 і спис окремих видань.

Порівнюючи з ч. 578—без змін; трохи поновлено тільки список окремих видань. «Труды Полт. Уч. Арх. Комиссии» виходили з 1905 до 1917 р. Всього вийшло 15 книжок (див. «Україна». 1925. № 1—2, стр. 227).

1914.—Педагогическій Журналъ.

580. [...Оглавленіе статей и замѣтокъ, помѣщенныхъ въ «Педагогическомъ Журналѣ для учащихся начальныхъ школъ Полт. губ.» за 1914 и 1915 г.г.—Пед. Журналъ. Полтава. 1915. Декабрь. № 12 (17). Стр. 66—84.

Сист.-аб. Продовженням цього покажчика було «Оглавленіе статей и замѣтокъ, помѣщенныхъ въ «Пед. Журналѣ» за 1916 г.—Пед. Журналъ. 1916. Декабрь. № 12 (29). Стр. 69—79. «Пед. Журналъ» виходив з серпня 1914 до грудня 1917 р. Останнє число (7—12) за 1917 р. вийшло українською мовою під назвою: «Педагогічний Журнал» та 5 чисел за 1918 р.—під назвою «Нова Школа». Покажчиків до «Журналу» за ці роки не було.

016 БІБЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ ПРО ПОЛТАВЩИНУ.

016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання.

581. [...Указатель главнѣйшихъ источниковъ и пособій по Малороссіи.—Россія. Полное географическое описаніе нашего отечества. Настольная и дорожная книга для русскихъ людей. Подъ ред. В. П. Семенова... Т. 7. Малороссія. СПб. Изд. А. Ф. Девріена. 1903. Стр. 464—478.

Сист. Розділи: Общя географія. 2 назви; Форми земной поверхності, внутреннее строеніе земной коры и минеральныя богатства. 72 назви; Климатъ. 18 назов; Растительный міръ. 20 назов; Животный міръ. 17 назов; Археологія и исторія. 78 назов; Распредѣленіе населенія по территории, этнографической составъ его, бытъ и культура. 91 назва; Промыслы и занятія населенія. 151 назва; Пути сообщенія. 17 назов; Справочн. изданія, путеводители, описанія отдѣльных мѣстностей. 50 назов. Карты, атласы и фотографіи. 12 назов. В межах кожного розділу літературу подано за пляном відповідного розділу книги. Разом по-над 500 назов. До «Малороссіи» тут зачисляються тільки Полтавщина, Чернігівщина й Харківщина.

582. [...Матеріяли до вивчення Полтавщини.—Записки Укр. Наук.-Т-ва досліджування й охорони памяток старовини та мистецтва на Полтавщині. Вип. 1. Полтава. 1919. Стр. 110—111.

Перелік відповідних статей з часописів: «Записки Н. Т. ім. Шевченка» у Львові. Т.т. 119—127; «Літ.-Наук. Вістник» за 1917—1919 р. та «Наше Минувле» за 1918 р.

583. Дубняк, К. Матеріяли до вивчення Полтавщини. Бібліографічний покажчик літератури.—Хозяйство Полтавщини. 1922. № 4—5 [січень—лютий]. Стр. 12—15; № 6 [березень—травень]. Стр. 16—18; № 7 [червень—липень]. Стр. 76—79.

Сист.-аб. Розділи: Загальна географічна література про Україну, де між іншим є відомості про Полтавщину (ч.ч. 1—94, 128—172). Загальна література про Полтавщину (ч.ч. 95—127, 173—175). Описи окремих місцевостей Полтавщини (ч.ч. 176—233). Природа Полтавщини (загальна література ч.ч. 234—271). На цьому, через незалежні від автора обставини, друкування покажчика й урвалося, хоч у К. Дубняка матеріялу було зібрано кілька тисяч карток. Остаточо цей матеріял не було навіть упорядковано, і працю над продовженням покажчика автор припинив. Автор складав покажчика, нічого не значачи про аналогічну працю І. Ф. Павловського (див. ч. 616). [Відомості подав автор]. В покажчику К. Дубняка позначено, як окремі ч.ч., рецензії на книжки; і при багатьох ч.ч. є анотації з оцінкою праць. По закінченні покажчик мав вийти й окремою відбиткою під назвою: «Дубняк, К. Матеріяли до вивчення Полтавщини. Бібліографічний покажчик літератури по природі, географії, етнографії, історії, економіці, сільському господарству, промисловості, кооперації і т. і. Полтавщини. Полтава. 1922. [Назву цю, з поміткою «друкується», подано в «Хозяйстве Полтавщини». 1922. № 6. Стр. 17—18].

584. [...Полтавщина. Упорядкували М. Філянський, Я. Риженко під загальним редагуванням М. Криво-ротченка. Полтава. 1927. (Полтавський Державний Музей ім. В. Г. Короленка. Збірник. Том II).

Література з предметів при статтях: Данилевський, В. Енергія вод. Стр. 57 9 назов. Філянський, М. Підземні води. Стр. 65. 8 назов. Пархоменко, В. Нарис передісторичних часів життя на Полтавщині. Стр. 157—158. 13 назов. Козаченко, А. Історичні часи на Полтавщині. Стр. 218—219; близько 50 назов, спеціально до Полтавщини й загальних. Данилевський, В. Фабрично-заводська промисловість. Стр. 247. 5 назов. Риженко, Я. Кустарно-ремісничя промисловість. Стр. 306. 7 ч.ч.

584а. Молоків-Журський, П. П., Нечаєв, М. М., Рождественський, С. М. Кременчук. (Короткий довідник). Кременчук. 1929. (Кременчуцьке Окружне Т-во Краєзнавства).

До кожної статті додано списку найважливіших джерел, а саме—до статей: П. П. Молоків-Журський. Географічне положення, природа й підсоння м. Кременчука. 4 назви. Стр. 14. М. М. Нечаєв. Економіка та соц.-культурне будівництво м. Кременчука. 7 назов. Стр. 30. С. Рождественський. Кременчук. (Іст. довідка). 7 назов. Стр. 45.

016 : 06 Наукові установи.

585. Риженко, Я. Полтавський Державний Музей. (Історичний нарис).—Полтавський Державний Музей ім. Короленка Збірник. Т. I. Полтава. 1928. Стр. 1—15.

На стр. 14-15—«До бібліографії музею». Перелік статей, що в них подано опис Музею, або огляд його діяльності. 36 ч.ч. 1892—1928.

016: 352 Місцеве самоврядування.

586. [...Труды Статистического Бюро Полтавского Губернского Земства (1881—1910). Полтава. Тип. преemn. «И. А. Дохманъ». 1910. (22×12). 13 стр., друкованих з одного боку. [Складається гармонією].

На стр. 1—9 уміщено «Списокъ изданій». На стр. 10—12 дано «Перечень вопросовъ, разработанныхъ въ «Статист. Ежегодникахъ». 1895—1909. На стр. 13—«Перечень вопросовъ, ежегодно разрабатываемыхъ въ «Обзорахъ Сельскаго Хозяйства». 1886—1908. Хронол., до 1909 р. вкл. 2-ге доп. вид. див. ч. 587.

587. [...Списокъ изданій Статистического Бюро Полтавскаго Губернскаго Земства (1881—1916). Полтава. Т-во Печат. Дѣла (тип. быв. Дохмана) [1916] (22×13,5). 21 стр.

На стр. 3-15—«Списокъ изданій». На стр. 16-17—«Перечень вопросовъ, разработанныхъ въ «Обзорахъ Сельскаго Хозяйства» (1886—1914). На стр. 18-21—«Перечень вопросовъ, разработанныхъ въ «Статистическихъ Ежегодникахъ» (1895—1913). Хронол., до 1915 р. включно.

588. [...Каталогъ книгъ бібліотеки [Полтавской] Губерн-ской Земской Управы. I. Земскія изданія. Полтава. Електр. тип.-лит. Н. Л. Фришенберга. 1913. (26×18). 3 нен.+1018+ +1 нен. стр.

Сист.-топографічний. За предметами, в межах предмету—за губер-нсьми та повітами. Каталог подає найповніший перелік земських видань Полтавщини до 1913 р. Розділи: I. Доклади, постановленія, отчеты (Полтавщина на стр. 150—286). II. Продовольственное дѣло (Стор. 437—438). III. Медицина и санитарія (стор. 489—506). IV. Ветеринарія (стор. 567—569). V. Страховое дѣло (стр. 621—626). VI. Народное образование (стр. 683—696). VII. Внѣземледѣльческіе промыслы (стр. 732—734). VIII. Дорожно-строительный отдѣлъ (стр. 749—756). IX. С.-хоз. и экономич. отдѣлъ (стр. 796—805). X. Статистика. 1. Оцѣночная и обще-экономическая статистика (стр. 886—897). 2. Текущая статистика (стр. 958—965). 3. Санитарная и медицин. статистика (стр. 1000). 4. Страховая статистика (стр. 1013). Разом подано 3274 ч.ч., з них 2205 ч.ч. «Докладовъ, постановлений и отчетовъ».

016 : 5 Природа.

— *Роговичъ, А.* Библиогр. указатель по естественной исторіи.— Див. ч. 445.

589. *Николаев, В. Ф.* Найголовніша література по природо-знавству Полтавщини.—*Нова Школа.* Полтава. 1918. № 4. Стр. 74—80; № 5. Стр. 82—90.

120 ч.ч. Сист.-аб.; з анотаціями. Розділи: I. Загальна література. Ч.ч. 1—7; II. Геологічне та орографічне будування Полтавщини. Ч.ч. 8—50; III. Грунтове будування Полтавщини. Ч.ч. 51—64; IV. Рослинність Полтавщини, Ч.ч. 65—88; V. Звіринність Полтавщини. Ч.ч. 89—120. Автор у передмові попереджує, що він «не наводить тут чужоземної літератури і зовсім поминає дрібні замітки, реферати і т. інш.». Окреме видання цього покажчика див. наступне ч. 590.

590. *Николаев, В. Ф.* Показчик літератури по вивченню при-роди Полтавщини. Склав завідуючий природничим відділом Музею В. Ф. Николаев. Полтава. Електр. друк. Я. Е. Брауде. 1918. (25×17). 18+1 нен. стр. (Музей Полтавської Губернської Народної Управы [!]).

Окреме видання попереднього ч. 589, доповнене двома назвами. Разом 122 ч.ч.

591. *Николаев, [В. Ф.]*. Матеріали к районуванню Пол-тавщини по естественно-историческим признакам.—[В книзі:] Николаев, Самбикин, Стопневич. Матеріали по рай-онированию Полтавщины. Изд. Полт. Губэконом. Сопещания. [Полтава]. 1923. Стр. 1—27.

На стр. 27—«Список главнейшей литературы». 25 ч.ч. Аб. авт.

592. *Сагарда, О.* Природно-історичний нарис Прилуччини.—*Освіта Прилуччини.* Прилуки. 1929. Ч. 2. Стр. 3—20; Ч. 3-4. Стр. 1—29.

В ч. 3—4, на стр. 29 подано «Літературу [друковану й рукописну, що її використав автор]». 28 ч.ч. Хронол. 1883—1928.

592а. *Тисаревський, С. С.* Природа Лубенщини. (Спроба характеристики).—Бюлетень Лубенської Окр. Інспектури Народньої Освіти. Лубні. 1929. Ч. 3—4 (Квітень-вересень). Стр. 25—46.

Стаття має розділи: Геогр. положення, рельєф, зрошення. II. Геол. нашірвання та корисні копалини. III. Грунти. IV. Підсоння. V. Рослини. VI. Тварини. В кінці позначено «Далі буде». На стр. 46 є «Література для вивчення природи Лубенщини». 14 чч.

016:55 Геологія.

593. *Гуровъ, А.* Геологическое описание Полтавской губернии. Отчетъ Полтавскому Губернскому Земству. X. Изд. Полт. Губ. Земства. 1888.

На стр. III—V короткий огляд попередньої літератури. 12 назов. Хронол. 1787—1885.

— *Радкевичъ, Г.* Библиогр. указатель по геологіи.—Див. ч. 449.

594. *Оппоковъ, Е. В.* Рѣчныя долины Полтавской губернии. Очеркъ работъ въ Полтавской губернии Экспедиціи по орошенію на югѣ Россіи. Часть I (общая). Изд. Отдѣла земельныхъ улучшеній М. З. и Г. И. СПБ. 1901.

На стр. 84—86 вміщено «Краткій указатель литературы по геологіи Полтавской губернии и пограничной съ ней мѣстности». 44 назви, 1867—1897. Аб. авт. Згадано тільки геологічні досліди, що стосуються до Полт. губ. та найближчих місцевостей, а також деякі праці загального характеру, з відсилкою за докладнішими вказівками до праць *Радкевича* (ч. 449) та *Н. А. Соколова*—Нижнетретичныя отложения Южной Россіи.—Труды Геолог. К-та, т. IX в. 2. СПБ. 1893.

595. *Армашевскій, П.* Общая геологическая карта Европейской Россіи. Листъ 46-й. Полтава—Харьковъ—Обоянь.—Труды Геологич. Комитета. Т. XV. В. 1. СПБ. 1903.

На стр. 10—16 «Обзор литературы». 52 назви. Хронол. 1787—1901; з анотац. й реценз. До району 46 листа входять: з Полтавщини—повіти Прилуцький (частина), Роменський, Лохвицький, Гадяцький, Лубенський (частина), Хорольський, Зіньківський, Кременчуцький (частина), Полтавський (частина), Костянтиноградський (частина). З Харківщини: повіти Лебединський, Сумський, Охтирський, Богодухівський, Валківський, Харківський, Змієвський (частина) та деякі повіти Курщини,

596. *Фаасъ, А. В.* Очеркъ мѣсторожденій ископаемаго угля.—Див. ч. 454.

На стр. 204—«Списокъ цитированной литературы, относящейся къ [бурямъ углямъ] Малороссіи». Ч.ч. (151—153)+4 повторник; разом 12 назов. Хронол. 1879—1906. «Малороссія» тут—Полтавщині, Чернігівщині й частині Харківщини (на захід від меридіану м. Харкова).

597. *Алексъевъ, А. К. и Крокосъ, В. И.* О геологическомъ строеніи горы Пивихи Кременчугск. у. Полт. губ.—Записки О-ва Сел. Хоз. Южной Россіи. Т. 88-89. Кн. 1. Одесса. 1919. Стр. 215—229.

На стр. 215—218є «Література о г. Пивихъ». 10 ч.ч. Хронол. 1848—1906. Деякі додатки див. Личков, Б. Л. К геологии горы Пивихи на Днепре.—Вісник Укр. Відділу Геол. Комітету. № 9. К. 1926. стр. 1—2.

016 : 58 Ф л ь о р а .

— *Траутфеттеръ, Р.* Исторія изслѣдованія флоры губерній Кіевск. Уч. Округа.—Див. ч. 468.

— *Монтрезоръ, В.* Обзорѣніе растений... Кіевск. Учебн. Округа.—Див. ч. 470.

— *Montrésor, L.* Les sources de la flore... Див. ч. 471.

598. *Іллічевський, С.* Гербарій Полтавського Державного Музею.—Полтавський Державний Музей. Збірник. Том. 1. Полтава. 1928. Стр. 141—226.

На стр. 145—146, та 225 подано «Літературу з фльори Полтавщини». Аб. авт. 31 назва.

599. *Кушніренко, В. та Ніколаев, М.* Проект програму колективного планового дослідження рослинного покриву Полтавської округи.—Записки Полтав. Наук. при ВУАН Т-ва. Вип. II. Полтава. 1928. Стр. 97—117.

На стр. 103—105 є «Список літератури [найважливіші праці, що є зведенням попередніх робіт]». 47 ч.ч. Хронол. 1848—1928.

600. *Воскресенський, М.* До лепідоптерофавни Полтавщини.—Збірник праць Зоолог. Музею. Ч. 3. К. 1927. Стр. 119—145. (Труди Фіз.-Мат. Відділу УАН. Т. VII. Вип. 1).

На стр. 143 є «Література». 8 ч. (з них безпосередньо до Полтавщини 3 ч.).

601. *Артоболевський, Г. В.* Нотатки про бабок Полтавщини.—Збірник праць Зоолог. Музею. № 7. К. 1929. Стр. 3-20. (Труди Фіз.-Мат. Відділу ВУАН. Т. XIII. Вип. 1).

В розділі V «Resumé total des études sur les Odonates de gouv. de Poltava» на стр. 19—20 є «Littérature». 14 ч.ч. Аб. авт.

016 : 61 М е д и ц и н а .

602. *Олешко, Н. Е.*—Миргородський курорт 1925 г. Изд. Полтавской Райспилки. Миргород. 1926.

На стр. 90—література про Миргородський курорт 11 ч.ч. Хронол. 1916—1925.

016 : 7 М и с т е ц т в о .

603. *Семикин, М.* Об охране памятников деревянного церковного зодчества и предметов церковной старины.—Бюлетень Губ. Відділу Нар. Освіти на Полтавщині. Полтава. 1922. № 3. Стр. 29—31; № 5—6. Стр. 35—37.

В № 5—6 на стр. 36—37 є «Література». В ній розділ: «II. О деревянном церковном зодчестве Полтавщины». 3 ч.ч.

016 : 9 І с т о р і я .

— *Н. С. Малоизвѣстные... источники свѣдѣній о минувшей жизни Полтавщины.*—Див. ч. 572.

604. *Ляскоронскій, В. Г.* Исторія Переяславльської землі сь древнѣйшихъ временъ до полов. XIII столѣтія. К. 1897. 3 нен. + VII + 486 + 3 нен. + XIII стр. Те саме: ...Изд. 2-е. К. 1903. 3 нен. + VII + 422 + II + I нен. стр.

В 1-му виданні на стр. I—XIII подано «Источники и пособия». 218 назов. Аб. авт.; в 2-му вид.—на стр. 414-422. 255 назов. Аб. авт.

605. *Грановскій, В. Г.* Полтавская епархія въ ее прошломъ (до открытія епархій въ 1803 г.) и настоящемъ. Историко-статистическій очеркъ. Вып. 1. Полтава. 1901.,

На стр. IV - VII—«література предмета». Близько 40 назов.

606. *Павловскій, И. Ф.* Битва подъ Полтавой 27 іюня 1709 года и ея памятники. Иллюстрированное изданіе. 2-е изд. испр. и доп. Полтава. 1909. VIII + 251 + XXXIII [приложенія] + I нен. стр.

На стр. XXXIX-XXXIII подана «Литература». 96 назов. Аб. авт. Те саме, на тих самих сторінках,—і в 1-му виданні. Полтава. 1908.

607. *Лятошинскій, М. В.* Историчний нарис територіяльного складу Полтавщини.—Исторично-Географ. Збірник. Т. 3. К. 1929. Стр. 202—208. (Збірник Истор.-Філолог. Відділу ВУАН. № 46в).

На стр. 207—208 є «Реестр джерел та літератури». 40 ч.ч.

608. *Плескач, Ів.* Шліховані сокири-молоти Лубенського музею.—Антропологія. Річник. II. (1928). К. 1929. Стр. 257—260.

На стр. 257 в примітці Література про Гонцівську палеолітичну стацію. 1874—1919. 4 назви.

016 : 9 Г е о г р а ф і я .

Див. ч. 581—584.

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА.

А. Бібліографічні праці, що проектувалися або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано.

609. *Пономаревъ, С. И.* Указатель всѣхъ статей о Полтавѣ и Полтавской губерніи съ 1773 по 1861 годъ и объ уроженцахъ Полтавской губерніи—великихъ людяхъ.

За словами С. И. Пономарева, цей покажчик він склав був 1862 р. (див. «Письма И. С. Аксакова, Н. П. Барсукова... къ библиографу С. И. Пономареву... М. Изд. Л. Э. Бухгейма. 1915, стр. LVIII); проте його чомусь не позначено в «Хронологическомъ спискѣ изданій и переводовъ Ст. Ив. Пономарева, составленномъ имъ самимъ». СПб. 1913. (Сборникъ Отд. Рус. Яз. и Слов. Имп. Ак. Наукъ. Т. XC. № 5).

610. *Василенко, В.* Библиографическій указатель книгъ, брошюръ и статей для всесторонняго изученія Полтавщины.

Покажчик цей мав становити останній розділ колективної краєзнавчої праці, яку проектував В. Василенко і плян якої оголосив в окремій брошюрі: В. Василенко. Полтавщина. Историко-экономические очерки. Схематическая программа (прозгъ). [Полтава. 1900]. 23 стр. Деякі міркування про складання цього покажчика В. Василенко подав у статті: «По поводу библиотеки А. М. Лазаревского».—Полтав. Губ. Вѣдомости. 1901. № 260, де він зазначає, що «дякуючи Ол. М. Лазаревському покладено прекрасний початок бібліографічному покажчику книжок та статей, що до Полтавщини»; з каталогу його б-ки В. Василенко виписав на картки до 125 назов брошур і статей, що безпосередньо стосуються до Полтавщини, яких в Полтавських бібліотеках не можна знайти... В. Василенко висловлює побажання, щоб редакція «Полтавських Губ. Вѣдомостей» видала покажчика до цього видання, хоча б, на перший раз, за час з 1890 року, коли в неофіційній частині з'явилося особливо багато монографічних описів та цікавих статей. Дальша доля праці В. Василенка невідома. Частина бібліотеки В. Василенка надійшла до Полтавського Центр. Музею й покладена в основу Краєзнавчого відділу її. (Див. Бюлетень Кабінету Антропології і Етнографії ім. Хв. Вовка. Ч. I. К. 1925. Стр. 29).

611. *Павловскій, И. Ф.* Указатель по изученію Полтавской губерніи [Полтава 1920]. Рукопис in folio. 2 нен. [тит. лист]+73 стр. + 9 стр. порожніх+2 стр. на окремому аркуші («Война со шведами и Полтавская битва»).

З передмови: «Полтавська губернія з давнього часу входила до складу України, і про неї, про давноминулі часи, можна знайти дані в загальних працях з історії України. Але, крім цих загальних праць, ми в цьому покажчику вміщуємо окремі статті й замітки з різних питань, що стосуються до XVIII й XIX ст. Мета ж цієї праці—вказати на літературу, що стосується до Полтавської губернії коли її було відокремлено в самостійну губернію з 1802 р.» ...Покажчик систематичний; кожен розділ починається загальною характеристикою і вказівками головних праць з даного питання. В межах розділу література подається без певного порядку. Розділи: 1. [Загальна література про всю Полтавщину. 4 книжки й 13 статей статистично-географ. характеру; а) Головніші праці Полт. губ. земства з статистики й економіки.] 26 ч.ч.; б) Статті по земледілю, колонізації й оддѣльнимъ смежнимъ съ ними вопросамъ, и по оддѣль-

нимъ другимъ вопросамъ». (123 назви). 2. «Полтавская Епархія: до XIX в. (20 назов) и въ XIX в. (37 назов). 3. Этнографія (139 назов). 4. Медицина (8 назов). 5. Дворянство. (38 назов). 6. Война со шведами въ началѣ XVIII ст. и Полтавская битва (23 назви). 7. Полтавскій уѣздъ: а. Полтава (28 назов); б. Полтавскій Крестовоздвиженскій монастырь и храмы (14 назов); в. О школахъ въ Полтавѣ (21 назва); г. Полтавскій уѣздъ» (17 назов). 8. [Загальна література про інші повіти Полтавщини]. 2 назви. 9. Гадячскій уѣздъ (15 назов). 10. Золотоношскій у. (11 назов.). Зѣньковскій у. (16 назов. 12. Кобелякскій у. (15 назов). 13. Константиноградскій у. (7 назов). 14. Кременчугскій у. (30 назов). 15. Лохвицкій у. (9 назов). 16а. Лубенскій у. (25 назов); б. Лубенскій Спасо-Преображенскій Мгарскій монастырь (13 назов). 17. Миргородскій у. (11 назов). 18а. Переяславскій у. (46 назов); б. Духовная семинарія и Училище въ Переяславѣ (22 назви). 19. Пирятинскій у. (5 назов). 20. Прилукскій у. (19 назов). 21. Роменскій у. (30 назов). 22. Хорольскій у. (10 назов). Разом 780 назов. Автор зазначає дуже багато статей, між іншим, з неоф. частини «Полтав. Губ. Вѣд.» за весь час їх існування. Показчика цього автор склав на замовлення Полтав. Спілки Спож. Т-в, що мала видрукувати його окремою брошурою, і передав його для друку М. Я. Рудинському; у нього цей показчик зберігається й тепер (Згадка про цей показчик є в статті І. М. Гревса.—Краєведение. 1924. № 4. Стр. 465).

612. Каталог літератури про Лубенщину—почала складати Центральна бібліотека Лубенської Округи. (Див. замітку Гр. Т-ко [Саливона].—Бібліолог. Вісті. 1925. № 1—2. Стр. 165).

613. Саливон, Г. Д. [псевд. Г. Тисяченко] працював над бібліографією Лубенської преси з 1905 р. до сучасного менту. (Див. Краєзнавство. 1928. № 2—3. Стр. 48—52). Г. Д. Саливон помер 23. V. 1927 р., і доля його праці мені невідома.

614. Плескач, І. Я., зав. Лубенським Окр. Пролет. Музеєм, склав картковий «Показчик літератури з окремих питань щодо Лубенщини». (Див. Краєзнавство. 1928. № 2—3. Стр. 51).^а

615. Полтавське Наукове при УАН Товариство проєкує складати бібліографію Полтавщини. (За відомостями ВБУ).

616. Полтавська Центр. Наукова бібліотека почала складати бібліографію Полтавщини.

Праця провадиться в погодженні з округовими бібліотеками, що є на терені кол. Полтавської губ. Бібліографія ведеться в обсязі кол. Полтавської губ. В основу роботи взято економічно-громадське життя Полтавщини. Опрацьовується в першу чергу матеріал 1929 р. Одночасово проводиться праця по бібліографії краєвій (місцевого друку) й по бібліографії (складено орієнтовного списка місцевих діячів). Питання організації бібліографії Полтавщини обговорювалося на 1 і 2 Полтавських міжокругових нарадах завідувачів Центр. окр. бібліотеками у вересні 1928 й у червні 1929 р. (Повідомлення т. А. Літинського).

617. Бібліотека Миргородського районного музею збирає місцеві видання й складає краєзнавчу бібліографію е (Див. Я. Маяковський. Наукові бібліотеки УСРР.—Журнал Бібліотекознавства і Бібліографії, орган В.Б.У. № 1. К. 1927. Стр. 116).

618. Прилукський Окр. Архів при Окрвиконкомі збирає різні бібліографічні матеріали про Прилукщину. В недалекому часі на-

мічено складати покажчика друківаних матеріалів, зазначаючи окремі місця в кожній книжці, що саме стосуються до Прилуччини. (Див. Бюлетень Прилуц. Окр. Музею. 1928. № 1. Стр. 38).

Б. Місцеві видання, що їх переглянуто при складанні цього списка.

СІ. Земській Обзорь. Изд. Полт. Губ. Зем. Управы. Полтава. 1883—1885.

СІІ. Полтавскій Кружокъ любителей физико-математическихъ наукъ. Отчеты. I (за 1898-1899 г.)—XVI (1913-1914 г.). Полтава. 1899—1915.

СІІІ. Труды Полтавской Ученой Архивной Комиссии. Вып. I—XV. Полтава. 1905—1917.

СІV. Труды Полтавскаго Церковнаго Историко-Археологическаго Комитета. Вып. I—III. Полтава. 1908—1912.

СV. Ежегодникъ Естественно-Историческаго Музея Полтавскаго Губернскаго Земства [ост. вип.: Щорічник Полтавського Народнього Природничого Музею]. Вып. 1 (за 1912)—5-7 (за 1916—18). Полтава. 1912—1919.

СVІ. а) Педагогическій Журналь для учащихсяъ начальныхъ школь Полтавской губернии. Полтава. 1914—1917.

б) Нова Школа. Пед. Журнал для вчителів початкових шкіл Полтавщини. Полтава. 1918. №№ 1—5.

СVІ, а) Записки Українського Наукового Товариства досліджування й охорони пам'яток старовини та мистецтва на Полтавщині. Вип. 1. Полтава 1919.

б) Записки Полтавського Наукового при ВУАН Товариства. Випуск II. Полтава. 1928.

СVІІ. Хозяйство Полтавщины. Ежемесячный журнал Полтав. Губ. Эконом. Сопещания. № 1—12-13. Полтава. 1922—1923.

СVІІІ. Господарство Полтавщини... №№ 1—5. Полтава. 1924—1925.

СІХ. Записки Полтавського Інституту Народньої Освіти. Т. I—IV. Полтава. 1926—1927.

СХ. Записки Полтавського Землевпорядчого Технікуму. Кн. I—II. Полтава. 1927.

СХІ. Записки Полтавського Сільсько-Господар. Політехнікуму. Т. I—II. Полтава. 1927—1928.

СХІІ. Записки Червоноградського Сільсько-Господ Технікуму. В. I—II. Червоноград. 1927—1928.

СХІІІ. Полтавскій Державний музей ім. В. Г. Короленка. Збірник. Т. I—II. Полтава. 1927—1928.

СХІV. Бюлетень Прилуцького Окружного музею. № 1—2. Прилуки 1928—1929.

СХV. Кременчуччина. (Записки [Кременчуцького окр.] Товариства [Краєзнавства]). № 1. Кременчук. 1929.

ТАВРІЯ. КРИМ.

014.3 ПОКАЖЧИКИ ДО МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1869.—Таврическія Еп. Вѣдомости.

619. [...Указатель «Таврическихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей» со дня изданія ихъ т. е. съ 1-го сентября 1869 года по 1-е января 1889 г. Симферополь. Тип. газ. Крымъ. [1890]. (21×14). 117 стр. без тит. листа и окл. (Приложеніе къ №№ 13—14 и 15—16 Тавр. Епарх. Вѣдом. 1890 г. [на 1-й стр. помилково 1880 г.]). Предм.-хронол. В кінці спис рубрик.

620. *Съриго, М.* Дополнительный указатель «Таврическихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей» съ 1 января 1888 г. по 1 января 1898 г.—Тавр. Еп. Вѣдомости. Симферополь. 1898. Приложеніе № 22. Стр. 1—8; № 24. Стр. 9—18. I окремою відбиткою. Предм.-хронол. «Тавр. Еп. Вѣд.» до 1905 р. друкувалися в складі офіційної й неофіційної частин. З 1906 р. неоф. частина реформувалася в «Таврическій Церковно-Общественный Вѣстникъ», що друкувався перед офіційною частиною, яка зберігала стару назву «Тавр. Еп. Вѣд.» В такому вигляді видання виходило до 1917 року, коли Тавр. Церк.-Обществ. Вѣстникъ завмер (останній відомий мені № 30-32 вийшов 20. X.—1. XI. 1917 р.). «Тавр. Еп. Вѣд.» існували до середини 1918 р. (останній відомий мені № 19—21 за липень—в бібліотеці «Тавгіса»). Загальних покажчиків до «Т.Еп. В.» після 1898 р. немає. З 1899 р. кожен рік має докладне «оглавленіе» при 24 № журналу (з окремою пагінацією)»

621. *Шведовъ, М.* Указатель статей по церковно-школьному дѣлу, помѣщенныхъ въ «Таврическихъ Епархіальныхъ Вѣдомостяхъ» и «Таврическомъ Церковно-Общественномъ Вѣстникѣ» съ 1869 по 1908 годъ.—Тавр. Ц.-Общ. Вѣстникъ. Симферополь. 1909. № 5. Стр. 221—226; № 6. Стр. 268—278.

Хронол.

1887.—Извѣстія Тав. Уч. Арх. Комиссіи.

622. [...Содержаніе №№ 1—40 «Извѣстій Таврической Ученой Архивной Комиссіи» (за 1887—1907 годы).—Извѣстія Тавр. Уч. Арх. Комиссіи. № 41. Симферополь. 1908. Стр. 241—255.

Хронол. Останній № 57 «Извѣстій Т.Уч.Арх. Комиссії» вийшов 1920 р. Р. 1927 вони відродилися під назвою «Известия Таврического О-ва Истории, Археологии и Этнографии» До № 41—57 покажчика склав Д. С. Спиридонов (рукопис в бібліотеці «Taurica»).

1891.—Записки Крымско-Кавказскаго Горнаго клуба.

— *Кубеницкій, С.* Библиотека Крым.-Кавк. Горн. Клуба.— Див. ч. 633.

623. *В. С.* Указатель статей и критическихъ отзывовъ, помещенныхъ въ «Запискахъ Крымско-Кавказскаго Горнаго Клуба» въ теченіе 25 лѣтъ (1891—1915 гг.).—Записки Крымско-Кавк. Горн. Клуба. Одесса. 1915. Вып. 3—4. Стр. 93—106. І окремо: ...Одесса. «Центральная» Тип. Н. Лемберга. 1916. (25,5×14). 14 стр., без тит. листа.

Розділи: «А. Статьи. Б. Библиографія». Аб. авт. Ранніший покажчик див. ч. 633.

1923.—Бюллетень Крымского Центр. Стат. Управления.

624. *Симоновский, В. В.* Систематический указатель статей, помещенных в Бюллетене Крымского Центрального Статистического Управления. № № 1—10 (1923—1928 г.г.). Симферополь.—Бюллетень Крым. Центр. Стат. Управления № 10. (Декабрь 1928). Симферополь. 1929. Стр. 52—60.

Сист.-аб. В кінці аб. покажчик авторів. Є анотації. Всі псевдоніми й криптоніми розкрито. На 10 № «Бюллетень» припинився й його замінив «Статист. Ежегодник» (повід. В. В. Симоновського).

016 БІБЛІОГРАФІЯ ЛІТЕРАТУРИ ПРО ТАВРІЮ І КРИМ.

016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання.

— [...Списокъ нѣкоторымъ источникамъ къ изученію Новоросс. края.—Див. ч. 995.

625. *Stuckenberg, J. Ch.* Versuch eines Quellen-Anzeigers...— Див. ч. 1.

Див. перелік мап у розділі «Krym und Taman.» (Bd. I. Abth. 1. Ss. 56—57, 111; Abth. 2. Ss. 12, 384). Разом до 30 чч; перелік літератури в розділі Taurien mit den zunächst umliegenden Ländern (Bd. I. Abth. 2. Ss. 179—181). 30 чч. До Криму стосуються почасті мапи Чорного й Озівського моря (Bd. I. Abth. 1. Ss. 64—68, 112—117; 2. Abth. Ss. 390),

й література, що її подано в розділах «Frühere Zustände der Uferlande des Schwarzes Meers (Bd. I. Abth. I. S. 75); «Schwarzes und Aowisches Meer» (там само Ss. 76—77, 336); «Südliches Russland» (там само Ss. 174—176).

626. *Геннади, Г.* Списокъ сочиненій о Крымѣ.—Вѣстникъ И. Рус. Геогр. О-ва. Ч. XV. 1855. № 6. Библиографія. Стр. 55—62; ч. XVI. 1856. № 1. Библиографія. Стр. 30—31.

Складається з трьох списків: «Списокъ 1-й. Сочиненія иноязычныя. 70 назов; Списокъ 2-й. Книги о древностяхъ Крыма [иноязычныя]; 16 назов; Списокъ 3-й. Статьи въ заграничныхъ периодич. изданияхъ 1855 г.»; 11 ч.ч. За словами автора, «показано або ті книжки, що стосуються виключно до Криму, або ті, з заголовку якихъ видно, що в цих книжкахъ говориться про Крим. Описи й подорожі, що стосуються до цілого південного краю Росії, та книги взагалі про Росію, що в них між іншимъ говориться чи згадується про Крим, не ввійшли до цього списка». Зазначено книги виключно західньо-європейськими мовами. Аб. авт. Цього покажчика передруковано з додатками в часописі «Courrier de la librairie de Jeannot». Paris. 1857. №№ 23, 28. Цього журналу я не знайшов (Див. про цей передрук: И в а с к ъ, У. Гр. Ник. Геннади. (Обзоръ жизни и трудовъ). М. 1913. Стр. 21).

627. [*Бартеневъ, П.*] Всеобщая бібліотека Росіи или каталогъ книгъ для изученія нашего отечества во всѣхъ отношеніяхъ и подробностяхъ, собранныхъ А. Д. Чертковымъ. Изданіе 2-е, испр. и слишкомъ вдвое умноженное. М. 1863. [Це ліва тит. сторінка; права сторінка: Каталогъ книгъ Чертковской бібліотеки. Отдѣленіе первое. Исторія. №№ 1—2200. М. 1863].

На стр. 98—107 в розділі «Исторія мѣстъ (областей, городовъ и проч.)» є підрозділ 7-й «Крымъ». Ч.ч. 500—537. Хронол. 1597—1855. З анотаціями.

628. *Геннади, Г.* Списокъ сочиненій о Крымѣ.—Записки Одес. О-ва Ист. и Древ. Т. VI. 1867. Стр. 623—644.

«I. Книги на иностр. языкахъ». Близько 130 назов.—«II. Русскія книги». Близько 60 назов.—«III. Виды Крыма» 6 назов. Перша частина є доповнене повторення списка ч. 626. Журнальні статті не ввійшли. Аб. авт. З анотаціями і з позначенням рецензій.

629. *Городецкий, Д.* Крымъ и интересъ его изученія.—Новорос. Календарь на 1892 г. Одесса. 1891. Отдѣль IV, литературный. Стр. 13—30.

На стр. 29—30 є «нѣсколько словъ о библиографіи Крыма». Загальний перелік (без детального опису) до 35 праць і видавъ з кримознавства.

630. *Маркевичъ, А. I.* Тагиса. Опытъ указателя сочиненій, касающихся Крыма и Таврической губерніи вообще. Составиль Арсеній Маркевичъ. [Вып. 1]. Симферополь. Тавр. Губ. Тип. 1894. (22×15). 4 нен.+III+394+1 нен. стр. (Извѣстія Тавр. Уч. Архив. Коммисіи. № 20).

Сист.-аб. Відділи: I. Исторія. Археологія. Археографія. Нумизматика. II. Географія. Этнографія. Статистика. Путешествія. III. Описанія. Воспоминанія. Біографія. Беллетристика. IV. Естественныя науки. Антропология. Медицина. V. Сельское хозяйство. Промышленность.

Торговля. VI. Земское и городское хозяйство. VII. Народное образование. VIII. Сектанство. IX. Общественная жизнь и деятельность. X. Оборона Севастополя. Военное и морское дело. XI. Карты, атласы, виды, планы, чертежи. XII. Периодическія издания въ Таврической губерніи». Показчик А. I. Маркевича найбільший з усіх краєзнавчих покажчиків, що стосуються до України; але автор за головну хибу свого покажчика вважає недостатню його повноту, і пояснює це тим, що складав покажчика в Симферополі, де не можна було знайти, напр., комплекта «Епарх.» та «Губ. Вѣдомостей». Проте автор використав низку спеціально підібраних бібліотек з кримознавства, як бібліотеки Стевена, Бертъе-Делягарда, Султан-Крим-Гірея, і рукописний покажчик К. К. Косцюшко-Валюжинича. Зазначено всього 7298 ч.ч. Крим книжок, увійшли й деякі рукописи. Позначено рецензії. Див. рец. на цей покажчик у «Кіев. Стар.» 1895. № 2. Библиографія. Стр. 74—75; «Журн. Мин. Нар. Просв.» 1894. № 7. Отд. II. Стр. 204—205; «Этногр. Обзорѣніе.» М. 1895. № 4 (кн. XXVII). Стр. 155—156.

631. *Маркевичъ, А. И.* [Taurica]. Опытъ указателя книгъ и статей, касающихся Крыма и Таврической губерніи вообще. Вып. 2-й.—Извѣстія Тавр. Уч. Арх. Коммисіи. № 28 Симферополь. 1898. Стр. 92—185. Також і окремою відбиткою. Продовження ч. 630-го. Ті самі розділи. 7299—9230 ч.ч.

632 *Маркевичъ, А. И.* [Taurica]. Опытъ указателя книгъ и статей, касающихся Крыма и Таврической губерніи вообще. Вып. 3-й.—Извѣстія Тавр. Уч. Арх. Коммисіи. № 31—32. Симферополь. 1902. Стр. 47—128.

Ч.ч. 9231—10811; Сист.-аб. Цей останній випуск поповнює літературу про Крим до кінця XIX й захоплює початок XX ст. Нині А. I. Маркевич працює над переробкою покажчика «Taurica» для нового видання. До нього ввійде вся пізніша (до останнього часу) література з усіх галузей знання, за винятком природознавства. Покажчика має видати «Тавр. О-во Ист., Археол. и Этнографіи». (Повід. В.В. Симоновського).

633. [*Кубеницкій, С.*] Библиотека Крымскаго Горнаго Клуба. La bibliothèque du Club Alpin de Crimée. Одесса. Типо-лит. А. Ф. Соколовскаго. 1898. (22×15). 32 стр. (Приложеніе къ Запискамъ Крым. Горн. Клуба. Одесса. 1898. №№ 7 и 8).

Короткий опис бібліотеки. На стр. 4—8 подано: «Перечень работъ, помѣщенныхъ въ «Запискахъ Крымскаго Горнаго Клуба съ 1891 по 1897 г. включительно». На стр. 10—16 є «Отдѣль II. Сочиненія, относящіяся къ Крыму». Близько 30 назов. Сист. огляд; з анотаціями. На стр. 8-10—«Отд. I. Альбомы Крыма». До 12 назов.

634. [...Voyage dans mer Noire, Crimée et Caucase. Livres a lire.—Revue Générale des Sciences pures et appliquées. Paris. 1899. № 11. Pp. 415—416.

До Криму—12 назов зах.-європейськими мовами. 1870—1890 р.р.

365. [...Каталогъ [№ 1]] русскихъ книгъ книжной торговли А. А. Астапова (Москва...). I. Путешествія по св. мѣстамъ. II. Описаніе церквей и монастырей. III. Исторія городовъ и гу-

берній Росії. IV. Всемирныя путешествія. V. Крымскій полуостр. Описанія. VI. Кавказъ. М. 1901. 69 стр.

На стр. 64—66 розділ: «Крымскій полуостровъ. Описание древностей. Лѣчебныя мѣста Южн. берега Крыма. Путеводители», 49 чч. Аб. авт.

636. [... Каталогъ бібліотеки Таврическаго Губернскаго Земства «Тауґіса» имени А. Х. Стевена. Симферополь. Тип. С. Б. Синани. 1903. (23×16,5). 4 нен.+100+1 нен. стр. Ц. 60 коп.

Сист.-аб. Відділи: I. Беллетристика. II. Правовѣднїе. III. Географія, Етнографія. IV. Історія. Археологія. Біографія. V. Естествовѣднїе. VI. Медицина. VII. Торговля. Промышленность. Сельское хозяйство. VIII. Земское и городское хозяйство. XI. Народное образование. X. Справочный отдѣлъ. XI. Смѣсь». Всього 1304 ч.ч. В кінці—абетковий покажчик авторів.

637. [...Дополнительный каталогъ бібліотеки Таврическаго Губернскаго Земства «Тауґіса» имени А. Х. Стевена. (Дополненіе I-е). Симферополь. Тип. Тавр. Губ. Земства. 1911. (23×16). 4 нен.+32 стр.

Ч.ч. 1305—1476. Сист.-аб. В кінці абетковий покажчик авторів і анонімних творів. Бібліотеку «Тауґіса» збирав Х. Стевен, відомий ботанік першої половини XIX ст., що багато зробив для вивчення Криму й піднесення його культури, та син його А. Х. Стевен. кол. голова Тавр. Губ. Зем. Управи. Останній подарував цю бібліотеку земству. Ввесь час земство регулярно поповнювало її літературою з кримознавства. Після революції «Тауґіса» перейшла до Центр. Музею Тавриди (Симферополь). За інвентарем б-ки числилося в жотні 1926 року 1914 ч.ч. До цієї бібліотеки після революції прилучено також збірку А. Л. Бертье-Делгарда, відомого археолога й інженера з фаху, що все життя збирав по всій Росії й Зах. Європі матеріяли про Крим та склав виключно повноти колекцію мап і планів Півдня Росії, Тавриди й Чорного моря. З цією колекцією б-ка «Тауґіса» має 11.398 томів спеціально підібраних книг, і є одною з найкращих краєзнавчих бібліотек всього СРСР. (Див. «Наука и ее Работники». Л. 1922. № 4. Стр. 6, 8).

— [...Указатель главнѣйшихъ источниковъ и пособій по Новороссіи.—Див. ч. 902.

— Шенфинкель, В. К. Указатель книгъ и статей отдѣла им. Потемкина.—Див. ч. 903.

— Мартыновъ, Н. Черноморское Побережье.—Див. ч. 904.

638. Чиковъ, В. В. Орошеніе материковыхъ уѣздовъ Таврической губерніи водами р. Днѣпра въ связи со шлюзованіемъ и утилизаціей енергіи его пороговъ. Вып. I. Днѣпровскій уѣздъ. Составиль инж. В. В. Чиковъ. П. 1916. (М. З. Отдѣлъ земельныхъ улучшеній. Исслѣдованія и матеріялы Нижне-Днѣпровскихъ изысканій подъ общей ред. В. В. Чикова).

На стр. 203—208 є «Списокъ литературныхъ источниковъ» [про Дніпров. повіт Тавр. губ.]. Близько 100 назов. Аб. авт.

639. [...Крым. Сборник материалов для работы по 3-му году обучения. Составили О. З. Лычагина, Н. А. Иванова, З. Г. Ямпольская и В. И. Хваленский]. Крымгосиздат. Симферополь. 1926. 189+3 нен. стр. (Симферопольский Городской Отдел Народного Образования).

На стр. 3-й нен.—«Литература по Крымоведению» [що, є, в продажу]. 24 назви.

640. *Симоновский, В. В.* Библиография по Крымоведению. [1917—1924].—Весь Крым. 1920—1925. Юбилейный Сборник. Симферополь. Изд. Крым. ЦИК'а. 1926. Стр. 517—534.

За браком місця ввійшли тільки значніші праці про Крым, видані 1917—1924 та почати 1925—26 р.р. До деяких назев є анотації. Увійшли й книжки, написані татарською мовою. 720 ч.ч. Сист.-аб. Розділи: I. а) История, археология, нумизматика. б) Революционное движение. Мемуары. II. Минералогия. Геология. География. Биология. Ботаника. Зоология. Химия. Астрономия. III. Социология. Статистика. Политические партии. Рабочий вопрос. Финансовая политика. Кооперация. Право. Управление. Быт и нравы. IV. Сельское хозяйство. Энтомология. Промышленность. Торговля. Транспорт. V. Голод. VI. Медицина. Курорты. Социальная гигиена. VII. Народное просвещение. VIII. Языкознание. IX. Искусство. Пение. Игры. X. Путеводители. Справочники.

641. *Полканов, А.* Ялта и ее окрестности. Экскурсионные очерки. Симферополь. Крымгосиздат. 1927. (Библиотека Крымоведения).

На стр. 118 наведено «Наиболее доступную литературу». 15 ч.ч.

642. *Штекер, А. О.* Алушта и ее экскурсионный район. Симферополь. Крымгосиздат. 1927. (Библиотека Крымоведения).

На стр. 63—«Литература». 9 ч.ч. 1923—1925.

643. *Шустов, Б.* Крымская А.С.С.Р. М. Изд. Плановое Хозяйство». 1927. (Экономико-геогр. очерки СССР. Кн. 9. Районы Европ. части СССР. Вып. IX).

Є «Указатель литературы» на стр. 58. 24 назви.

644. *Зимин, Н. П.* Очерки экскурсионной библиографии по Крыму. Часть 1. Путеводители.—Крым. М. 1928. № 1 (5). Вып. I. Стр. 112—127.

Дано ґрунтовну аналізу й порівняльну оцінку головніших подорожників по Крыму. 8 назев. Продовження цієї статті—«Библиография по практике туризма и экскурсий по Крыму»—обіцяно вмістити в одному з наступних чисел «Крыма».

645. *Берг, Л. С.* Очерк истории русской географической науки (вплоть до 1923 года). Л. Изд. Ак. Наук. СССР. 1929. (Труды комиссии по истории знаний. Вып. 4).

В розділі «Крым. Исследование суши», на стр. 80—81 є бібліоґрафія. 28 назев.

646 [...Книги о Крыме. [Симферополь]. Крымгосиздат. 1929. (15×11). 12 нен. стр.

Каталог видань Крымгосиздата, що є в продажу.

646а. *Зенкевич, П. З.* Библиография [по Крымоведению].—Крым. № 1 (9). М. 1929. Стр. 195—202.

Це є початок поточної бібліографії книг, часописів та журнальних статей, що виходять в Крим. АССР або стосуються до Криму, за матеріалами Гос. Центр. Кн. Палати в Москві, починаючи з 1 січня 1929 р. Складається з розділів: «Книги за январь—март 1929 года». 28 чч. «Журналы и газеты, выходящие в Крыму». 19 чч. «Журнальные статьи за январь—март 1929 г.». 42 чч. Дано перелік матеріалів лише рос. мовою, але надалі мають бути матеріали й іншими мовами. Редакція проктує в майбутньому дати бібліографію й за попередні роки. Матеріал дано в аб. порядку, в кінці року до нього має бути сист. покажчик.

646б. *Погребецкий, М.* Путевая книжка туриста. X. Изд. «Вестник Физической Культуры». 1929.

На стр. 120—134 є «Литература для туриста». В розділі «Путеводители, путевые очерки и краеведческая литература» є підрозділи: «Крым». Стр. 127—128. 26 назов; «Украина». Стр. 126—127. 28 назов.

016 : 06 Наукові установи.

— Севастопольская біологическая Станція.—Див. ч. 951.

016 : 338 Економіка.

647. *Крубер, А. А.* Экономический очерк Судако-Ускутского района горного Крыма.—Крым. № 2. М. 1926. Стр. 65—73.

На стр. 73—«Литература». 5 чч.

648. *Ракицкий, Н. П.* Экспортные возможности Крыма.—Крым. № 2. М. 1926. Стр. 20—64.

В окремій відбитці має назву: Ракицкий, Н. П. Материалы по экономике Крыма. М. 1926. 47 стр.

На стр. 63—64 (у відб. стр. 46—47)—«Литература [использованная при составлении очерка]». 29 чч. Аб. авт.

016 : 5 Природа.

649. *Daniloff, E.* [Le district de Jalta (Crimée). Etude de géographie physique. Paris. 1905.]. 2 nn.+164+4nn. pp.

На стр. 155—159 вміщено «Liste des publications intéressant la géographie physique de la région». 53 чч. Хронол. 1765—1902. На титульній сторінці книга ця має дослівно такий заголовок: Serie A, 21 № d'ordre 24. Thèses présentées la titre de docteur de l'Université de Paris par E. de Daniloff. 1-re Thèse.—Le district de Jalta (Crimée). Etude de géographie physique. 2-e Thèse. Propositions données par la faculté. Soutenues le 20 Juni 1905, devant la Commission d'examen. MM. Dastre, président. Velain, Haug, examinateurs.

650. [...Критико-библиографическій отдѣль «Taurica». Revue critico-bibliographique «Taurica».—Записки Крым. О-ва Естествоисп. и Люб. природы. [Т. I—XI Симферополь. 1911—1928].

В тт. I—VII цей відділ складається з рецензій на пошочну (переважно природознавчу) літературу до Таврії. Томъ I. 1911 г. Стр. 150—159. Рец. на 6 книжок, вид. 1911 р.; Т. II. 1912 г. Стр. 173—200. Рец. на 23 кн.; Т. III. 1913 г. Стр. 194—200. Рец. на 14 кн.; Т. V. 1915 г. (Симферополь. 1916). Стр. 171—188. Рец. на 31 кн.; Т. VI. 1916 г. Симферополь. 1917. Стр. 150—156. Рец. на 17 кн.; Т. VII. 1917 г. (Симферополь. 1920.) Стр. 63—64. Рец. на 3 кн.

З т. VIII відділ має назву «Библиография Taurica і являє з себе лише реєстр, без анотацій, поточної літератури. Сист.-аб. Розділи: Географія. Метеорологія. Клімат. Фізика. Хімія. Мінералогія. Почвы. Геологія. Флора. Фауна. Черное и Азовское мѣря. (С.-Хозяйство: Школьное краеведение. Путеводители, журналы и др. изд. Т. VIII. 1925 г. Симферополь. 1926. Стр. 161—164: Библиография «Taurica» за 1924—25 г. 71 назв. Т. IX. 1926 г. Симферополь. 1927. Библиография Taurica за 1925—26 г.г. 107 назв.; Т. X. 1928 г. Стр. 161—167; Библиография Taurica за 1926—1927 р.р. 160 назв.; Т. XI. 1929. Библиография «Taurica» [за 1927—1928 р.р.]. 128 назв.

651. [...Библиография.—По Крыму. Сборникъ I. Изд. Крым. О-ва. Естествоисп. и Люб. природы. Симферополь. 1914. Стр. 60—64.

Рец. на 6 книжок з кримознавства, що вийшли р. 1914. В наступних—II—IV випусках «По Крыму» бібліографіі не було.

652. *Козлова, Е.* Аскания-Нова. Зоопарк в южно-русских степях. П. Изд. «Начатки Знаний». 1923.

На стр. 130—132 є «перечень литературы об Аскания-Нова». 73 ч.ч. Подано літературу рос. та зах.-европ. мовами, до 1922 р. вкл.

652а. [...Рабочая книга по Крымоведению. Для школ II ступени. Под ред. В. М. Васильева, М. Ф. Гусева, А. М. Дмитриевскаго, А. О. Штекера. Книга I. Естествознание. Симферополь. Крымгосиздат. 1927.

Подано літературу в кінці окремих нарисів: Слудский, А. Физико-географический и геологический очерк Крыма. На 24-й стр. 6 назв.; Иваницин-Писарев, А. А. Минеральные богатства Крыма. На 46-й стр. 15 назв., переважно загальних, не виключно до Крыму; Лондис, А. П. Клімат Крыма. На 62-й стр. 11 назв. загального характеру; Аполосов, В. М. Воды Крыма. На 107-й стр.: «Руководства общего характера». 6 назв.; а) «Грунтовые и артезианские воды». 3 ч.ч. б) «Реки и ручьи». 3 ч.ч.; в) «Источники»; 2 ч.ч.; г) «Озера». 1 назва; Клепинин, Н. Почвы Крыма. На 126-й стр. 6 назв. загального характеру; Вульф, Е. В. Флора Крыма. На 157—158 стр.—«Главнейшая литература для ознакомления с растительностью Крыма: Библиография и история изучения». 5 назв.; «Южный берег». 4 назви; «Яйла». 2 назви; «Полезные растения». 3 назви; Пузанов, И. Фауна Крыма. На 194—196 стр.—«Млекопитающие». 5 ч.ч.; «Птицы». 5 ч.ч.; «Рептилии и амфибии». 1 ч.; «Рыбы». 2 назви; «Насекомые». 6 назв.; «Прочие беспозвоночные». 5 назв.; Пузанов, И. «Черное море. Гидрология, флора и фауна, геологическая история». На стр. 231—8 ч.ч.

653. *Потапенко, Г. І.* Природничі екскурсії в трудовій школі.—Див ч. 916.

На стр. 85-86—Статті про екскурсії до Асканії-Нова. 10 назов.

654. *Білозорів, С. Т.* Асканія-Нова, як об'єкт для шкільних екскурсій.—Бюлетень Одес. Окр. Інспектури Нар. Освіти. Ч. 2. Одеса. 1928. Стр. 47—60.

На стр. 60 є «Найголовніша література». 4 ч.ч.

655. *Шарлемань, М.* По заповідниках півдня України. [«Чаплі». Острів Чуук на Сиваші. Острів Джарилгач. Солонозерна лісова дача].—Охорона пам'яток природи на Україні. Збірник II. X. 1928. Стр. 10—22.

Є література на стр. 22. 13 назов. Аб. авт.

656. *Шарлемань, М. та Снігиревський, С.* Матеріяли до бібліографії про Державний Степовий заповідник «Чаплі», кол. Асканія-Нова. 1. Період дореволюційний (1845—1917).—Вісти Держ. Степового Заповідника «Чаплі». Т. IV. X. 1928. Стр. 105—108.

81 ч.ч. Аб. авт. Про продовження цієї праці див. ч. 771.

656а. *Курило-Кримчак, А. П.* Про краєзнавче т-во при Ново-Олександрівській трудшколі.—Освіта Мелітопільщини. Мелітопіль. 1928. Ч. 1. Стр. 33—36.

Автор, між иншим каже, що йдучи на зустріч потребам аматорів-краєзнавців в справі ознайомлення їх з бібліографією місцевого краю, він склав poradника, якого частинами вмішуватиме в «Освіті Мелітопільщині». В ч. 1, на стр. 35—36, вміщено «Цикл природознавчий». 18 ч.ч.

016 : [55+56 Геологія. Мінералогія. Палеонтологія.

657. *Штукенбергъ, А.* Геологическій очеркъ Крыма.—Матеріали для геології Россії. Изд. Имп. СПб. Минерал. О-ва. Т. V. СПб. 1873. Стр. 207—308.

На стр. 209-212—«Историческій обзоръ литературы по геології Крыма». 12 назов. Хронол. 1783—1867.

658. *Соколовъ, В.* Матеріали для геології Крыма. Окрестности г. Симферополя въ геологическомъ отношеніи.—Bulletin de la Soc. Nat. [de Moscou. M. 1883. T. LVIII. № 4. Стр. 309—336.

На стр. 309—313 автор подає «Списокъ всѣхъ извѣстныхъ ему работъ, относящихся къ геології и палеонтології Крымскаго полуострова». 60 ч.ч. Хронол. 1783—1883.

659. *Андрусовъ, Н.* Геологическія изслѣдованія на Керченскомъ полуостровѣ, произведенныя въ 1882-1883 годахъ.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. IX. В. 2-й. Одесса. 1885.

На стр. 1—3 подано історію дослідів; на стр. 16-8—список літератури. 23 ч.ч. Хронол. 1795—1874.

660. *Соколовъ, Н.* Общая геологическая карта Европейской Россіи. Листъ 48-й. Мелитополь, Бердянскъ, Перекопъ, Бериславль. На основаніи наблюденій С. Конткевича и собственныхъ составилъ Н. Соколовъ.—Труды Геологич. Комитета. Т. IX. № 1. СПб. 1889.

На стр. 1—7 подано «Обзоръ литературы». 34 назви. Хронол. 1787—1888. До 48 листа входять майже цілком Мелітопольський та Бердянський повіти, більша частина Дніпровського, північна частина Перекопського пов. Тавр. губ., південна частина Олександрівського і незначні частини Катеринославського та Херсонського повітів.

661. *Андрусовъ, Н.* Геотектоника Керченскаго полуострова.—Матеріали для геології Россіи. Изд. И. Рос. Минералогич. О-ва. Т. XVI. СПб. 1893. Стр. 63—336.

На стр. 69—71 є «Литература по геології Керченскаго полуострова». 43 назви. Хронол. 1795—1890.

662. *Retowski, O.* Die titonischen Ablagerungen von Theodosia. Ein Beitrag zur Paläontologie der Krim.—Bulletin de la Soc. Nat. de Moscou. 1893. № 2—3. S. 206—301.

На стр. 209—214 подано огляд літератури питання. Зреферовано 7 праць. 1785—1886.

663. *Lagorio, A.* Itinéraere géologique par le Kara-Dagh.—Guide... [див. за списком № 451. Розділ XXXI. 14 р.р.]

На стр. 1-й вміщено «Liste des principaux ouvrages sur les roches éruptives de la Crimée». 10 назв. Хронол. 1785—1837.

664. *Каракашъ, Н. И.* О нижне-мѣловыхъ отложенияхъ с. Біасалы въ Крыму.—Труды Имп. СПб О-ва Естествоисп. Т. XXXII. Вып. 1. (протоколы). № 5. СПб. 1901. Стр. 207—218.

На стр. 208—211 є «Краткія историческія свѣдѣнія о работахъ предместв. изслѣдователей, касающихся нижне-мѣловыхъ отложенийъ Крыма». 14 назв. Хронол. 1837—1892.

665. *Каракашъ, Н. И.* Нижне-мѣловыя отложения Крыма и ихъ фауна.—Труды И. СПб. О-ва Естествоисп. Т. XXXII. Вып. 5 [Отдѣлъ геології]. СПб. 1907. Стр. 278—335.

На стр. 4—17 подано «Историческій обзоръ литературы». Хронол. 1785—1902.

666. *Поповъ, С. П.* Минералы рудныхъ пластовъ Керченскаго и Таманскаго полуострововъ.—Труды Геологич. и Минералог. Музея имп. Петра В. ИАН. Т. IV. Вып. 7. Спб. 1910. Стр. 99—198.

На стр. 99—110—хронол. огляд літератури. Близько 40 праць. 1785—1909.

667. *Стопневичъ, А. Д.* Природный газъ (Опытъ бібліографіи).—Ежегодникъ по геології и минералогії Россіи. Т. XIII. Вып. 7. Новая Александрія. 1911. Стр. 197—205.

На стр. 203—підрозділ «Таврическая губернія» [материкова частина]. 6 ч.ч.

668. *Андрусовъ, Н.* Террасы окрестностей Судака.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. XXII. Вып. 2. К. 1912. Стр. 1—88. На стр. 1-7—огляд літератури. 6 назов.

669. *Фаасъ, А. В.* Очеркъ мѣсторожденій ископаемаго угля.—Див. ч. 454.

На стр. 180—«Списокъ цитированной литературы [о бурьхъ угляхъ Таврической губ., безъ Крыма]». Хронол. 1865—1907. Ч.ч. (131-138)+1 повторний; разом 9 назов.

670. *Двойченко, П.* Минералы Крыма. Краткій очеркъ съ обзоромъ литературы. Подъ ред., со вступительной статьей и дополненіями А. Е. Ферсмана.—Записки Крым. О-ва Естествоисп. и Люб. природы. Симферополь. 1914. Т. IV.

На стр. 26-43—«Хронологическій списокъ литературы [по геології и минералогії Крыма]». 202 ч.ч., з них спеціально до мінералогії—55 назов. 1777—1914. Автор «не вважав за потрібне наводити всю літературу, що трактує про кам'яний вугіль, соляні озера, їхні грязеві вулкани, бо більша частина цих праць не має наукового характеру. Через бідність мінералогічної літератури довелось включити до списку чимало творів з петрографії, де є вказівки на породотвірні мінерали, а також з геології й інших відділів природознавства... Мабуть, при стараннішій обробці виявиться неповнота цього списку; проте в загальних рисах він обіймає головнішу літературу з даного питання»... (3 передмови).

671. *Круберъ, А. А.* Карстовая область Горнаго Крыма. М. 1915. VIII+319 стр. (Приложеніе къ I—II кн. «Землевѣдѣнія» за 1915 г.).

На стр. 312—319 є Література про карстові явища взагалі й про Кримські зокрема.

672. *Чирвинскій, П. П.* Изверженныя горныя породы, вулканическія брекчіи и туфы Кара-Дага въ Крыму.—Извѣстія Алексѣевского Донск. Политехнич. Института. Т. V. Вып. I. Новочеркасскъ. 1916. Стр. 88—138.

На стр. 89-96 є «Обзоръ главнѣйшей литературы». «Наведено й частково зреферовано всі головніші праці про Кара-Даг за винятком творів з його мінералогії та палеонтології». 20 назов. Хронол. 1867—1913.

673. *Ферсманъ, А. Е.* Русскія мѣсторожденія сукновальныхъ глинъ и близкихъ къ нимъ веществъ. 3-е дополн. изд. П. 1918 [на окл.: 1919]. 21 стр. (Матеріалы для изученія естественныхъ производительныхъ силъ Россіи, изд. Комиссіей при РАН. Вып. 24).

На стр. 19-21—«Главнѣйшая литература». Розділ III—«О кеффекилитѣ Крыма». 14 назов. 1788—1917.

674. *Ферсманъ, А. Е.* Къ геолого-минералогическому обследованію Сакскаго озера.—[В збірнику:] Ефремовъ, Н. Н., Уразовъ, Г. Г., Ферсманъ, А. Е. Къ изслѣдова-

нію озеръ юга Россіи. П. 1919. (Матеріалы для изученія естеств. произв. силъ Россіи, изд. Комиссіей при РАН. № 28).

На стр. 77—78 є «Литература [относящаяся к Сакскому озеру]». 20 ч.ч. Хронол. 1852—1917.

675. *Танфильев, Г. И.* География России, Украины и примыкающих к ним с Запада территорий. Часть II. Вып. I. Рельеф Евр. России и Кавказа. Одесса. Гос. Изд. Украины. 1922.

На стр. 274—290 є «Литература [по орографии Крыма]». 130 ч.ч.

676. *Двойченко, П.* Естественные производительные силы Крыма.—[В збірнику]: Крым. Путеводитель... Под ред. Л. С. В у л ь ф а [та інш.]. 2-е перераб. изд. Симферополь. Крым. О-во естествоисп. Крымиздат. 1923. Стр. 136—171.

На стр. 153—«Литература по генезису соляных озер Крыма». 8 назов. Хронол. 1839-1919. На стр. 155—«Литература по соляным промыслам Крыма». 10 назов. Хронол. 1826—1896.

677. *Потулова, Н. В.* Соляные озера Таврической губ.—Естественные производительные силы России. Т. IV. Полезные ископаемые Вып. 35. Л. Изд. Комиссии по изучению Естеств. произв. сил России при РАН. 1924. Стр. 76—109.

На стр. 109—«Список главнейшей литературы». 17 ч.ч. Аб. авт.

678. *Чарноцкий, С. И.* Строительные материалы Крыма. Л. Изд. Научно-Техн. Отдела В.С.Н.Х. 1924. 24 стр. (Институт изучений «Поверхность и Недра». Естественные минеральные строительные материалы Европейской России. II).

На стр. 24 подано «Главнейшую литературу для строительных материалов Крыма». 8 ч.ч. Хронол. 1859—1924.

679. *Головянко, З.* Об Алешковских песках.—Захист Рослин. X. 1925. № 3—4. Стр. 7—17. I окремою відбиткою.

На стр. 12—література. 33 ч.ч. Аб. авт.

680. *Добрынин, Б. Ф.* Крымские горы.—Крым. М. 1925. № 1. Стр. 11—15.

На стр. 15—«Литература, которую можно рекомендовать по теме «Крымскія горы». 4 назви.

681. *Исаченко, Б. Л.* Значение биологич. процессов в режиме Сакского озера.—Курортное Дело. М. 1925. № 1—2. Стр. 40—46.

Є «Литература» на стр. 46. 5 ч.ч. |

682. *Крубер, А.* Географический очерк Судако-Ускутского района горного Крыма.—Землеведение. М. 1925. Т. XXVII. Вып. I—II. Стр. 63—98.

На стр. 96—98 подано бібліографію. 33 ч.ч.

683. *Моисеев, А. С.* О фауне из нижне-юрских известняков Крыма.—Известия Геол. Комитета. Л. 1925. № 10. Стр. 959—994.

На стр. 960-961—(История исследования с указанием литературы». 11 назов. 1834—1917.

684. *Двойченко, П.* Чонгелекское месторождение нефти в Крыму.—Нефтяное Хозяйство. М. 1926. Т. X. № 5. Стр. 560-581.

На стр. 580-581 є «Список главнейшей литературы по нефтяным месторождениям Крыма». 55 ч.ч. Хронол. 1793—1926.

685. *Крокос, В.* Наслідки геологічних обслідувань Нижне-Дніпрянського району 1925 року.—Матеріяли по дослідженню ґрунтів України. Вид. Секції ґрунтознавства С.-Г. Наук. К-ту України. Т. I. Вип. III. X. 1926. Стр. 19—27.

Є література на стр. 27. 6 ч.ч.

686. *Обручев, В. А.* Керченско-Таманский нефтеносный район. М. Изд. Совета нефт. промышленности. 1926.

На стр. 47 подано «Важнейшую литературу». 12 ч.ч. Аб. авт.

687. *Пиотровский, А. И.* Материалы по исследованию почв Нижне-Днепровских песков.—Труды Южной Обл. Мелиорат. Организации (ЮОМО). Вып. 6. Одесса. 1926. Стр. 5—64.

На стр. 62—64 є «Литература». 71 ч.ч. Аб. авт.

688. *Семихатова, Л. И.* Гипс. Месторождения гипса Европейской части СССР и Кавказа. М. Изд. Науч.-Тех. Отд. ВСНХ. 1926. (Научно-Тех. Отдел ВСНХ. № 135. Труды Научного Института по удобрениям. Вип. 36).

Є література в кінці окремих розділів; зокрема до Криму на стр. 44—45. 43 ч.ч.

689. *Глинка, К. Д.* Почвоведение. 3-е испр. и доп. изд. М. Изд. «Новая Деревня». 1927.

В кінці окремих розділів подано велику літературу. З країн, що входять до нашої бібліографії, тільки Крим виділено. Література про його ґрунти є на стр. 373. 9 назов.

690. *Двойченко, П. А.* «Основная» литература по стратиграфии Крыма за 150 лет (с 1776 по 1926 г.).—Записки Крым. О-ва Естествоисп. и Люб. природы. Т. IX. 1926. Симферополь. 1927 г. Стр. 39—56.

Понад 525 ч.ч. Сист.-хронол. «З огляду на економію місця список дуже скорочено. До нього не ввійшли палеонтологічні праці загального характеру (Ейхвальда, Мурчисона), а також більша частина статей з прикладної геології, з гідрогеології, мінералогії, корисних копалин та інш. Не вміщено також праць з геології сусідніх районів (Кавказа, України та інш.), де є посилки і вказівки на Крим»...

691. *Двойченко, П. А.* Алминская синеклиза Крыма.—Труды Крым. Научно-Исслед. Института. Т. I. Вып. 2. Симферополь. 1927. Стр. 128—136.

На стр. 135-136—«Главнейшая литература». 20 ч.ч. Хронол. 1867—1927.

692. *Двойченко, П.* Геологический очерк района Крымского Гос. Заповедника. (Предварительное сообщение).—[У збірн:] Крымский государственный заповедник. Его природа, история и значение. М. Изд. Главнауки. 1927. (Отдел охраны природы Главнауки НКПрос. Серия научно-попул. литер. по охране природы. Вып. 1). Стр. 21—37.

На стр. 36—37 є «Литература по району госзаповедника». 31 ч.ч. Хронол. 1887—1927.

693. *Двойченко, П. А.* Геологические разрезы артезианских скважин г. Симферополя.—Труды Естеств-Историч. Отдела Центрального Музея Тавриды. Т. I. (V). Симферополь. 1927. Стр. 13—31.

На стр. 29—31 є «Главнейшая литература». 35 ч.ч. Хронол. 1835—1926.

694. *Пчелинцев, В. Ф.* Фауна юры и нижнего мела Крыма и Кавказа. Л. Изд. Геологич. Комитета. 1927. XVI+172 стр. (Труды Геологич. Комитета. Новая серия. Вып. 172).

На стр. VII—XVI є «Список литературы». 209 назов. Хронол. 1812—1927. «Список є тільки перелік трудів, що так чи інакше згадуються в тексті, і в ніякому відношенні не претендує на повноту»...

695. *Двойченко, П. М.* Черноморские землетрясения в Крыму.—Записки Крым. О-ва Естествоисп. и Люб. природы. Т. X. Симферополь. 1928. Стр. 118—143.

На стр. 141—143 є «Список литературы по Крымским землетрясениям 1927 года». 65 ч.ч.

— *Бурксер, С.* Солоні озера та лимани України.—Див. ч. 945.

696. *Антипов-Каратаев, И. Н., Антонова, М. А. и Иллюшев, В. П.* Почвы Никитского сада. Л. 1929. (Сообщения Отдела Почвоведения Гос. Института Опытной Агрономии. Новая серия. Вып. 4).

На стр. 62—65 є «Список цитированной литературы» до розділу: Антипов-Каратаев, И. Н. Типы почв Южного Берега Крыма. 78 ч.ч.; На стр. 231—232 є «Литература» до розділу: Иллюшев, В. П. Некоторые агрономические свойства культурных почв Южного Берега Крыма, 26 ч.ч.

697. *Архангельский, А. Д.* Причины крымских землетрясений и геологическое будущее Крыма.—Bulletin de la Société des Natur. de Moscou. Бюллетень Моск. О-ва Испытателей Природы. Отд. Геологии. Т. VII. вып. 1—2. М. 1929. Стр. 162—199.

На стр. 194—195 є «Литература». 19 ч.ч.

698. *Луцкий, П.* Нарис гідрогеологічних умов понадсивашської смуги України. (Ділянки №№ 100, 15—16, 66, 63 і 64 меліофону на Мелітопільщині). Х. 1929. (УСРР. Н.К.О. Науково-

Досл. Катедра Грунтознавства. Окр. відбитка з «Матеріялів дослідження земель меліюфонда Мелітопільщині. Вип. 1. 1929 р.).

У розділі: «Гідрогеологічний нарис ділянки № 100». на стр. 26 є «Література, що на неї є покликування в тексті». 9 ч.ч. Хронол. 1889—1926. «Матеріяли досл. меліюфонду»... є том; II «Трудів Науково-Досл. Катедри Грунтознавства» у Харькові.

016 : 572 Етнографія. Антропологія.

699. *Куфтин, Б. А.* Южнобережные татары Крыма.—Крым. М. 1925. № 1. Стр. 22—31.

На стр. 30—31 є «Указатель литературы к статье «Южно бережные татары Крыма». 14 ч.ч.

699а. *Теребинская-Шенгер, Н.* Крымские татары. [Антрополог. очерк].—Рус. Антропол. Журн. Т. 17, кн. 1—2. М. 1928. Стр. 12—53.

На стр. 52 є «Литература». 44 чч Аб. авт.

700. *Носів, А.* До антропології Кримських татар.—Антропологія. Річник II. За 1928 р. К. 1929. Стр. 9—69. (ВУАН. Кабінет антропології ім. Ф. Вовка).

На стр. 43 є «Літературні джерела, якими користувався автор». 19 назов. Аб. авт.

016 : 58 Флора.

701. *Аггеенко, В.* Флора Крыма. Т. I. Ботанико-географический очерк Таврическаго полуострова. Отчет СПб. О-ва Естествоиспытателей и Крымскому Комитету. СПб. 1890.—Труды СПб. О-ва Естествоисп. Т. XXI. Вып. 3. СПб. 1891. Стр. 1—130.

На стр. 31-68—«Обзорніе въ хронологическомъ порядкѣ ботаническихъ изслѣдованій Крыма». 1783—1890.

702. *Траншель, В.* Матеріалы для микологической флоры России. I. Списокъ грибовъ, собранныхъ въ Крыму въ 1891 г.—Труды Ботанич. Музея И. Ак. Наукъ. Вып. 1. СПб. 1902. Стр. 47—75.

На стр. 47—48 позначено дані, що є в літературі про мікологічну флору Криму. 7 назов. Хронол. 1842—1901.

703. *Пачоскій, І.* Очеркъ растительности Днѣпровскаго уѣзда Таврической губ.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. 26. Одесса. 1904. Стр. 1—160.

На стр. 1—4 подано історію дослідів. 9 назов; з оцінкою.

704. *Зеленеукій, Н. М.* Матеріалы для флоры Крыма.—Записки Имп. Новорос. Ун-та. Т. 102. Одесса. Стр. 49—526.

На стр. 56-88 и 489-490—«Глава I. Исторія изслѣдованія и изученія флоры Крыма». В цьому 1-му розділі автор «зупиняється тільки

на видатних моментах і говорить про діяльність тих тільки осіб, що працювали протягом довшого часу над вивченням фльори Криму й фльори тих країн і областей, складовою частиною яких є Крим». На стр. 86-88 зазначено «Главнѣйшіе литературные источники, служившіе для составления истории изучения флоры Крыма». 18 ч.ч. Хронол. 1835—1903. На стр. 89-209 та 490-498—Глава II. Обзоръ литературы по флорѣ Крыма». У II розділі автор «ставався використати всі відомі й приступні йому твори, що стосуються безпосередньо до систематики й географії на-сінньових і судинних рослин Криму... Довелось торкнутися й подорожів по Криму... і деяких праць з систематики, географії рослин тих країн і областей, що їх складовою частиною є Крим, і тих робіт, присвячених фльорам країн сумежних, де є дані для вивчення фльори Криму... Всі ці роботи розкладено за абеткою авторів, зреферовано, а до деяких з них є критичні замітки... На стр. 208—209 позначено «Главнѣйшіе литературные источники, послужившіе для составления списка работ по флорѣ Крыма». 14 ч.ч. Хронол. 1842—1903. За дальші роки літературу про фльору Криму зреферовано в «Трудах Юрьевского Ботанич. Сада». Т. I—XIV. Юрьевъ. 1900—1915; у «Вѣстникъ Русской Флоры». Т. I—III. Юрьевъ и Ялта. 1915—1917, та в оглядах «Taurica» (див. ч. 650).

705. *Сапъгинъ, А.* Матеріали для бріології Крима.—Извѣстія Имп. СПБ. Ботанич. Сада. Т. VIII. Вып. 3. СПБ. 1908. Стр. 53—86.

На стр. 53 подано перелік праць з бріології Криму. 6 назв. 1785—1905 р.

706. *Сапъгинъ, А. А.* Мхи горнаго Крима. (Екологія, географія, флора).—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. 36. Одесса. 1910.

На стр. 17—18 є «Литература по бріофлорѣ Крима». 8 ч.ч. 3 ано-таціями. На стр. 265-267—«Списокъ литературы къ главѣ «Экологическая и флористическая географія». 34 ч.ч. На стр. 267—269 є «Списокъ литературы къ главѣ «Происхождение флоры мховъ Крима». 27 ч.ч.

707. *Савенковъ, М. Я.* Матеріали по изученію ойкології и морфології *Zostera* окрестностей г. Симферополя.—Труды О-ва Испытателей природы при И. Харьк. Ун-тѣ. Т. XLIV. X. 1911. Стр. 1—36.

На стр. 5—«Главныя сводныя работы, въ которыхъ интересующіеся могутъ найти литературу». II ч.ч.

* 708. [...] Программы и наставленія для наблюденій и соби-ранія коллекцій по геології, почвовѣднїю, метеорології, гидрології, нивеллировкѣ, ботаникѣ и зоології. 7-е изд. Имп. СПБ. О-ва Естествоиспытателей. СПБ. 1913.

На стр. 156—175 є «Главнѣйшая лигература о растительности Россіи», де на стр. 166-167 є розділ «9: Крымъ». 14 назв. До всієї УСРР стосується ще розділ 8: «Западная и южная Россія». (стр. 164—166. 53 назви). В «Про-граммахъ» є ще й інші бібліографічні списки (напр. «Энтомологическая литература», стр. 562—576; «Руководящая орнитологическая литература», стр. 313—320), але підрозділів за країнами в них немає.

709. Бушъ, Н. А. Обзоръ работъ по фитогеографіи Россіи за 1915—1917 г.г.—Журналь Рус. Ботанич. О-ва при Рос. Ак. Наукъ. Т. III. П. 1918. Стр. 61—179.

На стр. 120-123—розділ VI «Крымъ. 1. Флора. 2. Растительность». Переглянуто 16 праць. На стр. 159—179 є «Списокъ работъ, статей и и важнѣйшихъ рецензій по фитогеографіи Россіи за 1915—1917 г.г. Аб. авт. 391 ч.ч.

710. Любименко, В. Н. Лѣкарственныя и дубильныя растенія Таврической губ. П. 1918. 43 стр. (Матеріалы для изученія естественныхъ производ. силъ Россіи, изд. Комиссіей при РАН. № 21).

На стр. 40—42—«Библиографія». Розділи: «I. Главнѣйшія сочиненія по флорѣ Таврической губ., начиная съ 80-хъ годовъ XIX ст.» 15 ч.ч. Аб. авт.—«III. Сочиненія [по лѣкарственнымъ и дубильнымъ растенямъ], касающіеся только Таврич. губерніи». 11 ч.ч.

711 Яната, О. та Гребньова, С. Нові рослини Кримської Яйли, зібрані в 1913 р.—Укр. Ботаничний Журнал. Т. II. К. 1924. Стр. 26—38.

На стр. 33—35 є «Література про флору Кримської Яйли, що вийшла за 1913—1922 роки». 40 ч.ч. Хронол 1913—1920. За словами автора, він склав і згодом має надрукувати повну бібліографію про флору Кримської Яйли—понад 200 назов. ¶

712. Полянская, О. С. Крымская Яйла, причины ее безлесия и ее значение для водного режима страны. С пред. и под ред. проф. Н. И. Кузнецова.—Известия Научно-Мелиорат. Института Н. К. З. Вып. 8—9. Л. 1924. Стр. 12—29.

За словами редактора в цій статті зведено все, що з'явилося в літературі з приводу цього важливого в економічному житті Крима питання. Зводок таких було вже де-кілька, напр., Криштафовича, Шугурова, Галієва, Крубера. Ця зводка відрізняється від попередніх тим, що в ній звернуто увагу на бажання й думки, висловлені в спеціальній літературі за останні часи.

На стр. 27—29 зазначено «Литературные источники». 57 ч.ч. Хронол. 1795—1922.

713. Вульф, Е. В. Растительность Восточныхъ Яйлъ Крима, ихъ мелиорация и хозяйственное использование. М. «Новая Деревня». 1925.

На стр. 163—166 є література. 148 ч.ч., з них ті, що спеціально стосуються до Крима, надруковано розрядкою (75 ч.ч.). Аб. авт.

714. Вульф, Е. В. Флора Крима. Т. I. Вып. 1. Папоротникообразные. Голосемянные. Ялта. Изд. Гос. Никитского Сада 1927. 54 стр. Т. I. Вып. 2 Однодольные. Л. 1929.

На стр. 51—54 є Література. 130 назов. Хронол. 1785—1927. За словами автора, «списокъ праць, присвяченихъ флорі Крима, сягає понад 400 назов». Тут подано, очевидно, тільки ті праці, на які автор посилається в тексті. У вып. 2 «Література» на стр. 76-77. 55 назов. Включено лише додаткову літературу, що не вийшла до списка 1-го вып.

715. *Станков, С. С.* Обзор литературы по флоре Крыма. (1917—1926).—Крым. М. 1927. № 1 (3). Стр. 195—203.

Близько 60 назов. Зводка літератури; з оцінкою окремих праць.

716. *Котов, М. И.* Ботанико-географические исследования в Причерноморских степях.—Наукові Записки по біології за ред. проф. Білоусова та М. Котова. X. 1927. Стр. 19—52.

На стр. 47—49 є «Список литературы». 49 ч.ч. Аб. авт. Позначено тільки ті праці, що дають конкретний матеріал до Північної Таврії в межах території досліджування (Джанкой, Запоріжжя, Асканія-Нова, Вел. Токмак).

016 : 59 Ф а в н а.

717. *Никольскій, А. М.* Позвоночныя животныя Крыма. СПБ. 1891 (Приложение къ LXVIII т. Записокъ И. Ак. Наукъ).

На стр. VII—XIX подано «Перечень сочинений, касающихся фауны позвоночныхъ Крыма». 145 ч.ч. Хронол. 1785—1891.

718. *Зерновъ, С. А.* Результаты зоологической экскурсии на пароходъ «Ледоколъ Донскихъ гирль» съ 10 по 20 мая 1900 г. Вып. 2. Планктонъ Азовскаго моря и его лимановъ.—Ежегодникъ Зоологич. Музея Имп. Ак. Наукъ. Т. VI. № 4. СПБ. 1901. Стр. 559—584.

На стр. 581—583 є «Указатель литературы, имѣвшей въ моемъ распоряженіи, и литературы, служившей для опредѣленія». 31 ч.ч. до Чорного та Озівського морів. Аб. авт.

719. *Лебедевъ, Н.* Крымскія пещеры и ихъ фауна.—Записки Крымско-Кавказ. Горнаго Клуба. Одесса. 1914. Вып. 2-й. Стр. 3—28.

На стр. 3-й—«Литература по Крымскимъ пещерамъ». 13 назов.

720. *Зерновъ, С. А.* Основные черты распределенія животныхъ въ Черномъ морѣ у Севастополя.—Извѣстія И. Ак. Наукъ. VI серия. Т. 2. № 10. СПБ. 1908. Стр. 881—904.

На стр. 904—«Литература». 15 ч.ч.

721. *Огневъ, С. И.* Млекопитающіе Таврической губернии, преимущественно Крымскаго полуострова. Ч. I. Грызуны.—Записки Крым. О-ва Естествоисп. и Люб. природы. Т. V. 1915. Симферополь. 1916. Стр. 51—111.

На стр. 55—56 є «Списокъ главнѣйшей литературы». 33 ч.ч. Аб. авт. Список цей почасті доповнює покажчика проф. А. М. Никольскаго (ч. 717).

722. *Плигинскій, В. Г.* Жуки Крыма. Ч. IV.—Записки Крым. О-ва Естествоисп. и Люб. природы. Т. V. 1915. Симферополь. 1916. Стр. 115—144.

На стр. 142—144 «Литература по Coleoptera Крымского полуострова». 37 назов. Аб. авт. Його-ж «Дополнение к списку литературы»—2 праці—див. у «Записках Крым. О-ва Естествоисп.». Т. X. Симф. 1928 г. Стр. 41.

723. *Филиппевъ, И. Н.* Свободноживущія морскія нематоды окрестностей Севастополя. Вып. I. П. 1918. Вып. II. П. 1921. (Труды Особой Зоологической Лаборатории и Севастопольской Биологической Станции Рос. Ак. Наукъ. Серия II. № 4).

На стр. 560-562 вып. 2-го—«Списокъ литературы къ зоогеографической части». 31 назва. На стр. 573—594 вып. 2-го—«Списокъ литературы, касающейся морскихъ и прѣсноводныхъ свободноживущихъ нематодъ, а также паразитовъ растений». Хронол. 1773—1917.

724. *Пузанов, И.* Фауна Крыма.—[В збірнику:] Крым. Путеводитель под ред. Л. С. Вагина [и др.]... 2-е перераб. изд. Симферополь. Крым. О-во Естествоисп. Крымиздат. 1923. Стр. 87—135.

На стр. 135—«Список литературы». Подано тільки головнішу літературу. 22 назви. Сист.-хронол.; до 1923 р. включно. В 3-м вид. «Крыма», що вийшло с 1929 р., стаття И. И. Пузанова (стр. 81—112) вміщена в переробленому вигляді. «Литература» до неї (стр. 112) дає лише 14 назов, з них половина вид. 1923—1926 рр.

725. *Шарлемань, М.* Матеріяли до орнітофауни Державного Степового Заповідника «Чаплі» ім. Х. Раковського.—Вісти Держ. Степового Заповідника «Чаплі». Т. III. X. 1924. Стр. 48—94.

На стр. 94—Література. 17 назов. Аб. авт.

726. *Пузанов, Н. И.* Материалы к познанию наземных моллюсков Крыма. Часть I. Моллюски горного Крыма.—Bulletin de la Soc. des Natur. de Moscou. Бюллетень Моск. О-ва Испытателей Природы. Отдел Биологич. Том XXXIII. Вып. 1—2. М. 1925. Стр. 48—104; Часть II.—Там само. Т. XXXV. Вып. 1—2. М. 1926; Часть III. Состав, распределение и генезис Крымской малакофауны.—Там само. Т. XXXVI. Вып. 3—4. М. 1927. Стр. 221—277.

Є а) «Указатель литературы [к I-й части]». Стр. 53. 27 ч.ч. Аб. авт. б) «Литература [к 3-й части]». Стр. 276—277. 46 ч.ч. Аб. авт. До 2-ої частини списка літератури немає.

727. *Говалов, И.* Материалы к познанию червецов (Coccidae) Таврического края.—Известия Ставропольск. Энтомолог. О-ва. Т. V. № 2. Ставрополь-Кавк. 1929. Стр. 17—31.

На стр. 28—31 є «Список использованной литературы». 75 ч.ч. Аб. авт. Стаття має на увазі всю територію дореволюційної Таврії.

727а. *Артоболевский, Г. В.* Стрекозы Крыма.—Записки Крымского О-ва Естествоисп. и Люб. природы. Т. XI. Симферополь. 1929. Стр. 139—150.

На стр. 150 є «Литература» 11 ч.ч. Аб. авт.

016 : 61 Медицина. Гігієна.

728. *Жуковский, В. П.* Детские курорты Евпатория и Анапа. Опыт научного обследования и сравнительной оценки их климатов.—Труды Смоленского О-ва Естествоисп. и Врачей... Т. II. Смоленск. 1927. Стр. 213—257.

На стр. 257 є «Литература». До Евпаторії 13 назов.

016 : [63+67 Сільське господарство та промисловість.

729. *Симоновский, В. В.* Библиография по Крымскому табаководству и табачной промышленности.—Бюллетень Крым. Центр. Стат. Управления. Симферополь. 1926. № 6 (август). Стр. 123—134.

290 ч.ч. З анотаціями.

730. *Декенбах, К. Н. и Корнев, М. С.* Материалы для изучения мучнистой росы специальных культур Крыма.—Болезни растений. Изд. Главного Ботанич. Сада СССР. Л. 1927. № 2. Стр. 155—160.

На стр. 160—Литература. 13 ч.ч. Аб. авт.

016 : 7 Мистецтво.

731. *Засыпкин, Б. Н.* Памятники архитектуры крымских татар.—Крым. М. 1927. № 2 (4). Стр. 113—168.

На стр. 113 подано «Некоторые работы последних лет, так или иначе освещающие предпосылки к изучению искусства Крымских татар». 8 назов. 1922—1926.

732. *Зуммер, В. М.* Про мистецтво турецьких народів. (Вступні уваги та програма).—Східний Світ. Х. 1928. № 3-4. Стр. 268-275.

На стр. 274-275—«Литература». Сист. Є розділ «Крим». Стр. 274. 9 назов.

733. *Ширяев, С. Д.* Усадебная архитектура Крыма в 1820-1840 г.г.—Крым. М. 1928. № 2 (8). Вып. II. Стр. 72—102.

На стр. 99—102 в «Примечаниях» позначено силу літератури. Між інш. в прим. 6-7 є «иконография крымских усадеб первой пол. XIX в.» 6 ч.ч.

016 : 8 Література.

734. *Петухов, Е. В.* Крым и русская литература. (Историко-литературный обзор).—Известия Крым. Пед. Института им. М. В. Фрунзе. Т. I. Симферополь. 1927. Стр. 48—68.

016:9 Історія. Археологія.

735. *Смирновъ, В. Д.* Крымское ханство подъ верховенствомъ Оттоманской Порты до начала XVIII вѣка. СПБ. 1887.

В «предисловіи» на стр. V—XXX є історіографічний огляд джерел і попередніх праць до історії Криму, 5 назов.

736. *Маркевичъ, А. И.* Указатель сочиненій, касающихся древняго Херсониса.—Извѣстія Тавр. Уч. Арх. Комиссії. № 5. [Издание 1]. Симферополь. 1888. Стр. 115—129.

Близько 260 назов. Аб. авт. Це—витаг з великого покажчика «Таугіса», ч. I (див. ч. 630). Крім статей, що цілком стосуються до Херсонису, подано багато таких загальних, де про нього говориться лише почасти. В 2-му виданні 5-го вип. цього покажчика не зміщено.

737. *Бобринской, А. А.* Херсонесъ Таврической. Историческій очеркъ. СПБ. 1905.

На стр. 188—194 є «Источники». 157 ч.ч. Хронол., від Геродота до 1904 р. включно.

738. *Ивановъ, Е. Э.* Херсонесъ Таврической. Историко-археол. очеркъ.—Извѣстія Тавр. Уч. Арх. Комиссії. Вып. 46. Симферополь. 1912.

На стр. 366—375 є «Источники [до історії и археології Херсонеса». 250 назов. Хронол., до 1910 г.

739. *Кулаковскій, Ю. А.* Прошлое Тавриды. Краткій историческій очерк. 2-е изд. [И. Археолог. Комиссії]. К. 1914. 2 нен. + IV+154+2 нен. стр.

На стр. 139-154—«Приложеніе. Общій обзоръ изучения Крымскихъ древностей со времени присоединенія Крыма къ Россійской державѣ». 1783—1906 р.р., з покажчиком важливіших видань. Те саме є і в 1-му вид. (СПБ. 1906). Стр. 129—141.

740. *Боровко, Н.* Тепе-Кермень.—Записки Крым. О-ва Естествоисп. и Люб. природы. Т. III. 1913. Симферополь.

На стр. 149—«Библиографія о Тепе-Керменѣ». 8 назов.

741. *Маркевич, А. И.* Очерк истории Тавриды.—[У збірнику:] Крым. Путеводитель... 2-е изд. Симферополь. Крым. О-во Естествоисп. Крымиздат. 1923. Стр. 172—226.

На стр. 225-226—«Более доступная литература по истории Тавриды». 24 ч.ч. Хронол., за епохами.

742. *Гелис, И.* Литература о Севастопольском восстании в 1905 г. (Критико-библиографический очерк).—Революция в Крыму. Симферополь. 1925. № 1 (5). Стр. 157—166.

Рецензії на 7 книжок, вид. 1917—1925 р.р.

743. *Башкиров, А. С.* Доисторический человек Горного Крыма. (Археологический этюд).—Крым. М. 1925. № 1. Стр. 18—22.

На стр. 21—22 є «Краткий список литературы к статье». 8 назов. 1888—1914 р.р.

744. *Цомакион, Г.* К столетию Одесского и Керченского археологических музеев.—Вістник Одес. Комісії Краєзнавства при УАН. 1925 № 2—3. Стр. 81—84.

На стр. 82—83 подано літературу з історії Керченського музею. 42 ч.ч. Хронол. 1818—1915. «Не подано газетного матеріалу, що переважно стосується не до Керченського музею, а до розкопів і знахонок біля Керчі; цей матеріал дуже повно подав Н. Прозоров в «Систематическом указателі книгъ и статей по греческой филології». СПб. 1898.

745. *Гелис, И.* Памятка о революции в Крыму. Беседы с экскурсантом. [М.] Редиздатсовет Г. П. П. 1926. (Главполитпросвет. Экскурсионно-Выставочная секция).

На 16 стр. подано бібліографію. «Что читать экскурсанту о революции в Крыму». 5 назов. 3 анотаціями.

746. *Гриневич, К. Э.* Иллюстрированный путеводитель по Херсонесу Таврическому. История. Руины. Музей. Севастополь. 1926. (Государственный Херсонесский Музей и площадь раскопок).

На стр. 158—159 є «Библиография». 28 назов. Позначено тільки важливіші видання й джерела.

747. *Марти, Ю.* Сто лет Керченского Музея. (Исторический очерк). Керчь. Изд. Гос. Керч. Музея. 1926.

На стр. 53-90—«Легопись археол. раскопок и открытый на Керченском и Таманском полуостровах». До кожного випадку знахонок чи розкопів показано відповідну літературу. На стр. 91-92—«Главнейшая литература по древностям Боспора». 53 назви. Див. рец., з додатками) Г. Цомакиона.—Наука на Україні. X. 1927. № 1. Стр. 98—100.

748. *Бунегин, М. Ф.* Революция и гражданская война в Крыму (1917—1920). [Симферополь]. Крымгосиздат. 1927. (Комиссия по подготовке и проведению празднования 10-летия Окт. революции при Ц.И.К. Крым. А. С.С.Р.).

На стр. 333—334 є «Список источников, которыми пользовался автор». 84 ч.ч. З них друкованих (книги, журнали, газети) чисел 1—59.

749. *Ремпель, Л. И.* Комсомол в Крыму. Ист. очерк пролетарского юношеского движения в Крыму с 1917 по 1920 год. [Симферополь]. Крымгосиздат. 1927. 80 стр. (Комиссия при Крым. ЦИК'е по подготовке и проведению празднования десятилетия Октябрьской революции).

На стр. 76 є список: «Источники, коими пользовался автор при составлении настоящего очерка». 20 ч.ч.

750. *Кримський, А.* [Рецензія на ст. В. В. Бартольда: *Krim. Halbinsel am Nordufer des Schwarzen Meers.*—Enzyklopädie des Islam. Lief. 35. Leiden. 1927. Ss. 1162—1163].—Записки Іст.-Філол. Відділу Всеукр. Ак. Наук. Кн. XIX. К. 1928. Стр. 367—371.

В цій рецензії А. Ю. Кримський дає (в додаток до В. В. Бартольда) нарис історії Кримського ханства [1720—1787], пристосований для потреб не ісламознавців-спеціалістів, а для звичайного читача. В кінці, на стр. 371, позначено літературу. 7 назов.

751. *Лапин, Н. Судак*. Записки на досуге Николая Лапина. Под ред. и со вступ. статьей ректора ВХУТЕМАС'а проф. П. И. Новицкого и с предисл. проф. А. С. Башкирова. М. Гиз. 1928.

На стр. 61—62 є «Библиография». 31 назва. Аб. авт.

752. [...Литература по истории революционного движения в Крыму. 1900-1920.—В помощь школе. Материалы по Крымоведению. № 2 (8). Симферополь. 1928. Май. Стр. 50—56.

Подано 37 назов; з аногаціями. В кінці підпис: Испарт ОК ВКП(б).

753. *Полканов, А. Судак (Сугдейя-Сурож-Солдайя)*. Исторический очерк и путеводитель по крепости и окрестностям. 2-е перераб. и доп. изд. Симферополь. 1928. 80 стр.

На стр. 77—78 є «Указатель литературы о Судаке». Аб авт. 46 ч.ч. В I-му вид. [Симф. 1926]. «Указатель» на 46—47 стр. 33 назви.

754. *Ремпель, Л. И.* По революционному Симферополю.—*В. П. Бабенчиков*. 1905 г. в Севастополе. [Симферополь. Изд.] Академ. Совет Крымнаркомпроса. 1928. (Школьные экскурсии по Крыму. Под ред. Г. П. Вейсберга и А. Б. Виноградова. Вып. 3).

На стр. 27 зазначена «Подсоная литература для экскурсоводов по Симферополю» (бібліографія до статті Л. Ремпеля). 11 назов. На стр. 42—бібліографія до статті В. Бабенчикова. 14 назов.

754а. *Бонч-Осмоловский, Г. А.* Доисторическое прошлое Крыма.—Крым. Путеводитель... 3-е изд. Симферополь. Крымское О-во Естествоиспытателей. — Крымгосиздат. 1929. Стр. 159—170. I окремо.

На стр. 169—170 є «Литература по доисторической археологии Крыма» 16 назв. Хронол. 1888—1926.

754б. *Бонч-Osmolovskij, G.* Le Paléolithique de Crimée.—Бюллетень Комиссии по изучению четвертичного периода. Изд. АН СССР. Л. 1929. № 1. Стр. 27—34.

На стр. 34 є «Liste bibliographique». 26 ч., з них до Криму 11 чч.

755. *Мачанов, А. Е.* Борьба царской России и Турции за обладание Крымским ханством. Симферополь. Крымгосиздат. 1929.

На стр. 66 позначена «Литература, использованная при составлении очерка». 30 назов. Аб. авт.

016 : 91 География.

Див. ч. ч. 625—646, 649, 671, 675, 682.

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА.

А. Бібліографічні праці, що проектувалися або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано.

756. «Каталогъ всѣхъ до сихъ поръ изданныхъ сочиненій, въ которыхъ заключаются какія-либо физико-географическія или естественно-историческія свѣдѣнія по отношенію къ Крымскому полуострову». Складати цей каталог—мало бути одним із завдань «Крымскаго Комитета при СПБ. О-вѣ Естествоиспытателей», заснованого з ініціативи проф. К. Ф. Кесслера, що виступив з пропозицією організувати комітет на «VI Всеросс. създѣ естествоисп. и врачей» 1879 року (Див.: Записка проф. К. Ф. Кесслера объ организации Крымскаго Комитета.—Труды СПБ. О-ва Естествоисп. Т. XI. СПБ. 1880. Протоколы. Стр. 111—118; Рѣчи и протоколы VI създа Русскихъ естествоисп. и врачей в СПБ... 1879 г. СПБ. 1880. Отд. I. Стр. 57). Але Комітет цей, здається, нічого не зробив для організації природознавчої бібліографії Криму. Принаймні про це нічого не згадується в «Обзорѣ дѣятельности СПБ. О-ва естествоисп. за первое 25-лѣтіе его существованія». СПБ. 1893. Стр. 9—11.

757. *Косцюшко-Валюжинич, К. К.* склав «Указатель литературы о Крыме, особенно по истории и археологии». Цей покажчик використав А. І. Маркевич (див. ч. 630, передмова; Городецькій, Д.—ч. 629, стр. 29).

758. *Кеппен, Ө. П.* склав «Полный библиографический указатель сочинений, касающихся Таврической губ. по сельскому хозяйству». Матеріали цього покажчика в 1907 і 1909 р. перейшли в розпорядження Таврич. Уч. Арх. Комиссії. Див. Маркевичъ, А. ч. 630, передмова; Извѣстія Тавр. Губ. Уч. Арх. Комиссії. Вып. 41. Симферополь. 1908. Стр. 261, та «Отчетъ о состояніи Тавр. Арх. Ком. за 1919 г. (Приложеніе къ № 57 Изв. Тавр. У. А. Ком.)», стр. 77.

759. *Яната, О. А.* Повна бібліографія літератури про флору Кримської Яйли—готова до друку. Має понад 200 назов (до 20 стр.). Частина її ввійшла до покажчика при статті Янати та Гребньової (див. ч. 711).—Див. Яната, А. А. Проектъ программы монографіи о растительности Крымской Яйлы [розділ якої й має становити ця бібліографія].—Вѣстникъ Рус. Флоры. Юрьевъ. 1915. № 4. Стр. 205.

760. *Гейманъ, В. Д.* Бібліографическій указатель книгъ и статей по Феодосіи и ея окрестностямъ. Складено було 1919 р. і запропоновано до друку Тавр. Арх. Комісії, але остання не визнала за можливе друкувати цього покажчика.—Див. Приложенія къ № 57 Тавр. Арх. Комиссії. Симферополь. 1920. Стр. 33, 37.

761. *Спиридоновъ, Д. С.* Указатель статей, помѣщенныхъ в №№ 41—97 «Извѣстій Тавр. Уч. Арх. Комиссії».—Є в рукописові в бібліотеці Taurica.

762. *Маркевич, А. И.* Taurica. Нове перероблене видання. Готується до друку.—Див. про нього в анотації при ч. 632.

763. *Симоновский, В. В.* Указатель литературы по естественно-производительным силам Крыма. Готовий до друку. (Повід. В. В. Симоновського).

764. *Симоновский, В. В.* Библиография Крымоведения. Проектував до складання і розпочав В. В. Симоновський. В першу чергу проектується дати бібліографію за післяреволюційні роки (розміром до 20 арк.), потім— за час з 1900 до 1917 р. Бібліографія має охопити і літературу мовами нацменшостей Криму. Частиною цієї бібліографії є скорочена «Библиография по Крымоведению» (див. ч. 640). З 1929 р. цю працю автор має переводити разом з Библиографич. Секцией Симф. О-ва по изучению Крыма. В пресі порушено питання про те, щоб заснувати при Крымском Пед. Институте спеціальне «Крымское Библиографическое О-во», що мало б завдання: 1) об'єднати бібліографічну працю, що ведеться в Криму та упорядкувати її; 2) з'ясувати долю, характер й зміст тих збірок, що присвячено Криму, але що їх немає в кримських книгосховищах; 3) дати повний і точний облік та вичерпну реєстрацію кримської видавничої продукції всіма мовами за всі часи; 4) скласти картотеку з кримознавства; 5) підготувати до друку покажчика праць, що стосуються до Криму, з усіх галузей знання, всіма мовами писаних; 6) збирати матеріяли до біо-бібліографічного словника кримських авторів; 7) вивчати книги, що стосуються до Криму з різних сторін; 8) переводити довідково-консультативну роботу в царині кримознавства. (Повід. В. В. Симоновського. Див. також: В. Симоновский. В Криму нужно создать Библиографическое Общество.—Красный Крым. Симферополь. 1929. 16 мая. № 134).

765. Центральная Обл. Библиотека Крыма з 1926 р. провадить бібліографічну працю з кримознавства. Розписуються газетні статті про Крим на теми: «Партійне життя, Робітничє життя, На культурному фронті, Як проходять чергові кампанії». Є невеличкий місцевий відділ. Див. В. В. Симоновский. Очерки краеведной работы библиотек.—Краеведение. Л. 1928. № 8. Стр. 473. В цій статті є відомості про краєзнавчу бібліографічну роботу низки дрібних кримських бібліотек.

766. «Центральная Кооперат. Библиотека Крымского союза» провадить опис журнальних та газетних статей про кримську споживчу кооперацію. Є місцевий відділ «Тагиса» (525 кн. в 1927 р.). (Див. В. Симоновский. Очерки... стр. 373).

767. Библиотека Первой объединенной опытной школы при Пед. Институте в Симферополе провадить бібліографування книг і журнальних статей з Кримознавства для кутка «Наш край». (Детальніше див. у згаданій статті В. В. Симоновського. Очерки... стр. 475).

768. Библиотека Гос. Курорта Саки складає стінний каталог літератури про місцевий край. (Детальніше див. у В. В. Симоновського. Очерки... стр. 475—476).

769. *Вульф, Е. В.* Список работ, посвященных флоре Крыма... склав в кількості понад 400 назов. Частину цього списку надруковано в «Флоре Крыма» Т. I. В. 1-й и 2-й (Див. ч. 714).

770. *Зимин, Н. П.* Библиография по практике туризма и экскурсий по Крыму.—Має з'явитися в одному з наступних чисел журналу «Крым», (Див. Крым. М. 1928. № 1 (3). Вып. 1. Стр. 112).

771. Шарлемань, М. В. Матеріали до бібліографії про Держ. Степовий Заповідник «Чаплі», кол. «Асканія Нова». II. Період революційний (1917-1928).—Має друкуватися у «Вістях» Заповідника, т. 6. Початок цього покажчика—див. ч. 656.

Б. Місцеві видання, що їх переглянуто при складанні цього списка.

СХVI. а) Извѣстія Таврич. Ученой Архивной Комиссии. №№ 1—57. Симферополь. 1887—1920.

* б) Известия Таврич. О-ва Истории, Археологии и Этнографии (б. Архивной Комиссии). Т.т. I—II (58—59). Симферополь. 1927—1928.

СХVII. Записки Крымско-Кавказскаго Горнаго Клуба. Одесса. 1891—1915.

СХVIII. Записки И. Никитского Ботаническаго Сада. Ялта. Вып. I—X. 1890—1928.

СХIX. Записки Крымскаго О-ва Естествоиспытателей и Любителей природы. Симферополь. Т.т. I—XI. 1921—1929.

СХХ. а) Труды Естественнo-Историч. Музея Таврич. Губ. Земства. Симферополь. Т.т. I—IV. 1921—1916.

б) Труды Естественнo-Истор. Отдела Центр. Музея Тавриды. Симферополь. Т. I (V). 1927. (Сборник трудов Центрального Музея Тавриды. Кн. I).

СХХI. По Крыму. Изд. Крым. О-ва Ест. и Любителей природы. Симферополь. Сборники 1—4. 1914—1918

СХХII. Труды Карадагской Научной Станции им. Т. И. Вяземскаго. Вып. 1. М. 1917. Вып. 2. Ч. 1. Феодосія. 1918.

СХХIII. Извѣстія Таврическаго Университета. Кн. 1—2. Симферополь 1919—1920.

СХХIV. Революция в Крыму. Историческая библиотека Испарта О. К. Крыма. Симферополь. № 1—9. 1922—1929.

СХХV. Известия Государственного Степного Заповедника Асканія-Нова. [з кн. III: Вісті Державного Степового заповідника Чаплі]. Тт. I—II. Херсон. 1922—1923. Тт. III-V. Харків 1924—1928.

СХХVI. Крым. Общественно-научный журнал. № 1—9. М. 1925—1929.

СХХVII. Труды Крымскаго Научно-Исследовательскаго Института. Т. I. Вып. 1, 2; Т. II. Вып. 1. Симферополь. 1926—1929.

СХХVIII. Бюллетень Крымскаго Центрального Статистическаго Управления № 1—10. Симферополь. 1923—1928.

СХХIX. В помощь школе. Материалы по Крымоведению для сети партпросвещения, школ соввоса, агитаторов и пропагандистов. №№ 1—8. Симферополь. 1926—1928.

СХХХ. Известия Крымскаго Педагогическаго Института имени М. В. Фрунзе. Кн. I—II. Симферополь. 1927—1928.

СХХXI. Освіта Мелітопольщини. Орган Мелітон. Окр. Інсп. Нар. Освіти. Ч. 1—2. Мелітопіль. 1928—1929.

СХХХII. Бюллетень О-ва по изучению Крыма. Симферополь. 1929. № 1.

ХАРКІВЩИНА.

014.3 ПОКАЖЧИКИ ДО МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1817.—Труды О-ва Наукъ...

772. *Ивановъ, Е.* Общество Наукъ (1812—1829).—[У книзі:] Ученыя общества и учебновспомогательныя учрежденія Харьковскаго Университета. (1805—1905 гг.). Подъ ред. Д. И. Багалъя и И. П. Осипова. Х. 1911. Стр. 208—240.

На стр. 230—231 позначено зміст т. I-го (єдиного) «Трудовъ О-ва Наукъ при Имп. Харьк. Ун-тѣ». Х. 1817 г. На стр. 235—239 є «Указатель трудовъ О-ва [докладовъ, читанныхъ на собраніяхъ О-ва, а також трудовъ поступившихъ на его разсмотрѣніе, и рецензіи на эти труды]». Аб. авт. Викеристано «Труды», а також архівні матеріали «О-ва».

1838.—Харковскія Губ. Вѣдомости.

— *Устиновъ, И. А.* Литература Харьк. губ.—Див. ч. 800.

1861.—Циркуляры по Харьк. Учебн. Округу.

773. *Бойковъ, М.* Алфавитный указатель постановлений и распоряженій, помѣщенныхъ въ «Циркулярахъ по Харьковскому Учебному Округу» за 1861—1886 г. Отдѣль 1. Указатель постановлений. Высочайшія повелѣнія и указы Правительствующаго Сената. Составиль... М. Бойковъ. Харьковъ. Въ Университетской тип. 1887. (25×17). 2 нен+82 стр. (Приложеніе къ «Циркулярамъ по Харьковскому Учебному Округу» 1887 г.).

1862.—Духовный Вѣстникъ.

774. [...Указатель статей въ шестидесяти четырехъ мѣсячныхъ книжкахъ журнала Духовный Вѣстникъ [т. I—XVI] 1862—1867, въ алфавитномъ порядкѣ писателей, которыхъ труды вошли въ составъ каждаго отдѣла этого журнала. Харьковъ. Университетская тип. 1867. (22×15). 2 нен+43 стр.—Духовный Вѣстникъ. 1867. № 12. Приложеніе.

— Показчикъ обіймає весь час існування журналу.

1869.—Труды О-ва Испытателей Природы.

775. [...Указатель статей, помѣщенныхъ въ I—XX томахъ Трудовъ Общества Испытателей Природы при Имп. Харьковскомъ Университетѣ. 1869-1886.—Труды О-ва Испытателей Природы. Т. XX. X. 1887. Приложение. Стр. XXXIII—XLIII. Те саме окремою відбиткою.

Сист.

776. [...Указатель статей, помѣщенныхъ въ XXI—XXX томахъ Трудовъ Общества Испытателей Природы при Имп. Харьковскомъ Университетѣ. 1887-1896.—Труды О-ва Испытателей Природы. Т. XXXI. 1897. Приложение. Стр. XLV—LII. Те саме окремою відбиткою.

Сист.-аб.

1879.—Сообщенія Математ. О-ва при Харьк. Ун-тѣ.

777. [...Указатель статей, помѣщенныхъ въ первыхъ 18 выпускахъ Сообщеній Математическаго Общества при Имп. Харьковскомъ Университетѣ. 1879-1887.—Сообщенія и протоколы засѣданій Математич. О-ва при Имп. Харьк. Ун-тѣ. 1887. Вып. II. X. 1888. Приложение II. Стр. 109—122. Те саме окремою відбиткою: ...Харьковъ. Университетская тип. 1888. 12 стр.

Складається з двох частин: а) покажчик за абеткою авторів; б) покажчик за абеткою предметів.

778. Пшеборскій, А. Математическое Общество. (1878—1904). —[в книзі]: Ученыя общества и учебновспомогательныя учрежденія Харьковскаго Университета (1805—1905 г.г.). Подъ ред. Д. И. Багалѣя и И. П. Осипова. X. 1911. Стр. 441—166.

На стр. 153—161 вміщено «Указатель статей, помѣщенныхъ въ 1-ой серіи и въ I—IX томахъ [2-й серіи] «Сообщеній Харьковскаго Математическаго Общества [за 1879—1906 г. включ.]». Аб. авт.

779. Пшеборскій, А. П. Математическое Общество при Имп. Харьковскомъ Университетѣ. (1879—1904 гг.)—Сообщенія Харьк. Математич. О-ва. 2-я серія. Т. XIII. № 6. X. 1913. Приложение. Стр. 1—26.

Вміщено «Указатель статей, помѣщенныхъ въ 1-й серіи [1879—1887] и въ I—IX томахъ [2-й серіи 1888—1906 вкл.] Сообщеній Харьковскаго Математическаго О-ва». Стр. 13—20.

Аб. авт. 2-га серія «Сообщеній Харьк. Мат. О-ва» припинилася 1918 р. Останній т.—XVI, № 1—2 1918 р. 3-я серія це—«Ученые Записки Научно-Исследовательскихъ Кафедр. Отдел Математический». Т. I—III. X. 1924, 1926. Том I 4-ої серіи «Сообщеній» вийшов під первісною назвою 1927 р.

1882.—Статистическій Листокъ.

780. [...Перечень статей, помѣщенныхъ въ «Статистическомъ Листкѣ» [изд. Харьк. Губ. Стат. Комитета] за все время его существованія [1882-1885].—Харьк. Календарь на 1885 годъ. Стр. 491—496; на 1886 годъ. Отдѣль литературно-научный. Стр. 181.

Хронол.

1883.—Труды Медицинской Секціи О-ва
опыт. наукъ.

— *Ивановъ, Е.* О-во науч. медицины.—Див. ч. 845.

1884.—Вѣра и Разумъ.

781. *Фолте, Ю.* Указатель статей въ алфавитномъ порядкѣ, содержащихся въ богословско-философскомъ журналѣ «Вѣра и Разумъ», съ алфавитнымъ спискомъ авторовъ помѣщенныхъ въ немъ статей—за первое десятилѣтіе его изданія (1884—1893). Составиль... *Ю. Фолте.* Х. Тип. Губ. Правленія. 1894. (23×15). 4 нен.+45 стр.

«Вѣра и Разумъ» закінчила своє існування 1917 р. 3-й відділ цього журналу—«Извѣстія по Харьк. Епархіи»—замінив собою «Харьк. Еп. Вѣд.», що припинилися 1883 р. З 1915 р. цей відділ було відокремлено під «Вѣры и Разума» в часопис «Пастырь и Паства» [перше число вийшло 15. X. 1915 р., останне—(№ 35—36-й) 20. XII. 1917 р.]. В усіх цих часописах краєзнавчого істор.-етнограф. матеріялу дуже мало.

1866.—Сборникъ Харьк. Ист. Филол. О-ва.

782. *Рѣдинъ, Е. К.* Ученая дѣятельность Историко-Филологическаго О-ва при Имп. Харьковскомъ Университетѣ за первыя двадцать пять лѣтъ его существованія.—Сборникъ Харьк. Ист.-Филол. О-ва. Т. XIV. X. 1905. Стр. 29—60.

На стр. 57—60, як додаток до статті подано: «Списокъ изслѣдованій и матеріаловъ, помѣщенныхъ въ «Сборникъ [Харьк. Ист.-Филол. О-ва]». Т.т. I—XII. Сист.-аб.

783. *Ветуховъ, А. В.* О дѣятельности Педагогическаго Отдѣла Х. И.-Ф. Общества въ первое десятилѣтіе 1892—1902 года.—Сборникъ Харьк. Ист.-Филол. О-ва. Т. XIV. X. 1905. Стр. 109—118.

На стр. 118—120, як додаток подано: «Списокъ статей, помѣщенныхъ въ Трудахъ Отдѣла» [Педагогич., Харьк. Ист.-Филол. О-ва: Вып. I—VII]. Сист.-аб.

784. [...Изданія [Харьковскаго] Историко-Филологическаго Общества.—Сборникъ Харьк. [Ист.-Филол. О-ва. Т. XIV. X. 1905. Приложение. VI стр.

Оглав т.т. I—XIII «Сборника» (за томами); «Трудовъ Педагогич. Отдѣла»—вып. I—V; і список окремих видань.

785. Плевако, М. Историко-Филологическое Общество при Харьковскомъ Университетѣ. (Очеркъ исторіи общества и дѣятельности его въ области украиновѣдѣнія).—Украинская Жизнь. М. 1915. № 11—12. Стр. 56—76.

Подано список статей з українознавства, уміщених в «Сборникъ»—т.т. 1-21 та «Вѣстникъ» О-ва вып. 1-5. Стр. 68—76.

1887.—Записки Харьк. Отд. И. Р. Техническаго О-ва.

786. [...Указатель статей, помѣщенныхъ въ «Запискахъ Харьковского Отдѣленія И. Р. Техническаго О-ва» за всѣ годы.—Записки И. Рус. Технич. О-ва. СПб. 1899. № 4. Приложение. Стр. 1—6.

Показчик обіймає зміст 17 вип. «Записокъ», що вийшли до 1 січня 1898 р. Аб. авт.

1889.—Сборникъ Трудовъ Харьк. Вет. Ин-та.

787. [...Указатель статей, помѣщенныхъ въ I—VII томахъ Сборника трудовъ Харьковского Ветеринарнаго Института. [1889—1906].—Сборникъ трудовъ Харьк. Ветеринар. Ин-та. Т. VIII. Вып. 3. X. 1907. Стр. 29—35.

Сист.-аб.

1887.—Харьковскій Сборникъ.

788. Содержаніе первыхъ десяти выпусковъ «Харьковского Сборника» [1887—1896].—Харьк. Сборникъ. Вып. 10. 1896. Приложение. Стр. I—VI.

Хронол. «Харьк. Сборникъ» видавався Губ. Стат. Комітетомъ, як додаток до «Харьк. Календаря». Останній—12-й—випуск «Сборника» вийшов у 1898 р.

1893.—Записки Имп. Харьк. Ун-та.

789. [...Записки Имп. Харьковского Университета. Указатель за 20 лѣтъ (1893—1912). X. Тип. и лит. М. Зильбербергъ. 1913. (26×17,5). 56 стр., без тит. листа. (Отд. приложение къ Запискамъ Имп. Харьковского Университета. 1913 г. Кн. 1).

На стр. 1-44—«Общее содержаніе». Хронол. На стр. 45-48—«Указатель личный» (авторів). На стр. 49-56—«Указатель предметный».

1894.—Журналь Медицины и Гигіены.

1895.—Труды О-ва Науч. Медиц. и Гигіены.

— Ивановъ, Е. О-во Научной Медицины.—Див. ч. 845.

1902.— Мирный Трудъ.

790. [...Указатель важнѣйшихъ статей въ журналѣ «Мирный Трудъ» за 1902—1912 гг.—Мирный Трудъ. X. 1913. Кн. 1. Приложеніе. Стр. 1—38. I окр. відбиткою: ...X. (23×16). 2 нен.+ +38 стр.

Сист.-аб. В кінці—показчик авторів. «Мирный Трудъ» припинився 1914 р.; остання книжка—12.

1906.—Харьк. Мед. Журналъ.

791. *Геймановичъ, А. І.* Къ 50-лѣтію Харьковскаго Медицинскаго Общества. «Харьковскій Медицинскій Журналъ». Очеркъ организаціи изданія и обзоръ содержанія журнала за первыя 6 лѣтъ (1906—1911). Составилъ секретарь редакціи... д-ръ А. І. Геймановичъ. X. Тип: М. Зильбербергъ и С-я (26×18). 1913. 50 стр., без тит. листа.

На стр. 15—50 подано «Краткій обзоръ содержанія «Харьковскаго Медицинскаго Журнала» за періодъ времени отъ 1906 по 1911 г.» Детальный зміст кожного тому. «Харьк. Мед. Журналъ» є продовження «Трудовъ» и «Протоколовъ» Харьк. Мед. О-ва.

1911.—Вѣстникъ Харьк. Историко-Филол. О-ва.

— *Плевако, М.* Историко-Филол. О-во...—Див. ч. 785.

015 БІБЛІОГРАФІЯ КНИЖОК, ВИДАНИХ У ХАРКОВІ.

792. *Фойгтъ, К.* Историко-статистическія записки объ Имп. Харьковскомъ Университетѣ и его заведеніяхъ, отъ основанія Университета до 1859 года. Составлены при содѣйствіи профессоровъ и чиновниковъ Университета. X. Въ Университетской тип. 1859.

На стр. 133—170, в розділі XXIV—«Записка о типографіи Имп. Харьковскаго Университета отъ основанія онаго до начала 1859 года» перераховано «Главнѣйшія печатанія», з зауваженнямъ, що «исчислить всѣ сочиненія, вышедшія изъ станковъ типографіи, по недостатку полныхъ свѣдѣній, невозможно». Хронол. 1805—1858.

793. *Рославскій-Петровскій, А.* Указатель сочиненій, напечатанныхъ въ типографіи Императорскаго Харьковскаго Университета (1805-1815).—Циркуляръ по Харьк. Учеб. Округу. 1866. № 15. Прибавленіе. Стр. 1—16 в 2 шпальти. Те саме окр. відбиткою.

З передмови: «Ця перша частина містить у собі точні й по змозі повні заголовки всіх творів,... імена й прізвища авторів більшої частини цих творів, розмір формату й обсяг кожного видання, показаний частково

числом сторінок, частково кількістю листів. Крім того, для дуже багатьох творів зазначено кількість примірників... В Харк. Університ. б-ці не знайшлася й половини творів. Багатьох неможна було дістати в Харкові»... Показчика складено на підставі архівних джерел, «Словаря українських писателів» П. И. К е п п е н а, що зберігається в рукопису в бібліотеці Харк. Ун-ту, списка Ф о й г т а (див. ч. 792) та інш. 210 назов. Хронол. В кінці подано деякі висновки з аналізу цього покажчика щодо авторів, предметів і участі Харкова в літературній продукції тодішньої Росії.

794. [...Списокъ книгъ и брошюръ [и др. изданій], отпечатанныхъ въ типографіяхъ г. Харькова [въ 1882—1893 г.г.].—Харк. Календарь на 1884—1894 гг.

Списокъ книгъ и брошюръ, печатавшихся въ 1882 году въ типографіяхъ г. Харькова.—Харк. Календарь на 1884 (XII) г. Стр. 306—308. [Те same]... въ 1883 году.—Харк. Календарь на 1885 (XIII) г. Стр. 175—178.—[Те same]... въ 1884 и по 1-е іюля 1885 г.—Харк. Календарь на 1886 (XIV) г. Стр. 200—205.—[Те same]... Съ 1 іюля 1885 по 1-е іюля 1886 г.—Харк. Календарь на 1887 (XV) г. Стр. 230—234.—[Те same]... Съ 1 іюля 1886 г. по 1 іюля 1887 г.—Харк. Календарь на 1888 (XVI) г. Стр. 216—222.—[Те same]... [Съ 1 іюля 1887 г. по 1-е іюля 1888 г.?]—Харк. Календарь на 1889 (XVII) г. Стр. 375—382.

Списокъ книгъ и брошюръ, отпечатанныхъ въ типографіяхъ г. Харькова съ 1 іюля 1888 по 1 іюля 1889 г.—Харк. Календарь на 1890 (XVIII) г. Стр. 278—283. [Те same]... Съ 1 іюля 1889 по 1-е іюля 1890 г.—Харк. Календарь на 1891 (XIX г.). Стр. 453—460.—[Те same]... Съ 1-го іюля 1890 по 1 іюля 1891 г.—Харк. Календарь на 1892 (XX) г. Стр. 360—366.

Списокъ книгъ, брошюръ и другихъ изданій, отпечатанныхъ въ типографіяхъ и литографіяхъ г. Харькова съ 1 іюля 1891 по 1 іюля 1892 г.—Харк. Календарь на 1893 (XXI) г. Стр. 416—423.

Списокъ книгъ и брошюръ, изданныхъ въ Харьковѣ [съ 1 іюля 1892 по 1-е октября 1893 г.].—Харк. Календарь на 1894 (XXII) г. Стр. 537—545.

Ці списки—перелік продукції кожної друкарні, без додержання будь-якої бібліографічної точности в назвах видань. Наступні випуски «Харк. Календаря» цих списків більше не містили.

795. *Смирнитскій, А.* Бібліографическія замѣтки о нѣкоторыхъ медицинскихъ книгахъ, вышедшихъ въ Харьковѣ въ 1886 г.—Харк. Сборникъ. Вып. 1. X. 1887. Стр. 254—255.

Близько 20 назов. З анотаціями при деяких із них.

796. [...Бібліографія.—Харк. Сборникъ. Вып. 2. X. 1888. Отдѣлъ лит.-научный. Стр. 255—288.

Складається з рецензій на «издания мѣстныхъ, или принадлежащія мѣстнымъ авторамъ, или касающіеся мѣстнаго края» [в даному разі зафіксовано переважно місцеві видання, до математики включно]. 37 назов. Аналогічні бібліографії, але систематичніше підібраних творів—з статистики, економіки й історії Харківщини, друквано ще 1885 р. (див. ч. 805) та 1887 р. (див. ч. 806).

797. *Чириковъ, Г. С.* Указатель книгъ и брошюръ, напечатанныхъ въ Харьковѣ съ 1805 по 1879 годъ.—Харк. Сборникъ.

Вып. 4. X. 1890. Отдѣлъ литературный. Стр. 108—168. Те саме окремою відбиткою: 61 стр., без тит. листа. Ц. 20 коп.

Хронол. Використано покажчики Фойгта (ч. 792) та Рославського-Петровського (ч. 793).

798. *Бузескуль, В. П.* Библиографическія замѣтки о книгахъ, изданныхъ въ Харьковѣ.—Сборникъ Харьк. Ист.-Филол. О-ва. Т. 3. X. 1891. Стр. 299—306.

Занотовано книги, видані в Харкові за десятиріччя 1881—1890 р.р., що стосуються до історії, переважно загальної. Зб ч.ч. На ч.ч. 1—26 подано рецензії; ч.ч. 27—36, що стосуються до історії Росії, тільки перелічено.

799. *Синцовъ, Д. М.* Харьковская математическая библиографія. Списокъ книгъ, брошюръ и статей по математическимъ наукамъ, напечатанныхъ въ Харьковѣ съ 1805 по 1905 г. Составиль проф. Д. М. Синцовъ. X. Тип. М. Зильбербергъ и С-я. 1915.—Записки Имп. Харьк. Ун-та. 1915 г. № 1. Приложение Стр. 1—48; № 2. Стр. 49—84. Те саме й окремими відбитками, як «Приложение къ т. XIV «Сообщений Харьковскаго математическаго общества».

Спочатку—перелік статей по журналах. Потім—список окремих видань. Хронол. Як додатки—список книг харк. видання, але надрукованих поза Харковом,—і покажчик статей, що стосуються до математики, вміщених в «Циркуляръ по Харьк. Уч. Округу» за 1861—1905 р. Увійшла, між іншим, і література з елементарної математики, фізики, астрономії та метеорології. В кінці зб. покажчик авторів. Додаток до «Харьк. бібліографії» (3 назв) в статті Д. М. Синцова Библиографія математики.—Записки имп. Харьк. Ун-та. 1916. Кн.-1. Стр. 8.

— *Мельників-Розведенкі, М.* Историчний нарис патології...—Див. ч. 847.

Є перелік мед. журналів, що видавалися в Харкові.

016 БІБЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ ПРО ХАРКІВЩИНУ.

016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання.

800. *Устиновъ, И. А.* Литература о Харьковской губернии [шмуктитул: Описательные труды, матеріялы и источники, касающіеся исторіи, археології, этнографії, географії и статистики: Слободской Украины, Харьковскаго Намѣстничества и губернии (1705—1880). Составиль И. А. Устиновъ]. Изд. Харьк. Губ. Стат. Комитета. Тип. Харьк. Губ. Правленія. 1886. (23,5×15). 238+1 нен. стр.

Покажчик не обмежується територією сучасної йому Харківської губ., але має на увазі історичну територію кол. Слобідської України, Озівської, Київської і Слобідсько-Української губ., Харківського наміс-

ництва і, нарешті, Харківської губ. Таким чином бібліографія обіймає землі Харківщини в дореволюційних межах і сумежні з нею повіти Курської губ.—Суджанський і Грай-Воронський,—Воронізької губ.—Богузарський та Острогозький—і північно-східно частину Катеринославської губ., що обмежена Доном і Озівським морем. До покажчика не включено: а) белетристики, б) матеріялів з «Полн. Собр. законовъ», в) статей з різних словників, г) де-чого з поточних статистичних і звідомних місцевих матеріялів. Увесь матеріял впорядковано хронологічно. В окремій покажчики виділено: а) список літератури про торговельні обороти місцевих ярмарок і б) список періодичних видань з 1812 до 1881 р. включно. В кінці, на стор. 220—232, додано предметовий покажчик, і на стр. 232-238—покажчик авторів і псевдонімів, що їх багато розкрито. Всього покажчик Устинова фіксує 1743 назви. Для важливіших і рідших видань розкрито зміст і подано анотації.

Складаючи свого покажчика, автор використав матеріяли не тільки харк. бібліотек, а й Ленінгр. Публ. Б-ки. Використано також всі більш-менш важливі відповідні бібліографічні покажчики. Між іншим, включено досить повний покажчик до «Харьк. Губ. Вѣд.» (з нього пропущено тільки всю белетристику). Рец.: Д. І. Б а г а л і я.—Кіев. Старина. 1884. № 4. Кригика. Стр. 15—19; передруковано (скорочено) в книзі «Очерки изъ русской исторіи» (див. ч. 855), стр. 315—319. Продовження покажчика Устинова—праці Федоровського і Катаянського—див. ч.ч. 858, 859.

801. [...Каталогъ Харьковской Общественной Библиотеки [т.т. I—IV] X. [1898—1913] [та:]

Бюллетень Харьковской Общественной Библиотеки. Списокъ книгъ, поступившихъ въ бібліотеку [с 1-го апрѣля 1915 г. по 1 апрѣля 1917 г.]. №№ 1—3. X. 1916; №№ 4—5. X. 1917.

Див. розділ—«XI. Мѣстный отдѣлъ (Charkoviensia)», уміщений в «Каталогъ»..., т. I. X. 1898, на стр. 401—405; в «Каталогъ»..., т. II. X. 1901, на стр. 441—456; в «Каталогъ»..., т. III. X. 1908, на стр. 469—477; в «Каталогъ»..., т. IV. X. 1903, на стр. 558—585; в «Бюллетенъ»... № 1. X. 1916, на стр. 49—51; в «Бюллетенъ»... № 2. X. 1916, на стр. 42—45; в «Бюллетенъ»... № 3. X. 1916, на стр. 38—40; в «Бюллетенъ»... № 4. X. 1917, на стр. 51—53; в «Бюллетенъ»... № 5. X. 1917, на стр. 54—56.

На «Бюллетеняхъ» № 3—5 позначено: составилъ Н. Г. Плесскій. Назва відділу Charkoviensia з'являється тільки в цих числах. Всього в 4 томах «Каталога» та 5 числах «Бюллетеня» відділ Charkoviensia фіксує близько 1550 ч.ч.; але цей відділ не обіймає всіх книжок, що стосуються до Харківщини і е в бібліотеці: книжки ці е й по інших відділах—природознавства, історії та інш.

Після «Бюллетеня... № 5» каталогів Харк. Б-ки не друковано. До 1920 р. до «Мѣстного отдѣла» надійшло ще близько 750 ч.ч.,—з них різних «Отчетовъ» 375. Ці нові поступлення занесено в окремий зшиток,—продовження друкованого каталогу. З 1920 р. головнішу літературу про Харків, Харківщину та Харк. ун-т вливають до загального предметового каталога; на 1. X. 1928 р. було до 180 карток. (за відомостями, одержаними в Харк. Центр. Б-ці ім. Короленка).

— Указатель главнѣйшихъ источниковъ и пособій по Малороссіи.—Див. ч. 581.

802. [...Опись книгамъ бібліотеки Харьковского Статистическаго Комитета.—Военно-Истор. Вѣстникъ. К. 1910. № 1—2. Отдѣлъ III. Стр. 38—43.

Надруковано з копії, яку списав Г. С. Горбанев з рукописного каталога, що був в єдиному примірникові в б-ці. Сист. Розділи: «По історії и статистикъ г. Харькова и его губерній». 60 назв; «По бывшему Харьковскому военному округу». 4 назви; «По статистикъ, географию, народовѣдѣнію Россіи вообще». 25 назв. Книжки—не пізніші від 1890 р.

803. [...«Слобожанщина в екскурсіях»...] Пророблено в окремій Комісії при Етнологічно-Красназавчій Секції Х. Н.-Д. Катедри Історії Української Культури ім. акад. Багалія—проф. П. Ковалевським, за допомогою В. Ю. Білецької, Л. М. Зайцевої, М. М. Кузьменка та д-ра Сукачева. Зредаговано проф. О. Ветуховим та Т. Відкуп. Вид. Харк. екскурс. Секцією Окрметодкому. Х. 1928.

На стр. 24 подана «Деяка література: 1. По Слобожанщині». 15 ч.ч.—
«І. По м. Харкову». 4 ч.ч.

016 : 06 Наукові установи.

804. [...До бібліографії Музею Слобідської України ім. Г. Сковороди.—Бюлетень Музею Слобод. України ім. Г. Сковороди. № 1. Х. 1925. Стр. 36; № 2-3. Х. 1927. Стр. 9; № 4-5. Х. 1928. Стр. 7.

Перераховано праці, що їх виконано на підставі матеріялів музею, видання музею й статті про нього. Хронол. 1902—1927. 16+22+19 назв.

016:[31+338 Статистика. Економіка.

805. [...Новѣйшіе статистическіе и описательные труды по Харьковской губерні.—Харьк. Календарь на 1885 г. Стр. 480—508.

Огляд видань Губ. Стат. Комітету, земств, сіль.-господ. т-ва та інш. за 1880—1884 р. 18 просторих рецензій-рефератів.

806. [...Книги, касающіяся Харьковской губерні, изданныя въ 1885-1886 г.—Харьк. Сборникъ. Вып. I. Х. 1887. Стр. 213—242. Рецензії на 11 книг з історії та економіки Харківщини.

— Мезенцевъ, В. Доходность частнаго землевладѣнія.—Див. ч. 849.

016 : 396 Фольклор.

807. Сумцов, Н. Бібліографічний покажчик по де-котрих галузях українського фольклору, як підручник, коли хто має працювати самостійно на ниві українознавства.—Сумцов, Н. Малюнки з життя українського народнього слова. Х. 1910. Стр. 130—144.

На стр. 131—розділ: «Харківщина». Подано 22 назви. На тит. стр. книжки позначено: Изъ XIX т. «Сборника Харьк. Ист.-Фил. О-ва»; проте до складу цього збірника вона не ввійшла.

016: 5 Природа.

808. *Котів, Мих.* «Святі Гори» на Артемівщині, як забуток природи.—Вісник Природознавства. X. 1927. № 3-4. Стр. 190-196.

На стр. 196 є література для ознайомлення з Святими Горами. 12 ч.ч.

808а. *Котов, М. І.* Святі Гори Артемівської округи. (Сучасний стан, рослинність та необхідність охорони, як забутку природи).—Матеріяли Охорони Природи на Україні. Вид. Нар. Ком. Зем. Spraw. Т. I. X. 1928. Стр. 115—126.

На стр. 126 є література. 10 ч.ч. Хронол. 1891—1927.

016: [55+56 Геологія. Фізична географія. Палеонтологія.

— *Армашевскій, Б. Д.* Общая геологич. карта Европ. Россія —Див. ч. 595.

809. *Борисякь, А.* Геологическій очеркъ Изюмскаго уѣзда и прилежащей полосы Павлоградскаго и Зміевскаго уѣздовъ. Съверо-Западная окраина Донецкаго Кряжа.—Труды Геологич. Комитета. Новая серія. № 3. СПб. 1905.

На стр. 1—9 є «Література». «Список охоплює всю літературу, відому авторові». Подано зміст і оцінку важливіших праць. 78 назов. Хронол. 1787—1903.

— *Фаасъ, А. В.* Очеркъ мѣсторожденій ископаемыхъ углей.—Див. ч. 454.

— *Коссовскій, В. Н.* Славянскій курортъ.—Див. ч. 846.

810. *Лихаревъ, Б.* Геологическія изслѣдованія въ Старобѣльскомъ уѣздѣ Харьк. губ. въ 1913 г. (Предварительный отчетъ). Извѣстія Геологич. Комитета. СПб. 1914. № 3. Стр. 241—272.

На стр. 242—243 список праць з геології Старобільського пов. 6 назов. Хронол. 1867—1908.

811. *Федоровскій, А. С.* Геологическій очеркъ Харькова и его окрестностей.—По окрестностямъ Харькова. Опытъ естественно-историческаго путеводителя. Вып. I. X. Изд. О-ва Любителей Природы. 1916. Стр. 155—198.

На стр. 197—198 є «Важвйшая література по геології Харькова и прилежащихъ мѣстностей». 15 назов. Хронол. 1867—1915.

812. *Борисякъ, А.* Донецкая Юра. П. Изд. Геологич. Комитета. 1917. (Геологія Россіи. Том. III. Часть II. Вып. 3).

На стр. 17—18 е литература. 24 ч.ч., головним чином до Озюмського повіту. Хронол. 1841—1914.

813. *Мефферт, Б. Ф.* Геологический очерк района Петровского каменноугольного месторождения в Изюмовском уезде Харьковской губ. Л. Изд. Геол. Комитета. 1926. (Материалы по общей и прикл. геологии. Вып. 122).

На стр. 2—6 подано «Краткий историч. обзор изучения Петровского месторождения угля». 12 назов. 1832—1923.

814. *Аверин, В. Г.* Краткий очерк оз. Лимана б. Змиевского уезда Харьковской губернии. (Предварительное сообщение).—Природа и Охота на Украине. X. 1924. 1—2. Стр. 259—268.

На стр. 260—«Список имеющейся литературы об озере Лиман». 11 наз. Хронол. 1862—1924.

815. *Турлей, Г. Ф.* Корисні копалини Харківщини й сусідніх округ.—Статистичний Бюлетень. Вид. Харк. Окр. Ст. Бюро. Кн. IV. X. 1926. (№ 8—12 Серпень—Грудень). Стр. 41—55.

На стр. 55 е «Покажчик літератури з геології Харківщини, Озюмщини й Куп'янщини, якою я користувався для цієї праці». 35 назов. Хронол. 1813—1923.

— *Бурксер, Е.* Солоні озера та лимани України.—Див. ч. 945.

816. *Дмитрієв, М.* Зміна суходолу та моря на території Слободської України.—Записки Укр. Наук.-Досл. Інституту Географії та Картографії. 1927—28. Вып. 1. X. 1928. Стр. 77-92.

На стр. 90—91 е література. 32 ч.ч. Аб. авт.

816а. *Орловский, В. Г. и Рубан, Н. П.* Разведочные работы в районе Славянска в 1928—1929 г. (Предварительный отчет).—Минеральное Сырье и Цветные Металлы. М. 1929. № 5—6. Стр. 627—651.

В розділі «Геологическое строение» е перелік геол. праць, що стосуються до району Словянського. 6 назов.

016 : 58 Ф л ь о р а.

817. *Кашменский, Б. О.* Растительность мѣловыхъ обнаженій Старобѣльскаго уѣзда Харьковской губерніи. (Бассейнъ р. Ай-дара).—Труды И. СПб. Ботанич. сада. Т. XXVI. Вып. 1. СПб. 1906. Стр. 73—113.

На стр. 73—74 подано «Литературу о мѣловой растительности Старобѣльскаго уѣзда». 6 назов. Хронол. огляд. 1859—1904

818. *Савенковъ, М.* Матеріали къ изученію водной флоры р. Донца и нѣкоторыхъ его притоковъ въ Харьковской губер-

ніи.—Труды О-ва Испытателей Природы при И. Харьк. Ун-тѣ. Т. 43. X. 1909. Стр. 125—181.

На стр. 126—128 є «Списокъ литературы [по гидробиологiи Сѣвернаго Донца]». 11 назов. Рец., з додатком до бібліографіі Г. Ширяєва—Труды Ботанич. Сада Имп. Юрьевскаго Ун-та. Т. XII, в. 1. Юрьевъ. 1911. Стр. 66—69.

819. *Таліевъ, В. И.* Введеніе въ ботаническое изслѣдованіе Харьковской губерніи. X. Изд. Харьк. Губ. Земства. 1913.

На стр. 7—12 подано «Обзоръ историческаго хода ботаническаго изслѣдованія Харьковской губерніи». Складається з двох частин: I. Хронол. огляд ботаничної літератури, що стосується до всієї Харківщини або кількох її повітів. 28 назов; II. Список літератури про флору кожного повіту Харківщини зокрема. 17 назов.

820. *Арнольди, В. М.* Водоросли [Харьк. губ.].—По окрестностямъ Харькова. Опытъ естественно-историческаго путешителя. Вып. I. X. Изд. О-ва Любителей Природы. 1916. Стр. 43—72.

На стр. 42—45 подано «Обзоръ главнѣйшей литературы». На стр. 69—72 — «Литература по водорослямъ Харьковской губерніи». 29 назов.

821. *Михайловскій, В. С.* Лишайники [Харьк. губ.].—По окрестностямъ Харькова... Вып. I. X. 1916. Стр. 103—126.

На стр. 123—126 подана «Важнѣйшая русская литература по лишайникамъ»; і в ній на стр. 125 спеціальний розділ—«Литература по лишайникамъ окрестностей г. Харькова». 4 назви. 1855—1906.

822. *Савенковъ, М. Я.* Высшія растенія [окрестностей Харькова].—По окрестностямъ Харькова... Вып. I. X. 1916. Стр. 1—32.

На стр. 1—4 є «Литературныя данныя». Подано головнішу та найновішу літературу. 8 назов. 3 анотаціями.

823. *Страховъ, Т. В.* Грибы [Харьк. губ.].—По окрестностямъ Харькова... Вып. IX. 1916. Стр. 73—102.

На стр. 79—83 подано «Списокъ микологической литературы по Харьковской губ.». 12 назов. Хронол. 1870—1916.

824. *Угринскій, К. А.* Указатель литературы по флоре сосудистыхъ растений Харьковской губернии.—Известия Лисичанскаго Музея. Том. I. Вып. 3. Лисичанск. 1921. Стр. 13—28. I окремо.

54 ч.ч. Хронол. 1787—1921. Рец. Є. Лавренко.—Укр. Ботанич. Журнал. К. 1921. Т. I. Стр. 52.

825. *Лавренко, Єв.* Растительность озера Змиевского Лимана Харьковской губ.—Природа и Охота на Украине. X. 1924. №-2. Стр. 269—287.

На стр. 271—272 подано історію дослідження флори Лиману. 6 назов. 1861—1913.

825. *Клоков, М. В. и Котов, М. И.* Материалы к флоре окрестностей г. Чугуева.—Труды Харьк. О-ва Испытателей Природы. Т. L. Вып. 1. X. 1925.

На стр. 51 подано «Список работ, в которых затрагивается растительность окрестностей г. Чугуева». 7 назов.

827. *Лавренко, Е. М.* Новые данные о флоре Харьковской губернии.—Труды Харьк. О-ва Испытателей Природы. Т. L. Вып. 1. X. 1925.

В примітці на стр. 26 подано список праць, надрукованих після 1918 р. 7 назов.

828. *Siriaev, G. et Lavrenko, E.* Conspectus criticus florum provinciae Charkoviensis. Pars 1. Brunae. 1926. 65 p.p. [Літографовано.]

На стр. 2—10 подано «Floraе Charkoviensis fontes». 120 назов. Хронол. 1785—1925. Списка склад Е. Лавренко. (Див. Укр. Ботаніч. Журнал. Т. I. 1-2. К. 1921. Стр. 52).

829. *Лавренко, Е.* Опис сфагнових та гіпново-осокових болот колишньої Харківщини.—Охорона Природи на Україні. Збірник 1. Вид. Укр. Комітета Охорони Пам'яток Природи на Україні. X. 1927. Стр. 5—16.

На стр. 15—16 є «Цитована література». 27 ч.ч. Аб. авт.

830. *Михайловский, В. С.* Результат лихенологических наблюдений в пределах Харьковского округа.—Наукові Записки Харк. Наук.-Досл. Катедри Ботаніки. Т. I. X. 1927. Стр. 89—111.

На стр. 111 є «Список работ, упоминаемых в тексте». 16 ч.ч.; із них безпосередньо до Харківщини 6 ч.ч. Хронол. 1855—1927.

016 : 59 Ф а в н а.

831. *Сомовъ, Н. Н.* Орнитологическая фауна Харьковской губернии. X. 1897. (Отдельное приложение къ XXVI т. Трудовъ О-ва Испытателей Природы).

На стр. 1-19 — «Нѣсколько словъ о мѣстной орнитологической литературѣ, о коллекціяхъ Зоол. Музея университета и о ходѣ занятій мѣстной орнитологіей». Крім істор. огляду досліджування, подано на стр. 18—19 «Перечень цитиров. работъ, касающихся мѣстныхъ птицъ». 12 ч.ч. Хронол. 1826—1892.

832. *Марковъ, М.* Очеркъ фауны турбеллярій Харьковской и Полтавской губ.—Труды О-ва Испытателей Природы... X. 1904. Т. 39. в. 1 Стр. 1—76.

На стр. 6—12 подано «Обзоръ литературы по Turbellaria Россіи». На стр. 69—76 є «Литература». 116 назов. Хронол. 1788—1903. Переважно загальна, а не для Харківщини.

833. *Марковъ, М.* Литература по фаунѣ Харьковской губерні.—Сборникъ Студенч. Кружка Люб. Природы при Имп. Харьк. Ун-тѣ. Вып. I. X. 1909. Стр. 125—139. Те саме окремою відбиткою:X. 1909. (25×17). 16 стр.

Складається з 2 частин: а) сист.-хронол., олизько 120 назов;—б) список праць про окремі повіти Харківщини. 90 назов.

834. *Аверинъ, В. Г.* Краткій обзоръ вредныхъ и полезныхъ млекопитающихъ Харьковской губерні.—Бюллетень о вредителяхъ сел. хоз. и мѣрахъ борьбы съ ними. X. 1915. Январь. № 1. Стр. 13—34. I окремою відбиткою.

На стр. 16—«Литературныя данныя о звѣряхъ нашей [Харьков.] губерні». 11 ч.ч. Хронол.

835. *Бълеуцкій, Б.* Матеріалы къ познанію фауны моллюсковъ Россіи. I. Моллюски кл. *Gastropoda* Харьк. губ.—Труды О-ва Испытателей Природы. Т. 49. X. 1918. Стр. 69—113.

На стр. 70—74 — «Литература о моллюскахъ Россіи вообще». 60 назов. На стр. 75—«литература по фаунѣ Moll. *Gastropoda* Харьковской губ.» 12 назов.

836. *Фадеев, Н. Н.* Морские элементы в фауне бассейна р. Северный Донец.—Рус. Гидробиол. Журнал. 1923. № 11—12. Стр. 240—246.

На стр. 246 є «Список литературы» [цитованої] 28 ч.ч. Аб. авт.

837. *Мигулин, А. А.* Мыши северо-восточной Украины (б. Харьковской губ.). (*Muridae*).—Труды Харк. Т-ва Дослѣдниковъ Природы. Т. L. Вып. 2. X. 1927. Стр. 16—44.

На стр. 16—17 — «Работы по фауне млекопитающихъ Харьковской губерні». 5 назов. 1853—1917.

838. *Арнольд, Г. Ф. і Фадеев, М. М.* Список праць співробітників лабораторіі, видрукованих протягом останнього десятиліття, що містять в собі дані до фауни водойомів басейну р. Дінця.—Труды Харк. Т-ва Дослѣдниковъ Природы. Т. LII. Роботи секції зоології безхребтових Харківської Наук.-Досл. Катедри Зоології. № 1. X. 1929. Стр. 4—5.

26 ч.ч. Аб. авт.

839. *Дубовский, Н. В.* Материалы к познанію фауны и биологии *Ostracoda* бассейна реки Северный Донец.—Труды Харк. Т-ва Дослѣдниковъ Природы. Т. LII... X. 1929. Стр. 101—162.

На стр. 101—102 є «Краткий обзор литературы по фауне *Ostracoda* нашего союза», в тім числі до Півн. Донця 6 ч.ч. 1878—1927 р.р. На стр. 158—161 є «Список цитированной литературы». 72 ч.ч.

840. *Жадин, В. И.* Материалы по фауне пресноводных моллюсков р. Северного Донца.—Труды Харк. Т-ва Дослѣдниковъ Природы. Т. LII... X. 1929. Стр. 77—100.

На стр. 77 є «Литература». 9 ч.ч. Хронол. 1832—1918.

841. *Зайцев, Д. В.* Матеріяли до фауни жуків-скрипунів (Cerambycidae, Coleoptera) на Харківщині.—Збірник праць Зоологіч. Музею № 7. К. 1929. Стр. 119—137. (Труди Фіз.-Мат. Відділу ВУАН. Т. XIII. Вип. 1).

На стр. 126—127 є «Література». 12 ч.ч. Хронол. 1829—1928. Харківщину взято в розумінні сучасної Харк. округи.

842. *Лукин, Е. Н.* Биологические заметки о пиявках бассейна реки Донца.—Труди Харк. Т-ва Дослідників Природи. Т. LII... X. 1929. Стр. 33—76.

На стр. 33—35 є «Литературные данные о пиявках бассейна реки Донца» (огляд). 5 ч.ч. Хронол. 1868—1909. На стр. 73—76 є «Список цитированных работ». 76 ч.ч.

843. *Сиротинин, О. Н.* О фауне водяных Rhynchota р. Сев. Донца и его притоков (р.р. Лопань и Уды).—Труди Харк. Т-ва Дослідників Природи, Т. LII. X. 1929. Стр. 269—274.

На стр. 274 є «Литература». 15 ч.ч.

844. *Солодовников, С. В.* Материалы к фауне и биологии личинок стрекоз р. Донца и некоторых его притоков (р.р. Лопань и Уды).—Труди Харк. Т-ва Дослідників Природи. Т. LII. X. 1929. Стр. 248—268.

На стр. 267—268 є «Список цитированной литературы». 17 ч.ч. Аб. авт.

016: 61 Медицина.

845. *Ивановъ, Е.* Общество Научной Медицины и Гигиены. (1872—1904).—[В книзі:] Ученыя общества и учебновспомогательныя учреждения Харьковского Университета. (1805—1905 гг.) Подъ ред. Д. И. Багалъя и И. П. Осипова. X. 1911. Стр. 192—208.

На стр. 200—208 є «Указатель статей, помѣщенныхъ въ изданияхъ Общества Научной Медицины и Гигиены» [по 1904 г. включ.]. Аб. авт. Використано видання: а) «Записки Имп. Харьк. Ун-та»; б) «Труды мед. секции о-ва опытныхъ наукъ» за р.р. 1883, 1885, 1888 1893; в) «Журналъ медицины и гигиены». 1894. М. Г. г) «Труды О-ва Научной Медицины и гигиены». 1895—1896; д) «Труды О-ва Научной Медицины и Гигиены». 1897—1907; е) «Двадцатипятилѣтіе О-ва». За словами автора, покажчик не є вичерпно повний, тому що не можна було знайти й використати «Московской Мед. Газеты», де Мед. Секція один час друкувала свої найцікавіші «сообщенія». Не використано також деяких випусків «Трудовъ» Секції та О-ва, бо їх не розшукано в б-ках Університету і навіть самого О-ва.

846. *Коссовскій, В. Н.* Славянскій курортъ. Лѣчебныя грязи, разсолы и его соленыя озера. Славянскъ. 1914.

На стр. 53—54 є «Литература [по гидрології и бактерології]»: 29 ч.ч. Аб. авт. Див. рец. А. С.—Гидролог. Вѣстникъ. П. 1915. № 1. Рефераты. Стр. 34.

847. *Мельників-Розведенків, М.* Историчний нарис розвитку патології на Україні.—Укр. Медичний Архів. Т. I. Зошит I. X. 1927. Стр. 1—38.

Мало не всю статтю (стр. 6—38) присвячено історії патології в Харкові. Див. розділ «Е. Харківські медичні журнали». Подано реєстр і коротеньку історію журналів медичних, ветеринарно-медичних та «Трудів» і збірників спеціальних наукових установ, за 1896—1927 р.р. На стр. 37—38 є «Літературні джерела [до історії патології в Харкові]». 24 ч.ч.

016 : 63 Сільське господарство.

848. *В. Т.* Опыт библиографического указателя статей по сельскому хозяйству въ Харьковской губернии, а также по нѣкоторымъ близкимъ къ сельскому хозяйству вопросамъ за 1881-1886 годы.—Харьк. Сборникъ. Вып. I. 1887. Стр. 242—250. Те саме окремою відбиткою.

Складено за Трудами И. Вольн. Эк. О-ва, Журналомъ с.-х. и лѣсоводства, Записками И. О-ва с.-х. Южной Россіи, Извѣстіями Петров. Академіи, Сельскимъ Хозяйствомъ и изданиями Харьк. О-ва с.-х. «Указатель», за словами автора, не вичерпує всього, що вийшло за позначені роки, бо в автора не було багатьох чисел журналів. Не включено статті з Харьк. Календаря і Статист. Листка.

849. *Мезенцевъ, В. И.* Доходность частнаго землевладѣнія въ Харьковской губ.—Харьк. Сборникъ. Вып. 11. X. 1897. Стр. 1-248.

На стр. 1—3 «Источники». Подано літературу з економіки с.-г. Харківщини. 53 назви.

016 : 7 Мистецтво.

850. *Черняевъ, Н. И.* Харьковскій иллюстрированный театральнй альманахъ. Матеріалы для історії Харьковской сцены. X. 1900.

На стр. 77—83 є «Библиографія. Статьи Н. И. Черняева по історії Харьковскаго театра». За винятком одної—всі з «Южнаго Края».

016 : 9 Історія.

851. *Срезневскій, И. И.* Историческое обозрѣніе гражданскаго устройства Слободской Украины со времени ея заселенія до переобразования въ Харьковскую губернію. Адъюнкта Имп. Харьковскаго Университета Измаила Ив. Срезневскаго. 1839. [2-е изд.]. (Приложеніе къ Статистическому Листку 1883 г.).

Див. на стр. 2—8, вступну статтю И. Сокальскаго: Измаиль Ивановичъ Срезневскій (1812—1880), де на сторінці 6 подано «Краткій списокъ сочиненій и изданій о Слободской Украинѣ». 12 ч.ч. Хронол. 1788—1883.

852. *Багал'їй, Д. И.* Сочиненія, матеріали, статті и замѣтки, относящіяся къ исторіи Харьковской губерніи (бывшей Слободской Украины). [Вып. I]. Съ 1880 по 1885 годъ. Библиографическій очеркъ. — Харьк. Календарь на 1886 г. Отдѣлъ литературно-научный. Стр. 1—11. I окремою відбиткою.

Рецензії на 28 книжок. Передрук. див. ч. 855. Див. рец. О. Н. [Н и к о л а й ч и к а]—Кіев. Старина. 1886. № 2. Стр. 378.

853. *Багал'їй, Д. И.* Сочиненія, матеріали, статті и замѣтки, относящіяся къ исторіи Слободской Украины. (Критико-библиографическій очеркъ). Вып. 2-й. 1885—1890 годы. Часть 1-я. Обзоръ источниковъ.—Сборникъ Харьк. Ист.-Филол. О-ва. Т. III. X. 1891. Стр. 279—298. I окремою відбиткою.

Рецензії на 48 книжок. Передрук. див. ч. 855.

854. *Альбовскій, Евг.* Исторія Харьковскаго Слободскаго Казачьяго Полка. (1651—1765). X. 1895. 6 нен. + III + 218 стр.

На стр. I—III є «Источники». 54 ч.ч. Аб. авт.

855. *Багал'їй, Д. И.* Очерки по русской исторіи. Т. 2-й. Монографіи и статьи по исторіи Слободской Украины.

В цій книзі на стр. 257—268 и 269—289 передруковано огляди літератури з історії Слобожанщини, що їх описано вище під ч.ч. 852 й 853.

856. *Багал'їй, Д. И.* Исторія Слободської України. Изд. «Союз». X. 1918. (Культурно-Історична Бібліотека).

На стр. 301—304 є «Бібліографічні вказівки». Джерела до кожного розділу.

016: 91 Географія.

Див. ч.ч. 800—803.

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА.

А. Бібліографічні праці, що проектувалися або переводилися, але наслідки їх не надруковано.

857. [... Указатель статей по мѣстной исторіи, археологии и этнографіи, заключающихся въ издававшихся и теперь [1903 р.] выходящихъ въ в. г. Харьковѣ изданияхъ.

Це завдання, з ініціативи М. Ф. Сумцова, Моск. Археол. О-во запропонувало Харьк. Отдѣленію Предсѣзднаго Комитета XIII Археол. Свѣзда. Вирішено було прохати ред. «Южнаго Края», «Харьк. Губ. Вѣд.» и «Харьк. Листка» скласти покажчики до своїхъ видань. А. В. Ветухова згодився скласти покажчика до «Мира» й «Мирнаго Труда», М. Ф. Сумцов—до «Статистическаго Листка», М. А. Маслово—до «Южно-Руской сел.-хоз. Газеты.» Покажчики до «Харьк. Еп. Вѣд.», до «Вѣры и Разума» та газет—коли вони одмовляться складати свої покаж-

чики—вирішено було скласти силами Харьк. Ист.-Фил. О-ва.—Див. Сборникъ Харьк. Ист.-Фил. О-ва. Т. XIV. X. 1905. Протоколы. Стр. XCII.

858. *Федоровскій, А. С.* Библиографія по археології и этнографії Харьковской губ. Библиографическій указатель. 1881—1904. [X. 1905]. Рукопис в аркуші звичайного паперу. VI+145 стр.

Показчик цей є медальна робота (на завдання проф. М. Ф. Сумцова) проф. Ол. С. Федоровського, тоді, 1905 р., студента Іст.-Філ. фак. Харьк. Ун-ту. Це—безпосереднє продовження праці Н. А. Устинова (див. ч. 800). До показчика увійшли як окремі видання, так і статті з журналів і газет. Складено його за матеріалами Харьк. бібліотек. Увійшли між іншим статті з таких видань, як «Харьк. Губ. Вѣд.», «Харьк. Еп. Вѣд.», Харьк. Календарь», «Харьк. Сборникъ», «Сборникъ Харьк. Ист.-Фил. О-ва», «Статист. Листокъ», «Миръ», «Южный Край» [останній не використано за роки 1883—1887: за ці роки газети по Харківських бібліотеках не було знайдено]. Обсяг матеріалу ширший від назви,—складач завів до показчика й статті з газет, що мають загальний інтерес, хоча до Харківщини й не стосуються.

Показчик складається із вступу, де подано загальну характеристику літератури Харківської губ.—стр. I-VI,—з хронологічного показчика літератури—стр. 1-124; до 1904 р. включно; 1054 ч.ч. з анотаціями,—та «указателей» авторів, географічного та предметового—стр. 125-145. Показчик перебував увесь час у проф. Сумцова, що збирався його друкувати (про це в показчику ч. 807, стр. 131). Тепер—у автора, проф. Харьк. ІНО.

859. *Катанскій...* Библиографический указатель по этнографии Харьковской губ. с 1904 г.

Праця ця—що переводилася, очевидно, за вказівками проф. М. Ф. Сумцова, як продовження праці Устинова і Федоровського,—урвалася через смерть складача (Див. Наука на Україні. X. 1922. № 4. Стр. 393).

860. [...Библиографічний показчик літератури до вивчення Харківщини з 1887 й до наших днів. складає Харківська Держ. Бібліотека ім. Короленка (Див. Матеріали до реформи Бібліотечної справи на Україні.—Бібліол. Вісти. К. 1928. № 1 (18). Стр. 93).

861. *Давыденко, В. Ф.* Указатель статей школьно-педагогического характера, помѣщенныхъ въ мѣстномъ журналѣ «Вѣра и Разумъ».

Показчика цього було складено 1909 р. до ювілею церковних шкіл.—(Див. Каталогъ Всерос. церк.-школьной выставки 11 мая—20 июня 1909 г. СПб. 1909. Стр. 335 № 1597).

862. *Криштафович, Н. І.*, проф. Указатель литературы по изучению Харьковской губернии въ естественно-историческомъ отношеніи—преимущественно по геології и соприкасающимся наукамъ.

Готовий до друку. Приблизно 1200 назов. Без анотацій. Перспектив до надрукування немає ніяких. (Повід. автора).

863. *Ткаченко, І.* Библиографічний показчик головної літератури Слобжанського письменства.

Мав друкуватися в «Бюлетені Центр. Краєзнавчого Комітету». (Див. Україна. 1926. № 5. Стр. 186—187).

864. [...Библиографічний показчик зоологічної літератури по Харківщині. Завдання складати його поставила собі Зоологічна Підсекція Харьк. Наук. Т-ва. Библиографічні збірки, з певної

галузі зоології, що їх мають окремі члени підсекції, мають стати за основу бібліографічної картотеки, яка повинна перетворитись на повну бібліографію зоологічної літератури Харківщини... Щоб перевести проєктовані роботи, Підсекція виділила комісію і їй доручено дальшу роботу. (Див. О. Устїнов. В Зоологічній Підсекції Харківського Наукового Товариства.—Вісник Природознавства: X. 1928. № 2—3. Стр. 205).

865. Бібліотека Харк. Музею Слобідської України ім. Сковороди збирає краєзнавчі матеріали, що стосуються до Слобідської України, та складає покажчики такої літератури. (Див. Я. Маяковський. Журнал Бібліотекознавства та Бібліографії. № 1. К. 1927. Стр. 116).

866. Етнографічно-краєзнавча Секція Харк. Наук.-Досл. Катедри Історії Укр. Культури організувала збирання відомостей про краєзнавчу літературу до Харківщини, що є в 3 головних Харківських бібліотеках. Цього покажчика секція має видати при першій можливості. На думку проф. О. О. Ветухова, це буде перший крок до «толкової краєзнавчої бібліографії» Харківщини. (Подробиці див. О. О. Ветухов. До питання про «толкову» бібліографію по вивченню краю.—Наук. Збірник Харк. Наук.-Досл. Катедри Історії Укр. Культури. Ч. VII. Етнограф.-краєзн. секція. Вип. 1. X. 1928. Стр. 141—147).

Б. Місцеві видання, що їх переглянуто при складанні цього списка.

СХХХІІІ а). Труды Общества Испытателей Природы при Имп. Харьковском Университетѣ. Т. I—XLIX. X. 1869-1918.

б). Праці Харківського Товариства Дослідників Природи при Укр. науці Т. I—LII. 1925-1929.

СХХХІV. Труды Харьковскаго Губ. Статистическаго Комитета. X. 1872. [Єдиний том].

СХХХV. Харьковскій Календарь. Изд. Харьк. Губ. Стат. Комитета. X. 1873-1916.

СХХХVІ. Мирь. Журнальъ политический, литературный, ученый и экономический. X. 1881-1882.

СХХХVІІ. Статистическій Листокъ. Изд. Харьк. Губ. Статист. Комитета. X. 882.-1885

СХХХVІІІ. Сборникъ Харьковскаго Историко-Филологическаго Общества. Тт. 1—21. X. 1886-1914.

СХХХІХ. Харьковскій Сборникъ. Приложение къ Харьковскому Календарю. Изд. Харьк. Губ. Стат. Комитета. Вип. I—12. X. 1887-1898.

СХL. Записки Имп. Харьковскаго Университета. 1893-1917.

СХLІ. Сборникъ Студенческаго Кружка Любителей Природы при Имп. Харьковскомъ Университетѣ. Вип. I. X. 1909. [Єдиний випуск].

СХLІІ. Вѣстникъ Харьковскаго Историко-Филологическаго Общества. Вип. 1-5. X. 1911-1914.

СХLІІІ. Бюллетени Харьковскаго Общества Любителей природы. X. 1912-1917; 1918. № 1.

СХLІV. Протоколы Общества Испытателей природы при Им. Харьковском Университетѣ. Вип. 1-3. X. 1912-1914.

СХLV. Науковий Збірник Харківської Науково-Досл. Катедри Історії Укр. Культури. Ч. I—VII. X. 1924-1927.

СХLVI. Вѣсти Харьковскаго С.-Госп. Институту. Т. 1—10. X. 1925-1928.

- CXLVII. Музей Слободської України ім. Г. С. Сковороди. Бюлетень. Чч. 1-5. X. 1925-1928.
- CXLVIII. Статистичний Бюлетень. Матеріяли Народнього Господарства Харківської Округи. Вид. Харківського Окр. Стат. Бюро. Кн. I-VI. X. 1926-1927.
- CXLIX. Записки Харківського Інституту Народньої Освіти ім. О. О. Потебні. Тт. I-III. X. 1926-1928.
- CL. Наукові Записки Харьківської-Наук.-Досл. Катедри Ботаніки. Т. I. X. 1927.
- CLI. Бюлетень Ізюмської Окрінспектури Нар. Освіти. Ізюм. 1927—Чч. 1-5.
- CLII. Освіта на Харківщині. Вид. Харк. Окр. Інсп. Нар. Освіти. Чч. 1-14. X. 1927-1928.
- CLIII. Записки Харківського Зоотехнікуму ім. Г. Михайличенка. Т. I. X. 1928.

ХЕРСОНЩИНА *

014.3 ПОКАЖЧИКИ ДО МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1830.— Записки Имп. О-ва С.-Х. Южной
России.

867. *Бориневичъ, А. О.* Систематическій указатель статей, замѣтокъ, протоколовъ, отчетовъ и проч., помѣщенныхъ въ «Листкахъ» и «Запискахъ» Имп. О-ва сельскаго хозяйства Южной Россіи съ 1830 по 1894 г. Составилъ членъ совѣта О-ва А. С. Бориневичъ.—Записки Имп. О-ва Сел. Хоз. Южной Россіи. Одесса. 1895. № 9—10. I окремо: ...Одесса. «Славянская» тип. Н. Хрисогельсь. 1895. (24×16). 2 нен.+II+V+129 стр.

Сист.-хронол. Останне число (№ 1-4 тому 89-го) вийшло під назвою «Записки О-ва Сельскаго Хозяйства Южной Украины» 1922 р.

1839.—Херсонскія Губ. Вѣдомости.

868. *Ястребовъ, В.* Херсонскія Губернскія Вѣдомости. 1839—1888.—Кіев. Старина. 1892. № 3. Стр. 516—534.

Історія видання і сист.-хронол. список статей, що стосуються Півдня Росії, з переказом змісту тих, що мають більший інтерес і що їх можна переказати скорочено.

1844.—Записки Одесскаго О-ва Истории и Древностей.

869. *Брунъ, Ф.* Одесское О-во Истории и Древностей, его Записки и археологическія собранія.—Труды Одес. Стат. Комитета. Вып. IV. Одесса. 1870. Стр. 69—101.

На стр. 78—88 є «Указаніе всѣмъ статьямъ, [помѣщеннымъ въ «Запискахъ» О-ва т.т. I—VII]».

870. *Bruun, Ph.* Notice sur la société Odessoire d'Histoire et d'Antiquités et sur Mémoires. 2-e éd. revue et complétée. Odessa. 1875.

* До розділу «Херсонщина» заведено також літературу про Новоросію в цілому, а також про Чорне море.

На стр. 13-27 є зміст I—IX тт. Записокъ Одес. О-ва Истор. и Древн. В I-му вид. (під тою само назвою Odessa. 1864) на стр. 14-30 є покажчик до т.т. I-V «Записокъ».

871. [Юргевичъ, В.]. Указатель статьямъ, помѣщеннымъ въ Запискахъ Имп. Одесскаго О-ва Исторіи и Древностей, съ 1844 по 1884 г. [тт. I-XIII].—Записки Имп. Одес. О-ва Ист. и Древн. Т. XIII. Одесса. 1883. Стр. 272—293.

Хронол.

872. Юргевичъ, В. Указатель статьямъ, помѣщеннымъ въ Запискахъ Имп. Одесскаго О-ва Исторіи и Древностей, съ 1844 по 1889 г. [тт. I-XV].—Див. ч. 997. Приложение 2. Стр. 79—120.

Хронол.

873. [Бертъе-Делагардъ, А. Л.]. Указатель статей, помѣщенныхъ въ I—XX томахъ Записокъ Имп. Одесскаго О-ва Исторіи и Древностей. Одесса. «Экономическая» тип. 1898. (28×19). 2 нен.+43 стр.

Покажчик складається з двох частин: «I. Статьи» (за абеткою назов). «II. Авторы» (аб. авторів).

874. Попруженко, М. Г. Указатель статей, помѣщенныхъ въ I—XXX тт. Записокъ Имп. Одесскаго О-ва Исторіи и Древностей. Составилъ М. Г. Попруженко. Одесса. «Славянская» тип. Е. Хрисогелось. 1914. (27,5×20). 4 нен.+63 стр.—Записки Имп. Одес. О-ва Ист. и Древн. Т. XXXII. Одесса. 1914. Приложение.

За абеткою заголовків. В кінці—покажчики авторів, предметів, імен, подій, тощо. «Записки» припинилися на т. XXXIII в 1919 р.

1860.—Херсонскія Еп. Вѣдомости.

875. Ястребовъ, В. Двадцатипятилѣтіе Херсонскихъ Епархіальныхъ Вѣдомостей.—Кіев. Стар. 1885. № 10. Стр. 342-350. «Сист.-хронол. списокъ статей і матеріалів з історіи та географіи Півдня Росіи, уміщенихъ в «Прибавленіяхъ» за 1860—1885 г.г.»

876. Ястребовъ, В. Херсонскія Епархіальныя Вѣдомости. (Прибавленія). 1885—1894 г.—Кіев. Стар. 1895. № 4. Отд. II библиографія. Стр. 20—27.

Продовження ч. 875. «Херс. Еп. Вѣд.» припинилися 1918 р. Останній відомий мені № 1-4 помічено 1 янв.—15 февр. 1919 г.

1864.—Циркуляръ по управл. Одеск. Учебн. Округомъ.

877. Ронталеръ, Э. Алфавитный указатель статьямъ, помѣщеннымъ въ Циркуляръ по управленію Одесскимъ Учебнымъ Округомъ съ 1864 по 1878 годъ включительно. Составилъ Эд.

Ронталеръ, инспекторъ Кишиневской гимназіи.—Циркуляръ по упр. Одесскимъ Уч. Округомъ. 1879. № 11. Приложение. 74 стр. окр. пагинаціи. I окремо: ...Одесса. Тип. Г. Ульрихъ. 1879. (23,5×17). 74 стр.

878. *Шпенцеръ, М.* Указатель къ Циркуляру по управленію Одесскимъ Учебнымъ Округомъ съ 1864 по 1888 годъ. Оглавленіе... Составилъ М. Шпенцеръ. Одесса. Тип. Е. И. Фесенко. 1889. (27×18). VI+1 нен.+700 стр.

Покажчик складається з 2 розділів: А. «Отдѣлы официальные» (Часть I попредметная. Часть II. Пофамильная). Б. Отдѣлы неофициальные (I Матеріалы къ исторіи Округа [за абеткою міст, де є шкільні заклади]. II. Статьи педагогическаго содержанія). До складу «Одес. Уч. Округа» входили Басарабія, Катеринославщина, Таврія й Херсонщина.

879. **Шпенцеръ, М.* Указатель къ Циркуляру по Одесскому Учебному Округу съ 1889 по 1898 годъ. Составилъ М. Шпенцеръ. Одесса. Тип. Бланко-изд-ва М. Шпенцера. 1910. (26×17). 4 нен.+210+1 нен. стр.

Опис взято у А. Н. Королева.

880. **Шпенцеръ, М.* Указатель къ Циркуляру по Одесскому Учебному Округу съ 1899 по 1908 годъ. Составилъ М. Шпенцеръ. Одесса. Тип. Бланко-изд-ва М. Шпенцера. 1910. (26×17). 4 нен.+252 стр.

Опис взято у А. Н. Королева.

1867.—Записки Имп. Новоросс. Ун-та.

881. [...Содержаніе первыхъ двадцати пяти томовъ «Записокъ Имп. Новороссійскаго Университета» (съ 1867-68 по 1877-78 годъ).—Записки Имп. Новорос. Ун-та. Т. 25. Одесса. 1878. Приложение. Стр. 1—11.

882. [...Указатель статей въ томахъ: XXVI—L «Записокъ Имп. Новороссійскаго Университета». 1878-1889.—Записки Имп. Новорос. Ун-та. Т. 50. Одесса. 1889. Приложение. Стр. I-XIII.

883. [...Указатель статей въ томахъ LI—LXXV «Записокъ Имп. Новороссійскаго Университета». 1889-1899.—Записки Имп. Новорос. Ун-та. Т. 75. Одесса. 1889. Приложение. Стр. I-IX.

884. [...Указатель статей въ томахъ LXXVI—C «Записокъ Имп. Новороссійскаго Университета», годы 1899-1905.—Записки Имп. Новорос. Ун-та. Т. 100. Одесса. 1905. Приложение. Стр. I—XII.

Ця серія «Записокъ Имп. Новорос. Ун-та» припинилась на 113 томі (в 1914 р.). Далі «Записки» випускав кожен факультет окремо.

1872.—Записки Новорос. О-ва Естествоиспытателей.

885. *Шугуровъ, А. М.* За тридцать пять лѣтъ (1872—1907 гг.). Указатель статей, помѣщенныхъ въ первыхъ тридцати томахъ (I—XXX) журнала «Записки Новороссійскаго Общества Естествоиспытателей» въ Одессѣ. Приложение къ XXX тому «Записокъ Новороссійскаго О-ва Естествоиспытателей». Одесса. Тип. С. Мерхъ, бывш. А. Шульце. 1908. (22,5×15,5). 58 стр. [Заголовковъ рѣвнобжно нѣмецкою мовою].

Зміст: 1. На стр. 5—8, у «Предисловіи», в історія журналу та статистичні відомості про нього. 2. На стр. 9—45—«Списокъ статей». 387 ч.ч. Аб. авт. 3. На стр. 45—50—«Географическій указатель». За губерніями, в межах кожної губерні—систематичне порядкування. 4. На стр. 51—58—«Предметный указатель».

886. [*Шестериковъ, Ст. П.*]. Записки Новороссійскаго Общества Естествоиспытателей. Содержаніе всѣхъ вышедшихъ томовъ. [Естественно-историческаго отдѣленія—т.т. I—XXXVIII, Математическаго отд.—т.т. I—XXI.]—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XXXIX. Одесса. 1914. Приложение. Стр. I—XIII.

(Автора зазначено за вказівкою Н. А. Королева). «Записки Новорос. О-ва Естествоисп.» заверили були 1918 р. на т. XLII («Записки» Математ. отдѣленія 1916 р. на т. XXII). Вони відродилися 1927 р. під назвою «Записки Одесскаго О-ва Естествоиспытателей» (1927—28 р.р. вийшли 43 і 44 т.т.).

1884.—Журналъ Элем. Математики.

1885.—Вѣстникъ Опытной Физики...

887. [...Алфавитный указатель по фамиліямъ авторовъ статей, помѣщенныхъ въ «Журналъ элементарной математики» въ теченіе 1884-5 и 1885-6 гг. [I—2 т.т.] и въ «Вѣстникъ опытной физики и элементарной математики» въ теченіи 1886⁷/, и 1887-8 гг. [I—4 семестры]. [К. Типо-лит. т-ва И. Н. Кушнеревъ и К-о 1888]. (27×17). IX стр. Без окл. й тит. листа.

888. [...Систематическій указатель статей, помѣщенныхъ въ первыхъ пятнадцати семестрахъ (№ 1—180) популярно-научнаго журнала: Вѣстникъ опытной физики и элементарной математики, издаваемого Э. К. Шпачинскимъ. Одесса. «Центральная» тип. 1894. (24×16). 54 стр. Ц. 50 коп.

Журнал виходив спочатку в Києві (I—X семестри, кінчаючи першим півріччям 1891 р.);—з XI семестру—в Одесі. Останній відомий мені № 673—674 («1917 г. II серія, VII семестра № 1—2») (у В.Б.У.).

1890.—Лѣтописьъ Ист.-Филол. О-ва.

889. [...1889—1904. Пятнадцатилѣтіе Историко-Филологическаго Общества при Имп. Новороссійскомъ Университетѣ. Одесса. Экономическая тип. 1905. (26×17,5). IV+64 стр.

На стр. 57—62, у розділі: «Изданія Ист.-Филол. О-ва при Имп. Новорос. Ун-тѣ», подано зміст «Лѣтописи Ист.-Фил. О-ва» вып. I—XI (1890—1904). «Лѣтописи» всього вийшло вып. I—XVI, XXII і XXV (1916 р.).

1891.—Ветеринарная Хроника Херсонской губ.

890. [...Систематическій указатель таблицъ, циркулярровъ, отчетныхъ свѣдѣній, протоколовъ совѣщаній, докладовъ, статей и замѣтокъ, помѣщенныхъ въ журналѣ «Ветеринарная Хроника Херсонской губерніи» за 20 лѣтъ существованія. 1891—1910 г.г. Херсонъ. Изд. Херс. Губ. Зем. Управы. Тип. преемн. О. Д. Ходушиной. 1913. (25,5×17). 4 нен.+106 стр. Ц. 60 коп.

Хронол. В кінці абетка авторів.

1891.—Записки Крымско-Кавказскаго Горнаго Клуба.

— Указатель статей...—Див: ч: 623, 633.

1923.—Статист. Бюллетени Одесск. Губстатбюро.

891. [...Содержание Статистических Бюллетеней Одесскаго Губстатбюро за 1923, 1924 и 1925 г.г.—Статистическ. Бюллетень. Изд. Одес. Окр. Стат. Бюро. 1926. № 3. Стр. 66-73. I окремо: ... Одесса. 2-я Гостип. им. Ленина. [1926]. (26×17,5). 8 стр.

За роками, в межах року—сисг. Останне число «Бюллетеня», що ввійшло до покажчика—№ 7-3 1925 р.

1923.—Жилищно-Кооперативное Строительство.

892. [...Указатель статей, помещенных в журнале «Жилищно-Кооперативное Строительство» за 1923, 1924 и 1925 г.г.—Жилищно-Кооперат. Строительство. Одесса. 1925. № 23-24. Стр. 59-88.

Окрема відбитка має заголовок: Приложение к журналу № 23—24 декабрь 1925 г. Жилищно-Кооперативное Строительство. Указатель статей, помещенных в журнале за 1923, 1924 и 1925 г.г. Одесский Жилсоюз. [Одесса. 1925]. (26×17,5). 2 нен.+XXVIII+ I нен. стр. Сист.-хронол.

015 БІБЛІОГРАФІЯ ВИДАНЬ, ДРУКОВАНИХ НА ХЕРСОНЩИНІ ТА В НОВОРОСІІ.

893. [Яковлевъ, В. А.]. Печать въ Новороссійскомъ Краѣ. (Историческій очеркъ).—Югъ. Одесса. 1882. № 1. Стр. 1—71.

Історичний огляд друкарства, газет, журналів, альманахів, календарів та пам'яток книжок у Новоросії. Зазначено важливіші статті, уміщені в цих виданнях. Ця праця лишилася незакінчена і автор невиконав свого наміру дати огляд, як розвивалася друкарська справа, літературна діяльність, преса та бібліотеки в Новоросії.

— Леонтьевъ, А. Н. Опытъ указателя книгъ и статей, относящихся къ Херсонской губ.—Див. ч. 898.

† 894. Крейтонъ, С. Н. Библиографическое описание первыхъ трехъ Одесскихъ альманаховъ. [1831, 1839 и 1840 г.г.].—Извъстія Одес. Библиограф. О-ва. 1912. Т.І. Вып. 2. Стр. 59—62.

894а. Динга, А. Революційний плакат в Одесі 1919 року.—Бібліологічні Вісті. К. 1929. № 2—3 (19—20). Стр. 84—93.

На стр. 90—93 є «Реєстр агітаційно-політичних мистецьких плакатів, виданих у Одесі з 6.IV до 23.VIII. 1919 року». 33 чч.

016 БІБЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ ПРО ХЕРСОНЩИНУ Й НОВОРОСІЮ.

016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання.

895. [...Списокъ нѣкоторымъ источникамъ къ изученію Новороссійскаго края.—Херс. Губ. Вѣдомости. 1847. Февраля 8. № 6. Часть неофф. Стр. 19—20.

Подано 34 назви, з них 22 рос. і 12 зах.-європ. мовами. Без будь-якого порядку і без точности в опису.

896. Stuckenberg, I. Ch. Versuch eines Quellen-Anzeigers...—Див. ч. 1.

Див. розділ «Schwarzes und Asowisches Meer» (Band. I. Abth. 1. Ss. 64—63, 113—117; 2 Abth. S. 390). Подано до 90 ч.ч. мап. Літературу подано в розділах: «Frühere Zustände der Uferlande des Schwarzen Meers» (1 Band 2 2 Abth. S. 75). 9 ч.ч.; «Schwarzes und Asowisches Meer» (там само. Ss. 76—77, 336). 26 ч.ч.; «Südliches Russland» (там само. Ss. 174—176). 25 ч.ч.

897. [Яковлевъ, В. А.] Извъстія о рѣдкихъ и малоизвъстныхъ книгахъ и брошюрахъ, касающихся Новороссійскаго края и Бессарабіи.—Югъ. Одесса. 1882. № 1. Стр. 149—157.

За словами редакції, такий покажчик мав друкуватися в кожній книзі журналу, проте в № 2-му (і останньому) «Юга» цього відділу немає. В № 1-му подано відомості про 25 рідких книжок з 1785-1875 р.р.—20 рос., 5 зах.-євр. мовами,—що належали до бібліотеки Лавр. Вас. Ширяева.

898. *Леонтьевъ, А. Н.* Опыт указателя книгъ и статей, относящихся къ Херсонской губерніи. Составиль А. Н. Леонтьевъ. (Дѣйствительный членъ Имп. Русскаго Географическаго О-ва)... Херсонъ. Тип. О. Д. Ходушиной. 1890. (24×16). 2 нен. + IV + +208 + 9 стр. [Заголовок рівнобіжно франц. мовою].

До покажчика занесено, крім книжок і статтей про Херсонщину також велику кількість книжок, що тільки вийшли на Херсонщині і своїм змістом ніяк до Херсонщини не стосуються. Всього в покажчику зафіксовано 3625 ч.ч. Сист. Відділи: I. Богословіе (ч.ч. 1—158); II. Правовѣдніе (ч.ч. 159—207); III. Законы, сборники, уставы, правила, отчеты правительственныхъ и частныхъ учреждений (ч.ч. 208—489); IV. Исторія, археологія, нумизматика (ч.ч. 490—709); V. Политическая экономія, статистика, торговля (ч.ч. 710—1012); VI. Географія, этнографія, путешествія, картографія (ч.ч. 1013—1175); VII. Естествознание: а) общая часть, антропология, біологія ч.ч. 1176—1193; б) Ботаника, зоологія (ч.ч. 1194—1460); в) Минералогія, геологія, геогнозія, палеонтологія (ч.ч. 1461—1561); г) Химія, физика, метеорологія (ч.ч. 1562—1657); д) математика, механика, астрономія (ч.ч. 1658—1667); VII. Медицина, ветеринарія, гигиена (ч.ч. 1668—1904); VIII. Военныя и морскія науки (ч.ч. 1905—1940); IX. Сельское хозяйство (подотделы «а»—«л»—ч.ч. 1941—3163); X. Строительное искусство. Технологія.. Промышленность (ч.ч. 3165—3422); XI. Педагогика» (ч.ч. 3423—3625). Отже, третину покажчика присвячено сільському господарству. В межах кожного відділу літературу подано за абеткою предметових слів. В кінці абетковий покажчик авторів та перекладачів. Див. негативну реп. В. Я. [Я с т р е б о в а].—Кіев. Старина. Т. XXXII. 1891. № 1. Стр. 194—196, і відповідь А. Н. Леонтьева.—Кіев. Старина. Т. XXXIV. 1891. № 8. Стр. 352—356,—де автор між іншим зазначає, що з праць, поданих в «Указатель», в його руках була «дуже незначна частина. Назви решти взято почасти з різних бібліографічних праць, почасти позначено за творами різних авторів про Херсонську губ.»...

899. [...Одесса. 1794—1894. Изд. Гор. Общ. Управления іъ столѣтію города. Одесса. 1895. 2 нен. + LXXX + 836 стр., з табл.

Наприкінці деяких розділів подано літературні джерела, а саме, після розділів: «Благоустройство, пути сообщенія» (стр. 378. 12 назов); «Народное здорovie» (стр. 564—565, 568. 16+12 назов). Частина цього розділу—стаття Е. М. Брусиловського про лимани—вийшла й окремо—див. ч. 994). Крім того, багато літератури в примітках (на стр. 565—568). До розділу «Духовная жизнь и народное образование» подано «главнішіе источники, которыми автор пользовался при составленіи исторіи среднихъ и низшихъ учебныхъ заведеній» (стр. 702—14 назов).

900. [...Историческій очеркъ г. Херсона.—Херсонскій Адресъ-Календарь на 1896 годъ. Съ историческимъ очеркомъ г. Херсона. Одесса. 1895. Стр. 1—86.

На стр. 114 подано «Литературные источники» до «Очерка», що є докладний провідник по Херсону.

901. [...Систематическій каталогъ Херсонской Общественной библиотеки. (4 тома: основной і три дополненія). Херсонъ. 1897—1911.

Див. в них «Отдѣль XIX [Мѣстный]. Специальные сочинения и труды о Херсонѣ и Херсонской губерніи»,—що його вміщено в каталогах [в основному]... 1872—1896 г. Херсонъ. 1897 (на окладинці: 1898). Часть II, на стр. 282—290; Первое дополнение 1897—1901. Херсонъ. 1901. На стр. 259—267; Второе дополнение 1902—1905. Херсонъ. 1905. Стр. 363—371; Третье дополнение 1 августа 1905 г.—1 марта 1911 г. Составила В. Шенфинкель. Херсонъ. 1911. Стр. 488—493.

В кожному томі літературу впорядковано за розділами: «А. Край въ естественномъ-историческомъ отношеніи (по всіх томахъ близько 32 назви); Б. Земское и городское управление и хозяйство (близько 293 назви); В. Сельское хозяйство, промыслы и торговля (близько 61 назва); Г. Медицина и медицинская статистика (близько 186 назов); Д. Состояніе просвѣщенія (близько 82 назов). Е. Статистика (близько 55 назов); Ж. Справочныя книги» (близько 55 назов). Разом в «Мѣстномъ отдѣлѣ» коло 1025 назов. В останньому томі до каталога не заведено книги й статті про Херсон. міськ. самоврядування, що ввійшли до окремого каталога відділу Б-ки ім. Беккера (див. ч. 914). В усіх томах каталога література про Херсонщину трапляється ще в багатьох місцях і поза місцевим відділом. В т. I є навіть ще одне гніздо її: «Отдѣль XVI. Подотдѣль В. § 2. Отчеты, протоколы и уставы обществъ и учреждений, находящихся въ г. Херсонѣ и Херсонской губ.». Стр. 239—241. 68 ч.ч. Деяку кількість місцевої літератури, зокрема про Херс. земство, зареєстрованої в каталогах т.т. 1—4, не заведено до пізніших спеціальних каталогів для відділів ім. Беккера (див. ч. 914) та ім. Потьомкіна (ч. 903).

902. [...Указатель главнѣйшихъ источниковъ и пособій по Новороссіи.—Россія. Полное географическое описаніе нашего отечества. Настольная и дорожная книга. Подъ ред. В. П. Семенова-Тянь-Шанскаго. Т. XIV. Новороссія и Крымъ. СПб. Изд. А. Ф. Девріена. 1910. Стр. 911—941.

До «Новороссіи» зачислено Басарабію, Херсонщину, Таврію, Катеринославщину, Донщину та Ставропольську губ. Сист. Відділи: Общя географія. 15 назов; Орографія, геологія, мінеральное богатство. 176 назов; Климатъ. 32 назви; Растительный міръ. 76 назов; Животный міръ. 32 назви; Археологія и исторія. 74 назви; Распределение населенія по территории, этнографическій составъ и культура. 132 назви; Промыслы и занятія населенія. 395 назов; Пути сообщенія. 19 назов; Справочныя изданія и путеводители. 106 назов; Карты, атласы, фотографіи. 15 назов. Разом коло 1070 назов. Див. рец.: А. Браунеръ.—Школьныя Экскурси и Шк. Музей. Бендеры. 1915. № 1. Стр. 44—45; В. Богачевъ.—Ежегодникъ по геологіи и минерал. Россіи. Т. XIII. вып. 1—2. Новая Александрія. 1911. Стр. 52—54.

903. В. К. Ш[енфинкель]. Указатель книгъ и статей отдѣла имени кн. Г. А. Потемкина по исторіи и современному состоянию Новороссійскаго края. Составила В. К. Ш. Съ приложеніемъ портрета кн. Г. А. Потемкина и снимка съ картины Ф. Я. Алексѣева «Видъ г. Херсона въ 1887 году». Херсонъ. Изд. Херсон. Общ. Библиотеки. Тип. преемн. О. Д. Ходушиной. 1913. (25×17). 2 нен. + II + 2 нен. + 115 стр. с 1 портр. и 1 иллюстр.

Літературу впорядковано систематично. Відділи: I. Библиографія. II. Литература о Г. А. Потемкинѣ. III. Исторія. Археологія и Біографія. IV. Географія. Этнографія. Статистика и путешествія. V. Естествовѣдѣніе. VI. Торговля, промышленность и пути сообщенія. VII. Сельское

хозяйство и земледѣліе. VIII. Морское и рѣчное дѣло. Судостроеніе и судоходство. IX. Дѣятельность просвѣтительныхъ обществъ и учрежденій. X. Санитарные и врачебные вопросы. XI. Книги, относящіяся къ различнымъ сторонамъ жизни Новороссійскаго края. Беллетристика. XII. Крымская война и оборона Севастополя. XIII. Справочный отдѣлъ. Дополненія. XIV. Опись предметовъ и рукописей, находящихся въ отдѣлѣ им. кн. Г. А. Потемкина». В кожному відділі спочатку подано книги, потім—статті. За абеткою авторів. В кінці абетковий покажчик авторів та анонімних праць. На час складання цього каталогу відділ мав до 1000 книг і статей. До каталога не внесено літературу про діяльність земського та міського самоврядування в Новоросії, бо вона ввійшла до спеціального відділу М. Е. Беккера (каталог міських видань цього відділу див. у ч. 913). Див. рец. А. Ф.—Извѣстія Одес. Библиогр. О-ва. 1913. № 8. Стр. 360; Русскій Библиофиль. СПб. 1914. № 1. Стр. 89-90.

904. *Мартыновъ, Н.* Черноморское побережье. Черное и Азовское моря, Кавказъ и Западный берегъ Каспійскаго моря. Библиографическая роспись книгъ, брошюръ и картъ. Описаніе городовъ, острововъ, озеръ и рѣкъ южныхъ губерній Европейской Россіи. Из собранія книгъ XVIII и XIX столѣтій Николая Гавриловича Мартынова, составленное имъ самимъ по поводу: Съѣзда дѣятелей Черноморскаго побережья 10 ноября, а также выставки «Русская Ривьера» въ октябрѣ 1913 г. въ С.-Петербургѣ.—Записки по гидрографіи. СПб. 1914. Т. XXXVIII вып. 1. Приложение. Стр. 1—12; вып. 2. Прил. Стр. 13—26; вып. 3. Прил. Стр. 27—52.

Сист. «Отдѣлъ I. Мореходство... на Черномъ и Азовскомъ моряхъ и описаніе городовъ и губерній, прилегающихъ къ нимъ. 1. Черное море. Стр. 1—5 (54 назви). 2. Азовское море. Стр. 5—6 (26 назов). 3. Бессарабская губернія. Стр. 7 (12 назов). 4. Херсонская губ. Стр. 7—10 (48 назов). 5. Таврическая губ. Стр. 11—17 (105 назов). 6. Область Войска Донскаго. Стр. 17—18 (27 назов). Отдѣлъ III. Войны Россіи съ Турціей в XVII, XVIII и XIX столѣтяхъ. 13. По берегамъ Чернаго и Азовскаго морей. Стр. 27—30. 14. Крымская война 1853—56 г. Стр. 30—33.

905. *Луцкій, П.* Краеведческая работа на Херсонщинѣ.—Краеведеніе. Л. 1926. № 3. Стр. 376—378.

На стр. 378 позначено краєзнавчу літературу спеціального характеру про Херсонщину за 1924—1925 р.р. 10 назов.

906. [...Николаевщина. Краеведческий сборник, составленный преподавателями Николаевскаго Института Народнаго Образованія Л. П. Гармашевым, Ф. К. Гейстом, И. А. Кореневым, Н. Д. Лагудой, А. П. Сапожниковым под ред. и с предисл. В. М. Фидровскаго и А. В. Кокорева. Николаев. Изд. Николаев. ИНО и Окрметодкома Наробраза. 1926.

На стр. 217 (ненум.) зазначено 19 назов головнішої літератури, переважно загального характеру.

016 : 02 Бібліотеки.

907. [...] Головніша література про Центральну Наукову Бібліотеку. Одеса та про книжкові фонди, що є в її складі.—Праці Одес. Центр. Наук. Бібліотеки. Вип. 1. Одеса. 1927. Стр. 192-194. 33 ч.ч. Впорядковано за періодами в житті Б-ки. 1804—1927.

016 : 06 Наукові установи.

908. [...] Відчит про діяльність Одеського Державного Історично-Археологічного Музею за 1926 рік. Одеса. Вид. Одеськ. Держ. Іст.-Арх. Музею. 1927.

На стр. 15 є «Головніша література про Одеський Державний Історично-Археологічний Музей, як установу». 20 назов. Хронол. 1826—1925.

016 : 07 Газети.

909. *Берман, Я. З.* «Одескскій Вѣстникъ». Матеріяли до історичного нарису.—Література. Збірник 1-й. К. Вид. Всеукр. Ак. Наук. 1928. Стр. 209—221. (Збірник Іст.-Філол. Відділу УАН № 82).

Те саме окремою відбиткою, під назвою: Берман, Я. З. До столітніх роковин заснування газети «Одескскій Вѣстникъ» (1827—1927). Матеріяли для історичного нарису. Київ. 1928 (26×18). 16 стр. (Труди Державної Публічної бібліотеки в Одесі).

На стр. 217—219,—в окр. відб. стр. 11-13,—подано «Спис друкованих з історії газети «Одескскій Вѣстникъ» джерел». 48 назов. Хронол. 1827—1926.

016 : 338 Економіка.

910. *Браунеръ, А. А.* Обь учрежденіи Комитета Сельско-Хозяйственныхъ Курсовъ при Обществѣ Сельскаго Хозяйства Южной Россіи. Краткая сельско-хозяйственная характеристика Новороссіи, какъ района дѣятельности Комитета.—Записки О-ва Сел. Хоз. Южной Россіи. Т. 87. Кн. 2. Одесса. 1917. Стр. 119—177.

На стр. 174—177 є «Література». 44 ч.ч., переважно до Херсонщини, почасти до Басарабії; Катеринославщини, Таврії.

911. *Альтерман, А. Я.* Железная руда [Кривого Рога], как предмет экспорта. (Из работ Стат.-Экон. Под'отдела Одесского отделения «Вукопспилки»).—Единое Хозяйство. Одесса. 1922. № 4. Стр. 30—43.

На стр. 42—43 є «Література». 20 ч.ч.

016 : 352 Місцеве самоврядування.

912. *Борисовъ, Н.* Списокъ печатныхъ работъ, изданныхъ статистическимъ отдѣленіемъ Александрійской Земской Управы

въ 1887—99 г.г. [Александрія. Изд. Уѣзд. Зем. Управы. 1899].
(25,5×17). 7 стр.

Сист.-хронол.

913. *Шенфинкель, В. К.* Систематическій указатель отдѣла имени Мих. Евг. Беккера. I. По вопросамъ городского самоуправления. (Книги и журнальныя статьи). Составила В. К. Шенфинкель. Ч. I. Дѣятельность Херсонскаго Гор. Самоуправленія. Ч. II. Городское самоуправленіе въ Россіи и заграницей. Херсонъ. Изд. Херс. Общ. Библіотеки. Типо-лит. насл. О. Д. Ходушиной. 1911. (26×18). 2 нен.+VI+166 стр.

Видділ I. Дѣятельность Херсонскаго Город. Самоуправленія. А. Хронологич. списокъ статей. Стр. 1—31; Б. Систематическій [предметовый] списокъ статей. Стр. 32—51; Алфавитный указатель. Стр. 52—53. Списки гласныхъ. Стр. 54—57. В кінці—покажчик авторів і предметів.

914. [... Систематическій каталогъ бібліотеки при Херсонской Уѣздной Земской Управѣ. [3 томи: Основной—«2-е издание каталога 1906 г.», «Первое дополнение 1907—1912 г.» і «Второе дополнение 1912—1913 г.».]. Херсонъ. 1912, 1913, 1914.

Див. у них в розділі «V. Спеціальний отдѣль. Земскій» підрозділ «I. Изданія Херсонскаго губернскаго и уѣзднаго земствъ». В усіх 3 т.т. в цьому підрозділі позначено до 35 назов (до 160 кн. одиниць) земської офіційно—звідомної літератури. Чимало земських видань іншого характеру занотовано по інших відділах каталога.

016 : 5 П р и р о д а.

915. *Потапенко, Г. I.* Хаджібейський лиман. Матеріяли до краєзнавства Одеської округи. Одеса. 1927.

На стр. 45—53 є покажчик літератури. 132 ч.ч. Аб. авт.

916. *Потапенко, Г. I.* Природничі екскурсії в трудовій школі. Матеріяли для шкіл-семирічок м. Одеси та Одеської округи. Одесса. Вид. Методкома Одес. Окрінспектури Наросвіти. 1928.

На стр. 83—84 є «Література щодо місцевої країни» (науково-популярна). 31 назва.

917. *Десятова-Шостенко, Н.* та *Левин, Ф.* Ботанічне дослідження чорноморських кіс та островів: Тендера, Джарилагача, Орлова та Довгого.—Матеріяли Охорони Природи на Україні. Т. I. X. Вид. Наркозему. 1928. Стор. 3—72.

На стр. 3—5 подано «Геологічні, ґрунтові та ботанічні літературні дані за досліджений район». Огляд 6 праць з геології та 2 праць про рослини району.

— *Шарлемань, М.* По заповідниках півдня України.—Див. ч. 655.

016 : [55+56 Фізична географія. Геологія.
Гідрологія. Палеонтологія.

918. *Барботъ-де-Марни, Н.* Геологическій очеркъ Херсонской губернии. СПб. 1869.

У вступі на стр. V—X подано історію попереднього геологічного дослідження Херсонщини. Згадано 25 назов. Хронол. 1787—1868.

— *Долинскій, Л.* Библиограф. указатель сочиненій по геології Ю.-З. Горнаго Округа.—Див. ч. 448.

919. *Синцовъ, И.* Гидрогеологическое описаніе Одесскаго Градоначальства.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XVIII. Вып. 2. Одесса. 1894. Стр. 1—209.

На стр. 5—9 подано літературу. 45 назов. Хронол. 1831—1893.

920. *Синцовъ, И.* Геологическое изслѣдованіе Одесскаго уѣзда.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XX. Вып. I. Одесса. 1895. Стр. 56—136.

На стр. 58—«Литература» Додаток до попереднього ч. 919. 7 назов. Хронол. 1868—1893.

921. *Соколовъ, Н.* О происхожденіи лимановъ Южной Росіи. СПб. 1895. (Труды Геологич. Комитета. Т. X. № 4).

На стр. 1—5 подано історичний огляд літератури про походження лиманів. 12 назов. Хронол. 1803—1892.

922. *Лебединцевъ, А. А.* Физико-химическія изслѣдованія Одесскихъ лимановъ.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XX. Вып. 2. Одесса. 1896. Стр. 33—85.

На стр. 38—42 є Література. 46 ч.ч. Хронол. 1794—1896.

— *Радкевичъ, Г.* Библиограф. указатель литературы по геології Киевск. Учебн. Округа.—Див. ч. 449.

923. *Соколовъ, Н.* Гидрогеологическія изслѣдованія въ Херсонской губернии. СПб. 1896. (Труды Геологич. Комитета. Т. XIV. № 2).

На стр. IV—V—«Литература по гидрогеології Херсонской губ.». 9 ч.ч. Хронол. 1832—1895.

— *Пятницкій, П.* Изслѣдованіе кристаллическихъ сланцевъ...—Див. ч. 326.

924. *Рубинъ, П.* Криворожскій басейнъ и его желѣзныя руды (по литературѣ, въ ея хронологическомъ развитіи—до настоящего времени).—Извѣстія О-ва Горныхъ Инженеровъ. СПб. 1900. № 1. Стр. 1—37; № 2. Стр. 5—39; № 3 стр. 1—19.

Огляд літератури. Крім того; в № 3, стр. 9—13 є «Приложеніе I. Литература. (Источники, на которые дѣлаются ссылки въ очеркѣ)». 67 ч.ч. Хронол. 1787—1899.

— *Совинскій, В.* Введение въ изучение фауны Понто-Касп.-Аральск. Бассейна.—Див. ч. 975.

925. *Фаасъ, А.* Матеріалы по геологіи третичныхъ отложений Криворожскаго района. СПБ. 1904. XX+140 стр. (Труды Геологич. Комитета. Новая серія. Вып. 10).

На стр. VII—XX дано «Оозоръ литературы по третичнымъ отложениямъ окрестностей Кривого Рога». 58 назов. Хронол. 1787—1903; з рефератами.

926. *Хоменко, И.* Къ вопросу о возрастѣ песчано-галечныхъ отложений окрестностей г. Тирасполя.—Записки Новоросс. О-ва Естествоисп. Т. XXXII. Одесса. 1908. Стр. 1—26.

На стр. 2—13 подано: «Историческій обзоръ изслѣдованій и литературы». На стр. 20—24—«Списокъ сочиненій, которыми авторъ пользовался въ своей работѣ». 46 назов. Аб. авт.

927. *Криштафовичъ, Н. I.* Историко-литературное освѣщеніе вопроса о гидро-геологическомъ изслѣдованіи Херсонской губернии.—[В брошурі]: Приложенія къ докладу № 36. О гидро-геологическомъ и почвенномъ изслѣдованіи Херсонской губернии. [Херсонъ. 1911]. Стр. 7—28.

Брошура ця є додаток до книги: Херсонское Земское Собрание XLV очередной сесіи 1910 года. Доклады управы. Доклады комиссій. Журналы собранія. Изд. Херс. Губ. Зем. Управы. Херсонъ. 1911; доклад № 36 умщено тут на стр. 131—144.

На стр. 25—28 зазначено «Литературу по гидрогеологіи Херсонской губ.» 69 назов. Хронол. 1794—1910. На стр. 23—24 дано «Характеристику научной литературы касательно гидрогеологіи Херсонской губ.». На стр. 24—«Главнѣйшіе источники для этого обзора».

928. *Лебедевъ, В.* Къ гидрологіи прибрежной зоны Одесскаго залива.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XXXVII. Одесса. 1911. Стр. 169—207.

На стр. 206—207 є «Литература». 13 ч.ч.

929. *Андрусовъ, Н. И.* [Литературныя данныя о геологическомъ строеніи окрестностей г. Очакова].—Извѣстія Геологич. Комитета. СПБ. 1913. № 9. Протоколы. Стр. 330—331.

7 назов.

— *Зерновъ, С. А.* Къ вопросу объ изученіи жизни Чернаго моря.—Див. ч. 950.

— *Лозинскій, А.* Одесскіе лиманы.—Див. ч. 992.

929а. *Максимовъ, Н.* Къ вопросу о характерѣ открытыхъ лимановъ Съверо-Западнаго побережья Чернаго моря.—Матеріалы къ познанію русскаго рыболовства. Изд. Департамента Земл. Т. II, вып. 10. СПБ. 1913. Стр. 33—75.

На стр. 75 є «Литература». 17 чч.

— *Максимовъ, Н.* Списокъ литературы по гидрологии.—Див. ч. 981.

930. *Фаасъ, А. В.* Списокъ главнѣйшей литературы по геологiи и полезнымъ ископаемымъ Александрiйскаго уѣзда.—Извѣстія Геологич. Комитета. СПБ. 1913. № 9. Протоколы. Стр. 341—343.

29 ч.ч. Хронол. 1884—1913.

931. *Фаасъ, А. В.* Очеркъ мѣсторожденiй ископаемыхъ углей...—Див. ч. 454.

На стр. 176—177 в «Списокъ литературы по бурогольному мѣсторожденiямъ Херсонской губерниi». 30 ч.ч. Хронол. 1836—1910.

932. *Б.* Отдѣлъ Главнаго Гидрографическаго Управленiя на выставкѣ «Русская Ривьера».—Записки по гидрографiи, изд. Главнымъ Гидрограф. Управленiемъ. Т. XXXVIII. В. 1. СПБ. 1914. Стр. 126—146.

Подано витяг з каталога експонатiв Гидрограф. Упр. з доповненим спискомъ головнiшихъ літературнихъ джерел до гидрологiї й почасти метеорологiї Чорного моря. Зокрема на стр. 127-130—Каталогъ коллекцiї картъ Чорнаго моря, собранной Л. С. Б а г р о в ы м ь. 48 назов. Хронол. XIII ст.—1836 р. На стр. 134—156 в «Литература Чорнаго моря». Аб. авт. 204 назви.

— *Брусиловскiй, Е. М.* Одесскіе лиманы.—Див. ч. 993, 993а.

933. *Алексѣевъ, А. К.* Фауна позвоночныхъ деревни Ново-Елизаветовки [Тираспольскаго уѣзда Херсонской губ.]. Одесса. 1915.—Записки Имп. Новорос. Ун-та Физ.-Математ. Фак. Вып. VI и IX. Одесса. 1916. I окремо.

У вип. IX, на стр. VII—XIV, в «Обзоръ литературы». 22 назви. Хронол. 1906—1914; з рефератами.

— *Загоровскiй, Н.* и *Рубинштейнъ, Д.* Матеріалы къ системѣ біоценозовъ Одесскаго залива.—Див. ч. 951.

934. *Маштаковъ, П. Л.* Списокъ рѣкъ бассейновъ Днѣстра и Буга (Южнаго), съ картой и алф. указателемъ. СПБ. Изд. Акад. Наукъ. 1917.

На стр. II—IV в «Источники»... 24 назви. Аб. авт.

934а. *Ласкаревъ, В. Д.* Обзоръ четвертичныхъ отложенiй Новороссiи. Одесса. 1919. (Оттискъ изъ «Записокъ О-ва Сельскаго Хозяйства Южнои Россiи»).

На стр. 44—47 в «Списокъ сочиненiй, на которыя сдѣланы ссылки». 66 ч.ч. Сама книжка «Записокъ», з якої статтю В. Д. Ласкарева випущено відбиткою, загинула в друкарнi й у свiт не вийшла.

934б. *Бурксеръ, Е. С.* Радиоактивность лечебныхъ грязей.—[В збiрнику:] Одесскіе лиманы и южно-рус. цѣлебныя грязи.

Подъ ред. Е. М. Брусиловскаго. Ч. 1. Одесса. 1919. Стр. 133—144.

На стр. 143—144 е «Литература». 25 чч., з них до Херсонщини 7 чч., до Таврії—4 чч.

934в. *Щербаковъ, А. И.* Очеркъ цѣлебныхъ грязей юга Россіи.— [В збірнику:] Одесскіе лиманы и южно-русскія цѣлебныя грязи. Подъ ред. Е. М. Брусиловскаго. Ч. 1. Одесса. 1919. Стр. 145—242.

На стр. 239—242 е «Литература» [цитована].

— *Альтерманъ, А. Я.* Железные руды.—Див. ч. 911.

935. *Крокос, В.* Материалы для характеристики почво-грунтов Одесской и Николаевской губ. (Введение).—Известия Обл. Управления по опытному делу Одес. и Никол. губ. Вып. 1. Одесса. 1922.

На стр. 78—79 подано «Список цитированной литературы». 13 ч.ч. Аб. авт.

936. *Танатар, И. И.* Геологический очерк Криворожского железнорудного бассейна.—Руда. Научно-технический сборник по Криворожскому и Никопольскому районам. Ч. 1. Х. Книгоизд-во «Горняк». 1922. Стр. 3—44. (Южный Рудный Трест).

На стр. 4—14 дано «Исторический очерк». «Цього нариса до 1900 р. складено за книгою Н. Рубина (див. ч. 924), а за пізніший час за різними окремими працями». Згадано до 30 творів, часто не зазначено точної назви й місця видання. Хронол. 1787—1919.

— *Келль, Г. Г.* Зеленское графитовое месторождение.—Див. ч. 337.

937. *Савельева, Е. Н.* Соль Херсонской губернии.—Естественные производительные силы России. Изд. Комиссии по изучению [естеств. произв. сил при РАН. Т. IV. Вып. 35. Л. 1924. Стр. 293—298.

На стр. 298—«Литература». 17 ч.ч.

938. *Крокос, В. И.* Ископаемые почвы Одещины (бывш. Херсонской губернии).—Вістник Одес. Комісії Краєзнавства при УАН. № 2—3. Одеса. 1925. Стр. 40—45.

На стр. 44—45 е Література. 10 ч.ч. Аб. авт.

939. *Фукс, Э. К. и Мухин, В. Г.* Криворожский железнорудный район. [В збірнику:]—Марганцевые и железные руды СССР. Х. Изд. Госплана УССР. 1926. Стр. 73—101. (Труды Комиссии по металлу, при Госплане УССР. № 6).

На стр. 107 дано літературу. 16 ч.ч. Хронол. 1880—1925.

940. *Архангельский, А. Д.* Об осадках Черного моря и их значении в познании осадочных горных пород.—Bulletin de la

Soc. des Natur. de Moscou. Новая серия. Т. XXXV. Отдел Геологии. Т. V. № 3—4. М. 1927. Стр. 199—289.

На стр. 262—264 є «Литература». 52 ч.ч. Аб. авт.

941. *Гембицкий, С. С. и Алексеев, А. М.* Гидрогеологический очерк окрестностей г. Кривого Рога.—Наукові записки Дніпропетр. Наук.-Дослід. Катедри Геології. Дніпропетровськ. 1927. Стр. 249—275.

На стр. 274 є Литература. 12 назов.

942. *Загоровский, Н. А.* Материалы к физико-географическому описанию лиманов Северного Причерноморья.—Укр. Бальнеолог. Сборник. Т. II—III. Изд. Укр. Кур[ортного] Упр[авления]. X. 1927.

На стр. 141—142 є Литература. 56 ч.ч. Аб. авт.

— *Пузанов, И. И.* Черное море.—Див. ч. 652а.

943. *Алексеев, А. К.* Гидрогеологические исследования долины реки Ингульца. Изд. Южной Обл. Мелиор. Организации. Одесса. 1928. (Труды Південної Краєвої Меліоративної Організації. Вип. XI).

На стр. 7—11 є «Обзор литературных трудов по геологии р. Ингульца». 1787—1927. Близько 30 назов. 4

945. *Бурксер, Євген,* Солоні озера та лимани України. (Гідрохемічний-нарис). К. 1928. (Труды Фізично-Математичного Відділу УАН. Т. VIII. Вип. I).

Подано літературу в кінці кожного розділу. Зокрема є література з таких предметів: IV. Солоні лимани й озера на північному узбережжі Чорного та Озівського морів. Стр. 55. 10 ч.ч. V. Солоні озера й лимани Басарабщини. Стр. 70. 11 назов. VI—VIII. Солоні озера й лимани Одеської округи. Кароліна-Бугаз. Сухий (Кляйн-Лібентальський) лиман. Стр. 89. 10 ч.ч. Хаджибейський лиман. Стр. 113. 16 ч.ч. Куяльницький лиман. Стр. 170—171. 34 ч.ч. IX. Солоні-лугуваті озера Наддніпрянщини. (Голопристанське, Олешковське озера, Устричне озеро). Стр. 186. 6 ч.ч. X. Сиваш і Перекопські озера. Стр. 209. 14 ч.ч. XI. Солоні озера й лимани Мелітопільської округи. Стр. 221. 3 ч.ч. XII. Бердянські озера. Стр. 234. 4 ч.ч. XIII. Солоні озера й лимани Кубанського узбережжя Чорного й Озівського морів. Стр. 248. 8 ч.ч. XIV. Слов'янські озера. Стр. 276—277. 11 ч.ч. 7 назов. XV. Порівняльна оцінка здобутків від гідрохемічних дослідів над приморськими солоними водоймищами на узбережжі Чорного й Озівського морів. Стр. 303—304. 16 ч.ч.

945. *Гапонов, Е. А.* Каталог буровых скважин и гидрогеологическая карта Юго-Западной части Украины. Одесса. Изд. Южной Обл. Мелиоратив. Организации. 1928. (Праці Півд. Краєвої Меліоратив. Організації. Вип. XIII).

На стр. XXI—XXIV є «Список литературы и материалов, из которых взяты сведения по буровым скважинам юго-запада Украины». 123 ч.ч. Аб. авт. Праця стосується до частини кол. Херсонщини, що лежить між р.р. Дністром і Богом.

946. *Соболев, Д.* На путях к решению вопроса о происхождении железистых кварцитов Украинской и Центрально-Русской плиты. (Обзор).—Труды Харк. Т-ва Дослідників Природи. Т. LI. Вип. 1. X. 1928. Стр. 104—157.

На стр. 155—157 в «Литература». Близько 60 назов. Аб. авт. Стаття стосується, головним чином, до Криворізьких руд.

946а. *Данильченко, П. Т. и Чигирин, Н. И.* Материалы по химии Черного моря. II. К вопросу об обмене веществ в Черном море.—Записки Крымского О-ва Естествоиспытателей и Любителей Природы. Т. XI. Симферополь. 1929. Стр. 5—14.

На стр. 12—13 в «Литература». 27 чч.

946б. *Осмоловський-Ярошенко, Ар.* Історія наших лиманів за теорією і спостереженнями.—Записки Одеського Наук. при УАН Т-ва. Секція Природничо-Математична. № 3. Одеса. 1929. Стр. 39—74.

На стр. 68—69 в «Литература». 50 чч.

946в. *Пузанов, И. И.* Черное море.—Крым. Путеводитель. 3-е изд. Симферополь. Крымское О-во Естествоиспытателей.—Крым Гос. Издат. 1929. Стр. 113—158. І окремо.

На стр. 157—158 в «Литература». 16 назов.

947. *Стешенко, А. И.* Разработка железных руд в Криворожьи. М. Изд. [НТУ ВСНХ СССР. 1929. (Главное Горно-Топливное Управление. Библиотека «Горного Журнала»).

На стр. 129 (неум.) в «Литература». 16 чч.

016 : 572 Е т н о г р а ф і я.

948. *Державинъ, Н. С.* Болгарскія колоніи въ Россіи. (Таврическая, Херсонская и Бессарабская губерніи). Материалы по славянской этнографіи. София. 1914. (Сборникъ за Народ. Умотворения и Народопись. Изд. Българската Академия на Наукитъ. Кн. XXIX).

На стр. 7 подано літературу про загальну колонізацію Новоросіі. 15 назов; на стр. 28—«Литература по вопросу о болгарской колонизации». 23 назви. Крім того, на стр. 205—256, дано «Краткій историко-библиографическій очеркъ развития этнографическихъ изученій въ Болгаріи» й після кожного розділу—показчики болгарської літератури з відповідного питання.

016 : 576 (26) Г і д р о б і о л о г і я.

949. *Зерновъ, С. А.* Къ вопросу о годичной смѣнѣ Черноморскаго планктона у Севастополя. (Очеркъ изъ области біономіи Чернаго моря).—Извѣстія Имп. Ак. Наукъ. V серія. Т. XX. № 4. СПб. 1904. Стр. 119—134.

На стр. 133—134 є «Списокъ литературы, гдѣ имѣются данныя по Черноморскому планктону». 29 ч.ч. Аб. авт.

950. *Зерновъ, С. А.* Къ вопросу объ изученіи жизни Чернаго моря. СПб. 1913. (Записки Имп. Академіи Наукъ. VIII-серія по Физ.-Мат. Отдѣленію. Т. XXXII. № 1).

На стр. 283—296 є литература. Сист.-аб. Розділи: «I. Сводки, учебники, программы, вопросы терминологіи и пр. по біономіи моря, зоогеографіи, физической географіи и океанографіи (ч.ч. 1—23). II. Геологическая литература, имѣющая отношеніе къ трактуемымъ въ статьѣ вопросамъ (ч.ч. 24—31). III. Литература по Черному морю» (ч.ч. 32—122. За словами автора, «всю основну літературу зібрано в книзі Совинскаго (див. ч. 975); тут подається список тільки тих книг, на які є спеціальні вказівки в тексті, а також і новіших праць, що вийшли після 1902 р. й стосуються до Чорного моря, його фауни й флори, включаючи й суто анатомічні праці»). IV. Сравнительные материалы по изученію распределенія животныхъ, ихъ половой зрѣлости и проч. по другимъ морямъ, кромѣ Чернаго» (ч.ч. 123—162).

951. *Загоровскій, Н. и Рубинштейнъ, Д.* Матеріали къ системѣ біоценозовъ Одесскаго залива.—Записки Имп. О-ва Сел. Хоз. Южной Россіи. Т. 86. Кн. I. Одесса. 1916. Стр. 203—244.

На стр. 234—237 є «Литература по гидрологіи и біологіи Одесскаго залива». 36 ч.ч. Аб. авт.

952. [...] Севастопольская Біологическая Станція.—Матеріалы для исторіи академическихъ учрежденій за 1889—1914 г.г. Часть I. П. 1917. Стр. 561—587. (Имп. Акад. Наукъ. 1889—1914. II).

На стр. 578—587 є «Списокъ работъ, исполненныхъ всецѣло или отчасти на Станціи, или благодаря полученному при содѣйствіи ея матеріалу». Праці в переважній більшості стосуються до Чорного моря. Аб. авт.

016 : 58 Ф л ь о р а.

953. *Срединскій, Н. К.* Матеріалы для флоры Новороссійскаго края и Бессарабіи.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. I. Вып. 1 и 3. Одесса. 1872—73. Стр. 73—138 и 487—598.

У вип. 1 на стр. 76—96 є «Глава I. Взглядъ на состояніе изслѣдованій растительности Новороссійскаго края и Бессарабіи съ показаніемъ пособій для изученія ея». Показано 6 назв за XVIII ст. (з 1787 р.). За XIX ст. літературу показано до окремих країн. Для Таврії зазначено 17 назв, до Херсонщини—25, до Басарабіи—5, до Катеринославщини—12 назв. Крім того, позначено літературу до флори сумежних країн: Київщини, Волини, Поділля—8 назв, Харківщини й Донщини—2 назви, Молдавіи, Галичини, Буковини—16 назв. В межах країни літературу впорядковано хронологічно. У вип. 3, на стр. 583—586, є додаток; 14 назв. За словами автора, він «дбав про те, щоб подати тільки статті, де наведено рослини тої чи іншої місцевости, але залишив поза увагою ті монографіи, де критично розроблено один рід, і розглянуто один вид».

954. *Срединскій, Н. К.* Матеріалы для флоры Новороссійскаго края и Бессарабіи.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. II. Одесса. 1873—74. Стр. 17—131.

«Часть III. Исторический сводъ наблюдений, относящихся къ флорѣ криптограмовъ Новоросс. края и Бессарабіи». Переглянуто 29 праць. Хронол. 1774—1873.

955. *Lindemann, Ed.* Flora Chersonensis. Vol. I. Odessae. 1881. (Приложеніе къ VI т. «Записокъ Новороссійскаго О-ва Естествоиспытателей»).

На стр. II—V. подано літературу: «Сочиненія о растительности Херсонской губерніи» (те саме в німецькому тексті, стр. XVI—XVIII). Перераховано за Ледебуром 8 ч.ч. Хронол. 1771—1830; та додатково до них 21 ч.ч. Хронол. 1794—1873.

956. *Рейнгардъ, Л.* Альгологическія изслѣдованія. I. Матеріалы для морфологіи и систематики водорослей Чернаго моря.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. IX. Вып. 2. Одесса. 1885. 4 нен.+201—512 стр.

На стр. 201—210 подано історію дослідження і перелік літератури про водорості Чорного моря. Хронол. 1785—1880.

957. *Пачоскій, Іос.* Матеріалы для флоры степей Юго-Восточной части Херсонской губерніи.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. XI. Вып. I. К..1890. Стр.38—171.

На істр. 37—42 «Исторический обзоръ изслѣдованій». Близько 30 назв. Хронол. 1771—1888.

358. *Шестериковъ, П. С.* Матеріалы для флоры Юго-Западной части Одесского у. Херсонской губ. [Одесса, Днѣстровскій лиман].—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XIX. Вып. 1. Одесса. 1894. Стр. 197—242.

На стор. 115—117—«Списокъ сочиненій, въ которыхъ заключаются свѣдѣнія какъ о флорѣ всей Херсонской губ., такъ и интересующей насъ части Одесскаго уѣзда». 23 назви. Аб. авт.

959. *Доктуровскій, Вл. С.* Къ флорѣ юга-Херсонской губерніи.—Труды Студенч. Кружка для изслѣдованія русской природы, состоящего при Моск. Имп. Ун-тѣ. Кн. II. М. 1905. Стр. 102—133.

На стр. 102—107 дано критичний огляд літератури. Сист.-хронол. Розділи: а) Про фльору Херс. губ.; б) Загалні ботанічно-геогр. праці; в) Література з питання про безлісся Херсон. степу; г) Про ліся; д) Про штучне лісорозведення; е) Про клімат та метеорологічні умови; ж) Про Херсон. степи з геологічного погляду. Разом 46 назв.

960. *Воронихинъ, Н. Н.* Бурья водоросли Чернаго моря (Rhaeophyceae).—Русскій Ботанич. Журналъ. СПб. 1908. № 1—2. Стр. 19—46; № 3—4. Стр. 113—138.

В № 1—2 на стр. 21—22 є «Списокъ літературы, заключающей въ себѣ свѣдѣнія о Rhaeophyceae Чернаго моря». 29 ч.ч. Хронол. 1882—1903.

961. *Воронихинъ, Н. Н.* Зеленяя водоросли (Chlorophyceae) Чернаго моря.—Ботанич. Журналъ. (Труды Имп. СПб. О-ва Естествоиспыт. Т. XXXVII. Ч. 4). СПб. 1908. Стр. 137—179.

На стр. 173 подано «Списокъ литературы, заключающей въ себѣ свѣдѣнія о водоросляхъ, вегетирующихъ въ Черномъ морѣ». 6 назов. Хронол. 1887—1908.

962. *Воронихинъ, Н. Н.* Багрянки (Rhodophyceae) Чернаго моря. СПб. 1909.—Труды И. СПб. О-ва Естествоисп. Т. XL. Часть 4 (отд. Ботаники). Вып. 3—4. СПб. 1909. Стр. 173—356.

На стр. 321-326 є «Списокъ литературы, заключающей въ себѣ свѣдѣнія о водоросляхъ Чернаго моря». За словами автора, це повний алфавитний список праць з флори Чорного моря (за винятком флори діятомових). 63 ч.ч.

963. *Новопокровскій, И. В.* Матеріали для флоры окрестностей Одессы.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. 32. Одесса. 1908. Стр. 139—182.

Автор зазначає, що «літературу з флори Херсонської губ. зібрано у Срединского (див. ч.ч. 953, 954), Линдемана (див. ч. 955), Пачоського (див. ч. 957) і Шестерикова (див. ч. 958); тому автор обмежився тут переліком тільки тих праць, що з'явилися після роботи Пачоського». 12 ч.ч. на стр. 144—145.

964. *Яната, А.* Новые данныя къ флорѣ окрестностей г. Николаева Херсонской губ.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. XXI. К. 1909. Стр. 275—320.

На стр. 277—281 дано короткий історичний огляд дослідження. На стр. 282-283 є «Списокъ литературы». 17 назов.

965. *Крижевскій, П.* Ботанико-географическій очеркъ окрестностей гор. Николаева Херсонской губ.—Труды О-ва Испытателей Природы при Имп. Харьк. Ун-тѣ. Т. XLV. X. 1912. Стр. 313—332.

На стр. 313 є «Списокъ литературы». 10 ч.ч.

966. *Пачоскій, Іосифъ.* Херсонская флора. I. Высшія тайнобрачныя, голосѣмяныя, однодольныя. Изд. Новорос. О-ва Естествоисп. Херсонъ. 1914.

На стр. LIII—LIX є «Литература по флорѣ Херсонской губ.». 71 назва. Аб. авт.

967. *Аксентьев, Б. Н.* Материалы к фитопланктону Одесскаго залива.—Журнал Наук.-Досл. Катедр м. Одеси. Т. II. № 4. Одеса. 1926. Стр. 63—79.

На стр. 78—79 є література. 16 назов.

968. *Свиренко, Д.* Исследование флоры водорослей р. Ингулецъ.—Рус. Архив Протистологии. Т. VII. Вып. 1—2. М. 1928. Стр. 25—74.

На стр. 71 є література. 20 ч.ч.

969. *Свиренко, Д.* Нарис водорослей р. Ингула.—Вісник Київ. Ботанич. Саду. Вип. VII—VIII. К. 1928. Стр. 80—111.

На стр. 111—література. 26 ч.ч.

970. *Свиренко, Д.* Очерк водорослей р.^е Ингул.—Рус. Архив Протистологий. Т. VII. В. 1—2. М. 1928. Стр. 75—130.

На стр. 127 є література. 27 ч.ч.

970а. *Комаров, Б.* Папоротні (Pteridophyta) околиць м.^р Одеси.—Записки Одеського Наукового при УАН Т-ва. Секція Природничо-Математична. № 3. Одеса. 1929. Стр. 21—24.

У вступі, на стр. 21—22, є істор. огляд літератури (1881—1926) 6 назов.

016 : 59 Ф а в н а.

971. *Гребниукій, Н. А.* Матеріали для фауны Новоросійскаго края. Карцинологическія замѣтки о фаунѣ Чернаго моря и его бассейна.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. II. Одесса. 1873—74. Стр. 231—264.

На стр. 232—233 зазначено російську літературу з фавни ракообразних Чорного моря. 13 назов. Хронол. 1837—1872.

972. *Куликовскій, Е. А.* Матеріали для фауны Coleoptera Южной Россіи.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XXI. Вып. 1. Одесса. 1897. Стр. 1—275.

На стр. 15—16 є література. 24 назви.

973. *Бучинскій, П.* Фауна Одесскихъ лимановъ.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XXI. Вып. 2. Одесса. 1897. Стр. 135—219.

На стр. 217—219 є «Зоологическая литература». 42 ч.ч. Аб. авт.

974. *Браунеръ, А.* Замѣтки о стрекозахъ Херсонской губ. и Крыма.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XXIV. Вып. 2. Одесса. 1902. Стр. 73—102.

На стр. 75—79 дано «Литературу о стрекозахъ всей Россіи». За губерніями.

975. *Совинскій, В. К.* Введеніе въ изученіе фауны Понто-Каспійско-Аральскаго морского бассейна, рассматриваемой съ точки зрѣнія самостоятельной зоо-географической провинціи.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. XVIII. К. 1904. Стр. 2 нен.+XIII+487+III+2 нен.+217. 1 окремо:...К. 1902.

На стр. 1—113 є «Глава I. Историческій очеркъ нашихъ знаній о составѣ и характерѣ фаунъ морей Понто-Каспійско-Аральскаго бассейна». 1720—1904.

На стр. 195—216 (другої пагінації) є «Приложеніе 2-е. Списокъ сочиненій, статей и замѣтокъ, имѣющихъ отношеніе къ составу и происхожденію фауны Понто-Каспійско-Аральской морской области». Складається з 3 списків: «1. Сочиненія статьи и замѣтки, непосредственно относящіяся къ фаунѣ Понто-Каспійско-Аральской морской области». Стр. 197—212, 216, 251 назва. Аб. авт. «2. Сочиненія и статьи, не имѣющія непосредственнаго отношенія къ Понто-Каспійско-Аральской фаунѣ». Стр. 212, 214. 3. «Сочиненія и статьи, относящіяся къ геологической исторіи Понто-Каспійско-Аральской морской области». Стр. 214—216. 28 назов.

Аб. авт. За словами Н. И. Андрусова (Черное море.—Крымъ. Путеводитель. Изд. Крым. О-ва Естеств. Симферополь. 1914. Стр. 144—145), «в праці Совинського подано всю основну бібліографію про Чорне море до 1902 р.»

976. *Сварчевскій, Б. А.* Матеріали фауны губокъ Чернаго моря (Mopaxonida).—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. XX. К. 1905. Стр. 1—59.

На стр. 54—«Списокъ литературь». 14 назов.

977. *Шугуровъ, А. М.* Къ лепидоптерофаунъ Херсонской губ.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XXIX. Одесса. 1906. Стр. 35—82.

На стр. 39—40 є «Списокъ источниковъ [къ фаунъ бабочекъ Херс. губ.]» 14 ч.ч. Хронол. 1838—1893.

978. *Шугуровъ, А. М.* Дополненіе къ списку бабочекъ Херсонской губ.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XXX. Одесса. 1907. Стр. 1—44.

Додаток до попередньої статті (ч. 977). Литература на стр. 2—3. 9 назов. Хронол. 1848—1906. Обидві статті передруковано в «Сборникъ Студенч. біолог. Кружка при И. Новорос. Ун.-твъ». Вып. II. Одесса. 1906; тут списки літератури вміщено на стр. 5—6 та 99—100.

979. *Шугуровъ, А. М.* Къ статъѣ о бабочкахъ Херсонской губ.—Записки Новорос. О-ва Естествоисп. Т. XXXI. Одесса. 1908. Стр. 197.

Додаток до попередніх статей (ч.ч. 977, 978). Література. 3 назви.

980. *Шугуровъ, А. М.* Очеркъ фауны прямокрылыхъ Херсонской губерніи.—Труды Рус. Энтомолог. О-ва. Т. XXXVIII. СПб. 1908. Стр. 109—129.

На стр. 112—113 є «Литература». 13 ч.ч. Хронол. 1846—1905.

981. *Браунеръ, А. А.* О вредныхъ и полезныхъ птицахъ Бессарабской, Херсонской и Таврической губерній.—Юбилейный—1812—1912—Бессарабскій Сельско-хозяйств. календарь на 1912 и 13 г.г. Изд. журн. «Бессарабское Сельское Хозяйство». Кишиневъ. 1913.

На стр. 176—«Литературные источники». 31 назва. Охорона природи, загальна орнітологія, місцева орнітологія.

982. *Максимовъ, Н.* Списокъ литературы по гидрологіи, рыболовству и ихтіологіи Черноморско-Азовскаго бассейна съ 1831 по 1912 г.—Матеріалы къ познанію русскаго рыболовства. Изд. Департ. Земледѣлія. Т. II. Вып. 10. СПб. 1913. Стр. 15—32.

Близько 450 назов. Аб. авт.

983. *Россолмо, Л.* Tintinnoidea планктона Чернаго моря.—Архив Рус. Прогистологическаго О-ва. Т. I. М. 1922. Стр. 22—34.

Є огляд літератури, на стр. 23—24. Перелік літератури подано на стр. 33. 14 ч.ч. Аб. авт.

984. *Белинг, Д. Е.* Матеріали по гидрофауне и ихтиофауне нижнього течення реки Дніпра. Т. I.—Труды Всеукр. Гос. Черноморско-Азовской Научно-Промысловой Опытной Станции. Т. I. Херсон. 1925. Стр. 1—72.

На стр. 68—72. є Литература». 85 ч.ч. Аб. авт.

985. *Державин, А. Н.* Матеріали по Понто-Азовской карцинофауне (Mysidacea, Cumacea, Amphipoda).—Рус. Гидробиолог. Журнал. Саратов. 1925. № 1—2. Стр. 10—34.

На стр. 34 є «Список цитированной литературы». 27 ч.ч. (до Чорного й Озівського морів).

986. *Белинг, Д.* Матеріали до ихтиофауни р. Південний Буг.—Збірник праць Дніпровської Біолог. Станції. Ч. 2. К. 1927. Стр. 333—357. (Труды Фіз.-Мат. Відділу УАН. Т. III. В. 7).

На стр. 355—356 є список літератури. 30 ч.ч. Аб. авт.

987. *Марковский, Ю.* Нарис зоопланктону р. Інгульця.—Збірник праць Дніпровської Біолог. Станції. Ч. 3. К. 1927. Стр. 113—147. (Труды Фіз.-Мат. Відділу УАН. Т. X. Вип. 2).

На стр. 146—147 є «список літератури». 57 ч.ч. Аб. авт.

988. *Волянський, Б.* Земноводяні та плазуни околиць міста Одеси. (Етюди що до ойкології та економічного значення).—Записки Одеськ. Наук. при УАН. Т-ва. Секція Природничо-Математична. № 2. Одеса. 1928. Стр. 75—109.

На стр. 76—77 «Література, що в ній ми знаходимо відомості що до земноводяних та плазунів Херсонщини взагалі і околиць м. Одеси зокрема» 16 ч.ч. Хронол. 1800—1928.

989. *Загоровский, Н. А.* Прошлое и настоящее Одесского залива. (Малакофаунистический этюд).—Записки Одес. О-ва Естествоисп. Т. 44, Одесса. 1928. Стр. 263—280.

На стр. 277—278 є Литература. 18 ч.ч. Аб. авт.

990. *Макаров, А. К.* Матеріали к фауне Cladocera реки Ингула.—Записки Одес. О-ва Естествоисп. Т. 44. Одесса. 1928. Стр. 199—205.

На стр. 203—204. є «Литература». З усього списка до Херсонщини— 6 ч.ч. Про них в тексті на стр. 199.

991. *Obraztsov, N. S. (М. С. Образцов).* Zur Kenntniss der Lepidopteren der Dnjepr-Bugschen Steppe. (До пізнання лускокрильців Побозько-Дніпрянського Степу.—Збірник праць Зоол. Музею. № 7. 1929. Стр. 35—40. (Труды Фізично-Математичного Відділу УАН. Т. XIII. В. 1).

На стр. 36 наведено літературу про лускокрильців Херсонщини. 5 назв. 1906—1916.

016 : 61 Медицина.

992. *Лозинский, А.* Одесса. Одесские лиманы.—Eulenburg, A. Реальная Энциклопедия Практической Медицины подъ ред. проф. М. Б. Блюменау. Т. XIII. Изд. «Практическая Медицина». СПб. 1913. Стр. 371—375.

На стр. 375 подано літературу. 32 назви. Аб. авт.

993. *Брусиловскій, Е. М.* Одесские лиманы и ихъ лѣчебныя средства. 3-е испр. и доп. изд. Одесса. Изд. журн. «Терапевтическое Обзорніе». 1914.

На стр. 155—160 є «Литература 1803—1913 г.г.» 90 ч.ч. В 2-му вид. (Одесса. 1897)—«Литература 1803—1897 г.г.» на стр. 111—114. 72 ч.ч. В 1-му вид. (Одесса 1895; відб. з «Одессь»—див. ч. 889)—«Литература 1803—1894 г.г.» на стр. 50—53.

993а. *Брусиловскій, Е. М.* Одесские лиманы и ихъ лечебные средства.—[В збірнику]: Одесские лиманы и южно-русскія цѣлебныя грязи. Подъ ред. Е. М. Брусиловскаго. Ч. 1. Одесса. Изд. журн. «Терапевтическое Обзорніе». 1919. Стр. 5—107.

На стр. 103—107 є «Литература». 106 назов. Аб. авт.

994. *Грузин, А. И.* О виноградном лечении в Одессе. С описанием курорта им. «Октябрьской Революции» (Холодная Балка). Одесса. Изд. Одес. Курорт. Управл. 1928.

На 28 стр. є «Литература [по вопросу о виноградном лечении в Одессе]». 16 ч.ч. На стр. 62—63 є «Литература [к описанию курорта]». 18 ч.ч. Хронол. 1893—1927.

016 : 63 Сільське господарство.

— *Леонтъевъ, А. Н.* Опытъ указателя книгъ и статей, относящихся къ Херсонской губ.—Див. ч. 898.

— *Браунеръ, А. А.* Объ учрежденіи Комитета с.-х. курсовъ...—Див. ч. 910.

995. *Потапенко, Г. И.* Одесские поля орошения. (Утилизация городских нечистот для сельско-хозяйственных целей).—Вісник Одес. Комісії Краєзнавства при УАН. № 2—3. Одеса. 1925. Стр. 31—40.

На стр. 39—Литература. 17 ч.ч. Хронол. 1877—1914.

016 : 9 Історія. Археологія.

996. *Матвѣевъ, А. А.* Къ вопросу объ археологическихъ изслѣдованіяхъ въ Южной Россіи. III. Археологія. Одесса. Изд. Распорядительнаго Комитета VI Археологич. Съѣзда. 1884.

На стр. 6—11 в примітці подано «Списокъ литературы о земляныхъ насыпяхъ Литвы, Западной Руси, Украины и преимущественно Новороссіи». Больше ніж 100 назов. Див. рецензію—Кіевская Старина. 1885. № 10. 324—325.

997. *Юргевичъ, В.* Историческій очеркъ пятидесятилѣтія Имп. Одесскаго Общества Исторіи и Древностей. 1839—1889. Составилъ Вице-Президентъ Общества В. Юргевичъ къ юбилею Общества 14 ноября 1889 года. Одесса. Тип. А. Шульце. 1889.

«Очеркъ» складається з 2 частин: «1. Обь археологическихъ розысканіяхъ и открытіяхъ въ Южной Россіи, предшествовавшихъ учреженію Одесскаго О-ва Ист. и Древностей». Стр. 5—42. [Спочатку було надруковано в «Запискахъ Имп. Од. О-ва Ист. и Древностей». Т. XIV. 1886. Стр. 27—51]. «2. Историческій очеркъ дѣятельности Имп. Одесскаго О-ва Ист. и Древностей». Стр. 43—70. [Спочатку скорочено було вміщено в «Запискахъ»... Т. XIV. 1886. Стр. 52—70]. В кінці подано «Указатель статьямъ, помѣщеннымъ въ «Запискахъ О-ва за 1844—1889 г.г.» Стр. 79—120.

Як пише в своїй рецензії на цю працю П. Г. (Кіев. Старина. 1890. № 6. Стр. 571—572), «читач знайде в цій брошурі досить багато бібліографічних вказівок щодо історії та старовинностей південної Росії. Автор між іншим наводить всіх мандрівників кінця XVIII та початку XIX ст., що сприяли своїми творами вивченню історії та старовинностей краю, нотує, де й коли було надруковано їх записки... подає систематичний огляд всіх археологічних дослідів і знаходок з 1763 до 1830 років, при чому зазначає всі наукові й періодичні видання, де раніше містилися звідомлення чи описи або нові досліді на підставі здобутих даних»...

998. *Чижиковъ, Л. А.* Odessica. Библиографическіе матеріали для історії города Одессы.—Извѣстія Одес. Библиограф. О-ва Т. II. 1913 г. № 4. Стр. 180—192.

Список книг, брошур і статей з бібліотеки автора. 202 назви. Хронол. 1817—1913.

999. *Флоровскій, В. В.* Odessica.—Извѣстія Одес. Библиограф. О-ва. Т. II. 1913. № 6. Стр. 282—288.

Додаток до першого списку А. С. Чижикова (ч. 998). Це список творів з бібліотеки В. В. Флоровського. 92 назви. Хронол. 1844—1913. Переважно медицина, гігієна, санітарія.

1000. *Чижиковъ, В. В.* Odessica. (Библиографическіе матеріали по історії гор. Одессы).—Извѣстія Одес. Библиограф. О-ва. Т. III. 1914. № 1. Стр. 35—46.

Продовження 1-го списку автора (ч. 998) та списку В. В. Флоровського (ч. 999) 170 назов.

1001. *Де-Рибасъ, Л. М.* Библиографическіе матеріали по історії Новороссіи. Указатель статей, замѣтокъ и разныхъ матеріаловъ, помѣщенныхъ въ «Календаряхъ», «Новороссійскомъ Календарѣ», «Памятной Книжкѣ» и «Адресъ-Календарѣ Одесскаго градоначальства», а такоже въ «Трудахъ Одесскаго Статистическаго Комитета» съ 1832-1914 г.—Записки И. Одес. О-ва Ист. и Древностей. Т. XXXII. Одесса. 1915. Ч. II. Стр. 1—25.

Впорядковано за виданнями. В межах видання—за абеткою назов. Разом 243 ч.ч. В кінці аб. покажчик імен, предметів, подій тощо. Див. рец.: А. Ф. - і й.—Извѣстія Одес. Библ. О-ва. Т. IV. В. I. Одесса. 1915. Стр. 42—43.

1002. *Багалій, Д. І.* Заселення Південної України (Запорожжя й Новоросійського Краю) і перші початки її культурного розвитку. Х. «Союз». 1920. .

На стр. 98—102 є «Бібліографічні примітки» [огляд літератури з історії Новоросії]. На стр. 103—110, в примітках до кожного розділу, подано літературу з окремих питань.

1003. *Стратен, В.* Указатель трудов, основанных на Одесских архивных материалах. (К статье: «Обзор Одесских архивов» в № 1 Вісника Одеської Комісії Краєзнавства).—Вісник Одес. Комісії Краєзнавства. В. 2—3. Одесса. 1925. Стр. 162—166.

138 назов. З 1837 до 1925 р. Переважно до історії Одеси, Херсону й Новоросії.

1004. *Гуковский, Ал.* Литература о союзной интервенции в России в годы гражданской войны. I. Интервенция французов на юге России (1918—1919 г.).—Историк-Марксист. Т. VI. М. 1927. Стр. 243—249.

Огляд, з рефератами й оцінкою праць. 30 назов.

1005. *Е. Н. [Ніринська].* Октябрь в Одессе и борьба за советскую власть. (Обзор литературы по материалам Публичной Библиотеки).—Известия Одес. Окружка КП(б)У, Окрисполкома и ОСПС. 1927. Октября 29. № 2374; окт. 30. № 2375.

Покажчик цей є витяг з «Матеріалов» (див. за нашим списком ч. 1006). До нього заведено книги, присвячені цілком або частково подіям 1917—1919 р.р. в Одесі. Літературу впорядковано за розділами: 1) Общесоциниения; 2) Подготовка к Октябрю; 3) Октябрь в Одессе и красная гвардия (Январские бои 1918 г.); 4) Французская оккупация; 5) Деникинщина и окончательная победа сов. власти».

1006. [... Материалы к библиографии революционного движения в Одессе. Вып. I. Одесса. 1927. (22×15,5). XII+86+2 нен. стр. Ц. 80 коп. (Труды Государственной Публичной библиотеки в Одессе. Серия IV. Библиография). На окладинці вгорі: «К Х-летию Октября».

В праці цій зроблено спробу подати яко мога повний покажчик літератури про революційний і робітничий рух у м. Одесі, починаючи з 70 р.р. XIX ст. до останніх років громадянської війни 1917—1920 р. Покажчик систематичний; в основу системи покладено хронологічний принцип. До покажчика заведено тільки матеріал, що стосується до самого міста Одеси, а не до всієї Одещини. До покажчика заведено як спеціальні книги про реврух в Одесі, так і витяги з загальних праць і журнальні статті. Не заведено зовсім аркушівок та газетного матеріалу. Разом зафіксовано 555 ч.ч., з них 276 статей, 196 книг, 83 рецензії. Покажчик не претендує на вичерпну повноту. Пропущене має ввійти в майбутній додатковий випуск. В кінці додається покажчик авторів, анонімних статей, використаних збірників, журналів та період. видань.

1006а. [...Матеріяли до бібліографії революційного руху в Одесі. Випуск II. Одеса. 1929. (21,5×15,5). IV+89+2 нен. стр. Ц. 80 коп. (Труди Державної Публічної Бібліотеки в Одесі. Серія IV. Бібліографія). На окладинці вгорі: «До X-річчя Рад-влади на Україні».

До II вип. увійшли праці, що їх було здобуто шляхом перегляду нового матеріалу. Переглянуто 106 журналів (з них 32 було використано для I вип.) до 1928 р. включно. Хронолог. межі розширено до 20-х рр. XIX ст. Зафіксовано разом 519 чч. В кінці є покажчики (до обох вип.) імен і анонімних заголовків, та використаних журналів, з зазначенням років і чисел, що їх переглянуто. Працю виконали (головним чином за матеріалами Од. Держ. Публ. Б-ки) Ц. Ю. Авербах, Ф. І. Гельф-бейн, Е. І. Ніринська, В. В. Стратен і С. П. Шестериков.

1007. *Сильванский, С. А.* Старый Херсон. I. Греческое предместье. Херсон. 1928.

На стр. 42—42 подано «Источники». 15 чч. Хронол. 1799—1923.

1008. *Крисин, Ю. П.* Короткий історично-археологічний нарис Херсонщини.—Вісник Одес. Комісії Краєзнавства при УАН. Ч. 4—5. Секція Соц.-Історична. Одеса. 1929. Стр. 126—146.

На стр. 145—146 є «Література». 40 чч.

016 : 91 Географія.

Див. ч.ч. 895—907.

016 : 912 Картографія.

1009. *А. Л. Б-Д.* [*Бертъ-Делягардъ, А. Л.*]. Каталогъ картъ, плановъ, чертежей, рисунковъ, хранящихся въ Музеѣ Имп. О-ва Истории и Древностей. Одесса. Тип. А. Шульце. 1888. (21×16). 59 стр.

Переважна більшість описаного стосується до Новоросії.

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА.

А. Бібліографічні праці, що проектувалися або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано.

1010. *Палимпестовъ, И. И.* «составилъ Указатель статей, помѣщенныхъ въ «Запискахъ Имп. О-ва Сельскаго Хозяйства Южной Россіи по 1853 г., но указатель этот не полонъ, без строгой системы, и къ нему не приложены алф. списокъ авторовъ». Ним користувався А. С. Бориневичъ, складаючи свого показчика. (Див. ч. 867, стр. III—IV).

1011. *Токмаковъ, И. Ф.* Указатель матеріаловъ для изученія исторіи и археологіи Новороссійскаго Края. За словами автора, «приготовлень»

къ печати и поступить въ продажу въ непродолжительномъ времени». (Див. Списокъ сочиненій... И. Ф. Токмакова... М. 1896. Стр. 26; Те саме. М. 1889. Стр. 14).

1012. *Яковлевъ, В. А.* «Подробное обозрѣніе печати [периодич. и непериодич.] въ Новороссійскомъ Краѣ». Працю цю автор мав намір видати до сторічча приєднання Новоросії до Росії в 1791 р. (Див. В. А. Яковлевъ. Къ исторіи заселенія Хаджибея. 1789—1795. Одесса. 1889. Стр. 52). Проте до самої смерті автора (1896 р.) такої праці не було видано.

1013. Одесское Библиографическое Общество ставило собі завданням працювати над бібліографією Одеси й Новорос. Края. За словами *И. А. Линниченка*, голови цього О-ва, «одной изъ первыхъ задачъ по внѣшней библиографіи должна быть библиографія Новороссійскаго края и Одессы,—систематическій обзоръ всего не только печатнаго, но по возможности и рукописнаго матеріала по исторіи нашего края» (*Линниченко, И. А.* Задачи библиографіи.—Извѣстія Одес. Библиограф. О-ва. 1911. № 2. Стр. 16). Відроджене останніми часами «Українське Бібліографічне Т-во в Одесі» обіцяє, розробляючи питання української та українознавчої бібліографії, особливу увагу приділяти Одещині й Степовій Україні. (Див. Записки Укр. Т-ва в Одесі. Ч. I. Одеса. 1928. Стр. 3.).

1014. *Криштафович, Н. І.* «Сводка литературы по изучению природы б. Херсонской (потом Одесской и Николаевской) губ. и Черного моря». Цілком закінчена й готова до друку. Обіймає понад 1000 рефератів та нотаток. Мала друкуватися в 1-му т. «Трудов Гидрогеологической Экспедиции б. Херс. Губ. Земства», що працювала під керівництвом проф. *Н. І. Криштафовича*. (Див. Наука на Україні. X. 1922. № 4. Стр. 383). Рукопис тепер у автора.

1015. *Пиотровский, А. И.* Указатель литературы о Херсонской губ. «Список имеет быть отчасти продолжением указателя *А. Леонтьева* (див. ч. 898). В него войдут издания по археологии, путешествия с целью изучения природы, описания отдельных местностей, работы по геологии, по грунтовым и колодезным водам, об ископаемых богатствах, описания рек, озер, лиманов, моря, статьи по почвоведению, ботанике, зоологии, о населении, его распределении и промыслах, о сельском хозяйстве и лесоводстве, о вредителях и борьбе с ними и проч.»... (Див. *Танфильев, Г. И.* Очередные задачи естественно-научного исследования степной полосы и некоторые уже начатые работы по б. Херсонской губ.—Известия Обл. Упр. по оп. делу Одес. и Ник. губ. Одесса. 1922. Вып. I. Стр. 23—24.). За особистим повідомленням проф. *Танфильева*, покажчика цього склав *Ол. Ів. Піотровський*: довів його до 1920-х р.; обіймає він кілька тисяч назов. Дані *Леонтьева* увійшли й до праці *Ол. І. Піотровського*. Покажчика цього складено незалежно від подібної праці *Н. І. Криштафовича*. (ч. 1014).

1016. «Библиографический обзор ученых трудов по археологии и истории Сев. Черноморья».—Складати його визнала за необхідне Археологическая Секция Одесской Комиссии Краеведения при УАН. Складати доручено *А. Б. Варнеке*. (Див. Вісник Одес. Ком. Краєзн. при УАН. Ч. I. Одеса. 1924. Стр. 11). За спеціальний район своєї науково-дослідчої діяльності Одес. Комісія Краєзнавства вважає Степову Україну (Херсонщину, Катеринославщину, Басарабію, Крим, Кубань). (Див. там само, стр. 9).

1017. Бібліографічний покажчик по укр. етнографії, фольклору та діалектології [Степової України]. Складати поставила своїм завданням Етнографо-діалектологічна секція Одеської Комісії Краєзнавства при УАН. (Див. Вісник Одес. Ком. Краєзн. при ВУАН. Ч. I. Одеса. 1924. Стр. 20).

1018. Одеська Державна Публічна Бібліотека ще 1877 р. поставила на порядок денний питання про те, щоб утворити при ній відділи «Novogossica» та «Одеського Міського Господарства». Але тоді їх не було організовано. Починаючи з 1925 р., бібліографію краєзнавчої літератури Б-ка провадить пляновим порядком. Організовано спеціальні відділи: Odessica, Ukrainica, Moldavica. Детально описуються взагалі всі книги й статті (наукові й красне письменство), що своїм змістом стосуються до Одеси, України й Молдавії (з Басарабією). Каталог відділу Odessica має до 4000 карток (жовтень 1929 р.). В скромнішому обсязі ведеться праця коло бібліографії місцевого друку, витворів друку, що будь-коли вийшли на цих територіях, незалежно від змісту. Поки що тільки підраховано кількість книжок, що є в Б-ці й відокремлено книжки, надруковані в Одесі. (Див. В. В. Симоновський. Очерки краеведной работы библиотек.—Краеведение. Л. 1928. № 8. Стр. 469—470; Л. Коган. Библиот. жизнь Одессы до и после Октября.—Красный Библиотекарь. 1927. № 9. Стр. 48).

1019. Херсонська Центральна Державна Бібліотека продовжує свою роботу з місцевої бібліографії Херсонщини, що розпочалася покажчиками В. К. Шенфинкель (див. чч. 901, 903, 913). Тепер всі нові видання розбиваються по статтях на картки й порядкуються по предметах. Так складено вичерпливі списки з економіки Херсонщини, її флори та фауни, про розвиток Херсонського порту в зв'язку з Дніпрельстаном, з історії революційного руху на Херсонщині до Жовтневої революції й за останні 10 років. (Див. Звіт Херсонської Центр. Державної Б-ки за 1926—1927 рік. Херсон. 1928. Стр. 10.)

1020. Штейнванд, Г. Д. Одеська періодична преса за роки революції та громадянської війни (1917—1921). За ред. проф. С. Л. Рубинштейна. Друкується, як III том Праць Одес. Центр. Наук. Б-ки. (Див. повідомлення на окладинці «Праць Одес. Центр. Наук. Б-ки», т. II, в. 2).

1021. Штейнванд, Г. Д. Одеська періодична преса за 1917 р. та за 1921—1928 рр. Бібліогр. опис. Складається при Одеській Центр. Наук. Б-ці. (Див. Бібліологічні Вісті. 1928. № 1. Стр. 96).

1022. Берман, Я. З. Матеріяли до історії Одеської преси. «Одесский Коммунист» (1918—1920). Історія і бібліограф. опис з покажчиками систематичним та авторів, редакторів, псевдонімів, та инш. До 6 аркушів. Виготовлено до друку. Має видати Одеська Держ. Публ. Б-ка. (Повідомлення автора).

1023. Винник, М. О. Матеріяли до історії Одеської [журналістики] минулого сторіччя («Югъ» В. А. Яковлева). Історичний нарис і покажчик. Виготовлено до друку. Має друкуватися в «Записках Одеського Укр. Бібліогр. Т-ва». (Повідомлення автора).

1024. [...] «Література» про Нижнє-Дніпровські [піски] має бути використана і подана в звіті про роботи Експедиції для вивчення Нижнє-Дніпровських [Олешковських] пісків.

(Див. Лавренко, Є. та Порецький, А. Рослинність Челбаського і Іванівського масивів та Кинбурнської коси Нижне-Дніпр. пісків.— Матеріяли Охорони Природи на Україні. Т. I. Вид. Наркомзему. Х. 1928. Стр. 128),

В. Місцеві видання, що їх переглянуто при складанні цього списка.

CLIV. Записки Имп. Одесскаго Общества Исторіи и Древностей. Тт. I—XXXIII. Одесса. 1845—1919.

CLV. Труды Херсонскаго Губ. Стат. Комитета. Кн. I, ч. 1—2. Херсонъ. 1863.

CLVI. Сборникъ Херсонскаго Земства. Херсонъ. 1868—1905, 1906, №№ 1—2.

CLVII. а) Записки Имп. Новороссійскаго Университета. Тт. I—CXIII. Одесса. 1867—1914.

б) Записки Имп. Новоросс. Университета Ист.-Филол. Факультета. Вып. I—XIV. Одесса. 1909—1918.

в) Записки Имп. Новоросс. Университета Физико-Матем. Факультета. Вып. I—XII. Одесса. 1910—1918.

CLVIII. Записки Новороссійскаго Общества Естествоиспытателей [з тому XLIII: Записки Одесскаго О-ва Естествоисп.; з т. XLV: Записки Одеськаго Товариства Природодослідників]. Тт. I—XLIV, XLV, вип. 1. Одесса. 1872—1929.

CLIX. Югъ. Ежемѣс. научно-лит. журналъ. Одесса. 1882. №№ 1—2.

CLX. Лѣтопись Историко-Филологическаго Общества при Имп. Новороссійскомъ Университетѣ. Тт. I—XVI, XXII, XXV. Одесса. 1890—1916.

CLXI. Сборникъ Студенческаго Біологическаго Кружка при Имп. Новоросс. Университетѣ. №№ 1—4. Одесса. 1906—1909.

CLXII. Природа. Журналъ Николаевскаго О-ва Любителей Природы. Николаевъ. 1910—1915, 1916. №№ 1—2.

CLXIII. Лѣтопись Херсонскаго Археологическаго Музея [з вип. 8-го: Літопис Музею...]. Вып. 1—9. Херсонъ. 1910—1929.

CLXIV. Труды Слушательницъ Одесскихъ Высшихъ Женскихъ Курсовъ. Т. I, вып. 1—2. Одесса. 1910—1911.

CLXV. Извѣстія Одесскаго Библиографическаго Общества. Тт. I—V. Одесса. 1911—1917.

CLXV. Единое Хозяйство. Ежемесячный журнал Одесскаго Губэкономсовета. Одесса. 1921. №№ 1—8; 1922. №№ 1—5.

CLXVI. Труды Южной Областной Мелиоративной Организации. Вып. I—XII. Одесса. 1922—1928.

CLXVII. Журнал Науково-Дослідчих Катедр м. Одеси. Тт. I—III. Одеса. 1923—1927.

CLXVIII. Наша Школа. Ежемесячный журнал Одес. Губ. Отдела Нар. Образования. Одесса. 1923—1924, 1925, №№ 1—4.

CLXIX. Вісник Одеської Комісії Краєзнавства при УАН. Чч. 1—5. Одеса. 1924—1929.

CLXX. Кандальный Звон. Ист.-революционный сборник. Изд. Одесск. отд. Всесоюзного О-ва Политкаторжан. №№ 1—8. Одесса. 1925—1927.

CLXXI. Труды Всеукраинской Гос. Черноморско-Азовской Научно-Промысловой Опытной Станции [з тому III: Труды Гос. Ихтиологической Оп. Станции]. Тт. I—III. Херсон. 1925—1928.

CLXXII. Вѣсти Одеськаго Сільсько-Господар. Інституту. Вип. I—III. Одеса. 1925—1927.

CLXXIII. Записки Херсонського Інституту Народньої Освіти ім. Н. К. Крупської. Ч. I—II. Херсон. 1926.

CLXXIV. Вісти Херсонського Сільсько-Господар. Технікуму ім. О. Д. Цюрупи. №№ 1—3. Херсон. 1927—1928.

CLXXV. Записки Миколаївського Інституту Народньої Освіти. Кн. I. Миколаїв. 1927.

CLXXVI. Записки Одеського Інституту Народньої Освіти. Т. I. Одеса. 1927.

CLXXVII. а) Записки Одеського Наукового при УАН Товариства. Секція Іст.-Філологічна. Чч. 1—2. Одеса. 1928—1929.

б) Записки Одеського Наукового при УАН Товариства. Секція Соціально-Історична. Чч. 1—4. Одеса. 1928—1929.

в) Записки Одеського Наукового при УАН Товариства. Секція Природничо-Математична. Чч. 1—3. Одеса. 1927—1929.

CLXXVIII. Господарство та Право. Записки Одеського Інституту Народнього Господарства. Т. I. Одеса. 1928.

CLXXIX. Вісти Науково-Дослідчої Катедри Біології в м. Одесі. Вип. 1. Одеса. 1929.

ЧЕРНІГІВЩИНА.

014.3 ПОКАЖЧИКИ ДО МІСЦЕВИХ ПЕРІОД. ВИДАНЬ.

1838. — Черниговскія Губ. Вѣдомости.

1025. *Милорадовичъ, Г. А.* Черниговскія Губернскія Вѣдомости (съ 1838 по 1858 годъ). [Черниговъ]. 1857. (31×22). 12 стр. — (Приложение къ № 52 Черн. Губ. Вѣд. 1857 г.).

За словами автора, складаючи покажчика до «Ч.Г.В.» за перше двадцятиліття він «хотів стати в пригоді тим, хто вивчає історію Малоросійскаго края». До цього покажчика «не ввійшла ні одна стаття запозичена, хоч би вона й стосувалася до Черн. губ., так само як і передруки різних статей з господарства; не ввійшли також і статті, що не можуть бути за матеріал для історика Чернігівщини, наприклад: про благодійні вистави, концерти та інш. «Черн. Губ. Вѣд.» мають майже 400 статей і можуть стати матеріалом до історії, статистики й етнографії». Абетка назов. Покажчик цей пізніше Гр. А. Милорадович довів до 70-х років. Складати покажчика до наступних років бралися р. 1903 А. В. Верзилов (до 70-х та 80х-років) та С. С. Бурновський (до 90-х років; див. Труды Черн. Арх. Ком. Т. 5. Черниговъ 1905. Част. I. Стр. 118). Але цих продовжень не було надруковано.

1026. [... Указатель статей по истории, археологии и этнографии, помещенныхъ въ «Черниговскихъ Губ. Вѣдомостяхъ» за 1838-1906 годы.—Труды Черн. Губ. Арх. Комиссии. Вып. 7. Черниговъ. 1908. Отдѣленіе 2-е. Стр. 1—142.

... Покажчика цього склали Д. О. Бочков, К. Т. Карпинський, Е. А. Корноухов, П. М. Добровольський, Р. Р. Чарнецький. Самі впорядчики «вважають покажчик за бездоганий вже хоча б через те, що в Чернігові не було можливости здобути повний комплект часопису; особливо неповні 1850—1860 р.р. Зрештою доводилося покладатися на покажчика Гр. Милорадовича»... Сист.-хронол. Неофіційна част. «Черн. Губ. Вѣд.» припинила своє існування в листопаді 1906 р. Далі, до 1917 р. вкл. виходила тільки частина офіційна.

1861. — Черниговскія Еп. Извѣстія.

1027. *Карпинский, К. Т.* Указатель статей по археологии, истории и этнографии, помещенныхъ въ «Черниговскихъ Епархіальныхъ Извѣстіяхъ» за 1861—1905 годы. Черниговъ. 1905.—

Труды Черн. Губ. Арх. Комиссії. Вып. 6. Черниговъ. 1905. Отд. 2. Стр. 159—209.

Сист.-хронол.

1028. К. Указатель статей, помѣщенныхъ въ «Прибавленіяхъ къ Черниговскимъ Епархіальнымъ Извѣстіямъ» (неофициальная часть) за 1861—1905 годы. Черниговъ. Тип. Губ. Правленія. 1907. (24×17). V+I нен.+238 стр.

Сист.-хронол. В кінці книги підпис: К. [К а р п и н с к і й?]. В «Трудахъ Черн. Арх. Ком.» є звітка, що «Указатель статей, помѣщенныхъ въ «Черн. Еп. Изв.» составленъ 1903 г. свящ. с. Случевска Стародуб. уѣзда о. Іоанномъ Жигуновымъ и ожидаетъ печати, въ чемъ встрѣтилось какое-то затрудненіе» (вып. 5. 1905 г. отд. 1, стр. 118). За наступні роки до «Черн. Еп. Извѣстій» є тільки щорічні оглави при № 24 кожного року. «Черн. Еп. Изв.» закінчили своє існування 1911 р. Замість них з 1912 р. почав виходити журнал «Вѣра и Жизнь», що припинився № 3—4 1917 р.

1869. — Земскій Сборникъ Черниг. губ.

1029. Холмскій, А. И. Указатель статей, помѣщенныхъ въ «Земскомъ Сборникѣ Черниговской губерніи» за 1870—1880. Составиль, по порученію Черниговской Губ. Зем. Управы, А. И. Холмскій.—Зем. Сборникъ Черниг. губ. 1881. № 5. Приложеніе. IX+(11—86)+1 нен. стр. окремої пагінаціі.

Сист.

1030. Коноваль, И. Е. Указатель статей, помѣщенныхъ въ «Земскомъ Сборникѣ Черниговской губерніи» съ 1869 по 1903 годъ. Составиль И. Е. Коноваль. Черниговъ. Тип. Губ. Земства. 1904. (22×13). 2 нен.+362 стр.

Сист.-хронол.

1031: [Коноваль, И. Е.]. Указатель статей по исторіи, археології и этнографіи, помѣщенныхъ въ «Земскомъ Сборникѣ Черниг. губерніи» за 1869—1905 г.г. Черниговъ. 1905.—Труды Черн. Губ. Арх. Комиссії. 1905. Вып. 6. Отд. 2. Стр. 211—231.

У великій передмові (стор. 213—218) редакція «Трудовъ Арх. Ком.» подає характеристику «Земского Сборника» й критику на покажчики Холмського та Коновалова (ч.ч. 1029, 1030). Покажчик цей є вибіркою статей наукового характеру з великого покажчика И. Коновала, що їх зробив сам автор та проредагувала редакція «Трудовъ». Сист.-хронол.

«Зем. Сборникъ Черн. губ.» виходив як щомісячник до 1912 р. вкл. З 1913 р. реформовано його в щорічник, що мав виходити 2—3 рази на рік «по мѣрѣ накопленія матеріала». Останне відоме мені число—Вып. I за 1916 р. До 1912 р. включно є оглави до кожного річника.

1877. — Извѣстія Историко-Филол. Ин-та кн. Безбородко.

1032. [... Извѣстія Историко-Филологического Института им. князя Безбородко. Том I—XXXI. Содержание неофициальныхъ

отдѣловъ.—Извѣстія... т. XXXII. Нѣжинъ. 1918. Приложение. Стр. 1—7.

Хронол., за томами. Такий самий зміст усіх попередніх книжок друкувався і в ранніших томах XII—XXXI (в кінці томів) та V—XI (на окладинках). «Изв. Ист.-Фил. Ин-та» виходили з 1877 до 1918 р. Остання книга—том XXXII. Від т. XXXIII збереглися тільки окремі аркуші. (Особисте повід. бібліотекаря Ніжинського ІНО Л. Кульжинської).

1886.—Календарь Черн. Губ. Стат. Комитета.

1033. [... Статьи, помѣщенныя за 10 лѣтъ (1886—1895 г.г.) въ Календаряхъ, издаваемыхъ Губернскимъ Статистическимъ Комитетомъ.—Календарь Черн. губ. на 1896 годъ. Изд. Черн. Губ. Ст. К-та. Годъ 10-й. Черниговъ. 1895. Стр. 493—494.

Зазначено 37 статей, з них 23 безпосередньо стосуються до Чернігівщини.

1896. — Сборникъ Ист. - Филол. О - ва при
Ин - тѣ кн. Безбородко.

1034. [... Содержание неофициальной части I—VII томовъ «Сборника Историко-Филологического Общества при Институтѣ кн. Безбородко въ Нѣжинѣ».—Сборникъ Ист.-Фил. О-ва... Т. 8. Нѣжинъ. 1912—1913. Приложение. 1—4 стр.

Зміст томів I—VI подано в «Сборникъ», т. 7. 1911 г. Прилож. стр. I—III «Сборникъ Ист.-Филол. О-ва», за повідомленням бібліотекаря Ніжинського ІНО Кульжинської, припинився на 9-му т. 1914 року.

016 БІБЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ ПРО ЧЕРНІГІВЩИНУ.

016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання.

— [... Указатель главнѣйшихъ источниковъ и пособій по Малороссіи.—Див. ч. 581.

1035. *Ирининъ, А. М.* Черниговщина. История, естественное и экономическое описание края. Черниговъ. Изд. Совѣта Коопер. Съѣздовъ Черниг. губ. 1919.

На стр. 154—156 є «Матеріали, которыми пользовался авторъ при составленіи этой брошюры». 23 назви.

016 : 06 Наукові установи.

1036. *Могиланскій, Н. М.* Музей украинскихъ древностей В. В. Тарновскаго Черниговскаго Губернскаго Земства.—Живая Старина. 1914. Кн. III—IV. П 1915. Стр. 359—408.

На стр. 395 є «Литература». 6 назов.

016 : [31+338] Статистика. Економіка.

1037. [... Библиографическій указатель земской оцѣночно-экономической литературы. Вып. II. Черниговская губернія. СПБ. Тип. И. П. Сойкина. 1899. (29×19). 2 нен.+VII+36 стр. (Мин. Финансовъ. Департ. окладныхъ сборовъ).

«Указатель» дає огляд праць з основної цінувальної статистики Чернігівщини, що їх видали Чернігівське губ. та Ніжинське й Новозибківське повітове земства за 1876—1896 р.р. Подано докладний зміст видань, зразки таблиць і зазначено шифри Лгр. Публ. Б-ки.

1038. *Дядиченко, А. Н.* Главнѣйшіе итоги для характеристики Черниговской губ. въ статистико-экономическомъ отношеніи.—Земскій Сборникъ Черн. губ. 1914. Вып. I. Часть 2. Стр. 1—112. На 110—112 стр. наведено «Главнѣйшіе источники». 55 ч.ч.

1039. *Кондаковъ, Д. М.* Черниговская губернія въ естественно-историческомъ отношеніи.—Земскій Сборникъ Черн. губ. 1914. Вып. I. Стр. 1—76+II.

На стр. I—II є «Списокъ книгъ и статей, изъ которыхъ заимствованы свѣдѣнія для настоящего очерка». 32 ч.ч.

1040. *Григоренко, И. Я.* Естественно-историческое описание района деятельности Чемерской Опытной Станции. [Чернигов.]. Изд. Чемерской Оп. Станции. 1929.

На стр. 85 є «Списокъ материалов, которыми автор пользовался для составления работы». 20 ч. До району Чемерської досл. станції входить все лівобережне Полісся України, що лежить у водозборі Десни з її допливами—тобто головним чином кол. Чернігівська губ., за винятком південих черноземних її масивів.

016 : 5 Природа.

— *Роговичъ, А.* Библиографическій указатель по естеств. исторіи Кіевск. Учебн. Округа.—Див. ч. 445.

016 : [55+56] Геологія. Палеонтологія.

— *Роговичъ, А.* Замѣтки о мѣстонахожденіяхъ костей ископаемыхъ...—Див. ч. 447.

— *Долинскій, Л.* Библиографическій указатель сочиненій по геологіи...—Див. ч. 448.

1041. *Армашевскій, П.* Геологическій очеркъ Черниговской губерніи.—Записки Кіев. О-ва Естествоисп. Т. VII. В. I. 1883. Стр. 88—223.

На стр. 88—89 дано «Обзоръ литературы». 5 назов.

— *Радкевичъ, Г.* Библиографическій указатель литературы по геологии...—Див. ч. 449.

— *Фаасъ, А. В.* Очеркъ мѣсторожденій ископаемого угля...—Див. ч.ч. 454, 596.

— *Чирвинскій, В. Н.* Матеріалы къ познанію... ледниковыхъ отложеній.—Див. ч. 455.

1042. *Коклик, С. Г.* Полошковское месторождение каолина [у Глухівському повіті].—Вісник Укр. Відділу Геолог. Комітету. Вип. 4. К. 1924. Стр. 43—64.

На стр. 62—64 наведено «Литературные данные, касающиеся добычи Глуховской фарфоровой глины». 13 ч.ч. Хронол. 1862—1924; з короткими рефератами-анотациями.

1043. *Буренин, Г.* Гидрогеологическая карта Черниговской губернии (в старых ее границах).—Вісник Укр. Відділу Геолог. Комітету. Вип. 8. К. 1926. Стр. 101—105.

На стр. 102—103 є «Список литературы». 35 ч.ч.

1044. *Москвитин, А. И.* Геология Полошковского месторождения каолина.—Bulletin de la Soc. des Natur. de Moscou. Бюллетень Моск. О-ва Испытателей Природы. Т. XXXVI. Отдел геологии. Т. VI. № 2. М. 1928. Стр. 193—212.

На стр. 210—211 є література. Аб. авт. 30 ч.ч.

016 : 572 Е т н о г р а ф і я .

— *Бережковъ, М.* Записка объ архивѣ Нѣжинскаго магистрата.—Див. ч. 1049.

016 : 58 Ф л о р а .

— *Траутфеттеръ, Р.* Исторія изслѣдованія флоры губерній Кіевск. Учебн. Округа...—Див. ч. 468.

— *Шмальгаузенъ, И.* Флора Ю.-З. Россіи...—Див. ч. 469.

— *Монтрезоръ, В.* Обзорніе растений... губерній Кіевск. Учебн. Округа...—Див. ч. 470.

— *Montresor, L.* Les sources de la flore...—Див. ч. 471.

— *Пачоскій, І.* Флора Полѣсья.—Див. ч. 179.

1045. *Вершковскій, В. Н.* Флора Остерскаго уѣзда Черниговской губерніи.—Варш. Унив. Извѣстія. 1916. № 5. [Харьковъ. 1917]. Стр. 1—86.

На стр. 83—86 подано «Литературу», переважно загальну. Аб. авт. 84 ч.ч. (з них безпосередньо до Чернигівщини тільки щось із 10 назов).

016 : 59 Ф а в н а.

— *Никольскій, А.* Животный міръ Полѣсья.—Див. ч. 181.

016 : 61 М е д и ц и н а.

1046. *Соколовъ, П. Я.* Очеркъ исторіи приказной и земской медицины въ Черниговской губ.—Земскій Сборникъ Черн. губ. 1906. №№ 7—12; 1907. №№ 1, 2, 5, 8, 10, 12; 1908. № 2. 1 окремо.

В № 2 за 1908 р. на стр. 77—81 є «Указатель литературы по исторіи приказной и земской медицины в Черниговской губ.» 73 ч.ч.

016 : 63 С і л ь с ь к е г о с п о д а р с т в о.

1047. [... Проспект видань [Носовської Сіл.-Госп. Досвідної] Станції. 1911—1925. К. Трест «Киев-Печать», 6-я тип. (26×17,5). 18 стр. (Носівська С.-Г. Досвідна Станція. Відділ пристосування. Вип. 75).

На стр. 15—18 наведено всі видання станції.

016 : 9 І с т о р і я.

— *Новицкій, И. П.* Кієвлянинъ. 1864—1878.—Див. ч. 405.

1048. *Багалъй, Д. И.* Исторія Сѣверской земли до половинь XIV стол.—Универс. Извѣстія. К. 1881. № 2—11. Передруковано в «Сборникъ сочиненій студенто́въ Университета Св. Владимира». Вып. IV. К. 1882.

На стр. 3—4 є «Источники и пособия». Переважно загального характеру.

1049. *Березковъ, М. Н.* [Записка объ архивѣ Нѣжинскаго греческаго магистрата].—Сборникъ Ист.-Филол. О-ва при Ин-тѣ кн. Безбородко въ Нѣжинѣ. Т. 8. Нѣжинъ. 1912—1913. Оффиц.-отдѣль. Стр. 64—68.

На стр. 67—68 подано «Списокъ печатныхъ изданій, матеріаловъ и статей о нѣжинскихъ грекахъ». 13 назов. Хронол. 1809—1909.

1044. *Різниченко, Вас.* На руїнах минулої слави Батурина. Матеріяли для бібліографії Батурина. Київ. Друк. 1-ої Київ. Друк. Спілки. 1915. (20×13,5). 31 стр.

Як зазначає автор у передмові, до «Матеріялів» увійшла далеко не вся література про Батурина. Заведено тільки те, що встиг автор зібрати за 5 років збирання матеріялів бібліографічних до історії Батурина. При збиранні матеріялу автор заносив до них усе, що має безпосереднє відношення до минувшини Батурина. Так, наведено між іншим літера-

туру про визначних батуричських діячів. Зміст: I. «Покажчик літератури про Батурич» АБ. авт. II. «Систематичний покажчик літератури окремих галузів батуринознавства». Разом 171 ч.ч. До деяких чисел є анотації.

1051. *Різниченко, Вас.* Матеріяли до бібліографії Батурина. Доповнення. К. Друк. «Дністро». 1919. (22,5×14,5). 29+2 нен. стр.

Автор зазначає в передмові, що «технічні причини не дозволяють ...зараз же приступити до другого видання нашого покажчика. Зараз ми маємо змогу випустити тільки оце «Доповнення» до 1-го вид. покажчика, що разом із останнім замінить приобіцяне [2-ге повне] видання. «Доповнення» складається з 2 частин,—з хронологічного покажчика літератури про Батурич і з систематичного покажчика. Хронологічний покажчик (стр. 9—23) подає бібліографічні вказівки на літературу, що її автор збирав за останні 4 роки (1915—1919). Збиралося взагалі кожне друковане слово про Батурич, навіть газетні оповістки. Всього зібрано 179 ч.ч. за роки 1740—1919. Систематичний покажчик (стр. 25—26) подає тільки числа тих матеріялів, що ввійшли до хронологічного. В кінці (стр. 27—29) дано списки часописів і прізвищ. Автор зазначає, що «в недалекому будучім він гадає випустити бібл. покажчик, в котрому вказівки на важливішу літературу будуть виділені більшим шрифтом, при чому кожному вказівку на писання супроводитиме коротенький зміст писання»... (З передмови, стр. 7).

1052. *Дубровський, В.* Проблеми історичного вивчення Чернігівщини.—Коммунистический Путь. Чернигов. 1924. № 6—7. Стр. 100—102.

На стр. 100 в примітці наведено головні матеріяли з історії Чернігівщини. 9 назов.

1053. *Баран-Бутович, Ст.* Передісторичні розшуки в межах Чернігівської округи.—Антропология. Річник II. 1928. Стр. 233—240.

На стр. 240—література. 8 ч.ч.

1054. *Ткаченко, М.* З нової історіографії Чернігівщини.—Чернигов і Північне Лівобережжя... К. 1928. Стр. 488—500. (Записок Укр. Наук. Т-ва в Києві, тепер Історичної Секції при УАН., т. XXIII).

Загальний огляд праць з історії Чернігівщини.

1055. *Мирчинк, Г. Ф.* О соотношении речных террас и стоянок палеолитического человека в бассейне р.р. Десны и Сожа.—Bulletin de la Soc. des Natur. de Moscou. Бюллетень Моск. О-ва Испытателей Природы. Отд. геологии. Т. VII. Вып. 1—2. М. 1929. Стр. 3—19.

На стр. 18—«Література». 6 ч.ч.

1056. *Фесенко, Вас.* Ніжинщина в новітній історіографії.—Записки Ніжин. Ін-ту Нар. Освіти. Кн. IX. Ніжин. 1929. Стр. 92—104.

Крім детального огляду літератури за 1917—1927 р.р., наведено також всю стару літературу про історію Ніжина й Ніжинщини.

016 : 91 Географія.

Див. ч.ч. 1035, 1038,—1040.

016 : 912 Картографія.

1057. [... Каталогъ Выставки XIV Археологическаго съезда въ г. Черниговѣ. Подъ ред. П. М. Добровольскаго. Черниговъ. 1908. [Розділ]. VIII. Картографическій Отдѣль. 9 стр., окр. пагінаціі.

Позначено близько 100 мап Чернігівщини із збірок Архівної Комісії та з інших збірок.

ДОДАТКИ ДО ПОКАЖЧИКА.

А. Бібліографічні праці, що проектувалися, або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано.

1058. [... «Бібліографічний огляд праць, що мають за предмет Чернігівську губ.» мав бути одним із розділів «Записокъ Черн. Губ. Стат. Комитета», за їх програмою, що її склав О. М. Лазаревський й (Див. П. Федоренко. О. М. Лазаревський та культурні цінності Чернігівщини. Укр. Археограф. Збірник. Т. II. Вид. УАН. К. 1927. Стр. XXXVI).

1059. [... «Указатель научныхъ матеріаловъ по исторіи, археології и этнографіи, заключающихся въ издавшихся и теперь [въ 1903 г.] выходящихъ въ Черниговѣ изданіяхъ».

Це завдання Моск. Археолог. О-во запропонувало «Черниг. Предварительному Комитету по созыву XIII Археологич. Съезда» 1903 р. Працю коло складання було розподілено між членами Черніг. Архівної Комісії. Вибрати статті з «Черн. Губ. Вѣд.» за 70—80 рр., щоб скласти додаток до показчика Гр. Милорадовича (див. ч. 1025) взяв на себе А. В. Верзилов, а за 1890—1900 рр. — С. С. Бурновський. Скласти показчика до «Черниг. Листка» взявся І. Л. Шраг, і до «Записокъ Черн. Губ. Ст. Комитета» — П. М. Добровольський й. (Див. Труды Черниг. Арх. Комиссии. Вып. 5. Черниговъ. 1905. Стр. 118—119). Показчики ці в друку не з'явилися, хоча, здається, деякі з них і було закінчено, — як от «Указатель къ Черниговскому Листку» (див. про нього Труды Черниг. Арх. Комиссии. Вып. 7. Черниговъ. 1908. Протоколы. Стр. 65). Показчика до «Губ. Вѣдомостей» наново склали і видрукували інші особи (див. ч. 1022).

1060. Бочковъ, Д. А. «Указатель литературы къ поврежденнымъ изданіямъ по исторіи Черниговскаго края» [!]. Такого показчика Д. А. Бочков мав намір скласти 1910 р. й запропонував Черн. Арх. Комісії надрукувати його в «Трудахъ Арх. Комиссии». Комісія цього проєкта забракувала. (Див. Труды Черн. Арх. Комиссии. Вып. 10. Черниговъ. 1913. Стр. 206).

1061. Дорощенко, П. Я. протягом багатьох років збирав і нотував статті й замітки про м. Глухів. (Див. там само, стр. 206).

1062. [...] «Указатель литературы по истории Черниговщины (по авторам и предметам)». Питання про його складання обговорювала Чернігівська Арх. Комісія 29.XI. 1910 року. Вирішено було складати покажчик колективно, за картковою системою, і для розробки питання виділити підкомісію в складі П. Я. Дорошенка, М. А. Доброгаєва, А. Єфимова, Е. А. Корноухова і А. П. Шелухина. (Див. там само, стр. 206). Через рік, 30.X. 1911 р., було заявлено, що комісія за браком часу ні разу не збиралася, й кооптовано до складу її В. Л. Модзалевського. (Див. Труды Черн. Арх. Комиссии. Вып. 10. Черниговъ. 1913. Стр. 222).

1063. *Промислов, А. В.* протягом кількох десятиліть збирав літературу, переважно гуманітарного характеру, про Чернігівщину. Збірка ця 1927 р. надійшла до відділу Україніка ВБУ. В рукописному «Каталогъ книгъ по Украинѣ библиотеки Акіма Васильевича Промислова» [без року], на стр. 92—117, Отдѣль XV. Черниговщина». За цим каталогом, відділ «Чернігівщина» має чч. 1745—2110. Всю збірку розбито було на підвідділи: «1. Исторія, Археологія. 192 назви; 2. Искусство. 15 назв; 3. Этнографія. 19 назв; 4. Политическая экономія, статистика. 20 назв; 5. Изыщная словесность. 31 назва; 6. Повременныя издания Черниговщины. 79 назв; 7. Справочники. 0 назв. Старопечатныя книги. 6 назв; 9. Религія. 30 назв; 10. Рукописи. 2 назви. Разом 404 назви.

Б. Місцеві видавня, що їх переглянуто при складанні цього списка.

CLXXX. Записки Черниговскаго Губернскаго Статистическаго Комитета. Кн. III. вып. 1—6. Черниговъ. 1866—1872.

CLXXXI. Земскій Сборникъ Черниговской Губерніи. Годы 1869—1912. 1913. вып. 1-й; 1914; в. 1—2; 1915 в. 1—2; 1916 в. 1-й.

CLXXXII. Извѣстія Историко-Филологическаго Института имени кн. Безбородко въ Нѣжинѣ Т.т. I—XXXII. Кіевъ-Нѣжинъ. 1877—1918.

CLX·XIII. Сборникъ Историко-Филологическаго Общества при Институтѣ кн. Безбородко въ Нѣжинѣ. Т.т. I—IX. Нѣжинъ. 1896—1914.

CLXXXIV. Труды Черниговской Губернской Ученой Архивной Комиссии. Вып. 1—11, 12-й, часть I. Черниговъ. 1879—1918.

CLXXXV. Сборникъ Черниговскаго Епархіального Древлехранилища. Т. I. Черниговъ. 1908.

CLXXXVI. Ежегодникъ Глуховскаго Учительскаго Института. Годъ 1—2. К. 1912—1913.

CLXXXVII. Записки Нѣжинскаго Института Народной Освіти. Кн. I—Нѣжин. 1924—1928.

CLXXXVIII. Бюлетень Глухівської Окр. Інспектури Нар. Освіти. Ч. 1—3. Глухів. 1927—1928.

CLXXXIX. Бюлетень Окр. Інспектури Нар. Освіти Чернігівщини. Ч. 1—2. Чернігів. 1927.

SXC. Записки Майнівського Сільсько-Госп. Технікума. Т. I. Нѣжин. 1928.

ПОПРАВКИ Й ДОПОВНЕННЯ*.

1063а/76а. *Мороховец, Е.* Опыт библиографического указателя по истории крестьянского движения в России [1700-1924 гг.].—Вестник Социалист. Академии. М. 1923. Кн. 3. Стр. 416-420; Кн. 4. Стр. 465-472; Кн. 5. Стр. 276-290; Кн. 6. Стр. 450-477. Вестник Коммунист. Академии. М. 1924-1927. Кн. 7. Стр. 421-444; Кн. 12. Стр. 393-403; Кн. 20. Стр. 318=334.

До кожної частини додано топографічні (за губернями) покажчики.

1064/180-б. *Полянская, О. С.* О распространении азалии на Волыни и в Белорусии в связи с геологической историей Полесья.—Природа. Л. 1929. № 9. Стр. 805-818.

На стб. 817-818 позначена «Цитированная литература», 22 ч.ч. Аб. авт.

1065/220а. [...Перспективный план народного хозяйства и культурного строительства СССР. Библиографический указатель. М. Гос. Плановая Комиссия РСФСР. 1928.

Є розділ «Северо-Кавказский Край». Стр. 48-49. 20 назв.

1066/264а. *Сарахан, Д. А. и Бодров.* Библиография по вопросам водной магистрали «Волга-Дон-Азовское море».—[В збірнику:] Река Волга и Дон и выбор места их соединения. Под ред. проф. А. С. Аксамитного. Ростов-Д. 1929. Стр. 254-284. (Волго-Донское строительство. Волго-Донская магистраль. Проект 1927-1928 г.г. Вып. 1.).

Бібліографія ця спочатку була складена Д. А. Сараханом, потім перероблена Бодровим, за матеріялами переважно Відділу Краєзнавства Ростовської Державної Б-ки ім. К. Маркса. Занотовано 581ч.ч. російської літератури й 15 ч.ч. інш. мовами. Не включено газетні матеріяли за час з 1917 р. Аб. авт.

1067/355а. *Клеопов, Ю. Д.* Доповнення до флори Сталінської округи.—Вісник Київського Ботанічного Саду. Вип. X. К. 1929. Стр. 68-86.

На стр. 89 є література. 9 ч.ч. Аб. авт. Крім того, в примітці на стр. 68 2 назви.

* Тут наведено ті праці, що випадково були перепущені, або стали мені відомі вже після надрукування покажчика. Перше число подає номер праці за загальною чергою, друге визначає місце, де повинна дана праця міститися за системою в покажчику.

1068/355-б. *Клеопов, Ю. Д.* До питання про класифікацію степів Південного Сходу України [Донецький кряж, Бердянсько-Маріупольський масив].—Вісник Київського Ботанічного Саду. Вип. X. К. 1929. Стр. 41-52.

На стр. 52 є література. 19 ч.ч. Аб. авт.

1069/381-б. *Коваленко, І. П.* Матеріяли до бібліографії Маріупольщини. Готується до друку. Зібрано до 800 назов з питань геології, фльори, фавни і взагалі природи краю, етнографії, економіки, освіти, історії та інш. Використано, крім Маріупольських збірок, ще матеріяли бібліотек Ленінградських, Харківських та Київських. (Повідомлення автора).

1070/500-б. [... Під гнітом німецького імперіялізму (1918 рік на Київщині). Статті. Спогади. Документи. Хроніка. Ред. та прим. В. М а н и л о в а. К. ДВУ. 1927. (Відділ Київськ. Окрпаркома для вивч. Історії Жовтневої Революції та КП(б)У. Істпарт. Жовтнева Революція та громад. війна на Київщині).

На стр. 301-302 є «Джерела, що їх використано для хроніки: I. Друковані матеріяли: а) книжки (11 ч.ч.), б) Київ. газети за 1918 р.р. (14 ч.ч.). II. Архівні матеріяли та спогади (4 ч.ч.).»

1071/523-а. *Baraniecki, A.* O materyalach do topografii i statystyki lekarskiej Podola. Przez Adryana Baranieckiego. Petersburg. Druk. J. Ohryzki. 1862. (21 × 15). 28 str.

На стр. 3-17 подано перелік, з анотаціями, праць, що стосуються до медицини (10 назов) та до природознавства Поділля (65 назов).»

1072/548а. *Красівський, Ол.* Нарис геології і корисних копалин Тульчинської округи на Поділлі.—[В збірнику:] Тульчинщина. Краєзнавчий збірник. Цикль I. Тульчин. Вид. Тульч. Краєзн. Т-ва. 1929. Стр. 9-34.

На стр. 33-34 є «Головніша література». 24 ч.ч. Хронол. 1867-1925.

1073/552а. *Соколов, К. Н.* Флора Тульчинщини.—[В збірнику:] Тульчинщина. Краєзнавчий збірник. Цикль I. Тульчин. Вид. Тульч. Краєзн. Т-ва. 1929. Стр. 68-93.

На стр. 89 є «Література». 18 ч.ч.

1074/557а. *Сластененко, Ю. П.* Матеріяли до іхтіофавни р. Дністра та його головніших допливів (в межах Кам'янецької окр.).—Записки Кам'янець-Под. Наук.-Досл. Катедри. Т. I. ДВУ. 1929. Стр. 45-70.

На стр. 69 є «Література до Дністра та інших водоймищ, що на неї автор посилається в тексті. XV ч.ч. Аб. авт. У вступі, на стр. 45-46, є короткий хронол. огляд літератури до іхтіофавни Дністра. 6 ч.ч. 1721-1924 р.р.

1075/557-б. *Храневич, В.* Бібліографічний довідник фавністичної літератури Тульчинщини.—[В збірнику:] Тульчинщина.

Краєзнавчий збірник. Цикль І. Тульчин. Вид. Тульч. Краєзн. Т-ва. 1929. Стр. 94-98.

В списку наведена лише література, що містить в собі будь-які вказівки про фавну Тульчинщини. З цієї причини, за винятком лише праць давніших досліджень, що в більшості торкаються всього півдня України, не подається література, котра, характеризуючи фавну цілого Поділля в його кол. адмін. межах, не містить в собі конкретних даних про фавну Тульчинщини». 43 ч.ч. Хронол. 1653-1928. §

1076/557-в. *Храневич, В.* Матеріяли до орнітофавни західних округ України [Кам'янецької та Проскурівської].—Записки Кам'янець-Под. Наук.-Досл. Катедри. Т. І. ДВУ. 1929. Стр. 5-43. На стр. 7-8 «Література». XXIV ч.ч. Хронол. 1823—1926.

1077/567а. *Рот, В.* Жовтнева Революція на Поділлі. Матеріяли до бібліографії. Вип. І. (1917—1920 р.р.). За ред. Л. Тарнопольського. Вінниця. 1929. (17,5×15). 30+1 нен. стр. Ц. 25 коп. (Вінницька Філія Всенародньої Бібліотеки України при ВУАН. Кабінет вивчення Поділля. Вип. 26).

Цей 1-й випуск має за своє завдання: 1) виявити й описати, наскільки це дозволяє наявність книжкового фонду Філії, матеріяли з історії Жовтневої Революції, 2) полекшити користування ними, як для дослідника, так і для масового читача». Подано докладного опису, з зазначенням сторінок (в загальних працях) та складено абеткові покажчики авторів, окремих моментів в історії Жовтневої Революції, населених пунктів Поділля, що за них згадується в літературі. Описано матеріял de visu. Систематизовано за роками, в межах року—за аб. авт. Разом 63 ч.ч. Окремо (стр. 19-24) описано листівки, відозви політичного змісту та інш., друковані на Поділлі в 1917-1921 р.р.

1078/621а.* [...Указатель Таврических Епархиальных Вѣдомостей за 1869—1875 г.г. Симферополь. 1876. 48 стр.

Вказівку взято з покажчика Е. Е. Гопштейна (ч. 1080).

1079/623а. *Ковалев, Н. В.* Очерк деятельности Государственного Никитского Опытного Сада. Ялта. 1929. (Гос. Никит. Оп. Сад. Бюллетень № 2.).

В кінці книги на стр. 33-38 (ненум.) є «Список изданий Государственного Никитского Опытного Ботанического Сада за время с 1890 по 1929 г.» в якому наведено і зміст «Записок Никит. Бот. Сада» т.т. 1-Х за 1890-1929р.

1080/646в. *Гопштейн, Е. Е.* Библиография библиографических указателей литературы о Крыме. Симферополь. 1-я гостип. Крымполиграфтреста. 1930. (18×13). 15 стр. Ц. 30 коп. (Общество по изучению Крыма).

Наведено до 40 кн. од. бібліограф. праць до Криму. З них 7—покажчики рукописного та архівного матеріялу, 3—списки індивідуальних праць А. І. Маркевича, А. Л. Бертье-Делягарда та С. А. Усова; інші позначено в нашому покажчику під ч.ч. 619—622, 624, 626, 628, 630-632, 636-637, 640, 650, 670, 690, 695, 715, 729, 736, 1009, 1078, 1081, 1082, 1084-1086.. З анотаціями.

1081/625a.* *Montandon, C. H.* Guide du voyageur en Crimée. Par C. H. Montandon. Odessa. 1834.

На стр. 364-367 є «Catalogue des ouvrages les plus connus qui font mention de la Crimée». Вказівку взято з покажчика Е. Е. Гопштейна (ч. 1080).

1082/6376.* [...Списокъ книгъ, брошюръ и др. изданій, поступившихъ въ бібліотеку Таврическаго Губернскаго Земства им. А. Х. Стевена «Таврика» в 1911 г. 13 стр. 8°.

Продовження покажчиків ч.ч. 636-637. Подано книги №№ 1477—1649. Вказівку взято з покажчика Е. Е. Гопштейна (ч. 1080).]

1083/637в. *Рубакін, Н. А.* Среди книгъ. 2-е доп. и пер. изд. Том III, часть 1. М. Изд. «Наука». 1915.

На стр. 49 є «§ 437. Крым». 10 ч. Аб. авт. До них є пояснення на стр. 31-32.

1084/694a.* *Слудский, А.* Таблица Крымских землетрясений. — Красный Крым. Симферополь. 1927. 2 октября, № 228/2048.

Подана бібліографія землетрусів у Криму з 1922 р. Вказівку взято з покажчика Е. Е. Гопштейна (ч. 1080).

1085/771a.* *Гопштейн, Е. Е.* Печать в Крыму. Библиографический указатель литературы. [Рукопис. Готова до друку. Детальніше див. в покажчику Е. Е. Гопштейна (ч. 1080)].

1086/772б.* *Гопштейн, Е. Е.* Печать в Крыму в годы революции. [Рукопис, біля 22 арк. Готова до друку. Детальніше див. в покажчику Е. Е. Гопштейна, ч. 1080].

1087/816-б. *Лихарев, Б. К.* Общая геологическая карта Европейской части СССР. Лист 61-й. Северная и северо-восточная часть листа. Изд. Геол. Комитета. Л. 1928. (Труды Геологического Комитета. Новая серия. Вып. 161.).

На стр. 1-10 є «Список литературы». 71 назва. Хронол. 1791—1917. З анотаціями. В район дослідів входять південно-схід. частина Змієвськ. повіту, велика частина Куп'янського пов., майже весь Старобільський пов., частина Богучарського пов. Воронізької губ. і західня половина Донецької окр. Донщини.]

1088/918a. [*Долинский, Л. П.*]. Списокъ сочиненій и картъ по геології Херсонской губерніи, представленныхъ на сельскохозяйственную и промышленную выставку въ г. Херсонъ 1890 года Л. П. Долинскимъ.—[В книзі:] М е л ь н и к о в ь, Н. П. Выставки вообще и замѣтки Херсонской выставки 1890 г. [Без місця й року вид.]. Стр. 62-71.

Список складається з 2 частин: «Сочиненія по геології Херсонской губерніи». 59 ч.ч. Хронол. 1887-1890. З анотаціями. «Геологическія карты». 5 ч.ч. Хронол. 1834—1882. Той же матеріал, але з де-якими змінами (дано разом 52 ч.ч., з них 18 праць інших) і без анотацій, подано на стр. 40-44 каталога виставки, що вміщено в книзі «Описание Херсонской

Земской Сельско-хоз. и Промышленной Выставки 1890 г.»... Составлено Статист. Отдѣленіемъ при Херс. Зем. Управѣ. Херсеѣ. 1891.

1089/1044а. *Буренин, Г. С.* Текст к планшету 45-В гидрогеологической карты Украины. М. 1/420000. Инструкция к пользованию этой картой. К. 1929. (Северная Обл. Мелиорат. Организация).

На стр. 16 є «Список материалов и литературных источников, использованных при составлении карты». I. Картографический материал. 2 ч.ч. II. Литературный материал. 11 ч.ч. Хронол. 1883—1926. В район дослідів входять ціла сучасна Глухівська окр. і північна частина Конотопської окр.

1090/1056а. *Харлампович, К.* Нариси з історії грецької колонії в Ніжені (XVII—XVIII ст.).—Записки Іст.-Філол. Відділу ВУАН. Кн. XXIV. К. 1929. Стр. 109-205.

На стр. 109-117 дано огляд літератури питання. 1786—1917 р.р. Біля 20 праць.

1091/867а. *Палимпсестовъ, И.* Отчетъ о дѣйствіяхъ Имп. Общества Сельскаго Хозяйства Южной Россіи въ продолженіе двадцати-пяти-лѣтняго его существованія. Одесса. 1855.

На стр. 327-362 дано «Оглавленіе статей, помѣщенныхъ въ Запискахъ Общества сельскаго хозяйства южной Россіи съ 1830 до 1854 г.» Сист.-хронол. Не включено «протоколы, отчеты О-ва, правит. постановленія и т. д., какъ не составляющіе прямого труда О-ва». Про покажчик цей помилково подано відомості під ч. 1010, як про ненадрукований.

1092/8946. *Штейнванд, Г. Д.* Одеська періодична преса років революції та громадянської війни. 1917—1921. Розвідка проф. С. Л. Рубінштейна. Опис Г. Д. Штейнванда. За ред. проф. С. Л. Рубінштейна. Одеса. 1929. (25,5×17). LV + 173 + 1 нен стр. (Праці Одеської Центральної Наукової Бібліотеки. Том III).

Подано відомості про 456 часописів. Описа зроблено дуже докладно, de visu, за примірниками Одеських бібліотек та архівів. Упорядковано окремо газети й журнали; в межах кожної групи—за мовами. Ці останні підрозділи—за абеткою назов. В анотаціях позначено політичний напрям часописів, наведено характерні місця з редакційних статей, що виявляють клясову фізіономію часописів, тощо. Цілеве спрямовання покажчика—бути ключем до особливо цінної для доби революції групи матеріялів, стати за довідкове видання при вивченні історії Жовтневої Революції. Перед покажчиком дано велику (стр. V—LII) історично-статистичну розвідку проф. С. Л. Рубінштейна «Одеська періодична преса років революції та громадянської війни (1917—1921)», де наведено хронологічні списки Одеської преси за окремі періоди. В кінці статті подано відомості про наукові видання серійного типу, що виходять в Одесі за час 1917—1927 р.р. Книга закінчується покажчиками видавців та видавництв, редакторів, друкарень та розподілу газет і журналів по бібліотеках. Попереднє повідомлення про цей покажчик вміщено під ч. 1020.

1093. *Прилуцький Окр. музей* збирає реєстраційні відомості

мости до історії Прилуччини. (За відомостями Бібліогр. Комісії ВУАН).

1094. *Сумський Художньо-Історичний музей* переводить роботу над складанням бібліографії Сумщини. (За відомостями Бібліогр. Комісії ВУАН).

1095. *Одеська Державна Публічна Бібліотека* приступила до складання 3-го вип. «Матеріялів до бібліографії рев. руху в Одесі»—продовження праць чч. 1006-1006а. (За відомостями Бібліогр. Комісії ВУАН).

1096. *Загоровський, Н. А.*, проф. Бібліографія одеських лиманів. Виготовлено було до друку р. 1928. (За відомостями Бібліогр. Комісії ВУАН, що подано до неї Одеською Держ. Публ. Б-кою).

1097. *Одеська Центральна Наукова Бібліотека* в плані своїх робіт має переведення краєзнавчої бібліографії переважно в галузі господарства та револ. рухів на Одещині. (За відомостями Бібліогр. Комісії ВУАН).

1098. *Odessica*. Одеські публікації до 1864 р. Бібліограф. покажчик. Виготовлено до друку Одеською Центр.-Наук. Бібліотекою. (За відомостями Бібліогр. Комісії ВУАН).

1099. *Чернігівська Окр. Центральна Бібліотека* ім. Короленка в плані своїх робіт має переведення бібліографії Чернігіва. (За відомостями Бібліогр. Комісії ВУАН).

ДОПОМІЧНІ ПОКАЖЧИКИ.

ПОКАЖЧИК АВТОРІВ, РЕДАКТОРІВ ТА РЕЦЕНЗЕНТІВ.

Покажчика складено за чергою української абетки. В цій же черзі подано, за вимовою, й прізвіща, писані латинкою (напр. Tschernyschew=Чернишев). Для співавторів, замість відсилки наведено назви творів, як і для окремих авторів. Назви творів дуже скорочено. Їх не наведено для редакторів,—але дано при відповідному числі помітку «ред.», напр.: ч. 81 (ред.)—рецензентів—помітка при числі «рец.»—та для авторів проєктованих, але ненадрукованих праць,—помітка при відповідному числі «°», напр. ч. 283°.

- А., В.—851 (рец.).
А. Л. Б.-Д.—Див. Бергье-Делягард, А. Л.
А. П.—Див. Парфеньев, А. П.
А. Ф.—903 (рец.).
Ал. Оз.—Див. Озерский, А.
Абрамович, Ю. М. К геол. Волини 170.
Абрамович-Бурчак, М.—Див. Бурчак-Абрамович, М.
Авербах, Ц. Ю. М-ли до рев. руху Одес. 1006а.
Аверин, В. Г. Кр. обзор вредн. и полезн. млеконит. Харьк. губ. 834.
Кр. очерк оз. Лимана Змиев. у. 814.
Агтеенко, В. Флора Крыма 701.
Аксентьев, Б. Н. Диатомовые коchl. болота в окрест. Екaт-ва 351.—М-лы к фитопланктону. Одеск. зал. 967.
Алексеев, А. К. Гидрогеол. иссл. долины р. Ингульца 943.—О геол. строении г. Пивихи 597.—Фауна позвоночн. д. Ново-Елизаветовки 933.
Алексеев, А. М. Гидрогеол. очерк окрест. Кривого Рога 941.
Алехин, В. В. Зам. по флоре Екатерин. губ. 350.
Альбовский, Е. Ист. Харьк. Слобод. каз. полка 854.
Альтерман, А. Я. Железн. руда как предм. экспорта 911.
Андріяшев, А. Очерк ист. Вол. зем-ли 186.
Андрусов, Н. И. Геол. иссл. на Керч. полуостр. 659.—Геотектоника Керчен. полуостр. 661.—Лит. данные о геол. строении окрест. Очакова 929.—Террасы окрест. Судака 668.
Антипов-Каратаев, И. Н. Почвы Никит. сада 696.
Антонова, М. А. Почвы Никит. сада 696.
Антонович, В. Б. Арх. карта Во-лын. губ. 189.—Арх. карта Киев. губ. 488.
Анулов, Ф.—81 (рец.).
Аполосов, В. М. Воды Крыма 652а.
Arbore, Z. Basarabia 104.
Арканов, С. Ук-ль «Врач.-Сан. Хро-ники Киев. губ.» 423.
Армашевский, П. Я. Геол. оч. Чер-ниг. губ. 1041.—Esquisse géol. de la ville de Kiew 451.—Общ. геол. карта Европ. Рос. 595.
Арнольд, Г. Ф. Сп. праць до фавни Дінця 838.
Арнольди, В. М. Водоросли (Харьк. губ.) 820.
Артоболевський, Г. В. Бабки Київ. околиць 480.—Нотатки про ба-бок Полтавщ. 601.—Стрекозы Крыма 727а.
Архангельский, А. Д. Об осадках

- Черн. моря 940.—Причины Крым. землетр. 697.
 Астапов, А. А. Каталог рус. книг 635.
- Б.—Див. Багров, Л. С.
 Б.-Д., А. Л.—Див. Бертъе-Делягард, А. Л.
 Бабенко, В. Каталог Екат. Обл. Музея им. Поля 305.
 Бабенчиков, В. П. 1905 г. в Севастополе 754.
 Багалеи, Д. И.—Див. Багалий, Д. И. Багалий, Д. И. Заселення Півд. Укр. 1002.—Ист. Север. земли 1048.—Ист. Слобод. Укр. 856.—Очерки рус. ист. 855.—Сочинения, отн. к ист. Слобод. Укр. 852, 853.
 Багров, Л. С. Отдел Гл. Гидрогр. Упр. 932.
 Базилевич, В. М. Київ 442.
 Баллас, М. Виноделие в Рос. 69.
 Барабаш-Никифоров, І. Нариси фавни степ. Наддніпр. 356.
 Баран-Бутович, С. Передіст. розшуки Черн. окр. 1053.
 Barański, A. O mater. do topogr. i statyst. lekarsk. Podola 1071.
 Баранчиков, И.—209а (ред.).
 Барбот-де-Марни, Н. Геол. оч. Херсон. губ. 918.—Отчет о поезд. в Галицию 148.
 Бартнев, П. Всеобщ. б-ка Рос.—627, 130.
 Батенин, Э. С. Донбасс 313.
 Башкиров, А. С. Доистор. человек Горн. Крыма 743.
 Беднарковский, С. А. Ук-ль Под. Еп. Вед. 516.
 Беднов, В. А. Список иер. Екат. еп. 366.
 Безбородько, М. І. Контакт. взаим. гранитов побер. Днепра 336.—Крист. породы Київщ. й Под. 537.
 Терен мігматизації 346.—Явлення ассимиляції на Под. 536.
 Безвенглинський, Б.—Геогр.-природ. нарис Уманщ. 441.
 Беккер, М. Е. Сист. ук-ль отд. им. Беккера 913, 366.
 Белецкий, П. М-лы позн. моллюсков Харьк. губ. 835.
 Белінг, Д. О. М-лы до іхтіофавни р. Бог 986.—М-лы по гидрофауне Днепра 984.
 Belke, G. Esquisse de l'hist. nat. Kam.-Pod. 522.—Kr. rys hist. nat. Kam.-Pod. 523.
 Бельский, С. В. Отчет о геол. раб. на Вол. 169.—К геол. Вол. 170.
 Беляев, П. Ук-ль Вол. Еп. Вед. 142.
 Беляшевский, Н. Ф. Отчет Городец. музея 146.
 Бендер. Каталог Воен.-Уч. Архива 88.
 Берг, Л. С. Бессарабия 111.—Население Бесс. 125.—Очерк ист. рус. геогр. науки 645.
 Бережков, М. Н. Записка об арх. Нежин. магистр. 1049.
 Берлинг, Н. И. Ртузь 343.—Ук-ль Изв. Геол. К-та 52, 53.
 Берман, Я. З. Одес. Вестник 909.—1022°.
 Бертъе-Делягард, А. Л. Каталог карт Одес. О-ва Ист. 1009.—Ук-ль Зап. Одес. О-ва Истории и Древностей 873.
 Bianchi, V. Enum. operum ad faunam Nemipt.-Heteropt. 61.
 Біленко, Д. К. Грунти Проск. окр.—547.
 Білий, В. Минуте этногр. на Кат.—320.
 Білінський, М. Часопис Под. 517.
 Білозорів, С. Т. Асканія-Н. 653.
 Блекер, Г. Ф.—197°.
 Бобрецький, Н. В. Записка о деят. Киев. О-ва Ест. 406.
 Бобринской, А. А. Херсонес Тавр. 737.
 Богаевский, Л. В.—280°.
 Богацький, Д. О. М-ли лепідоптерофавни Под. 553.—М-ли фавни Кам'янич. 550.
 Богачев, В. В. Миоцен. отлож. г. Новочеркасска 225.—Путеводит. для геол. экс. в земле В. Дон. 232.—Ук-ль книг и ст. по геол. О. В. Дон. 221.—Ук-ль л-ры по геол. Дона 228.—902 (рец.).—283°, 284°.
 Богданов, И. М. Обзор изд. земств по стат. нар. обр. 42.
 Богданов, П. Ук-ль рус. л-ры по опис. хозяйств 70.
 Богомолов, А. А. Л-ра о нар. домах 45.
 Бодров. Б-фия «Волга-Дон-Азов. м.» 1066.
 Бойков, М. Алф. ук-ль «Цирк. по Харьк. Уч. Окр.» 773.
 Бонч-Осмоловский, Г. А. Доист. прош-

- лое Крыма 754а.—Le paléolithique de Crimée 754б.
- Бориневич, А. С. Сист. ук-ль Записок О-ва с.-х. Юж. Рос. 867.
- Борисов, Н. Список печ. раб. Стат. Отд. Александр. Зем. Упр. 912.
- Борисяк, А. Геол. оч. Изком. у. 809.—Донец. Юра 812.
- Боровий, С.—517 (рец.).
- Боровиков, Г. А. Очерк раст. Ю.-З. части О. В. Дон. 248.
- Боровко, Н. Тепе-Кермен. 740.
- Бочков, Д. А. Ук-ль Черн. Губ. Вед. 1026.—511°, 1060°.
- Братчиков, А. Б.—138 (ред.).
- Браунер, А. А. Зам. о стрекоз. Херс. губ. 974.—О вредн. и полезн. птицах 981.—Обучр. К-та с.-х. курсов 910.—902 (рец.).
- Бржозовский, С. А.—197°.
- Брик, М. И. Ук-ль Изв. Геол. К-та 53.
- Бровкин, Т. М. Библ. ук-ль л-ры о колхозах 73.
- Брун, Ф. Notice sur la Soc. Odess. d'Hist. et sur ses Mémoires 870.—Одес. О-во Ист. и Древн. и его Записки 869.
- Брусиловский, Е. М. Одес. лиманы—993, 993а.
- Brun, Ph.—Див. Брун, Ф.
- Бузескул, В. П. Библ. замет. о книг. изд. в Харьк. 798.
- Бунак, В. В. Антроп. тип Дон. казаков 246а.
- Бунге, Н. А. Ук-ль рус. л-ры по матем., чист. и прикл. естествен. наукам 47.
- Бунге, Н. Х. Отчет об учрежд. и действиях Комис. по опис. Киев. Уч. Окр. 444.
- Бунегин, М. Ф. Революция и гражд. война в Крыму 748.
- Bourdeille de Montrésor, L.—Див. Монтрезор, В.
- Буренин, Г. С. Гидрогеол. карта Черниг. губ. 1043.—Текст к планшету 45-В гидрогеол. карты Укр. 1089.
- Бурксер, С. Радиоактивность леч. грязей 934б.—Солоні озера та лим. Укр. 944.
- Бурновский, С. С.—1025°.
- Буткевич, П. И. Ук-ль к Цирк. по Киев. Уч. Окр. 388.
- Бурчак-Абрамович, М. До поширення Azalea Pont. 180.
- Бучинский, П. Фауна Одес. лиманов 973.
- Буш, Н. А. Обзор работ по фитогеогр. Рос. 709.
- Бушинский, В. П.—214 (ред.).
- В. А.—851 (рец.).
- В. К. Ш.—Див. Шенфинкель, В. К.
- В. С. Ук-ль Записок Крым.-Кавк. Горн. Клуба 623.
- В. Т. Опыт библ. ук-ля статей по с.-х. Харьк. губ. 848.
- В. Я.—Див. Ястребов, В.
- Вакуловский, Н. Н. М-лы для библ. о Екат. губ. 364.—К ист. г. Екатериносл. 362.
- Walewski, W.—83 (ред.).
- Василенко, В.—610°.
- Василенко, П. Бурштини Київщ. 464.
- Васильев, В. М.—642 (ред.).
- Васильев, П. Н. Список л-ры по геол. Бесс. 118.
- Велецкий, С. Н. Зем. статистика 23.
- Венюков, П. Н. Фауна Силур. отлож. Под. губ. 531.
- Верзилов, А. В.—1025°.
- Вернейль, Э.—321.
- Вертоградов, И.—372°.
- Вершковский, В. Н. Флора Остер. у. 1045.—212 (ред.).
- Веселовский, Б. Б. Город. б-ки 36.—Зем. б-ки 35.
- Ветухов, А. В. О деят. Пед. отд. Харьк. Ист.-Фил. О-ва 783.—866°.
- Винник, М. О.—1023°.
- Выржиковский, Р. Геол. путевод. по Зап. Под. 540.—Підз. живлення річок 547а.—Подільск. фосфориты 541.
- Владимиров, М. М. 1-е столетие г. Екатериносл. 361а.
- Вознесенский, В. А. Гидрогеол. исслед. в Александр. у. Екат. г. 325.
- Вольценбург, О. Э. Библ. путевод. по рев. 1905 г. 77.
- Вольф, Н. Х. Оглав. ж. Вестник Голуб. Спорта 418.
- Волянский, Б. Земноводяні та плазуни окол. м. Одеси 988.
- Воронихин, Н. Н.—Багрянки Черн. м. 962.—Бурые водоросли Черн. м. 960.—Зеленые водоросли Черн. м. 961.

- Воскресенський, М. До лепідтеро-
фавни Полтавщ. 600.
Востоков, М. Ист. Екат. печати 300.
Вульф, Е. В. Растительн. Вост. Яйл
Крыма 713.—Флора Крыма 714,
652а.—769°.
- Гайдуков, Н. Лит. ист. к рус. флоре
вдорослей 60.
Гапеев, А. А. Геол. оч. Зап. окр.
Донец. бас. 345.
Гапонов, Е. А. Каталог буров. сква-
жин Ю.-З. Укр. 945.
Гармашов, Л. П. Николаевщина 906.
Гейман, В. Д.—760°.
Гейманович, А. И. Харьк. Мед.
Журнал 791.
Гейст, Ф. К. Николаевщина 906.
Гелис, И. Л-ра о Севаст. восст. 742.—
Памятка о рев. в Крыму 745.
Гельфейн, Ф. I. М-ли до библ. рев.
руху в Одесі 1006а.
Гембицкий, С. С. Гидрогеол. оч.
окрест. Кривого Рога 941.
Геннади, Г. Список соч. о Крыме
626, 628.—Ук-ль географ., этногр.
и статист. статей Губ. Вед. 2.
Геринович, В. Кам'янещина 520.—
Порадник екскур. Кам'янечч. 521.
Гинзбург, И. И. Карта-справ. Вол.
губ. 167.—Объясн. зап. к Справ.
карте Киев. губ. 457.
Гинкель, Э. И. Сист. кат. б-ки Сани-
тарн. Бюро Уфим. Зем. 67.
Глинка, К. Д. Почвоведение 689.
Говалов, И. М-лы к позн. червцеов
Тавр. губ. 727.
Гозулов, А. И. Эк. геогр. Сев. Кав-
каза 215.
Головянко, З. Об Алешков. песках
679.
Голубятников, В. Гидрогеол. исслед.
в Черкас. окр. Дон. обл. 234.
Гопшгейн, Е. Е. Б-фия л-ры о Крыме
1080.—1085°, 1086°.
Горбанев, Г. С. Опись книг б-ки
Харьк. Стат. Комит. 802.
Городецкий, Б. М. Библ. л-ра о Кав-
казе 216.—204 (ред.), 292°, 293°.
Городецкий, Д. Крым и интерес его
изуч. 629.
Городецкий, С. I. Спроба фіз.-геогр.
районіз. Поділля 527.—569°.
Грановский, В. Г. Полтав. еп. в прош-
лом 605.
- Гребницкий, Н. А. М-лы для фауны
Новорос. края 971.
Гребньова, С.—Нові росл. Крым.
Яйли 711.
Григоренко, И. Я. Ест.-ист. опис.
Чемерской оп. ст. 1040.
Григорович, В. Записка о пособ.
к изуч. южно-рус. земли 88.
Григорович-Березовский, Н. А. Плио-
цен. и постплиоц. отлож. Ю. Бесс.
117.—Список л-ры по геол. Бе-
ссар. 118.—289°.
Григорьев, А. А.—30 (ред.).
Григорьев, В. Н. Предм. ук-ль м-лов
в зем. стат. изд. 27.
Гримайлівська, М. Spongillidae р. Дні-
пра 356а.
Гриневич, К. Э. Илл. путевод. по
Херсонесу Тавр. 746.
Гришин, М. М. Проблема водн. хоз.
Маньчей 237.
Грищинский, П. И. Кальцит из окр.
м. Шумска Вол. губ. 168.
Громачевский, С. Г.—195°.
Гросман.—Див. Востоков, М.
Гроссгейм, А. А.—373а°.
Грузин, А. И. О виногр. лечении в
Одессе 994.
Грушевський, М. С. Истор. України-
Руси 76.—Оч. ист. Киев. земли 487.
Гуковський, А. Л-ра о союзн. интер-
венции в России 1004.
Гуман, В. В. Причины гибели сосн.
культур в Арчад. даче 250.
Гуров, А. Геол. опис. Полт. губ. 593.
Гусев, М. В.—642 (ред.).
- Д. Нкл.—Див. Никольский, Д. А.
Давыденко, В. Ф.—861°.
Данилевич, В. Ю. Археол. Київ. 496.
Данилевський, В. Енергія вод (Полт.).
584.—Фабр.-зав. пром. (Полт.) 584.
Данилевский, В. Я. Задачи и общ.
значен. нар. домов 45.
Данилов, В. Екат-щина в арх. Геогр.
О-ва 319.
Daniloff, E. Le distr. de Jalta 649.
Данілов, Л. Вінниця 519.—Климат
Поділля 535.
Данильченко, П. Т. М-лы по химии
Черн. м. 946а.
Данишевський, С. Л. Опыт б-фии
Окт. рев. 78.
Дашкевич, Н. П. 25-летие Ист. О-ва
Нестора Лет. 411.

- Двойченко, П. А. Алминская синеклиза. 691.—Геол. разрезы артез. скв. Симфероп. 693.—Геол. очерк Крым. Запов. 692.—Ест. произв. силы Крыма. 676.—Крым 55.—Минералы Кр. 670.—Осн. л-ра по стратигр. Кр. 690.—Черномор. землетр. в Кр. 695.—Чонгелекское местор. нефти в Кр. 684.
- Деборин, Г. Теория и практ. планир. нар. хоз. СССР 32.
- Декенбах, К. Н. М-лы для изуч. мучн. росы Крыма 730.
- Дембо, В. Бесс. вопрос 113.—Востания бесс. крестьян 114.
- Денисов, Л. И. Правосл. монаст. 19.
- Державин, А. Н. М-лы по понто-азов. карцинофауне 985.
- Державин, Н. С. Болг. колонии 948.
- Де-Рибас, Л. М. Библ. м-лы 1001.
- Десятова-Шостенко, Н. Ботан. досл. черномор. кіс 917.
- Дзюбенко, К. К.—505°.
- Динга, А. Револ. плакат в Одесі 894а.
- Дмитревский, А. М. 642 (ред.).
- Дмитріев, М. Зміна суходолу та моря на тер. Слобод. Укр. 816.
- Добрынин, Б. Ф. Крым. горы 680.
- Добрынин, В. В. Из книг, появ. на Дону 208.
- Добровольський, Л. П. 3 квіт. козаччини. 494.—Забуті межі д. Київщини 492.—Київ. укріпл. і Зол. ворота 497.—Повстання Черніг. п. 498.
- Добровольский, П. М. Ук-ль Черн. Губ. Вед. 1026.—1057 (ред.), 1059°.
- Добросклонский, С. И.—54 (ред.).
- Доброхотов, Н. П. Луган. окр. 342.—Природ. продукц. сили Луган. окр. 347а.
- Докгуровский, В. С. К флоре Херс. губ. 959.
- Долинский, Л. П. Библ. ук-ль соч. по геол. Ю.-З. горн. окр. 448.—Спис. соч. и карт по геол. Херсонской губ. 1088.
- Домгер, В. Кр. очерк ист. геол. До-нец. б. 322.
- Дорошенко, В. В.—416 (рец.)
- Дорошенко, П. Я.—1061°.
- Драганов, П. Д. Bessarabiana 107.
- Дубяк, К. М-ли до вивч. Полт. 583.
- Дубовский, Н. В. М-лы к позн. Ostracoda Донца 839.
- Дубровский, В. Проблеми іст. вивч. Чернігівщ. 1052.
- Дядиченко, А. Н. Главн. итоги для характер Черн. г. 1038.
- Е. Н.—Див. Ніринська, Е. І.
- Зварницький, Д. И. Отчет Екат. му-зея 306.
- Елагонцев, З. И. Севобороты для С.-Кавк. края 266.
- Еленкин, А. А. Библ. альголог. тру-дов в СССР 60.
- Елін, Ю. Я. Нові дані для флори Лятич. пов. 551.
- Есипов, В. В. Населення Ю.-В. Рос-сии 219.
- Жадин, В. И. М-лы по фауне моллю-сков Донца 840.
- Жантгиев, А. Г. Совр. сост. карто-графии на Ю.-В. России 278.
- Жбанков, Д. Н. Библ. ук-ль по зем.-мед. л-ре 64.—Библ. ук-ль по об. мед. л-ре 65.
- Жигунов, И. —1028°.
- Жилинский, И. Н. Очерк работ Зап. эксп. 181.
- Жуковский, В. П. Детск. курор. Ев-патория и Анапа 728.
- Загоровский, Н. А. М-лы к систем биоценоз. Одес. зал. 951.—М-лы к физ.-геогр. опис. лиманов 942.—Прошлое и настоящее Одес. зал. 989.—1096°.
- Зайцев, Д. В. М-ли до вивч. жуків-скрипунів Запоріжжя 357.—М-ли до вивч. жуків-скрипунів на Харківщ. 841.
- Закревский, Н. Опис. Києва 486.
- Засыпкин, Б. Н. Памятн. архитект. Крым. тагар 731.
- Захаров, С. А. Кр. обзор изуч. почв С.-Кавк. кр. 243.
- Захарова, Л. Б-фия по почвоведению С.-Кавказа 244, 245.
- Зашук, А. Бесс. обл. 103.
- Зверинский, В. В. М-л для ист.-топогр. исслед. о монаст. 18.
- Зверозомб-Зубовский, Е. В. К познанию фауны млекопит. Дон. обл. 262.—М-лы к позн. вредит. с.-к. раст. Дон. обл. 260, 261.
- Здравомислов, К. Я. Сведения о цер-ковн.-археол. учрежден. 20.

- Зекцер, А. 1905 р. на Поділлі 564.
 Зеленецький, Н. М. М-лы для флоры
 Крыма 704.—Отчет о ботан. иссл.
 Бесс. г. 126.
 Зеленин, Д. К. Библ. ук-ль рус. этно-
 граф. л-ры 59.—Опис. рукоп. ар-
 хива ИРГО 85.
 Зенкевич, П. З. Б-фия (по крымовед.)
 646а.
 Зернов, С. А. К вопросу о годич.
 смене Черном. планктона 949.—К
 вопросу об изуч. жизни Черн. м.
 950.—Осн. черты распред. животн.
 в Черн. м. 720.—Результаты зоол.
 экск. по Азов. м. 718.
 Зеров, Д. К. До флоры Черк. окр. 473.
 Зимин, Н. П. Очерки экск. б-фии
 по Крыму 644.—770°.
 Зуммер, В. М. Про мистецтво турецьк.
 народів 732.
- Иванов, Е. О-во наук 772.—Ук-ль
 статей изд. О-ва Научн. Мед. 845.
 Иванов, Е. Э. Херсонес Тавр. 738.
 Иванов, Л. Л. К геол. Волыни 170.—
 К минералог. Волыни 165.—375°.
 Иванов, П. А. Ист. судьбы Волын.
 земли 188.
 Иванова, Н. А. Крым 639.
 Иванчин-Писарев, А. А. Минер. бо-
 гатст. Крыма 652а.
 Ігнатієнко, В.—517 (рец.).
 Іллічєвський, С. Гербарій Полт. Дер-
 жавн. Музею 598.
 Іллювієв, В. П. Почвы Никит. са-
 да 696.
 Ильин, А. М. Каталог Ростов. му-
 зей 210.
 Іконников, В. С. Киев 1654—1855 гг.
 490.—Универс. тип. 430.—Ук-ль
 Унив. Изв. 397—400.—401—404 (ред.).
 Іозєфович, Л. И. Сальские степи 214.
 Іргізов, А. 1917 г. на Киевщ. 500а.
 Ірнін, А. М. Черниговщина 1035.
 Ісаєнко, Б. Л. Знач. биол. процес-
 сов в реж. Сакск. оз. 681.
- К.—Див. Карпинский, К. Т.
 Кавалерідзе, В. Попул. нарис про
 ґрунти Стал. окр. 348.
 Кайзерлинг, А.—321.
 Каллаш, В. К малорус. б-фии 414.
 Каменский, Г. Н. О геол. усл. зале-
 гания строит. м-в по Дону 245а.—
 О геол. строении р. Дона 236.
- Каминский, В. А. Этн. изуч. Во-
 льни 178.
 Карасев, А. А. История Дон. ист. 269.
 Караваев, В. Ф. Библ. обзор зем-
 стат. л-ры 24.—Издания земств
 34-х губ. 25.—Список изд. по нар-
 обр. 43.
 Каракаш, Н. И. Нижне-мел. отл.
 Крыма 665.—О нижне-мел. отл.
 Биасалы 664.
 Карпинский, К. Т. Ук-ль Черн. губ.
 Вед. 1026.—Ук-ль Черн. Еп. Изв.
 1027, 1028.
 Карцева, Н. Київ. м. ломбард 442а.
 Катаев, И. И. Обзор рукоп. памятн.—
 88.
 Катанский.—859°.
 Кашменский, Б. Ф. Растит. Старо-
 бельск. у. 817.
 Кель, Г. Г. Зеленск. графит. место-
 рожд. 337.
 Кёppen, Fr. Th. Bibliotheca Zool.
 Ross. 62.
 Кеппен, Ф. П.—758°.
 Кесслер, К. Ф.—756°.
 Кйор, П. Басарабия 116.
 Киперман, Я. Е. Спутник читат. 75.
 Кириллов, А. А. Кр. обзор. ист. Дон.
 казак. 271.—Опыт библ. Дон. ист.
 272.—Ук-ль актов церк. ист. Дон.
 края 270.
 Кистяковский, В. В. Киев в геогр.
 экск. 439.
 Клепов, Ю. Д. До питання про
 класифік. степів Укр. 1068.—
 Доповн. флори Сталін. окр. 1067.—
 Нові відом. про флору Под. 552.—
 Нові росл. Мариуп. окр. 352.—
 Рештки степ. росл. Черк. окр.
 474.—Степи Надозів. крист. сму-
 ги 355.
 Клепатский, П. Г. Очерки по ист.
 Киев. земли 493.
 Клепинин, Н. Почвы Крыма 652а.
 Клоков, М. В. Кам'яні Могили 354.
 М-лы к флоре окр. Чугуева 826.
 Кобленц, И. Н. Ежегодник агр.
 л-ры 32а.
 Ковалев, Н. В. Оч. деят. Никит. Сада
 1079.
 Коваленко, И. П. Планы экск. по
 Мариуп. у. 308.—1069°.
 Козаченко, А. Ист. часи на Полт. 584.
 517 (рец.).
 Козлова, Е. Аскания-Нова 652.

- Козловська Г. До петрогр. с. Хошеватой 538.—Крист. породи Немирова 543.
- Козловский, И. П. Сист. ук-ль Унив. Изв. 403.
- Коклик, С. Г. Полошковск. мест. каолина 1042.
- Кохарев, А. В.—906 (ред.).
- Комаров, Б. М. Папоротні ок. Оде-си 970а.—517 (рец.).
- Кондаков, Д. М. Черн. губ. в ест.-ист. отн. 1039.
- Коновал, И. Е. Ук-ль статей зем. Сб. Черн. губ. 1030, 1031.
- Константинов, О. А. Сев. Кавказ 217.
- Константов, С. В. Ртузь 343.
- Копачевская, М. Н. Список бот. л-ры по Волини 179а.—197°.
- Корнев, И. А. Николаевщина 906.
- Корнев, М. С. М-лы для изуч. мучн. росы Крыма 730.
- Корноухов, Е. А. Ук-ль Черн. Губ. Вед. 1026.
- Корольков, И. Н. 20-летие Трудов К. Д. А. 391.
- Коссовский, В. Н. Славян. курорт 846.
- Косцюшко-Валюжинич, К. К.—757°.
- Котов, М. И. Ботан.-геогр. иссл. в причерном. степях 716.—М-лы к флоре окрестн. Чугуева 826.—Святі гори 808, 808а.
- Красівський, Ол. Нарис геол. Тульчин. окр. 1072.
- Краснитский, И. Сист. ук-ль Дон. Еп. Вед. 200, 201.
- Краснопольский, А. А.—56.
- Краснянский, М. Б. Залежи фосфоритов в Дон. обл. 238.—Ист. л-ры о Ростове 274.—К вопросу об ист. Ростова 276.—Культ. жизнь Ростова 207.—Л-ра по археол. Приазовья 273.—Ук-ль л-ры по ист. горн. дела на Дону 264.—281°, 282°.
- Кревецкий, I. Часописи Под. 517.
- Крейтон, С. Н. Библ. опис. Одес. альманахов 894.
- Криворотченко, М.—584 (ред.).
- Крижевский, П. Ботан.-геогр. очерк окрестн. Николаева 965.
- Кримский, А. Ю.—750 (рец.).
- Крисін, Ю. П. Корот. іст.-арх. нарис. Херсонщ. 1008.
- Криштафович, Н. И. Ист.-лит. освещ. вопроса о гидрогеол. иссл. Херс. губ. 927.—Сист. ук-ль л-ры по геологии 48.—862°, 1014°.
- Крокос, В. I. Возраст Летич. низм. 542.—Грунтотворчі породи Проск. окр. 548.—Ископ. почвы Оदेशины 938.—М-лы для характ. грунтов. Од. и Ник. губ. 935.—Наслідки геол. обслід. Нижнедніпр. району 685.—О геол. строен. г. Пивихи. 597.
- Крубер, А. А. Геогр. очерк Судако-Ускут. района 682.—Экон. очерк Судако-Ускут. района 647.—Карстов. обл. Крыма 671.
- Ксенжопольский, А. В. Rhopalosaga Ю.-З. России 475.—Список науч. работ по энтом. Ю.-З. Края 476.—197°.
- Кубеницкий, С. Б-ка Крым.-Кавк. Горн. Клуба 633.
- Кудрявцев, В. А. Библ. ук-ль по нар. обр. 39.
- Кузнецов, Н. Я. Фауна СССР 63.
- Куксін, М. Азалия Понт. 180а.
- Кулаковский, Ю. А. Прошлое Тавр. 739.
- Куликовский, Е. А. М-лы для фауны Coleoptera 972.
- Курило-Кримчак, А. П. Про красн. т-во при Н.-Олекс. шк. 656а.
- Куркин, П. И. Зем. санит. статистика 358.
- Куфтин, Б. А. Южнобер. татары Крыма 699.
- Кушніренко, В. Проект прогр. досл. росл. покрову Полт. окр. 599.
- Лавренко, Е. М. Conspect. critic. florum Charkov. 828.—Нов. дан. к флоре Харьк. г. 827.—Опис сфагнов. болот Харьк. 829.—Растит. оз. Змиев. Лимана 825.—1020°.
- Лавренко, Е.—Див. Лавренко, Е. М. Lagorio, A. Itinéraere géol. par le Kara-Dagh 663.
- Лагута, Н. Д. Николаевщина 906.
- Лазаревский, А. М.—1058°.
- Ламбины, П. и Б. Рус. ист. библ-фия 9.
- Ланге, О. К.—135°.
- Лапин, Н. Судак 751.
- Лапшов, И. Сист. ук-ль по внешк. образам. 44.
- Ласкарев, В. Д. Геол. иссл. в

- Ю.-З. Рос. 162.—Обзор четвертичн. отлож. Новорос. 934а.
- Лебедев, А. Ф.—212 (ред.).
- Лебедев, В. К гидрологии прибрежн. ной зоны Одес. зал. 928.
- Лебедев, Н. Крымск. пещеры и их фауна 719.
- Лебедев, Н. И. Заметка о геол. разрезе на р. Волчьей 347.—М-лы для геол. Донец. бас. 344.
- Лебедев, П. И.—212 (ред.).
- Лебединцев, А. А. Физ.-хим. исслед. Одес. лиманов 922.
- Левин, Ф. Ботан. досл. чорномор. кіс 917.
- Левицкий, І. Бондарівська неоліт. стація 191.
- Леонтович, Ф. И. Очерки ист. лит.-рус. права 187, 562.
- Леонтьев, А. Н. Опыт ук-ля о Херсон. губ. 898.
- Лехтцер — 137°.
- Либкинд, А. Ук-ль л-ры по раслоению крест. хоз. 220.
- Lindemann, E. Flora Chersonensis 955.
- Линчевский, А. Ук-ль «Дух. Беседы» 425.
- Лисенко, Ф. Геол. досліди кременю на Кам'янеч. 545.—Родовища гіпсу та літогр. каменю на Кам'янеч. 544.—Родовища жорн. каменю на Кам'янеч. 539.
- Лисиченко, Д. Укр. преса в Катериносл. 301.—371°.
- Лисовой, Я. М. Книги, появ. на Дону 209.
- Лисовский, Н. М. Рус. период. печать 5.
- Лихарев, Б. К. Геол. иссл. в Старобельск. у. 810.—Общ. геол. карта Европ. части СССР 1087.
- Лихарева, М. И. Ргуть 343.
- Лихачев, А. С. Донбасс 313.
- Лычагина, О. З. Крым 639.
- Личков, Б. Л. К геол. г. Пивихи 597.
- Личкова, Е. Л. Каталог буров. скважин 57.
- Лишин, А. А. Ук-ль матер. для ист. войска Дон. 268.
- Лозинский, А. Одесса. Одес. лиманы 992.
- Лоидис, А. П. Климат Крыма 652а.
- Локтюшев, С. Краевед. на Луганщ. 310.
- Лукин, Е. И. Биол. заметки о пиваках Донца 842.
- Лукомский, Г. К. Биб-фия по Киеву 440.
- Лунин, Б. В. Библ. ук-ль л-ры по ист. культуры С.-Кавк. 275.—Библ. ук-ль по археол. С.-Кавк.—277. — 288°.
- Лутугин, Л. И. Дон. басс. 324а.—Дон. каменноуг. басс. 333.—Le bassin du Donetz 324.
- Loutougin, L.—Див. Лутугин, Л. И. Луцкевич, А. А. Ук-ль Цирк. Киев. Уч. Окр. 387.
- Луцкий, П. Краевед. работа на Херс. 905.—Нарис гідрогеол. умов 698.
- Лучицкий, В. И. М-лы по петрогр. Ю.-З. Рос. 453.—Ю.-Зап. обл. 55.—Южн. Горнопром. обл. 55.
- Любименко, В. Н. Лекарств. раст. Тавр. губ. 710.
- Любомудров, І. Вінниця 519.
- Любочка, М. Грунти Уманщини 441.
- Ляскоронский, В. Ист. Переясл. земли 604.
- Лятошинский, М. В. Ист. нарис тер. скл. Полтавщ. 607.
- Лященко, А. І. Ук-ль Волын. Губ. Вед. 139.—193°.
- Мазанов, П. Ук-ль Полт. Еп. Вед. 573.
- Макаров, А. К. М-лы к фауне Cladoseга р. Ингул 990.
- Максименко Ф. М-лы к библ. Донец. кр. 309.
- Максимов, Н. К вопросу о характере лиманов С.-З. побер. Черн. м. 929а. Список л-ры по гидрол. Черном.-Азовск. бас. 982.
- Максимович, Н. И. Днепр и его бас. 327.
- Малевский, К. О силур. форм. Днестр. бас. 528.
- Манжура, И. К малор. б-фии 317.
- Манилов, В. 1917 г. на Киевщ. 500а.
- Маркевич, А. И. Очерк ист. Тавриды 741. Таґіса 630-632.—Ук-ль соч., касающ. древн. Херсонеса 736.—762°.
- Марков, М. Л-ра по фауне Харьк. губ. 833.—Очерк фауны Turbellaria 832.
- Марковский, Ю. Нарис зоопланктону Ингульця 987.

- Марти, Ю. Сто лет Керч. музея 747.
- Мартынов, Н. Г. Вклад правительства 22.—Черном. побережье 904.
- Маслов, С. Л. К вопросу о распредел. с.-х. знаний 71.
- Матвеев, А. А. К вопросу об археол. исслед. в Ю. Рос. 996.
- Матвievський, П. 25-річчя Дніпропетр. Краев. Іст.-Арх. Музею 316.
- Мацкевич, И. Ф. Ук-ль по археол. Вольн. губ. 140.
- Мачанов, А. Е. Борьба цар. Рос. за Крым 755.
- Машкін, Г. П. Бібл. покажч. вид. місц. стат. органів УСРР 28а.
- Маштаков, П. Л. Список рек бас. Днестра и Ю. Буга 934.—Список рек Днепров. бас. 333а.
- Медвinsky, Е. Сист. ук-ль по внешк. образам. 44.
- Межов, В. И. Вклад правительства 22.—Л-ра рус. геогр. 11.—Рус. ист. библиогр. 8, 10.—Труды централ. и губ. стат. к-тов 21.
- Мезенцев, В. И. Доходность частн. земледвлад. в Харьк. губ. 849.
- Мельників-Розведенків, М. Іст. нарис розв. патолог. на Укр. 847.
- Мельников, В. И. Фосфориты Под. и Бесс. 529.
- Мефферт, Б. Ф. Геол. очерк Марьевского района Донец. бас. 338.—Геол. очерк Петровск. месторожд. Изюм. у. 813.—Район ст. Амвросиевка 235.
- Мещеряков, Н. Л. Ежегодн. агр. лит. 32а.
- Мигулин, А. А. Мыши с.-вост. Украины 837.
- Милорадович, Г. А. Черн. Губ. Вѣдомости 1025.
- Мирошниченко, О. До характер. зоопланкт. Дніпра 357а.
- Мирчинк, Г. Ф. О соотн. речн. террас и стоянок палеолит. в бас. Десны 1055.
- Михаил, игум. Каталог б-ки Киево-Печ. Лавры 436.—Сист. каталог б-ки мит. Флавиана 435.
- Михайловский, В. С. Лишайники (Харьк.) 821.—Результат лихенолог. наблюд. в Харьк. окр. 830.
- Михайловский, Г. П. Средиземноморск. отлож. Томаковки 329.
- Могилянський, Н. К. Географ. и стат. очерк Бесс. губ. 109.—Геогр. очерк Бесс. 106.—Естеств.-ист. л-ра по Бесс. 119.—М-лы для ук-ля л-ры Бесс. 108.—Опыт с.-х. статист. Бесс. 112.—Список л-ры по почвам Бесс. 119.
- Могилянський, Н. К. Музей укр. древн. Тарновского 1036.
- Моисеев, А. С. О фауне из нижнеюр. изв. Крыма 683.
- Молоків-Журський, П. П. Геогр. полож. Кременчука 584а.
- Montandon, С. Н. Guide en Crimée 1081.
- Монтрезор, В. Les sources de la flore de l'Arround. Sc. de Kieff 471.—Обозр. растений флоры Киев. Уч. Окр. 470.
- Монтрiнор, L.—Див. Монтрезор, В. Морачевский, В. В. Почвы Европ. Рос. 51.
- Морозевич, И. К. петрограф. Вольны 149.
- Мороховец, Е. Опыт библ. ук-ля по ист. крест. движ. 1063а.
- Москвитин, А. И. Геол. Полошковск. месторожд. каолина 1044.
- Муравьев, А. П. Л-ра лесн. хоз. Киев. губ. 481.
- Мурчисон, Р. И.—321.
- Мухин, В. Г. Криворож. жел.-руд. район 939.
- Н. Н. В.—Див. Вакуловский, Н. Н. Н. С.—Див. Стороженко, Н. Назаревич, С. Родовище кременю на Кам'янечч. 546.
- Невский, В. И. Очерки по ист. РКП 77а.
- Недужа, М. М.—569°.
- Несторовский, П. А. Бесс. русины 124.
- Неустроев, А. Н. Ук-ль к рус. повр. изд. 13.
- Нечаев, М. М. Економ. Кременчука 584а.
- Николаев, В. Ф. М-лы районир. Полтавщ. 591.—Найголов. л-ра природозн. Полтавщ. 589.—Показчик л-ри по вивч. природы Полтавщ. 590.—Проект програми досл. росл. покрову Полт. окр. 599.
- Николайчик, Ф.—852 (рец.).
- Никитин, С. Н. Рус. геол. б-ка 49.—Ук-ль л-ры по буров. скваж. 56.

- Никольский, А. М. Животн. мир Полесья 181.—Позвоночные животн. Крыма 717.
- Никольский, Д. А. Разъяснения и поправки 363.
- Ніринська, Е. І. М-лы до бібл. ревуруху в Одесі 100ба.—Октябрь в Одес. 1005.
- Нкл., Д.—Див. Никольский, Д. А. Новицкий, И. П. Киевлянин 405.
- Новицкий, Н. И.—197°.
- Новицкий, П. И.—751 (ред.).
- Новопокровский, И. В. Библ. растит. С.-Кавк. кр. 258.—Ботан. состав сена Черк. окр. Дон. обл. 254.—М-лы для флоры окр. Одес. 963.—Отчет о гео-ботанич. обслед. песч. лесничеств. 252.—Почв.-ботанич. очерк Новочеркасска 249. Растит. войск. песч. леснич. Донск. обл. 251.—Растит. Донск. кр. 253.—Растит. С.-Кавк. кр. 255.
- Ногин, И. И.—287°.
- Номикосов, С. Дон. Обл. Вед. 198.—Стат. опис. обл. В. Дон. 218.
- Носів, А. З. До антропол. крим. татар 700.
- Оз., Ал.—Див. Озерский, А.
- Образцов, М. С. До пізнання лускокрильців Побозько-Дніпр. степу—991.
- Обручев, В. А. Керченско-Таман. нефтенос. район 686.
- Огієнко, І. Історія укр. друк. 73а.
- Оглоблін, О. П. Архів Бахмут. і Торськ. сол. заводів 369а.
- Огнев, С. И. Млекопит. Тавр. губ. 721.
- Озерский, А. Труды по иссл. Ю.-Рос. каменноуг. образ. 321.
- Озерянский, І. Опис Він. окр. 519.
- Олешко, Н. Е. Миргород. курорт 602.
- Оль, Л. А. Библ.-фия альголог. трудов в СССР 60.
- Оппоков, Е. В. Днепрострой 360.—Речные долины Полт. губ. 594.
- Орловский, В. Г. Разведочн. работы в районе Славян. 81ба.
- Осмоловський-Ярошенко, А. Іст. наших лиманів 946б.
- Отамановський, В. Д. Краєзнавство на Поділлі 518.—517, 519 (ред.), 569°.
- Отоцкий, П. В. Л-ра по рус. почвовед. 50.
- П., А.—Див. Парфеньев, А. П.
- П. Р. 3-3. Список статів та вид. Київськ. СТАЗРО 482.
- Павловский, И. Ф. Битва под. Полт. 606.—К 10-летию Полт. Арх. Ком. 577.—Отчет Полт. Арх. Ком. 579. Сист. ук-ль «К. Стар.» 416.—611°.
- Палаузов, С. Н. Румынск. господарст. Молдавия и Валахия 129.
- Палимпсестов, И. И. Отчет о действе. И. О-ва с.-х. Юж. России 1091.
- Параделов, М. Я. Каталог антикварн. книжн. магаз. 14.
- Парфеньев, А. Содерж. Трудов Бесс. Церк. Ист.-Арх. О-ва 99, 100.
- Пархоменко, В. А. Нарис передіст. часів на Полт. 584.
- Пачоский, И. К. М-лы для флоры Бесс. 127.—М-лы для флоры степей Ю.-В. части Херс. губ. 957.—М-лы для флоры степей Ю.-З. части Дон. обл. 247.—Основн. черты развития флоры Ю.-З. Рос. 472.—Очерк растит. Днепр. у. 703.—Флора Полесья 179.—Херсонск. флора 966.
- Пенкина, З. Полесье 145.
- Петров, М. І. Київ. академія 443.
- Петухов, Е. В. Крым и рус. л-ра 734.
- Пиксанов, Н. К. Областн. культ. гнезда 74.
- Пыльнов, Е. В. К фауне прямокрыл. Обл. В. Дон. 259.
- Пиотровский, А. И. М-лы по исслед. почв. Нижне-Днепр. песков 687.—1015°.
- Пискарев, А. Алф.-синт. ук-ль Губ. Вед. 3.
- Плевако, М. Ист.-Филол. О-во при Харьк. Ун-те 785.
- Плескач, І. Я. Шліхов. сокири Лубен. музею 608.—614°.
- Плесский, Н. Г. Бюллетень Харьк. Общ. Б-ки 801.
- Плигинский, В. Г. Жуки Крыма 722.
- Плюйко, С. В. Вел. рогата худоба Кам'янеч. 560.—М-лы до характер. вівчарства Кам'ян. окр. 559.
- Погребецкий, М. Путевая книжка туриста 646б.
- Погребов, Н. Ф. Ук-ль к Изв. Геол. К-та 52.
- Полканов, А. Судак 753.—Ялта 641.
- Польнов, Б. Б. Пески Дон. Обл. 240.
- Поляков, А. Д. Каталог карт 89.

- Полянская, О. С. Крым. Яйла 712.—
О распротр. азалии 1064.
- Полянский, А. Н. Ук-ль статей Кшш.
Еп. Вед. 93.
- Пономарев, А. А.—212 (ред.).
- Пономарев, С. И. Киев в рус. поэзии
484.—Ук-ль Киев. Еп. Вед. 394,
395.—609°.
- Попов, И. А.—279°.
- Попов, С. П. Минералы Керч. и Та-
ман. полуостр. 666.
- Попруженко, М. Г. Ук-ль Зап. Одес.
О-ва Ист. и Древн. 874.
- Портенко, Л. Зам. про птахів Вол. 184.
- Постоев, П. Волин. окр. 147.
- Потапенко, Г. І. Одес. поля орощ. 995.
Природн. екск. труд. шк. 654, 916.
Хаджибейск. лиман 915.
- Потоцкий, С. Ист.-геогр. очерк Бес-
сар. губ. 105.
- Потулова, Н. В. Соляные оз. Тавр.
губ. 677.
- Промыслов, А. В.—1063°.
- Прусевич, А. Н. Библ. ук-ль по мед.
и гигиене Под. губ. 558.—Биб-фия
естествозн. Подолии 524-526.—568°.
- Пузанов, И. И. М-лы к позн. мол-
люсков Крыма 726.—Фауна Кры-
ма 652а, 724.—Черн. море 652а,
946.
- Пчелинцев, В. Ф. Фауна юры и ниж.
мела Крыма 694.
- Пшеборский, А. П. Ук-ль Сообщ.
Харьк. Матем. О-ва 778, 779.
- Пясецкий, И. Ук-ль Полт. Еп. Вед. 575.
- Пяницкий, П. П. Гидрогеол. иссл.
Верхнеднепр. у. 323.—Исслед. кри-
стал. сланцев степ. полосы 326.
- Rawita-Gawroński, F. Kijów 495.
- Радкевич, Г. Библ. ук-ль л-ры по
геол. Киев. Уч. Окр. 449.
- Ракицкий, Н. П. Экспорт. возможн.
Крыма 648.
- Ракова, Е. Д. Ук-ль по физ.-хим. ис-
след. питьев. вод. Рос. 54.
- Рафес, М. Г. Сист. кат. б-ки Сан-
Бюро Уфим. Зем. 67.
- Редин, Е. К. Уч. деят. Ист.-Филол.
О-ва 782.
- Резниченко, В. — Див. Різниченко,
Вол.
- Рейнгард, Л. Альголог. исслед. 956.
- Ремпель, Л. И. Комсомол в Крыму
749. — По револ. Симферополу 754.
- Retowski, O. Die titonischen Ablä-
gerung. v. Theodosia 662.
- Рибас, Л. М., де.—Див. Де-Рибас, Л.
Риженко, Я. Куст.-рем. промисл.
Полтавщ. 584.—Полт. Держ. Му-
зей 585.—584 (ред.).
- Риненберг, Р. А.—197°.
- Різниченко, Вас. М-ли до б-фіі
Багурина 1051.—На руїнах ми-
нулої слави Багурина 1050.
- Різниченко, Вол. В горах и кручах
Канев. дислокац. 462.—Канівськ.
гори 465.
- Рклицький, С. Б-фія Київськ. Софіі
483.—510°.
- Рогович, А. Библ. ук-ль по ест. ист.
Киев. Уч. Окр. 445.—Заметка о
местонах. костей ископаем. 447.
- Рождественский, С. Кременчук. Ист.
довідка 584а.
- Розен, С.—79 (ред.).
- Розовская, Е. Опыт библ. по ист.
Окт. револ. 79.
- Романова, М. Сист. ук-ль соч. отн.
к рекам Рос. имп. 359.
- Ронталер, Э. Алф. ук-ль Цирк. по
Упр. Одес. Уч. Окр. 877.
- Рославский-Петровский, А. Ук-ль соч.
напеч. в тип. Харьк. ун-та 793.
- Россолимо, Л. Tintinnoidea планкт.
Черн. м. 983.
- Рот, В. Жовтнева рев. на Под.
1077.
- Рубакин, Н. А. Среди книг 1083.
- Рубан, М. И. К геол. Вольни 170.
- Рубан, Н. П. Разведочн. работы в
районе Славян. 816а.
- Рубин, П. Криворож. басс. 924.
- Рубинштейн, Д. М-лы к системе био-
ценоз. Одес. зал. 951.
- Русаков, Л. Ф. Ржавчина хлебов
С.-Кавк. кр. 265.
- С., В. Ук-ль записок Крым.-Кавк.
Горн. Клуба 623.
- Савельева, Е. Н. Гипс Бесс губ.
122.—Соль Херс. губ. 937.—Сол.
озера Бесс. губ. 123.—Ук-ль к
Изв. Геол. К-та 53.
- Савенков, М. Я. Высшие растения
Харьк. 822.—М-лы к изуч. вод-
ной флоры Донца 818.—М-лы к
изуч. Zostera Симфероп. 707.
- Савостянов, О. Вінниця 519.—Дика
росл. Поділля 549.—569°.

- Сагарда, О. Природньо-іст. нарис Прилуччини 592.
- Саливон, Г. Д.—613°.
- Самойлов, Я. Минерал. Нагольн. Кряжа 222.
- Самохвалов, И. С. Кр. ук-ль л-ры по стат.-нар. обр. 46.
- Самохин, А. Ф.—294°.
- Самутін, Ф.—519 (ред.).
- Сапегин, А. А. М-лы для бриол. Крыма 705.—Мхи горн. Кр. 706.
- Сапожников, А. П. Николаевщина 906.
- Сарахан, Д. А. Л-ра о С.-Кавк. крае—213.—Б-фия «Волга-Дон-Азов. м.» 1066.
- Сахаров, Ф. Л-ра по ист. рус. раскола и сект. 17.
- Свиренко, Д. О. Алгол. иссл. Днепра 353.—Иссл. флоры водоросл. р. Ингулець 968.—Нарис водоросл. р. Ингул 969.—Очерк водоросл. р. Ингул 970.
- Сварчевский, Б. А. М-лы фауны губок Черн. м. 976.
- Сводовський, В. К. Катеринопільське родов. бурого вуг. 466.
- Сельский, В. А. Хим.-петрогр. иссл. гранитов Гниvani Под. губ. 532.
- Семенников, В. П. Библ. список книг, напеч. в провинции 7.—Литер. и книгоизд. деят. в провинции 6.
- Семенов, П. П. Геогр. и стат. словарь Росс. имп. 82.
- Семикин, М. Об охр. памят. дерев. церк. зодчества 603.
- Семихатов, А. Н. Геол. стр. водоразд. р. р. Медведицы, Иловли и Дона 229.
- Семихатова, Л. И. Гипс 688.
- Семихатова, С. В. Каменноуг. извест. на Дону 241.
- Серига, М. Дополнит. ук-ль Тавр. Еп. Вед. 620.
- Сецинский, Е. И.—Див. Сіціньський, Е.
- Сидоров, А. А. Печать и печ. дело в Ю.-З. Крае 431.
- Сидоров, В. М-лы для изуч. Екат. флоры 349.
- Сильванский, С. А. Старий Херсон 1007.
- Симинський, К. К. Кам'яні буд. м-ли Київщ. 460.
- Симоновский, В. В. Библ. по крым.-молед. 640.—Библ. по крымск. табаковод. 729.—Сист. ук-ль Бюллетеня Крымск. ЦСУ 624.—763°, 764°.
- Синцов, Д. М. Харьк. матем. библиограф. 799.
- Синцов, И. Геол. иссл. Одес. у. 920.—Гидрогеол. описан. Одес. градон. 919.
- Сиротинин, О. Н. О фауне водяных Rhyrachota Дона 843.
- Сытин, Л. А.—150 (ред.).
- Сіціньський, Е. Археол. карта Под. губ. 563.—Каменец-Под. 516.—Нариси з іст. Поділля 565.—Оборонні замки Зах. Под. 567.—Ук-ль Под. Еп. Вед. 516.
- Скорород, В. Замітки про фавну Вол. 185.
- Скриленко, А. Катал. Екат. Обл. Музея 305.
- Скуративський, Д.—441 (ред.).
- Славянов, Н. Н. О новых выходах изв. породы в Дон. бас. 230.
- Сластененко, Ю. П. М-ли іхтіофавни Дністра 1074.
- Слепушкин, Н. П. Итоги и ближ. перспект. иссл. работ в Сталингр. губ. 216а.
- Слудский, А. Табл. Крым. землетряс. 1084.—Физико-геогр. и геол. оч. Крыма 652а.
- Смирнитский, А. Библ. замет. о некот. мед. книг. в Харьк. 795.
- Смирнов, А. В. Катал. б-ки санит. отд. Влад. Губ. Зем. Упр. 66.
- Смирнов, В. В. Крымск. ханство 735.
- Смирнов, Н. Геол. заметки о Дон. басс. 330.
- Смолин, И. Спр. ук-ль к Мисс. Обзорению 419.
- Снігиревський, С. М-ли до бібл. зап. на Чаплі 655.
- Соболев, Д. На путях к реш. вопр. о происх. жел. кварцитов 946.—Природа Канев. дислокаций 463.
- Соболев, Н. О некот. гранитах Под. губ. 530.
- Совинский, В. К. Введ. в изуч. фауны Понто-Касп.-Аральск. морск. басс. 475.—Ук-ль рус. л-ры по матем., чист. и прикл. ест. наукам 47.
- Сокальский, И. Крат. спис. соч. и изд. о Слоб. Укр. 851.
- Соколов, В. М-лы для геол. Крыма 658
- Соколов, В. И. Вост. часть Горлов.

- района Дон. басс. 332.—Южн. крыло главн. антиклинала Дон. бассейна 335.
- Соколов, К. Н. Персп. краезн. праці на Тульчинщ. 521а.—Флора Тульчин. 1073.
- Соколов, Н. Гидрогеол. исслед. в в Херс. губ. 923.—Марганц. руды Екатер. губ. 328.—Общая геол. карта. Лист 48.—660.—О происхожд. лиманов Ю. Рос. 921.
- Соколов, П. Я. Очерк ист. медиц. в Черн. губ. 1046.
- Солодовников, С. В. М-лы к фауне стрекоз р. Донца 844.
- Сомов, Н. Н. Орнитол. фауна Харьковск. губ. 831.
- Сопоцинский, А. Ук-ль Цирк. по Киев. Уч. Окр. 385.
- Спасский, С. А. Определитель пауков Дон. обл. 263.
- Співачевська, Н. Часониси Под. 517.
- Спирidonов, Д. С.—761°.
- Срагович, Г. Теория в практ. планир. нар. хоз. СССР. 32.
- Срезневский, В. И. Список рус. повр. изд. 4.
- Срезневский, И. И. Ист. обзор. гражд. устр. Слоб. Укр. 851.
- Срединский, Н. К. М-лы для флоры Новоросс. края 953, 954.
- Станков, С. С. Обзор л-ры по флоре Крыма 715.
- Стивен, А. X. Катал. б-ки «Taurica» им. А. X. Стивена 636, 637.
- Степанов, П. И. Вост. часть Боковской котл. 224.—Геол. разр. Дон. басс. 223.—Должанск. антрац. район 227.—Дон. каменноуг. бассейн 333.—Зап. часть Должанск. котл. 226.—О новых выходах изв. породы в Дон. басс. 230.—Район ст. Гуково Екат. ж. д. 231.—373°.
- Стефанов, А. Т. Биб. ук-ль о Ростове 211.—280°.
- Стещенко, А. И. Разработка жел. руд в Криворожьи 947.
- Стойневич, А. Д. Природн. газ 667.
- Стороженко, Н. Малоизв. источн. свед. о мин. жизни Полт. 572.
- Страгел, В. М-ли до рев. руху Одес. 1006а.—Ук-ль трудов, осн. на Одес. арх. м-лах 1003.
- Страхов, Т. Д. Грибы Харьк. 823.
- Струков, И. И. Алф. ук-ль Дон. Обл. Вед. 198.
- Субоч, В. Ф. Катал. б-ки Александр. Киевск. гимназ. 437, 438.
- Sulimierski, F.—83 (ред.).
- Сумцов, М. Ф. Об этногр. изуч. Екат. губ. 318.—Малюнки з життя укр. нар. слова 807.
- Сумцови, М. і Д. Геогр. Укр. 86.
- Сухотин, П. Сист. катал. б-ки НКВД РСФСР 38.
- Т., В. Опыт библ. ук-ля с.-х. Харьковск. губ. 848.
- Талиев, В. И. Введ. в ботан. исслед. Харьк. губ. 819.
- Танатар, И. И. Геол. очерк Криворожск. железорудн. басс. 936.
- Танфильев, Г. И. Геогр. Рос. 675.—150 (ред.).
- Таранович, В. П. Справочник л-ры по эконо. геогр. 30.
- Тарасенко, В. О горн. пород. сем. Габбро 450.
- Тарнопольський, Л. Жовтень на Вінничч. 566.
- Тельный, С. И. Спис. работ преп. персон. Екат. Горн. Ин-та 299.
- Теребинская-Шенгер, Н. Крымские татары 699а.
- Теремець, Д. Аб. покажч. Изв. Киев Коммерч. Ин-та 426.
- Терлецкий, В. Н. Речь в юбил. собр. Полт. дух. сем. 574.
- Тимов, С. Востан. бecc. крестьян 114.
- Тимошенко, Л. Вінниця 519.
- Тисаревський, С. С. Природа Лубенщ. 592а.
- Тисяченко, Г.—Див. Саливон, Г.
- Титоровъ, И. Българитѣ въ Бесараб. 101.
- Тиховский, Ю. Ук-ль Волын. Еп. Вед. 141.
- Ткач, М. Антроп. поміри людн. с. Бондарової 467.
- Ткаченко, І.—863°.
- Ткаченко, М. Археол. вивч. Київa 503.—3 нової історіогр. Черніг. 1054.
- Ткачук, В. Гидрогеол. нарис долини Гірськ. Тижичу 466а.
- Токмаков, И. Ф. Ук-ль м-в для изуч. ист. Дон. обл. 267.—1011°.
- Толмачов, В.—209а (ред.).

- Траншель, В. М-лы для микол. флоры Рос. 702.
- Трауфетгер, Э. Р.—Див. Трауфетгер, Р. Э.
- Трауфетгер, Р. Э. Ист. иссл. флоры Киев. Уч. Окр. 468. — 444.
- Турлей, Г. Ф. Корисні копал. Харк. 815.
- Тутковский, П. А. Библ. обзор л-ры по геол. и физ. геогр. Полесья 152. Библ. спис л-ри по гром. медицині 68.—Древн. добыв. пром. на Вол. 190.—Зональн. ландшафт. и почв Вол. губ. 154.—Из геол. Житом. 163.—Кам'яні буд. м-ли Київщ. 460.—Карст. явл. Вол. губ. 157.—Конечн. морены Ю.-Полесья 151.—Кр. гидр. оч. Центр. и Ю. Полесья 153.—М-ли для библ. мапозн. Укр. 90.—Месторожд. строит. кам. Луцк. у. 158.—М'яколов. кряж Овр. пісков. 172.—Нові геол. спост. на Овручч. 173.—Обьясн. зап. к карте строит. м-в 16 и 17 л. 166.—Обьяснен. зап. к карте строит. м-в 30 и 31 л. 456.—Орогр. оч. Центр. и Ю. Полесья 169.—Побереж. Львы 164.—Побереж. Норина 155.—Послетрет. озера Вол. губ. 159.—Путев. экск. по Вол. 177.—Словеч.-Овр. кряж 171.—Узбереж. Вужа 174.—Узбереж. Жерева 175.—Узбереж. Уборти 176.—Янтарь Вол. губ. 156.—452 (ред).—197°.
- Угринский, К. А. Ук-ль л-ры по флоре Харьк. губ. 824.
- Усачев, П. И. О фитопланкт. Азов. м. 257.
- Устинов, И. А. Л-ра о Харьк. губ. 800.
- Ф., А.—903 (реп.).
- Ф., Н.—Див. Николайчик; Ф. Н. Фаас, А. В. Очерк месторожд. ископ. углей 454, 120, 161, 334, 533, 596, 669, 931.—М-лы по геол. трет. отлож. Криворожск. р. 925.—Список главн. л-ры по геол. Александрійск. у. 930.
- Фадеев, М. М. Морск. элем. в фауне Донца 836.—Спис праць до фавни Дінця 838.
- Фадеев, Н. Н.—Див. Фадеев, М. М. Федоровский, А. С. Геол. оч. Харькова 811.—858°.
- Федотов, Д. К. Фауне пауков Вол. губ. 182.
- Федулкин, С. Жовтень на Вінничч. 566.
- Феофилактов, К. М. Введ. в геол. опис. Киев. губ. 452.—Коммисия для опис. губ. Киев. Уч. Окр. 384.
- Ферсман, А. Е. К геолого-мин. обсл. Сакс. оз. 674.—Рус. местор. сукнов. глин 673. — 55 (ред.).
- Фесенко, В. А. К ист. возникн. Луганска 367.
- Фесенко, Вас. Ніжинщина 1056.
- Фесенков, Н. И. Бот. состав сена Черк. окр. Дон. обл. 254.
- Фидровский, В. М.—906 (ред.).
- Филиппов, В. Пропаг. Днепростроя 361.
- Филипьев, И. Н. Свободножив. морск. нематоды 723.
- Філянський, М. Підземні води Полт. 584.
- Finkel, L. Bibl. hist. polskiej 12.
- Флеров, А. Ф.—294а°.
- Флоровский, В. В. Jlessica 999.
- Фойгт, К. Ист.-ст. зап. о Харьк. ун-те 792.
- Фолге, Ю. Ук-ль Вера и Разум 783.
- Фукс, Э. К. Криворож. жел.-руд. район 939.
- Халиппа, И. Н.—132°.
- Хандрос, М. М.—197°.
- Харлампович, К. Нариси грецьк. колонії 1090.
- Хваленский, В. И. Кр'м 639.
- Chlebowski, W.—83 (ред.).
- Хлопин, Г. В.—54 (ред.).
- Холмский, А. И. Ук-ль Зем. Сб. Черн. губ. 1029.
- Хоменко, И. К вопросу о возр. песч.-гал. отл. Тирасп. 926. — Меот. фауна Тараклии 121.
- Храневич, В. П. Библ. довідник фавн. л-ры Тульчин. 1075.—М-ли лепидоптерофавни Под. 553.—М-ли орнітофавни Укр. 1076.—М-ли фавни Lepidopt. Гайсинщ. 555.—М-ли до характ. шкідл. етном. Кам'янечч. 557.—Microlepidopt. Под. 556.—Нарис фавни Под. 554.
- Храневич К. Е.—194°.
- Ciechowski, W. Kijów 489.

- Цешковський, В. Рослинність Уманьщини 441.
- Цомакион, Г. К столетию Одес. и Керч. музеев 744.
- Чарнецкий, Р. Ук-ль Черн. Губ. Вед. 1026.
- Чарнолуская, Е. М. Библ. ук-ль по нар. обр. 39.
- Чарноцкий, С. И. Строительн. м-лы Крыма 678.
- Ченцов, Н. М. Восст. декабристов 501.
- Червинский, П. Н.—Див. Чирвинский, П. Н.
- Чередников, О. Вінниця 519.
- Черников, И. Пропар. Днепростроя 361.
- Чернин, М. Теория и практ. планир. нар. хоз. СССР 32.
- Чернышев, Н.—485 (ред.). Tschernyschew, Th.—Див. Чернышев, Ф.
- Чернышев, Ф. Дон. басс. 324а.—Le bassin du Donetz 324.
- Чернявський, Д. Ф. Від Дніпроп. до Дніпрельстану 314.—Дніпрельстан 311.—Катеринославщина 307. 374°, 379°.
- Черняев, Н. И. Харьк. театр. альманах 850.
- Черняев, П. Н.—288°.
- Чертков, А. Д.—130, 627.
- Чигирин, Н. И. М-лы по химии Черн. м. 946а.
- Чигринцев, Б. Д. Сист. ук-ль «Киев. Стар.» 416.
- Чижиков, Л. А. Odessica 998, 1000.
- Чиков, В. В. Орошение материк. у. Тавр. г. 638.
- Чирвинский, В. Н. Геол. путев. по Киеву 461.—М-лы к позн. хим. и петр. сост. ледн. отл. Ю.-З. России 455.—Фосфориты Укр. 459, 534.—Хим. сост. колонны ос. пород Києва 458.
- Чирвинский, П. Н. Геол. путев. по Киеву 453а.—Изверж. горн. пор. Кара-Дага 672.—Полезн. ископ. Ю.-В. России 233.
- Чириков, Г. С. Ук-ль кн. напеч. в Харьк. 797.
- Ш.—Див. Шарлемань, М. В.
- Ш., В. К.—Див. Шенфинкель, В. К.
- Шамрай, С. Деревл. могили 192.—Кийвськ. козаач. 502.
- Шарлеман, Э. В.—Див. Шарлемань. М. В.
- Шарлемань, М. В. Зам. про птахів Вол. 184.—Кор. огляд л-ры по фавні Кийвщ. 478.—Кр. путевод. по Киеву 446.—М-ли до библ. запов. Чаплі 655.—М-ли до орнітоф. запов. Чаплі 725.—Млекопит. Києва 477.—Нова л-ра по фавні Кийвщ. 479.—По запов. півдня Укр. 656.—Спис птахів Вол.—183.—507°, 771°.
- Шатский, Н. С. О тектонике сев. ч. Дон. басс. 339.—Стратигр. и тектоника в-мел. и н.-третичн. отл. Донец. кряжа 340.
- Шведов, М. Ук-ль Тавр. Еп. Вед. 621.
- Шенфинкель, В. К. Сист. катал. Херс. 6-ки 901.—Сист. ук-ль отл. М. Ф. Беккера 913, 36-б.—Ук-ль отл. Потемкина 903.
- Шерминский, М. И. Катал. Киевск. Публ. Б-ки 434.
- Шерстюков, Н. М. Полезн. ископ. С.-Жавк. края 241а.
- Шестериков, П. С. М-лы для флоры Ю.-З. части Одес. у. 958.
- Шестериков, С. П. М-ли до рев. руху Одес. 1006а.—Ук-ль Зап. Новорос. О-ва Ест. 886.
- Szymkiewicz, D. Bibl. flory Polskiej 60a.
- Sirjaev, G. Consp. crit. florae Chark.—828.
- Ширяев, С. Д. Усадеб. архит. Крыма 733.
- Шитикова, А. А. Ржавчина хлебоб С.-Жавк. кр. 265.
- Шишкина, А. Путевод. для геол. эск. в земле В. Донск. 232.
- Шмальгаузен, И. Флора Ю.-З. Росии 469.
- Шпеннер, М. Ук-ль к Цирк. по упр. Одесск. Уч. Окр. 878, 879, 880.
- Шраг, И. Л.—1059°.
- Штейнгель, Ф. Р. Отчет Городец. Музея 146.
- Штейнванд, Г. Д. Одес. період. преса 1092.—1020°, 1021°.
- Штекер, А. О. Алушта 642.—652а (ред.).
- Штукенберг, А. Геол. оч. Крыма 657.
- Stuckenberg, J. Ch. Versuch Quellen-

- Anz. d. Geogr. Russ. Reiches. 1, 102, 625, 896.
- Шугуров, А. М. За 35 лет. 885.—К лепидолг. Херс. губ. 977.—Доп. к спис. бабочек Херс. губ. 978.—К статье о бабочк. Херс. губ. 979.—Оч. фауны прямокр. Херс. губ. 980.
- Шуликов, И. В.—197°.
- Шустов, Б. Крымск. АССР 643.
- Щеглов, Д. В. 25-лет. Киш. Еп. Вед. 92.—131°.
- Щепкина, О. И. Флора Аксайск. р. Дон. обл. 256.
- Щепотьев, В. А. Сист. Ук-ль «Киев. Стар.» 416.
- Щербаков, А. И. Оч. целеб. грязей 934в.
- Щербаков, Д. И.—55 (ред.).
- Щербина, В. Реестр. докум. до ист. Кіива 499.
- Юзефович, В. М.—433.
- Юргевич, В. Ист. оч. 50-лет. Одес. О-ва Ист. и Др. 997.—Ук-ль Зап. Од. О-ва Ист. и Др. 871, 872.
- Я., В.—Див. Ястребов, В.
- Я-й, Л. А.—Див. Яновский, Л. А.
- Яввойский, А. А. Ук-ль Киев. Ст. 416.
- Яворовский, Н. Ук-ль Под. Еп. Вед. 514, 515.
- Яворский, В. И. Геол. оч. С.-В. ч. Дон. басс. 239.—Район р. р. Калитвы и Быстрой 242.
- Язвинский, Ф. Я. Сист. ук-ль Унив. Изв. 404.
- Яковлев, В. А. Изв. о редк. кн. кас. Новорос. края 897.—Печать в Новорос. крае 893.
- Яковлев, Н. Н. Каменная соль в Дон. басс. 341.—Л-ра по вопр. о кам. соли в Славяно-Бахм. р. 331.
- Якуша, В. Територія Дніпр. порогів 315.
- Якушкин, Е. Обыч. право 33, 34.
- Ялі, С. До справи вивч. грецьк. насел. 312.
- Ямпольская, З. Г. Крым 639.
- Яната, О. А. Нов. данные к флоре окрестн. Николаева 964.—Нові рослини Кримськ. Яйли 711.—759°.
- Яновский, А. В.—93°.
- Яновский, Л. А. Сист. ук-ль Киш. Еп. Вед. 94.
- Ярославский, С. Г. Катал. Киев. Публ. Б-ки 434.
- Ярославцев, И. Н. Библ. по метеор. С.-Кавк. 246.
- Ярошевич, А.—72 (ред.), 569°.
- Ястребов, В. 25-лет. Херс. Еп. Вед. 875.—Херс. Губ. Вед. 868.—Херс. Еп. Вед. 876.—898 (ред.).
- Ястребов, Ф.—1917 г. на Киевш. 500а.
- Яцентковский, Е. М-лы по энтом. фауне Бесс. 128.

ПОКАЖЧИК ПРЕДМЕТІВ І ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗОВ.

Нагадуємо, що покажчик цей має суто допомічне до систематичної частини значіння: до нього занесено лише ті геогр. назви й предмети, що їх дають заголовки праць та анотації до них. Покажчика складено за принципом т. з. «специфічної рубрики» — назви предметів подано переважно в тій формі, в якій вони згадуються в систематичній частині. Тому, напр., праці про «Буре вугілля» подано окремо від праць про «Корисні копалини», чи «Геології». Праці, що їх занесено до останніх двох ширших рубрик, можуть теж мати літературу про «Буре вугілля», як частину ширших бібліографій. Література про «Кіів» може бути в працях, що занотовано під словом «Кіівщина» і т. д.

До покажчика не занесено геогр. назви й предмети, що згадано в «Додатках А», а також назви місцевих установ, коли бібліографії лише видані ними, або е покажчиками до їх видань.

- Аграрне питання 32а. Див. ще землеволодіння, землекористування, сільсько-господарська економіка.
- Аграфеновська слоб. (Донщ.) 223.
- Азалія Понтіка 180, 180а, 1064.
- Азовське море див. Озівське море.
- Айдар, р. 817.
- Аксайський район 256.

- Акти 129, 267-68, 270, 395-96, 499.
 Алма, р. 691.
 Алушта 642.
 Альгологія див. водорости.
 Альманахи 74, 893-94.
 Амвросієвка, ст. 235.
 Анапа 728.
 Антропологія 246а, 467, 526, 630-32, 699а, 700, 898.
 Аральське море 975.
 Артезійські джерела й свердловини 56-57, 157, 652а, 693, 945.
 Артемівська окр. 28а, 808, 808а.
 Артемівське див. Бахмут.
 Артемові гори див. Святі гори.
 Археологія 267, 630-32. Див. ще акти.
 Археологія 8-10, 12, 108, 138-140, 142, 146, 211, 273, 275, 305, 307, 309, 316, 413, 415-16, 440, 485-86, 497, 503, 581, 622, 630-32, 636-37, 640, 738-39, 744, 746-47, 800, 869-74, 898, 902, 903, 908, 996-97, 1008, 1026, 1031, 1053. Див. ще могили.
 Археологія доісторична 48, 189-90, 277, 488, 496, 526, 563, 584, 740, 743. Див. ще неоліт, палеоліт, пещери.
 Архітектура 603, 731, 733.
 Арчадинське лісництво 250.
 Асканія Нова 652, 653-56, 716, 725.
 Астрономія 640, 799, 898.
 Афіші 146.
 Бабки 475, 480, 601, 727а, 844, 974, 980.
 Бальнеологія 68, 846, 944. Див. ще курорти, лимани.
 Бар (на Поділлі) 567.
 Басарабія (Басарабська губ.) 4-5, 8-12, 15-25, 27, 29, 33-37, 39-43, 47-54, 56, 58-73, 82, 84-85, 87-137, 454, 529, 588, 877-80, 897, 902, 904, 910, 934а, 944, 948, 953-54, 981.
 Басарабське питання 113-16.
 Батурич 1050-51.
 Бахмут 331, 341, 369а.
 Бахмутський пов. 309, 340, 345.
 Баштани 212.
 Беззав'язкові 714.
 Безхребтові 652а.
 Белегристика див. красне письменство.
 Бендерський пов. 121, 126.
 Бердичівський пов. 162.
 Бердянський пов. 28а, 326, 355, 660, 944, 1068.
 Бериславль 660.
 Бесарабія див. Басарабія.
 Бжільництво 212, 296.
 Бистрая, р. 242.
 Біасала, с. 664.
 Бібліографія бібліографії 108, 179а, 216, 704, 903, 1080.
 Бібліотеки 907.
 Бібліотечні каталоги 15, 36а-38, 40, 66-67, 146, 210, 303-6, 432-38, 588, 633, 636-37, 801-2, 901, 903, 913-14, 998-1000, 1082.
 Білорусь 14, 16, 454, 1064. Див. ще Полісся.
 Білоцерківщина 28а.
 Біографії 91, 107-8, 146, 211, 307, 366, 630-32, 636-37, 903, 1050-51. Див. ще портрети, спогади.
 Біологія 640, 681, 898, 951.
 Біоценози 951.
 Бог (Південний), р. 934, 986.
 Богодухівський пов. 595.
 Богучарський пов. 800, 1087.
 Болгари 101, 948.
 Болград 101.
 Болота 145, 150, 351, 829.
 Болоховці 76.
 Бондарова, с. (на Волині) 191.
 Бондарова, с. (на Шевченківщині) 467.
 Боспор 76, 747.
 Ботаніка див. рослинність.
 Брагства 142.
 Бріологія див. мохи.
 Буг див. Бог (Південний), р.
 Будівельна справа 898. Див. ще житлове будівництво.
 Будівельні матеріали 158, 166, 245а, 456, 460, 678. Див. ще під назвами матеріалів, напр.: граніт, жорнове каміння.
 Буковина 60а, 141, 475, 953.
 Булавин, р. 332.
 Буре вугілля 120, 161, 334, 454, 466, 533, 596, 669, 931.
 Бурові свердловини див. артезійські джерела й свердловини.
 Бурштин 156, 464.
 Бюджет 27, 313, 640.
 Валахія 61, 87, 102, 129, 130.
 Валківський пов. 595.

- Вапняки 241.
 Великий Токмак 716.
 Верхньодніпровський пов. 323, 326.
 Верхне-крейди́ні поклади 340.
 Ветеринарія 47, 588, 787, 890, 898.
 Виноградне лікування 994.
 Виноградництво 212.
 Виноробство 69, 212.
 Вищі рослини 549, 704, 822, 824.
 Вівчарство 559.
 Військова історія 108, 606, 904. Див. ще Кримська війна.
 Військова справа 630-32, 898.
 Вінниця 519.
 Вінницька окр. 28а, 519, 566.
 ВКП (б) 77а, 79.
 Вовча, р. 347.
 Вода див. гідрологія.
 Водне господарство 212, 237, 584, 712. Див. ще Волго-Донской канал, Дніпрельстан, зрошення.
 Водорости 60, 351, 353, 707, 820, 950, 956, 960-62, 968-70. Див. ще фітопланктон.
 Волго-Донской канал 237, 1066.
 Волинь 2-5, 8-12, 15-22, 26, 28а-31, 33-34, 39-41, 43, 47-54, 56-63, 65, 67-68, 70, 72-73а, 76, 82, 84-90, 138-197, 405, 431, 444-45, 448-49, 454-55, 464, 468-71, 588, 953, 1064.
 Волинська окр. 147.
 Волинська земля (іст.) 186-88.
 Володимир-Волинський пов. 141, 179, 181.
 Вороніжчина 800.
 Врангелівщина 81.
 Всесоюзна Комуністична Партія (більшовиків) див. ВКП (б).
 Вугілля див. буре вугілля, кам'яне вугілля.
 Вуж, р. 174.
 Габро 450.
 Гадяцький пов. 595.
 Газети 431, 893, 909.
 Гайсинський пов. 555.
 Галицько-Волинська держава 76.
 Галичина 60а, 61, 73а, 76, 141, 148, 449, 475, 953.
 Hemiptera-Heteroptera див. полутвердокрильці.
 Географія 1-3, 8-16, 30, 62, 82-85, 102-6, 108-11, 145-46, 211-12, 217, 307-11, 313-15, 356, 441, 518, 525, 581, 583, 623, 625-26, 628, 630-32, 635-38, 640-43, 645, 751, 753, 800-2, 898, 902-3, 934, 1035. Див. ще економічна географія, краєзнавство, краєвиди, мапи, подорожі, фізична географія.
 Геологія 27, 48-49, 52-53, 109-10, 117-19, 140, 148, 152, 154-55, 162-64, 167, 169-77, 212, 214, 216а, 221, 223-24, 226-29, 231-37, 239, 242, 245а, 307, 309, 311, 322, 325, 330, 333, 335, 338-40, 342, 344-46, 347а, 348, 356, 444-45, 448-49, 451-52, 453а, 456-58, 461-63, 465, 519, 522-24, 540, 542, 548, 581, 590, 592а-95, 597, 640, 650, 652а, 657-61, 668, 670, 680, 685, 690-93, 719, 740, 809-11, 815, 816а, 846, 898, 902, 917-18, 926, 929-30, 936, 938, 946, 959, 975, 1041, 1055, 1072, 1087-88. Див. ще окремі галузі геології, напр.: петрографія, окремі геологічні явища, напр. Канівська дислокація, землетруси та поклади, напр.: силурійські поклади.
 Гігієна 68, 558, 640, 845, 898.
 Гідробіологія 707, 818, 844, 949-52. Див. ще водорости, гідрофавна.
 Гідрологія 54, 56, 57, 216а, 234, 323, 325, 347, 466а, 547а, 584, 594, 674, 676-77, 690, 698, 920-21, 923, 927, 941, 943, 946б, 1043, 1089. Див. ще артезійські джерела й свердловини, підземні води.
 Гідрографія 88, 153, 237, 307, 311, 333а, 359, 904, 934, 942. Див. ще болота, озера, ріки, моря та під назвами рік, озер, морей, напр.: Рось, р.
 Гідрологія 48, 54, 159, 311, 359, 525, 584, 652а, 846, 915, 922, 928, 929а, 932, 946а, 950, 951, 982. Див. ще болота, озера, ріки, солоні озера та під назвами рік, озер, морей, напр.: Сакське озеро.
 Гідрофавна 723, 836, 838, 843, 844, 950, 973, 975, 983-84, 989-90. Див. ще губки, земноводні, зоопланктон, молюски, риби, турбеларії, черепашки.
 Гідрофлора див. водорости.
 Гідрохемія 54, 525, 650, 922, 944, 946а.
 Гіпс 122, 544, 688.
 Гірський Тікич, р. 466а.

- Гірнича справа 190, 233, 264, 299.
 Глини 673, 1042, 1044. Див. ще ка-
 олін, кіл.
 Глухів 73а.
 Глухівська окр. 28а, 1089.
 Глухівський пов. 1042, 1044.
 Гливань, р. (Под. губ.) 532.
 Гнейси 336, 346.
 Голод 640.
 Голопристанське, оз. 944.
 Голубинське лісництво 252.
 Гонці, с. 608.
 Горловка, ст. 332, 335.
 Городництво 212.
 Городнянський пов. 179.
 Городецький музей 146.
 Городек, Вол. губ. 142.
 Господарство 27, 426, 428. Див. ще
 бюджет, економіка, водне госпо-
 дарство, сільське господарство.
 Господарства приватні 70. Див. ще зем-
 леволодіння й землекористування.
 Грайворонський пов. 800.
 Граніт 336, 346, 453, 530, 532.
 Графіт 337.
 Греки 312, 1049.
 Грецька колонізація 76.
 Гриби 702, 823.
 Григоріївщина 81.
 Гризуни 721. Див. ще миші.
 Гришинський район 347.
 Гродненська губ. 145, 151-53, 160,
 179, 181, 455.
 Громадянська війна 81, 1004. Див.
 ще врангелівщина, григоріївщина,
 денікінщина, революція.
 Грунти 27, 48, 50-51, 109-10, 118-19,
 145, 154, 212, 214, 216а, 237,
 240, 243-45, 249, 252-53, 307, 309,
 311, 342, 347а, 348, 356, 441, 519,
 525, 547-48, 589-90, 592а, 650, 652а,
 685, 689, 696, 698, 935, 938. Див.
 ще піски.
 Грунтові води див. підземні води.
 Грязі 846, 934б, 934в, 943б.
 Губки 356а, 976.
 Гуково, ст. 231.
 Гуманщина 28а, 441, 466, 466а.
 Декабристи 498, 501.
 Денікінщина 208-209, 1005, 1006,
 1006а.
 Десна, р. 1040, 1055.
 Джерела 652а. Див. ще артезійські
 джерела й свердловини.
 Джанкой 716.
 Джарилгач 656, 917.
 Діатомові див. водорости.
 Дін, р. 228, 229, 236, 237, 241, 245,
 800, 1066.
 Дніпрельстан 311, 314, 359-61, 638.
 Дніпро, р. 326-27, 333а, 336, 353,
 356а, 359, 456, 685, 984. Див. ще
 його допливи під їх назвами,
 напр.: Інгулець, р.
 Дніпрові пороги 315.
 Дніпровська флотилія 81.
 Дніпровський пов. (Таврія) 638, 660,
 687, 703.
 Дніпропетровське 67, 77а, 301, 314,
 316, 337, 361а-65.
 Дніпропетровська окр. 28а.
 Дніпропетровський Краєвий Історич-
 но-Археологічний Музей 305-6,
 316.
 Дністер, р. 528, 547а, 934, 1074.
 Добруджа 61.
 Довгий, острів 917.
 Довідники 108, 146, 210, 311, 313,
 581, 636-37, 640, 901-3.
 Должанський район 223, 226, 227.
 Домініканці 495.
 Донбас 212, 222-24, 226-27, 230-31,
 233, 235, 239, 242, 309, 313,
 321-22, 324-24а, 330-33, 335, 338-41,
 345-47а, 809, 812, 1068.
 Донець, р. 818, 836, 838-40, 842-44.
 Донецька губ. 28а, 30.
 Донецька окр. 1087.
 Донська окр. 256.
 Донська флотилія 81.
 Донські козаки 268-72, 246а.
 Донщина («Область Войска Дон-
 ского») 2, 4, 5, 8-11, 15-22, 28-31,
 33-4, 39-41, 43, 47-54, 56, 58-65,
 67-71, 73, 81-2, 84-5, 87-8, 90,
 198-294а, 333, 588, 800, 904, 953,
 1087.
 Досвідні станції 1040, 1047.
 Друкарство 6, 73а, 567.
 Друки місцеві 6, 7, 101, 107, 146,
 208-9а, 646а, 792-800, 893, 894а,
 898, 1077, 1092.
 Дубенський пов. 141.
 Дубосари 73а.
 Евпаторія 728.
 Евреї 58.
 Економіка 9, 10, 12, 15-6, 24-5, 27-8,
 31-32а, 59, 85, 97, 110-11,

- 145, 206, 214, 216а, 218, 220, 295, 307, 311, 426, 428, 584а, 588, 640, 648, 788, 800, 805-6, 898, 903, 1035, 1038, 1065. Див. ще бюджет, землеволодіння й землекористування, планування, продовольче питання, промисловість, сільсько-господарська економіка, торгівля.
- Економічна географія 30, 212, 215, 217, 643, 647. Див. ще продукційні сили, районування.
- Експерсії 308, 314, 439, 446, 461, 519, 521, 623, 633, 641, 644, 646б, 653-54, 916. Див. ще подорожі.
- Експорт 648, 911.
- Електрофікація 212, 313.
- Ентомологія див. комахи.
- Ерупційні породи 230, 663, 672.
- Етнографія 1-2, 9-12, 15, 27, 58-9, 62, 85, 91, 94-5, 108, 124-25, 138-42, 145-46, 178, 211, 305, 307, 309, 312, 317-20, 389, 396, 413-16, 513, 515-16, 576, 581, 630-32, 636-37, 640, 699, 782, 784-85, 788, 800, 802, 807, 868, 875-76, 893, 902-3, 948, 1025-31. Див. ще населення, окремі царини етнографії, напр.: побут, народня медицина, та під назв. народів, напр. болгари.
- Жванець 567.
- Жерев, р. 175.
- Живе срібло див. ртуть.
- Житла 59.
- Житлове будівництво 892.
- Житомир 163.
- Житомирський пов. 141, 179, 450.
- Жовтнева революція див. революція 1917 р.
- Жорнове каміння 539.
- Жуки 128, 357, 722, 841, 972.
- Закони див. право.
- Залізни руди 911, 924, 936, 939, 947.
- Залізисті кварцити 946.
- Замки 495, 567.
- Заповідники 656, 692. Див. ще під назвами заповідників, напр. Асканія Нова.
- Запоріжжя (Олександровський пов.) 28а, 303, 325-26, 357, 660, 716, 841.
- Заславський пов. 141.
- Захист рослин 482. Див. ще шкідники с.-г. росл.
- Звичасве право 27, 33-4.
- Зеленая, ст. 337.
- Землеволодіння і землекористування 27, 109-10, 112, 849. Див. ще господарства приватні.
- Землетруси 695, 697, 1084.
- Земноводяні 652а, 988.
- Земства 23-25, 27, 35, 36а, 36в, 40, 43-5, 64-7, 71, 88, 96-7, 358, 423, 558, 576, 586-88, 630-32, 636-37, 805, 901, 912-14, 1029-30, 1037, 1046.
- Земські видання див. земства.
- Зінов'ївська окр. 28а.
- Зінов'ївське 73а, 77а.
- Зіньків, Под. губ. 567.
- Зіньківський пов. 595.
- Змієвський лиман 825.
- Змієвський пов. 595, 809, 814, 1087.
- Золоті Ворота 497.
- Зоогеографія 720, 950, 975.
- Зоологія див. тварини.
- Зоопланктон 357а, 718, 987. Див. ще гідрофавна.
- Зрошення 323, 638, 995.
- Ізмаїльський пов. 117, 126.
- Ізюмський пов. див. Озюмський пов.
- Іконографія див. портрети.
- Іловля, р. 229.
- Ігул, р. 969-70, 990.
- Ігулець, р. 943, 968, 987.
- Інтервенція 81, 1004.
- Іригація див. зрошення.
- Історія 8-10, 12-14, 16, 27, 58, 76, 79, 91-2, 94-5, 105, 107-10, 129, 138-42, 145-46а, 186-88, 198-99, 210-11, 218, 268-69, 271-72, 274-76, 295, 298, 306-7, 309, 361а-65, 367, 395-96, 411, 413, 416, 432-36, 440, 442, 485-87, 489-95, 498-99, 501-2, 512-16, 519, 561-62, 565, 567, 572, 577-79, 581, 584-84а, 604, 606-7, 619-20, 622, 626-28, 630-32, 635-37, 640, 739, 741, 744, 746, 751, 755, 782, 784-85, 788, 798, 800-2, 806, 851-56, 868-76, 889, 897-98, 900, 902-3, 948, 997-1003, 1007, 1008, 1025-28, 1030-32, 1034-35, 1048-52, 1054, 1056, 1063а. Див. ще окремі галузі: історії, напр. військова історія, окремі історичні явища й події, напр. Київська козащина, громадянська війна.
- Історія революційного руху див. рево-

- люційний рух, революція 1905 р., 1917 р.
- Історія церкви 8, 10, 12, 18-20, 91-5, 99-100, 108, 141-42, 200-1, 267, 270-72, 309, 366, 382-3, 389-96, 419, 425, 435-36, 443, 483, 512, 514, 516, 573-5, 605, 619-20, 630-32, 774, 781, 875-6, 898, 1028. Див. ще монастирі, сектанство.
- Італійська колонізація 76.
- Іхтіофавна див. риби.
- Кавказ 212, 216, 694, 904. Див. ще Північний Кавказ.
- Календарі 893, 1001, 1033.
- Калитва, р. 242.
- Калміус, р. 230, 332, 335.
- Калмуцький степ 237.
- Кальцит 168.
- Кам'яна сіль 331, 341, 369а.
- Кам'яне вугілля 233, 321, 333, 454, 670, 684, 813.
- Кам'янець на Поділлі 6, 7, 522-23, 561, 567.
- Кам'яничина (Кам'янецька окр.) 28а, 520-21, 539, 544-46, 550, 556-57, 559-60, 1074, 1076. Див. ще Поділля.
- Кам'яні будівельні матеріали див. будівельні матеріали.
- Кам'яні Могили 354.
- Канівська дислокація 462-63, 465.
- Канівські гори 461-62, 465.
- Канівський пов. 461-63, 465.
- Каолін 1042, 1044.
- Кара-Даг 663, 672.
- Кароліна-Бугаз (лиман) 944.
- Карстові явища 157, 671.
- Картографія див. мапи.
- Карушино (Юскино), ст. 224.
- Каспійське море 904, 975.
- Каталоги див. бібліотечні каталоги, книгарські каталоги.
- Катеринодар 209.
- Катеринослав див. Дніпропетровське.
- Катеринославщина (Катеринославська губ.) 2-5, 8-11, 15-25, 27, 29-31, 33-37, 39-44, 47-54, 56, 58-73, 77а, 82, 84-90, 141, 295-381а, 454, 588, 800, 877-80, 902, 910, 953. Див. ще Новоросія.
- Катеринопіль (на Гуманщині) 466.
- Катеринославський пов. 326, 660. Див. ще Дніпропетровська окр.
- Керченський музей 744, 747.
- Керченський півострів 659, 661, 666, 686, 747.
- Кефекиліт див. кіл.
- Київ 6, 7, 16, 58, 74, 76, 77а, 413, 415, 430, 433-34, 439-40, 442-42а, 446, 451-52, 453а, 456, 458, 461, 477, 480, 484, 485-86, 489-91, 495, 497, 499, 503.
- Київська Духовна Академія 391, 443.
- Київська земля 487, 493.
- Київська козаччина 1855 р. 494, 502.
- Київська окр. 28а. Див. ще Київський пов.
- Київська Шкільна Округа 385-88, 444-45, 449, 468, 470-71.
- Київський замок 495.
- Київський пов. 145. Див. ще Київська окр.
- Київський університет 430.
- Київські укріплення 497.
- Київщина (Київська губ.) 2, 4-5, 8-22, 26, 28а-31, 33-4, 37, 39-44, 47-54, 56-65, 67-8, 70-74, 76, 82, 84-88, 90, 141, 145, 151-53, 160, 162, 179, 181, 382-511, 537, 588, 800, 953, 1070.
- Кишинев 77а.
- Cladocera див. рачки.
- Клімат 109-10, 145, 212, 216а, 237, 307, 311, 348, 356, 519, 525, 535, 581, 584а, 592а, 650, 652а, 728, 902, 940, 959. Див. ще метеорологія, опади.
- Клуби 45.
- Кляйн-Лібентальський лиман див. Сухий лиман.
- Книгарські каталоги 14, 635, 646.
- Ковель 166.
- Ковельський пов. 141, 179, 181.
- Coccidae див. червчики.
- Колективні господарства 73.
- Coleoptera див. жуки.
- Колонізація 76, 307, 948, 1002, 1090.
- Комахи 357, 476, 478, 640, 652а, 708, 841, 972, 991. Див. ще під назвами комах напр. метелики, полутвердокрильці.
- Комсомол 749.
- Комунальне господарство 313. Див. ще міське та місцеве господарство.
- Конотопська окр. 28а, 1089.
- Кооперація 313, 640, 892.
- Корисні копалини 55, 166, 170, 212, 241а, 245а, 311, 313, 323, 456, 519, 592а, 650, 676, 690, 815, 930,

- 1044, 1072. Див. ще під назвами копалини, напр.: будівельні матеріяли, нафта.
- Коростенська окр. 28а.
- Корсунь, р. (на Донбасі) 335.
- Костянтиноградський пов. 595.
- Краєвиди див. кримські краєвиди, малюнки.
- Краєзнавство 30, 74, 147, 213, 215, 285, 310, 385-88, 441, 518, 521а, 639, 646б, 650, 656а, 905-6.
- Краєзнавчі установи 20, 518, 656а.
- Красне письменство 10, 12, 74-5, 107-8, 146, 484, 630-32, 636-7, 734, 785, 903. Див. ще альманахи.
- Кредит 110, 112.
- Кремінецький пов. 141, 168.
- Креміньчук 6, 7, 73а, 77а, 584а.
- Креміньчужська окр. 28а.
- Креміньчужський пов. 326, 595, 597.
- Кремінь 545-46.
- Криворіжжя 28а, 328, 911, 924-25, 936, 939, 941, 946-47.
- Крим 1, 14, 16, 28-34, 38, 41, 43, 47-56, 59-63, 65, 67-70, 72, 73, 76, 81-2, 84-88, 90, 619-37, 639-51, 652а, 657-59, 661-66, 668, 670-78, 680-86, 688-97, 699-702, 704-15, 717-24, 726-71, 902, 952, 974, 1004, 1080-81, 1083-84.
- Кримська війна 903, 904. Див. ще Севастополь.
- Кримське ханство 76, 735, 750, 755.
- Кримський державний заповідник 692.
- Кримські гори 680.
- Кримські краєвиди 626, 628, 630-32.
- Кринка, р. 230.
- Кристалічні породи 326, 355, 530, 537-38, 543.
- Кубань 81, 204, 904, 944, 953.
- Куп'янщина 28а, 815, 1087.
- Курорти 68, 602, 635, 640, 728, 846.
- Курщина (Курська губ.) 595, 800.
- Кустарні промисли 584, 588. Див. ще промисли.
- Куяльницький лиман 944.
- Лебединський пов. 595.
- Лепідоптерофавна див. метелики.
- Лиман, оз. Змієвськ. пов. 814, 825.
- Лимани 109-10, 718, 915, 921-22, 929а, 942, 944, 946б, 973, 992-93а. Див. ще грязі.
- Липовецький пов. 162.
- Лисаветград див. Зінов'ївське.
- Литовсько-руське право 187, 562.
- Лікарські рослини 710.
- Лікувальні засоби див. бальнеологія, виноградне лікування, медицина.
- Ліси 712, 959.
- Лісництва 250-52.
- Лісова промисловість 212.
- Лісове господарство 212, 481.
- Лісоводство 250, 959.
- Література див. красне письменство.
- Літографський камінь 544.
- Ліхенологія див. обрісники.
- Ломбарди 442а.
- Лопань, р. 843-44.
- Лохвицький пов. 595.
- Лубенщина 28а, 592, 595, 608.
- Луганська окр. 28а, 310, 340, 342, 347а, 369.
- Луганське 367.
- Лупаки див. кристалічні породи, Саксаганські лупаки.
- Лусокорильці див. метелики.
- Луцьке 166.
- Луцький пов. 158, 179, 181.
- Льва, р. 164.
- Льодовикові поклади 455.
- Люблинська губ. 449.
- Ляличівська низина 542.
- Ляличівський пов. 551.
- Малюнки 210, 486, 1009.
- Манастирі 18-9, 142, 395-96, 495, 514.
- Манганові руди 328.
- Манич, р. 237.
- Мапи 1, 87-90, 102, 106, 210-11, 223, 278, 307, 309, 311, 359, 439, 581, 625, 630-32, 636-37, 898, 902, 904, 932, 1009, 1057, 1088-89.
- Марганцеві руди див. манганові руди.
- Маргаритовка, с. Ростовської окр. 248.
- Маріуполь 308.
- Маріупольська окр. 28а, 308, 346, 352, 354, 1068.
- Маріупольський пов. 312, 345, 355.
- Марьєвський район (Донбас) 338.
- Математика 47, 777-79, 799, 887-88, 898.
- Медведиця, р. 229.
- Медичні часописи 847.
- Медицина 47, 64-8, 108, 211, 558, 588, 630-32, 636-37, 791, 795, 845, 847, 898-99, 901, 903, 1046, 1071. Див. ще бальнеологія, виноградне лікування, курорти, лимани, на-

- родне здоров'я, народня медицина, санітарія.
 Межибіж (на Поділля) 567.
 Меліорація 145, 204, 205, 713.
 Мелітопольська окр. 28а, 656а, 698, 944.
 Мелітопольський пов. 653, 660.
 Мемуари див. спогади.
 Менська губ. 145, 151-53, 160, 179, 181.
 Метелики 63, 475, 553, 555-57, 600, 977-79, 991.
 Метеорологія 246, 525, 650, 799, 898, 932, 959. Див. ще клімат.
 Механіка 898.
 Микитівка, ст. 324, 324а, 343.
 Миколаїв 6, 7, 73а, 77а, 964-65.
 Миколаївська губ. 28а, 935.
 Миколаївська окр. 28а, 906.
 Миргород 74, 602.
 Мистецтво 9-10, 12, 440, 483, 603, 640, 733. Див. ще народне мистецтво.
 Миші 837.
 Мігматизація 346.
 Мікологія див. гриби.
 Мінерали 48, 165, 168, 212, 222, 356, 445, 525, 581, 640, 650, 652а, 662, 666, 670, 674, 690, 898, 902. Див. ще під назвами мінералів, напр.: гнейс, ртуть.
 Міоцен 225.
 Міське господарство 211, 442а, 630-32, 636-37, 899, 901.
 Міське самоврядування 36-37, 43, 65, 67, 913.
 Місцеве господарство 27, 428, 636-37.
 Місцевий друк див. друки місцеві.
 Могили 192, 354, 996.
 Могилівська губ. 145, 179.
 Могилівська окр. 28а.
 Мозирь, р. 456.
 Молдавія 61, 87, 102, 129-30, 953.
 Молдавська АСРР 28а, 32а.
 Молюски 478, 726, 835, 840, 989.
 Морени 151.
 Морська справа 630-32, 898, 903-4.
 Моря 54. Див. ще під назв. морей, напр.: Озівське море.
 Мохи 705-6, 829.
 Музеї 142, 521б. Див. ще під назв. музеїв, напр.: Керченський музей.
 Музей Слобідської України 804.
 Музика див. народня музика.
 М'яколовецький кряж 172.
- Нагольний кряж 222.
 Нагольное, с. 226.
 Наддністрянщина 547а.
 Надзів'є 211, 273, 355.
 Народне здоров'я 313, 899.
 Народне мистецтво 59, 731-32.
 Народні дома 45.
 Народня медицина 68.
 Народня музика 59, 640.
 Народня освіта див. освіта.
 Населення 27, 109-11, 125, 212, 219, 307, 309, 311, 313, 581, 902.
 Нафта 684, 686.
 Нематоди 723.
 Немирів 543.
 Неоліт 191.
 Нижне-Дніпрянський район 685.
 Нижне-Дніпрянські піски 687.
 Нижне-крейдяні поклади 664-65, 694.
 Нижне-третичні поклади 340.
 Никополь 336.
 Никитський Сад 696, 1079.
 Ніжин 1049, 1056, 1090.
 Ніженська окр. 28а, 1056.
 Ніженський пов. 1037.
 Нова-Лисаветовка, с. Тирасп. пов.. 933.
 Ново-Георгієвське 336.
 Ново-Олександрівка, с. Мелітоп. окр. 656а.
 Новоград-Волинський пов. 141, 179^а 181.
 Новозибківський пов. 1037.
 Новороссія 14, 16, 55, 61, 69, 303-4, 454, 871-74, 877-86, 889, 893, 895-97, 902-3, 910, 921, 934а, 934в, 948, 953-54, 971, 996-97, 1001-3, 1009.
 Новочеркаське 225, 232, 249.
 Норин, р. 155.
 Носівська с.-г. досвідна станція 1047.
 Нумізматика 630-32, 640, 898.
 «Область Войска Донского» див. Донщина.
 Обрісники 821, 830.
 Об'яви 146.
 Овруцький пов. 141, 155, 172-73, 179, 181, 190, 199.
 Овруч 166.
 Одеса 14, 61, 74, 77а, 209, 894а, 899, 907-8, 963, 970а, 988, 994-95, 999-1000, 1003-6а, 1092.
 Одеська губ. 28а, 30, 935.
 Одеська затока 928, 951, 967, 989.

- Одеська окр. 28а, 944.
- Одеська Центральна Наукова Бібліотека 907.
- «Одесский Вестник» 74, 909.
- Одеський Історично-Археологічний Музей 908, 1009.
- Одеський пов. 919-20, 958.
- Одеський театр 74.
- Одеські лимани 921-22, 944, 946б, 973, 992-93а.
- Одесское О-во Истории и Древностей 997.
- Однопрозябцеві 714.
- Одяг 59.
- Озаринці, с. Под. губ. 567.
- Озера 54, 159, 652а, 825, 904. Див. ще солоні озера та під назв. озер, напр.: Лиман, оз.
- Ози 151.
- Озівська губ. 800.
- Озівська фльотілія 81.
- Озівське море 88, 257, 625, 650, 718, 896, 904, 944, 975, 982, 985, 1066.
- Озюмська окр. 28а, 815.
- Озюмський пов. 809, 812-13.
- Окупація 1005-1006а.
- Олександрійський пов. 326, 912, 930.
- Олешки 685.
- Олешковське озеро 944.
- Олешковські піски 679, 687.
- Ольвія 76.
- Орлов, острів 917.
- Орнітологія див. птахи.
- Орографія 160, 307, 311, 348, 589-90, 675, 902.
- Orthoptera див. простокрильці.
- Освіта 10, 12, 27, 39-43, 46, 70, 91, 95, 108, 142, 146, 211, 307, 309, 313, 385-88, 395-96, 413, 415-17, 427, 443, 516, 573, 575, 580, 588, 621, 630-32, 636-37, 640, 773, 783-84, 877-880, 898-99, 901, 903.
- Освіта позашкільна 40, 44-46.
- Освітні товариства 40, 45, 902.
- Остерський пов. 1045.
- Острови див. під назв. островів, напр.: Довгий острів.
- Острогжський пов. 141, 800.
- Ostracoda див. черепашки.
- Охорона здоров'я 313. Див. ще медицина, санітарія.
- Охтирський пов. 595.
- Очаков 929.
- Павлоградський пов. 319, 809.
- Павуки 182, 263, 478.
- Палеоліт 608, 743, 754а, 754б, 1055.
- Палеонтологія 48, 119, 121, 309, 445, 447, 524, 528, 531, 658, 665, 683, 694, 898, 933. Див. ще стратиграфія.
- Панівці, с. Под. губ. 567.
- Пантикапей 76.
- Папоротні 714, 970а.
- Партії 640. Див. ще ВКП(б).
- Педагогіка див. освіта.
- Перекопський пов. 660.
- Перекопські озера 944.
- Переяславська земля (іст.) 604.
- Переяслащина 76.
- Періодичні вид. див. преса.
- Петрографія 48, 149, 455, 524, 536, 670. Див. ще мігматизація, ерупційні породи та під назвами пород, напр.: граніт, сіль.
- Печери 719, 740.
- Північний Донець див. Донець, р.
- Північно-Кавказький край 28, 30, 32а, 38, 73, 206, 213-15, 217, 219, 241а, 243-46, 255-56, 258, 265-66, 275, 277-78, 1065.
- Підземні води 584, 652а.
- Підляшшя 60а.
- Підсоння див. клімат.
- Пивиха, гора (Кременч.) 597.
- Пилява (на Поділлі) 567.
- Піски 240, 252, 687. Див. ще Олешковські піски.
- Плазуни 478, 642, 652а, 988.
- Плакати 894а.
- Плани див. мапи.
- Планктон 949, 983. Див. ще зоопланктон, фітопланктон.
- Планування 32, 1062.
- Плюцен 117.
- Побужже 76, 538.
- Побут 27, 59, 581, 640, 902. Див. ще етнографія.
- Поділля (Подольська губ.) 3-5, 8-12, 15-22, 26, 29-31, 33-34, 37, 39-43, 47-54, 56-73а, 82, 84-88, 90, 141, 148, 162, 405, 431, 444-45, 448-49, 454, 468-71, 512-71, 588, 934а, 953, 1071-73, 1075, 1077.
- Подорожі 108, 146, 630-32, 634, 898, 903. Див. ще екскурсії.
- Поезія див. красне письменство.
- Позашкільна освіта див. освіта.
- Поклади див. під назв. покладів, напр. середземноморські поклади.

- Полісся 16, 145, 151-53, 160, 179, 180а, 181, 449, 1040, 1064.
- Полошки, с. Черн. губ. 1042, 1044.
- Полтава 73а, 585, 606.
- Полтавська окр. 28а, 599.
- Полтавський бій 606.
- Полтавський Державний Музей 585.
- Полтавський пов. 595.
- Полтавщина (Полтавська губ.) 2-5, 8-12, 15-27, 29-31, 33-35, 36а-37, 39-44, 47, 57-68, 70-74, 82, 84-90, 141, 405, 445, 449, 454, 469-71, 572-618, 832, 953.
- Полутвердокрильці (Rhynchota) 61, 843.
- Поля зрошення див. зрошення.
- Понто-Каспійсько-Аральський морський басейн 975.
- Пороги див. Дніпрові пороги.
- Портрети 501.
- Постпліоцен 117.
- Почаєвська Лавра 141-42.
- Право 9-10, 12, 108-110, 187, 562, 636-37, 640, 898. Див. ще звичаєве право.
- Преса 4-5, 74, 107, 146, 207, 300-301, 431, 630-32, 800, 847, 893, 909, 1092. Див. ще газети, друки місцеві та показчик часописів (стр. 254.).
- Приазовье див. Надозів'є.
- Прикарпатская Русь 141.
- Прилучина 592, 595.
- Природа 27, 47-48, 62, 98, 108-110, 143-144, 146, 210-211, 214, 237, 307, 356, 384, 406-409, 441, 520, 522-23, 576, 583, 584а, 589-92а, 630-32, 634, 636-37, 650-56а, 775-76, 801, 808, 808а, 885-86, 898, 901, 903, 915-16, 1039-40, 1071. Див. ще окремі галузі природознавства, напр. геологія, рослинність.
- Природний газ 667.
- Провідники 212, 232, 313-314, 519, 521, 581, 635, 640, 644, 646б, 746, 754, 803, 900, 902. Див. ще екскурсії.
- Продовольче питання 588.
- Продукційні сили 145, 347а, 361, 676.
- Промисли 145, 313, 581, 588, 901-2. Див. ще кустарні промисли.
- Промислові рослини 212, 710.
- Промисловість 9, 11, 29, 110, 112, 145, 190, 211, 214, 216а, 307, 309, 313, 410, 584, 630-32, 636-37, 640, 729, 898, 903. Див. ще лісова промисловість.
- Проскурівська окр. 28а, 547-48, 1076.
- Простокрыльці (orthoptera) 259, 980.
- Псьол, р. 357а.
- Птахівництво 212, 418.
- Птахи 183-84, 478, 554, 652а, 708, 725, 831, 981, 1076.
- П'явки 842.
- Радомисський пов. 145, 179, 181, 450.
- Районування 212, 527, 591.
- Ракуваті 971, 985.
- Раскол див. сектанство.
- Рачки (cladocera) 990.
- Революційний рух 77а, 80-81, 369, 752, 754, 1006, 1006а. Див. ще робітничий рух, селянські рухи, Кіжно-Русский Рабочий Союз.
- Революція 1905 р. 77, 209а, 564, 754. Див. ще Севастопольське повст.
- Революція 1917 р. 78-79, 368, 500, 500а, 566, 745, 748, 894а, 1005-1006а, 1070, 1077, 1092. Див. ще громадянська війна, інтервенція, окупація.
- Релігія Див. історія церкви.
- Рептилії див. плазуни.
- Рибальство 212, 650, 982.
- Риби 478, 652а, 929а, 982, 984, 986, 1074.
- Rhynchota див. полутвердокрильці.
- Рихта 567.
- Ріки 27, 54, 88, 109, 110, 309, 333а, 359, 547а, 652а, 904, 934. Див. ще під назв. рік, напр. Тузлов, р.
- Рільництво 212, 266.
- Робітниче питання 27, 313, 640.
- Робітничий рух 77а, 1006, 1006а.
- Ровенський пов. 141, 179, 181.
- Ровеньки, слоб. 226.
- Розшарування селянського господарства 220.
- Роменщина 28а, 595.
- Російська Комуністична Партія див. ВКП(б).
- Рослинність 27, 48, 60а, 62а, 109-110, 126-27, 179-79а, 212, 214, 216а, 237, 247-49, 251-53, 255-56, 258, 307, 309, 311, 332, 349-50, 352, 354-56, 441, 444-46, 468-74, 519, 524, 550-52, 581, 589-90, 592а, 598-99, 655, 701, 703-4, 708-11, 713, 715-16, 808-808а, 817, 819, 825-29, 898, 902, 917, 953-55а, 957-59,

- 963-66, 1045, 1079. Див. ще окремі галузі ботаніки, напр.: фітопатологія, окремі групи рослин, напр.: вищі рослини, водорості, промислові рослини, та під назв. окремих рослин, напр.: Азалія Понтіка.
- Рослинництво 27.
- Ростов-Д. 77а, 207, 209а-11, 232, 273-74, 276.
- Ростовська окр. 248, 307.
- Ростовський музей 210.
- Рось, р. 357а.
- Руть 324-24а, 343.
- Рукописи 85, 88, 146, 319, 359, 903.
- Садівництво 72, 212.
- Садки, р. 332.
- Саксаганські лупаки 326.
- Сакське оз. 674, 681.
- Салтичія, с. Маріуп. окр. 346.
- Сальські степи 214.
- Самара, р. 357а.
- Санитарія 64-68, 145, 358, 423, 558, 588, 640, 899, 901, 903.
- Сатанів, с. Под. 567.
- Свердловини див. артезійські джерела й свердловини.
- Святі гори 808, 808а.
- Севастополь 630-32, 636-37, 754, 903, 949, 952.
- Севастопольське повстання 1905 р. 742, 754.
- Северо-Кавказский край див. Північно-Кавказський край.
- Сектанство 17, 142, 419, 630-32.
- Селянські рухи 494, 502, 1063а.
- Середземноморські поклади 329.
- Сиваш 656, 698, 944.
- Силурійські поклади 528, 531.
- Симферополь 658, 693, 707, 754.
- Сіверська земля 1048.
- Сівозміни 266.
- Сіль див. кам'яна сіль, солоні озера, соляні промисли.
- Сільське господарство 27, 32а, 70-71, 73, 108-110, 112, 205, 211-12, 214, 216а, 313, 482, 559-60, 586-88, 630-32, 636-37, 640, 650, 805, 848, 867, 898, 901-3, 910, 1047, 1091. Див. ще окремі питання с.-г., напр.: бжільництво, меліорація, сівозмін, шкідники.
- Сільсько-господарська економіка 110, 112, 848-49, 910. Див. ще розшарування с.-г.
- Сільсько-господарські райони 212.
- Сіно 254.
- Скотарство 27, 212, 559-60.
- Славчансько-Овруцький кряж 171.
- Славечна, р. 171.
- Слобожанщина 74, 76, 800, 803, 816, 851-56.
- Слов'янське 331, 341, 369а.
- Слов'янський курорт 846.
- Слов'янський район 816а.
- Слов'янські оз. 944.
- Слов'яносербський пов. 338.
- Сож, р. 1055.
- Соляні озера 123, 656, 670, 676-77, 846, 944.
- Соляні промисли 369а, 676.
- Соснові культури 250.
- Софійський собор 483.
- Соціальні відносини 27.
- Соціально-економічні науки 10.
- Соціологія 640.
- Спогади 108, 630-32, 640, 1070.
- Ссавці 262, 356, 477-78, 554, 652а, 834, 837. Див. ще гризуни.
- Ставропольська губ. 902.
- Сталінградська губ. 216а.
- Сталінська окр. 28а, 348, 1067.
- Старобільська окр. 28а.
- Старобільський пов. 810, 817, 1087.
- Стародруки 146.
- Старо-Костянтинівський пов. 141, 146а.
- Статистика 1-2, 8, 11, 15-16, 21-28а, 42, 46, 82, 85, 88, 97, 103, 108, 109, 110, 112, 139, 145-46а, 199, 211, 218-19, 307, 309, 358, 429, 576, 586-88, 624, 630-32, 640, 780, 788, 800, 802, 805, 891, 898, 901, 903, 912, 1025, 1033, 1037-38.
- Степи 247, 254, 355, 957, 959, 991, 1068. Див. ще Сальські степи, Чорноморські степи.
- Стратиграфія 340, 690.
- Страховання 588.
- Стрекози див. бабки.
- Судак 668, 751, 753.
- Судако-Ускутський район 647, 682,
- Суджанський пов. 800.
- Судинні рослини 704, 824.
- Сумська окр. 28а, 815.
- Сумський пов. 595.
- Сутківці, Под. 567.
- Сухий Лиман 944.

- Таврія (Таврійська губ.) 2-5, 8-12, 15-23, 25, 27, 29, 31, 33-37, 39-43, 47-54, 56, 58-60, 62-73, 82, 84, 86-90, 346, 454, 588, 619-771, 902, 904, 910, 934, 934б-в, 944, 948, 953, 981, 1082.
- Таганрог 232.
- Таганрозька окр. 224, 307.
- Таловий, хутір (Донц.) 223.
- Таманський півострів 1, 625, 686, 747, Тараклія, с. Бендерськ. пов. 121.
- Тараща 456.
- Татари 640, 699-99а, 700, 731-32.
- Тварини 27, 48, 62, 109-10, 181, 185, 212, 216а, 307, 309, 311, 356, 444-46, 478-79, 519, 524, 581, 589-90, 592а, 640, 650, 652, 655, 718-19, 724, 833-34, 842, 898, 902, 983, 990-91, 1075. Див. ще окремі галузі зоології напр.: зоогеографія, гідрофавна, окремі групи тварин, напр.: хребетні, простокрильці, та під назв. тварин, напр.: павуки.
- Твердокрильці (coleoptera) див. жуки.
- Театри 74, 850.
- Тектоніка 339-40.
- Тендра 917.
- Тепе-Кермен 740.
- Тетерев, р. 163.
- Техніка 202-3, 410, 412, 786. Див. ще Технологія.
- Технічні рослини див. промислові рослини.
- Технологія 898.
- Тираспільський пов. 926, 933.
- Тіра 76.
- 1905 р. див. революція 1905 р.
- 1917 р. див. революція 1917 р.
- Товариства 146, 901. Див. ще освітні т-ва.
- Томаківка 329.
- Топографія 1, 88, 146, 311, 413, 492.
- Тор див. Слов'янське.
- Торгівля 27, 29, 145, 211, 214, 313, 630-32, 636-37, 640, 800, 898, 901, 903. Див. ще експорт.
- Торець, р. 332, 335.
- Торфовики 150.
- Транспорт див. шляхи.
- Третичні поклади 328, 925. Див. ще під назв. покладів, напр.: пліоцен.
- Трех-Остров'янська ст. 229, 236.
- Тузов, р. 230.
- Турбелярії 832.
- Тютюнництво 729.
- Тясмин, р. 357а.
- Уборть, р. 176.
- Угорська Русь 76.
- Угноєння 995. Див. ще фосфорити.
- Уди, р. 843-44.
- Українознавство 404, 785.
- Уманщина див. Гуманщина.
- Університети див. під назвою у-тів, напр.: Київський університет.
- Устричне оз. 944.
- Усть-Медведицька ст. 229, 236.
- Фабрики 27, 584.
- Фавна див. тварини.
- Фарбувальні матеріали 167, 457.
- Феодосія 662.
- Фізика 420-22, 650, 799, 887-88, 898.
- Фізична географія 11, 48, 152, 154-55, 160, 164, 171-72, 174-76, 216а, 525, 527, 584а, 589-91, 592а, 639, 645, 649-51, 652а, 682, 816, 942, 950. Див. ще природа та окремі галузі ф.-г., напр.: орографія, метеорологія.
- Фінанси див. бюджет.
- Фітогеографія 706, 709, 716, 959, 965.
- Фітопатологія 250, 260-61, 265, 730.
- Фітопланктон 257, 967. Див. ще водорості.
- Флора див. рослинність.
- Фолькльор див. етнографія.
- Фосфорити 238, 459, 529, 534, 541.
- Харківський ліман 915, 944.
- Харків 6-7, 37, 58, 73а, 74, 77а, 87, 209, 794-804, 811, 821-22.
- Харківська військова окр. 802.
- Харківська окр. 28а, 815, 830, 841.
- Харківська шкільна округа 773.
- Харківське Математичне Т-во 777-79.
- Харківське Медичне Т-во 791.
- Харківське намісництво 800.
- Харківський пов. 595.
- Харківський Слобідський козачий полк 854.
- Харківський театр 850.
- Харківський університет 789, 792-93, 800.
- Харківщина (Харківська губ.) 2-5, 8-12, 15-23, 25-27, 28а, 29-31, 33-35, 36а-в, 39-44, 47-54, 56-57, 59-68, 70-74, 82, 84, 86-90, 141, 454, 581, 588, 595-96, 772-866, 953.

- Хвороби рослин див. фітопатологія.
Хемія 525, 640, 650, 898. Див. ще гідрохемія.
Херсон 900-901, 1007.
Херсонес 76, 736-38, 746.
Херсонський музей 746.
Херсонська окр. 28а.
Херсонський пов. 326, 660.
Херсонщина (Херсонська губ.) 2-5, 8-12, 14-23, 25-27, 29, 31, 33-35, 36а-в, 39-44, 47-54, 56, 59-73, 81-82, 84, 86-90, 141, 303, 337, 353, 448-49, 588, 867-1024, 1088.
Холодна Балка 994.
Холмщина 141.
Хорольський пов. 595.
Хоцевата, с. (на Поділлі) 538.
Хребетні 181, 717, 933.
- Cerambycidae див. жуки.
Церковна археологія 99, 100, 392-93, 395, 440, 483, 603, 1027-28.
Цукрова промисловість 410.
Цирупинське див. Олешки.
- Чапли див. Асканія Нова.
Часописи див. преса та спис показчиків до часописів (стр. 254).
Червчики (coccidae) 727.
Черепашки (ostracoda) 839.
Черкаська окр. Дон. обл. 234, 254.
Черкаська окр. УСРР див. Шевченківська окр.
Чернігов 6, 7, 1036.
Черніговська окр. 28а, 1053.
Черніговський музей Гарновського 1036.
Черніговський полк 498, 501.
Черніговщина (Черніговська губ.) 2-5, 8-12, 15-23, 25-27, 28а, 29-31, 33-35, 36а-37, 39-43, 47-54, 56-68, 70-73а, 76, 82, 84, 86-90, 141, 179, 405, 444-45, 448-49, 454-55, 468-71, 581, 588, 596, 948, 1025-63.
Четвертичні поклади 934а.
Чигиринський пов. 473.
- Чонгелек 684.
Чорне море 1, 76, 88, 109-10, 625, 634, 636-37, 650, 652а, 718, 720, 723, 896, 904, 917, 929а, 932, 940, 942, 944, 946а, 946в, 949-52, 956, 960-62, 971, 975-76, 982-83, 985, 989. Див. ще Одеська затока.
Чорнокозинці (Под.) 567.
Чорноморська флота 81.
Чорноморські поклади 940.
Чорноморські степи 716.
Чугуїв 826.
Чуюк, остр. 656.
- Шевченківщина 28а, 467, 473-74.
Шепетівщина 28а.
Шкідники с.-г. рослин 260-61, 482, 557. Див. ще фітопатологія.
Шляхи сполучення 11, 145, 212, 307, 313, 581, 588, 640, 899, 902, 903.
Шовківництво 212.
Шумське, м. Вол. губ. 168.
- Щетов-Пост, ст. 224.
- «Юго-Востоку» 212, 219-20, 278. Див. ще Північно-Кавказський край.
«Юго-Западный Горный округ» 448.
«Юго-Западный Край» 14, 16, 55, 61, 141, 145, 162, 431, 447, 454-55, 469, 472, 475-76, 481.
«Южная Россия» див. Новоросія.
Южно-Русский Рабочий Союз 77а, 1006, 1006а,
Юнацький рух 749.
Юрський період 812, 694.
Юскино 224.
- Яйла 652а, 711-13.
Ялта 641, 649.
Ялтинський пов. 649.
Янтарь див. бурштин.
Ярмарки 800. Див. ще економіка, торгівля.
Ярмолинці, с. (Под.) 567.
Яси 73а.

РЕЕСТР МІСЦЕВИХ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ, ЩО ДО НИХ Є ДРУКОВАНІ ПОКАЖЧИКИ.

Адрес-календарь Одесск. Градонач.—
1001.	Вегетарианское Обозрение 424.
Бюллетень Крым. Центр. Стат. Упр.—
624.	Вера и Разум—781.
	Вестник Бессар. Земства—96, 97.
	Вестник Голубиногo Спортa—418.

- Вестник Опыт. Физики—887, 888.
 Вестник Харьк. Ист.-Филол. О-ва—785.
 Ветеринарная Хроника Херс. губ.—890.
 Волынские Губ. Ведомости—1, 2, 3, 138-140.
 Волынские Еп. Ведомости—141, 142.
 Воскресное Чтение—382, 383.
 Врач.-Санит. Хроника Киев. губ.—423.
 Врач.-Санит. Хроника Под. губ.—553.
 Донская Пчела—211.
 Донские Еп. Ведомости—200, 201.
 Донские Обл. Ведомости—3, 198.
 Духовная Беседа—425.
 Духовный Вестник—774.
 Ежегодник Коллегии П. Галагана—417.
 Екатериносл. Губ. Ведомости—1, 2, 3, 295.
 Екатериносл. Юбил. Листок—317.
 Жил.-Коопер. Строительство 892.
 Journal d'Odessa—1.
 Журнал Элемент. Математики—887.
 Журнал Киев. Губзкосо—428.
 Журнал Медицины и Гигиены 845.—
 Записки Имп. Новоросс. Ун-та 881-884.
 Записки Имп. Одесс. О-ва Ист. и Древн. 869-874.
 Записки Имп. О-ва Сел.-Хоз. Юж. России—867, 1088.
 Записки И. Харьк. Ун-та—789, 845.
 Записки Киев. О-ва Естествоисп.—406-409.
 Записки Киев. Отд. И. Р. Т. О-ва—410.
 Записки Крымско-Кавк. Горн. Клуба—623, 633.
 Записки Никит. Бот. Сада—1079.
 Записки Новоросс. О-ва Естествоисп.—885, 886.
 Записки Харьк. Отд. И. Р. Техн. О-ва 786.
 Записки Юго-Зап. Отд. И. Р. Геогр. О-ва 84.
 Земский Сборник Черн. губ. 1029-1031.
 Земский Обзор—576.
 Известия Дон. Ин-та С.-Хоз. и Мелиор.—205.
 Известия Дон. Политехн. Ин-та—202, 203.
 Известия Екат. Горн. Ин-та—299.
 Известия Ист.-Филол. Ин-та в Нежине—1032.
 Известия Киев. Комм. Ин-та—426.
 Известия Тавр. Уч. Арх. Комиссии—622.
 Инженер—412.
 Календарь Чернигов. губ.—1033.
 Киевлянин—405.
 Киевская Старина—413-416.
 Киевские Губ. Ведомости—1, 2, 3.
 Киевские Еп. Ведомости—394-396.
 Кишиневские Еп.-Ведомости—91-95.
 Летопись Ек. Губ. Уч. Арх. Комиссии—298.
 Летопись Ист.-Фил. О-ва при Новор. Ун-те—889.
 Листки Имп. О-ва С.-Хоз. Юж. России—867.
 Местное Хозяйство—428.
 Мирный Труд—790.
 Миссионер. Обзорение—419.
 Молот—277.
 Новороссийский Календарь—1, 1001.
 Одесский Альманах—1, 894.
 Одесский Вестник—1.
 Памятная кн. Одесск. Градонач. 1001.
 Педагогич. Журнал для уч. Полтав. губ.—580.
 Подольские Губ. Ведомости—1, 3.
 Подольские Еп. Ведомости—512-516.
 Полтавские Губ. Ведомости—1, 2, 3.
 Полтавские Еп. Вед.—572-575.
 Приазовский Край—211.
 Пчела—296.
 Руководство для Сел. Паст.—389, 390.
 Сборник Бессараб. Земства—96, 97.
 Сборник Ист.-Фил. О-ва при Ин-те в Нежине—1034.
 Сборник Обл. В. Дон. Стат. Комитета—199.
 Сборник Трудов Харьковск. Ветер. Ин-та—787.
 Сборник Харьк. Ист.-Фил. О-ва—782, 784, 785.
 Світло—427.
 Северо-Кавказский Край—206.
 Сев.-Кавк. Мелиорацион. Бюллетень—204.
 Советский Юг—277.
 Сообщения Харьк. Матем. О-ва—777-779.
 Стат. Бюллетень Киев. Губ. Ст. Бюро—429.
 Стат. Бюллетень Одесс. Губ. Ст. Бюро—891.

- Статистический Листок—780.
 Степь—317.
 Таврические Губ. Ведомости—1, 2, 3.
 Таврические Еп. Ведомости—619-621.
 Таврич. Церк.-Общ. Вестник—621.
 Таганрогский Вестник—211.
 Труды Бесс. О-ва Естествоисп.—98.
 Труды Бесс. Церк. Ист.-Арх. О-ва—99, 100.
 Труды Екат. Научн. О-ва—297.
 Труды Киев. Дух. Академии—391-393.
 Труды Комиссии для опис. губ. Киев. Уч. Окр.—384.
 Труды Мед. Секции О-ва Опытных Наук—845.
 Труды О-ва Испыт. Природы при Харьк. Ун-те—775, 776.
 Труды О-ва Исслед. Волини 143, 144.
 Труды О-ва Наук при Харьк. Ун-те—772.
 Труды О-ва Науч. мед. и гигиены—845.
 Труды Одесс. Стат. Комитета—1001.
 Труды Пед. Огд. Харьк. Ист.-Фил. О-ва—783, 784.
- Труды Полт. Уч. Арх. Ком.—579.
 Украина—416.
 Украинский Журнал—1.
 Университетские Известия — 404.
 Unterhaltungs-Blätter für Deuts. Siedler—1.
 Физическое Обозрение—420-422.
 Харьковские Губ. Ведомости—1, 800.
 Харьковский Мед. Журнал—791.
 Харьковский Сборник—788.
 Херсонские Губ. Ведомости—1, 866.
 Херсонские Еп. Ведомости — 876.
 Циркуляр по Киев. Уч. Окр.—388.
 Циркуляр по Одесс. Уч. Окр.—880.
 Циркуляры по Харьк. Уч. Окр.—Черниговские Губ. Ведомости 1, 3, 1025, 1026.
 Черниговские Еп. Известия—101028.
 Чтения в О-ве Нестора Лет.—411.
 Юго-Восток—206.

ПОКАЖЧИК СПІВВІДНОШЕННЯ ДОРЕВОЛЮЦІЙНИХ ГУБЕРЕН І СУЧАСНОГО АДМІНІСТРАТИВНО-ЕКОНОМІЧНОГО ПОДІЛУ УСР ТА ЧАСТИНИ РСФСР.

Покажчик цей має на меті з'ясувати, які праці з описаних у книзі треб мати на увазі при бібліографічних довідках щодо території нинішніх округ УСРР. В таблиці подано дані про те, з яких кол. губернь складається територія нинішніх округ і яка саме частина (у відсотках) округи увійшла з кожної губернії. Напр., Шепетівська окр. цілком (100%) виділена з кол Волині, і тому при бібліогр. довідках про містевості цієї округи досить переглянути покажчики, що занотовано в розділі «Волинь». Маріупільськ окр. склалася в більшій своїй частині з кол. Катеринославщини (66%) потім Донщини (21%) і Таврії (13%)—отже, треба для цієї округи мати на увазі покажчики, що їх описано у відповідних розділах книги.

Покажчика складено за даними видання ЦСУ ССРР «Административное территориальный состав СССР на 1 июня 1925 г. и 1 июля 1926 г. в сопоставлении с довоенным делением России. М. 1926. (Труды Центрального Стат. Управления)». З пізніших (до кінця 1929 р.) змін в адм.-територіальному розподілі УСРР ураховано лише ліквідацію Павлоградської округи й передачу Лозівського району з Дніпропетрівської до Харківської округи.

Яка частина (0/00) кожної округи увійшла з кол. губернь

№ №	СУЧАСНІ ПРИРОД- НИЧО-ЕКОНОМ. РАЙОНИ ТА ОКРУГИ	Яка частина (0/00) кожної округи увійшла з кол. губернь																	
		Басарабія	Волинь	Донщина	Катеринослав.	Київщина	Поділля	Полтавщина	Таврія	Харківщина	Херсонщина	Чернігівщина	Астраханськ. г.	Воронізька губ.	Кубанська обл.	Курська губ.	Мінська губ.	Орловська губ.	Ставропольс. г.
У. С. Р. Р.																			
I. Полісся.																			
1	Волинська окр.	—	77	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Глухівська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Конотопська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4	Коростенська "	—	90	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Чернігівська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Правобережжя.																			
6	Бердичівська окр.	—	28	—	—	60	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Білоцерківська "	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Вінницька "	—	—	—	—	24	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	Гуманська "	—	—	—	—	88	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Кам'янецька "	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Київська "	—	—	—	—	66	—	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Могилівська "	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Проскурівська "	—	6	—	—	—	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Тулчинська "	—	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Шевченківська "	—	—	—	—	74	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Шепетівська "	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
III. Лівобережжя.																			
17	Кремінчуцька окр.	—	—	—	14	2	—	58	—	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—
18	Куп'янська "	—	—	—	—	—	—	—	—	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Лубенська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Ніженська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Озюмська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Полтавська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Прилуцька "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	Роменська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	Сумська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Харківська "	—	—	—	7	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Степ.																			
27	Зінов'ївська окр.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28	Маріупільська "	—	—	21	66	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Мелітопільська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
30	Миколаївська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31	Одеська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32	Першомайська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
33	Старобільська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	Херсонська "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Дніпрян. пром. район.																			
35	Дніпропетрівськ. окр.	—	—	—	—	98	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	Запорізька "	—	—	—	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37	Криворізька "	—	—	—	—	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VI. Гірничий район.																			
38	Артемівська окр.	—	—	—	—	69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
39	Луганська "	—	—	—	—	44	44	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Сталінська "	—	—	—	—	42	58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	Молдавська АСРР	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	Басарабія	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Р. С. Ф. С. Р.																			
Північно-Кавказ. край. (Частина).																			
43	Донецька окр.	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	Донецька "	—	—	—	—	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
45	Сальська "	—	—	—	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46	Таганрозька "	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
47	Шахтенсько-Дон. окр.	—	—	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
48	Сталінградська г.	—	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
49	Кримська АСРР.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

СПИСОК РОЗДІЛІВ ДЕЦИМАЛЬНОЇ СИСТЕМИ, ЩО ЇХ ВЖИТО
В ПОКАЖЧИКУ.

- 014.3 Показчики змісту місцевих періодичних видань.
 015 Бібліографії видань, що їх друковано по окр. землях.
 016 Бібліографії літератури про українські землі.
 016(0) Бібліографії літератури з однієї галузі знання.
 016 : 0/91 Бібліографії літератури з кількох різн. галузей знання:
 016 : 02 Бібліотеки.
 016 : 06 Наукові установи. Музеї.
 016 : 07 Газети.
 016 : 2 Релігія.
 016 : 31 Статистика.
 016 : 323.2 Революційний рух—Див. 9 Історія.
 016 : [338+38 Економіка. Промисловість. Торгівля.
 016 : 34 Право.
 016 : 35 Місцеве самоврядування.
 016 : 37 Освіта.
 016 : 398 Фольклор.
 016 : 5 Природа.
 016 : [55+56 Геологія. Фізична географія. Гідрологія. Грунтознавство.
 Палеонтологія.
 016 : 572 Етнографія. Антропологія.
 016 : 576(26) Гідробіологія.
 016 : 58 Флора.
 016 : 59 Фауна.
 016 : 61 Медицина. Гігієна.
 016 : 62 Техніка.
 016 : 7 Мистецтво.
 016 : 8 Література.
 016 : 9 Історія. Історія рев. руху. Археологія.
 016 : 91 Географія.
 016 : 912 Картографія.

О Г Л А В

	Стр.
Передмова	V—XIX
Головніші скорочення	XX
I. БІБЛІОГРАФІЧНІ ПРАЦІ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДО ВСІХ, ^ж або кількох українських земель (ч.ч. 1-90)	1—19
014.3 Показчики змісту місцевих періодичних видань (ч.ч. 1-3)	1
015 Бібліографії видань, що їх друкують по окремих укр. землях (ч.ч. 4—7)	2
016 Бібліографічні праці про українські землі (ч.ч. 8—90)	3
016(0) Бібліографії літератури про окремі землі України з кількох різних галузей знання (ч.ч. 8—16)	3
016 : 2/91 Бібліографії з окремих галузей знання . .	4
II. БАСАРАБІЯ (ч.ч. 91—137)	20—29
014.3 Показчики до місцевих періодичних видань (ч.ч. 91—100)	20
015 Бібліографії видань, друкують у Басарабії (ч.ч. 101)	22
016 Бібліографічні праці про Басарабію (ч.ч. 102—130) .	22
016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання (ч.ч. 102—111)	22
016 : 3/91 Бібліографії з окремих галузей знання (ч.ч. 112-130)	25
Додатки: А. Бібліографічні праці, що проектувалися, або переводилися, наслідки яких не надруковано. (ч.ч. 131—137). Б. Місцеві періодичні видання, що їх перегля- нуто при складанні списку (№№ I—VI)	28
III. ВОЛИНЬ (ч.ч. 138—197)	30—43
014.3 Показчики до місцевих періодичних видань (ч.ч. 138—144)	30
016} Бібліографічні праці про Волинь (ч.ч. 145—192) . . .	32
016(0) Бібліографії загального характеру, з кількох галузей знання (ч.ч. 145—147)	32
016 : 5/91} Бібліографії з окремих галузей знання (ч.ч. 148—192)	33
Додатки: А. Бібліографічні праці, що проектувалися, або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано (ч.ч. 193—197). Б. Місцеві періодичні видання, що їх переглянуто при складанні цього списку (№№ VII—XV)	41

	Стр.
IV. ДОНЩИНА. (ч.ч. 198—294)	44—65
014.3 Показчики до місцевих періодичних видань (ч.ч. 198—206)	44
015. Бібліографії видань, друкованих на Донщині (ч.ч. 207—209)	46
016 Бібліографічні праці про Донщину (ч.ч. 210—278)	47
016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання (ч.ч. 210—217)	47
016 : 3/91 Бібліографії з окремих галузей знання (ч.ч. 218—278)	49
Додатки: А. Бібліографічні праці що проектувалися, або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано (ч.ч. 279—294). Б. Місцеві періодичні видання, що їх пере- глянуто при складанні цього списка (№№ XVI—XXXVIII)	61
V. КАТЕРИНОСЛАВЩИНА (ч.ч. 295—381а)	66—83
014.3 Показчики до місцевих періодичних видань (ч.ч. 295—299)	66
015 Бібліографії видань, друкованих на Катеринослав- щині (ч.ч. 300—301)	67
016 Бібліографічні праці про Катеринославщину (ч.ч. 302—369)	67
016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання (ч.ч. 302—315)	67
016 : 06/91 Бібліографії з окремих галузей знання (ч.ч. 316—369-а)	70
Додатки: А. Бібліографічні праці, що проектувалися, або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано (ч.ч. 370—381а). Б. Місцеві періодичні видання, що їх переглянуто при складанні цього списка (№ XXXIX—LX)	80
VI. КИЇВЩИНА (ч.ч. 382—511)	84—110
014.3 Показчики до місцевих періодичних видань (ч.ч. 382—429)	84
015 Бібліографії видань, друкованих на Київщині (ч.ч. 430—431)	94
016 Бібліографічні праці про Київщину (ч.ч. 432—503)	94
016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання (ч.ч. 432—442)	94
016 : 3/91 Бібліографії з окремих галузей знання (ч.ч. 443—503)	96
Додатки: А. Бібліографічні праці, що проектувалися або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано (ч.ч. 504—511). Б. Місцеві періодичні видання, що їх пе- реглянуто при складанні цього списка (№№ LXI—XCI)	108
VII. ПОДІЛЛЯ (ч.ч. 512—571).	111—123
014.3 Показчики до місцевих періодичних видань (ч.ч. 512—516)	111
015 Бібліографія видань, друкованих на Поділлі (ч.ч. 517)	112
016 Бібліографічні праці про Поділля (ч.ч. 518—567)	113
016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання (ч.ч. 518—521)	113
016 : 5/91 Бібліографії з окремих галузей знання (ч.ч. 522—567)	114
Додатки: А. Бібліографічні праці, що проектувалися, або	

Стр.

переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано (ч.ч. 568—571). Б. Місцеві періодичні видання, що їх переглянуто при складанні цього списка (№№ ХСІІ—С)	122
VIII. ПОЛТАВЩИНА (ч.ч. 572—618)	124—134
014.3 Показчики до місцевих видань (ч.ч. 572—580)	124
016 Бібліографічні праці про Полтавщину (ч.ч. 581—609)	126
016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання (ч.ч. 581—584а)	126
016 : 06/91 Бібліографії з окремих галузей знання (ч.ч. 585—608)	127
Додатки: А. Бібліографічні праці, що проектувалися, або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано (ч.ч. 609—618). Б. Місцеві періодичні видання, що їх переглянуто при складанні цього списка (№№ СІ—СХV)	132
IX. ТАВРІЯ—КРИМ (ч.ч. 619—771)	135—160
014.3 Показчики до місцевих періодичних видань (ч.ч. 619—624)	135
016 Бібліографічні праці про Таврію й Крим (ч.ч. 625—755)	136
016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання (ч.ч. 625—646-б)	136
016 : 3/91. Бібліографії з окремих галузей знання (ч.ч. 647—755)	141
Додатки: А. Бібліографічні праці, що проектувалися, або переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано (ч.ч. 756—771). Б. Місцеві періодичні видання, що їх переглянуто при складанні цього списка №№ СХVІ—СХХІІ)	158
X. ХАРКІВЩИНА (ч.ч. 772—866)	161—180
014.3 Показчики до місцевих періодичних видань (ч.ч. 772—791)	161
015 Бібліографії видань, друкованих на Харківщині (ч.ч. 792—799)	165
016 Бібліографічні праці про Харківщину (ч.ч. 800—856)	167
016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання (ч.ч. 800—803)	167
016 : 06/91 Бібліографії з окремих галузей знання (ч.ч. 804—856)	169
Додатки: А. Бібліографічні праці, що проектувалися, або переводилися, але наслідки їх не надруковано (ч.ч. 857—866). Б. Місцеві періодичні видання, що їх переглянуто при складанні цього списка (№ СХХІІІ—СLІІІ)	177
XI. ХЕРСОНЩИНА (ч.ч. 867—1024)	181—211
014.3 Показчики до місцевих періодичних видань (ч.ч. 867—892)	181
015 Бібліографії видань, друкованих на Херсонщині (ч.ч. 893—894)	186
016 Бібліографічні праці про Херсонщину (ч.ч. 895—1009)	186
016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання (ч.ч. 895—906)	186
016 : 02/91 Бібліографії з окремих галузей знання (ч.ч. 907—1009)	190
Додатки: А. Бібліографічні праці, що проектувалися, або	

переводилися, але наслідки їх цілком не надруковано (ч.ч. 1010—1024). Б. Місцеві періодичні видання, що їх переглянуто при складанні цього покажчика (№№ CLIV—CLXXIX)	207
XII. ЧЕРНІГІВЩИНА (ч.ч. 1025—1063)	212—220
014.3 Покажчики до місцевих періодичних видань (ч.ч. 1025—1034)	212
016 Бібліографічні праці про Чернігівщину (ч.ч. 1035—1057)	214
016(0) Бібліографії загального характеру з кількох галузей знання (ч. 1035)	214
016 : 06/91 Бібліографії з окремих галузей знання (ч.ч. 1036—1057)	214
Додатки: А. Бібліографічні праці, що проектувалися, або переводилися, але наслідки їх не надруковано (ч.ч. 1058—1063). Б. Місцеві видання, що їх переглянуто при складанні цього списку (№№ CLXXX—СХС)	219
Поправки й доповнення (ч.ч. 1063а—1099)	221
Допомічні покажчики:	
Покажчик авторів, редакторів, та рецензентів	227
Покажчик предметів і географічних назов	242
Реєстр місцевих періодичних видань, що до них є друковані покажчики.	254
Покажчик співвідношення дореволюційних губернь і сучасного адміністративно-економічного поділу УСРР та частини РСФСР	256
Список розділів десятичної системи, що їх вжито в покажчику	258

ГОЛОВНІШІ ДРУКАРСЬКІ ПОМИЛКИ.

Стор.	Рядок	Надруковано	Треба
1	5 зг.	Etno-	Ethno-
1	5 зн.	1875	1857
3	1 зг.	016(0)	016
6	9 „	1864	1864
17	21 зн.	Оброрском	Обнорском
17	15 „	билиографии	библиографии
17	11 „	билиографии	библиографии
17	11 „	октябрьской	[октябрьской]
17	8 „	230	203
21	4 зг.	88	91
26	1 зн.	945	944
27	4 „	974	981
48	1 зг.	907	904
59	1 „	Донск.	Донъ.
66	11 „	316	317
72	16 „	Лутунинъ	Лутугинъ
87	4 зн.	366	336
90	6 „	Чигиринцевъ	Явойскій, А. А., Чи- гринцевъ
90	3 „	Щепотьевымъ,	Щепотьевымъ, А. А. Явойскимъ
90	2 „	гиринцевымъ	гринцевымъ
102	11 „	auxiliaires	auxiliaires
106	6 „	487	488
108	17 „	Crustacea	Crustacea
108	14 „	477	478
110	7 „	<i>Перепущено:</i>	Тт. I-III. Маслівка. 1926-1928.
112	1 „	517	516
114	4 „	1928	1926
114	13 „	Соколов, Н. Н.	Соколов, К. Н.
122	22 зн.	(27 + 18)	(27 × 18)
126	9 „	610	611
130	14 „	<i>Над рядком перепу- щено:</i>	016 : 59 Фавна
134	16 „	12-13. Полтава 1922-1923.	14. Полтава. 1921-1924.
136	8 „	995	895
138	3 „	365	635
141	22 „	951	952

Стор.	Рядок	Надруковано	Треба
142	3 зг.	1928	1929
145	17 зн.	Чирвинській, П. П.	Чирвинській, П. Н.
146	10-11 зг.	Вульфа	Вагіна
148	23 зн.	Двойченко П. М.	Двойченко П. А.
148	18 „	945	944
158	4 „	97	57
159	15 „	373	473
169	6 „	396	398
170	13 „	454.	454, 596
171	6 зг.	Изюмовском	Изюмском
171	20 зн.	945	944
175	3 „	бактерології	бальнеології
176	6 „	1839.	X. 1883.
177	6 зг.	О. Н.	Ө. Н.
177	18 „	<i>Перепущено:</i>	X. 1913.
179	18 зн.	882	1882
181	4 „	sur	sur ses
188	29 „	914	913
194	2 зг.	981	982
195	3 зн.	107	101
196	26 „	945	944
199	24 „	358	958
207	18 „	907	906
215	13-25 зн.	<i>Праці №№ 1039, 1040 мають бути після 10 рядка знизу</i>	

Б303072

15-00

Ціна 2 крб. 75 коп.

Ціна _____

548

19